

༣༣། །སེམས་སྤྱོད་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་འགྲེལ་
མཚོ་སྐྱེས་བླ་མ་དགེའུ་པའི་ཞལ་ལུང་།

༼ཕྱོད༽

བྱུང་བདག་པ་པར་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
མཁན་ཨ་ཚེས་ཀྱིས་ཡི་གེར་ཕབ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༡༡། གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་སྤོན་འགྲོ་སེམས་སྤྱོད་
བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྤྱེས་
ལྷ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།
༼ཕྱོད༽

བྱུང་བདག་པ་ལ་པར་སྐུ་སྐུལ་བཟང་གིས་གསུངས།
མཁན་པོ་ཨ་ཆོས་ཀྱིས་བསྟུས།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་།

ཉིན་དགུ་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	1
གཉིས་པ་སྦྱར་བས་བསྟེན་ཚུལ།	15
ཉིན་བཅུ་བའི་ཆོས་ཁྲིད།	64
ཅེ་ལྟེ་སེམས་སྦྱང་ལྟ་བུ།	86
ཉིན་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	107
ནེ་ལྟེ་སེམས་སྦྱང་རྟུག་པ།	120
ཉིན་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	171
རྩི་ལྟེ་སེམས་སྦྱང་བདུན་པ།	189
དང་པོ་བདེ་སྦྱང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྦྱང་བ།	198
ཉིན་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	227
གཉིས་པ་གསལ་སྦྱང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྦྱང་བ།	237
ཉིན་བཅུ་བཞི་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	276
གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྦྱང་བ།	289
ཉིན་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	310
༼རྩི་ལྟེ་མཐའ་མར་དག་བ་མཛུག་གི་དོན་བཅུམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།	358
མཛུག་ཚུལ།	377

ཉིན་དགུ་པའི་ཚེས་ཁྲིད།

ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་རང་གི་
སེམས་བརྟགས་ནས། །བརྟན་པས་རིགས་པ་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཚེས་ཉིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་གི་ཀུན་སྤྱོད་རང་གིས་བརྟགས་ཏེ། ཀུན་
སྤྱོད་བརྟན་པོ། རིགས་གིང་འོས་པ་ཞིག་འཛིན་དགོས། དམ་པའི་ཚེས་འཆད་ཉིན་
བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་མི་དགེ་བའི་ཀུན་རྟོག་ལུང་མ་བསྟན་དང་བཅས་པ་བསལ་ནས་
དགེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཏུ་འཛེས་དགོས། དགེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་དེ་
ལའང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྤྱོད་ཆུང་ཆུང་། རང་འདོད་ཡིད་བྱེད། རང་གཅིག་ཕུ་བདེ་
ཐབས་ཀྱི་དོན་གཉེར་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་
ཀྱི་སྤྱོད་སྟབས་ཆེན་པོ། སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པར་འཛེས་དགོས།
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུལ་དེ་ལའང་ཚད་མེད་བཞིའི་སྤྱོད་ནས་འཆད་ཆུལ་དང་། རྒྱ་
འབྲས་མན་ངག་བདུན་ལྔ་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་འཆད་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེའི་ནང་
ནས་ཚད་མེད་རྣམ་པ་བཞིའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་རེ་ཞུ་ན། ཚད་མེད་བཞི་ནི་བྱམས་
པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་བཞི་རེད།
གཞུང་ལུགས་འཆད་པའི་གོ་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཏང་སྟོམས་རྩེས་སུ་འཛོག་
ནའང་། མན་ངག་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་
ཚད་མེད་སྟོན་དུ་བཞག་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་རེད། བཏང་སྟོམས་སྟོན་དུ་བཞག་ནས་མ་
བསྟོམས་ན་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་འགྱུར་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མི་འོང་།

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲི་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོག་སྒྱུས་སྒྲུ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

དེས་ན་རང་རེ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་གཙོ་བོ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་ཨེ་ཤེས་
བལྟ་དགོས། བཏང་སྟོམས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྟོག་གཏོང་ན། ཅི་
ཞིག་བཏང་ནས་གང་སྟོམས་དགོས་པ་རེད་ཅེ་ན། དག་ལ་ཞེ་སྒྲ་བཏང་དགོས།
གཉེན་ལ་དགའ་གཏུང་ཞེན་ཆགས་བཏང་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་
ཆགས་སྒྲ་མེད་པར་འདྲ་འདྲའམ་མཉམ་པར་བྱས་ནས་འཛིག་རྒྱ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཞེས་
བྱ། དེ་ཡིན་ན་བཏང་ཞེས་པ་དོར་བའམ་དཀར་ཡོལ་ས་ལ་བཏང་བ་ལྟར། ཅ་ལག་
འཕེན་འཕེན་བྱ་བཞག་རྒྱ་ཞིག་མ་རེད། སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་རང་རེ་འཁོར་བའི་
སེམས་ཅན་འདི་ཆགས་སྒྲ་དགཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གར་འབྱུལ་བ་རེད་འདུག་བསམ་
ནས་དེས་ཤེས་ཤིག་བསྐྱེད་ན། ཡོངས་ལ་སྟོམས་པ་ཆོང་མ་འདྲ་འདྲའི་ལྟ་རྒྱུ་ལ་ཞིག་
གི་བཏང་སྟོམས་ཤིག་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད། སྤྱིར་བསམ་སྟོག་བཏང་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་ལས་
འངལ་ནའང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་ཤིག་
སྒྲངས་པ་ཡིན་ན། ཡང་འདི་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཉིན་མོ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་རྣམ་
བཞིའི་གང་རུང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་སྤིད་ཕྱི་མ་ཞིག་མི་འབྱུང་དབང་མེད་
ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཟླ་རྒྱུད་མོ་བཞིན་དུ་འཁོར་མཆོམས་འཛིག་
རྒྱ་མེད་པ་འདིའི་ནང་ན། བ་མར་མ་བྱས་པ་དང་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་ཁ་མ་བརྒྱུད་ས་
ཞིག་མེད་པས་ན། ད་རེས་ཀྱི་མི་ལུས་ཆོ་སྤང་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གཉེན་ལ་བཙུ་
འགའ་རེ་དག་ཕྱོགས་སུ་གཙང་པ་འདི། འབྱུལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་བ་རེད།
འབྱུལ་བའི་ནང་ནས་འབྱུལ་བ་ཞིག་རེད་འདུག ཅི་ལྟར་ཡིན་ན་དག་རེད་བསམ་དུས་
དེའི་ལས་བྱས་ཆོད་མི་འདོད་པ་ཞིག་མཐོང་ཡང་། ཡང་དེ་གཉེན་རེད་བསམ་དུས་དེའི་

བྱས་ཚད་ཡིད་འོང་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་། ས་རོལ་པོ་མི་གཅིག་ཡིན་ནའང་། ཆོ་སྟོད་སྒྲུང་
གྱི་འགྱུར་བ་འགོ་ལུགས་དེ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། ལའང་འདི་མ་བརྟགས་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་
ལུགས་ཞིག་རེད། འགའ་རེའི་དག་དེ་འགའ་རེའི་གཉེན་རེད། ལ་ལའི་བུ་དེ་ལ་
ལའི་པ་རེད། །ཁ་སང་གི་དག་པོ་དེ་དེ་རིང་གི་གཉེན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པས།
དེས་ན་དག་གཉེན་ཟེར་བ་དེ་མདང་གི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། བསྟོད་སྒྲུང་དེ་བྲག་ཙའི་སྒྲུང་
དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཆ་འཇོག་ཅིག་གང་ན་ཡོད། འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར། ས་ཤ་ཟ་ཞིང་མ་ལ་རྟེན། །གསོད་པའི་དག་པོ་པང་ན་
བཟུང་། །རྒྱུང་མས་སྤྱོད་ཡི་རུས་པ་འཆའ། །འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གང་མོ་
བློ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད་ཡོད་འདུག ཆོ་འདིའི་སྐབས་ན་དག་ཡིན་ན་
གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད། གཞོད་པ་ཕན་ཐོགས་སུ་འགྱུར། ལྟས་ངན་
གཡང་དུ་འགྱུར་ནས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྟེར་
ཟིན་པའང་ཅི་འདྲ་ཞིག་མེད། དགས་ལོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཐུགས་དམ་གྱི་ཕོགས་
འདོན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་སྐབས་ན་གཉེན་ཡིན་པས་ཕན་
འདོགས་པ་དང་ཕན་ཐོགས་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། གཉེན་གྲོགས་པ་མ་བུ་རྒྱུད་གྱི་
ཆགས་ཞེན་དེས་བཅིངས་ནས་ཆོ་འདིར་སྤྲིག་ལ་འབགས། ཆོ་ཕྱི་མ་དཔྱུལ་བའི་ནང་
དུ་འདྲུད་བྱེད་མང་ཆེ་བ་ཆགས་ཞེན་འདིའི་ཁོང་ནས་ཡོང་བ་རེད་འདུག་བསམ། ཁྱིམ་
བཟའ་ཆོ་གཉེན་ཉི་རིང་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ན་རྩི་ལྷིད་མོ་སྟེར་བརྟགས་ནས་མཆོ་ནང་
མཆོང་བ་དང་འདྲ་བ། རང་ཡར་ཐར་མེད་པའི་གཞི་རྩ་འདི་རྣམས་ལ་ཐུག་གི་བསམ་
ནས་ཆགས་ཞེན་འདོར་དགོས། བརྟང་སྒྲོ་མས་སྒྲོ་མ་རྒྱུའི་གཞུང་འདིས་དང་པོ་སྤྱོད་པའི་
ཡུལ་དེ་ཙམ། སྒྲར་གཉེན་ཡིན་པའང་མང་བ་རེད་བསམ་ནས། ཞེ་སྤང་ཁོང་སྤྱོད་མི་

སྤྱོད་འགོ་སེམས་སྤྱོད་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་པན་གཞིར་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འདྲ་ཐབས་
ཤིག་བྱེད། དེ་རྣམས་བར་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོ་རབས་སྤྱོད་མར་པ་མར་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་
རྒྱུའི་ངོས་ནས་ཆོ་འདིའི་པ་མ་དང་འདྲ་འདྲར་གྱུར་མ་སོང་གི་བར་དུ་དེ་འདྲར་བྱས་ཏེ་
སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་། ཐམ་དག་གཉིས་བར་མར་འབྲུལ་འདུག་རྒྱུའི་སེམས་ཅན་
ཡོད་ཆད་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོ་འདིའི་པ་མ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཅེས་སེམས་མ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་
སྤྱོད་དགོས། རང་རེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཏང་རྒྱ་ཆགས་སྤང་གཉིས་བཏང་དགོས་
ཟེར་ན། དེ་བཏང་དགོས་ཀྱང་། སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཆོང་མ་ལ་མི་དགའ་བར་
མཁོ་མེད་ཀྱི་བཅའ་ལག་ཅིག་དོར་བའམ་འཕངས་བཞག་པ་ལྟར། གཏི་སྟག་བཏང་
སྟོམས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་ལ་སྟོམས་པའི་གཅེས་སེམས་དེ་ཀུན་ལ་སྟོམས་པ་ཞིག་འོང་
དགོས། སེམས་ཅན་ཡོངས་ཟེར་ན་ཆོད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
སྟོམས་པའི་བཏང་སྟོམས་དེ་ཡང་བཏང་སྟོམས་ཆོད་མེད་མིན་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད།
བཏང་སྟོམས་ཆོད་མེད་དེས་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དེ་རྣམས་བྱམས་པ་དང་། སྟོང་རྩེ་
སྟོམ་རྩེ་ཁར་སང་ཁེ་ཉིན་གྱི་ཆོས་བྲིན་སྤྱོད་མའི་སྐབས་སུ་སྟེང་སྟོང་བ་དང་། དེ་
དང་འདྲ་བར་དགའ་བ་བསྟོམ་རྒྱུའི་སྟོར་ཡིན་ན། གང་ཟག་གང་དང་གང་ཞིག་མཐོ་
རིས་ཀྱི་ཡུལ་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།
གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྐལ་བ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན། ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན།
ཆོ་རིང་བ་དང་། ནད་མེད་པ། འདོད་དགུ་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་
དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་ལ་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་མེད་པའི་ཐོག་
ནས་ད་རུང་འདི་བས་ལྟག་པའི་མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་བར་ཤོག་ཅིག་
སེམས་ཅན་གཞན་འདི་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་

ཤོག་ཅིག་ ལྷན་པར་ཤོག་ ལྷན་ན་ང་རེ་དགའ་བསམ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བསྐྱོམ་དགོས། དེ་དང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ཕ་མ་དང་གཉེན་ཉེ་བ་
མཛེས་བཤེས་ལ་སྐྱོམ། དེ་ནས་བར་མ་ལ་སྐྱོམ། དེ་ནས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལ་
སོགས་པར་སྐྱོམ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཀུན་ལ་སྐྱོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱོམ།
གཞུང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མེད་བཞིའི་རྗེས་མར་བཏང་སྐྱོམས་ཆོད་མེད་བྱེད་རྒྱ་དེའང་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོད་མེད་བཞིའི་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁ་སང་ད་
ཞག་རང་རེས་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་།
ཞི་བའི་བདེ་བར་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་བྱམས་དང་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་
རིང་ཆོད་མེད་བཞི་ཡི་སྒྲོ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོར་དོན་སྤྱིའི་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྤྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་དེ་
ནས། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་སྒྲོ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་དང་རྒྱག་བྱེད་ས་
གནད་ཆེན་ཞིག་ལ་སྤྱད་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་རྟེན་དང་
ངོ་བོ། དབྱེ་བ་དམིགས་པ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་རྒྱ་
ཡོད། དེའི་ནང་ནས་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་
ན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྲུལ་དུ་མི་འགོ་བ། སེམས་དེ་མ་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་
ཐོབ་མི་རུས་པ་ཡིན་པས། ལས་དང་པོ་བའི་གང་ཟག་ཐོས་པའི་གོ་མ་ཆ་དེ་ཙམ་མི་ཆེ་
བ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་དེ་གསལ་འདེབས་ཤིག་མ་བྱེད་ཐབས་
མེད་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེ་ན། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་པ། དཀོན་མཆོག་

གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡིན་དགོས་པས་ཐོག་མར་རྟེན་བཤད་པ་ལ།
སྒྲིལ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད། སྐབས་དོན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་སྒྲོན་
འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དེ་སྒྲོན་
པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། འཇུག་པའི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་པ་འགྲོ་དགོས། སྒྲོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་
གསུངས་ཡོད། དེ་དགོས་ན། སྒྲོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། །སྐྱབས་སུ་མ་
སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། སྟོབས་གསུམ་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེ་
བས། །སྒྲིལ་རྗེ་ཆེ་དང་ཆོགས་བསགས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡིན་དགོས། ཀུན་གྱི་ཕ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ལ་
ཐུག་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་ནང་པའི་
ཁྱུང་མི་ཆུད་པས་ན། ཆོས་བྱེད་མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོ་དེ་ངེས་
པར་ཤེས་དགོས། སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྟོར་མ་ཞིག་ཁ་ནས་འདོན་རྒྱ་སྤྲོ་ཡང་། དེའི་
ནང་དོན་ཤེས་རྒྱ་དེ་སྤྲོ་མོ་ངོ་མ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ལ་མ་ཐོད་མན་དག་ཞན། ཁ་མར་
འཁོར་གྱི་བྲི་ཐོག་བླ་མ་མན་ཆད། མ་གྱི་ཕུག་ཡར་ལ་འཆའ་བའི་དགོ་བསྟེན་པོ་མོ་
ཡན་ཆད། ཁ་མ་ཁྱི། ལག་སྤེང་བཟུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་འཛིག་དགོས་ས་
གནད་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་རང་རེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་དང་པོ་སྐྱབས་
འགྲོ་འོ་སྟོར་དེ་གསལ་འདེབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་གནད་ཆེན་པོ་རེད། འོ་ན་སྐྱབས་འགྲོ་འོ་རྒྱ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིགས་དད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཉིན་ཁ་

ལ་སྤྱུག་དུས་དེ་ལས་སྒྲོབ་རུས་པ། འཛིགས་པ་དེས་མི་ཚུགས་ཤིང་དེ་ལས་གྲོལ་སོང་
 བ་ཞིག་ལ་དད་པས་སྐྱབས་སུ་འཛོལ་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་འཛིགས་པའི་ནང་གི་
 སྤྱུག་ཤོས། སྐྱག་དགོས་ས། ཡ་ལན་མི་ཡོང་ས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བ་
 དང་ངན་སོང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་སྒྲོབ་རུས་
 པ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་བྲག་ལྗོན་ཤིང་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྤྱུ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྲག་
 རྩ་ལ་ཅན། ཚངས་པ་དང་བྱུང་འདུག དབང་སྤྱུག་དང་མ་རྒྱ་དེ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 སྒྲོབ་མི་རུས། ཡ་མ་མཐུན་གྲོགས། ཉེ་གཞི་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་སྒྲོབ་རུས་
 ན་སྒྲོབ་བྱུང་ལོས་བྱེད་དེ། རང་རེ་ཚང་མ་འདྲ་འདྲ་རེད། སུས་སུ་སྒྲོབ།
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལྷ་བྱུང་ཁོ་རང་རྣམས་ཀྱང་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་མེད་པས། སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སྤྱུག་ཡིན་པས་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲོབ་མི་ཐུབ། དེས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 མཐའ་དག་ལས་ཐར་ཞིང་སྒྲོབ་རུས་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུས་
 ཁོ་ན་རེད། རང་རེས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་དགོས་ན། རང་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོབ་པའི་རུས་པ་
 ཡོད་ཐབས་དང་། མིན་ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་ཐབས་ཤིག་ཐོན་དགོས་པ་
 རེད། དེ་དགོས་ན་ལམ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་མེད། ཆོས་དེ་བསྐྱེད་ན་
 སྒྲོབ་པའི་གྲོགས་དག་འདུན་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པ་མེད། དེས་ན་དེ་རྣམས་པ་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་རེད། འོ་ན་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་ཀྱང་
 སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ངས་པར་དུ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་དམ་སྐྱུ་ན། སྒྲོབ་ངས་ཡིན་ཏེ།
 མདོ་སྤང་འདས་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ན། །འཛིགས་པ་
 མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུས་ལ་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེབ་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆོས་སྐྱེབ་པའི་ཐབས་མ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྲོགས་ཀྱི་
དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རེས་སྐྱབས་འགོའི་གོ་བ་ཆ་ཆོང་ཞིག་ཤེས་
དགོས་ན། ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་ཤེས་དགོས་སྒྲུལ་ན། སྒྲོར་འཛིན་བདེ་ཕྱིར་སྒྲུལ་དུ་
བྱེད་ན། དབྱེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དུས། །བསམ་པ་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་
ལས། །བསྐྱབས་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །དོན་རྣམ་དགུ་ཡིས་སྐྱབས་འགོ་
བསྐྱེད། །ཞེས་པས་སྒྲུལ་དུ་བྱས་ན། དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་དང་། སྐྱབས་སུ་
འགོ་བའི་ཡུལ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དུས་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོ་ག་
དང་། བྱེད་ལས་དང་། བསྐྱབས་བྱ་དང་། ཕན་ཡོན་དང་དོན་དགུ་ཡིས་སྒྲུལ་
བྱས་ནས་སྒྲོ་འཛིན་བྱེད་ན། དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་
གི་སྐྱབས་འགོ་དང་། བྱེད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་ རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་དེ་ལ་འདྲ་ཐུན་མོང་བའི་རྟེན་དང་། བྱེད་པར་གྱི་རྟེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།
ཐུན་མོང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷར་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་
པར་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་རྣམ་དག་ཐོབ་
པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཡུལ་ལ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་དང་། བྱེད་པར་
བའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སྤངས་
དང་རྟོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་དང་། ཆོས་དེ་ལ་
བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སུ་བྱེད་ན། བསྟན་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལམ་བདེན་དང་འགོག་བདེན། དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། སོ་སྐྱེས་དགེ་འདུན་དགེ་སྦྲོང་རྣམ་དག་

བཞི་ཡན་ཆད་ཚོགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐྱེས་བུ་བྱུང་བཞི་དང་གང་
ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་དག་ཡིན། བྱུང་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ།
མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
ཡུལ་དང་གསུམ་ཡོད། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐུན་སྦྱང་དུ་
སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྐྱུ་གཟུགས། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གསུང་རབ་པོ་སྟེ། དགོ་འདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་རྣམས་
སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད།
དམ་པའི་ཆོས་ཞིབ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ། དགོ་འདུན་ས་ཆེན་པོར་གནས་པའི་བྱང་
སེམས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ནི། སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་
ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་སྤྲེལ་ལས། དམ་པའི་
དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཁྱེད་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་བྱེད་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར། ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་
ཉིད། ཁྱེད་ཐུབ་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་སྐྱུ་རྣམ་དག་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་
མཐར་ཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲ་སྐྱབས་དམ་པ་ཡིན། འོན་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་
གཉིས་མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་
འཕགས་པའི་ཆོགས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་པས་
ཆོས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་

སྒྲོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སློམ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

རྣམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལམ་བཟོད་ཟིན་ནས་རྩ་བརྒྱལ་ཟིན་པའི་གཟིངས་བཞིན་དུ་དོར་
བྱ་ཡིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལམ་བདེན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་
མི་རྟག་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་བདེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་
ལྟར་ན་མར་མེ་མི་བ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྒྱུ་ཆད་པ་ལ་འདོད་པས། མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
པས་དེ་དག་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། དག་འདུན་ནི་རང་ཡང་འཁོར་བས་འཇིགས་
ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་འཇིགས་བཅས་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སྒྲ་མར། སྤང་ཕྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་
འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་
ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོན་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་མི་བདེ་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་
སྐྱབས། དམ་པའི་སྐྱབས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གོང་དུ་སྐྱུ་མོང་བའི་སྐྱབས་
གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་བྲངས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་
པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལས། མདོར་ན་སྐྱབས་ནི་
གཅིག་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་ངི་
ལྟར་བཞག་ན། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་
གསུམ་དང་། །མོས་པ་རྣམས་གྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ། བྱེད་པ་
གསུམ། མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་བཞག་ སྟོན་པའི་ཡོན་
ཏན་བསྟན་པར་ཐོས་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་
ཟག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་འཛོག་པ་སྟེ། ཀླུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་དང་། བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་ཐོས་ནས། རང་
རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་
པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་རེད། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་གིས་དག་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དག་འདུན་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་གང་ཟག་རྣམ་པ་གསུམ་དང་མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་
གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་
ལ་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་ལམ་ལ་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་རེད། དེས་ཡུལ་བསྟན་པ་
མོང་ནས། དུས་ནི་ཐུན་མོང་དང་། བྱད་པར་གྱི་དུས་དང་གཉིས་ལས། ཐུན་
མོང་གི་དུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྟེད་འཛོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་།
བྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྟེད་བྱད་ཆུབ་སྟེང་པོར་མཆིས་ཀྱི་
བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་རེད། བསམ་པ་ལ་སྐྱབས་འགོའི་དབྱེ་བ་ལྟར་ཐུན་མོང་བ་
རང་གཅིག་ཡུའི་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཞན་
སེམས་ཅན་གྱི་སྟག་བསྐལ་སེལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །ཆོག་ནི།
ཐུན་མོང་གི་ཆོག་སློབ་མས་གསེལ་གདབ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྟོན་སྟག་དང་མཆོད་པ་
དང་བཅས་ཏེ། དགོངས་གསེལ་དང་བསྒྲགས་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བའི་ཆོག ཀླུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ལ་སོགས་པ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་གླ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སྒོམ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སྒྲོམ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་ལ། སྒྱུར་བ་སྒོམ་
མས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མཆོད་པ་ཡུལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། རྟེན་བཀྲམ།
མཆོད་པ་བཤམས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཕན་ཡོན་
སོགས་བཤད། དངོས་གཞི་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་རྟེན་ལ་མཆོག་གསུམ་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཡུག་དང་མཆོད་པ་ཡུལ་ལ། སྒོམ་དཔོན་གྱི་རྗེས་
སུ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་
གསོལ། སྒོམ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྤྲད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀྱང་
གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སོགས། དགོངས་གསོལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལན་གསུམ་
རྗེས་བསྒྲོམ་བྱས་ནས། མཛུགས་ཏུ་གཏོང་རག་གི་མཆོད་པ་འབུལ་བའོ། །བྱད་པར་
དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡུག་དང་མཆོད་པ་
ཡུལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས། དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་
ཅིང་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། མཆོག་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་ཅིང་ཤེས་
པར་བྱ་བ་དང་། གསང་སྔགས་སྤྱིའི་སྐྱབས་སུ་སྒོ་གསུམ་གླ་མ་ལ་འབུལ། ཡི་
དམ་ལ་བརྟེན། མཁའ་འགོ་ལ་གོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྒྱ་དང་།
བྱད་པར་བ་ཐབས་མཆོག་རྟོག་སྤྲོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཅ་སྒྲུལ་སྐྱར་བསྟེན། རྒྱང་ལོངས་
སྐྱར་སྐྱེད་ས། ཐིག་ལེ་ཆོས་སྐྱར་སྒྲིན་ཞིང་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་།
གནས་ལུགས་རྟོག་སྤྲོད་སྐྱབས་འགོ་ནི། སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ངོ་བོ་སྒྲིང་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྟེན་བྱང་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་
མེད་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་ཅིང་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་

རྣམས། ཐུན་མིན་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོར་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་རེད།
བྱེད་ལས་གང་ཡོད་ཅེན། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགོའི་བྱེད་ལས་ནི། མི་འདོད་པའི་
འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་པར་དུ་ངན་སོང་གསུམ་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པར་
འཛིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་སྒྲོབ་པ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགོའི་
བྱེད་ལས་ནི། སྡུ་མ་རྣམས་མ་ཟད་ཐེག་པ་དམན་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་པ།
མདོར་ན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་རེད། བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྤྱིའི་
བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་གམ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་དང་དགུ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། དུས་རྒྱུ་རྩ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་
པ་དང་། ཐན་ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཡུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། སྒོག་དང་བྱ་དགའི་ཆེད་
དུ་དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་
འགོ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆོ་བ་སྤྲོད་། དགོ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་གོག་ས་སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་བརྟེན་པ་རྣམས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟེན་ལ་
གུས་པར་བྱེད། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གསུང་རབ་པོ་ཏི་ལ་གུས་
པར་བྱེད། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་དགོ་སྤྲོད་བཞི་སྟེ་ཡན་དང་། ན་
བཟའ་ལྷན་པ་སེར་པོ་ཡན་ལ་གུས་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་ན་བཟའ་ལྷ་གོས་
སྟོན་ཆོད་ལ་བྲོད་དང་ང་མི་ཟེར་བར་ཞེས་རྒྱ་དགོས། རབ་རྩ་བྱུང་བ་རང་གི་བྱུང་ད་
བུ་མོ་ཤ་ཉི་ཡིན་ཡང་གུས་པས་ཞེས་རྒྱ་དགོས། དེ་དགོ་འདུན་པ་ལ་ཞེས་བྱེད་

ལུགས་ཤིག་རེད། མདོར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ་ལ་བརྟེན། ཐམ་
ཅི་ཟ་ཅི་འཕྲུང་གི་ཕྱད་དང་བཅས་པས་མཆོད་དགོས། དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་དུ་
གུས་པ་དང་ཞེས་ར་བྱེད། རྒྱབས་འགྲོའི་ངག་འགྲོ་ངག་གིས་འདོན། རྒྱེས་བུ་དམ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉན་ཞིང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་
རྣམས་ཡིན། བྱད་པར་དུ་གསང་སྤྲུགས་རྩི་ཐེག་པའི་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱབས་ལུང་གི་གཙོ་
བོ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་དག་འདུན། གསུང་དམ་ཆོས། ཐུགས་སངས་
རྒྱས་ཏེ་དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་དོ་བོར་ཤེས་དགོས། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་
ནས། སྒྲིབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་སྒྲིབ་པའི་བཀའ་བསྒྲུབ།
སྒྲིབ་པའི་གསུང་དམ་ཆོས་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཅི་གསུངས་དང་དུ་ལེན་ཞིང་དམ་
ཆོས་བསྒྲུབ། སྒྲིབ་པའི་འཁོར་དང་སྒྲོབ་མ་དག་འདུན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་
ལོག་ལྟ་དང་བརྟན་བཅོས་མི་བྱེད། གཞན་ཡང་སྒྲིབ་དང་གསུང་རབ་བཅོཅ་ནས་སྒྲིབ་མི་
ཟ། བསྟན་པ་དང་དག་འདུན་ལ་ཁག་བཞག་ནས་དགོར་རང་གིས་མི་སྦྱོང་།
གཞན་ལ་མི་སྦྱོན་ནས་བསྟན་ཅུ་མཆོད་ཐེབས་སུ་སྦྱོན་ངས་སུ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཆོ་གནད་ཆེན་
ཡིན། རྒྱབས་འགྲོའི་པན་ཡོན་ནི། མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ན་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་ཚུང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར། སྤར་བྱས་ཀྱི་
སྤྲིག་པ་ཟད། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས། སྒྲིབ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོ་
གཏད་དེ་སྦྱོང་ན་སྒྲིབ་དགོན་མཆོག་ ཐུག་ན་ཆོ་སྒྲོན་གྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་པར་ཤེས་
པས་གང་སྤང་དགོན་མཆོག་གི་སྤོན་ལས་སུ་ཤར་ནས་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་
བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། བསམ་པ་ལམ་དུ་འགྲོ། རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་
ལྷན་པས་འབྲས་བུ་དན་སོང་གསུམ་དུ་མི་བྱུང་། ལྷུང་དུ་མདོན་པར་རྩོགས་པ་སངས་

རྒྱལ་པར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པས་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་
ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་འགོ་མེད་ན་ཐེག་དགའི་ཆོས་ཤེས་
ཀྱང་། །ལུ་སྟེགས་སྤྱི་པའི་ཆོས་དང་བྱད་པར་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་འགོ་ཆོས་ཀྱི་
རྟེན་གཞིར་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། མདོར་ན་སོ་བྱུང་སྟགས་གསུམ་གྱི་
སྒྲིམ་པའི་རྟེན། འདི་ཕྱིའི་ལོགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཅུ་དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་གྱིས་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲིང་གི་རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་གནད་
རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་དྲན་བསྐྱལ་ཞུས་ནས། ད་སྐབས་དོན་
དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། སྐབས་སུ་བབ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་གི་ཐེག་ལའི་
ཆོས་ཆོན། ལུ་མོང་སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ།

གཉིས་པ་སྒྲིང་བས་བསྟེན་ཚུལ།

སེམས་སྒྲིང་བཞི་པ། ལྷ་མའི་གདམས་ངག་ཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་།
ཐབས་གང་གི་སྒྲོན་ས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སྐྱམ་པའི་བྲིད་ལས། །ཁ་རྩང་ཡན་གྱིས་ལྷ་
མ་བརྟགས་ནས་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་སོང་ནས། དེ་རིང་གཉིས་པ་སྒྲིང་བ་ལུས་
ངག་གིས་ངེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་རེ་རེ་ལ་བརྩ་
རེ་སྟེ་བརྩ་ཆོན་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་མཆོམས་དེའི་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་
པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་རང་ཤར་གྱི་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་སྐྱུ་ཡིད་མ་ཆོག་
ནི། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱ་བརྩ། །ལྷ་མའི་གདོང་ནས་འགོ་མི་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་

ཁྲིལ་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་འདྲ། །ཆོས་མེད་དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་སྒྲེ། །ཞེས་ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་བཅུ་ཆེན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྒྲུ་ཡི་
དམ་ཆོག་བཅུ་ནི། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་བཅུ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། སློམ་མའི་
གདོད་ནས་སམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློམ་ལ་ཁྲིལ་ནས་
རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འགོ་བ་དང་འདྲ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སོང་ན་ཆོ་ཕྱི་མར་ཆོས་མེད་
དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། བསྐྱེད་བ་དང་འཇིགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་
ཡིན་ན་གནད་བ་ཡོད། སློམ་མའི་གཞུག་ནས་འགོ་མི་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞབས་རྗེས་
གཞོན་པའོ། །སྐྱབས་མེད་མགོན་དང་བྲལ་བར་སྒྲེ། །སློམ་མའི་གཡས་ནས་འགོ་
མི་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་བརྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་འོ། །ཆོ་སྤྱད་ནད་མང་དཔྱལ་བར་
ལྟར། །སློམ་མའི་གཞུག་ནས་སམ་ཞབས་རྗེས་དེད་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མི་བྱ་
སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སློམ་མའི་ཞབས་རྗེས་རང་གིས་རྟོག་པས་གཞོན་པ་དེ་ཉིད་མ་
གུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མར་སྐྱབས་མེད་མགོན་དང་བྲལ་བར་ཉམ་ང་
བའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བར་གསུངས། །ཡང་སློམ་མའི་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འགོ་བར་མི་བྱ་
སྟེ། ལ་ལ་གཡས་མ་དགོས་མདུན་སྒྲོར་བརྒྱབ་ནས་སློམ་མའི་ཐོག་ཁ་རྒྱ་ཐར་ར་ཅིག་
བཤད་ནས་རང་གི་ཐོག་ལམ་ཆོ་འཁྱོར་འགོ་བ་ཡོད་དར་བ་རེད། ཨ་ལ་ཅེད་མཆར་
ཡིན། གཡས་ཕྱོགས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་འགོ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན། བརྟེན་པའི་
སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། བརྟེན་འཇོག་བྱེད་གྲུབས་ལྟ་བུར་འགྱུར་གསུངས། དེས་
ན་གུས་བཀུར་ཞུས་དེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བཞག་ནས་འགོ་རྒྱ་དེ་གུས་པའི་ཉམས་རེད།
རང་རེ་ལྷ་ཁང་དང་སྤྱི་རྒྱུ་རྟོག་ལ་བསྒྲོར་བའི་ཆོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བཞག་ནས་གུས་པའི་རྒྱལ་
གྱིས་བསྒྲོར་བ་བཞིན་རེད། སློམ་མར་མངལ་དར་འབྲལ་བ་དང་དབང་ཞུ་བའི་ཆོ་སློམ་མའི་

གཡོན་ཕྱོགས་ནས་བཅར་དགོས། བཀྱར་སྟོ་ཞེས་ར་བྱེད་པའི་ཚུལ་མཚོན། ཡང་
ཚོགས་པ་ཏ་ཅང་མང་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབས་མ་བདེའི་ཚོགས་དང་བའི་སྒྲུབས་ཡོད་པར་གཅིག་
མཚུངས་རེད། གལ་ཏེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་མ་གུས་པར་སོང་ན། ཚོ་འདིར་ནད་
མང་ཞིང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དབུ་ཡི་གྲིབ་མ་
མནན་མི་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་བྱུང་བ་སངས་པ་ཡིན། །དུ་འབོད་ཆེན་པོའི་དཔྱལ་བར་
ལྷུང་། །དབུ་སྐྱ་རྟོག་པས་བརྩི་མི་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གཤུང་བ་
འདྲ། །ཐིག་ནག་འབྲི་བའི་དཔྱལ་བར་སྐྱེ། །ཞེས་སྒྲ་མའི་དབུ་དང་སྐྱ་ཡི་གྲིབ་མ་
མནན་པའམ་འགོ་མ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲ་མ་བྱུང་བ་སངས་མ་
གུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཕྱི་མར་དུ་འབོད་ཆེན་པོའི་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་ཉེན་ཁ་དང་འཕྲད་པའི་སྒྲུབས་སོགས་མ་འགོ་མ་ཐབས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབས་
སུ། སྒྲ་མའི་སྐྱ་དང་ལྟ་ཁང་། མཚོད་རྟོག་སོགས་ལ་དེའི་འོག་ཏུ་འཇུག་པའི་འདུན་
པ་དང་བཅས་ཏེ། ཡོ་བཤུ་བེ་ག་ཨ་བྲ་མ་རྩྱ། ཞེས་ལན་བདུན་བཏོན་ན་ཉེས་པ་མི་
འབྱུང་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མ་ཅི་རྩོམ་ཁར་སོགས་ཁ་གསེའི་སྒྲུབས་སོགས་སུ་འདྲེ་
ལྟར་བྱ་དགོས། སྒྲ་མའི་དབུ་སྐྱ་བསིལ་བ་ས་ལ་འཐོར་བ་སོགས་རྟོག་པས་བརྩི་བར་
མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་གཤུང་བ་སྟེ་སྟོད་པའམ་བརྟན་བཅོས་བྱེད་པ་
དང་འདྲ་བས། ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་འབྲི་སྟེ་སོག་ལེ་སོགས་ཀྱིས་གཤག་པའི་དཔྱལ་
བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབུ་སྐྱ་སྐྱ་བཞུགས་གདན་བརྩི་མི་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་སྒྲ་མེད་སྟངས། །བཤལ་མ་རི་ལ་འཛོགས་པར་སྐྱེ། །སྐྱ་ལ་མཐོ་ཡིས་གཞལ་
མི་བྱ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལག་གིས་བརྒྱབ་དང་མཚུངས། །མདུང་མུང་སུམ་བརྒྱས་
འཛོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲ་མའི་དབུ་སྐྱ་སྐྱ་དང་བཞུགས་གདན་སོགས་རྟོག་པས་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

བརྩི་བ་སོགས་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་བོ་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
ལ་སྤྲད་པ་ཡིན་པས། ཤལ་མ་རིལ་འཛོགས་པའི་དཔྱུལ་བར་ཉེ་འཁོར་བའི་ནང་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་བསལ་ན་བཟའ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ་དགོངས་གནང་ཐོབ་
པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་སྤྱོད་མའི་སྐྱེ་ལ་མཐོ་ཡིས་གཞལ་བ་དང་། གཞན་རང་དང་ཆེ་
ཆོད་བསྐྱར་བ་སོགས་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལག་པ་རྩེན་པས་སྤྱོད་མའི་སྐྱེ་ལ་གཞལ་བ་
ཡིན་པས་སྤྱོད་མ་ལ་ལག་པས་བརྒྱབ་པ་དང་མཚུངས་པས། འབྲས་བུ་མདུང་ལུང་སུམ་
བརྒྱས་འབྲིག་ཅིང་འཛོམས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་སྤྱོད་མུང་བར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་
ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོས་འཇལ་མི་ཉན་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དམིགས་བསལ་འགའ་
རེའི་སྐབས་མ་གཏོགས་སྤྱོད་མ་དང་འཆག་ཁང་གཅིག་བྱས་ནས་འདུག་པ་མི་རུང་། སྤྱོད་
མ་མཇལ་དུས་བྱིན་སྤྲོད་དང་ཁྱེད་གོས་རྣམས་ཁྱེད་ཆོར་ནས་ག་ལེ་ཕྱིར་བཀྱེད་བྱེད་ནས་
བུད་འགོ་དགོས། གཏན་ནས་འགོ་རོགས་མི་བྱེད་པར་གཏམ་ཉོག་མང་པོ་བཤད་
མནའ་སྐྱེལ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་མི་ཉན། **སྤྱོད་མའི་བཞེངས་ཕུག་ཚུར་མི་སྤྱོད་། །མཐོ་**
རིས་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱོད་འགག། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ། །ཞེས་སྤྱོད་མ་
བཞེངས་པ་དང་ཕུག་འཆོལ་བ་སོགས་གུས་བརྟུན་མཛད་ཡོད་ན། རང་ཆེ་འཛིག་བྱས་
ནས་ཚུར་དང་དུ་སྤྱོད་བར་མི་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་
སྤྱོད་འགག་པར་མ་བྱ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་དཔྱུལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །སྤྱོད་མ་མཇལ་དུས་མཐོང་ཕུག་འཆོལ་ཞིང་བྱིན་སྤྲོད་པ་དང་ཐལ་སྐྱུར་གུས་
བཀྱུར་བྱེད་དགོས། མ་གུས་པར་བྱེད་ན་ཆོར་བས་དུ་མར་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བ་མདོ་སྤྱོད་
ལས་བརྒྱུ་པར་གསུངས། ཟབ་མའི་མན་ངག་ཆོག་གསུམ་ཡང་། །མཉན་
ནས་དེ་ཡི་གོང་དུ་མིན། །ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་འདམ་དུ་ཚུད། །ཞེས་གདམས་

[illegible]

སྒོམ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

བཤགས་ན་ཉེས་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་བཤགས་
ཤིང་སྒྲིང་བར་བྱེད་དགོས་ན་རྩལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་།
མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་སྒྲ་མའི་སྐྱུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་
ཅིང་བསྐྱོར་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱ་དགོས། **ཅེས་གསུངས་པ་དང་།** དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་ཁུར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒྲིབ་ར་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། གནོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པར་གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་བ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས།
བཀའ་ཅི་བསྟུལ། ལས་ཅི་བགོས་པར་ཉན་པ་བྲན་ཁོལ་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས།
དྲིགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཁྱུ་མཆོག་ར་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་འདྲ་ལྟན་དགོས་
གསུངས་པ་རེད། **དག་གི་སྒྲོན་པ་དམ་བཅུ་བསྟུང་། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་**
ལས་ལྷག། །དེ་ལ་རྟོག་བཅས་བྱ་མི་རུང་། །ཞེས་པས་བཅུ་ཆོན་གཉིས་པ་དག་གི་
སྒྲོན་པ་བསྟུང་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམ་པ་བཅུ་བསྟུང་བར་བྱ་དགོས། ཞེས་མདོར་
བསྟན། དེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲ་མ་ནི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་
མཉམ་ཡང་བཀའ་བྲིན་གྱི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་ལྷག་པར་ཡིན་པས་ན། སྒྲ་
མ་དེ་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཆོ་རྟོག་དཔྱེད་ཀྱིས་སྒྲོན་འཆོལ་དང་བཅས་པ་བྱ་མི་
རུང་ལ། **།རྒྱབ་ནས་འཕྱ་གཏམ་ཟེར་བ་དེ། །སངས་རྒྱས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་**
ཡིན། །འབྲས་བུ་མེད་པར་ངན་སོང་ལྟ་དང་། །ལུས་རུལ་མགུལ་འགག་ནད་ཀྱིས་
འདེབས། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མས་མི་གསན་པའི་སར་རྒྱབ་ནས་སྒྲ་མ་ཅི་དང་ཅི་ཞིག་འདྲའོ་
ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་མས་འདི་འདྲ་གསུང་བ་ཞེ་ཡིན་གོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་
འཕྱ་བའི་གཏམ་ཟེར་བ་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན།
དགོ་བ་གཞན་དག་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་

འགྱུར་ཞིང་། གླ་མ་ལ་ཁ་གཏོང་འཕྱ་སྒྲོད་བྱེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་དན་
སོང་དུ་ལྷུང་བར་མ་བཟང་ཆོ་འདི་ལའང་མཐོང་ཆོས་སྒྲོང་འགྱུར་དུ་ལུས་རུལ་བདད་།
མགུལ་འགག་ནད་གྱིས་འདེབས་པར་བྱེད། དེས་རྒྱུན་དུ་གླ་མའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
དགོས་པ་ལྷགས་ལ་བསྟན། གླ་མ་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་མི་རུང་། །བརྗོད་ན་བསྐྱལ་པ་
སྤོམ་གཅིག་། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་དང་འཕྲད་མི་སྲིད། །ཞེས་གླ་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཆོར་
ནས་གླ་མ་རྒྱན་པའི་དེ་མཁས་པ་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མི་རུང་། གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་བསྐྱལ་
པ་སྤོམ་འཕྲུལ་རྒྱུ་དུ་གཅིག་ཅེས་ལ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་དང་འཕྲད་པ་མི་སྲིད། གླ་མ་ཐོག་
ཆེ་བུ་མི་རུང་། །རལ་གྱི་སོ་མས་ལྷེ་གཏུབས་ནས། །ལྷགས་པའི་གནས་སུ་སྒྲེ་
བར་འགྱུར། །གླ་མ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་ཐོར་གྱི་ཐོག་ཆེའི་ཞེས་སུ་བྲུ་མི་རུང་།
སྒྲུབ་སོང་ཆེ་འདྲ་བེར་ན་ཆོག་སྟེ། སྒྲིབ་འདུལ་བའི་སྐབས་ནས་འཆོམ་ཁོའི་ཡོ་སྒྲུད་
ཅེས་ལས་མི་དགོས་ཤིང་དེ་ལས་ལྷག་ན་སྒྲོན་ཡིན་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་གི་དད་པ་དགོས་པས་སྤྲད་མི་རུང་གསུངས་པ་ཨོ་ཡིན་སྟེ།
གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་རལ་གྱི་སོ་མས་ལྷེ་གཏུབ་པའི་དཔུལ་བར་སྒྲེབ་དང་། དེ་ལས་ཐར་
ནས་ལྷགས་པའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །གླ་མ་སྤྲད་པའི་དེ་བེར་ན་ཡང་རུང་རྒྱ་
མ་རེད་ བསྟོད་མི་ཤེས་པས་བསྟོད་པ་ལས་སྤྲད་མི་ཤེས་པ་ཡིས་སྤྲད་ན་དགའ་བེར་བ་
ཡང་ཡོད། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་རག་ལས་རྒྱ་རེད། གླ་མ་རྗེ་རྗེས་བྲུ་
དཔོན་ལ། །ཞེ་ལ་འབབ་པའི་ཆོག་མི་སྟེ། །སྒྲས་ན་རི་འཐབ་བར་དུ་
སྒྲེ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་བཙག་། །བཙག་ན་མནར་མེད་གནས་
སུ་སྒྲེ། །ཞེས་གླ་མ་དང་རྗེ་རྗེས་བྲུ་དཔོན་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ལ། །ཞེ་ལ་འབབ་
པའམ་ལྷགས་ལ་ཕོག་པའི་ཆོག་མི་སྟེ། གལ་ཏེ་སྒྲས་ན་བསྐྱལ་འཛམས་ལྷ་བྱའི་རི་

ཕན་ཚུན་འཕམ་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བཀའ་གྲོས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་རང་གིས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་མཐའ་རིག་ན། སྒྲུ་མའི་གསུང་ལ་གདོང་བསྐྱོག་མི་བྱེད་པར་དལ་བུས་གསུང་གི་སྒྲེ་བྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་འདི་ལྟར་བྱེད་ན་ཅི་འདྲ་རེད་ཅེས་སོགས་ཞུས་ནས། ཐུགས་དགོངས་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་ཕྱོགས་བསྟན་ཐུབ་ན་དེ་ཡང་ཞབས་ཕྱི་ཡིན་རྒྱུ་རེད་སྟེ། སྒྲུ་མས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་བཅག་ལ། བཅག་ན་རྩ་བའི་ལུང་བ་ཡིན་པས་སྒྲུ་མའི་བཀའ་བཅག་དོན་ཤིང་ཐུལ་བར་འགོ། ཞེས་པ་ལྟར་དཐུལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་འགའ་རེ་སྒྲོ་སྒྲུ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཅན་ཆོས་ཡོད་ཆོད་ཐོས་དགོས་། ཐོས་ཆོད་གཅིག་ཀྱང་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ཞིང་། ཡི་གེ་མང་པོ་ཞིག་གསེག་ཏེ་བེད་བཅད་འོང་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་རང་ལུགས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་དང་། རོས་བབུང་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསར་པ་ཞིག་གང་ཐོས་ན་དེས་དགའ་སྡང་བྱེད་པ་སོགས། མདོར་ན་གདམས་ངག་སྒྲུ་གཅིག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་མ་རུས་པར། སྐྱོ་སུན་དང་བྱས་ལུས་བགྲངས་འདུག་པའི་རིགས་ལ་སྒྲུ་མ་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་དཀའ་ཞིང་། སྐྱར་ཡོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སྒྲིབ་དང་། ཉམས་སུ་མི་ལེན་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་དེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་ཕན་མི་ཐོགས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ངག་ཆོག་བརྒྱུད་པོས་ཞེ་འགམས་ན། །འོ་དོད་འབོད་པའི་གནས་ངན་དུ། །བསྐྱལ་པ་སྒྲོང་ཕྱག་དུག་ཏུ་གནས། །སྒྲུ་མ་པའི་ཆོག་ལ་མི་གནས་པ། །སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་ལ་ཡུན་རིང་སྒྲོད། །ཅེས་ངག་གི་ཆོག་བརྒྱུད་པོ་འམ་ཆོག་རྩལ་པོས་ཞེ་འགམས་པའམ་ཞེ་ག་བཅད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འོ་དོད་དང་སྐྱེ་སྐྱགས་འབོད་པའི་གནས་ངན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཆོ་ཆོད་བསྐྱལ་པ་སྒྲོང་ཕྱག་དུག་ཏུ་གནས་ཤིང་སྐྱག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱ

མ་ལ་ཞུས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་ཚིག་ཐོག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བར་བྱེད་
ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་ལས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་ནས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འགོ་
བར་འགྱུར་རོ། **སྤྱོད་སྤྱུར་མང་པོ་འདོགས་པ་དེ། དག་སྤྱོད་འབྲུམ་ཕྱག་བསྐྱེད་**
དང་མཉམ། །མནར་མེད་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་ལྟུང་། །ཞེས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལ་
ཡོད་པར་སྤྱོད་འདོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་སྤྱུར་པ་འདེབས་པ་
རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་མེད་སྤྱུར་བཏབ་བྱས་པའི་སྤྱོད་སྤྱུར་མང་པོ་འདོགས་པ་དེ།
དག་སྤྱོད་འབྲུམ་ཕྱག་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་པའི་ལས་སྤྱི་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། དག་སྤྱོད་
གཅིག་བསྐྱེད་ནའང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཡིན་ན་འབྲུམ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་པ་རྣམ་དབྱེ་དཀའ་
བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱས་པ་དེ་མནར་མེད་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་ལྟུང་བར་འགྱུར་
རོ། **ཁྱོད་བས་ང་བཟང་ཟེར་བ་དེ། དཔུལ་བར་བསྐྱེད་པ་ཡུན་རིང་**
གནས། དཔེད་པའི་གཡོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད། ཏྲག་ཏུ་ཤེ་བཅད་དཔུལ་བར་
ལྟུང་། དེ་ཡང་གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཡིན། །སྤྱོད་ཁྱོད་བས་ང་བཟང་ཟེར་བ་ན།
སྤྱུར་མི་གཅིག་གིས་སྤྱོད་ཁྱོད་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཆེ་ནི་རེད་མ་གཏོགས།
ཆས་ཅ་ལག་དང་། སྤྱོད་བསེད་དབང་ཐང་དགའ་བསམ་པས་གྲུ་ཞིག་ནས་ཆུར་ལྟུང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་བཞིན། སྤྱོད་ཁྱོད་བས་ང་བཟང་ཟེར་བ་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྱོད་དཔུལ་
བར་བསྐྱེད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། སྤྱོད་ཁྱོད་ལ་ངན་སྤྱུལ་དང་དཔེད་པའི་
གཡོ་སྤྱོད་བསམ་སྤྱོད་གྱིས་གཏམ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་ན། ཏྲག་ཏུ་ཤེ་བཅད་པའི་དཔུལ་བའི་
གནས་སུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། སྤྱོད་ཁྱོད་མའུན་དུ་ཐུན་དང་དབྱེན། ཚིག་ཐུབ་བྱེ་
མའི་གཏམ་སྤྱོད་ཚོགས་གདོང་བསྐྱོག་གིས་སྤྱོད་མི་ཉན། དུས་གཞན་དུ་བརྒྱ་སྤྱོད་བརྒྱུ་
པ་ལས་སྤྱོད་ཁྱོད་མའུན་དུ་ལན་གཅིག་བརྒྱུ་པ་ཉེས་པ་ལྟུ། དེ་བཞིན་མི་གཞན་ལ་བརྒྱ་

སྒྲོན་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོད་སྦྱོར་གླེ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སྒྲོང་བརྗོད་པ་བས་གླེ་མ་ལ་ཟུར་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་རེད། དེ་
ཡང་གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཡིན། །ཅེས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་གི་དམ་
ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐུག་བསྟུས་ནས། ཉམས་ན་བཤགས་པའི་ཐབས་ནི། **ཉམས་**
པ་སྒྲོང་ན་གཟུངས་སྟགས་འབུམ། བྲིས་ལ་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་གཞུག། དྲིལ་བུ་
ཟུང་འབྲེལ་མང་དུ་བཏགས། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཉམས་པར་གྱུར་ན། ཉམས་པ་སྒྲོང་བ་
དང་བཤགས་པར་བྱེད་ན་གླེ་མའི་མཆོན་སྟགས་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་
གཟུངས་སྟགས་འབུམ་ཕྱག་གཞུང་བཞིན་དུ་ཆོད་ལྷན་བྲིས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་
ནས་དེའི་ནང་དུ་གཞུག་ཅིང་འཛུང་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་དྲིལ་བུ་ཟུང་འབྲེལ་མང་
དུ་བཏགས་པ་དང་། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དང་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གནའ་མཁའི་བཙུ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་ཆེས་རིག་པ་
བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོང་པ་མཛད་དེ་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་ན། དཔལ་སྤྱུལ་ཆོང་
བཞུགས་སའི་ཉེ་སར་བྱོན་ནས། གསུང་སྐད་མཐོན་པོས་གི་བཏབ་སྟེ། ཀྲི།
དཔལ་དགོ་བྲོད་བུ་བཟང་ཨེ་ཡིན། བུ་དགའ་ན་སྟོ་ལ་བུང་གསུངས་པ་ན།
དཔལ་སྤྱུལ་ཆོང་སྟོན་ས་བུད་དེ་སྦྱུ་མདུན་བཅར་བ་ན། ཐོང་ཅུ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་ལ་
བརྒྱབ་དུས། ཞལ་ནས་ཆང་དྲི་བོ་ལ་ཆོར་བས། དཔལ་སྤྱུལ་ཆོང་གི་ཐུགས་ལ་
ཁོང་གིས་ཆང་བཞེས་འདུག་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ལའང་ཆང་གིས་བཟི་ནས་འདི་
ལྟར་མཛད་གྱིན་འདུག་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆང་གི་ཉེས་པ་མང་པོ་གསུང་བ་
དེ་ཅི་མ་བདེན་དགོངས་པ་ན། ཁོང་གིས་དེ་མ་ཐག་ཕྱག་གིས་མངག་ནས་རྟོག་གོ་བ་
འདི་རྣམས་ལ་འདི་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་དན་པ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་གི། ཨ་ཏུ་བོ། བྲི་གན་
བྲོད་གསུངས་ནས་ཞལ་གྱིས་མཆིལ་མ་འཕེན། ཕྱག་གི་མཛུབ་རྒྱུང་བསྟན་ནས་བྱོན་

སོང་བ་ན། དཔལ་སྤུལ་ཚང་གིས་ཐུགས་བསམ་ནང་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། ང་འབྲུལ་
སོང་། དེ་ངོ་སྤྱོད་རེད་འདུག་དགོངས་ཏེ་དེའི་ཐོག་ནས་ལུས་གནད་བཅས་ཏེ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ན། ཟང་ཐལ་གྱི་རིག་པ་ནམ་མཁའ་གཡའ་ཐག་ཚོད་པ་ལྟར་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས། སྤར་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གུས་ངོ་སྤྱད་པའི་རིག་པ་དེ་ནམ་ལང་བ་
ལྟ་བུའི་གཡིན་ན་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་གུ་གྱུར་སོང་བ་རེད། དེ་དུས་དཔལ་དགོ་
ཚང་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཅུ་དགུ་ཡིན་དུས་རེད། རྗེས་སུ་བྱི་གན་ཟེར་རྒྱུ་དེ་སྤྱི་
ཞབས་མཁྱེན་བཅེ་ཚང་གིས་ཁོང་ལ་གསང་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་གསུང་
གི་མཛོད་བྱང་འགའ་རེའི་ནང་དུ། བྱི་གན་མདོ་མེད་ཨ་བུ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་
ཡིན་ན། དམ་པའི་སྤྱུས་བྱ་དང་དམ་པའི་སྤྱུས་བྱ་འཕྲད་པ་ན་དེ་འབྲའི་བདེ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་རྟོགས་པ་འཕོ་བ་ཡིན། **ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དམ་བཅུ་བསྐྱུང་། ལྷ་མའི་དགོར་ལ་**
བརྒྱབ་སེམས་བྱེད། ཡིད་དཀའ་ས་གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་གཉིས། བཀའ་སྤྱོད་མི་
བཟོད་སྤྱོད་བར་འགྱུར། ཞེས་བཅུ་ཚམ་གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དམ་ཚིག་
ནམ་པ་བཅུ་སྤྱད་དགོས་ཏེ་ཞེས་མདོར་བསྟན། དེ་ནས་བསྐྱུང་རྒྱུ་བཅུ་བོ་དེ་སོ་སོར་
བཤད་པ་ནི། ལྷ་མའི་དགོར་ཕྱག་རྒྱས་དང་ཕྱིན་ལས་ལ་བརྒྱབ་སེམས་བྱེད་པ་ང་ལ་དེ་
གཅིག་ཐོབ་ན་སེམས་པ་ལྟ་བུ། དེ་བྱས་ན་ཡིད་དཀའ་ས་ཀྱི་སྤྱོད་གནས་སུ་སྤྱུས་ནས་བསྐྱལ་
བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
རོ། **ལྷ་མ་དག་ལ་འགྲན་སེམས་བྱེད། འཁོར་བའི་གཙོང་རོང་ཐར་མེད་**
དུ། ཁོས་སྤྱོད་བརྩོན་ཡང་སྤྱོད་བར་འགྱུར། ཞེ་འགས་པ་ཡི་སེམས་བྱེད་
ན། རལ་གྱིས་གཙོང་པའི་དཔལ་བར་སྤྱོད། ཞེས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ལྷ་མ་དག་ལ་
འགྲན་སེམས་བྱེད་ན། འཁོར་བའི་གཙོང་རོང་ཉམ་ང་བ་ལས་ཐར་མེད་པའི་གནས་སུ།

སྒྲོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོད་སྦྱོར་གླེ་མ་དགེ་ལེན་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཆེས་སྒྲོད་གཞན་ལ་བརྩོན་ཁུལ་བྱས་ན་ཡང་ལས་དེའི་སྒྲོབས་གིས་སྒྲེབར་འགྱུར་བ་དང་།
གླེ་མའི་སྦྱགས་དཀྲུགས་ཤིང་དེ་དང་ཞེ་འགས་པ་ཡི་སེམས་བྱེད་ན། རལ་གྲིས་གཙོང་
པའི་དཔྱལ་བར་སྒྲེ། **དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདྲིང་ཆགས་ཆེ། །སེམས་ན་ངན་སོང་ཀུན་**
ཏུ་འབྱམས། །དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེ་སྤང་ཆེ། །སེམས་ན་དཔྱལ་བ་དུག་ཅུར་
འཛོད། །ཅེས་དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདྲིང་ཆགས་ཤས་ཆེའོ་ཞེས་སེམས་
པར་བྱེད་ན། ངན་སོང་གི་གནས་ཀུན་ཏུ་འབྱམ་པར་འགྱུར། ཡང་དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་
དཔོན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བར་སེམས་ན། དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་བསྐྱལ་
པ་དུག་ཅུར་སྦྱག་བསྐྱལ་ཞིང་འཛོད་པར་བྱེད། དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདྲུ་ཤེས་
ཅུང་། །སེམས་ན་དུ་འབོད་དཔྱལ་བར་སྒྲེ། །དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོད་པ་
ཆེ། །སེམས་ན་མནར་མེད་དཔྱལ་བར་སྒྲེ། །ཞེས་དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་འདྲུ་ཤེས་
སམ་མིའི་ཐད་ནས་བསྐྱར་སེམས་ཅུང་ཅུང་གློ་སྤྲ་སྤང་བ་ཞིག་ཨོ་མེད་སེམས་ན་དུ་འབོད་
གྱི་དཔྱལ་བར་སྒྲེ། དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ལེ་རིང་སྒྲིད་ལུག་སྒྲོད་པ་ཆེ་བར་སེམས་ན་
མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་སྒྲེ། དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་ང་རྒྱལ་ཆེ། །སེམས་ན་ཁ་
འཐབས་གནས་སུ་སྒྲེ། །དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཞན་དུ། །སེམས་ན་གླེ་མེད་ལམ་མི་
ཆེད། །ཅེས་དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ང་རྒྱལ་ཆེ་བར་སེམས་ན་ཁ་འཐབས་གྱི་དཔྱལ་བའི་
གནས་སུ་སྒྲེ་ཞིང་། དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཞན་ཉམས་ཅུང་དུ་སེམས་པར་བྱེད་ན་གླེ་མེད་
གྱི་ལམ་མི་ཆེད། དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོན་བཞིར་སེམས། །རྟག་ཏུ་བསམ་ངན་མཆོང་
འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་གདུགས་པས་སྒྲོག་བཙད་ནས། །སྒྱུར་དུ་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་
ལྷུང་། །དྲི་ཐེ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོན་བཞིར་ཡོད་པར་སེམས་ཤིང་། སྒྲོན་བཞི་ནི་གླེ་མ་
འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་མཁས་སྐྱམ་པ་དང་། རང་བས་ན་ཆོད་གཞོན་སྐྱམ་པ་

དང་། བཟའ་ཚོ་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཡིན་སྟེ་ཕ་དང་། རང་ལས་རིགས་དམན་པ་ཡིན་སྟེ་ཕ་འཁོར་ལོག་པའི་འདུ་ཤེས་བཞི་ལོ། །དུས་རྒྱུ་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་བསམ་ངན་འཆང་བ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དེ་ནི་ལྷ་ལྷུ་གཤམ་པ་ཅན་དང་ལྷ་དང་སྤྱད་མས་སྟོག་བཅད་ནས། སྤྱར་དུ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་སྤྱད་བར་འགྱུར་རོ། །**འདི་ནི་སྤྱུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན།** །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་ནམས་ནི་སྤྱུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནི་ཞེས་དོན་བསྟུན། །དམ་ཚིག་ནམ་པར་དག་པ་དང་མོས་གུས་མ་འཕྲུག་ན། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ཞིང་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མོས་གུས་ཅན་གྱིས། གསོལ་བ་སྤྲིང་ནས་ཐང་ལྷོད་མེད་པར་བཏབ་ན་སྒྲ་སྟོབ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་མི་གྲོལ་མི་སྤྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱིན་རྒྱལས་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཉར་ལེན་དེ་བསྐྱེམ་བསྐྱེན་ཆེ་ཆུང་ལ་ཐུག་མེད། མོས་གུས་ནམ་པར་དག་མ་དག་ལ་ཐུག་ཡོད། མན་ངག་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་ཐུག་མེད། དད་པ་ལ་ཐུག་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དཔེར་ན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ངར་སྒྲུབ་འདོར་བ་ལྷས་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བླངས་ནས་གསོལ་བས། དེའི་སྟོན་ནས་ས་དང་བོའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་རེད། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྲིང་གིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་གྲོང་ཆེན་པའི་གསུང་རབ་ལ་གཟིགས་དུས་དེའི་སྟོན་ན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་དང་འཕྲད་མ་སྟོང་བའི་སྤྱད་བ་དང་། མོས་གུས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ལན་གསུམ་དུ་རྩེས་སུ་བཟུང་། སྤྱར་ཡང་ཁོང་གིས་སྟོག་འདོར་ནུས་པ་ལྷ་བུའི་མོས་གུས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཟག་པ་ལས་བཅོན་ཐབས་སུ་གྲོལ་ཏེ། དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལས་འཕྲོས། རིག་ཅུལ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པའི་གཏེར་ཆེན་བརྗོད། མགིན་པའི་ཕ་མ་དུ་གྲོལ་ཏེ་ལྷའི་དཀོར་མཛོད་ལྟར་དུ་གྱུར་ནས་གྲོང་ཆེན་

སྒྲོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོད་སྦྱིས་སྒྲོ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

དགོངས་པའི་གསུང་རབ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཉམས་ན་
གསོ་བའི་ཐབས་ནི། **ཉམས་པ་གསོན་མཚན་གྱི་མཐར། །གསོལ་འདེབས་བསྟོད་**
པ་བྲིས་པ་འབྲུམ། །བཤགས་པའི་ཚིག་བྲིས་འབྲུམ་ཐེར་གཞུག །ལོ་རྒྱུ་དུས་
མཚན་རྒྱན་དུ་བཟུང་། །གལ་ཏེ་འགལ་ཉམས་འདས་རལ་དུ་གྱུར་བའི་ཉམས་པ་གསོ་
བར་འདོད་ན་མཚན་གྱི་མཐར་སྒྲོ་མའི་གསོལ་འདེབས་དང་བསྟོད་པ་བྲིས་པ་འབྲུམ་དང་།
བཤགས་པའི་དོན་ཚིག་ཏུ་བྲིས་པ་འབྲུམ་ཐེར་མཚན་རྟེན་བཞེངས་ལ་ནང་དུ་གཞུག་ཅིང་།
ལོ་དང་ལྷ་བའི་དུས་གྱི་མཚན་པ་མི་གཅད་པར་རྒྱན་དུ་བཟུང་ན་དག་པར་འགྱུར་བའི་
ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོ་མའི་མདུན་ན་སྒྲོ་མ་བསྐྱུ་བའི་བསམ་
པས་སྒྲོ་མ་དབུ་གཡོག་ན། དམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ས་སྟོང་གི་དམ་
པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དང་པོ་སྒྲོ་མ་བསྐྱེན་
དུས་ཨ་གསར་འདྲ་བྱེད། སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་མོས་གུས་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་ཆེན་
པོར་བྱེད་ལོ་བྱས། ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་མཉམ་འགྲོགས་གྱི་བདུད་དུ་ཁྱེར་ནས་མ་
གུས་པ་ཐེ་ཆེ་ཐེ་ཆེ་དང་། དག་སྒྲུང་མོས་གུས་ཐེ་འགྲིབ་ཏུ་སོང་དུས། རང་དང་སྒྲོ་
མ་གཉིས་མི་ཡིན་ལུགས་འདྲ་འདྲ་དང་། འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཟས་གོས་སྦྱོད་ལམ་
ཚང་མ་གཅིག་པ་རེད་བསམ་ནས། སྦྱོད་ཡུལ་མཉམ་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་རེད། དེ་
འདྲ་བ་དེ་སྒྲོ་མའི་མདུན་ན་ཐེ་ཙམ་བསྟུང་། ཆོས་ཐེ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་
ཙམ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་འགོས་འོང་རྒྱ་ཞིག་མེད་ལ། དེའི་མིང་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
འུར་རྟོར་འཕེན་པའི་གང་ཟག་ཟེར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པའི་ལས་འཕྲོད་གོ་བའི་
བཤེས་གཉན་གྱི་མདུན་ན་རུབ་པར་འགྱུར་པ་དེ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རང་མགོ་ནས་རུབ་
ཟེར་རྒྱ་བོདེ་ལ་གསུངས་གྱིན་ཡོད་ནི་རེད། དེས་ན་སྦྱོང་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོ་

མ་བསྟེན་དུས་སྒྲིམ་མའི་དུང་དུ་བག་ཡོད་བསྟེན་དགོས། བག་ཡོད་བསྟེན་རྒྱ་དེ་ཇི་འདྲ་
 ཡིན་ན། གུས་བཅས་ཞེས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་དང་རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་སྒྲིམ་ལ་ཅི་མི་སྒྲིམ་པའི་སེམས་ལས་ལྷོག་ཏེ་བསྟེན་ན། བསོད་ནམས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་མ་ཟད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་ཡང་འབྱུང་བ་རེད། དེས་ན་
 དག་སྒྲིང་གསར་པ་ཕམ་ལྷུང་ལ་འཛིགས་པ་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བཞག་ཡོད་པས།
 སྒྲིག་ཆོས་དང་རྒྱན་དང་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་སོགས་མ་གུས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་
 ཐོག་སྒྲིག་སུམ་གྱི་ཉེས་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་བསྤམ་དགོས། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་
 སྤྱིན་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་མཐོང་ན་དགའ་བ་
 དང་ཡི་རངས་པར་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་མའི་བཀའ་ཡིས་
 གཞན་དོན་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་གནང་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་ཆོས་བཤད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རུས་པ་མངའ་བ་ཡིན་ནའང་། སྟོན་པའི་
 ལུལ་དུ་བྱ་བཅའ་ལས་འཇུག་པས་དངོས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བྱུང་
 རང་ཤར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་རྟོག་སྟོབ་དཔོན་གྱི། །བྱ་བའི་ལས་
 རྣམས་སྟོབ་མས་མིན། །སྒྲིམ་མའི་སྟོབ་བྱ་སྟོབ་མ་རུ། །བཅུག་ན་སྐྱབས་མེད་
 དཔུལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་ཡང་རྟོག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱི་བར་འོས་པའི་
 བྱ་བ་རྣམས་སྟོབ་མས་བྱེད་རུང་བ་མིན་ལ། སྒྲིམ་མའི་སྟོབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་རུ་བྱེད་
 དུ་བཅུག་ན་སྐྱབས་མེད་པའི་དཔུལ་བར་ལྷུང་བ་ཡིན། རྟོག་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ། །རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མངའ་ཐང་སྒྲིང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་དུག །ཅེས་
 རྟོག་སྟོབ་དཔོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་དེའི་བྱ་བ་མངའ་ཐང་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་སྒྲིང་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་བསྐྱེད་བར་བྱ་

བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕ་བ་དུག་སྟེ། ཐེག་པ་འདོག་མའི་ཕ་བ་གཉིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
 སྒྲོམ་པ་འཕྲོགས། ཐེག་པ་གོང་མའི་ཕ་བ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྩོད་
 གཉིས། ཐེག་པ་ཐུན་མའི་ཕ་བ་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་ཨ་ཁུ་སྒྲོར་ཆོག་
 སོགས་ཀྱིས་གནས་སྒྲོར་བའོ། །རྩི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་ཡི། མངའ་ཐང་སྒྲོང་
 བའི་ཆོས་ཡིན་པས། །ཕྱོགས་བཞིར་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །མ་འདས་བར་
 ལ་ཕ་བ་དུག །དེ་ཡི་སྒྲོབ་མས་བསྐྱེན་པ་ན། །བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུ་ཕ་བ་བྱུང་
 དུ། །རི་རབ་ཆེན་པོའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱ་བ་དེ་རྣམས་རྩི་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་མངའ་ཐང་སྒྲོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས།
 དེའི་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་མ་འདས་བར་ལ་གསུངས་ན།
 དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ལ་སློམ་མའི་མཛད་པས་བྱུང་མེད་ན། ཕ་བ་དུག་སྟེ་མ་དེ་
 ཡི་སྒྲོབ་མས་སྟེ་མའི་བྱ་བ་བསྐྱེན་པ་འཕམ་བྱེད་ན། དུས་བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུ་ཕ་བ་བྱུང་དུ།
 རི་རབ་ཆེན་པོའི་འོག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་རྒྱལ་པོ་
 ཡི། །རྒྱལ་སྤྱི་འབངས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་ལྟར། །སློམ་མའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོབ་བྱས་
 བསྐྱབས། །དེ་ཡི་ཕྱི་མ་དཔྱལ་བ་ལས། །འགོ་ས་མེད་པར་ང་ཡིས་
 བཤད། །ཅེས་སྟེ་མའི་སྤོན་ལས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གནས་སུ། སྒྲོབ་མ་དེས་བྱ་བ་བྱ་
 མི་རུང་བ་དང་། བྱས་ན་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཅིས་མེད་དུ་བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་འབངས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་
 ལྟར། ཐེག་པ་འདོག་མའི་ཕ་བ་སྒྲོམ་པ་འཕྲོགས་པ་དང་ཆོས་བཤད་པ་དང་། གོང་
 མའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྩོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་སོགས་ནི་མཁན་པོ་དང་རྩི་
 རྩི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་གནད་བ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་བྱེད་མི་རུང་ལ།

གཞན་དོན་མ་རན་པར་བབ་ཅེས་བདུད་གྱི་ལས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲོ་མའི་
 ཡོན་ཏན་སློབ་བྱས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་འདྲའི་སློབ་མ་དེ་ཡི་ཕྱི་མ་དཔྱལ་
 བ་ལས་འགོ་ས་གཞན་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་ཡིས་རྒྱུད་རང་བྱུང་རང་ཤར་འདིར་
 བཤད། **དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཡར་ཚད་དུ། སློབ་དཔོན་དེ་ཡིས་མ་བྱལ་**
ན། རྒྱལ་ཚབ་བསྐྱོས་ལ་གནང་བ་བྱིན། རྟེན་ཡང་ལོ་ཡི་དུས་སུ་
མངལ། མཉེས་པའི་ལོངས་སྒྲོད་དད་པས་འབུལ། ཞེས་གལ་ཏེ་དཔག་ཚད་
 བཅུ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ཡར་ཚད་དུ། སློབ་དཔོན་དེ་ཡི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་
 མ་བྱལ་ན། སྒྲོ་མས་སློབ་མ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐྱོས་ལ་གནང་བ་བྱིན་ན་ཆོག་ དེ་ཡང་
 ལེ་རི་རེའི་དུས་མཚམས་སུ་སྒྲོ་མར་མངལ་ཞིང་ཐུགས་མཉེས་པའི་ལོངས་སྒྲོད་དད་པས་
 འབུལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྱིར་ན་རང་གི་ཆུང་མཉེས་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་
 དག་སྒྲོ་མ་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་འདྲིས་ཤིང་
 འགོགས་ནས་དེ་ལ་མཐུན་གྲོགས་སྤིང་ཉེ་སར་བྱེད། སྒྲོ་མའི་སྐྱེད་བྱ་ཡིན་བཞིན་དུ།
 རང་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བཟུང་ན། བ་རོལ་པོ་དེ་ལོག་པའི་སྒྲོ་ཅན། གཡང་སའི་སྐྱ་
 འདྲེན། ངན་སོང་གི་ལམ་རྒྱས་མཁན་ཡིན་པའི་སློབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པའི་གཞན་དབང་
 བྱི་རུས་པ་ཚད་མེད་པས། ཇི་ལྟར་འདྲིས་ཤིང་བཤེས་པ་དེ་ཅུ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་
 མར་འགྲིབ་ཅིང་། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་རྒྱན་མི་ཆད་པར་
 འབབ་པ་ཡིན། རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེད་བྱ་སྤྲིགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱལ་བའི་ཞིང་དུ་
 གྱུར་པ་རུས་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱལ་ན་ཅུ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་ཅུ་དུ་མ་རུས་ན་འང་ཐབས་
 དང་རུས་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་དེའི་མ་དད་པ་ལྷོག་ཞེ་རུས་བཞུས་ན། དེའི་བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱན་ཆད་པའང་སྤིད་པ་རེད། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ལ་རྒྱལ་ཕན་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

རྣམས་ཀྱིས་རུབས་ནས་དམག་བྲངས་པ་ན་མ་བཙུན་མོ་ལུས་འཕགས་མོས། བྱིད་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་པས་འདི་བྱུང་བ་རེད་
གསུངས་པས་མཆོང་ལ་སྐོལ་བས་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་བཞིན་རེད།
རྒྱུད་དོན་མདོར་བསྟུན་ལས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀྱང་། ཁྲ་
མས་རྩེས་སུ་མ་གནང་ན། །ཁ་རྒྱ་འདུག་ལ་མཁས་པ་དང་། བྲུབ་པའི་སྦྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས། །ཞེས་རང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་མ་དམ་པ་མཆོག་གི་བཀའ་རྒྱུ་སུ་མ་གནང་ན། འགོ་
དོན་སྒྱུང་བ་སོགས་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཁ་རྒྱ་འདུག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་།
བྲུབ་ཏུགས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་བྲུབ་པའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ། **ལོངས་སྦྱོད་**
ལྡན་ཞིང་སུན་ཆོགས་ཀྱང་། །ལྟོ་གོས་སྦྱོང་ཞིང་སུག་སྒན་གྱིས། །དམའ་ས་
བཟུང་ལ་སྒྲིག་ཆོས་སྦྱོང་། །གསུང་ཡང་དེ་ཉིད་དོན་བཞིན་བསྟུབ། །ཅེས་ལོངས་
སྦྱོང་དང་འབྱོར་བ་ལྡན་ཞིང་ཐམས་ཅད་སུན་སུམ་ཆོགས་ཀྱང་། ལྟོ་གོས་རྒྱས་སྦྱོས་
བྱེད་པ་སོགས་སྤངས་ལ། འཆོ་བ་ངན་དོན་ཅུམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
དཀའ་སྟུག་ངལ་ཆོགས་ལ་བཟོད་བསྟན་གྱིས། དམན་ས་གོང་མའི་གདན་ས་ཡིན་
ཞེས་པ་ལྟར། དམན་ས་བཟུང་ལ་སྒྲིག་ཆོས་མཆོར་ཉམས་སོགས་སྦྱོང་དགོས།
སྒྲ་མའི་གསུང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོན་བཞིན་བསྟུབ་དགོས་སོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་མཛོད་ལས། འགོགས་པར་བདེ་བ་སྐྱེ་རགས་ལྟ་བུ་
དང་། འདུག་པར་བདེ་བ་ལན་ཚྷ་ལྟ་བུ་དང་། བཟོད་བསྟན་ཆེ་བ་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཡིས།
སྒྲ་མའི་འཁོར་དང་རྩི་རྩི་སྟུན་ལ་བསྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་མི་ཆོད་
སྒྲ་མའི་འཁོར་དང་། སྐྱའི་ཞབས་འབྲིང་སོགས་སྟུགས་འདུན་ཆེ་བ་སོགས་ལ་འགལ་

བར་སྒྲོད་མི་རུང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་ལས་མི་བཞོལ་བར་འཕྲོད་པ་དང་
འགྲོགས་པར་བདེ་བ་སྐྱར་གསུལ་ལྟ་བུ། ཆེ་ཆུང་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོད་ཅིང་
མཛོལ་བས་འཇུག་པར་བདེ་བ་ལན་ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྒྲུབ་འདྲ་འདྲ་སྲུ་ལ་སྒྲུག་ན་
འབྱར་འགོ་བ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན། སྒྲུ་སྒྲུན་དང་ལོག་སྒྲུབ་བཟང་ངན་སྒྲིད་སྒྲུག་ཐམས་
ཅད་ལ་བཟོད་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཀ་བ་ལྟ་བུ། སྒྲ་མ་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་སྲུ་དང་འགྲོགས་ན་
དགའ་ཞིང་ལོག་སྒྲུབ་དང་སྒྲུན་སྒྲུང་མི་སྟེར་བར། དག་སྒྲུང་དང་བཅེ་དྲུང་གིས་སྒྲ་
མའི་འཁོར་དང་དྲོ་ཐེའི་སྒྲུན་ལ་བསྟེན། སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲོག་བཟའ་བཏུང་གི་གཡོས།
མགྲོན་པོའི་གཉེར་ལ་སོགས་ཁུར་ཅི་བཀའ་ན་ཐམས་ཅད་འཁུར་ཞིང་། འཁོར་སྒྲུན་
འབྲིན་དང་བརྒྱབ་སེམས་སྤང་དགོས། གལ་ཏེ་སྒྲ་མས་འདི་ལྟར་གྲིས་ཞེས་བཀའ་
གནང་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤང་ངོར་མི་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་རྒྱ་འཕྲོག་སོགས་ངན་
སྒྲོད་མི་རུང་བ་ཡང་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རང་བྱུང་གི་རྒྱུད་ལས། ཁྱོད་གྲིས་བརྒྱས་
འཕྲོག་དམག་འཁྱེར་དང་། །བརྟུང་བཅོག་གཞན་བརྒྱས་སྒྲོན་བཅོས་དང་། །ཁྲིལ་
མེད་ངོ་ཚ་མེད་པའི་ལས། །བྱ་རུ་མི་རུང་སྒྲ་ཚོགས་པ། །གྲིས་ཞེས་བཀའ་བསྐུལ་
ལུང་བཞིན་བསྒྲུབ། །ཅིས་སྒྲ་མས་ཁྱོད་གྲིས་གཞན་གྱི་ཙོར་རྣམས་ལྟོག་ནས་བརྒྱས་ཤོག་
རྒྱ་འདི་ཨོ་ལོན་ལྟོས་འཕྲོག་ཤོག གཡུལ་གྲིས་དཔུང་བསྐུས་ཏེ་དམག་བརྒྱབ་ནས་
འཁྱེར་ཤོག ལུས་གྲིས་བརྟུང་བཅོག་སོགས་གཞན་ལ་བརྒྱས་བཅོས་དང་། སྤྱིང་
འདེབས་པའམ་སྒྲོ་བཀའ་སྒྲོན་བཅོས་དང་། གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁྲིལ་མེད་པ་དང་།
རང་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ངོ་ཚ་མེད་པའི་ལས། མདོར་ན་བྱ་མི་རུང་བའི་ལས་སྒྲ་ཚོགས་པ་
སྒྲ་མས་འདི་གྲིས་ཞེས་བཀའ་སྐུལ་ཡོང་ན་སྒྲ་མའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་བསྒྲུབ་དགོས།
ལས་ཀ་ཚོང་ཁེ་བག་མ་ལེན། །ཕྱག་དོག་འཐབ་འཛིང་ཞིང་གཞིས་དང་། །ཁེའུ་

ལུག་སྟེལ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཡང་། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གསུང་བཞིན་
བསྐྱབ། །ཅེས་ལས་ཀ་དང་ཚོང་ཁེ་སློགས་གཉིན་སྒྲིག་བག་མ་ལེན་རྒྱ་དང་།
གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཐབ་འཛིང་བྱ་རྒྱ། ཞིང་གི་སོ་ནམ།
གཞིས་ཀ་སྒྲིང་བ་དང་། བེའུ་ལུག་གསོ་སྒྲིང་སྟེལ་བ་སོགས་བྱ་དགོས་ཞེས་བཀའ་
སྤྲུལ་བ་ལ་ཡང་། དེ་ཨེ་རུང་སྒྲུམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེ་ལྟར་གསུངས་
བཞིན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟར་སྐྱང་ལ་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་
སྒྲ་མའི་མཛད་པ་རེད། གཅིག་ལོས་ཡིན་བསམ་ནས་དང་དུ་སྒྲ་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མ་
བརྟགས་ནས་བསྟེན་ཆོར་བའི་ཕྱིར་དོ། གང་ཟག་ཐོས་པ་ཉེང་ཞིང་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་
མ་ཆོད་པའི་རྟོག་པ་ཙན་ཁཅིག་གིས་བསམ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་ན་སྒྲ་མ་མི་དགོས་སུས་
གསུངས་ན་མི་རུང་སྟེ། བཤེས་གཉིན་རྩལ་ལྡན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ལུགས་མཐུན་མ་
ཡིན་པས་སོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་ལ་ཐུག་པ་རེད།
དང་པོ་སྒྲ་མ་མ་བསྟེན་པའི་གོང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་རྒྱུད་སྟེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་མཚན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་བཙལ་དགོས་པ་ལས།
འདོད་ཁ་དང་ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་གྲགས་སྐྱམ་སྒྲན་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་ཇེས་སུ་ཕྱོགས་
ནས་འཛོལ་མ་ཉེས་པ་དགོས་ཏེ། བཀའ་བརྒྱུད་ཡོངས་འདུས་ལས། ཕྱི་མར་གྱུར་
པའི་དུས་གྱི་ཆོ། །བསོད་ནམས་དམན་པའི་སེམས་ཙན་གྱིས། །དམ་པ་རྟེན་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། །རྩལ་མིན་སྒྲོབ་དཔོན་ནག་པོའི་བདུད། །འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་
དེ་བས་ན། །ཁོར་བ་སྤང་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཕྱི་མར་གྱུར་པ་མ་འོངས་སྒྲིགས་མ་ལྟ་
བདོ་བའི་དུས་གྱི་ཆོ་ན། །ལས་དང་བསོད་ནམས་དམན་པའི་སེམས་ཙན་གྱིས་སྒྲ་མ་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཆོད་དང་ལྡན་པའི་དམ་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྩལ་དང་

མཐུན་པ་མིན་པའི་གང་ཟག། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མིང་ཐོགས་པའི་ནག་པོའི་བདུད་ཁྲ་མར་
བརྟུས་པས་བསྐྱུས་ནས་མ་རུངས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། རྩུ་མཚན་དེ་བས་ན།
ཤེས་ལྡན་དག་གིས་རྩུད་ལུང་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་ཚོལ་ལ་ནོར་བ་
སྤང་བ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ཐོག་མར་ཉིད་ནས་གལ་ཆེན་འཛིན་པ་གནད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
ལ། དེ་ལྟར་དང་པོ་ནས་ནོར་སོང་ནས་བསྟེན་ཉེས་པ་མིན་ཕྱིན་ཆད་མཚན་ཉིད་ཆང་
བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཆ་ལུགས་དང་ལྟར་སྤང་ངེ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་ཡིན་པར་ངེས་
ལ། དེས་ལོག་པའི་སྒྲོད་པ་མི་སྒྲོབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་སྒྲོབ་པ་ལྟར་སྤང་ན་རང་རྩུད་
གདུལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དགོངས་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤ་ཆེན་རྒྱ་རོ་
པས་ཏེ་ལོ་པའི་ཞབས་པད་བསྟེན་པ་བཞིན་སྲུན་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེའི་བཀའ་བཞིན་
དུ་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དོ། མདོར་ན་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐད་
ནས་ཅི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ན། ཞལ་མཐོང་མ་ཐག་སྤང་བ་འགྱུར་རུས་པ་དང་། ཕྱག་
མགོར་བཞག་པ་ན་དད་པའི་སྟོབས་གྱིས་ལུས་གྱི་བ་སྒྲུ་གཡོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་བཤད་རྩུ་
མེད་པ་དང་། དེ་མ་ཟད་སྒྲ་མའི་མཚན་ཐོས་པ་དང་ཡིད་ལ་ནམ་བུར་དང་། མི་
ལམ་གྱི་ནང་དུ་མངལ་བ་ཙམ་གྱིས་རང་རྩུད་ཐམས་ལུ་མ་སོང་བར། བདེ་ཡལ་ལ།
ཡངས་སང་ངེ། འཛིན་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་དབྱིངས་སུ་རུབ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་
གནས་འགོ་བ་དེ་འདྲའི་ཆད་ལ་ཐོན་དུས་ད་གཟོད་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལས་རྩུད་ལ་འཇུག་
པའི་དུས་ཡིན། དེ་འདྲའི་དད་པ་དང་མིས་གུས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་དུས་མན་ངག་བྱུང་
པར་ཅན་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན། དགོངས་རྩུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཕོ་བའི་རེ་བ་ཡོད་ས་ལ་
ཐུག་ནི་རེད། རྩེ་མི་ལས། ཐག་དཀར་རྟ་སོ་དབུ་མའི་ཚྗང་། །དབུ་མ་ཚྗང་གི་
ཚྗང་སྟོད་ན། །བོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རས་པ་ང་། །སྒྲི་ཆད་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་

མེད། །སྒྲིབ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཡིད་དུང་ངེ་བ་ལ་ཟད་དུས་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཡང་སྒྲིབ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་རེད།
དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཆོ་དུས་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རེའ་དུ་སོང་ན་ཡང་། བར་དོར་སྒྲིབ་
མ་དང་མངལ་ནས་ལམ་སྐྱོལ་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་ཐེཛོམ་མི་དགོས། **དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དང་**
དགོས་པ་དེ་དག་རིག་པ་ལྟར་སྒྲིབ་མའི་བཀའ་ཡིས་རྗེས་སུ་གནང་ན་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་
ཤིན་ཏུ་འད་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་མ་ལ་གུས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་
མི་སྐྱོ་བྲགས་ཅན་དང་ཐུག་སོང་བ་དང་། འབངས་ཀྱིས་དཔོན་པོ་ལ་གུས་བཀུར་བྱེད་
དགོས་པ་ལྟ་བུར་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་མི་ཉན། སྒྲིབ་མ་ལ་དད་ཅིང་གུས་པ་དང་ཞབས་ཞུ་བྱ་
རྒྱུ་དེ་རང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་མ་པར་སྐྱེལ་རྒྱུར་བསུ་བྱས་པས། ཐུག་ཞབས་
འཁོར་ལོའི་མཚན་བཟང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་
སོ། དེས་ན་དད་པས་སྒྲིབ་མ་ལ་བཀུར་བསྐྱེད་རྒྱུ་བདག་རང་གི་དོན་ཁོན་ཡིན་གྱི།
སྒྲིབ་མ་ལ་ལྷེས་པའི་དོན་ཞིག་མིན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དད་གུས་ལ་ལྷེས་རྒྱུང་དང་ཐང་
ལྷོད་མེད་པ་ཞིག་གིས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲིབ་
མར་བྱ་བ་དང་། རིམ་གྲོ་བ། སྤྱི་ཞུ་དང་བསྐྱེད་སྤྱངས་བྱ་བ། མཚོན་པ་དང་།
བསྐྱོད་པ་བཞེད་པ་སོགས་མདོར་ན་ཐུགས་མཉེས་པའི་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོན་
དགོས་ལ། ཐུག་དང་བསྐྱོར་བ། སྒྲོས་དང་མེ་ཏོག་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་
མཚོན་པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་མཚོན་པ། ཉམས་
རྟོགས་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཁ། བསྐྱེད་བཅོས་རྩོམ་པ་སོགས་དོན་གྱི་
མཚོན་པ། དེའི་ཐོག་ཏུ་སྒྲིབ་མའི་སྐྱེད་བྱ་འདུལ་རྒྱུ་དང་། མེ་རྒྱུ་གུ་མཚོན་ལ་
སོགས་པའི་བར་ཆད་སྤང་བ། གཟིམ་ཁང་ལ་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། གཟིམ་མལ་

ཉིར་སྒྲུང་ལ་གཙང་སྒྲ་བྱེད་རྒྱ། ཆོས་ར་ཆོས་ཁྱི་གཙང་མར་བྱ་བ། ཡོལ་བ་སྒྲ་རེ་
 འཕན་གདུགས་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་མཆོད་རྣམས་ཉིར་སྒྲུང་མཆོད་བཤམ་བྱ་རྒྱ། སྒྲ་མ་
 ཕར་བསྐྱལ་ཚུར་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྒྲ་འབྲེན་བྱེད་པ། མཆོན་མོ་ཉལ་དུས་སྒྲ་མ་ཡོད་སའི་
 རྩོགས་སུ་སྒྲས་བསྟན་པ། བཟའ་བཏུང་བྱས་ན་ཕུད་འབུལ་བ་དང་། གོས་གསར་
 པ་ཞིག་གྲོན་ནའང་སྒྲ་མར་འབུལ་བར་བསམ་ནས་དེའི་རྩོགས་གཡུག་ཙམ་བྱེད་ན་བསོད་
 ནམས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། སྒྲ་མའི་མཆོན་ནས་བརྗོད་ན་དོན་གྱི་སྒྲུང་དུ་
 མཆོན་ནས་སྒྲོས་ན་ཞེས་འབྲེལ་བསྐྱེད་པས་བརྗོད་ཅན་སྒྲུར་དགོས་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གྱི་བསོད་ནམས་གསོག་བྱེད་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་རང་གིས་
 སྒྲུབ་པ་རེད། **རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས།** སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲོག་ཆོས་བཤད་དང་། **སྒྲོམ་**
པ་འབོག་ཅིང་སྒྲེད་གོན་བཟུང་། **འཁོར་དང་སྒྲོབ་མ་ཆོགས་སུ་བསྐྱུས།** **འགྲོ་**
ཕན་སྒྱུག་རོ་མཉམ་གྱིས། **ཞེས་ཆོ་གཅིག་ལ་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲོག་གིས་གསུངས་ན་**
 དེ་ལྟར་བསྐྱུབ་རྒྱུ་དང་། ཡང་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་གྱིས་གསུངས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་
 པ་དང་། **སྒྲོམ་པ་འབོགས་གསུངས་ན་སྒྲོམ་པ་འབོག་པར་བྱེད་ཅིང་།** **སྒྲེད་གོན་**
མགོ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་ན་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་དང་། **འཁོར་དང་སྒྲོབ་མ་མང་པོ་**
ཆོགས་སུ་བསྐྱུས་ནས་ཆོགས་པ་སྒྲོང་གསུངས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། **འགྲོ་ལ་ཕན་**
པའི་དོན་གཞན་ཅི་འདྲ་སྐྱུབ་གསུངས་དེ་ལྟར་བསྐྱུབ་ཅིང་། **སྒྱིད་སྐྱུག་རོ་མཉམ་གྱིས་**
གསུངས་ན་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་དང་། **རི་ཁྲོད་བསྟན་པ་སྒྲོང་སྒྲེལ་གྱིས།** **ནའམ་གྱི་**
ཡང་བྱ་བ་ལ། **ཐང་ལྗོད་མེད་པར་གྱིས་གསུང་ཡང་།** **ཁི་ལྟར་བཀའ་བསྐུལ་དེ་**
བཞིན་བསྐྱུབ། **ཅེས་རི་ཁྲོད་དང་དགོན་སྡེའི་བསྟན་པ་སྒྲོང་སྒྲེལ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་**
ན་དེ་ལྟར་བྱེད། **ནའམ་གྱི་ཡང་རུང་སྟེ་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐང་ལྗོད་མེད་པར་**

སྒྲིབ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིབ་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོད་སྒྲིབ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

གྲིས་གསུངས་ན་ཡང་། ང་ཆོའི་ཁ་སྒྲིབ་དུ་སོང་བེར་ན་འཆི་བདག་གི་ཁ། སྒྲིབ་
བེར་ན་ཆོར་ཕུང་གི་ནང་བེར་བ་ལྟར་སྒྲ་མས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་དགོས། **ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནི།** དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་
པའམ་འཆོ་ཞིང་བཞུགས་པའི་ཆོན་གང་གི་ཐད་དུ་བསྐྱེན་བཀའ་ཇི་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡང་།
རྒྱུད་ལས། གཤེགས་ན་འདས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ། །བཞུགས་ན་མཉེས་པའི་
མཆོད་པ་བྱ། །གཤེགས་ན་འདས་མཆོད་མི་འབུལ་ན། །རྩ་བའི་ཉམས་པ་ཆེན་པོ་
སྟེ། །ངན་སོང་གནས་ནས་ཐར་མི་སྲིད། །ཅེས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཞིང་བཟེས་ནས་སྐྱ་
གཤེགས་སོང་ན་འདས་པའི་མཆོད་པ་དུས་ལྟར་དུ་འདས་མཆོད་འབུལ་དགོས།
གཤུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
ཀྲིས་སྐྱ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་བསྐྱན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་མ་ཡང་འདུས་བྱས་མི་
རྟག་པར་བསྐྱན་པའི་བརྩ་ཆོས་སུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ཏེ་འདས་རྒྱུ་
བསྐྱན་འགོ་བ་རེད། སྒྲ་མ་འདས་དུས་སྐྱ་བཞུགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱ་གཤུང་ལ་
མཆོད་པ་བྱེད། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤང་དག་དང་། མཆོད་པའི་
སྒྲིབ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་བཤགས་པར་བྱ་བ། སྒྲིབ་ལམ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འདེབས་པ་སོགས་བསྐྱབ་དགོས། སྒྲ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་བྱེད་གཙོ་
བོ་སྒྲ་མའི་དགོངས་དོན་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་འཕྲོར་མཐུད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་
མཆོད་པ་འབུལ་རྒྱ་དེ་རྣམས་རེད། སྒྲ་མ་འདས་པའི་དུས་ཆོད་ནམ་ཡིན་ན་ལེ་རེར་
འདས་མཆོད་མི་བཅག་པ་དང་། སོག་བསྐྱ་སྐྱིན་གཏོང་ལ་སོགས་རང་གིས་བསྐྱབ་
ཅིང་གཞན་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། སྒྲ་མ་སྐྱ་འཆོ་ཞིང་བཞུགས་པའི་ཆོན་ཐུགས་མཉེས་
པའི་མཆོད་པ་འབུལ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་སྐྱ་གཤེགས་ནས་མི་ཤེས་ཁྲུལ་བྱས་ཏེ་

འདས་མཆོད་མི་འབུལ་ན། ཕ་བའི་ཉམས་པ་ཆེན་པོ་སློབ་མས་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་མི་
སེམས་ཤིང་སྒྲ་མ་མི་མཆོད་པ་དེ། དམན་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྲུང་ནས་ངན་སོང་གི་གནས་
ནས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་ཐར་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ཉམས་ན་སྒྲ་མའི་
སྒྲ། །བརྒྱ་ཕ་བཞེངས་ལ་མཆོད་པ་གསུམ། །རྒྱན་མི་ཆད་པ་རྒྱ་དྲུག་
འབུལ། །སྒྲ་ཡི་མཆོད་པ་ཐུག་འཛལ་འབུལ། །གསུང་གི་མཆོད་པ་བཤགས་པ་
སྟོང་། །ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་མར་མེ་བརྒྱ། །དང་པོ་རྒྱ་བ་དྲུག་ཏུ་
འབུལ། །ཕྱིན་ཆད་དུས་ཀྱི་མཆོད་པར་བཟུང་། །ཞེས་གཤེད་དེ་དག་གི་སྒྲོག་ནས་
ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་མའི་སྒྲ་འདྲ་བརྒྱ་ཕ་བཞེངས་ལ་མཆོད་པ་ཕྱི་ནང་གསང་
བའི་མཆོད་པ་འམ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་གསུམ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བ་
དྲུག་གི་ཡུན་ལ་འབུལ། དེ་ཡང་སྒྲ་ཡི་མཆོད་པ་ལ་ཐུག་འཛལ་འབུལ། །གསུང་
གི་མཆོད་པ་བཤགས་པ་སྟོང་། །ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་འགྲོད་བཤགས་དང་བཅས་པའི་
མར་མེ་བརྒྱ་རྣམས། དང་པོའི་སྐབས་རྒྱ་བ་དྲུག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་བསྐྱེད་མར་འབུལ་
དགོས་ཤིང་། ཕྱིན་ཆད་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནམ་ཡིན་ན་བཟུང་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། སྒྲ་མའི་ཡུམ་དང་སྐུ་པོ་དང་། །མཆོད་ལུ་མ་ལ་ཡང་རིམ་པ་
ལྟར། །མཉམ་དང་འདྲ་དང་སུམ་ཆ་ཡིས། །བཀྱར་སྒྲི་རིམ་གྱོ་བརྩོན་པར་
ཁྱིས། །ཉམས་ན་བཤགས་པ་བརྒྱ་ཕ་འབུལ། །ཞེས་སྒྲ་མ་གོས་དཀར་ལྷང་ལོ་
ཅན་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲ་མའི་སྒྲ་དངོས་མིན་ཡང་སྒྲ་མའི་ཡུམ་དང་། །སྐུ་པོ་དང་།
མཆོད་དང་ལུ་མ་དཔལ་ལ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར། སྒྲ་མའི་གཟུངས་མ་སྒྲ་མ་དང་མཉམ་པ་
དང་། །སྐུ་པོ་ལ་སྒྲོགས་འདྲ་བ་དང་། མཆོད་ལུ་མ་ལ་སུམ་ཆ་ཡིས་བཀྱར་སྒྲི་
རིམ་གྱོ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་ཁྱིས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་ཉམས་ན་

བཤགས་པ་བརྒྱུ་ཅ་འབུལ་དགོས་སོ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་གནང་བཀའ་གཤིལ་པ་
ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཟང་པོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། འཇུག་ལྷོག་གང་དགོས་ཀྱི་སྒོ་
ལས་སུ་རུང་བའི་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རིག་ཅིང་འཐད་པར་དཔྱད་པས།
ཆོགས་རྫོགས་ཏེ་ཆོགས་སྒྲུབ་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལས་ལྗེའི་ཡོན་ཏན་ལག་པའི་
མཐིལ་དུ་བྱིན་ནས། དཔེར་ན་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་སྐྱུ་མུང་ན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བརྒྱུ་ཙམ་ཞིག་སོང་བ་ན། རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་
མུང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བ། འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཙམ་ཞིག་
ལ་དབང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་པོ་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་དག་བ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྗེས་
སུ་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བསོད་ནམས་དག་བའི་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བསོད་
ནམས་གསལ་རྒྱུ་ལ་གུས་པ་དང་འབད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་པ་རེད། སྐབས་
ཤིག་རྒྱལ་པོ་དེའི་རྒྱ་ཁོར་བསལ་གསུམ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་དཀོན་མཆོད་ལོ་རྒྱུས་བཀའ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཞིག་རྒྱ་མཆོད་ནང་དུ་ལོན་བྱ་ལེན་དུ་མངགས་པ་རེད། ཆོང་པ་ལྟ་
བུ་དེ་རྒྱ་མཆོད་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་གྲུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སོང་སོང་ནས་ཐོན་དགོས་སའི་
རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་སྒྲོབས། སྒྲོབས་པར་མ་ཟད་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། རྩི་
རྩི་ལས་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་རུལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་འདྲ་མིན་སྟེ་ཆོགས་
ཀྱིས་གྲུ་གཟིངས་བཀའ་ནས་ཕྱིར་རང་ཡུལ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་འཁོར་ཏེ་
ཡོང་བའི་རྒྱ་མཆོད་དེ་གྱིལ་ཙམ་ལ་ཐོན་དུས། རྒྱ་མཆོད་འོ་ནང་ན་གྲུ་གཟིངས་པ་ཙན་
ཞིག་ཡོད་པ་དེས་གྲུ་གཟིངས་ཆེན་པོ་བཙུམ་སྟེ། ཆོང་པ་རྣམས་མ་གྱི་ཙམ་དུ་ཐར་པ་
དང་། དེའི་ཆོ་ཆོང་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལ་ཐོན་རན་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་རྒྱལ་པོས་སྒྲིབ་མོ་ཆལ་གྱི་

སྒྲིང་ཀ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཙང་སྒྲུབས། རོར་བུ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རྣམས་བཞག་ས་
དང་བཤམས་སའི་བཀོད་བསྒྲིགས་བྱས་ནས་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་འདིང་
བརྒྱབ་པ་རེད། དུས་དེར་གོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དང་། ཕྱོགས་གྱི་མི་སྣ་མང་པོ་མ་བསྐྱས་
རང་འདུས་ཀྱིས་འདུས་ཡོང་བ་རེད། ཆོང་པ་རྣམས་སླེབས་རན་པའི་དུས་ལ་ཁེལ་བ་
ན། ཆོང་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཁྱེར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི། སློག་མགོ་ཐོན་ཙམ་
གྱིས་ཤི་ལ་ཁད་བྱས་ནས་ཡོང་བ་ན། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཉ་ལས་ནས།
ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཅི་རེད་བྱུང་བྱིས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོང་ལ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་
མཆོའི་སྒྲིང་དུ་ཐོན་ནས་རོར་བུ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། རོར་བུ་བྲུ་གཟིངས་ཀྱིས་ལྷོགས་ཆོད་
ཅིག་སྒྲངས་ནས་དོན་དང་བསམ་པ་འབྲུབ་རབས། དེ་ནས་ལམ་དུ་གྲུས་བཅོམ་སྟེ་
མགོ་མ་ཐོན་རབས། རྒྱ་ཤོར་རབས། མི་མ་གྱི་བཞི་དཀོན་མཆོག་གིས་སྐྱབས་པ་
ཡིན་རབས་སོགས་དེ་ལྟར་གོ་མ་ཆོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞུས་ཆོ། རྒྱལ་པོ་ཁྲིམ་ཆེན་
པོའི་དགྱིལ་ན་ངོ་ཚ་ཞིང་སེམས་པམ་ནས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པར་འདུག་པ་ལ།
ཡུལ་དེ་ན་དགོ་སྒྲོང་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་
པམ་ནས་བསྐྱད་པས་པན་པ་མེད། སེམས་འཁྲུགས་པས་མིའོང་། དེ་བས་ཁྱེད་
རང་གིས་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་ལ་རོར་བུ་ཕྱིར་ལ་སྒྲོད་ཅེས་ཡི་གེ་གཏོང་ན་དགའ་ཞེས་གསུངས་པ་
ན། རྒྱལ་པོའི་སྒྲོ་རིག་པ་ཡར་སད་ནས་དེ་བདེན་སྒྲམ་ནས་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཡི་གེ་ཅི་འདྲ་
འབྲི་ཞུས་པ་ན། དགོ་སྒྲོང་དབང་པོས་ངེ་ལྟར་ཐབས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་
པོས་ཟངས་མའི་བྱང་བྱའི་ངོས་ལ་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་ཆོགས་སུ་བཙད་པར་བྱས་པའི་དོན་འདི་
ལྟར་བྲིས། ས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ལ་མ་སྐྱབ་གི་བར་དུ་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ང་སྟོབས་ཆེན་
བཅོན་དག་ཅན་སྲུང་ན་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་རོར་བུ་ཕྱིར་མ་

སྒྲིབ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིབ་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མ་དགེ་ལེན་པའི་ཞལ་ལུང་།

བསྐྱལ་ན་མི་ཆོག་ཅེས་བྲིས་ཏེ་མཆོད་ནང་དུ་འཕངས་པས། གྲུའི་རྒྱལ་པོས་དེ་མཐོང་
ཡང་ཆོག་ལན་གཅིག་ཀྱང་མ་བྲིས་པར་ཕྱིར་མཆོད་མཐར་འཕངས་པ་རེད། པོ་ཉ་རྣམས་
ཀྲིས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེའི་ཚུལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་སེམས་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་ཅི་བྱེད་འདི་
བྱེད་མེད་པར་འདུག་པ་ལ། ཉིན་ཞིག་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུང་འདི་
ལྟར་བསྟན། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མཆོད་སྒྲིབ་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྲིས་བྲིད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་འཕེལ་ནས་བསམ་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རིགས་སྒྲགས་དང་།
སྒྲན་སྒྲུང་སོགས་གང་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རུས་པས་བྲིད་ཀྱི་བསམ་པ་འགྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་ཅེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཐབས་གཞན་གང་བྱས་
ཀྱང་རུས་པ་མ་ཐོན་པར། ལྷས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་མ་གཏོགས་ཐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་
བྱའོ་སྒྲུལ་ནས། རྒྱལ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་བྲས་བྱས། གོས་གསར་པ་སྟོན། འི་
དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བ་སོགས་མཆོད་རྩིས་དུ་མ་ཐོགས་ནས། ཕྱོགས་བཅའི་རྩེ་འཕྲུལ་
དང་ལྷན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་གསོལ་འདེབས་དང་།
སྒྱུན་འབྲེན་གྱི་གདུང་དབྱངས་ཀྲིས་བོས་སོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་རྩེ་
འཕྲུལ་ཀྲིས་དག་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཐམས་པ་འདུས་པ་ན། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཏེ།
སྒྲིབ་དང་མེ་ཏོག་གི་དང་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བསྟོད་པའི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་བཏོན་པ་དང་། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་
མཆོད་རྩིས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྲིས་མཆོད་པ་དང་། གདུགས་ཆོད་བྱངས་པ་ན། དག་སྟོང་
དབང་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྲིད་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་སྒྱུར་དུ་

འགྲུབ་མིན་བསེད་ནམས་ལ་རག་ལས་པས། དང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་
ཀྱི་བསེད་ནམས་སུ་ཆེ་ཤེས་དགོས་པས། རྒྱལ་པོ་བྲིད་དང་ལྷན་རྒྱལ་པོ་འཛིན་གཟུགས་
བརྟན་གཉིས་བྱས་ནས་གསེར་གྱི་སྒོ་དྲ་ཆེན་པོ་འཛིན་དུ་ཞོག་དང་། བསེད་ནམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་
ན། ཡུན་གང་འཆོམ་ཞིག་ཏུ་བལྟས་པ་ན་ལྷན་རྒྱལ་གཟུགས་ནི་གདན་ལ་བསྐྱད་ནས་ཡོད་
པ་ལ། རྒྱལ་པོ་འཛིན་གཟུགས་དེ་ཡར་ལངས་ནས་ལྷན་རྒྱལ་གྱི་འཆོམ་བར་མཐོང་བ་ན།
དགེ་སྤྱོད་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ། ད་འདི་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ད་དུང་རྒྱལ་པོ་བྲིད་ཀྱི་བསེད་
ནམས་ཀྱིས་ལྷན་རྒྱལ་པོ་ལ་དོ་མི་འདུག་པས། དེས་ན་ད་དུང་བསེད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བསགས་ནས་ཉིན་བཞིན་སྟོན་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་མཐོང་བར་འགྱུར་གསུངས་པ་དང་།
རྒྱལ་པོས་ཉིན་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྲུང་
བཞིན་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་བྱས་པས་མི་ཆོད་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་ནས་གྲུས་པ་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་ཉན། ཉིན་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་ལ་བལྟས་པས་ན། སྐབས་ཤིག་རྒྱལ་
པོ་འཛིན་གཟུགས་བརྟན་ཡར་ལངས་པ་ལ་ལྷན་རྒྱལ་གྱིས་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་
མཐོང་། དེ་ནས་ཡང་རྒྱལ་པོ་གདན་དུ་སྒྲོད་པ་ལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་གྲུས་པར་
བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཛིན་གཟུགས་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ལ་ལྷན་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་པས་སྐྱེ་འཆོམ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་
ནས་དགོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས། བསེད་ནམས་བསགས་པའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡི་རང་
ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡང་གང་ལ་གང་འཆོམ་ཤེས་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཆོད་
པའི་བསེད་ནམས་དེ་འདྲའི་དོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འཛིན་གི་སྐྱེ་
གདུག་པ་ཅན་དེ་ཉིད། ངས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་བསེད་ནམས་ཀྱིས་དབང་དུ་

སྒོ་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་།

འདུས་པ་ཡིན། དེ་མིན་མི་འདུས་པས། སྒོ་སྒྲོབས་རྩུང་རྩུང་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་
ཡང་སངས་རྒྱས་མཆོད་དང་འབྲས་བུ་སྒྱུར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དེ་
མི་བསམ་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། སྒོ་སྒྲོབས་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་དང་འཁོར་བར་སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་ཟད་ནས་ཡང་སྲིད་ལེན་མི་དགོས་
པར་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཅེས་པའི་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བྲིས་ནས་འཁོར་
མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲིལ་བསྒྲགས། དེའི་ཆོ་དག་སྒྲིང་དབང་པོས།
རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་སྒྲོབས་སུ་སྒྱུར་པའི་རྒྱལ་དེ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྲར་
བངས་མའི་ཡི་གེ་སྒྲུ་ལ་བསྐྱར་དུས་ཁྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུའི་ཁ་ཡ་མ་ཡོང་བ་ཡིན།
ད་ལྟ་བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་བངས་མའི་བྱང་བྱ་དེ་
རྒྱ་མཆོའི་ནང་འཕེན་ཕྱིར་ཕོ་ཉ་མངགས་པས། ཕོ་ཉ་བས་སྲར་བཞིན་བངས་ཀྱི་ཡི་གེ་
རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་འཕངས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲུ་དངོས་སུ་ཡོང་ནས་ཡི་གེ་ལག་པས་མ་
བྲངས་པར་སྒྲི་བོས་བྲངས་ནས་སྲར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་སྒྲུད་རྒྱུའི་ཁས་བྲངས་
སོ། དེའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པོར་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་སྒྲུས་ནས་ནོར་བུ་
ལེན་དུ་གཏོང་བར་རྩོམ་པ་ན། དག་སྒྲིང་དབང་པོས་དེ་ལྟར་མི་དགོས། ཡང་
བངས་ཀྱི་བྱང་བྱའི་ངོས་ལ་ནོར་བུ་བསྐྱལ་ཤོག་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ་བསྐྱར་དང་།
ཁྱེད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པོ་གསུངས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་བྱའི་ངོས་ལ། སྒྲུ་
ཉོན་ཅིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མའི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅག་པའི་ཆད་པ་ལ། སྲར་གྱི་ནོར་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་ཁྱེད་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲག་པས་བཏེགས་ནས་ངའི་དུང་དུ་ཕྱིར་སྒྲུལ་ཤོག་
ཅེས་བྲིས་ཏེ། ཕོ་ཉ་བ་བཏང་ནས་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་ན། སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲགས་ནས་ཉིན་
བདུན་འཕྲོར་བསྐྱལ་ལེ་ཞེས་ཁས་བྲངས་སོ། ཉིན་བདུན་པར་རྒྱལ་པོས་ཁོར་ཡུག་

གཙང་སྒྲ་བྱས། གདུགས། རྒྱལ་མཚན། བ་དན་ཀུན་བསྐྱེདས། རྒྱལ་པོ་
 སེང་གའི་ཁྱིལ་བཞུགས་པའི་ཚོ་བོང་ཁྱེར་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་ལྟ་མོལ་འདུས་པའི་སྐབས་
 ལ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མིའི་གཟུགས་དང་ཆ་བྱད་དུ་སྒྱུལ་ནས།
 ཁོར་བུའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལྷའཁོར་དང་བཅས་པས་སྤྲག་པ་ལ་ཁུར་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་
 དུ་ཕུལ་ཞིང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་མིའི་རྒྱལ་པོ་མཉམ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་སྤྲག་འཚལ་ནས་
 གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མང་པོ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་སོང་ངོ་། དེས་ན་བསོད་ནམས་ནི་རྒྱལ་མི་
 ཁུར་། མེས་མི་འཛིག་ རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱུན་ཇག་གིས་འཕྲོག་རྒྱུ་མེད། བསོད་
 རྣམས་ཟེར་རྒྱུའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་གཏེར་དེ་ལྷག་ལུས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པར་གང་དང་གང་དུ་
 སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་སེཞེས། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་འདི་ལྟར། བསོད་ནམས་མེ་ཡིས་མི་འཛིག་
 ལྟེ། །རྒྱུད་གིས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་རྒྱུ་ཡིས་འཇིག་མི་
 འགྱུར། །ས་བཞིན་དུ་ནི་ཁྱེར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དུ་མ་
 ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་བསོད་ནམས་བསམགས་ན་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་བྱ་
 བ་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་ཐོགས་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་ཡིན། ཡང་གནའ་སྔོན་ཆད་རྒྱལ་པོ་གསལ་
 བའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ལྟ་ཡོད་ལ། བྱ་ཆེ་བ་གཟུགས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་
 བ་གཟུགས་མངོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འཕྲོར་བཙོན་འགྲུས་ལྷན་ཞེས་བཙོན་
 འགྲུས་དང་ལྷན་པས་བྱ་བ་གང་ལ་བཙུམ་ན་མ་འགྲུབ་བར་དུ་མི་གཏོང་བ་ཞིག་ཡོད།
 དེའི་འོག་ཏུ་བཙོན་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་བཙོན་ཕལ་ལ་མཁའས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་
 ཤེས་རབ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད། ཀུན་གྱི་རྒྱུད་
 བ་དེ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད། བྱ་ལྟ་པོ་རང་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་ནམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགུམ་པའི་ཞལ་ལུང་།

རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པའི་བུ་ལྲས་རང་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་
བྱུང་བུ་འཕགས་པ་ཡིན་བསམ་པ་ན། དེ་ཆོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ།
ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ཤེས་རབ་མེད་ན་གཟུགས་དང་བརྩོན་འགྲུས་བཟོ་རིག་
གསུམ་པོ་ཡོད་པས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་དེ་དག་
གིས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་མེད་ཐབས་མེད། འོན་ཀྱང་
ཤེས་རབ་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མེད་ན་མི་ཐོབ། དེས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ངོ་མ་བསོད་
ནམས་ཡིན། གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་ཡོད་ན་གཟུགས་མཛེས་པ་ཐོབ། བསོད་
ནམས་ཡོད་ན་རྩྱལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། བསོད་ནམས་ཡོད་ན་དཔལ་ཐོབ།
ལོངས་སྟོང་ལྷན། བསོད་ནམས་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་ཐོབ། བསོད་ནམས་ཀྱིས་
བཟང་འགོ་དང་ཐར་པ་ཐོབ། མདོར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་། སྤུན་སྒྲ་ནམས་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་ན། དེ་ནས་བདག་ཅག་གིས་རང་
རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཕྱིར། ཆོང་མས་རྒྱལ་བུའི་ཆས་ཡུད་ཅིང་རྒྱལ་བུ་
ཡིན་པར་སྤྲུལ་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འགོ་དང་མཐར་འབྲས་ལ་བརྟག་ན་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཅེས་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་སོང་བ་ན། རྒྱལ་བུ་གཟུགས་སྟོབས་
གཟུགས་མཛེས་ཡིད་འོང་ཡིན་པས་དེས་བསྐྱུས་པའི་སྒྱེ་བོ་དག་གི་ལོངས་སྟོང་ལ་བརྟེན་
ནས་འཆོ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྩ་བུགས་དག་
པོས་ཅན་དན་གྱི་སྒྲིང་པོ་བྲིས་ཡོང་བ་སྤྲུལ་ཀྱང་ལོན་མ་སྤུབ་པར་ཡོད་པ་དེ། ཁོ་རང་
བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བས་དེ་དག་སྒྲངས་ནས་དེས་འཆོ་བ་དང་། བཟོ་ལྷན་གྱིས་བཟོ་ལག་
ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ཆ་སྒྲངས་ནས་དེས་འཆོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ལྷན་པ་འགོ་སེམས་མེད་པ་ན་

ཚོང་དཔོན་གཉིས་སྒྲོང་ལ་ཐུག་ནས་མ་འགྲིག་པར་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེ། ཐབས་ལ་
 མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཆེད་པར་བརྟེན་
 རྣམ་འཛོལ་བར་བྱས། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཅི་ལས་འདི་ལས་མེད་པས་དབུལ་བོ་ཞིག་
 གི་ཁྱིམ་ནང་གནས་ཚུངས་པར་བསྐྱད་པ་ན། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཁྱིམ་དེ་ན་འབད་པ་མེད་པར་གསེར་དབུལ་ཞོར་གསུམ་རང་ཤུགས་སུ་མང་པོ་བབ་ནས་
 ཐུགས་པོར་སྒྱུར། ཁྱིམ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ་འདྲིས་བའི་མི་འདི་རང་རེའི་ཁྱིམ་དུ་
 ཡོང་བ་ན། འདི་འདྲའི་ཞོར་འབྱུང་བ་འདིས་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་རོ་ཞེས་གྲུས་
 བཀྱར་སྒྲུ་ཆེན་པོར་བྱས་པ་ན། སྐད་ཆ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་སོང་བ་ན།
 ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྲས་མེད་པས་རྒྱལ་བརྒྱད་ཆད་ལ་ཉེ་བས་བསོད་ནམས་ལྷན་པ་
 གཅིག་གིས་བྱ་དགོས་ཟེར་ནས། བསོད་ནམས་ལྷན་པ་ཞིག་བཙལ་བ་ན། བསོད་
 རྣམས་སྟོབས་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པར་ཤེས་པས། རྒྱལ་བུ་བསོད་
 རྣམས་སྟོབས་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོར་བཀྱར་ཞིང་། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་
 བའི་རྒྱལ་པོར་སྒྱུར་སོང་། དེའི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་སྟོང་ཚང་མ་བསྐྱོངས་ནས་
 མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་སྟོན་མེད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པར་སྒྱུར་པ་ན། དེའི་སྐད་
 ཆ་ལོ་རྒྱས་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གསན་པས་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བསོད་
 རྣམས་སྟོབས་ལ་གཏད་པས། ཡུལ་རྒྱལ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྒྱུར་ནས།
 རང་གི་མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་
 ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཅིར་དགའ་ཡོངས་སྟོང་དང་ལྷན་པར་སྒྱུར་ཏོ། །དེས་ན་འཇིག་
 རྟེན་ན་བསོད་ནམས་བསམགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཕན་ཐོགས་ཅན་ཞིག་མེད་པས་ན།
 ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསམགས་པ་ལ་འབད་དགོས།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནས་སྐབས་སུ་མདོན་མཐོའི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་ཅིང་། མཐར་
སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་འདི་ལྟར་སྒྲིབ་
མ་དམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་ཅེན་པོས་བསྐྱེད་བཀུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བཞིན་
པས། མདོར་ན་དད་པའི་ཉེར་ལེན་ཡོད་ན་བྱིན་རྒྱལ་ལུགས་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་པར་མ་
ཟད། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བོན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ལུང་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། སེ་སེའི་སྒྲིབ་པའི་དུས་ནའང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཐོས་
ནས། །རང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་
བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲིབ་ལྟར་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་
པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་
སྒྲིབ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་དབུ་མ་
འཇུག་པ་ལས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལར་བྱིན་རྒྱལ་ཤིག་
གནང་རོགས་ཞུས་པ་ན་བུ་སྟོན་པོ་མོས་གུས་ཤིག་ཞུ་དང་གསུངས་པ་དང་། རྫོགས་
རྫོགས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྒྲིབ་ཆུང་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
ཡང་། བྱིན་བོད་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མ་ལ་ཐ་མལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་
མེད་པས། ཡོན་ཏན་ཞིག་ག་ལ་སྒྲིབ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་ཞིག་གིས་རྫོགས་རྫོགས་
མཆོན་ནས་བོས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་ང་ལ་གདམས་ངག་ཅིག་གསུངས་རོགས་ཞུས་པ་ན། རྫོགས་
བོར་བཞུགས་ནས་ངའི་མིང་ནས་བོས་པས་ང་ལ་མགོ་རྩ་བསྟོད་ཀྱང་གདམས་ངག་ཅིག་པ་
དད་པ་རེད། དད་པ། དད་པ་ཞེས་ལན་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་
གསུངས་རོགས་མ་བྱས་པ་རེད། དེས་ན་དད་པ་གཙོ་ཆེ། མདོར་ན་བྱུང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲིབ་མ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྒྲིབ་

མའི་ཡོན་ཏན་འགོས་མིན་དད་པ་ལ་རགས་ལས་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྒྲུ་མ་དམ་པ་
ལ་དད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་མཐུས། སྒྲུ་མ་དམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུས་པས་བསྟེན་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། སྒྲུ་མའི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲུར་ནས་སྒྲུ་མ་དམ་པ་བརྟགས་ཤིང་བསྟེན་པ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་འདས་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་འཕེལ་བ་དང་འབྲིབ་པ་དེ།
བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དངོས་སྒྲུར་འབྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་
དགོས་ཤིང་། དེ་དགོས་ན་ཚོགས་བསགས་པ་མཐའ་དག་སྒྲུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
ཆོང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ནི་སྒྲུར་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལས་དང་
པོ་པ་ཞིག་གིས་གཅིག་དཀའ་བ་ཡིན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
གཉིས་ཀས་ཟིན་དགོས་པས་རེད། དེས་ན་དམ་པའི་སྒྲུ་མ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་
མཛོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲུང་པས་ཚོགས་བསགས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་
པོ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དེ་དང་མཉམ་དུ་
བཏང་སྟེ། ཐན་མངག་གཞུག་ཕྱག་དར་ཚུན་ཆད་ལ་འབད་དེ་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཇི་ལྟར་རྫོགས་ཐབས་མཛོད་པ་དང་། རང་གི་ཚོགས་ཀྱང་མཉམ་
དུ་འདུམ་ཐབས་ལ་འབད་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འདུམ་སྒྲུ་དེ་ལའང་།
སྒྲུགས་ལམ་གྱི་ཐབས་སྒྲུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲུ་མ་བསྟེན་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་དང་
བསགས་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་དོད་ཐུབ་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། བསྟེན་བཀུར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་བཞིན་པས་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་དུང་ན་གནས་ཤིང་དེའི་ཚོ། **ཐོས་བསམ་**
གྱི་ཚོགས་སྒྲུ་ཆེན་སྒྲུང་པས་ཚོགས་ལམ། སྒྲུར་ལམ་ནི་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་
ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུར་བ་དེ་ཡིན། སྒྲུ་མ་དམ་པ་དེས་ཇི་ལྟར་

དཔོན་ཡིན་ལ། གདན་གསུམ་ཚང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་དེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱུལ་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གྲོལ་བྱེད་བྲིད་གྱི་བྱུང་པར་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཆོས་
ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྟོགས་ལྡན་
སྒྲ་མའི་ཐུགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་འདྲེས་པ་ལས་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་དེ་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱུད་ལས། སྒྲ་མ་**
བསྟེན་བཀུར་ཡོངས་རྫོགས་ནས། །དམ་པའི་དྲུང་ན་གནས་པ་ནི། །ཚོགས་གྱི་
ལམ་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་ནས་བསྟེན་
བཀུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་དྲུང་ན་ཐོས་བསམ་ལ་
བརྟེན་པས་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསམགས་ཏེ་གནས་པ་ནི་ཚོགས་གྱི་ལམ་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། **སྒྲ་**
མ་དམ་པས་དོན་བཤད་ཅིང་། །གདམས་ངག་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར། །སྦྱོར་
བའི་ལམ་དྲུང་ཡིས་བསྟན། །ཅེས་སྒྲ་མ་དམ་པས་དོན་དམ་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་བཤད་ཅིང་། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཔེ་
དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་གཉིས་ཀྱང་རང་ཉིད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བར་
བྱེད་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དུ་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ང་ཡིས་བསྟན། **ང་སྦྱོང་རྣམ་**
པ་བཞིའི་སྟོན་ནས། །ཆོ་འདིར་ངས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། །མཐོང་བའི་ལམ་དྲུང་
ཡིས་བཤད། །ཅེས་ང་སྦྱོང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་རྣམ་སྟོན་སྤྱུ་ལུས་གྱི་ཡུང་པོ་མ་
འདོར་བའི་ཆོ་འདིར་དོན་དམ་ངས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ཐོག་མའི་
སངས་རྒྱས་ང་ཡིས་བཤད། **སྟོན་དུ་མེད་པའི་སྟོན་པ་དང་། །སྟོན་དུ་ཡོད་པ་**
མེད་པ་གཉིས། །འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་པ་ནི། །སྟོན་པའི་ལམ་དྲུང་ཡིས་

བསྟན། །སྒོམ་དུ་མེད་པའི་སྒོམ་པ་ནི་གནས་དང་། སྒོམ་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གཉིས་སུ་མ་ཡིན་གཉིས་མེད་སྒོམ་མཐར་བུལ་བ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན།
སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་གདེང་ཆེན་བཞི། །མི་གནས་ཚུལ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་
པས། །མཐར་ཕྱིན་ལམ་དུ་ང་ཡིས་བཤད། །ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡར་
གྱི་གདེང་གཉིས་མར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཏེ་གདེང་ཆེན་བཞི། སྲིད་ནི་ལ་མི་གནས་ཤིང་
མི་དམིགས་བསམ་བཤེད་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པས་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་ལམ་དུ་ང་ཡིས་བཤད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྷན་པའི་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་འདིའི་སྐབས་ན་གྲོགས་ངན་སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ།
གྲོགས་ངན་ཞེས་པ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྟེ། གང་དང་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འཕེལ་
ཞིང་དགོ་བ་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཛོལ་ཡང་སྤྲིག་གྲོགས་ཡིན་པས་སྤོང་དགོས་པ་
རེད། སྤང་ཆེན་སྒྲོན་པ་དང་འཕྲད་ན་ཆོ་འདིའི་སྤྲིག་མ་གཏོགས་འཛོམས་ལུས་པ་མིན་
ཡང་། སྤྲིག་གྲོགས་དེས་དགོ་སེམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱེ་བ་མང་པོའི་བདེ་བ་
འཛོམས་པར་མ་ཟད་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་རྒྱུའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་ཆོང་མ་འཛོམས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་དགོ་
བའི་གྲོགས་པོ་འགྲོགས་པའང་དོན་ཆེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་གཅིག་པ་
འདི་རྩ་ཡོད་ཀྱང་འདྲུད་ཐབས་དཀའ་ལ། འཁོར་ལོ་གཉིས་དང་ལྷན་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་
བཞིན་དུ། སྦྱབ་པ་པོ་གྲོགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྷན་ཤིང་རྩས་ས་
ཆོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་འབྲས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་ཏེ། དང་པོ་སྤྲོ་མ་བརྟགས་ལ་

མཁས་པ་དང་། །བར་དུ་སྒྲ་མ་བསྟན་ལ་མཁས་པ་དང་། །ཐ་མར་དགོངས་སྒྲོང་
བསྐྱབ་ལ་མཁས་པ་ཡི། །སྒྲེས་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་ལམ་ལ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། །སྒྲ་མ་བརྟགས་ཤིང་བསྟན་ནས་དགོངས་སྒྲོང་བསྐྱབ་པའི་གོ་རིམ་མ་ཞོར་
བར་དེ་ལྟར་དགོས། **དེའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་གོ་**
འཕང་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་བསྟན་པ་དང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་སོང་སོང་ནས།
ཉིན་གཅིག་བར་སྤང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ། །ཤར་ཕྱོགས་སྒྲོས་ངད་
ལྗན་པའི་གོང་བྱིར་དུ་སོང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལུང་
བསྟན་པ་ལྟར་དུ། །འདུན་པ་དེ་ལ་གཏད་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྱུད་དེ་སོང་བ་རེད།
མཐའ་གཞུག་དེར་སྟེབས་པ་ན་ཆོས་ལུ་བའི་ཡོན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཆོལ་བཅད་ནས་
བཙོང་བ་ལའང་ཅི་མི་སྟམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་རེད། །འོན་ཀྱང་ད་རུང་
ཆོས་མ་སྟོབ་པར་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་འགྲང་བ་དང་འཆག་པའི་སྒྲོང་ལམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་
མཛོད་པ་དང་། །བསྟན་བཀུར་གྱི་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་མ་ཟད། །ཆོས་ངོ་མ་གསུང་
བའི་དུས་སུ་ཁོར་ཡུག་ཆོས་རའི་ནང་དུ་རྟུལ་མི་ལྡང་བའི་ཆེད་དུ། །བདུད་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྒྱ་མ་ལོན་ནས་རང་གི་ལུས་ཕྱག་ནས་བྲག་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་པའི་ལོ་རྒྱུ་ཡོད་
པ་དང་། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་སྟོལ་མས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་མཁས་
པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་རྟའམ་
མདའ་བསྟུན་རྗེ་ལ་མོས་གུས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་རྟོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོས་པས་དགོངས་
སྒྲོང་གཅིག་ཏུ་འབྲས་ནས་སྟུན་གཅིག་གིས་གྲོལ་བ་དང་། །རོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྗན་ཨ་ཉི་

གསལ་སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པ་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོར་གྱུ་གཟིངས་ཁོ་ནའི་ནང་རྒྱ་བ་བཅུ་གསུམ་ལ་བྱོན་ནས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་སྤྱད་
པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱ་རོམ་ཏེ་ལོ་པ་བསྟན་པའི་ཆོ་དཀའ་ཆེན་དཀའ་རྒྱུང་མང་པོ་སྤྱད་
པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བཞད་པ་དྲེ་རྗེས་སྒྲ་བསྐྱར་མར་པ་ལོ་རྒྱ་བ་སྒྲ་མར་བསྟན་པ་
ལ། སྤྲུལ་མཁའ་དགུ་བཅེགས་བཞེངས་པ་སོགས་དཀའ་བ་རྗེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་དུ་སྒྲ་
མས་ཅི་གསུང་གི་བཀའ་བསྐྱབས་ནས་དང་དུ་སྤྱང་། བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་སྒྲ་
མར་འབུལ་བར་མ་ཟད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་གཞི་གསུམ་པོ་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་འབུལ་དགོས།
གང་གི་རོམ་གྱིས་སུ་འབྱེད་ཤིས་པ་རྗེ་བཙུན་མི་ལས་སྒྲ་མ་དྲན་པའི་མགྱར་གསུངས་པ་
ལྟ་བུ་རེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་མཆོང་ལུང་ཁྱུང་གི་རྫོང་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཐུན་
མཚམས་ལ་བབ་ནས་འཆོ་བའི་སྒྲ་གོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡར་བཞེངས་དུས། བྱེད་ཆུ་དང་
ཁ་ཞག་ཞིག་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཐབ་ན་རྒྱ་མེད། གོ་ཁར་གིང་མེད། འཆོ་
ཆས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་ཆོ། འདི་ཉ་ཅང་སྒྲོས་གཏོང་ཆེ་འདུག་པས། གིང་
ཞིག་འཐུ་དུ་འགྲོ་དགོས་དགོངས་ཏེ་བྱོན་ནས། གིང་སྤུབ་གང་ཁྱེད་ནས་བྱོན་ཡོང་
དུས། སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྟར་སྟེ་རས་གོས་རྒྱུང་གིས་འབྱེད་བར་རྩོམ་པ་ན།
གོས་བཟུང་དུས་གིང་འཐོར། གིང་བཟུང་དུས་རས་གོས་རྒྱུང་གིས་འབྱེད་བ་ན།
ཐུགས་དགོངས་ལ་ང་ད་སྤར་དེ་ཅུ་དུ་རི་བྲོད་དུ་བསྐྱད་ཀྱང་ད་དུང་བདག་འཛིན་འདི་ཆེ་
བ་ལ། བདག་འཛིན་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པའི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་པས་ཅི་བྱེད་དགོངས་ནས།
རས་དགའ་ན་རས་ཁྱེད། གིང་དགའ་ན་གིང་འབྱེད་གསུངས་ནས་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་
བཏང་སྟེ་བཞུགས། དེ་དུས་སྒྲ་ཆས་འཆོ་བ་ངན་པས་ཐུགས་ལུང་ཅིག་དྲན་མེད་དུ་
བརྒྱལ། བར་སྐབས་གིག་ཡར་སོས་ཡོང་དུས། རྒྱུང་ཞི་བ་དང་རས་གོས་གིང་

སྒྲིང་གི་ཕྱིར་འདུག་པ་ན། ཡར་ནམ་མཁའ་ལ་གཟིགས་དུས་སྤྱིན་དཀར་པོ་ལང་ལོང་
 ཞིག་ལྷོ་གོ་བོ་ལུང་སྒྲ་མ་བཞུགས་སའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་ན། སྒྲ་མ་བྲན་
 བགས་པས་ཐུགས་སྒྲིབ་ཚད་མེད་པའི་ངང་ནས་སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་བསིལ་ཞིང་།
 ཐུགས་སྒྲིབ་འཛི་མོས་གུས་གདུང་དབྱངས་སུ་གྱུར་ནས་མགུར་འདི་ལྟར་སྒྲུངས་པ་རེད།
 སྤྱིན་དཀར་པོ་ལྷིང་བའི་འོག་ཤེད་ན། །རྒྱབ་རི་སྒྲིང་ཆེན་འགྲིངས་འདྲའི་མདུན་ཞིག་
 ན། །མདུན་རི་སེང་ཆེན་འགྲིངས་འདྲའི་སྤྱང་ཞིག་ན། །གནས་ཆེན་གོ་བོ་ལུང་གི་
 དགོན་པ་ན། །རྫོ་ཆེན་ཨ་མོ་ལི་ཀའི་བྲི་སྤྱང་ན། །གདན་བྲི་སྤྱན་ས་ལའི་པགས་
 སྤྱང་ན། །དེ་ན་སུ་བཞུགས་སུ་མི་བཞུགས། །དེ་ན་སྒྲ་བསྐྱར་མར་པ་
 བཞུགས། །དུས་ད་ལྟ་བཞུགས་ན་དགའ་བ་ལ། །ང་མོས་གུས་རྒྱུང་ཡང་མཇལ་
 སྤྱིང་འདོད། །ང་གདུང་སེམས་རྒྱུང་ཡང་མཇལ་སྤྱིང་འདོད། །ང་བསམ་ཞིང་
 མཆོན་ལྷན་སྒྲ་མ་བྲན། །བསྒྲུམ་ཞིང་མར་པ་ལོ་རྩྱ་བྲན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར། གང་ཤར་མོས་གུས་སུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་རེད།
 རྒྱོད་དང་ལྷན་པས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མ་འདི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གདམས་པའི་གཞན་ལ་
 མཁས་པ། རྒྱོམ་པའི་ཐད་ནས་ཉམས་སྒྲིང་ལ་རྩྱེད་ཐོབ་པ། རྒྱོད་ལམ་མཛད་པ་
 ཕྱིན་རྒྱལ་དང་རུས་པ་ཆེ་བ། འབྲས་བུ་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡང་མཆོག་ཏུ་
 མཐོ་བས། ད་ལྟའི་སྤྱིགས་མའི་དུས་འདིའི་སྐབས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འདི་ཁ་རང་ཡིན་
 པས་རང་རེ་སྐལ་བ་བཟང་། ད་ནི་གཡག་འདྲོགས་མི་བྱ་བར་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེན་
 ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྤོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་
 ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། སྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཆོན།
 དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱད་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་མཛོན་པར་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སངས་རྒྱལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། རང་རེའང་སྒོན་
པ་དེའི་རྗེས་འཇུག་གོ་འཕང་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས། རྒྱུན་བཟང་ངན།
བདེ་སྐྱུག་གང་བྱུང་ཡང་། འཆི་བ་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་དཔའ་མི་ཞུམ་པའི་སྤྲིང་སྟོབས་ཀྱི་
གོ་ཆ་བགོས་ཏེ། ཟབ་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
གང་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཞུམ་པ་སྤངས་ཏེ། གནའ་སྡེ་མེད་དེ་པོན་སྤྲོད་ལྷན་
ཞེས་པ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་ནོར་བུ་ལེན་པའི་དོན་དུ། རྒྱ་མཆོ་སྒྲིམ་པར་འདོད་དེ།
སྒྲིམ་པས་རྒྱ་ཐུགས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་པ་མ་འདོར་བའི་སྤྲིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པས།
རྒྱ་མཆོའི་ལྷ་ཡང་དེ་ལ་སྐྱེག་ནས་ནོར་བུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྤྲིང་སྟོབས་དེ་
འདྲ་དགོས་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་སྒྲ་མ་བསྟན་ཏེ། **གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཉམས་ལེན་**
གྱི་གནད་ཅིནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་མཆོག་དང་དགོངས་པ་མཉམ་པ་ཞིག་མི་
བྱེད་རེ་སྒྲུལ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་མོ། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕན་
ཡོན་ལ་བསམ་ན། གནམ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷན་མོངས་བསྐྱང་གི་རྩི་བོ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་
མོངས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་དབུལ་ཞིང་མོངས་པ། ཀུན་གྱིས་བརྟམས་བཅོས་བྱ་ས།
སྐྱབས་རེ་ས་དང་མགོན་དབྱུང་གཉེན་མེད་པ་དེ་འདྲ་བའི་མི་ཞིག་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་བསྟན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཞུགས་པ་ཙམ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
བཀུར་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་ཡུལ་ཞིག་དང་། ཐན་རྒྱུང་ས་ནས་ཟས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་
ཡན་ཆད་ཐོབ་སྒྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགྲོ་བ་རེད། དེའི་སྤྲིང་དུ་སྒྲ་མའི་བཀའ་གསུང་
བཞིན་བསྐྱབ་ན་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་སྒྲན་དེ་འཕེལ་སྒྲ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ།
དགེ་བའི་ཕ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། མཆོ་ཆེན་པོ་རྩའི་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ།
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ལས་རི་རབ་མཛོན་

པར་འཕགས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་འགྱུར་བ་
དང་། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་མཉམས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚིག་ལ་བརྩི་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཐག་ཉི་
བར་འགྱུར། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བུལ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་
མངོན་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
ཡོད་པ་རེད། ད་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མཉུག་བསྟུ་བ་ནི། **དེ་ལྟར་**
ངེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཅན་རྣམས་མཁའ་ཁྱེད་ལ་སྦྱོར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དང་པོར་
སྦྱོང་ཐག་པ་ནས་བཙུག་མིན་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྦྱེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོང་ཞུགས། གལ་ཏེ་
འཁོར་བ་ལ་སྦྱོང་མ་ཞུགས་པར་འཁོར་བ་དེ་བདེ་བར་བབུང་ན། སྦྱག་བསྟུལ་གྱི་འཕྲང་
ལས་མི་ཐར། དེའི་ཐོག་ཏུ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་མི་
དགོ་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་ན་འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོང་ཞུགས། དེས་ན་དང་
པོར་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོང་ཞུགས། **གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ཕྱེད།** ཅེས་ལྟ་བུ་རྣམས་
པར་དག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ཕྱེས་པ་ཡིན། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་བུལ་བས་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཚོགས་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་ངེས་འབྱུང་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་
རྣམས་དག་མི་ཆེད། བྱུར་པར་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་དམིགས་རྣམས་མི་བྱེད་པས།
མང་ཐོས་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་དག་ན་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ཕྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
གསུམ་པར་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་རྟོགས་པ་ཤར་ནས། ཞེས་སྦྱོང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་
བཙུག་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་འོད་གསལ་བཏང་བཞག་འགྲོ་འོང་དང་བུལ་བའི་རྟོགས་པ་
རྒྱུད་ལ་ཤར་བས། ཆོས་ཉིད་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན།

སྒྲོལ་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སློམ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཐསྟན་ཤེས་བྱའི་སྒྲུང་རྩལ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོག་རང་གྲོལ་ལ་སོང་སྟེ་མདུད་པ་གཅིག་
བཞིག་པས་འགག་བརྒྱར་རང་གྲོལ་དུ་འགོ་བ་སྟེ། དོན་དམ་མཐའ་ལས་འདས་པ་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་པ་སྟོང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོག་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་དོགས་
ནང་ནས་ཚོད་པས་ངེས་ཤེས་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤེས་གཉིན་
བསྟན་རྩལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་བསྟན་རྩལ་ནི་གཙོ་བོ་ལས་དང་པོ་བ་དང་།
ལམ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལས་དང་པོ་བའི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
དངོས་གཞི་ཉམས་ལེན་སྒྲུབ་པ་སྟེང་པོར་བྱེད་པའི་དུས་སྟུང་བ་སྒྲུབ་པ། འབྲིང་ལུས་
ངག་ ཐ་མ་བཟང་བཟང་གི་མཆོད་པས་མཉེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་རབ་སྒྲུབ་པའི་
མཆོད་པ་ཁོ་ནས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཀའ་བརྒྱུད་ཡོངས་འདུས་ལས། དེ་
ལྟར་སྒྲུབ་མ་དེ་མཉེས་པའི། ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་ཅན། ཁྱད་རྩལ་སྒྲུབ་པ་
ལྟར་ལེན་པ། ཇི་ལྟར་བཀའ་བསྟུལ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་དེ་ལྟར་
མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྒྲུབ་མ་དེ་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཐུགས་མཉེས་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་
ནང་ནས། ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་བྱད་རྩལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་པ།
སྒྲུབ་པའི་ཇི་ལྟར་བཀའ་བསྟུལ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སྟོག་ལའང་ལྟོས་པར་མེད་པ་བསྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར། རྩ་གཅིག་དུག་དང་བཅུ་གཉིས་དང་། ཇི་བཞིན་ལོ་གཅིག་དུག་དང་
ནི། བཅུ་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་ཞེད་མ་འབྱུལ། འདི་རྣམས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་
རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ནི་རེད། རྩ་བ་གཅིག་དང་། རྩ་བ་དུག་
དང་། རྩ་བ་བཅུ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་གཅིག་དང་ལོ་གསུམ། ལོ་དུག་དང་
ནི། ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཞེད་མ་འབྱུལ། རང་རེས་ལོ་
གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ། ཕྱོགས་ཞེས་པ་རྩ་བ་རེར་ཕྱོགས་གཉིས་རེ་ཕྱོགས་པ་ན་ཞག་

བཅོ་ལྔ་རེ་སྒྲོགས་རེ་རྩི་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅས་ནས་
 མཚམས་བཅད་པའི་དམ་སྒྲོང་གི་ཐད་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲིར་སྒྲིག་གཅིག་སྒྲུབ་སོགས་ཅེ་
 མང་ཅེ་མང་ལ་གཏོང་བ་ལྟར། གཅིག་ན་ལས་དང་པོ་བ་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་
 རང་རེས་མཚམས་གི་ཉམས་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཞག་ཡོད་པ་རེད། བྱད་པར་དུ་
 ད་སྐབས་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཉམས་མི་ཐོག་བརྗེ་བའི་མཚམས་ལ་ཐུག་དུས་སྒྲོགས་གཅིག་ན་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་གལ་ཆེའང་། སྒྲོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་རྒྱུན་གདམས་ངག་བྱད་པར་
 ཅན་གྱི་ཟབ་ཆོས་གི་བརྒྱུད་པ་ལོན་རྒྱ་གལ་ཆེན་རེད། དེ་མི་གཅིག་གི་དོན་མ་ཡིན་
 པར། བསྟན་པ་སྤྱི་ཆུས་གི་དོན་ཡིན་པས། མཚམས་གི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ལ་
 ལ་བཞག་རྒྱ་དེ་ཆོས་ཁྱིད་ལུ་བ་དང་རུ་ཤན་ཁྱིད་སྒྲོང་བྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
 བ་ཡིན། རྗེས་མར་འཐོབ་རྒྱ་ཚང་མ་ཐོབ་ཆར་ནས་སྒྲོམ་ཡུན་བསྐྱོད་ཐུབ་དུས།
 མཚམས་ཡིན་པ་ཚུལ་ལྟན་ཅེ་དམ་བུས་ནས། ཡང་མཐར་རབ་ཡིན་ན་བུག་སྒྲོར་
 འདག་སྒྱུར། ཟ་མ་སྤྲད་སའི་སྐར་ཁུང་ཁུང་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པར་བུས།
 སྤྱི་ནང་གི་རྒྱ་འགྲུལ་དང་གཏམ་དང་ཡིག་འབྲེལ་ཙམ་ཡང་གཅད་དགོས། གཞན་དུ་
 མི་ཁང་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཡང་། གཏམ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ལ་མི་ཆོད་འཛམ་བུའི་གླིང་
 ལ་ཁ་པར་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད། རུས་སྒོ་སྒྲ་རི་ཐང་ཉམས་བརྒྱུད་བྲན་བསྐྱེད་ན།
 ངས་ཁ་སང་ད་ཞག་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་དབེན་དང་། སེམས་དབེན་གང་གི་གྲུལ་དུ་
 ཡང་མི་འགོ་ལ། གདན་ས་དང་སྒྲུབ་གནས་རྫོང་བྱེད་ཡིན། ང་ལ་ཁ་པར་མེད་
 པས་ཟེར་ནི་མིན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལོ་གཅིག་གམ་དུག་དང་བཅུ་གཉིས་སམ་ཆོ་གཅིག་
 ལ་འདག་སྒྱུར་ལ་སོགས་ཞེ་དམ་འབུལ། **དེ་བཞིན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏོག་**
དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་གང་འབྱུང་བའི། །ལུང་དང་མཐུན་པའི་འགོ་དོན་

དང་། །སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །སྒྱུང་དང་བྱིད་རྒྱུ་ཤིག་
ཅེས། །བཀའ་བསྟུལ་དེ་ལ་བཀའ་བཞིན་དུ། །མི་སྐྱབ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་སྤངས་
ལ། །དོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབས་བྱས་ན། །ཅི་བསམ་དོན་ལ་ཐོགས་མེད་
འབྱུང། །ཅེས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མའི་ཞབས་རྟོག་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་། །སེམས་ཅན་གཞན་
དོན་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །སྒྲ་མའི་ལུང་དང་མཐུན་པའི་
འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་འཁོར་
ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྱུང་བ་དང་། །བསྟན་པའི་རྟོག་མ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ནས་
སེལ་ཐབས་ཇི་ལྟར་དགོས་པ་དེ་བྱིད་རྒྱུ་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྟུལ་བ་དེ་ལ། །འབྱུང་
མི་འབྱུང་ལས་དབང་ཐང་ལ་ཐུག་ཀྱང་། །སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
བཀའ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱབ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དན་ཅ་བ་ནས་སྤངས་ལ། །སྒྲ་མའི་བཀའ་དེ་
དོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབས་པར་བྱས་ན། །ལྷག་བསམ་དག་པའི་དབང་གིས་ཅི་
བསམ་གྱི་དོན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་བསྟན་པའི་དོན་གོ་ཆོས་ཐོབ་དགོས་ཏེ། །ཐོས་པ་མ་རིག་མུན་
སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་
ཐོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་པས་ཁོག་དབུབ། །ཐོས་དོན་བསམ་ཏེ། །བསམ་
པས་དམར་ཐག་བཅད་དེ་ལྟ་བའི་སྤྲེང་དུ་བསྐྱུལ་དགོས། །བསམ་དོན་སྒྲོམ་པས་རྒྱུད་
ལ་བཀའ་ཏེ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་
ནས། །མཐུན་པའི་ཉི་མ་ནང་དུ་རྒྱས། །རྟོག་པའི་འདྲ་འབག་དབྱིངས་སུ་བྱེད། །
བྱ་མཁའ་ལམ་ན་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་གདེང་བཞིའི་གདེང་དང་ལྷན་པའི་སྤྲེང་ནས་བྱུང་
པའི་དབང་ལྷག་གི་སར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་ལ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་རེ་ཞིག་ཐོས་

བསམ་ཉམས་རྟོགས་གང་ཐད་ནས་ལས་དང་པོ་བརྒྱམས་ཀྱིས། ས་ལམ་མཐོན་པོར་
 གཤེགས་པའི་གྲུབ་སྒྲིང་དངོས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་པས་ནམ་ཞིག་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་
 པའི་ཡུལ་དུ་བྱུ་ཞིང་། གདེང་ཚོད་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་རུས་པ་དག་ཡུལ་
 དུས་གནས་སྐབས་དང་། འགྲོ་དོན་གདུལ་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རེས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
 ལག་རྒྱ་སྒྲངས་བར་བྱ་དགོས་སོ། །གོང་གི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་
 འདི་ནི་སྒྲིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། ལག་ན་དོ་ཇི་མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་
 དམ་ཚིག་ས་མ་ཡ་འབྲུམ་སྡེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་སོགས་སྲ་འབྱུར་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
 དང་། གཞན་ཡང་ལུང་དང་མན་ངག་གི་གཞུང་ཁ་འཐོར་མན་ངག་ཇི་སྟེད་པ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིང་བྱ་དོར་ན་ཉེས་དམིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱ་སྒྲངས་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་
 བཞིན་བསྟེན་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བརྩུང་ངོ་། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་རེས་བྲིད་
 ཀྱང་བཞི་པ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་རེད། བྲིད་ཀྱང་བཞི་པ་འདི་སྒྲིང་མ་དམ་པའི་
 གདམས་ངག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཐབས་གང་གི་སྒྲོན་སྒྲིང་མ་དམ་པ་ཇི་
 ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་རེད། འདིར་རང་རེས་ཚོས་སྤྱན་གཉིས་བྱས་ནས་བཤད་པ་
 རེད། ཚོས་སྤྱན་སྲ་མའི་སྐབས་ན་སྒྲིང་མ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་ལ། བསྟེན་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚོ། བསྟེན་ན་གང་འདྲ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་པའི་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ལུགས།
 དངོས་སུ་བསྟེན་པའི་སྐབས་ན་བསམ་པའི་བསྟེན་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བྲིད་སྒྲིང་དང་བཅས་པ་
 སོང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རིང་སྒྲིང་བ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲིང་མ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་
 དགོས་པའི་ལུང་གི་དོན་དང་། གདམས་ངག་གིས་བཤད་པའི་སྒྲོར་དེ་འཆད་ཉན་བྱེད་
 པ་རེད། བྲིད་སྒྲིང་གི་སྐབས་ཡིན་ནའང་དེ་ཐམས་ཅད་གོ་བ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་

བཏབ་ན། དགོས་པ་གང་དང་གང་ལྡན་དང་། སྒྲིབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཤེས་ན་
མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་སྒྲོབ་མ་རང་ཉིད་ལ་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྒྲོར་དེ་ཆོ་སེམས་ཐོག་ལ་
སྒྲུངས་ཞེ་ཐོག་ལ་བཞག་ནས། འདང་རང་ལ་ཚུར་བསྒྲོར་ན། སྒྲིབ་ཆད་དམ་པ་
གོང་མ་དེ་རྣམས་གྱིས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་དད་དང་མེས་གུས་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་ནས་མཐར་
ཐུག་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེད་འདུག དེ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། ང་ཆོས་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད།
ཆོས་སྒྲུབ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ལད་མོ་ཙམ་ཡིན། ལད་མོ་ཙམ་ཡང་ཐོན་མི་
འདུག ཆོས་ཅི་ཙམ་ཞུས་ཀྱང་དེ་དང་དེ། བ་ཞིང་གི་ཚུ་དེ་བེ་དེ་དེ་ལའི་ཚུ་དེ་བེ་རེད་
འདུག་རྒྱུ་དེ་ཡིས་ལན་འདུག ད་རུང་འདི་ལྟར་ཐུ་མ་ཐུང་ན། བཅོས་པའི་གྲོང་བོ་
མ་བཅོས་པའི་གྲོང་བོ་ཟེར་བ་ལྟར་རེད་འགྲོ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། ད་དེ་འདྲ་ཞིག་
རེད་མི་འདུག དགོངས་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་འཕོ་བ་དེ་མེས་གུས་ཁོན་ལ་ཐུག་
ཡོད་འདུག ཨ་ཁྱེ་སྒྲུང་ཡང་མདུད་པ་མ་ཁྲོལ་བ་ལྟར། འདི་འདྲ་བྱས་ནས་ཉན་
ཞིང་ཉན་ན་གོ་རྒྱུ་འདུག་བསམ་པའི་གནད་དེ་ཆོ། དུ་གོ་བ་ཙན་ལ་ཆོག་གཅིག ཏྲ་
གོ་མ་ལག་ཙན་ལ་ལྷག་གཅིག་གིས་ཤེས་དགོས་པ་རེད། ཆོས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་ཉིན་
བཞིན་ཡོང་སྒྲེ་རེ་སེམས་ཐོག་ནས་ལོན་དགོས་ན། སྒྲིབ་གཅིག་གིས་ནད་བརྒྱ་
འཛུམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མེས་གུས་གཅིག་པོ་དེ་ཡོད་ན་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་
ལུགས་གྱི་གནད་དེ་ཤེས་པའི་སྤྲེང་ནས། སྒྲིབ་བསམ་པས་བརྟགས་ཚུལ། སྒྲོར་
བས་བསྐྱེད་ལུགས། ད་སྤར་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། ཤེས་པ་ལག་ལེན་
ལ་འདེབས་རྒྱ། གདམས་ངག་སྤིང་གི་བདུད་ཅིར་བཟུང་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་གྱི་ཐོག་
ནས་ཉམས་ལེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྤར་བའི་ཐུན་རེ་བཙད་དེ། ཐུན་གྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་དུས་

རང་རང་གི་སྒྲོ་ཚོད་དང་བསྐྱུན་ནས་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་མཉམ་པ་རེ་བཞག་
མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། སྤྱན་གྱི་ནང་གི་
དམིགས་རྣམ་དེ་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་བྱན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། མར་གྱུར་གྱི་
སེམས་ཅན་རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་གིས། འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དང་། ལམ་སྟོན་པའི་བླ་མ་བཙུལ་མི་ཤེས།
དང་པོར་བརྟགས་མི་ཤེས། བར་དུ་བསྐྱེན་མི་ཤེས། ཐམས་དགོངས་སྒྲོད་བསྐྱབ་
མི་ཤེས། ཡང་མཐར་ལོག་ལམ་ལུན་པའི་གཡང་སར་འབྱམས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
སེམས་ཅན་ལས་ངན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་བླ་མ་དགོ་པའི་
བཤེས་དང་འཕྲད་ན་ཅི་མ་རུང་། འཕྲད་པར་ཤོག འཕྲད་པ་ཞིག་ངས་ཆོས་
བསྐྱབས་ནས་བྱ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་བླ་མ་དགོན་མཆོག་གིས་མཁྱེན་
བསམ་ན། སྤྱན་བསྐྱེམས་པའི་དགོ་ཅ་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱི་འགྱུར་འབྱུང་འགྱུར་
དུ་འཕེལ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། བྱ་བ་གང་སྐྱབ་ན་ཡོང་སྟེ་ཅི་ཙམ་མང་ན་དེ་ཙམ་དགའ་བ་
ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྤྱན་གཅིག་བསྐྱེལ་པ་དེ་སྤྱན་སྤྱག་པོ་བརྒྱ་སྟོང་སྟེམ་པ་བས་དགའ་
རེད་འགོ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་
དགོས་ལ། ཐབས་ཟབ་མོ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཤེས་
རབ་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་འཁོར་གསུམ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་
སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམིགས་མེད་སྟོང་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་ས་ཟིན་དགོས་པ་རེད།
མདོར་ན་དམ་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་ན་དགོ་ཅ་ཆེ་བྱས་རྒྱུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་པོ་རྣམ་མཁྱེན་
རྟོགས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགོ་རྒྱ་བྱན་བཞིན་དུ། སྤྱན་གྱི་མཁུག་ཏུ་བསྐྱེལ་དང་སྟོན་
ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་རེ་བསམ་པ་ཐག་པས་བཏབ་ནས། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མར་

སྒྲིབ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིབ་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྐྱེ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་ཆོས་སྒྲིབ་ན་བས་གོ་མ་སྒྲིབ་བ་དང་། གོ་ཡང་ཡིད་ཆེས་དང་ག་དེང་
འཛོག་བྱེད་མི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བྱམས་སྦྱིང་རྒྱུ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བས། ངས་
མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ། དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་དེ་དག་
དབུགས་དབྱུང་ལུས་པར་ཤོག་བསམ་ཞིང་། སྤུང་མཆོམས་སྒྲིབ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་དགོས། མཆོན་མོར་ཉལ་བའི་ཆོ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཡག་པོ་
རེ་བཟུང་སྟེ་ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྦྱིང་དབུས་གྱི་སྒྲིབ་ལ་འདུན་པ་གཏང་ནས་
ཉལ་དང་། མཆོན་སྤང་མ་དག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་འཕྲི་པན་ཐོགས་ཡོད་པས་མི་ཆད་
ཉིན་མཆོན་འོད་གསལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་བཅུ་བའི་ཆོས་ཁྲིད།

ད་ཡང་རྣམ་པ་ཆད་མས་སྤྱགས་སྒྲིབ་ཞིང་དང་བའི་ངང་ནས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་རྒྱེད་པར་
དཀའ་བའི་དམ་པའི་ཆོས། དེའི་ནང་ནས་གཞན་དོན་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྱག་པར་བྱེད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྟོབས་དང་། ལམ་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲིབ་པས་ཆོགས་གཉིས་འདུམ་
ནས་འབྲས་དུ་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས། དེ་ལས་ཀྱང་ཐེག་
ཆེན་མདོ་སྤྱགས་བྱུང་འབྲེལ། སྤྱགས་གྱི་སྤྱུར་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་དང་འཕྲད།
བརྩོན་པའི་སྟོབས་ལྷགས་རང་ལ་ཡོད་ན་ཆོས་དང་སྒྲིབ་མས་མི་ཤོངས་པའི་གནས་དུས་
སྐྱལ་བ་བཟང་སྐྱབས་ལ་ཁེལ་བ་ཡིན་ན། འདིའང་ལས་སྒྲིབ་སྤྱགས་བསྐྱེད་སྤྱར་
བསགས་གྱི་བསོད་ནམས་སོགས་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ཆོགས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་
མཁྱེན་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་དམ་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་ལྷགས་དགོས། ལྷགས་རྒྱུ་དེ་

ལ་ཡང་། མགོ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་དབུ་འཛིན་པའི་ཚབ་འདྲ་བོ། ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་
 ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སྲོད་བརྟག་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟོ་ཀྱི་
 སྐབས་ཆོས་ལྷ། ཆོས་རའི་ནང་ལ་འདུག་རྒྱུ་འདི། ཆོ་འདིའི་གྲགས་འདོད་སྟན་
 འདོད་འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་རེད་དམ། ཆོ་སྤྱི་མའི་དོན་དུ་འོང་བ་རེད།
 སྤྱི་མའི་དོན་གཉེར་བ་ཡིན་ན། རང་སྐྱེར་གཅིག་ཕུའི་དོན་ཡིན་ནམ། མ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་ནས་ཆོས་ལྷ། ཆོས་གྲལ་དུ་བསྐྱད་པ་རེད་འདུག་རང་
 གིས་རང་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པར་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། ཆོ་འདི་ལ་བཟང་གི་
 དགའ་གི་ཟེར་བྱེད་དང་། ཆོ་འདི་ལ་མཁས་འདོད་གྲགས་འདོད་ཅིག་ཡིན་དུས།
 དེའི་སློན་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དགོ་ལས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཆོ་སྤྱི་མའི་དོན་དུ་དོན་ཆེན་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱུར་མི་འགོ། འཛིག་ཏེན་ཆོ་འདི་ཡི་བདེ་སྦྱིད་དང་རྟེན་བཀུར་བསམ་ནས་བྱས་
 པའི་ལས་ཤིག་ཡིན་དུས་ཆོ་སྤྱི་མར་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཆོ་སྤྱི་མར་ལྷ་མའི་
 དཔལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་འདོད་ནས་བསྐྱུབ་ན། སལ་ཆེར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། རང་
 ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཐར་པ་བསྐྱུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་ནི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཕུའི་མཐའ་ལ་ལྷུང་
 འགོ་བ་རེད། དེས་ན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་
 མཆོ་མོ་འདི་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉན། ཉན་པས་མི་ཆད་དེའི་
 དོན་རྒྱུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུབ་པས། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་
 གཏན་བདེ་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་དགོས། འགོད་རྒྱུ་ཡིན་
 བསམ་པའི་ཆོད་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཉན་རྒྱུའི་ཀུན་སྲོད་ཡང་དག་པར་དང་བཅས་ཏེ་
 གསན་འཚལ། གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ལ་མཆོན་ན། གདུལ་བྱའི་གང་
 ཟག་སོ་སོའི་སྒོ་རིམ་དང་བསྐྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྱིང་

སྒྲིབ་འགོ་སེམས་སྒྲིབ་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། སྐྱེས་བུ་རྩུང་འབྲིང་དང་ཐུན་
མོང་གི་ལམ་ལ་སྒོ་སྤྲངས་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རྩྱལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པའི་དབང་
གིས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་། དེས་ད་རུང་རང་དོན་ཡང་
དག་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་རྫོགས་ཐུབ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་ཞིག་བྱེད་ན་
ཉི་ཆོ་བ་དང་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆེན་པོ་སྐྱབ་མི་ཤེས་མི་རུས་པར་མ་ཟད།
རང་དོན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་མཐར་འབྲས་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུགས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་གདོད་བྱང་རྩྱལ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་མཐར་ཕྱིན་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་གཞུག་ཏུ་
འཇུག་རྒྱ་ནི་གནད་ཆེན་རེད། དེ་དགོས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་ལེགས་པར་
ཞུགས་པ། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྒོ་རྩུང་རྩུང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་བསམ་པ་མིན་པར།
ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཀུན་སྒྲིང་། འུ་ཆོས་ཆོས་བྲིན་རྣམ་བཤད་གྱི་འགོར་བསྐྱར་
སྒྲོས་འདུག་རྒྱུ་ལ། མར་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩྱལ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱང་རྩྱལ་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་རྣམ་དག་
ཞིག་ཡོད་དགོས། ཁ་འདོན་ཁ་ཙམ་དང་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དོན་
ཉམས་ལེན་ཐོག་ལ་ཁེལ་ངེས་ཤིག་དགོས་དུས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སེམས་བསམ་པའི་
གཏིང་ནས་ཀུན་སྒྲིང་བཅོས་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཀུན་སྒྲིང་བཅོས་རྒྱ་འདི་ལ་ཕུག་
ལེན་འདེབས་སྒོལ་གྱི་བྱང་པར་རུང་ཟད་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་རིང་རང་རེས་རྒྱ་
འབྲས་མན་དག་བདུན་ལྷན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན། རྒྱ་འབྲས་མན་
དག་བདུན་ནི། མར་ཤེས་པ། འིན་འཛུགས། འིན་གཟོ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་

པ། སྒྲིང་རྩེ། ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ། རང་འབྲས་སྒྲ་མེད་དང་བདུན་
 རེད། དེའི་ནང་ནས་མར་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་
 ཡིན་པར་ཤེས་སྐྱེ་དེ་རེད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་
 མིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒྲ་ཞིག་ཡོད་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐྱེ་རིགས་
 འདྲ་ལས་འབྲས་བུ་རང་འབྲས་འབྱུང་སྐྱེ་དེ། སྐྱེ་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱེ་མེད་མཐོང་
 བའི་ཆོས་སྤྱུག་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་
 སུ་ལེན་པ་ན། འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྒྲོ་དག་ནི། རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཅན།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་རིག་པ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་རིག་པའི་ཡར་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་
 སྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཡོད། འཁོར་བ་
 ཐོག་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པས་གཞལ་བ་ན། སྒྲོ་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་རིགས་པས་
 ལུས་ཐུག་མེད། ལུས་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཚན་གྱིས་མ་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཤེས་
 པ་རེད། དེ་ལྟར་མིན་ཐབས་མེད། དཔེར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་
 མ་སུ་རེད་ཟེར་ན། ཟེར་མ་ཤེས་པ་དང་འདྲ་འདྲ་རེད། དེས་ན་བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
 མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་སྐྱེ་བུ་ག་ཆོག་གུ་ཙམ། རིལ་བུར་རིལ་ཀྱང་ས་ཡིས་ལོང་མི་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ངོས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མར་
 མ་བྱས་པ་གཅིག་གྱང་མེད། དེ་ཡང་གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་མི་ལོང་བ་ཞིག་ཡིན།
 ད་སྒྲོན་མར་བྱས་པས་མི་ཚད་ད་དུང་ཡང་མར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་རེད། དེས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཡིན་པར་གཤམ་སོང་བ་རེད། གཉིས་པ་རྩོད་བྱེད་པའི་སྤྱོད་གས་ནས་
བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ན། མ་དེས་དང་པོ་མངལ་དུ་བབྱུང་། བར་དུ་ལུ་ཞོ་བསྐྱུན།
ཐ་མ་གྲགས་པ་བསྐྱབས། ཟས་གང་ཞིམ་བྱིན། གོས་གང་ཡག་བསྐྱོན།
བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟ། བརྟེ་བའི་ངག་གིས་བོས། ཕན་སེམས་གྱིས་
བསྐྱུངས། མ་རང་གི་སློག་ལ་བབ་པ་ལས་བྱུ་ཅུང་ཟད་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཆེ་བ་དེ་
འདྲའི་ལུས་བསྐྱུད་པའི་རྩོད། དེས་མི་ཆོད་སློག་བྱིན་པའི་རྩོད། འཇིག་རྟེན་བསྐྱུན་
པའི་རྩོད། ད་ལྟ་ཆོས་དང་འཕྲད་པའི་རྩོད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
གིས་བསྐྱུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
ལ་རྩོད་གྱིས་སྒྲིབ་བ་བྱེད་པ་དེ་རྩོད་བྱེད་པ་རེད། རྩོད་གཙོ་བའི་ཐད་ལ་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་
ན། མ་རྩོད་ཆེན་པོ་ཆོ་འདྲིའི་ཨ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། མ་དུན་འདི་ན་སྤྱག་བསྐྱུལ་
དག་པོ་མི་བཟོད་པ་ཆོ་འདྲིའི་སློག་འདོར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོད་ལ་ཐོན་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཞིག་དང་
འཕྲད་ཡོད་ན། དེ་བྱུངས་སྒྲིབ་ལུས་བཞིན་དུ་མ་སྒྲིབ་ན་ཁྲེལ་མེད་རེད་མོད། དེ་
དང་འདྲ་འདྲའི་རྩོད་ཆེན་གྱི་མ་རྒན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱུལ་གསུམ་གྱི་
རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཡོད་པ་གཤམ་བཞིན་དུ། ང་རང་གཅིག་པུའི་དོན་བསྐྱབས་ནས་དེ་
ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བཏང་ན་དེ་ཁྲེལ་མེད་རེད། དེའི་མིང་ལ་རྩོད་མི་གཙོ་བ་ཟེར།
དེས་ན་ད་རེས་གྱི་སྒྲིབ་འདི་ཡི་ཐོག་ལ་ངས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། དམ་པའི་
ཆོས་དང་མཇལ། རང་གཞན་ཐར་ལམ་ལ་བགོད་པའི་ལམ་སྟེ་ཞིག་ཟིན་པ་ཡིན་པས།
ད་ཅི་ལ་སྤྱག་ཀྱང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྐྱབས་ནས་རྩོད་ལན་འཇལ་དགོས་
བསམ་རྒྱུ་དེ་རྩོད་གཙོ་བའི་བསམ་པ་རེད། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི། གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་མར་གཤམ། རྩོད་བྱེད། རྩོད་ལན་གཙོ་འདྲོད་སོགས་ལ་གོམས་

སོང་ན། སེམས་ཙན་གང་མཐོང་ཡང་སྒྲུབ་འདྲིས་གྱི་མཛེན་གྲོགས་ཡིད་འོང་ལ་ཐུག་
 པ་ལྟ་བུ། དག་པ་གསོད་གྱི་ཤན་པ་ལག་དམར་དེ་མཐོང་ཡང་མི་དགའ་རྒྱ་མེད་པར།
 སེམས་ཙན་སྤྱི་ཡོན་ཡང་། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བྱམས་པའི་མིག་གིས་ལྟ། བྱམས་
 པའི་སེམས་གྱིས་སྒྲོང་། དེའི་སེམས་ཙན་དེ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་འདོད་དེ་
 སྤྲིང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་མ་སེམས་ཙན་ཀུན་ལ་ཡོད་རྒྱ་དེ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་རེད།
 ལྷ་བ་སྤྲིང་རྩེ་ནི། བཙུ་བའི་སྤྲིང་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེ་གོམས་
 སོང་ན། སེམས་ཙན་སྤྱི་ཡོན་ལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་ཡོད་པ་ཞིག་རིག་དུས་ན། སུ་
 འཆི་ནད་གྱིས་མནར་བཞིན་ཡོད་པའི་མའི་སེམས་འདྲ་བ། དེའི་ཚབ་ཏུ་རང་ཉིད་ལན་
 དགུ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་མི་རུས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཙན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་མིག་
 གིས་མཐོང་བ་ན་སྤྲིང་རྩེ་བས་མིག་ནས་མཆི་མ་བབ་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་གོམས་རྒྱ་དེ་སྤྲིང་རྩེ་
 རེད། དུག་པ་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་རེད། དེ་ནི་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་རང་
 གིས་སྐྱབ་པའི་ཁྱེད་དུ་ལེན་པའི་སྤྲིང་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་གོང་གི་སྤྲིང་ལྟ་བུ་དེས་གཞན་ཕན་དོན་གཉེར་བྱེད་རྒྱུའི་ཀུན་སྤྲིང་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཞིག་གི་སྤྲིང་བ་ཐོན་ཡོད་ནའང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྲིང་བ་ཐོན་མེད་པས་ན།
 བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྲིང་བ་ཐོན་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཀུན་སྤྲིང་རེད། དེས་ན་འགྲོ་
 ཀུན་སྤྲིང་བ་ཁྱེད་དུ་འབྱེད་པའི་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་དང་ལྷན་པ་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
 ཀུན་སྤྲིང་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་རེད། དེས་རང་རེས་བཤད་རྒྱུའི་མར་ཤེས་རིན་འཕྲོ་
 རིན་གཟོ་འདོད། བྱམས་སྤྲིང་རྩེ་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་དང་དུག་རེད། བདུན་པ་
 རང་འབྲས་སྒྲ་མེད་ནི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ལ་སྤྲིང་བ་ཐོན་ནས།
 གཞན་སེམས་ཙན་གྱི་སྤྱི་ཡོན་ཞི་བའི་དོན་དུ་རང་མནར་མེད་དཔྱུལ་བའི་ནང་དུ་འགྲོ་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

དགོས་ནའང་། ངང་པ་བསྐྱའི་མཆོ་ནང་ནས་བསྐྱའི་མཆོ་གཞན་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་
པ་ལྟ་བུའི་ཆད་ལ་ཐོན་དགོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་པས་མི་ཕན།
དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རུས་པའི་ཐོག་ནས་འདང་ཞིག་བརྒྱབ་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་བཀོད་རྒྱ་མི་དགོས། སེམས་ཅན་
གཅིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་བཀོད་ཐུབ་པའི་རུས་པ་མེད། དེར་མ་ཟད་དག་
བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉི་ཅེ་བ་ཅམ་རེ་མ་
གཏོགས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་
འགོད་ཐུབ་པའི་རུས་པ་མེད། དེ་མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་དེ་སུ་ལ་ཡོད་ཅེ་ན།
སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་ན། དེ་ཡི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་
བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། དེས་ན་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། རྟོན་དང་། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དམིགས་པ།
རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། སྒྲོམ་པའི་རྟོན་སྐྱབས་འགོ་སྒྲོམ་དུ་མ་སོང་ཐབས་མེད་
ཡིན་པ་དེ་ཆོ་སྒྲོམ་གྱི་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཞིག་ལ་ཞུས་པ་ཡིན། ད་དེ་རིང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་སོགས་ལ་སྒོ་ཁ་བྱེད་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་
བྱང་རྒྱུ་འདོད། །ཅེས་གསུང་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་འདི་ཆོ་གྲོག་པ་ཐོས་
བསམ་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་རམ་འབྲུམས་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱགས་ལ་ངེས་
བཞིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་དུ་སྒྲོམ་སྐྱབ་ལ་ཞུགས་

པའི་སྒྲིང་བ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྩེད་ཟད་ཅིག་ལྷ་ལུལ་བྱེད་ན། སྒྱུར་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ལ་དབྱེ་བ་
རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་ཆོག་གི། དཔེའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་
སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་དཔེའི་སྒྲོ་
ན་ས་དབྱེ་བ་དེ། འཕགས་པ་བྱམས་པས། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་
མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་
གཉིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན། དཔེ་གྲོགས་ཆོས་གསུམ་དང་
སྒྱུར་ན། དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འདུན་པ་ནས་ཆོས་སྒྱུའི་བར་དང་། དཔེ་ས་ནས་སྒྲིན་གྱི་
བར་ཏེ། འདུན་པ་ས་ལྟ་བུ། བསམ་པ་གསེར་ལྟ་བུ། ལྷག་བསམ་རྒྱ་བ་ཆོས་
པ་ལྟ་བུ་ནས། ཆོས་སྒྲིན་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་བསྟན་ལ། དེ་
དག་ལམ་ལྷ་དང་སྒྱུར་ན། དང་པོ་ས་དང་གསེར་དང་རྒྱ་བ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་
འདུན་པ་དང་བསམ་པ་དང་། ལྷག་བསམ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ཆོག་ས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རེད།
བཞི་བ་མེད་དང་འདྲ་བའི་སྒྱུར་བ་དེ། སྒྱུར་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་ནས་གཏེར་
དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་
པ་གསུམ། དེ་ནས་རྩི་རི་སྒྲིན་བཤེས་གཉན་དང་། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ། ཉི་
མ། ལྷ་དང་འདྲ་བའི་བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། སྒྲོན་
ལམ། ཐབས། སྒྲོབས། སྒྲོན་ལམ། ཡེ་ཤེས་རྣམས་ས་དང་པོ་རབ་རྩ་
དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩས་བསྐྱེད་པས་ན་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཙན་ཡིན་ལ།
རྒྱལ་པོ། བང་མཛོད། ལམ་པོ་ཆེ། བཞོན་པ། བཞོན་མའི་རྒྱུད་དང་འདྲ་བ།

མདོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གྱི་
ཆོས་དང་། སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། གཟུངས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་
ལྡན་པ་དེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་པར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རེད། སྤྱི་སྤྱི་
ཆུ་བོ། སྤྱི་གསུམ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན། བསོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ།
ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འམ་དེ་བཏགས་པ་བས་བསྐྱུས་པ་རེད།
དབྱེ་བཞི་ལུ་ཅུ་གཉིས་པེ་དེ་ལས་དང་པོ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
རེད། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། མོས་པ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་
བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་སྤྱི་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱི་བ་པ་
སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཞི་ཡོད་དེ། མོས་པ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མོས་
པས་སྤྱོད་པའི་སས་བསྐྱུས། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་དང་པོ་ནས་
བདུན་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ། རྣམ་པར་སྤྱི་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་
བཅུ་བའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས། སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་པ་དེ་ལྷར་འདོད་པ་རེད། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེ་ན། ཆོ་གས་བརྒྱ་ལས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མེད་དེ། ཁས་སྤངས་པའི་
དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
དེས་དཔེ་དང་ས་མཆོམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ནས། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་བཤད་
ན། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སུ་
དབྱེར་ཡོད་པ་རེད། འདི་གཉིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
སེམས་ཡིན་པ་ལ་འདྲ་ཡང་། དམིགས་ཡུལ་རྫོགས་བྱང་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་སུ་གྲུབ་སྲོལ་བ་རེད། དེས་ན་
 དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཤིན་རྟུ་གསལ་
 བ། ཇི་མ་མེད་པ། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན། མི་གཡོ་བ་དཔེར་ན་རྒྱུད་མེད་
 པའི་མར་མེ་ལྷ་བུ་ཤིན་རྟུ་གསལ་བ་ཞིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི།
 སྒྲིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་
 ཞིག་ལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ།
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་
 མདོ་རྒྱན་ལས་གསུངས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་
 ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ན་འང་ཡོད།
 བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་ན། གཞན་དོན་དུ་
 རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག དེའི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སྒོ་
 གསུམ་ཀྱི་ཉེས་པ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒོ་
 གསུམ་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ལུས་སྒྲོང་བ་དེ་བྱང་སྒྲོམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དང་པོའི་ལས་ཅན་གྱིས་
 མ་སྒྲོང་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་མཚོན་ན། སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྒྲོད་
 འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུས་ན། །ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་
 སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྒོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒོན་འཇུག་གི་བྱང་པར་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 འགའ་རེ་ཡོད་པ་རེད། དེའང་འགའ་རེས། སྒྲོད་འཇུག་གི་ལུང་དོན་ལྟར།

སྒོམ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་བླ་མ་དགེ་ལཱ་པའི་ཞལ་ལུང་།

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁའས་
པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེར་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་བསམ་པ། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་
སྒྲོན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་སྒྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་དངོས་ལ་འཇུག་པས་ཟིན་པ། འགྲོ་
བ་དངོས་ལྟ་བུ་འཇུག་པ། ཡང་འགའ་རེས། སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དུ་ངས་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲུམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སྒྲོན་པ་དང་།
སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་བ་
འཇུག་པར་འདོད་པ་སོགས། དེ་འདྲའི་བཞེད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ས་རེད།
གང་ལྟར་གསུངས་རུང་། སྒོལ་གཉིས་གནད་གཅིག་ལ་འབབ་པའི་དགོངས་པ་
བླངས་དགོས་གལ་ཆེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་རིམ་ལྡོག་ལྟར་ཡིན་ན། སེམས་
ཙན་གྱི་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། རང་རེས་རྒྱུན་དུ་བཤད་འདུག་རྒྱུ་ལ།
སྒྲིང་རྩིས་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སེམས་ཙན་ཡིན་ན་སེམས་ཙན་གཅིག་གཉིས་དང་།
འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རྣམ་མཁའས་གར་བྱུང་གྱི་སེམས་ཙན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བསལ་འདོད་དང་། གཏན་བདེ་མཆོག་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་འདོད་པ་དེ་
རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་དགོངས་དོན་
ལྟར། བྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཅུ་བའི་སྟོབས། །སྟོབས་སྟོབས་དག་བ་གོམས་པ་
ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་ན། ཆོག་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་
གསུངས་རྒྱུ་འདིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་

ཡོད་པ་རེད། གྲོགས་སྟོབས་ཞེས་པ་དག་གི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་།
 རྒྱ་སྟོབས་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་དང་། ཅུ་བའི་སྟོབས་ཞེས་པ་དག་ཅུ་འི་
 སྟོབས་ལས་དང་། ཐོས་སྟོབས་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་དག་ཐོས་ནས་སྐྱེས་པ་
 དང་། དག་བགོམས་པ་ཆོ་འདིར་རྟག་ཏུ་ཉན་འཛིན་འཆང་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་
 བ་དེ་ཡིན། གྲོགས་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་མི་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་
 པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་བརྟན་པ་རེད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་
 རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་སྤྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་
 འདོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་
 བྱུང་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་རེད། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བརྟ་
 ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སྟོབ་དཔོན་ཡོད་
 པའི་ལུགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ཡོད་པའི་ལུགས་
 ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་འདི་དག་ཆང་དགོས་ཏེ། སྟོམ་པ་འབོགས་
 པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྟོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ལ།
 ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་རུས་པ། ཟང་ཟིང་ལྟར་མི་ལེན་པར་
 སྟོབ་མ་བཅེ་བས་སྒྲོང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། སྟོབ་དཔོན་མེད་པའི་ལུགས་ནི། དེ་
 འདྲའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་སྟོབ་དཔོན་རྟོག་དཀའ་བ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་འགོ་
 དགོས་ན་སྟོག་དང་ལོངས་སྟོད་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་
 གཟུགས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྒྲུང་ཆོག་པ་དང་། སྐྱ་གཟུགས་མེད་པར་ཁེལ་ན་མདུན་གྱི་ནམ་
 མཁའ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པར་བསྟོམས་

ནས་ལེན་ཆོག་རྒྱ་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་གྱི་
མདུན་ནས་བླངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྒྱ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ནམ་དམིགས་པའི་མདུན་
དུ་ལེན་པ་ཡིན། ལེན་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་བྱུང་པར་ལའང་། བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་
དང་། རིམ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའི་བཀའ་སློལ་གྱི་ཐོག་ནས། འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་སྒྲུབ་ལ་བརྒྱད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་
མོ་ལྟ་བའི་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ལ་བརྒྱད་པའི་སློབ་དཔོན་གསེར་གླིང་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་སྒྱུད་པའི་ལུགས་ཏེ།
ཡོངས་གྲགས་སློལ་གཉིས་གང་རུང་གི་སློན་ལེན་པ་ཡིན། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ལུགས་
ཀྱི་ལེན་ཚུལ་ནི། གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་སློབ་སྒྱུར་བཅོས། ཡུལ་བྱུང་
པར་ཅན་ལ་གསེལ་བ་བཏབས། རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མདུན་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ།
ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་དགོས་ལ། ཡན་ལག་
བདུན་པ་དེའི་ནང་ནས་ཕྱག་འཆོལ་བ་མཆོད་པའི་ནང་དུ་བསྟུ་བའང་ཡོད། སྒྱུར་བ་
ཡན་ལག་བདུན་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དེ་ཡིན།
དེ་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེ་སྒྲོན་རྒྱལ་
བ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་སྒྲེབ་བླངས་པའི་སྒྲུབས་ན། སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྒྲའི་དབྱངས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱན་སྲར་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབས་གཅིག་ཏུ་བླངས་པ་བཞིན་དུ།
དགོངས་སུ་གསེལ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས། ཆོག་འདི་ཆོག་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
སོགས་ཀྱིས་ཆོག་གིས་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སྒྲུབས་གཅིག་ཏུ་བླངས་ནས། རྗེས་ཆོག་ལ་
གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱིས་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་སོགས་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་ཆོང་བའི་སློན་ནས་རང་རེས་དུས་རྒྱུན་ལེན་འདུག་རྒྱ་ཅན་པོ་དེ་རེད། རྒྱ་ཆེན་

སྒྲིད་སྒོལ་གྱི་ཆོག་འདུག་ཏུ་ལམ་དེ་དང་འདྲ་འདྲ་རེད། སྒྲིར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་
 དགོས་ལུགས་གཅིག་གི་ནང་ནས། སྒྲིར་བ་ལ་གསོལ་འདེབས། ཆོགས་
 བསགས། སྒྲུབས་འགྲོ་སོགས་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲོན་ནས་དངོས་གཞིའི་སྒྲུབས་སུ།
 དང་པོ་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་ནས་ཡང་སྒྲིར་དངོས་རྗེས་
 གསུམ་ཆང་བའི་སྒྲོན་ནས་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་སོ་སོར་
 ལེན་པ་རེད། འོན་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་འཇུག་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱང་
 བར་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དེ་སྒྲོན་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་། དེ་ཉིད་མ་ཉམས་པར་སྤྱད་རྒྱུའི་སྒྲོ་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་
 སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་འཛིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་སེམས་པ་དེ་སྒྲོན་སྒྲོམ་དང་།
 བཟུང་བ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་འཇུག་སྒྲོམ་ལ་གོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།
 གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་དུ་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོན་སེམས་
 ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། སྤྲིན་པ་ཅུད་ནས་གཅོད་པ། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཅུ་བ་རྩུགས་ནས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
 མཉམས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐར་
 ཐུག་སྒྲིར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛིང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོད། འཇུག་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྤྲ་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ། རང་དོན་རྒྱུན་ཆགས་
 སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། རང་དོན་རྒྱུན་ཆགས་ཇི་
 ལྟར་འབྱུང་ན། སྒྲིད་འཇུག་ལས། སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་ན། །དེ་

ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་
ལྷགས། །རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་རྒྱ་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་འདྲག་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཚར་ནས་མ་ཉམས་པ་དེ།
གཉིད་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། བག་མེད་གྱུར་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་དུས་
ཐམས་ཅད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
གཞན་དོན་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བའང་། སྒྱོད་འདྲག་ལས། གང་ཞིག་བདེ་བས་
མོངས་བ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཆོམ་པ་
དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་གཙོད་བྱེད་ཅིང་། །གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་
པ། །དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད།
བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བགྲང་དུ་ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་རེད། གྲངས་སུ་བགྲང་
གིས་མི་ལོང་བ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་སའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་དེ་ནམས་ཡིན་ཞིང་བགྲང་གིས་མི་ལོང་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བླངས་
ནས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། སྒྱོད་འདྲག་ལས། གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ནས། །ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཀུན་བསྐྱས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། །ཁ་ཡིས་བཤད་དེ། སྒྱུར་བས་མ་སྐྱབ་པར་དམ་བཅའ་ལས་
ཉམས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་སོང་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་དང་།
རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ལ་བརྟུན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཉེས་པ་དེས་ངན་འགོར་
འགོ་བ་དང་། གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ། ས་ཐོབ་ལ་ཡུན་དུ་འགོར་བའི་ཉེས་

དམིགས་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡིན་ན།
 སེམས་ཅན་སྒྲོམ་གཏོང་བ་དང་། ཉག་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་དང་། མི་མཐུན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྒྲོན་པ་ཉམས་པ་དང་། སེམས་པའི་གནས་ཀྱང་དགྲིས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་འདྲུག་སྒྲོམ་ཉམས་པར་
 གསུངས། སྒྲོམ་པ་དེ་ཉམས་ན་སྤྲུལ་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ། ཟབ་མོ་ལྟ་
 བའི་ལུགས་ལ། དབང་པོ་དམན་པས་རྒྱུའི་སྒྲོན་པ་བཤགས་པ། དབང་པོ་འབྲིང་
 གིས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་བཤགས་པ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་གང་ཟག་
 གིས་ཐོག་མར་སྒྲུལ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྩྱུ་ལྟའ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུན་སྤྲུལ་ཆོག་
 གིས་བཤགས་ཤིང་དམིགས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རང་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཉེས་ལྟོང་བཤགས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་སྒྲོང་སྒོལ་ལ། སྒྲོན་
 སེམས་བཏང་བ་དང་། ཀྱན་དགྲིས་ཆེན་པོས་རྩ་ལྟོང་གིས་གཏོང་ན། བཤགས་
 སྒྲོམ་དང་བསགས་སྒྲོང་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུང་བར་བྱ་དགོས།
 འོན་ཀྱང་ལན་གངས་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་སྤྲུང་དུ་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པར་
 གསུངས། ཀྱན་དགྲིས་འབྲིང་གིས་བྱུང་བའི་རྩ་ལྟོང་ནི་གང་ཟག་གསུམ་ཡན་ཆོད་ཀྱི་
 བྱུང་དུ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱེད་སྤྲུལ། ཀྱན་དགྲིས་རྩྱུ་དུས་སྒྲུབ་པའི་རྩ་ལྟོང་དང་ཉེས་བྱས་
 ཕྱི་ལ་བྱུང་ན་གང་ཟག་གཅིག་ཡན་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱེད་སྤྲུལ་པས་དག་
 པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བཤགས་ལུལ་གང་ཟག་མེད་ན་རྒྱལ་བ་
 སྤྲུལ་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་མདུན་དུ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱེད་སྤྲུལ་པར་བྱའོ། །དེའང་
 སྒྲུལ་བྱུར་བ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་བཤགས་སྒོལ། དུས་དུག་དང་དུས་རེ་རེ་ལའང་ཆ་
 གསུམ་དུ་བགོས་ནས་དེ་དང་དེ་ལ་གཉིན་པོ་སྤྲོ་བས་མི་སྤྲོ་བས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བཤགས་

སྒྲོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ལུགས་རབ་འབྲིང་ཐགསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་
ལ། སྒྲོན་འབྲུག་གི་བསྐབ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྒྲོན་པའི་བསྐབ་བྱ་ནི།
སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་གཏོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དན་པ། ཆོགས་
གཉིས་གསོག་པ། བྱང་སེམས་སྤྱང་བ། དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་
དེ་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པ་རེད། སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་གཏོང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་
འཆོར་བའི་ཐབས་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་མི་གཏོང་བ་ལ་གསུངས་
པ་རེད། སེམས་ཅན་འགའ་རེ་སྒྲོས་མ་གཏོང་བ་ནི་ཉན་རང་མ་ཟད་བྲ་དང་སྤྱང་གི་
ལའང་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་གཏོང་གསུངས་སྐྱེད། འདིས་
ང་ལ་གཞོད་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱས་བྱུང་། ངས་ཁོ་ལ་སྤྱིན་ཆད་ཕན་ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་
ནའང་ཕན་མི་བཏགས། གཞོད་པ་བསྒྲོག་པའི་དུས་བྱུང་ན། གཞོད་པ་མི་བསྒྲོག་
བསམ་པའི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲོས་གཏོང་ཡིན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྱངས་
དུས་ངེས་པ་ལྔ་དང་བྲལ་དགོས་ཟེར་བ། བསྐབ་བྱ་འདི་སྤྱང་འདི་མི་སྤྱང་ལྟ་བུའི་
བསྐབ་བྱ་ངེས་པ། ལོ་འམ་ལྷ་བ་གཅིག་སྤྱང་ལྟ་བུ་དུས་ངེས་པ་རེད། ཡུལ་སྤྱོགས་
འདི་ལ་སྤྱང་འདི་ན་མི་སྤྱང་ལྟ་བུ་ཡུལ་ངེས་པ། གང་ཟག་ཆེ་གོ་མོ་ལ་སྤྱང་འགའ་
ཞིག་ལ་མི་སྤྱང་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ངེས་པ་སོགས་ངེས་པ་དང་བྲལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
དང་སྤྱོགས་མཚུངས་པ། བྱང་སྒྲོམ་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནའང་། དབྱ་དེ་མིན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་བཏགས་དགོས་བསམ་ན། དབྱ་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཞེས་པ་མ་ཆང་བ་རེད། ཟུན་ཆོད་ནང་གཉེན་པོས་མ་སྤེབ་ན་སྒྲོམ་པ་ཤོར་འགྲོ་
དུས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་དེ་འདྲ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་ཕན་
ཡོན་དུས་སྐྱེད་དུ་བྲན་དགོས། དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་ལྟ་བུ་

ཡིན་པ་དང་། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པ་རང་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པས་ན་གནས་
ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ན་རྟེན་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པ་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་དྲན་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་
སྒྲིབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཚོགས་གཉིས་གསོག་ཐབས་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།
དེའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོས་སྒྲིད་བཅུ་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ལ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན།
གཟུངས་སྒྲགས་སྒྲགས་སྤང་གཅིག་བཞུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་། ཚོགས་གཉིས་པོ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་གནད་དུ་འདུས་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡར་འཕེལ་
བའི་ཐབས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱང་དགོས་ཤིང་། དེའང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་སེམས་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྩེ་སྦྱོམ། བྱང་ཆུབ་
དངོས་ཀྱི་སེམས་སྒྲིང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོས་ཉིན་
ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསམ། དུས་དང་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་
ལེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིད་པའི་སེམས་སྒྲིང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སྒྲིད་དུས་
གསུམ་དགོ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་གཞན་ཀྱི་ཕན་བདེའི་དོན་དུ་བཏང་ཞིང་བསྟོ་བ།
གཞན་ལ་ཕན་སེམས་སྒྲིང་བ་དང་། དུས་ཏྲག་ཏུ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྟོ་བགྲང་བྱེད་པ་
དང་། སྤྱི་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཛོམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་དེ་སྒྲིང་
བའི་ཐོག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་བ་
དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། མཚོད་འོས་བསྐྱུ་དང་

འགྱུར་མེད་འགྱུར་པ་བསྐྱེད། །དམ་པར་སྐྱར་འདེབས་འགོ་ལ་གཡོ་སྐྱུས་
སྒྲིབ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྒྲིབ་ཞིང་ལྷོག་པ་ནི། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་པས་
ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི།
རྩལ་གྱིས་སྒྲུབ་མ་མཁན་སྒྲོབ་སོགས་དབུ་གཡོག་པ་རེད། དེ་རྣམས་གྱིས་གསན་རུང་མ་
གསན་རུང་དབུ་འཁོར་རུང་མ་འཁོར་རུང་ཐུན་ཚོད་ནང་གཉེན་པོས་མ་སྐྱབས་པར་ཐུན་
ཚོད་ལས་འདས་ན་བྱང་སེམས་ཤོར་འགོ་བ་རེད། དེའི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་
དང་པོ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩལ་མི་སྐྱབ་རེད། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞིའི་གཉིས་པ། འགྱུར་
མེད་འགྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་གཞན་དག་གིས་དགོ་བའི་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་འགྱུར་པ་བྱེད་མི་
དགོས་པ་ལ་འགྱུར་པ་བསྐྱེད་བཅུག་བསམ་ནས་འགྱུར་པ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པ། གཞན་
གྱིས་འགྱུར་པ་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་བྱང་སེམས་ཤོར་འགོ།
དེའི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བཅུ་དང་ལྷག་པར་
ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་བཀོད་པ་དང་། །ནག་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ་དམ་པར་སྐྱར་འདེབས་
རེད། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་ཞེ་སྒྲང་གིས་དེའི་སྒྲིབ་དང་
ཕམ་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་གང་རུང་མངོན་གྲོག་འཇམ་རྩལ་གང་རུང་གིས་
བརྟེན་ན། ཡ་རོལ་པོའི་གོ་ཡང་རུང་། མ་གོ་ཡང་རུང་། དགའ་ཡང་རུང་མ་
དགའ་ཡང་རུང་འདྲ། ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་བྱང་སེམས་ཤོར་བ་རེད། དེའི་
གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གང་
ཐད་ནས་བརྟེན་པ་ལ་འབད་དགོས། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་འགོ་ལ་གཡོ་སྐྱུ་བྱེད་པ་
རེད། །སེམས་ཅན་གང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆོག་གི། །སེམས་ཅན་དེ་ལ་གཡོ་

སྒྲུས་ཐོལ་ཐོག་བྱེད་པ། དེ་གོ་ཡང་རུང་མ་གོ་ཡང་རུང་། གནོད་ཀྱང་རུང་མ་
གནོད་ཀྱང་རུང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་གཉེན་པོས་མ་སྒྲེབས་པར་འདས་ན་བྱང་སེམས་ཉམས་
འགྲོ་བ་ཡིན། དེའི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་པ། རང་འདོད་ཀྱི་འབྲིས་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་པན་བཏགས་
འདོད་ཀྱི་སེམས་ཡོད་དགོས་པ་རེད། དེ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རེད། འཇུག་པ་
བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས།
དག་པར་བྱེད་པ་ལྷག་པ་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་ལྷག་པ་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ།
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྒྲིན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྱུད་ནས། བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་དེ་རེད། འདིར་པར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་
གངས་ངེས་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
མངོན་མཐོའི་དོན་དུ་གསུམ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་གསུམ་སྟེ་དུག་ཏུ་
གསུངས་པ་རེད། མངོན་མཐོའི་དོན་དུ་གསུམ་ནི། ལོངས་སྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ།
ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱུ་ཁྲིམས། འཁོར་ཀྱི་དོན་དུ་བཟོད་པ་རེད། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་
དུ་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཞི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་
བསམ་གཏན། ལྷག་མཐོང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་རེད། གོ་རིམ་ནི། གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བའི་གོ་རིམ་དང་། དམན་དང་མཚོག་གི་གོ་རིམ་ཀྱི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་གོ་རིམ་དང་། ཡང་ན་སྤྲ་རགས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་རིམ་སྒྲིན་པ་དང་
རྒྱུ་ཁྲིམས་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོན་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་བཞག་པ་རེད། པར་ཕྱིན་དུག་གི་
མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ། འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་
དང་ལྡན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་
དང་། སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་རེ་རེ་ལའང་དུག་རེ་དུག་རེ་དུག་དུག་སུམ་ཅུ་སོ་
དུག་ཡོད་པ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་རྣམས་དུག་
ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྟུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་
ཆོན་དུག་གིས་ངི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་བསྟུན་ཡར་ཕྱིན་དུག་
དེ་ཆོགས་གཉིས་སུ་བསྟུས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས། བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས། བསམ་
གཏན་གསུམ་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཞེས་མདོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་རེད།
དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོལ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་དང་སྤྲུལ་བཅས་ཀུན་གྱི་བཟོད་གཅིག་ལམ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྒྲོ་
སྒྲོང་འདི་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ། །འདི་ལ་མ་
བརྟེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མེད། །ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འདི། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་
སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་
བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་གར་ཞོར་འབྱུང་དུ་
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་། མེད་ན་ཐབས་མེད། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གི་ཐེག་
ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་གྱི་དོན་སྒྲིའི་གོ་བ། སྒྲོམ་པ་ངི་ལྟར་
ལེན་ལུགས། བསྐྱབ་བྱ་སྤངས་བྱ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོལ་དང་བཅས་པ་ཤ་ཟིན་སྐྱ་ཟིན་གྱིས་

མཐུན་སྦྱོར་བཞི་པ།

བཞུགས་པ་རེད།

ཙྙེ སེམས་སྒྲོང་ལྔ་པ།

དཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤོང་ཐེག་གི་ཆོས་སྒྲུའི་ནང་ཆོན་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། དེ་རིང་སེམས་སྒྲོང་ལྔ་པ་ལ་ཐུག་པ་རེད། **སེམས་སྒྲོང་ལྔ་པ་ནི། བུཡིག་ལས། གདམས་པ་རྟེན་ནས་མ་བསྐྱོམ་ན་སངས་མི་རྒྱ་བར་ངེས་ནས། ཅེ་གཅིག་རྩ་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་།** ཞེས་བྲིས་པ་དམ་པའི་ཞལ་ནས་དང་། བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གི་བཀའ་སྲོལ་ལས་གདམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་ཡོད་ནའང་མ་བསྐྱོམ་ན། ཞི་བ་ལྷས། ཐུན་དབྱུང་བཟླག་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་པན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། **མ་བསྐྱོམ་ན་སངས་མི་རྒྱ་བར་ངེས་ནས། ཅེ་གཅིག་རྩ་འབད་པའི་འདུན་པ་གཞུར་ལ་དངས་ཏེ་ལེ་ལོ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་གདམས་ངག་གཞུང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ།** ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བྲིན་སྒྲོང་གོང་མས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས་མཆོམས་སྒྲོར་བ་སྟེ། **དེ་ལྟར་ཐར་ལམ་མ་ལོར་བར་སྟོན་པའི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དབང་པོའི་དྲངས་མ་མིག་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ།** རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟོན་ནས་ཟབ་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། **རྒྱ་ཆེ་བ་སྤང་བའི་ཆོས་གཉིས་སྤང་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཡ་མ་བྲལ་བའི་གདམས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་** ཞལ་ནས་ཐོས་ཤིང་**མོད་ཡོད་ནའང་།** བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་གདམས་པ་དེ་ཉིད། **རྣམ་གཡེང་དང་ལེ་ལོ་འདུ་འཛི་སྤངས་ནས་ཅེ་གཅིག་རྩ་ཡོངས་པ་མེད་པར་མི་ཆེད་ཆོད་ལ་བརྟུགས་ཏེ་མ་བསྐྱོམ་ན། ལུས་སྒོ་དང་ཐོས་སྒོ་ཙམ་གྱིས་དབྱིངས་དང་**

ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་དོན། འཕགས་ལམ་བུ་འདུག་གིས་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རེག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འདིའི་ཆོག་འགའ་རེ་འདིས་སྒྲིང་གཞི་དང་། སྒྲིང་བྱ། སྒྲིང་བྱེད། སྒྲིང་འབྲས་དང་བཅས་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟན་འདུག་སྟེ། དེའང་དེ་ལྟར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མིག་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཅོད་ནའང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དོན་གྱིས་བསྟན། དེ་ཉིད་རྣམ་གཡེང་སྒྲིང་ས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མ་བསྒྲུམ་ན་ཞེས་པས་སྒྲིང་བྱེད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷགས་ལ་སྒྲིང་བྱ་བྱི་མ་བསྟན་པ་དང་། ལྷས་སྒོ་དང་ཐོབ་སྒོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་དོན་ལ་རེག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲིང་འབྲས་སམ་བུ་ལ་འབྲས་བསྟན་ཡོད་སྟེ། དེའི་ཐད་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྒྲིང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ནི། སྦྱར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་རིགས་ཞེས་གྲགས་ལ། རིགས་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་གིས་འདོད་ཚུལ་དང་བཤད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་སྦྱབས། སྟིང་པ་དང་སྟིང་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མ་ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཆོག་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྒྲེབས་སེམས་གྱི་ས་བོན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་རྒྱས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཐོག་མེད་ནས་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པ་དངོས་པོ་སྦྱབ་པའི་ལུགས་དེ་དག་དང་། དབུ་མ་བས་བྱི་བཅས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རིགས་སུ་ངོས་འཛིན་ལུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕལ་ཆེ་བས་འདོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ། སྒྲིང་གསལ་འགག་མེད་ཀུན་

སྒོམ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཁྱབ་གྱིང་པོར་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གནས་པ་དེ་སྒྲིང་གཞི་རིགས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་
སྒྲིང་པོ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་དྲངས་པ་འོད་གསལ་བ། །མི་འབྲུགས་འདུས་མ་བྱས་པ་
ཉིད། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཅིང་དུ།
རྩོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་
ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
པས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་བསྐྱབས་
པར་མ་ཟད། རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་ལས་ལྷན་འབྲུག་པ་སོགས་གྱིས་རྣམ་བཞག་བཅུས་སྒྲིང་
པོའི་དོན་དེ་གཏན་ལ་པབ། ཉོན་མེད་ས་སྐྱབ་ནང་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་དི་མས་
སྐྱབ་རྒྱལ་དཔེ་ཡིས་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དེ། གསང་སྤྲུགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐྱབས་དང་
བསྟན་ནས་བཤད་ན། གཞི་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ། མི་འགྱུར་པའི་བདེ་ཆེན་དང་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་
གྱི་སྒྲིང་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་སྐྱེ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་དང་སྐྱུར་
ན་གཞི་གནས་གྱི་རིག་པ་དོ་བོ་སྒྲིང་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྩེ་ཀུན་
ཁྱབ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། གཞི་རྒྱུད་བདེ་
གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་
འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་དང་། གནས་སྐྱབས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མ་དག་མ་དག་
དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ།

དབྱིངས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་ཀྱང་། སད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་རིགས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་གས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་གྱི་རིམ་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་འཕགས་བཞིའི་གང་ཟག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་རེད། དཔེར་ན།
བུམ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དཔེ་ཞིག་སྤངས་ན། སྒྲོང་བཟང་ངན་གྱི་སྤྲང་ས་མ་གཅིག་
ཀྱང་སྤྲང་བའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དཔེས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་
བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་བསྟན་ནས། དེ་སྤྲང་གཞིར་བྱས་ནས་སྤྲང་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུད་བརྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དང་བསྟན་ན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་དེ་དང་གཅིག་པ་དང་།
འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བྱུང་ངེ་མས་སྒྲིབ། །ཅེས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲང་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མདངས་
འོད་གསལ་བ་དེ་དང་། སྤྲང་བྱུང་ངེ་མ་འཁོར་བའི་ཆོས་འཛོམས་ཡོང་དུས་ངེ་མ་དེ་
བསལ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོང་བྱེད་ལམ་དེ་བརྒྱུད་ནས། སངས་རྒྱས་དངོས་ཞེས་
འབྲས་བུའི་དོན་ལ་སྒྲོར་རྒྱུ་དེ་བསྟན། སྤྲང་བྱེད་ཉིད་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་དེ་ངེ་
ལྟར་བསྟན་ན། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལས། འདོད་ཆགས་འདུལ་བའི་གཉེན་
པོར་གསུང་པ་ནི། །འདུལ་བའི་མདོ་སྡེ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། །ཞེ་སྤང་འདུལ་
བའི་གཉེན་པོར་གསུང་པ་ནི། །མདོ་སྡེ་སྡེ་སྟོང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། །གཏི་
ལུག་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུང་པ་ནི། །མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་
གསུངས། །ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུང་པ་ནི། སྡེ་སྟོང་བཞི་པ་ཉི་ཁྲི་
ཆིག་སྟོང་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས། འདི་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ཐེག་པ་
གསུམ་དང་དགུར་བྱེས་ནས། འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་བསྟན་དོན་སོ་ཐར། མདོ་
སྡེ་སྡེ་སྟོང་གྱི་བསྟན་དོན་བྱང་སྡེ། སྡེ་སྟོང་བཞི་པ་རིག་པ་འཛོན་པའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་

བསྟན་དོན་སྤྲུགས་སྒྲིམ་ཡིན་པས། སྔོན་བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོག་ནས་
བཤད་པས། འདི་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐག་སུམ་གྱི་བྱང་པར་གྱིས་དབང་རབ་སྒྲིམ་
གསུམ་གཅིག་ཅན་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་འབྱིང་གིས་སྒྲིམ་གསུམ་སོ་སོར་ལེན་པ་
དང་། དབང་པོ་ཐམ་སྒྲུལ་དམན་རིམ་འཇུག་གི་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་ལམ་གྱི་
གནད་དེ་ཐམས་ཅད་པོ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བ་དང་།
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་
ཐུག་ཐེག་གཅིག་ལ་བྲིལ་བའི་ལུགས་བྱེད་པས། སྒྲིམ་གསུམ་འགལ་མེད་གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་ལུགས་དེ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྲིན་པའི། །ཆོ་
ག་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་གྱི་སོ་ཐར་
ངོས་བཟུང་བ་ལྟར། དེའི་ལུགས་ཀྱི་གོ་དོན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་
ལྟར་གྱི། སྔོན་བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་ཐུན་མེད་དང་ཐུན་མིན་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱངས་ནས་
སྦྱང་འབྲས་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་གང་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་ན། མཐར་འབྲས་
ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་
དང་། །སྤངས་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་
གི། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། །རྟོགས་པ་ཆེན་
པོ། སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པས་ན་སྤངས་པ་ཆེན་པོ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཨ་རུ་ར་རྫོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་
ལྟར་ས་ལེར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་
ཐུན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྟག་བྱུང་ལྟར་གྱུར་ཏུ་མཛད་པར་བྱེད་པ་སེམས་
ཆེན་པོ་རེད། དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་དུས་སྐྱེ་གསུམ་མཐ་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་

ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་མའོན་དུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ། སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱང་འབྲས་དང་བཅས་པའི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དེ། ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་དུ་བྲིལ་ཏེ་སྤྱིར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ། བྱེད་པར་དུ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་མ་སྒྲུང་ན་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་དོན་ལ་རེག་དུས་ཤིག་མེད་དེ། **ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཇི་ལྟར་མཉན་པ་མཁས་པ་ཞིག །སྒྲེ་བོ་མང་པོ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་དེ་ན་འཆི་བ་ལྟར། །མ་བསྒྲོམ་ཚོས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ།** །ཞེས་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མཉན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་སྒྲེས་བུ་མང་པོ་རྒྱུ་ལ་ཕོ་རོལ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཉིན་ཞིག་གྲུ་བ་རང་ཉིད་རྒྱ་དེ་ཡི་ནང་ན་འཆི་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་འབྲིས་པར་བྱས་ཀྱང་མ་བསྒྲོམ་པའི་ཚོས་གྱིས་གཞན་ལ་བཤད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མི་ཕན་པ་དཔེ་དེ་དང་འབྲའོ། **ཞེས་གསུངས་པ་དང་།** ལུང་གཞན་ཡང་སྒྲོལ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། **བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མ་སྤྱ། ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་སོན་གྱུར་པ། །བདག་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བྱིར་བལྟས་པས། །དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་མི་འགྱུར།** །ཞེས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མ་རུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་རུ་སོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཐོས་པ་ཁ་བྱིར་བལྟས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གོང་དུ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་**ཞེས་དམ་བཅའ་བཏོད་པ་དང་བཅས་གསུངས་ལ།** ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲོལ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་ཡི་ལུང་གིས་རྒྱབ་རྟེན་དང་། འདི་ན་འབྱུང་མ་རག་པའི་ཐུབ་པའི་ཞབས་འབྲིང་ཀུན་དགའ་བོ་དཔེར་བཏོད་ནས། སྤྱབ་བྱེད་རིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་མན་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་

གསུངས་པས། འདིའི་བྲིན་ཤར་གི་ལུས་རྣམ་བཞག་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། དཔེ་འདི་
རེད། **འདི་ལྟར་བདག་གི་སྒོན་པ་མཉམ་མེད་སྐབ་པའི་དབང་པོའི་ཞབས་རིམ་ཉི་**
གནས་ཀྱན་དགའ་བོས་ཀྱང་། སྤྱུ་སྐབ་པའི་ཞབས་པད་དངོས་སུ་བསྒྲིན་ཅིང་།
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞལ་ནས་གསུང་བའི་ཆོས་ཉན་ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོག་གྱི་པུའི་པ་རེལ་ཏུ་སོན་
ཀྱང་བཀའ་བསྟུན་དང་པོ་ལ་སྤྱུ་གི་བར་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཁོ་ན་ལས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་
འཕང་མ་ཐོབ། འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་འདི་ཉིད་དེས་པའི་དོན་དུ་རྫོང་མཛོན་པའི་
སྐུ་ལ་པ་ཡིན་པར་ལག་ན་རྫོང་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུང་ན།
རང་ཅག་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོས་མ་བསྒྲོམ་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་གིན་ཏུ་མོངས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་གཤོད་ནས་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་
སད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྒྲོམས་ཏེ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་ན་གོ་ལ་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ་སངས་
རྒྱུ་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་མཆོན་དུ། རང་རེས་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དང་
སྤྱུ་གས་ཏེ་བཤད་ན་གྱིན་རྒྱུ་ལས་འདུག་པར་ཕན་རྒྱུ་ལས་ཆེ་བས་ཇི་བརྩོན་མི་ལ་རས་པ་ལ་
མཆོན་ན། ཇི་བརྩོན་མི་ལ་རས་པ་ཁོང་སྒྲིམ་མའི་མདུན་ནས་བྱོན་ཏེ། ཁོང་གཅིག་ཤུ་
བསྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་དེ་བྲག་དཀར་ཏུ་སོན་བཞུགས་དུས་ན། དེང་སང་གི་
ཆོས་པ་འདྲ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པོ་ཡིན་ནི་མ་རེད། འཆོ་བ་བྱ་འཆོལ་བྱེད་འཆོལ་
གྱིས་དཀའ་སྐབ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་རེད། དེ་དུས་གསེལ་ཆས་ཀྱི་ཐད་ནས་བྱེད་བྱོཅམ་
གྱིས་རྩམ་ཁྲུ་རེ་བཞེས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་མཛད་དེ་ཡུན་རིང་བསྒྲོམ་པ་ན། སེམས་ལ་
ཕྱག་ཆེན་གྱི་གདེང་ཐོབ་ཀྱང་། སྤྱུ་ལུས་སྒྲོབས་ཤོར་ཆེ་བས་རྒྱུང་མ་འཕྱུག་པས།
ལུས་ལ་བདེ་བློད་གཏན་ནས་མ་སྒྲུབ་པར་གིན་ཏུ་གང་བའི་སྐྱབས་ན། ཁོང་གིས་སྒྲི་
མ་ལ་གསེལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས། རུབ་གཅིག་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་སྒྲུང་ལ།

ལྷ་མ་མར་པ་ཚང་གིས་མངག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱད་མེད་མང་པོ་འོངས་ནས་ཚྭ་གས་
 འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྒྲོར་ཏེ་འདི་ལྟར་ཟེར། མི་ལ་རས་པ། བདེ་བློ་མ་སྒྲུལ་ན།
 ལྷ་མ་མར་པའི་ཞལ་ནས། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གཙུག་ཐབས་འདི་ལྟར་གྱིས་གསུངས་ཟེར་
 ནས་འབྲུལ་འཁོར་བསྟན་ཏེ། ཆིངས་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གནང་བ་ཡིན་ཚུལ་དེ་འདྲ་
 ཡོད་དར་ཡིན་ན། མེ་ཐབས་དྲུག་ཆིངས་ཚོག་པུའི་གནད་གྱིས་ལུས་གྱི་བདེ་བ་བཙུག་
 རྒྱུ་མདུད་གྱི་ཆིངས་སྒོ་གཙོ་ལ་རྒྱུད་གི་གནད་གྱིས་ངག་གི་གྲིམས་ཆ་བཙུག་། སྒྲུལ་
 མདུད་གྱི་ཆིངས་རང་གྲོལ་གྱི་གནད་གྱིས་སེམས་གྱི་སྒྲིང་ཆ་བཙུག་ཏེ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲུལ་
 འཁོར་དང་མན་ངག་གི་གནད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ཉིན་བསྒྲོམས་པས། སྒྲོ་གསུམ་
 གྱི་བོག་ཐོན། ལུས་ལ་བདེ་བློ་འབར་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་མི་ལ་རས་
 པ་ཁོང་གིས་ཉམས་ལེན་ཉིན་མཚན་བར་མེད་དུ་མཛད་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་ལ་སོང་བའི་
 ཆོ། ཉིན་ཞིག་ལ་ཁམས་སངས་ལ་འགྲོ་དགོས་དགོངས་ནས་བྲག་ཕུག་གི་སྒྲོལ་ཕྱིར་
 ཕྱོན་གྲལས་བྱས་པ་ན། སྤར་གྱི་དམ་བཙའ་དྲན་ནས་རང་ལ་ལྷག་འདེབས་གྱི་མགུར་
 འདི་བྲངས་པ། དེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་མར་པའི་སྒྱ། །སྤར་རི་བློད་ཟིན་པར་ཕྱིན་གྱིས་
 རྒྱུབས། ཐོ་མཚར་པོ་མི་ལ་རས་པ་བྱོད། །གྲོས་རང་གཏམ་རང་ལ་ཕན་པའི་
 དབྱངས། །གྲོགས་གཏམ་སྟན་འཆད་པའི་མི་དང་བྲལ། །ལྷད་མོ་ལྷ་འདོད་གྱི་
 ལུང་བ་སྟོངས། །སྒྲོ་བ་སངས་འདོད་གྱི་ཡུལ་རྒྱུན་མེད། །སེམས་མ་སྒྲོ་མ་སྒྲོ་རང་
 སར་ཞོག །སྒྲོས་ན་མི་དག་སྒྲ་ཚྭ་གས་དྲན། །མ་ཡེངས་མ་ཡེངས་དྲན་པ་
 བསྟན། །ཡེངས་ན་དག་སྒྲོར་རྒྱུད་ལ་འཛོར། །མ་འགྲོ་མ་འགྲོ་ཉལ་སར་
 བོན། །ཕྱིན་ན་རྒྱུད་པ་རྩོལ་ཐོགས། །སོགས་གསུངས་ནས། རང་གིས་རང་
 ལ་དྲན་བསྟན་ལྷག་འདེབས་གྱིས་མགུར་བཞེས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་ནས་གནས་དེ་ཉིད་

དུ་གཡོ་འགྲལ་མེད་པར་ཉིན་མཚན་གཉིས་ལ་བསྐྱེམས་ནས་ལོ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་
ཟེད། ལོ་དང་པོ་དེ་ལ་གསོལ་ཆས་སྒོག་སྒྲིང་ཙམ་གྱིས་སྤྲོ་སྒྲིང་སྤྲོ་ཙམ་རེ་འཛོཾ་རྟོན་
ཡོད་ཀྱང་། བར་གཅིག་དེ་ཡང་ཟད་ནས། ཐུགས་དགོངས་ལ། འཛོཾ་བའི་རྒྱུན་
ཡེ་མེད་པར་བྱས་ན་སྒོག་གི་བར་ཆད་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། འཛིག་རྟོན་པའི་མི་
རྣམས་གྱིས་གསེར་ཞོག་དོ་ཙམ་རྟེན་ན་ཅི་འདྲའི་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བོར་
ཤོར་ན་ཅི་འདྲའི་ཤོངས་སེམས་ཤིག་བྱེད་འདུག སངས་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ལུས་རྟོན་འདི་
བསྐྱེད་ཤོར་ན་གྲོང་དེ་བས་ཆེ། སྒྲིང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བྱུར་བྱུར་བཀའ་བ་ལས་
སངས་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ལུས་འདི་དགའ། འོན་ཀྱང་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་
ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་འཕྲོལ་ཤི་ན་དགའ་བས་གྲོང་ཡུལ་དུ་མི་འགྲོ་སེམས་ཐག་ཆོད་པ་
ཡིན། ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཟེད། དམ་བཅའ་དེ་དང་མི་འགལ་བས་དཀའ་ཐུབ་གྱི་
ཟས་ཤིག་འཛོཾ་དགོས་དགོངས་ནས། ཐུག་དཀའ་གྱི་མདུན་ན་པར་བྱོན་ཏེ། ཉི་
མ་ངོ་ས་རྒྱ་བཟང་པོ་ཡོད་ས། ཟླ་ཆོད་མང་པོར་སྐྱེས་ཡོད་པ། ཐུགས་སྒྲོམ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ན་བཞུགས་ཏེ་ཟླ་ཆོད་ཁོ་ན་ལ་འཛོཾ་བ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེད་པ་མཛད། དེ་དུས་མི་ལ་
རས་པ་ལ་ཕྱི་ན་གོས་མེད། བུ་ན་མི་ཟས་གྱི་འཛོཾ་བ་མེད་པའི་སྟོབས་གྱིས། རྒྱ་
ལུས་རུས་གཞི་པགས་པས་བརྟམ་ཙམ་ཀེད་རུས་ལྟ་བུ། མདོག་ཟླ་ཡི་མདོག་འདྲ་བ།
སྤྲོ་སྤྲོ་འཕྱར་ཞོ་ལེ་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་བའི་དཀའ་ཐུབ་བརྟེན་ཏེ་ཉམས་ལེན་མཛད་ནས་
བཞུགས་པ་ན། སྤྲོ་མས་གནད་པའི་བེའུ་བུམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་རེ་ཐུག་ཏུ་བཅད་
ཙམ་རེ་བྱས། སྐབས་རེ་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས། དེའི་བྱོན་སྐབས་གྱིས་ཅི་ཡང་ཟ་
རྒྱུ་མེད་པ་ལ། རྒྱ་གཟུགས་བདེ་མེར་རེ་བཞུགས་འདུག་ཆོག་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་།
བེའུ་བུམ་ཞེས་པ་མན་ངག་གི་གསང་བའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཟེད། བེའུ་བུམ་གྱི་རྒྱ་བཞིག་སྟེ་

ལྟ་རན་པ་ཨི་ཡིན་བསམ་པ་ན། ད་དུང་རེ་ཞིག་རན་མེད་པའི་བད་བྱང་བསམ་མ་
གཟིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལོ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྒྲོམ་པ་ན། ཉིན་ཞིག་ལ་རྩོན་པ་རི་
དྲགས་མ་སོད་པ་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས། མི་ལ་རས་པ་མཐོང་བ་ན། འདི་ན་འདྲེ་
འདུག་ཟེར་ནས་བྲོས་སོང་། ང་འདྲེ་མིན་སྐྱག་མི་དགོས། སྐྱབ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་
གསུངས་པ་ན། དེ་ཚེ་ཕྱིར་སྐྱབ་ཕྱག་ནང་དུ་འོངས་ནས་བལྟས་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་སྐྱབ་
རྒྱགས་བྲོ་ཁ་དེ་ང་ཚོ་ལ་སྤྱིས་དང་། རྩེས་མར་སྐྱུན་པ་བཟང་པོར་སྤྲད་ཆོག་ དེ་
མིན་ན་བྱིད་བསད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་བསྐྱིགས་པ་ན། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཟླ་ཚོད་མ་
གཏོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་མོད། ཡོད་ན་སྐྱབ་པ་པོ་ཡར་འདེགས་མཁན་ཡོད་པ་
ལས་འཕྲོག་མཁན་མེད། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྲོག་རྒྱ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་
དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེད་ཚོའི་འཕྲོག་ཟེར་བ་མིན། མ་གཞི་སྐྱབ་པ་པོ་བཏེགས་ན་
ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་ན། སྐྱབ་པ་པོ་བཏེགས་ཤིང་བཀྲགས་པས་བསོད་ནམས་
ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པ་ན། དེ་ཚོས་འོ་ན་འདེགས་ལགས་ཟེར་ནས། ཡར་གནམ་ལ་
བཀྲགས། ཡང་མར་ས་ལ་འཕངས་པ་ལན་འགའ་རེར་བྱས་དུས་དཀའ་ཕྱབ་མཛོད་
པས་སྐྱེ་ལུས་ཉམས་ཞན་སྟབས། ན་ཚས་གཟིར་ཏེ་མི་བཟོད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་།
དེ་ཚོར་བཟོད་བརྒྱག་མེད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་དྲག་པོས་མིག་ནས་མཆི་མ་ཤོར་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མ་
གཏོགས་སེམས་མི་དགའ་བ་མ་བྱུང་གསུངས་པ་རེད། དེའི་ནང་མི་རྒན་པ་བསམ་
ཡོད་ངན་མི་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཡོད་པ་དེས། དེ་ལྟར་མ་བྱེད། ཁོང་ཚོས་པ་རྣམས་
དག་ཅིག་ཡིན་ཚོད་འདུག དེ་མིན་ནའང་སྐྱེས་པ་པོ་ཞིག་གིས་འདི་འདྲའི་མི་ཤ་ཉམས་
ངན་པ་ཙན་ཞིག་ལ་དཀའ་ཕྱག་གཏད་པས་ཅི་བྱེད། ང་ཚོ་ལྟོགས་པ་ཁོང་གིས་ལན་པ་
ནི་མིན། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱིད་ངོ་མཚར་ཆེ། ངས་བྱིད་ཀྱི་ཐུགས་དཀྲུག་མེད་པས།

བྲིན་གྱི་ཐུགས་དམ་སྐྱབས་འོག་ཏུ་འཛུགས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དེའི་ལད་མོ་བྱས་ནས་དེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྲིན་བཀྲགས་ཡོད། དེད་རྣམས་ཀྱང་
ཐུགས་དམ་སྐྱབས་འོག་ཏུ་འཛུགས་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དེས་ཟེར་བ། འདུག་
ལུགས་མི་འདྲ་ནི་མ་གཏོགས་བཅུ་རྒྱ་ཁག་ཁོ་ཐག་དེད་ཟེར་ནས། ཆང་མ་རྟལ་ཆ་
བརྒྱབ་ནས་སོང་། རྗེས་མར་དེ་རྣམས་ལ་དེའི་བཀའ་ཆད་ཀྱིས་ཡུལ་དེའི་དཔོན་པོས་
བྲིམས་ཆད་པོག་སྟེ། དེ་ཆོའི་དཔོན་པོ་དེ་བསད། གཞན་རྣམས་ཀྱི་མིག་བཏོན།
དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཟེར་མཁན་གྱི་མིག་མ་བཞོས་པར་ལྷག་སོང་བ་དེ། ཡུལ་གཉན་པོ་
ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན། ཁོང་ལ་སློང་རྗེ་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་། ལྷ་དང་སྤྱང་མའི་
བཀའ་ཆད་བཅད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོ་འདིའི་ལུས་ལ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་དེ། དེ་ནས་ལོ་
གཅིག་ཙམ་སོང་བ་ན། ཟས་བྲལ་ཆོད་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། ན་བཟའ་ཐམས་ཅད་
ཟད་ནས་མནའ་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཐུལ་བ་ཐེད་པོའི་ལྷག་རོ་ཡོད་པ་དང་། གསོལ་
ཆས་ཟད་པའི་སྤྱེ་ཐེད་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་གཉིས་བཙམས་ནས་གདན་གོས་ཀྱི་ཚུལ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་པ་ཨེ་ཡིན་བསམ་པ་ན། ཨ་ལ་ཅི་བྱེད་དོན་ལ་གི་སོང་ན་གོས་དང་གདན་སྤྱས་
སྤྱོད་འཆོམ་པ་དོན་མེད། དེ་བས་སྒྲོམ་པ་དགའ་དགོངས་ནས། ཐུལ་བ་གོག་པོས་
གདན་གྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ་བཏོང་ནས་སྤྱད་ལ་གད་ཁེབས་བྱས། བྱེ་བྱེ་ཐེད་པོས་སྤྱོད་
གཡོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཅི་ཁེབས་བྱས་ནས་བཞུགས་པ་ན། དེ་ནས་སྤྱོད་དེ་དག་ཐེད་པས་
གཏན་ནས་བྱོན་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། ཁོང་གིས་ཐུགས་ལ་རྟ་ཅང་སྒྲོམ་གཏོང་ཆེ་
འདུག གོས་འཆོམ་དགོས་དགོངས་པ་ན་ཁབ་སྤྱད་མེད། ཁལ་གསུམ་དེལ་དོག་
མ་ཞེས་ཁོང་གི་མིང་བཏགས་པ་དེ། དེས་སྤྱོད་སྤྱད་ཆོད་པ་གསུམ་ལ་ལྷག་ལྷག་རེ་
ཡོད་པ་རྣམས་དེས་ཐག་ཆད་པས་མདུད་པ་མདུད་ནས་དེ་རྣམས་མི་འཐོར་བའི་ཆེད་དུ་

བསྐྱེམས་ནས་ཉིན་དཀར་ཅི་འགྲོ་མཛད། སྤུལ་བ་ཐེད་པོ་དང་རེ་ཐེད་གཉིས་ཀྱིས་
 གོས་གདན་གཉིས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ་མཚན་ཅི་འཁྱོལ་མཛད་དེ་ཉམས་ལེན་མཛད་ནས་ལོ་
 གཅིག་ཙམ་སོང་བ་ན། ཡང་ཉིན་ཞིག་མི་མང་པོ་འུར་དི་རི་རི་བྱུང་བ་ན། གཟིགས་
 པས་རྩོན་པ་འགའ་རེས་ཤ་མང་པོ་བྱིར་ནས་བྱུང་བ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་ལ་མཐོང་ནས་
 ཡང་འདྲེ་འདུག་ཟེར་ནས་བྲོས་པ་དང་། ཡང་འགའ་རེས་ཉིན་དཀར་འདྲེ་ཡོད་རྒྱུ་མ་
 རེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་འོངས་ནས་བལྟས་པ་ན། མི་ལས་ང་འདྲེ་མིན། རི་འདི་ལ་སྒྲོམ་
 པའི་སྒྲོམ་ཆེན་ཡིན་ཏེ། འཛོལ་མེད་པས་ལུས་འདི་ལྟར་གྱུར་སོང་བ་རེད་གསུངས་
 པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་བརྟུན་བལྟའི་ཟེར་ནས་ཕུག་པའི་ནང་དུ་སོང་བས། ཟླ་
 མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ན། ཚང་མ་དད་པ་སྤྱིས་ནས་ཤ་དང་རྒྱགས་ལྷག་གི་ཕྱེ་
 རྣམས་ཕུལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཁུས་ནས་སོང་། མིའི་འཛོལ་པའི་ཟས་དང་འཕྲད་པས་ལུས་
 བདེ་འབོལ་ལེ་བ་དང་། ཁམས་དྲངས་སིང་རེ་བ་དང་། སྤྱགས་དམ་གྱི་ན་འཕར་
 བས་སྒར་དང་མི་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་བཟང་པོ་སྤྱིས་བྱུང་བས། བྱོང་ཡུལ་དུ་
 འོངས་སྤྱོད་ལ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་ཆོའི་བརྒྱ་འབུལ་བས་རི་ཁྲོད་དུ་དཀར་བ་སྤྱོད་ཆོའི་ཟན་
 ཆང་རེ་བསོད་ནམས་ཆེ་སྟམ་པ་བྱུང་ཞེས་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད་པས། ཆོ་
 འདི་སྒོས་བཏང་བའི་སྒྱུབ་པ་པོ་ལ་ཞབས་ཏོག་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན།
 ཡང་མཚན་གཅིག་ལ་རྒྱན་མ་ཞིག་ཡོད་ནས། མི་ཞིག་འདུག་ཡོད་དུས་ཟ་ཆས་ཤིག་
 རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་རེས་རེད་བསམ་ནས་ཕུག་པའི་ནང་རྒྱ་ལག་ཉུག་བྱས་པ་ན། མི་ལ་
 བཞད་ཤོར་ནས། ངས་ཉིན་མོར་མ་རྙེད་པའི་ས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚན་མོར་ཨེ་རྙེད་
 ལྟོས་གསུངས་པས། རྒྱན་མ་དེ་འང་བགད་ཤོར་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སོང་། དེ་ནས་ཡང་
 ལོ་གཅིག་ལྷག་སོང་ནས་སྐབས་ཤིག་ན་རྩོན་པ་རི་དྲགས་མ་སོད་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ།

ཁོང་གིས་ཁལ་གསུམ་དེས་དོག་མ་མན་བ་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ།
ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་འདྲེ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ། མི་ལ་རས་པས་ང་ཡིན་རྒྱུ་མི་ཞིག་
ཡིན་གསུངས་པ་ན། འདིའི་སྐད་དང་ཁ་གྲག་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་འདི་ཐོས་པ་དག་
འདྲ་འདུག་ཨེ་ཡིན་དྲིས་པ་ན། ཡིན་གསུངས་པས། འོན་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་ཟས་དང་
སྒོ་ཁ་རེ་བྱིན་དང་། རྩེས་མར་ཆབ་མི་པམ་པ་སྤྲད་ཆོག་ཟེར་བ་ན། ང་ལ་བྱེད་ཆོའི་
ཟ་ལོ་རྒྱུའི་ཟས་ཤིག་མེད་གསུངས་པ་ན། མི་སྒྲིན། བྱེད་རང་གིས་ཅི་ཟ་ན་དེ་དེ་
ཆོ་ལ་བྱིན་ན་ཆོག་ཟེར། འོན་ཏེ་ཆོས་མེ་བྱས་ནས་ཟླ་ཆོད་ཆོས་གསུངས་པས།
དེ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་བཏང་ནས་ཟླ་བཅོས་ནས། ད་འདིར་འདེབས་རྒྱུ་སྒྲོར་དགོས་ཟེར།
ཡ་སྒྲོར་ཡོད་ན་ཟས་བཅུད་དང་ལྷན་པ་ཟེར་བ་རེད། ང་ལ་དེ་མེད་ནས་ལོ་མང་པོ་རེད་
སོང་། སྒྲོར་དོད་དུ་ཟླ་བོ་བ་གསུངས། འོན་ཅི་མེད་རུང་ཕྱེ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བ་ན།
དེ་ཡོད་ན་ཟས་ཅི་དང་མ་བུལ་བ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་རེད། ང་ལ་དེ་མེད་ནས་མི་ལོ་འགའ་སོང་།
དེའི་ཆབ་ཏུ་ཡང་ཟླ་བོ་བ་གསུངས། འོན་ཅི་མེད་རུང་ཚུ་ཞིག་མེད་ཐབས་མི་འདུག་
ཟེར་བ་ན། དེ་ཡོད་ན་ཟས་རོ་དང་མ་བུལ་བ་ཟེར་རྒྱུ་རེད་དེ། ང་ལ་དེ་མེད་ནས་ལོ་
མང་པོ་སོང་། དེའི་ཆབ་ཏུ་ཡང་ཟླ་བོ་བ་གསུངས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་གྱི་
ཐབས་དང་མདོག་ལ་བལྟས་ན་ཡོད་ས་མ་རེད། བུ་མ་སྒྱེས་མི་གཡོག་ལ་རྒྱག་དགོས་
རུང་ཁ་རྒྱབ་གཉིས་ཀ་ལོན་འགོ་ནི་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཡི་ནང་ན་བྱེད་གྱི་སྤྱག་
དང་སྣང་རྩེ་བ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད་ཟེར་བ་ན། མི་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཟེར་དང་། ང་མི་
ལུས་སྒྲངས་པའི་ནང་ནས་དྲག་ཤོས་ཤིག་ཡིན། ལྷོ་དྲག་མར་པ་ལོ་རྩ་བཙལ་ནས་སྒྲ་
མར་བསྟེན། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གདམས་ངག་ཐོབ། ཐོབ་
པ་དེ་དབེན་པའི་རི་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་ནམ་གཞག་གཏན་གྱི་དོན་སྤྱབ། ལྷོ་

གོས་གཏམ་གསུམ་གྱིང་ལ་བསྐྱར་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ཆོའདི་ལ་འདུལ་གྱིན་ཡོད།
 འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་མིའི་ནང་ན་ཕོ་ངའི་ཚོད་ཅིག་དང་། འདུན་མ་ངའི་ལེགས་ཤིག་
 ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད། བྱིད་ལྷམས་ཆོས་དར་སའི་ས་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཆོས་བསྐྱབ་
 རྒྱུ་ལྟ་ཅི་ཆོས་ཉན་རྒྱུའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་མེད་པར། དཔྱལ་བ་གཏིང་ཅི་བཤད་དང་
 ཡུན་ཅི་རིང་གི་ཐབས་སུ། སྤྲིག་པ་བྲེ་གསོག་ཕུལ་གསོག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་རྒྱུ་འདི་
 ལས་ལྷག་པའི་འདུན་མ་ཉེས་ཚབས་ཆེ་བ་ག་ན་ཡོད། ང་ནམ་ཕུག་གཏན་དུ་བདེ་ཞིང་
 སྤྱིད་པར་མ་བཤད། འཕྲལ་དུ་འང་སློབ་དེ་བའི་གདེང་འདི་དང་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་བདེ་བ་
 ལྟའི་མགུར་སྤངས་པ་འདི་ལྟར། ཁོད་ཀྱི་ལྷལ་འབྱོར་རས་པ་དང་། ཁྱེ་གོས་ཆོའདི་
 སློས་བཏང་ནས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ། འོག་ན་སྤྱི་བའི་འཕོལ་
 རུང་བདེ། སྤྱིང་ན་བལ་པོའི་ཤིང་རས་བདེ། ལུས་འབྱུང་སློམ་ཐག་སློར་གཅིག་
 བདེ། སོགས་མགུར་གསུངས་པ་ན། དེ་ལྷམས་ཀྱིས་ཁོ་རང་ལ་བདེ་བ་མང་པོ་
 ཡོད་རབས་གསུངས་རྒྱུ་འདུག་ཀྱང་། བདེ་ངོ་མ་སྐྱད་བདེ་མོ་ཞིག་འདུག དེད་
 ཆོའི་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་རུང་ཡང་མི་བྱེད་ཟེར་ནས་བུད་མོང་། དེ་འདྲ་ཁོ་ནས་
 ད་ཀྱང་སྤྱད་སྤྱིང་རུས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་མཛོད་ནས། ཁོང་གི་མགུར་གྱི་ནང་དུ་བསམ་པ་
 རྫོགས་ལུགས་ཀྱི་མགུར། ང་སྤྱིད་པ་གཉེན་གྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་། སྤྱིག་པ་དག་
 ཡིས་མ་ཆོར་བར། ཁི་བྱོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན། ལྷལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་
 ཡིན། ཁས་པ་བྲོགས་ཀྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་། ལ་བ་སྤྱིང་མོས་མ་ཆོར་བར། ཁི་
 བྱོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན། ལྷལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། ཤི་བ་མི་ཡིས་
 མ་ཆོར་ཞིང་། ཁི་རུལ་བྱ་ཡིས་མ་ཆོར་བར། ཁི་བྱོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་
 ན། ལྷལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། ལ་རུལ་སྤྱང་མས་འཛིབ་པ་

དང་། །ཙ་རྒྱུ་འབྲུ་ཡིས་ཟ་བ་རུ། །རི་བྲོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན། །རྣལ་འབྱོར་
བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ང་སྒྲོན་མི་རྗེས་མེད་པ་དང་། །ནང་ན་བྲག་རྗེས་མེད་
པ་རུ། །རི་བྲོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་
ཡིན། །སོགས་གསུངས་པ་དང་། །རྗེས་མར་ཁོང་གིས་སྒྲོ་མས་གནང་བའི་མན་
ངག་ཤོག་རིལ་རྒྱ་བཞིག་ནས་བལྟས་པས། །དེའི་ནང་ན་གོགས་སེལ་བོག་འདོན་གྱི་
ཉིང་ལ། །སྒྲོན་འཛིན་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱུར་བའི་མན་ངག་དང་། །བྲུང་པར་དུ་འདིའི་
སྐབས་ན་ཟས་བཟང་བོ་བཅུད་ཅན་བསྐྱེན་ཅེས་གསུངས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ན། །དེའི་
སྐབས་ན་ལུ་མ་སྤིང་པེ་ཏ་མགོན་སྤྱིད་ཀྱིས་བཞུགས་ས་རྩད་བཅད་ནས་རྙེད་པས་ཆང་ཞིག་
འབུལ་བ་ན། །ཙ་ནང་གི་ཁམས་འདུས་པ། །ཟས་ངན་པས་སྒྲོང་མ་རུས་པ་ལ།
པེ་ཏས་ཕུལ་བའི་ཆང་གིས་རྩད་ཟད་བསྐྱང་། །མཛེས་སེལ་ཕུལ་བས་ཡོངས་རྫོགས་
བསྐྱང་། །ཤོག་རིལ་བེའུ་བུམ་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་གནད། །རྒྱུང་གནད།
དམིགས་པ་རྣམས་ལ་འབད་པས་ཙ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱི་མདུད་པ་གྲོལ། །ཙ་དབུ་མའི་ནང་
གི་ལྷ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་མདུད་པ་ཐམས་ཅད་གྲོལ། །ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲུང་པར་
ཅན་མང་པོ་སྦྱོས་པ་དང་། །རྙེད་དཀའ་འཛིགས་སྒྲའི་ཕུང་པོ་འདི། །ཟས་དང་འཕྲད་
པས་སྦྱ་ཁམས་བཟང་། །དོག་མོས་ཡི་ཙྱི་བཅུད་དང་། །དགུང་སྒོན་དབྱིངས་ཀྱི་
སྒྲུང་ཆར་གཉིས། །འགྲོལ་ཕན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལྷ་
ཆོས་ཡིན། །པ་མས་གསོས་པའི་སྦྱུ་ལུས་དང་། །སྒྲོ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་
གཉིས། །ལྷ་ཆོས་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་རུས་
ཡིན། །སོགས་དང་། །བྲག་ལ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་དང་། །འཆོབ་སྦྱོར་བའི་
ཡོན་བདག་གཉིས། །སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་

གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྟོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་
 ཉམས་རྟོགས་སྒྲུབ་འབྲས་ཡོན་ཏན་རྩ་འཁུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཐོབ་ནས། སྒྲུལ་
 པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་སོང་ནས་ཆོས་གསལ། སེམས་ཅན་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ལ་སྒྲུལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་ཆོས་སྟོན། ཉམ་མཁའ་ལ་དངོས་སུ་འཕྱར་
 ཐུབ་པར་མི་ཆང་མས་དངོས་སུ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྐབས་རེར་ཁོང་སྟོན་
 བྱུག་གི་བ་མའི་རྫོང་ལ་ཕར་འཕྱར་ནས་བསྟོམ། སྐབས་རེར་བྲག་དཀར་ཏུ་སོ་རྩུར་
 འཕྱར་ཏེ་བསྟོམས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་བོག་འདོན་མཛད་པ་རེད། སྐབས་ཤིག་ལ།
 སྤར་ཨ་ཁུ་ཆང་གི་མནའ་མ་ཁང་བ་རྒྱུ་ནས་ཤི་བའི་སྤྱིང་པོ་ཕ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་
 གཞུང་ལ་ཞིང་ཆོ་བཞིན་ཡོད་པས། བུས་ལྟོས་དང་། མི་འཕྱར་འདུག་ཟེར་བ་ན།
 ཕས་མཆར་རྒྱ་ཅི་ཡོད། མི་ལ་ཟེར་བ་གོ་མ་ཆོད་པ་དེ་རེད། དེའི་གྲིབ་མ་ཕོག་མ་
 འཇུག་ཟེར་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཐལ་ཡིན་ན། དེ་ནས་བཟུང་བྲག་དཀར་ཏུ་སོ་ནས་བྱོན་ཏེ་རྒྱ་
 བར་ལ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས། ཆོ་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ཏེ་
 རུང་འཇུག་རྩི་ཆེ་འཆང་གི་སྒྱུར་འགྲུབ་པ་རེད། དེས་ན་རྒྱ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོས་པའི་
 གདམས་པ་དེ་དང་པོ་ཐོས། ཐོས་དོན་བསམ། མཐར་དཀའ་སྤྱད་སྒྲིང་རུས་བྲག་
 པོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མ་འབད་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། འདིའི་ནང་དུ།
 རང་ཅག་གིས་པ་སོ་སོའི་སྒྱེ་བོས་མ་སྟོམ་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། འདིའི་མན་ཆད་ངས་ད་ལྟར་བཤད་
 རྒྱུའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་དོན་ལ་རེག་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དེ།
 ཕལ་པོ་ཆེ་དང་འཕགས་པ་ལྟའི་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ། ཐུབ་པའི་ཞབས་
 འབྲིང་ཀུན་དགའ་བོའི་དཔེར་བཞེད་ནས། ད་འདི་ན་སྒྲུབ་བྱེད་གདམས་པ་དང་བཅས་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་བླ་མ་དགུམ་པའི་ཞལ་ལུང་།

པ་གསུངས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡེ་བབས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་
གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་ཐབས་ཀྱིས་སད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཐེག་མཆོག་སྒོན་
པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དོན་སློབ་དཔོན་དམ་པས་རྗེས་སུ་
བཟུང་སྟེ། བདེ་དོན་རྟགས་གསུམ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་སྟེ། སྒོན་མ་རྣམ་བཞོད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལས། དགོངས་པ་བདེ་དང་སྒོན་བརྒྱུད་ནས། །གསང་སྤྲུགས་དོན་གྱི་མཆོན་
མ་འབྱུང་། །དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་ཤེས། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། དཔེ་དོན་གསུམ་གྱི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་བདེ་དེས་
མཆོན་ཏེ། དོན་ནང་གསལ་གདོད་མའི་སྤྱི་གཞི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྷན་དུ་བཞུགས་པ་དེ།
རྟགས་སྒོན་མ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་མན་ངག་གསུམ་གྱིས། དོན་སྣང་
པོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སྒོན་པའི་གདམས་ངག་ཐུན་མེན་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ནས་འཁྲིད་
པའི་རྗེས་སུ་གོ་ལ་ཤོར་ནོར་གསུམ་གྱི་འཕྲང་ལས་སྒྲོལ་བའི་གཡེལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་
སྒྲོབ་ཅིང་། ལེ་ལོ་དང་སྒྲོམས་ལས་ཀྱིས་དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་གྲུང་མི་གཏོང་བས།
ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་། རང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པའི་རང་
དབང་རང་ལག་ཡོད་དུས་འདིར་བརྩོན་དགོས་མ་གཏོགས་འགག་ངོ་མ་ཐུག་དུས་ཤིན་ཏུ་
དགའ་བ་རེད། དཔལ་སྤྲུལ་ཚང་གི་གསུང་། གཏམ་པརྒྱའི་ཚལ་གྱི་སྒྲོམ་གར་གྱི་
ནང་དུ། འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། པརྒྱ་སྤངས་པའི་སྦྱེད་ཚལ། ལྷོན་ཤིང་གི་
ར་བས་བསྐྱོར་བའི་ཡིད་འོང་གི་ལྷོངས་ཤིག་ན། མེ་ཏོག་པརྒྱའི་ཙི་བཙུད་ལ་ལྷོང་བའི་
མགིན་སྒོན་དུང་བ་མང་བོས། སྤྱུ་སྤྱུས་ཅེ་དགའ་དང་བཅས་ཏེ་ཅེད་འཛོལ་བའི་ནང་
ན། གསེར་གྱི་སྤྲང་རྒྱུང་པརྒྱའི་འདབ་ཡངས་ཞེས་པ་དང་། གཡུའི་སྤྲང་རྒྱུང་ངག་
སྒོན་ཞེས་པ་གཉིས་ཡིད་སེམས་མཐུན་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་ནས། མཉམ་དུ་ཅེ་དགའ་

ལ་རོལ་བས་བདེ་སྒྲིང་གྱི་དཔལ་ལ་སྒྲིང་ནས་གནས་པ་ན། འདོད་ཡོན་གྱི་བསྐྱེད་
 ལ་ཞེན་ནས་ཡོད་པས་དུས་ནམ་ཞིག་ཉིན་གཅིག་གི་ཚོན། སྒྲོ་བུར་དུ་ཉི་མའི་མདངས་
 འོད་ཉམས་ནས་སྒྲིན་ནག་གི་གྲིབ་མ་ས་ལ་ལྷུང་། དེ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་མེ་ཏོག་པར་འི་
 འདབ་མ་ཐམས་ཅད་ཁ་བྱུམ་དུས། གསེར་གྱི་སྒྲུང་རྒྱུང་འདབ་ཡངས་ནམ་མཁའ་
 འཕྲུང་གྲིང་གཡོ་བའི་སྐབས་ན། གཡུ་ཡི་སྒྲུང་རྒྱུང་དག་སྒྲན་པར་འི་སྐབས་ལ་འཕུམས་
 ཤིང་། དབུགས་མི་ལོན་པས་འཛིགས་སྒྲག་གི་དང་ལ་ཡོད་དུས། འདབ་ཡངས་
 གྱིས་དག་སྒྲན་པར་འི་སྐབས་སུ་གཏུམ་པར་ཤེས་ནས། ཤི་གསོན་བྱེ་མཚམས་གྱིས་
 གཏུམ་འགའ་རེ་སྒྲུབ་སྒྲུངས་རེས་བྱས་པ་ན། ཐབས་གང་དྲག་གིས་སྒྲོབ་ཨེ་ཐུབ་བལྟས་
 གྱུང་། སྒྲོབ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། སྒྲིན་ནག་དེ་སྒྲར་ལས་གྱུང་དམ་ཅེ་ནག་ལ་
 སོང་། རྒྱུང་ནག་གི་འུར་སྒྲག་གི་འཕྲུག་སྒྲིའི་ཚམ་རུམ་དང་བཅས་པས་མི་བཟད་
 པར་གྱུར། དེ་དང་མཉམ་དུ་པར་འི་འདབ་མ་ཅེ་བཅུམ་ཅེ་བཅུམ་དུ་སོང་ནས་མི་ཐར་
 པའི་ཚོད་ལ་ཐོན་དུས། དག་སྒྲན་གྱིས་གཏུམ་གྱི་རྒྱུ་མ་སྒྲོ་སྒྲུ་འདི་ལྟར་སྒྲུངས་ཏེ།
 ད་ནི་ཁྱོད་གྱུང་བློས་ན་འཐད། །དག་སྒྲན་མི་ཐར་ཐག་གིས་ཚོད། ཤི་གསོན་བྱེ་
 བའི་གཏུམ་གཞུག་ལ། སྒྲུབ་མ་ཡང་མདོ་དོན་འདྲིལ། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་
 ན་ཡང་། །སྒྲིང་བོ་མ་ལོན་ད་རེ་འགྱོད། །མི་ཏྲག་འཆི་བ་ཤེས་ན་ཡང་། །འཆི་
 ཚེས་མ་འགྲུབ་ད་རེ་འགྱོད། །རྒྱ་འབྲས་རྣམ་གངས་ཐོས་ན་ཡང་། །སྒྲིང་དོར་མ་
 རུས་ད་རེ་འགྱོད། །ཅེས་སོགས་དང་། འཆི་བདག་ཞགས་པས་སྒྲེ་ལ་ཐེབས།
 དབང་མེད་བྲིད་ཚོ་ད་རེ་འཛིགས། །རིགས་དུག་འབྲུལ་སྒྲུང་སྒྲར་ལྟར་
 བཟ། །སྐབས་མེད་མགོན་བྲལ་ད་རེ་འཛིགས། །ཞེས་དང་། ད་རུང་རྣམ་
 གཡེང་ལེ་ལོ་དེ་བསྐྱེད་བའི་རྒྱ་རེད་འདུག དེ་དྲག་ལྟར་སྒྲུངས་ནས་ཚོ་དང་སྒྲུབ་པ་

མཉམ་། མི་ཆོ་ཆོས་དང་འདྲེས་པ་ཞིག་བྱིད་ཀྱིས་མ་ཞོར་བར་གྱིས། ཆོས་མཐར་
ཕྱིན་ནས་བྱིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅོན་ས་ཟིན། ང་ངག་སྒྲན་ཐར་ལམ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱིད་
ཀྱིས་མ་འཁུག། མཐར་ཐུག་བདེ་ཆེན་ཞིང་ཁམས་སུ་ཤི་གསོན་ངོ་འཕྲོད་ཡོང་བར་ཤོག་
ཟེར་ནས། དབུགས་མི་ལོན་པས་སྒྲིབ་ཀྱི་གདངས་མི་ཐོན་པའི་སྒྲིབས་དེ་སྒྲོ་བུར་སེར་
དག་གི་རྒྱན་འབབ། སྒྲོག་དམར་འབྱུག་པའི་འབྱུག་སྒྲ་ཇེ་ཆེར་སོང་བུས། འདབ་
ཡངས་བྲོས་ས་གར་ཡོད་བཅོལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་འདོན་པ་བས་ཅི་བྱེད་མེད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་
རེད། **ལེ་ལོ་དང་སྒྲོམས་ལས་གྱིད་བང་དུ་སྒྲིབ་ཅིག་གྱུར་གཏོང་རེ།** གཏོང་ན་བུ་
མིན། **སྒྲིབ་པོ་དང་གྲོགས་པོ་གཉིན་བཤེས་དག་འབའི་ཕྱིར་དུ་གྲོགས་གྱིད་བང་དུ་ཤོར་**
ནས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་དང་། **ཟས་འཆོལ་ཏེ་ཟས་གོས་རྒྱ་ཞོར་**
འཆོལ་བའི་དོན་གྱིད་བང་དུ་ཤོར་ནས་ཆོས་ལ་བར་ཆད་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་བཤེལ་གྱི་
དང་ནས། ཅི་ཞིག་ཨེ་ལོན་ཁོན་བལྟས་ཏེ་དབྱར་དགུན་སྒྲོན་དཔྱིད་གྱི་དུས་ཚོད་དེ་ལ་
ཟད་དུ་བཅུག་ནས། འདོན་རྒྱ་ལྟ་རྒྱ་བསྐྱབ་རྒྱ་སྒྲོམ་རྒྱ་ཚང་མ་སྒྲོས་བཏང་ཞིང་རྗེས་སུ་
སྐྱབ་ཆོག་སྒྲིམ་པས་བསྐྱར་ན། རྗེས་སུ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཤར་རྒྱ་མེད་པས་
དེ་ལྟ་བུའི་**ཕྱི་བཤེལ་གྱིད་བང་དུ་འཛིག་རེ།** བཞག་ན་ཤི་བ་དང་འདྲ། དུན་རིང་མི་
འཆི་བའི་འདུག་ཚུས་བྱས་ནས། ཕྱིན་ཆད་གྱི་ཕྱིས་གངས་མང་པོ་རྒྱག་རྒྱུའི་**ཕྱི་ཆོས་**
རྟག་འཛིན་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་སྤང་གི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཕྱེད་མོ་ལ་**རེ་དོགས་གྱིས་**
དབང་དུ་བཏང་ནས་ཆོས་མི་སྐྱབ་པར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་ལུས་རེ་སྒྲིམ་པས། རང་རྒྱུད་
ངེས་འབྱུང་དང་བཅོཅོན་འགྲུས་ཀྱིས་**རྒྱུད་ལེགས་པར་བསྐྱམས་ཤིང་།** ཆོས་འགྲུབ་ན་
འགྲུབ། མ་འགྲུབ་ན་མ་འགྲུབ་བསམ་པའི་གང་བྱུང་ངེས་ཆོག་གིས་ཅི་བྱུང་གང་བབ་
སྒྱིད་མེད་སྟག་ཟད། སྒྲོན་ཐོམ་མེ་རང་གར་མི་འདུག་པར། **མ་གཅིག་བྱ་གཅིག་**

གི་མ་བུ་གཉིས་སྒོ་བྱར་ཕན་ཚུན་ཁ་བྲལ་ནས་སྒྲོར་བ་དེ་སྒྱུར་དུ་འཛོལ་ནས་རྟེན་འདོད་
 པས་སྒོལ་ཤིན་ཏུ་བྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་ལྟར། འབྲུལ་སྒྲོང་ཆོ་འདིའི་རྩལ་རིས་ཀྱི་རྩེས་སུ་
 སྐད་ཅིག་གྱུར་མི་འབྲང་བར་སྒྱིད་ལུག་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་ལ་
 སོགས་པ་རྟོག་པས་བརྒྱུས། ཕྱིས་མེད་རྟོག་ཞབས་སུ་གཞི་མེད་དུ་བཏང་། དེ་རིང་
 མིན་སང་ཉིན་ཡིན། རྩེས་སུ་ཡིན། དེ་དུས་སྐྱབ་ཚོགས་བསམ་པའི་རྩེས་མར་ཡིན་
 བསམ་འདུག་པ་དེས་རང་ཕྱད་བ་རེད། དེས་ན་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་
 མིན་དུ་བཏང་ནས་མེད་པར་བྱས་པའི་སྟོག་ནས། སྒྲོམས་ལས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་
 སྒྲོམས་ལས་དེ་མགོ་ཡར་འཕར་མི་བཅུག་པར། དཔེར་ན་རི་དྲགས་རྩ་མ་མདང་བསེ་
 རུ་ལྟ་བུ་རང་གཅིག་ཕྱར་དབེན་པར་བརྟེན་ནས། ཞི་བ་ལྟས། སྐལ་ལྷན་རྒྱ་འོད་
 ཅན་དན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་པའི་རྩོལ་བ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་
 བར། །སྒྲུ་མེད་ཞི་བའི་ནགས་གྲུང་གཡོབ་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་
 ཤིང་འཆག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཤར་རྒྱལ་བ་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས།
 ཁྱོད་དབེན་པའི་རི་ལ་བཞུགས་སྒྲོལ། །རི་ནགས་དབེན་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་ཤིག་
 བ། །གཡའ་རྩ་བྲག་གི་ཕུག་པ་རང་བྱུང་ཡོད། །གནས་དེ་འདྲ་བསྟེན་ན་འཕྲལ་
 ཕྱག་སྒྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་དམ་པས་བསྟན་པའི་གནས་དབེན་པར་
 བསྟེན་ནས། གླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ནས་རི་ལྟར་མོས་པའི་གདམས་པ་བཟའ་མོ་བདུད་ཅི་
 ཉིང་ཁུ་འདི་ཉིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་ནས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་རེ་ཤི་སྒྲུལ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་
 བསམ་པས་མ་མོ། བྱ་བཏང་རི་ཁྱོད་པ་ཞིག་གིས་སེམས་ཐག་ནང་ནས་བཅད་དེ་རི་ལ་
 སོང་ནས་ཕྱིར་མི་འབབ་པ་དགོས། གལ་ཏེ་འབབ་ན་རང་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་ནང་ནས་
 བརྟེས་ཏེ། གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་དུས་ལ་བབ་པ་ཞིག་དགོས། དེས་ན་བྱ་བཏང་

སྒྲོན་འགོ་མཇུག་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་བླ་མ་དགེ་ལེན་པའི་ཞལ་ལུང་།

རི་བྲོད་ལ་འགྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། སྒྲོན་གྱི་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡུག་ལོར་བཅུ་པོ་དེ་ཡིན་ན་མིན་ན་ཉར་ཆོག་ཤེས་དགོས།
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་གཏད་ས་བཞི་ནི། སྒྲོ་ཡུག་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་
ཡུག་སྤང་ལ་གཏད། སྤང་ཡུག་གི་ལ་གཏད། གི་ཡུག་གོག་སྐྱམ་ལ་གཏད་
པའོ། །དེ་ནས་བྱུང་སྟེག་ཐོབ་གསུམ་ནི། མི་བྲལ་དུ་བྱུང། བྱི་བྲལ་ལ་སྟེག།
ལྟ་བུའི་དུ་ཐོབ་པ་སྟེག་གསུམ། བྱི་བྲལ་དུ་སྟེག་ཅེས་སྟེག་པ་ལྟར་བྱི་པས་ལྟ་བུའི་
སྒྲོང་ལ་མ་གྱིས་གསུངས་པ་མིན་གྱི། དམན་སར་འདུག་དགོས་གསུངས་པའི་དོན་
རེད། གསུམ་པ་བྱ་བཏང་རི་བྲོད་པ་ལ་དེ་མེ་གསུམ་དགོས་གསུངས་པ་ནི། ཐེབས་
མེད་དེ་མེ་སྒྲོན་དུ་བཏང་། བྲེལ་མེད་དེ་མེ་མེས་སྟེག་གསུམ་ལ་ཤེས་དེ་མེ་རང་དང་
འགོག་པ་སྟེ། ཐེབས་མེད་དེ་མེ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་ནི། ཆོ་འདི་སྒྲོས་བཏང་ནས་
དཔེན་པའི་རི་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་དུས། ས་མ་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་བཞོལ་ཡང་མི་
ཐེབས་པར་དེ་མེ་ལྟ་བུ་སྐྱ་མོ་རང་ཐག་རང་གིས་གཅོད་དགོས། བྲེལ་མེད་དེ་མེ་ཞེས་པ་
ནི། ཆོ་འདིའི་ས་མ་གཉེན་བཤེས་སྒྲོང་བ་དང་། དག་འདུལ་བ་སོགས་མ་བྱས་ན་
འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བྲེལ་མེད་དང་། ལུས་མེད་རེད་ཟེར་ཡང་། དེ་ལ་མི་
འཇོམ་པར་ཟེར་དུ་བཅུག་ནས། བཅོས་སྟེམ་མེད་པ་དེ་མེ་དང་འབྲ་བ་དགོས། ཡེ་
ཤེས་དེ་མེ་རང་དང་འགོག་པ་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་མིན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
ནས་བྱར་མེད་འཇོན་མེད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཞིག་དགོས་
གསུངས། བོད་གི་གཏད་ས་བཞི་དང་། བྱུང་སྟེག་ཐོབ་གསུམ་དང་བདུན། རྩོ་
མེ་གསུམ་པོ་དང་བཅུ་པོ་འདི། བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
ཀྱིས་དུས་ཤི་རབས་ཀྱི་གངས་ཅན་པའི་ཆོས་པ་ཆོར་པ་ལོར་བྱ་སྐལ་དུ་བཞག་པའི་ཡུག་ལོར་

བཅུ་པོ་རེད། དེ་རིང་རང་རེས་སེམས་སྒྲིང་ལྟ་བུ་བཤད་པ་རེད། སེམས་སྒྲིང་དྲུག་
པ་ནི་གསུངས་སའི་འགོ་ནས་སང་ཉིན་བཤད་རྒྱ་བྱེད། བྲིད་རྒྱུ་འདི་གདམས་པ་རྙེད་
ནས་མ་སྒྲོམ་ན་འཆོང་མི་རྒྱ་བས། ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་སྒྲོམ་དགོས།
ཉམས་སྲུང་ལེན་ན་དགོས་དུས་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་རེད། ཆོས་ལུ་ལུ་
ཐོས་ཐོས་རྒྱུ་པས་གོ་མི་ཆོད། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་འགག་
ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་རྒྱུ་བསྐྱུས་ནས་ཅེ་གཅིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་
ཏེ། སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་ནད་པའི་ཁོག་ཏུ་མ་སོང་ན་ནད་དྲག་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཟས་
ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོས་ན་ལྟོ་ཐོ་བའི་ཉམས་ལ་མི་ཕན། ཁ་སྒྲོམ་པས་རྒྱུ་འཕྲུང་དགོས་མ་
འཕྲུང་ན་རྒྱ་མིག་གིས་མཐོང་བས་སྒྲོམ་པ་མི་སེལ་བའི་དཔེ་དང་འབྲ། དེས་ན་ཆོས་
རང་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དགོས། སྤྱི་བཤོལ་མེད་པར་སྒྱུར་དུ་མ་
བསྒྱུབ་ན་དུས་ཆོད་ཀྱིས་མི་སྒྲུག་མི་སྲིད་པས། སྒྲུར་མའི་པར་དུ་སྒྲུལ་ལྷགས་པ་དང་།
སྒྲེག་མའི་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་སྒྱུར་དུ་བརྩོན་དགོས་སོ། །

ཉིན་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཁྲིད།

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། རྫོགས་ཆེན་དཔལ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེས། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་
བསྐྱུགས་པ་པར་དཀར་པོའི་རྒྱ་འཕྲུང་ལས། མི་གསོན་ཐོས་པའི་ཁྲག་གིས་ལུས་
རྒྱས་པའི། གདུག་པའི་འབྲོག་གནས་མཆེ་བ་དམར་གཅིག་ཀྱང་། ཁྱི་བའི་
གསུང་ལས་འདའ་བར་མ་རུས་ཏེ། ཁྲོམ་པའི་ཀྱན་སྒྲིང་སྒྲོ་བ་མ་བཞིན་དུ་
སྤངས། ཁྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་བསྐྱུགས་པ་ལྟར་གནོད་སྒྲིན་འབྲོག་

གནས་ཞེས་པ་ཡུལ་འབྲོག་གནས་ཀྱིས་ཆ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། གཞི་དེ་འཆོ་གདུག་
རྩལ་དག་ཤུལ་ཅན་གྱི་སྟོབས་བརྒྱུ་ཤིང་། མི་གསོན་པོའི་བྲག་ལ་བརྟེན་ནས།
མི་གསོན་པོ་ཟས་སུ་བྱ་བ། དེ་འདྲི་སྲིན་པོ་མི་ཟན་མ་རུངས་པ་སྟོབས་ཆེན་ཡ་མེད་
སྲུས་ཀྱང་རོ་ཡ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིད་པ་དེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁོ་རང་
གི་སེམས་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཞི་བསིལ་སྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་བདུད་ཅི་ལྟ་
བུ་དེ་གསུངས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བདུད་མི་ཟན་སྟེང་རྗེའི་
སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྤར་བྱས་ལ་འགྱུར་བཤགས། བྱིན་ཆད་ལ་
སྒྲོམ་སེམས་བྱས་ནས་མི་ལ་གཞི་དེ་མི་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་ཐར་པའི་ས་བོན་
ཐེབས་པ་རེད། རང་རེ་བསིལ་ལྡན་གངས་རི་དཀར་པོའི་ས་ཆ་འདི། ཆོས་ལྡན་གྱི་
ལྗངས་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་སུ་གྱུར་ཏེ། ད་ཡི་བར་དུ་མདོ་སྤགས་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་དར། ཆོས་སྒྱུད་དག་འདུན་གྱི་དབུ་འཕངས་མཐོ། འཁོར་རྣམ་བཞིའི་
སྟོབ་མ་རྒྱ་ས། དཀོན་མཆོག་གི་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ས་ཆར་སྐྱེས་པའི་མི་ཡིན་པས་མི་
ཆད་པར། རྟེན་མཆོག་དམན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རེ་འདིར་ཡོད་ཆང་མ་དམ་ཆོས་དོན་
གཉེར་ཅན་གྱི་ཆོས་པ་ཤ་སྟག་རེད། དེས་སྦྱར་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགོ་བཟུང་སྟེ་མ་
ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་
འདུན་པ་ཞེ་ལ་བཅང་སྟེ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། འགོ་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་
མཁྱེན་བླ་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་དགོས་ན། ཐོས་པ་མ་རིག་མུན་སེལ་སྟོན་མེ་
ཡིན། ཀློན་པོ་ལ་སོགས་མི་བྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག་ ཀླུ་རྩ་མྱོངས་པའི་དབྱ་
འཛམས་མཆོན་ཆ་སྟེ། ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པ་གོགས་ཀྱི་མཆོག་ ཁེས་
གསུངས་པས་དང་པོ་ཐོས་པ་འཛོལ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཐོས་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ན་ཐོས་ན་

ཨེ་ཚོག་བསམ་ན། ཚོག་པ་མ་རེད། ཐོས་པ་མེད་པར་སྲིད་ན་སྒྲིན་ཆེ་
 ཡང་། །ལོག་པར་ཐོས་པ་དེ་བས་སྒྲིག་ཆེ་བས། །མཁས་པའི་གཞུང་ལ་ལྟ་བ་
 ཡོད་དུས་འདིར། །ཐོས་པའི་མིག་དགུས་ཅི་ཕྱིར་དག་མི་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ན། སྒྱིར་མཁས་པའི་གཞུང་དང་། དམ་པའི་ལེགས་བཤད། བྱང་
 པར་དུ་རང་རང་གང་ལ་མེ་ཏོག་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་བརྒྱད་གང་ལ་
 ལྷགས་པའི་མན་ངག་གི་གདམས་པ། བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དོན་བཅུད་མ་ཡལ་བར་ཉམས་
 སུ་ལེན་རྒྱ། མ་ནོར་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་རང་གི་སྐལ་ཐོབ་ཀྱི་ལས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་རེད།
 དེ་ཡིན་ན་རང་རེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་དང་། མི་ཆོལ་རྟག་པ་
 མེད་པ། འཁོར་བའི་བྱ་བཞག་སྟིང་བོ་མེད་པ་དེ་ཆོ་ཆོང་མ་ཤེས་ནས། མ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་ལམ་ལ་འགོད་དགོས་ན། དང་པོ་འགོད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཐར་བའི་
 སྐམ་ས་ལ་ཐོན་དགོས། དེའི་སྒོར་དེ་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ། རྟེན་མི་ལུས་
 རིན་ཆེན། རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཐབས་དེའི་གདམས་ངག་ དེ་ཇི་ལྟར་
 ལག་ལེན་ལ་འདེབས་རྒྱུའི་སྒོར་དེ། སྒོ་དད་པས་ཕྱེས་ནས་གཞི་སྒྲུབས་འགྲོས་བཟུང་
 སྟེ། བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་གཞུང་
 ཤིང་ཡིན་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། གཞུང་དོན་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་སྟངས་མོལ་རེ་བྱེད་ཁུལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བཤད་དོན་སྟིང་པོ་དོ་མ་དེ་ཆོས་ཉན་ནས་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་རྒྱུ་ནི། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མན་ངག་རེད།
 ཆོས་རང་རྒྱུད་དང་འདྲེས་པའི་ཐོག་ནས། ལུས་དང་ངག་གི་བྱ་བྱེད་སྒྲུབ་རྗེད་ཐམས་
 ཅད་གཞན་པན་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རང་ལྷགས་སུ་རེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ན།
 བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བར་ཁས་བླངས་པས།

སྒྲིབ་སེམས་མཆོག་གསུམ་དཔང་དུ་བཞག་སྒྲིབ་ཅི་བསྒྲིབ་མི་རུང་ཞིང་། མ་སེམས་ཅན་ལ་
ཁས་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོང་ན། བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་པར་
ཡོན་ཆེ་ཡང་། དེ་ལས་ཉམས་ན་སྤྱོད་པ་བཅུད་ཀྱིས་བ་སྒྲིབ་བཅས་དང་། ཁས་སེམས་
གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་བཞག་སེམས་དཀའ་བའི་སྤྱི་ཆེན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་འཇུག་པའི་བསྒྲིབ་བྱ་པ་རེའུ་སྤྱི་ཆེན་པ་དུག་ལ་བཅོམ་
དགོས་ཆོ། དེའི་རྣམ་བཞག་དང་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་སོགས་ལ་ནི་བསམ་སྒྲེ་མི་
གཏོང་ཐབས་མེད་ཀྱི་གལ་ཆེན་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་ཆེན་དུག་གི་ཐོག་མར་
སྤྱི་ཆེན་པ་ལ་བསམ་སྒྲེ་གཏོང་ན། སྤྱི་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་མཛོམ་འདོད་ཅིང་། །མི་
རྣམས་བདེ་བའང་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྤྱི་ཆེན་ལས་འབྱུང་
མཁུན་ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྤྱི་ཆེན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
རེད། སྤྱི་ཆེན་པ་འདི་ལ་སྤྱི་ཆེན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཆེན་ཡོན་གཉིས་དང་། སྤྱི་ཆེན་པའི་རོ་
བོ། དཔྱེ་བ་སོགས་ཆེ་ཡོང་གིས་རགས་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཞད་ན། སྤྱི་ཆེན་པ་མ་
བཏང་བའི་སྤྱི་ཆེན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་ཆེན་པ་མ་བཏང་ན་སེར་སྒྲ་ཅན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་
སྤྱི་བ་དང་། མི་ཡི་ལུས་ཏེན་སྒྲུབ་ཀྱང་དབུལ་བོར་སྤྱི་ཆེན་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྐབས་ན་སྤྱི་
ཆེན་དབུལ་བོའི་ལུས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་འདི་སྤྱི་ཆེན་པ་མ་བཏང་བའི་སྤྱི་ཆེན་གྱིས་ཡིན།
སྤྱི་ཆེན་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་དང་མི་འབྲེལ་
བར་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། གཞན་སྤྱི་ཆེན་པས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ལ་འགོད་ཐུབ་སྤྱི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན། སྤྱི་ཆེན་པའི་རོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཡིན། སྤྱི་ཆེན་པ་ལ་དཔྱེ་ན། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱི་ཆེན་པ་
དང་། མི་འཇིགས་པ་སྒྲིབ་པ་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་དང་གསུམ། ཟང་ཟིང་

གི་སྒྲིན་པ་ལ་འང་མ་དག་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། དག་པའི་སྒྲིན་པ་སྟེ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ། ཞིང་མ་དག་པ།
 ཐབས་མ་དག་པ་བཞི་ཡོད། བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་
 པའི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་དང་། ཆོ་འདིར་སྒྲན་གྲགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ། གཞན་དང་
 འབྲུན་ཅོད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་སོགས་མི་རུང་པས་སྤང་དགོས། དངོས་པོ་མ་དག་པ་ནི།
 དུག་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིན་པ། ཞིང་མ་དག་པ་ནི་སྒྲིན་སའི་ཡུལ་དེ་ནི་བདུད་
 རིགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་བདག་སྒྲིན་པ་དང་སེམས་འབྲུག་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་ལུས་དང་སྟོག་གི་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་རྣམས་ཡིན། ཐབས་མ་དག་པ་ནི་མི་དག་འ་
 བའི་རྣམ་འགྱུར་ཁྲོས་འབྲུགས་ཀྱི་དང་ནས་སྒྲིན་པ། བརྟམ་བཙོས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ།
 མ་གུས་པས་འཕྱུ་ཞོར་དུ་སྒྲིན་པ་སོགས་རེད། ད་དུང་དེའི་སྟོན་ཏུ་དམན་པའི་སྒྲིན་པ།
 རང་ཉིད་ལ་ཆོ་འདིར་ཞོར་དང་ལོངས་སྟོན་སྟོན་པའི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལོངས་
 སྟོན་དང་ཨེ་ལྷན། ངས་ལྷ་མའི་ལུས་ཞིག་སྟོན་པ་ལ་ཨེ་ཕན་བསམ་པ་དང་།
 གཞན་ཕན་བྱུང་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་པ་དེ་རྣམས་སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པའི་
 གོ་ཚོད་པ་མ་རེད། མ་དག་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་དག་ལས་ལྷོག་ནས་དག་པའི་སྒྲིན་པ་གཏོང་
 དགོས་ན། དངོས་པོ་དག་པ་ནང་གི་དངོས་པོ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་འདོད་པ་ལ་ཤ་
 དང་། བྲག་འདོད་པ་ལ་བྲག་ མིག་དགོས་ན་མིག་ ནང་སྟོན་དོན་སྟོན་དགོས་
 ན་དེ་དག་སྒྲིན་པ། ཕྱི་དངོས་པོའི་སྟོན་ནས་རྒྱ་ཤས་ཟས་ཞོར་བུ་དང་རྒྱུང་མ། བཟ་
 དང་རྟ་སྤང་སྒྲིན་པ་དེ་དག་རེད། ད་ལྟ་མགོ་དང་ཡན་ལག་དངོས་སུ་སྒྲིན་མ་རུས་
 ན་འང་། བསམ་པས་འདུན་པ་དང་སྟོན་པ་མ་འདོར་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 གཏོང་པོད་ལ་གོམས་ན་ནམ་ཞིག་དེ་ལྟར་སྒྲིན་རུས་པ་ལ་ཕན་སྟོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཞིང་དག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་།
ཕན་འདོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནད་པ་དང་མགོན་མེད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པས་
བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་དགའ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་
དུས་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྱིང་རྩེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ས་
ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱོན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་མ་སྦྱོན་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དགའ་བ་དང་། སྦྱོན་པའི་ཆོ་སེམས་དང་བ། སྦྱོན་
ཟིན་ནས་འགྲོད་པ་མེད་པ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་དེ། སྦྱོན་ལུགས་ནི་བཀུར་སྟོང་གུས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་ལག་གིས་སྦྱོན་དགོས། དུས་ལ་བབ་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་
དུས་སུ་སྦྱོན་པ། ད་རུང་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྦྱོན་དགོས་ཏེ། རང་གི་འཁོར་
དང་གྲོགས་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་མི་གཞོད་པར་སྦྱོན་པའོ། །ཡང་སྦྱོང་ན་ཡང་སྦྱོན་
པ་སྦྱིར་ཞིང་སྦྱོན་པ་དང་། ཞིང་ལ་བྱུང་པར་མི་བྱེད་པར་སྦྱོགས་རིས་མེད་པར་སྦྱོན་པ་
དང་། ཕ་རོལ་པོར་དགོས་སྒྱུའི་དངོས་པོ་སྦྱོར་བ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་སྦྱོན་
པ་དེ་རྣམས་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོན་པ་དེ། དེ་ནས་མི་འཇིགས་པ་སྦྱབས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ནི།
དགའ་ངག་ཆོམ་རྒྱན་ནད་གདོན་ཆུ་འཕྲང་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབ་སྒྱུ་དེ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ནི། འདི་སྦྱོན་སའི་ཡུལ་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པོ་ལ་གུས་པ་དང་ལྷན་
པ་དང་། ཆོས་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲོད་རུང་ཡིན་དགོས། སྦྱོན་དུས་ཡང་
བསམ་པ་བཟང་བོ་རྟེན་བཀུར་དང་བསྟོད་བྲགས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་སྦྱབ་པའི་སེམས་
མ་ཡིན་པར། དག་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་བྱེད་
རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིང་རྩེའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་

བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིང་དགོས་ལ། བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་དེ་མདོ་རྒྱུད་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་མཁོར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲིང་པ་དང་། ཆོས་སྒྲིང་པའི་ཐབས་ནི།
 ལུ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་སྒྲིང་པར་སྒྲིང་དང་ལྡན་དང་མི་ལྡན་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས།
 སྒྲིང་དང་མི་ལྡན་ན་ལུས་ཀྱང་མི་བཤད། སྒྲིང་དང་ལྡན་ན་མ་ལུས་ཀྱང་བཤད་དགོས།
 བཤད་པའི་སྐབས་སུའང་། ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ལ་སོགས་པ་གཙང་སྤྱོད།
 མཆོད་པའི་རྒྱུན་བཀྲམ། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཁྱིལ་བསྐྱེད་ནས་
 བཤད་པར་བྱ་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱའི་སྒྲིང་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟར་སྐབས་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ལྟེན་ལ་རང་ཉིད་ལ་མེད་རུང་། ཉུང་ཉུང་དེ་མང་པོ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་
 ཡོད་པ་རེད། དེའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། བསམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤེལ་བར་
 བྱེད་པ་ནམས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་
 ནི། སྒྲིང་པ་སྒྲིང་བྱ་ལེན་པོ་སྒྲེ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་
 བུར་ལྟ་བུ་དེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི། སྒྲིང་པ་གང་
 གཏོང་ནའང་། དང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་
 དུ་གཏོང་བ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། བར་དུ་སྒྲིང་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ།
 མཐར་ལེན་དང་ནམ་སྒྲིང་ལ་རེ་བ་མེད་ན་སྒྲིང་པའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་ལ། བསྐྱེད་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྐྱེད་བ་ནི། སྒྲིང་པའི་དགོ་
 བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེས་ན་བསོད་ནམས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པར་འཕེལ་བ་དང་མི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རེད། སྒྲིང་པ་དག་པར་བྱེད་པ་
 ནི། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྟེན་པོ་ཅན་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་ཏེ། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་ན་

འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། སྒྲིང་རྗེས་ཟིན་ན་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་
གནས་པའི་བྱུང་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དག་པའོ། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་འབྲས་བུ་
ནི། མཐར་ཐུག་གླེན་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ཟང་ཟིང་
གི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས། མི་འདོད་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།
གཞན་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་ལ་སྤྱོད་རྒྱུའི་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་
པ་སོགས་པན་ཡོན་ཆེ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པས་བདུད་དང་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་
རྒྱལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་རྒྱུ་མཛེས། རང་གཞན་གྱི་འདོད་
པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷ་རྒྱུ་འགྲུབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་
མ་གཏོགས་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཆེད་གཉེར་གསོག་བསྐྱུན་སོགས་སྟོན་པས་གནང་ཡོད་པ་
མ་རེད། རབ་བྱུང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆོས་མགོ་བཏོན་ན། ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་ན། ཚུལ་བྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་
རབ་གསུམ་གྱི་མགོ་འདོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡིན། དེས་ན་མཆོད་ཡོན་གོ་ལྷོག་སོང་ན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ལུ་གེ་འབྱུང་བ་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་འབྱུང་ཞེས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །དེ་ནས་སྦྱིན་པའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་བྲིམས་བཤད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་ཡང་ཚུལ་
བྲིམས་དང་མི་ལྷན་ན་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་མི་ཐོབ་སྟེ། སྦྱོས་བུ་ཚུལ་བྲིམས་
རྒྱུ་པ་ཆག་གྱུར་ན། །སྦྱིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྷན་ན་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འཕྲད།
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་མི་ཐར་པ་དང་གླེན་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་
པ་མ་རེད། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་ན། ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་

ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་སྤྱད་ཆད་པར་མེད་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་ན་ལུས་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། བདེ་ལེགས་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བཏིང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་
 དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར། ཚུལ་
 བྱིམས་ཀྱི་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཡིན། ཚུལ་བྱིམས་ལྷན་ན་སྒྲོན་ལམ་ཅི་བཏབ་འབྲུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་
 སོ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་ཞིག་ལ་གསུངས་ཏེ། ས་
 རོལ་པོ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། བསམ་པ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པ། ཉམས་ན་ཕྱིར་གསོ་བ། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས་
 བན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞི་པོ་རྒྱུར་བསྐྱེད་ན་ལེན་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་
 བྱང་དུ་འདུ་བ་རེད། ཚུལ་བྱིམས་ལ་དབྱེ་ན། ཉེས་སྒྲིང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས།
 དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་གསུམ།
 སེམས་གནས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས། རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བྱེད་
 པ་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི། ལུས་མེད་བ་ངེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་ཞེས་བྱ། གང་ཞེ་ན་
 དགོ་བ་སྒྲིན་པ་མ་གཉིས། དགོ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དགོ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས།
 དེའི་སྤྱིང་དུ་དགོ་སྒྲོབ་མ་བཙུག་ན་བདུན་ནོ། །དེའི་ཐོག་ཏུ་ལུས་མེད་གཞན་པའི་ཀྱི་
 བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སོར་སྒྲོམ་ཀྱི་གཞིར་བཟུང་བའི་བྱང་སྒྲོམ་དེ། དེ་
 དག་གི་རྩ་ལྱུང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། བསྐྱང་བྱ་བསྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་

གཞུང་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི།
བྱང་སྒྲོམ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་དགེ་བ་བསགས་ཆོད་པོ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱི་དོན་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་དད་ཅིང་རང་མི་
ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲོག་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྤང་ཞིང་དག་པ་
གསུམ་བསྟེན་པར་བྱ་བའོ། །ཚུལ་བྲིམས་སྟེལ་བ་ནི། གོང་ལྟར་རོ། །ཚུལ་
བྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེས་ཟིན་དགོས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་རྒྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རབ་བྱུང་མ་གཏོགས་སུ་མི་
དགོས་རྒྱ་ཞིག་མ་རེད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སུ་མཆིས་ཏེ་སྐྱབས་འགོས་
འགོ་བཟུང་ནས་དགེ་བ་སྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྲངས་ཆུང་ཆད་སྒྲོམ་ལྡན་ཡིན་ཕྱིར། སོ་ཐར་
རིགས་བདུན་གང་རུང་གི་སྒྲོམ་པ་རྒྱུད་ལ་བྲངས་ཡོད་ན། དེ་མི་ཉམས་པར་སྐྱུང་
དགོས་རྒྱ་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་སྐྱ་སེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟབ་དགོས་པ་རེད།
ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས།
ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་འཕྲད། ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་
ཀུན་གྱི་མཆོག་ ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས། ཚུལ་བྲིམས་
ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པས། མཐར་ཐུག་བྱ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་མིའི་བདེ་སྦྱིད་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཟོད་པ་བཤད་པ་ལ། བཟོད་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་
ནི། སྦྱོན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་ཡང་བཟོད་པ་མི་ལྡན་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྦྱེལ། ཁོང་ཁྱོད་

སྒྲིམ་ན། བསྐྱལ་བ་སྒྲིང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྒྲིམ་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་
 སོགས། །ལེགས་སྒྲིང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་
 པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས། དུས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྒྲིང་ལ་བསགས་པའི་སྒྲིམ་
 དང་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་
 འཛོམས་པར་བྱེད། དེ་མ་ཟད་ཞེ་སྒྲིང་ཁོང་ནས་སྒྲིམ་ན། མདའ་དུག་ཅན་ཁོང་དུ་
 སོང་བ་ལྟར། ཡིད་ལ་ན་ཆ་ཟུག་དུ་སྒྲིམ་པས་དགའ་བདེ་དང་ཞི་བ་མི་ཐོབ་པའི་ཐོག
 ཐན་གཉིད་ཀྱང་མི་ཡོང་། དེ་འདྲ་ཁོ་ནས་མནར་ཏེ་མཐར་སྐྱིད་ནད་རེད་ནས་གི་བ་
 དང་། བཟོད་པ་མ་ཆོང་ན་སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་པའི་ལམ་པར་ཕྱིན་དུག་མི་ཆོང་།
 བཟོད་པའི་གོ་ཆ་མེད་པ་དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་སྒྲིག་ཆེད་ནས་བར་ཆད་འཇུག་སྒྲིབ་པ་རེད། དེ་
 ལས་ལྷོག་སྒྲིབ་བཟོད་པ་དང་ལྷན་ན་དགེ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྒྲིང་ལྟ་
 བུའི་སྒྲིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་
 དུ། །སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཟོད་
 པ་དང་ལྷན་ན་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ཅིང་གནས་སྐབས་སུ་འང་བདེ་ལེགས་
 ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་རེད། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཁོང་ནས་མི་འབྱུག་པ་ངི་མི་
 སྐྱམ་པ་ཡིན། བཟོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཞོད་བྱེད་ལ་ངི་མི་སྐྱམ་པའི་གཞན་གྱིས་
 ལོག་སྒྲིབ་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ། སྒྲིག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་འམ་ཆོས་
 ཕྱིར་དཀའ་སྒྲིང་གི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་འམ་ཟབ་མའི་
 དོན་ལ་མི་སྒྲིག་པའི་བཟོད་པ། གཞན་གྱིས་ལོག་སྒྲིབ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་ནི།
 གཞན་གྱིས་རང་ལ་དངོས་བརྒྱུད་གང་རུང་གིས་ལོག་སྒྲིབ་དང་གཞོད་འཆེ་ཅི་ལྟར་བྱེད་
 ཀྱང་ངི་མི་སྐྱམ་ནས་བཟོད་པ་སྒྲི། དཔེར་ན་གཞན་གྱིས་ཆོག་ངན་དང་། འཕྲོག་

བཅོམ་འཕྲ་སྒྲོན་བསྐྱར་འདེབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཞེས་དང་ཁོང་ཁྱོ་མི་སྒྱེ་བ་དེ་རེད། ཆོས་
ཕྱིར་དཀའ་སྒྱུད་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་ནི། མེ་ཆོགས་སྒྱུ་གྱིའི་སོ་ཡང་བཟལ་ནས་ནི།
སྤྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་དཀའ་ཆོགས་སྒྱུ་གྱེ་བ་སྒྲུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་མི་སྒྱེ་ཞིང་
དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་ནས་བཟོད་པའོ། །ཟབ་མའི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་གྱེ་བའི་བཟོད་པ་ནི།
ཟབ་མེ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་། རྩོགས་ཆེན་བྱ་ཚོ་ལ་དང་བལ་བ་རྩི་རྩི་
ཆོག་དོན་སོགས་གོ་ན་དེ་ལ་སྐྱེ་གྱེ་བ་དང་ལོག་ལྟ་མི་སྒྱེ་བར་མེས་ཤིང་བཟོད་པ་སོགས་
རེད། བཟོད་པ་སྤེལ་བ་དང་། དག་པར་བྱེད་པ་ནི་གོང་བཞིན་ཡིན་ལ། བཟོད་
པ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་མངོས་ཡིད་འོང་ཆེ་རིང་སྟན་
བྱགས་དང་ལྷན་ཞིང་། འཁོར་བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཐོབ་པ་སོགས་དང་། མཐར་
ཐུག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་རེད། དེ་ནས་བཙོན་འགྲུས་བཤད་པ་ལ།
བཙོན་འགྲུས་མེད་པའི་སྒྱེན་ནི། བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་ཅན་རེད། ལེ་ལོ་ཅན་
གྱིས་དགོ་བ་མི་འགྲུབ། གཞན་དོན་མི་རུས། བྱང་ཆུབ་ནི་ག་ལ་ཐོབ། ཆོས་
དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་འདུན་ཐོག་ཏུ་ཡོང་
རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་ན། ཡོན་ཏན་
མ་ལུས་བཙོན་འགྲུས་རྩིས་འགོ་བ། །ཞེས་པ་ལྟར། དཀའ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་འཕེལ་བ་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྐྱར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཙོན་
འགྲུས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། དགོ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྒྲོ་བ་སྟེ། བཙོན་གང་དགོ་ལ་
སྒྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འདི་ལ་དབྱེ་ན། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས།
སྐྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས། ཆོག་པར་མི་འཇིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
 བར་དུ། དགོ་བ་ལ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་སྟེ་ཕ་འདི་བསམ་པས་གོ་བགོ་བ་སྟེ། དམ་
 པའི་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་སྐྱབ་པར་ལུས་སྟོག་འབེན་ལ་བཅུག། ཤ་བྲག་གཟན་དུ་བསྐྱར་
 དགོས་ཐུག་ན། ཆོས་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ལེ་ལོས་བཞིག་མི་ཐུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་།
 སྒྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། སྒྱུར་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལུས་
 སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བར་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་སང་བྱ་གནངས་བྱའི་མི་ཆོ་ཟད་དུ་
 མི་འཇུག་པར་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་ཆོས་ལ་འབད་པ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་
 བརྩོན་འགྲུས་ནི། དམ་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ན་དགོ་སྒྱུར་སྒྲ་རེ་གཉིས་ཙམ་
 གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 གཡག་ལྟོག་གིས་རྩ་བ་བཞིན། གཅིག་འཕྲོར་གཅིག་བསྐྱབ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་རེད།
 བརྩོན་འགྲུས་སྟེལ་བ་དང་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་
 གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གནས་སྐྱབས་སུ་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སྤྱི་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དང་མི་ཐོབ་བརྩོན་
 འགྲུས་འདི་གསུམ་པོ་ལ་རག་ལས་པ་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཐང་ལྟོད་
 མེད་པ་ཞིག་གི་སྟོན་སྟེ། རང་གཞན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ།
 དང་པོ་ཐོས་པས་འཛོལ་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་གྲལ་དུ་ཞུགས་དགོས་པ་རེད། སྐྱབས་སུ་
 བབ་པ་གང་ཞིག་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི།

ན། སེམས་སྒྱུང་དུག་པ།

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐེག་གི་ཆོས་སྒྲེའི་ནང་ཆོན། ཟུན་མོང་གི་སྒོམ་འགྲོ་
སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་མན་ངག་ལས། དེ་རིང་སེམས་སྒྱུང་དུག་པ་འཆད་པའི་སྐབས་
རེད། **སེམས་སྒྱུང་དུག་པ་ནི། དུ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྒྲོན་ལས། འཛིག་**
རྟེན་གྱི་ལོངས་སྒྱུང་ནི། དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱང་ཕྱི་དང་འབྲས་ལྗེ། ཇི་ཙམ་ལོངས་
སྒྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱང་ཕྱི་དང་པས་མ་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་སྤྱི་མའི་ནོར་རྩལ་གྱི་ལོངས་སྒྱུང་ནི། སྒོག་འཛོམ་པར་བྱེད་པའི་
དུག་གིས་ཐོང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱང་ཕྱི་མངར་མོའི་རོ་བསྐྱེས་པ་དང་འབྲས་ལྗེ། དུག་དང་
འབྲས་པའི་སྤྱང་ཕྱི་རོ་མངར་རོ་སྟམ་དུ་ཇི་ཙམ་ཟོས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དུག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཇི་ཙམ་ལོངས་སྒྱུང་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་བསམ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས། འདི་རྣམས་འོར་
ཟེར་བྱེད་པ་དེ་སྤྱེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བཀང་ན་པན་ཐོགས་རེ་ཡོད་ནི་ཨེ་ཡིན་ན། **སྒྱུང་འཇུག་ལས། སྤྱག་**
བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སྒྲོ་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག་ །བདེ་
བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་སྤྱག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་སེམས་
ཅན་མྱོངས་པ་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེ་མྱོང་འདོད་མེད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་
འདོར་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དག་བ་སྒྲོང་མི་ཤེས་པར།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་རེད། བདེ་བ་
ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་སྒྲུང་དོར་ལ་མྱོངས་པའི་གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས།
བདེ་བའི་རྒྱ་དགོ་བ་སྐྱུབ་མི་ཤེས་པས་རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་རེད།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེ་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཐོན་མས་ནི་སྒྲུང་དོར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་གནས་
ལ་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པས་མི་མཁས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པ་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་
བསྐྱུབ་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་འབབ་ཞིག་བསྐྱུབ་པ་དེ་ནི། དཔེར་ན་བྱེ་མ་
ལེབ་མར་མའི་འོད་ལ་དག་འནས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་མེར་བྱེབ་པས་གསོན་པོར་རྒྱུ་ནས་ཤི་བ་
དང་། ཞེས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལས་གཟུགས་ལ་
ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རེད། སྤུང་བ་སྒྲུང་ཅིའི་བརྟུང་ལ་ཆགས་ནས་མེ་ཏོག་གི་
བརྟུང་འཛིབ་པས་དེར་འབྱུར་བའམ་ཁ་བྱུམ་ནས་ཤི་བ་དང་། ཞེས་གོང་དུ་རང་རེས་
གཏམ་པར་འཛིན་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་གར་བཤད་པ་ལྟར། མེ་ཏོག་གི་ཁ་བསྐྱུམ་ནས་དེའི་ནང་
དཔུགས་འཐུམ་ནས་ཤི་བ་རེད། འདི་རྒྱུ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རེད། རི་
དྲགས་སྤྱིང་བུའི་སྒྲུ་ལ་ཉན་པས་བསང་པ་དང་། ཞེས་རྩོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་དྲགས་
སྤྱིང་བུའི་སྒྲུས་བསྐྱེད་བྱིས་ཚུར་བཀུག་ནས། ཟུར་དུ་མདའ་བསྐྱུན། མཚོན་
བརྒྱབ་ནས་བསང་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྒྲུ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རེད། ཉ་རྣམས་
རྩོན་པའི་ལྷགས་ཀྱུའི་ཅེ་ལ་བཏགས་པའི་ཟས་ཀྱི་རོ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་བྱེ་ཚན་ལ་
འཆི་བ་དང་། ཞེས་རོ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རེད། སྤྱང་པོ་ཆེ་ནི་ས་ཆ་བ་ཆེ་
ས་ན་གནས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་འདོད་ནས་མཚོ་དང་
འདམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཤི་བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱུན་པ་རེད།
དོ་རྩ་མཛོད་ལས། ཉ་དང་བྱེ་ལེབ་སྤྱང་ཆེན་སྤུང་བ་དང་། །འདི་ནི་རི་དྲགས་བཞིན་

དུ་ལྟ་བར་བྱོས། །ཞེས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་ནི་འཁོར་བའི་
བཙོན་དོང་དུ་ལྟུང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་དཔེ་དེ་དག་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་
བྱོས་ཤིག །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་རང་ཙག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་ཀུན་
ལྟན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་འཕྲལ་དུ་རགས་པ་མི་མངོན་ཡང་། དཔྱད་འགྱུར་
བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲོག་གྱུར་བག་ཉལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་ཅུང་
ཟད་ཅིག་གིས་འཕེལ་མ་རག་པ། དཔེར་ན་ལན་ལྟ་ཆུ་ནང་དུ་ལྷུ་བ་བཞིན་དུ་མཆིས་པ་
དེ་ཉིད། བད་རོ་ཙན་གྱི་མི་དེ་ནད་མི་བྱ་བའི་སྐབས་ན་ད་ལྟ་རེ་ཞིག་བདེ་ཐང་བ་ལྟར་
སྐྱེད་ཡང་། རང་རེས་གཏམ་དཔེར་བཞེད་པ་ལྟར། ར་ག་གསར་བས་དུག་རོ་རྩིང་
བ་སྒྲོང་ཟེར་བ་ལྟར། བད་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཟས་སྒྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཕན་བུད་དང་འཕྲད་ཆོ་བདེ་དེ་
མངོན་གྱུར་དུ་ལྟུང་བ་བཞིན། འདོད་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སྤྱི་འཇོག་གྱི་སྤྱོད་ལྟ་ལྟུང་ལྟ་
ལ་ཤེས་པ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་མཆོམས་སྦྱར་རྟེ། དན་སོང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་དུག་
གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་དགོ་བ་ཁོན་མ་སྒྲོབ་པར་འབད་པས་སྦྱབ་པས་དེའི་
འབྲས་བུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོན་སྒྲིབ་བ་ལས་འོས་མ་མཆིས། སྒྲོ་
གསུམ་ཉེ་བར་མ་བསྐྱེལ་པས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་གཡེང་ན་ཉེས་ལྟུང་གི་མདའ་ཕོག་པ་
རེད། གནའ་ཞིག་ལ། རལ་གྱིའི་གྱི་སྒྲོར་ལ་མཁས་པའི་དུག་རྩལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། ཡང་མདའ་བ་མདའ་རྩལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཉིན་ཞིག་དེ་
གཉིས་མཆོ་ཞིག་གི་ཁར་རང་རང་གི་གྲུ་བཏང་སྟེ་ཡོང་དུས་དེ་གཉིས་སྤྱག་པ་ན་ཕན་ཚུན་
མ་ཟུར་བར། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་སྦྱར་བས། སྐབས་ཤིག་དེ་གཉིས་འཐབ་
མོ་བྱས་ཤིང་རྩལ་འགྲན་པ་ན། ཉིན་དང་པོར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་
གཞོད་པར་འབྲེལ་མཉམ་བྱུང་ཞིང་། མདའ་མཁན་དགོང་མོར་སྒྲོ་མ་བདེ་བར་བྱིས་དུ་

ལོག་དུས། རྒྱུ་མཐུང་དེ་རིང་ཁྱོད་ཅི་ཞིག་ཉེས་སོང་ཟེར་བ་ན། ཁོས་ལོ་རྒྱུས་ཚང་
 མ་བཤད་དེ། དེ་རིང་རལ་གྱི་འུ་གློ་རྒྱུ་མཐུང་པ་དང་གཉིས་ཐུག་པས་ཉིན་གཅིག་ལ་
 དག་ཅུལ་འགྲན་པ་ཡིན། དེ་དག་གཉིས་དཔའ་ཅུལ་གྱི་ཐད་ནས་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ཡང་།
 གལ་ཏེ་དེ་མཐའ་ཟད་སོང་ན། ཁོས་ང་བསད་རྒྱ་ཉག་གཅིག་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ན།
 རྒྱུ་མཐུང་སེམས་ཁྲེལ་མི་དགོས། སང་ཉིན་ང་མཉམ་དུ་བྱིད་དང་ཐབས་ཤིག་ཡོད་
 ཅེས་སྒྲུས། སྤྱི་ཉིན་གཉིས་ཀའི་འཐབ་འཛིང་བྱས་པས་གནས་རྒྱུལ་ཚབས་ཆེ་བའི་
 སྒྲོང་། ཡག་ཉེས་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་ལ་ཡོད་དུས། མཐའ་བའི་རྒྱུ་མ་ཟུར་དེ་
 རྒྱུ་མཐོ་ཡར་བུད་ནས་སྒྲིབ་ལྟས་ཤིག་བྱས་པས། རལ་གྱི་བསྐྱོར་བའི་དཔའ་བོ་དེས་
 མིག་ཡེངས་ཅོམ་བྱས་པས། རལ་གྱི་སྐྱོར་ལུགས་འབྲུགས་པས་དེའི་མཚམས་ནས་
 མཐའ་ཕོག་ཏེ། ཁོ་རང་དབྱུགས་མ་ཆད་སྒྲོན་དུ་འདི་ལྟར་སྒྲུས། བདག་ནི་དག་
 བོས་མ་བསད་དེ། །དེ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉམས་པས་བསད། །དེའི་སྤྱིར་སྒྲོ་དང་
 ལྟན་པའི་མིས། །དེ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉག་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་སྒྲུས་ནས་ཤི་སོང་བ་
 རེད། དུས་རྒྱུན་དུ་དེ་དང་ཤེས་བཞིན་བརྟེན་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱས་ན་ཆོ་འདི་སྤྱིར་
 གཞོད་པ་ལས་བཟུར་རུས་པ་དང་ལྷོག་པའི་དཔེ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟོ་ལུས་རྟེན་
 འདིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱུལ་མ། འབྱུང་བའི་ཁྲུང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིག་པ་མི་དགོ་བ་དེ་དེས་པར་སྦྱོང་བའི་
 ཐབས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་བདེ་བའི་གཞི་རྩ་བ་ནས་བཅད་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 དེའི་རྒྱུལ་དེ་ཡང་དཔེར་ན་ན་ཚ་རྒྱུག་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འགྲུལ་གྱི་གཟེར་འཛོམས་པའི་སྒྲན་
 བཏང་བ་གཅིག་ཤུས་མི་ཆོག། བད་རོ་ལྟག་ཡོད་དུས་དེ་འཕར་ཡོང་བས་ན། བད་
 དེ་རྒྱུ་རྟེན་གང་གིས་སྦྱོང་། ངོ་བོ་ཚ་བྱང་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀར་སོགས་ཐད་ཀར་བཅར་

ཕོག་རྒྱ་ཞོར་བ་མེད་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། ནད་དེའི་གཉིན་པོར་འགོ་ངེས་པའི་
སྒྲུག་གཏོང་བ་བཞིན་དུ། སྤྲིག་པའི་སྤྱི་མོ་མི་དགོ་བ་ངོ་ཤེས་དགོས། སྤྲིག་པ་མི་
དགོ་བ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་།
མཛོད་ལས། དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར། ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་
སོ། ཞེས་སྤྱིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་གཉིས་ཀ་ཤིང་རགས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཅི་རིགས་པ་
བསྐྱེད་གིས་མི་ལང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཆེ་ལོང་གི་རིགས་སུ་བསྐྱེས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་བརྩུར་
བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། སྤྱིང་རྩེ་པད་དཀར་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་
ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་
པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་
ལ། ད་དུང་མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་
ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དང་། སྤྱིར་ལས་འབྲས་ལ་དབྱེ་ན། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་
དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་
ཡོད་པ་ལས། འདིར་མན་ངག་གི་སྤྱིང་བྲིན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་སམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་འབྲས་འཆད་པ་ནི། དུག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱང་ཙྰ་ཟེས་པ་ལྟར་ཅི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་པ་དེ་ཙམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་བསམ་
པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། མི་དགོ་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅི་
ལྟར་སྤྱིང་བའི་སྒྲོར་དེ་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་རེད། སྤྱིར་མི་དགོ་བའི་ལས་དེ་མང་ཡང་།
ཆེ་ལོང་གིས་བསྐྱེད་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་དགོ་བ་བརྩུར་འདུག་ལས། རི་ལྟར་འདུས་ན་དེ་
ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ། སྤྲིག་གཙོད་པ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ། བྲིས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོག་གཡེམ་དང་གསུམ། དག་གི་རྣམ་པ་བཞི། ལྷན། སྒ
མ། ཚིག་རྩུབ། དག་བཀྲལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ། བརྒྱབ་སེམས།
གཞོན་སེམས། ལོག་ལྷ་རྣམས་ལས་ཞེས་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
དང་པོ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི། **སྒྱུར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་**
བསད་ཀྱང་སློག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་སྒྲོམ་མ་དགོས་པ་རེད། བཅས་དང་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་གཉིས་ལས་སློག་སུས་བཅད་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་སྒྲིག་པ་ཡིན་
པ་རེད། འདི་ལ་ཀུན་སྒྲིང་གིས་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སློན་ནས་
སློག་གཅོད་པ་ནི། ཤ་དང་པགས་པ་ཤུར་དང་། སྤྲ་ཅི་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསད་
པ་དང་། བདག་དང་མཛའ་བོ་སྒྲིང་བའི་དོན་དུ་བསད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་སློ་
ནས་སློག་བཅད་པ་ནི། འཁོན་འཛིན་གྱི་དགྲ་བོ་ཞེ་སྤང་གིས་བསད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
གཏི་མུག་གིས་སློག་བཅད་པ་ནི། འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྤྲོ་བས་སློག་བཅད་ན་དགོ་བ་ཡིན་
བསམ་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ད་དུང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་ན། **བསམ་པས་**
བསད་པ། **སྒྱུར་བས་བསད་པ།** **མཐར་ཐུག་ཆང་བ་སྟེ་ཞེས།** འདི་ལ་གཞི་
བསམ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་ཆང་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བསམ་པ་འདུ་ཤེས་མ་
འབྱུལ་བས་གསོད་སེམས་ཡོད་ནས་བསད་པ། **སྒྱུར་བ་ལག་དར་ནས་བསད་པ་འམ་**
གསོད་དུ་བཅུག་པ། **མཐར་ཐུག་པ་རོལ་པའི་སློག་གི་དབང་པོ་འགགས་ནས་གསུམ་**
པོ་ཆང་བ་དེ། གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། གཞི་བསམ་སྒྱུར་བ་
མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བསམ་སྒྱུར་མཐར་ཐུག་གསུམ་གཅི་བོ་བསྟན་ནས་**གསུམ་**
ཀུན་གསལ་ན་སློག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགོ་མཐར་དག་ཆ་ཆང་བས་ན། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྩ་
ལྷུ་ལ། **བསམ་པས་བསད་པ་ནི།** ཡང་གསུམ་ཀ་མ་ཆང་ན་ཡང་། དམག་ལ་

སོགས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་
པས། སྒྲོར་བ་རང་གིས་མ་བསད་ཀྱང་། གསོད་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་པས་ན་
གསོད་སེམས་སྒྲིབ་ཚད་ཐམས་ཅད་དོ། བསམ་པ་གསོད་སེམས་མེད་ཀྱང་**སྒྲོར་བ་**
རྒྱུད་བས་གསོད་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་**འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བ་**ཤེས་པ་ནལ་དུ་མི་
གནས་པར་ཉ་མི་གོ་བར་གསོད་པ་དང་། **གསོད་སེམས་མེད་པར་སྐྱམས་མེད་**ཀྱིས་
རྒྱུད་འོག་རྒྱུ་འབྲུ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་གསོད་པ་**ཡིན་པའི་ཕྱིར།**
ད་ལྟར་རང་རེས་སེམས་ཅན་བསད་པའི་གྲངས་མི་ཆོད། ངས་ཆེད་དུ་བསད་མ་སྒྲིབ་
བས། ང་སློག་གཅོད་ཀྱི་ཐད་ན་སློག་པ་མེད་བསམ་སྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། སློག་པ་ཅི་
འདྲ་འདྲ་མེད། འཁོར་ལོའི་རིགས་གཏོང་ནས་སོང་བ་རྒྱུད་པས་ཅི་འདྲ་བསད་མེད།
སློག་གཅོད་ལ་ཤ་བ་རྒྱུ་དང་། བགས་པ་སྒྱོན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསད་པ་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཤ་བ་བའི་ཆེད་དུ་བསད་པ་རང་རེ་བོད་ཀྱིས་ཆ་ན་
ཐོག་ལུག་བསད་རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། འདྲང་རྒྱག་ན་པ་མ་གཉིས་བསད་ནས་བ་
བཞིན་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བ་ཤ་བ་བཞིན་མ་ལ་བརྟེན། །སྤང་བའི་དག་པོ་
པང་དུ་སྤངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་མིན་ཡང་རང་གིས་ལག་པས་རང་གི་ཁ་
སྒྲ་གཉིས་བཅིངས་ཏེ། དབུགས་འབྱིན་རྒྱུ་བཀག་ནས་སྐར་ཆ་རེའི་ཆོ་སྤྲོད་དང་།
སྐྱག་སྤངས་ཅི་ཆོད་ཅིག་ཡོད་ཤེས་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་རེད། གཞན་པ་རོལ་པོ་ལ་འང་དེ་ལྟར་
ཡོད། སྐད་མི་སྐད་བཤད་ཤེས་མིན་ཙམ་གྱིས་ཁྱེད་པར་རེད་མ་གཏོགས། གཅེས་
པ་རང་སློག་ཡིན་ལུགས་ཆོང་མ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། བ་མའི་གཅེས་ཕྱག་ཡིན་
ལུགས་ཀྱི་ཐད་ན་འང་འདྲ་འདྲ་རེད། རི་དྲགས་ཞིག་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། ཤུ་པོ་ཨ་
པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཡུ་མོས་ཨ་པར་བྱས་ནས་རྗེས་ནས་

འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཤེའུ་ཡུག་བར་དུ་བཞག་ནས་ཅེད་མེ་ཅེ་སྟེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཆོ་
ན། རྩོན་པ་བསམ་གནག་གིས་དྲུག་མདས་དེ་འདྲའི་མ་བུ་ཁ་བཤམ་བྱས་པའི་སྟུག་
བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ས་ཨི་ཡོད་གི། རང་ལ་དཔེར་བླངས་ན་ཤེས་རྒྱ་
རེད། ད་དུང་ཟོག་བཤའ་དུས་དུང་འགྲོ་འགའ་རེས་བཤའ་གི་ལག་པས་དེད་ནས་སྐྱང་
ཤེས་གི་མི་ཟེར་རམ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྟེ་བཅད་དུས་རྩེས་མ་ཆོས་མིག་རྒྱ་འཐོར་བ་དེ་འདྲ་
རིག་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་གསོད་སྐྱངས་སྟུག་པོ་གསོན་ལྷགས་བཤུས་པ་ལ་
སོགས་པ་བལྟ་མི་ཤིད་པའི་རྒྱ་མཚན་རེད། དོན་དག་རྒྱུང་རྒྱུད་གི་དོན་དུ་མིའི་སྟོག་
གཅོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་རང་རེའི་ས་ཆ་ལྟ་བུ་ལུང་ཁྲག་གི་མི། རི་མགོའི་རི་
དྲགས་དང་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གིང་དང་རྩ་སྐྱེས་སྐྱེས་བྱས་ཡོང་བ་འདི་རྣམས་
གིས་གི་བཏགས་ཁྲུལ་བྱེད་པ་རེད། དེ་ཤ་ཟ་སྟོན་པོ་དང་། གྲུ་གྲོ་རྩོན་པའི་ཆ་
ལུགས་རེད། སྟུག་གཟིག་གི་པགས་པ་གྱོན། ཤ་སྟོན་པ་ཟ། ཁྲག་དམར་པོ་
འཐུང་བ་དེ་རྣམས་སྟོན་པོ་དང་རྩོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང་ལས་སྐྱངས་རེད། རིགས་
གཅིག་གི་སྟུན་ཁྲུང་བསད་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་གྲུ་གྲོའི་ལས་ཀ་ཞེན་པ་ལོག་བྱེད། མི་
རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདྲེན་བྱེད་པ་ཐུག་པའི་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟོག་གཅོད་པའི་སྟུག་
པ་མི་དགོ་བ་དེ་དག་ལ་འང་མི་དགོ་བའི་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གཅིག་
སྒྲུང་བས་མི་ཆོས། སྟོག་གཅོད་པའི་སྟུག་པ་མི་དགོ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་འབྲས་བུ་འདྲ་མིན་
སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་དེ། འདི་ལ་རྣམ་སྟོན་དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་། བདག་པོའི་
འབྲས་བུ་རྣམས་སྒྲུང་དགོས། **རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་ལ་མཚོན་ན།** **མཚོན་མེད་པ་**
ལྟའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡ་མ་དང་། **སྟོབ་དཔོན་དང་།** **དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་**
གསོད་པས་མཚོན་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་ཡང་ལྟེ་ཡང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཡ་མ་

ཡང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་པའང་ཡིན་པ་གསོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱེན་བྱེད་པ་ད་ལྟར་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་སྒྲིབ་
མ་དམ་པའི་སྐྱེ་ལ་བདོ་བ་སོགས་པས་མཆོན་ཏེ་**ཁྱི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་པས།** དེ་དག་
གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཉམ་མེད་ནས་**དཔུལ་བའི་གནས་གཞན་དག་ལ་སོགས་ངན་**
སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྒྲིབ་དགོས། **རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་ལས་**
སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་ནས་རེ་ཞིག་མིའི་ལུས་རྟེན་ལྟ་བུ་བདེ་འགྲོ་ཐོང་གྱུར་ཆོ་སྤྱད་ནད་མང་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དབང་ངམ་**བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ལ།** ཡུལ་བཀྲ་མི་ཤིས་ཤིང་
གཟི་བཙེད་རྒྱུད་བའི་ས་ཆར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། **བཟའ་བཏུང་དང་སྐྱན་ཐོས་**
གྱུར་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་མི་འབྱུང་། སྐྱན་རི་ལྟར་ཐོས་གྱུར་མི་ཕན། སྐྱན་པ་བཟང་
ཡང་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་རང་གི་སྒྲིབ་ལས་ལ་གཟུར་ཐབས་མེད་པ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་རེད།
རང་གཞན་བར་གསུམ་སྟོག་ཆགས་ཚད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱིད་ཡོད་ན་དགའ་མཁན་ཁོ་ན་
ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཐབས་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཅི་དགའ་གང་
དག་ལྟ་བུ་ལོད་ན། བདེ་སྐྱིད་ཡོང་དགོས་ས་འདྲ་པོ་མཛུབ་མོ་གཟུགས་ས་དེ་ལུས་
སེམས་གཉིས་ཀ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ལུས་འདི་ལ་བདེ་བྱེད་སྐྱིད་བྱེད། མི་ན་བ་
དང་། མི་ཚ་བ། ཆོ་རིང་རྒྱ་ནད་མེད་རྒྱ་བདེ་ཐང་ཡོང་རྒྱ་དེ་ཆོ་བསམ་པ་རེད་མོད།
དེས་ན་དེའི་ཆེད་དུ་སྟོག་གཅོད་སྤང་དགོས་པས། སྟོག་གཅོད་རང་གིས་སྒྲིབ་།
གཞན་ལ་དེའི་ཉེས་པ་བསྐྱུག་ དེའི་ཐོག་ཏུ་སྟོག་སྒྲིབ་དང་། ཆོ་ཐར་བྱས་ན་ཆོ་འདིར་
ནད་མེད་ཆོ་རིང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ཞིང་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་རྣམ་པ་
རེད། གསོན་པོའི་སྐྱེ་རིམ་གྱི་པོའི་དགེ་ཅའི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་སེར་དགེ་འདུན་པ་གདན་དྲངས་
ནས། ཤ་དྲངས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོག་བཅད་དང་འབག་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུགས་

གཡོད་པ་མ་རེད། བྱད་པར་དུ་མཆོད་ཇུས་ཀྱི་གཤམ་དུ་ཤ་བྲག་འཛོག་རྒྱ་དེ་འདྲ་སྲིད་
 ན་མ་སྒྲིན་དུ་བྱ་བཤས་ནས་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད་
 མོད། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་རིམ་འདོན་པ་ཅི་འདྲར་བྱེད་པ་བས་སློག་གཅོད་སྤངས་པ་དེ་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་རྒྱ་རེད། ཤི་བའི་དག་ཅུ་ལ་སློག་སྒྲུ་དང་ཆོ་ཐར། སློ་བཤས་སྤོངས་པར་
 གྱིས་དང་དག་བའི་ར་མདའ་སྤྲེགས་ངེས་ཡིན། ལོ་རྒྱུད་དར་ཤི་རེད་རྒྱ་དང་། བྱིས་
 པ་རྒྱུད་རྒྱུད་མི་འཆོམས་རྒྱ་དེ་ཆོ་སྤྲུམ་སློག་བཅད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས།
 ཆོ་འདི་ལ་སློག་མི་གཅོད་རྒྱ་དང་། ཆོ་ཐར་བྱས་ན་ཆོ་འཕྲང་བར་ཆད་རང་གིས་བསལ་
 ཆོག་པ་རེད། རང་ཉིད་གྱིས་ལས་ཤིག་བསགས་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་དུ་མ་
 བཅུག་ན། སྤྲུམ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལས་གཅིག་ཤུས་འདྲན་ལྷུས་པ་མ་
 རེད། བྱིས་པ་ཡ་མ་སྤྲུམ་ལ་ཆོ་སྤྲུམ་སློག་སྤྲུམ་ཁུ་བུལ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོ་སྤྲུང་
 ལྷུ་སྒྲིན་ལས་འཕྲོའི་བསྐྱུར་བཀོད་དེ་སྤྲུམ་འཕྲུག་ན་དེ་འདྲའི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཨེ་ཡོད་
 ཤེས་དགའ་ནི་རེད། འོན་ལས་ཀྱི་ལྷུ་སྒྲིན་ལ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དུས་སྤྲུམ་མས་ཅི་ཞིག་
 སྤྲོལ་པ་རེད་ཟེར་ན། འཕྲལ་རྒྱུན་གྱི་བར་ཆད་སེལ་རྒྱ་དང་། སྤྲུམ་འཕྲུག་བཞིན་
 ལྷུ་སྒྲིན་དཀར་གྱི་དག་ལས་བསྐྱུབ་ན། བསོད་ནམས་གསར་པ་བསགས་པས་དེའི་
 འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་སྤྱིར་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་འགྱུར་ནས། ལྷུ་སྒྲིན་ཆོ་འདིའི་ཐོག་ལ་
 འབྱུང་བ་ཡོད། དེས་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྤྱིར་འགྱུར་ནས་ཁ་མ་ཁི་འདོན་
 པ་དང་། ལག་ཤྲང་བ་བཟུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཐོག་མར་སློག་གཅོད་སྤངས་རྒྱ་
 ནི་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ། སློག་མི་གཅོད་པའི་ཐོག་ཏུ་ཆོ་ཐར་སློག་སྒྲུ་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་
 ལྷག་པར་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་རེད། གནའ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆོང་ཞིག་ལ་བཅུན་མོ་མང་པོ་ཡོད་
 པ་ན། བཅུན་མོ་དེ་ལྷུ་སྒྲིན་གྱིས་སྤྱོད་མོས་ཆོས་དུ། འདོད་ཡོན་ལ་གཡེངས་ཏེ་འདྲུ་

འཛིན་བྱོང་དུ་སྒྲུ་ལེན་གར་མང་པོ་འབྲབ་པ་རེད། དེའི་ཕྱི་རོལ་ན་སྤྲང་པོ་ཞིག་གིས་
རམ་པ་འཐག་པ་ན། འཐག་བྱེད་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྤྲ་ཆེ་བས་སྒྲུ་བྱོམ་སྒྲན་པར་བྱས་
འདུག་པས། སྒོན་པོ་མ་རུངས་པ་འགས། རྒྱལ་པོ་ལ། རང་རེའི་བཙུན་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་བྱོལ་ག་པོ་བྱེད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་ན་རམ་པ་འཐག་མཁན་གྱིས་སྤྲ་ཆེན་
པོར་བྱས་པས་སྒྲུ་བྱོམ་སྒྲན་པ་དང་མི་ཡག་པར་བྱས་འདུག་ཅེས་ཞུས་པ་དང་། རྒྱལ་
པོས་མི་དེ་སོད་ཤོག་ཅེས་སྒྲུས། སྒོན་པོ་དྲག་ཤོས་དེས་མི་དེ་གསོད་དགོས་པའི་ཉེས་
པ་མེད་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་འོ་ན་མ་གསད་ཅེས་སྒྲུས་པས། སྒོན་པོ་དེའི་
དྲིན་གྱིས་མི་དེའི་སྟོག་ཐར་སོང་བ་རེད། མི་ཞིག་སྟོག་ཐར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱིས་སྒོན་པོ་དེ་ཆོ་འཕེས་ནས། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་སྒོན་པོ་ཆེན་པོ་བཙན་ཕྱུག་
གཉིས་ཀ་འཛོམས་པ་ཞིག་གི་བྱར་སྐྱེས་ནས། མིང་ལ་གང་གྲ་ཐར་ཞེས་བཏགས་པ་
རེད། བྱ་གང་གྲ་ཐར་ལོ་བཙུངས་ལོན་དུས་ཁོ་རང་གི་བསམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་དགོས་བསམ་ཡང་། ས་མ་གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་བ་
རྒྱས་ཤིང་མངའ་ཐང་ཡོད་པས་གནང་བ་མ་བྱིན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་མ་བཙུག་པར་བྱིས་གཞི་
འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ན། བྱ་གང་གྲ་ཐར་གྱིས་བསམ་པར། རབ་ཏུ་བྱུང་མི་རུས་པ་
འདི་བཙན་ཕྱུག་ཆང་གི་བྱ་ཡིན་པས་རེད། ད་ཤི་ནས་དབུལ་བོ་ཆང་ཞིག་གི་བྱར་སྐྱེ་
བའི་སྒོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཆོས་སྒྲུབ་བསམ་ནས་བྲག་མཐོན་པོ་ཞིག་
གི་ཐོག་ནས་མཆོངས་ཏེ་ལྷེབ་ཀྱང་མ་ཤི་བ་དང་། ཡང་ཉིན་ཞིག་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་
ལྷེབ་ཀྱང་རྒྱས་ཡར་ཁྱུར་ཡོང་ནས་མ་ཤི། དེ་ནས་ཁོས་ཅི་དགའ་བསམ་སྟོག་ཏེང་
དུས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་དགོས།
དེ་ཡང་རྗེས་མར་སྒོན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་མི་འོང་བས་སྐྱེ་བ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་།

ཆོས་བསྐྱབས་ཏེ་དེའི་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱང་མི་འོང་། ད་སྡོན་
བྲག་མགོ་མཐོན་པོའི་ཐོག་ནས་མཆོང་ཡང་མ་ཤི། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལྷེབ་ཀྱང་མ་ཤི།
ད་རྒྱལ་སྤྲིམས་དང་འགལ་བར་བྱས་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་རྒྱལ་པོ་བཙན་པོ་ཡིན་པས་
གསོད་ངེས་ཅན་ཡིན་བསམ་ནས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་རྣམས་བྲུས་ལ་སོང་ཤུལ་དུ་
བཙུན་མོ་འཁོར་དང་བཙས་པའི་རྒྱན་གོས་ཆོང་མ་རྒྱ་འཕྲོག་བྲས་ནས་བྲོས་པ་ན།
རྒྱལ་པོས་ཤེས་སོང་བ་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པོ་དང་བཙན་པོ་ཡིན་
པས་རྒྱལ་པོ་རང་གིས་ལག་དར་ནས་མདའ་འཕངས་ཏེ་བསད་བསམ་དུས། ཁོ་རང་
ཤི་བསམ་པས་མ་བྲོས་ཏེ་བསྐྱད་པར། རྒྱལ་པོས་མདའ་གཞུ་རྩ་རྩ་བར་དུ་འཕྲེན་ནས་
ལན་གསུམ་འཕངས་ཀྱང་ལུས་ལ་མ་གཞོད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཏ་ལས་ནས། རང་
གར་མིའི་ལུས་ཤི་བྲག་གིས་བྱུབ་པ་ཞིག་ལ་ངའི་མདས་མི་གཞོད་པར་མི་སྲིད་པས།
འདི་རང་གར་མི་ཞིག་མ་རེད་བསམ་ནས། ཁྱོད་ལྷ་ལྷ་གཞོད་སྦྱིན་དང་། རྒྱལ་
ཆེན་སྡེ་བཞི། འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་བ་གང་གི་བུ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ང་ལྷ་ལྷ་གཞོད་
སྦྱིན་གང་གི་འད་བུ་མིན། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོན་པོ་ཞིག་གི་བུ་ཡིན། མིང་ལ་གང་གྲ་ཐར་
ཟེར། ང་རྒྱུད་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བསམ་ཡང་། འཁོར་འོངས་སྦྱོད་ཀྱི་འདུ་འཇོ་
ཆེ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐལ་བ་དང་མ་ལྷན་པས། ཤི་ནས་དབུལ་བོ་ཞིག་གི་ལུས་
བྱངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཏེ་བྱང་རྩབ་བསྐྱབ་བསམ་ཡང་འཆི་བའི་ཐབས་གང་བྱས་ཀྱང་མ་
ཤི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིམས་དང་འགལ་བར་བྱས་ནས་ཤི་བསམ་ཏེ་། ཁྱོད་ཀྱི་
སྤྲིམས་དང་འགལ་བར་བྱས་ནས་མདས་བརྒྱབ་ཀྱང་མ་ཤི་བ་འདི་རེད། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཏེ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཆོག་པའི་གནད་བ་སྦྱིན་རོགས་ཞུས་པ་
དང་། རྒྱལ་པོ་དོ་མཆོར་སྐྱེས་ཤིང་དགའ་མགུ་ཡི་རང་ཏེ་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་

འདས་གྱི་མདུན་དུ་བྲིན་སོང་ནས། རབ་རྩ་བྱུང་བཅུག་ཅིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་སློག་སྒྲིབ་
ན་མཐོང་རིས་གྱི་གནས་སུ་སྒྱུ་ཞིང་། ཆོ་དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་ཆོ་རིང་ནད་མེད་དུ་
གྱུར། ཆོ་ཐར་སློག་སྒྲིབ་པས་ཡོན་ཏེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདྲ་རེད། ལུས་གྱི་མི་དགོ་བ་
གསུམ་ལས་སློག་གཅོད་བཤད་ཆར་ནས། ལུས་གྱི་མི་དགོ་བ་གཉིས་པ། **མ་བྱིན་**
ལེན་ནི། འདི་ལ་དབྱེ་ན། མཐུས་ལེན་པ་དང་། འཇབ་བུས་ལེན་པ། གཡོ་
སྒྲུས་ལེན་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ལ། གཞི་བསམ་སྒྲུར་བ་མཐར་ཐུག་ཆོང་དགོས་ལུགས་
འདྲ་འདྲ་ཡིན་པས། **གཞི་རང་ཉིད་ལ་མི་དབང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བདག་རྩ་བཟུང་བའི་**
དངོས་པོ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལྗང་རིན་ཐང་ཅན། **མཐུས་ལེན་པ་ནི།** བཅོན་
པོ་དང་དབང་ཤེད་གྱིས་འཕྲོག་པའམ་འོས་མེད་པ་ལ་ཆད་པས་ལེན་པ། **གཡོ་སྒྲུས་**
ལེན་པ་ནི། བསྐྱུ་ཐབས་གྱིས་མགོ་གཡོགས་ནས་ཆོང་མ་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། བུན་
བསྐྱེད་འོས་མིན་ལེན་པ། **བྲེལ་གསུང་ལོག་བུས་ནས་ལེན་པ།** **འཇབ་བུས་ལེན་**
པ་ནི། བདག་པོས་མི་གོ་བའི་སར་རྒྱུ་འཇབ་ལག་འཇབ་བུས་ནས་མི་རིགས་ནས་རྒྱ་
བའམ། **རེད་ལ་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་གནད་ཆེ་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་**
འདི་ལོག་འཆོའི་ནད་གི་གཞོག་སྒྲོང་རེད། ང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་ཟེར་བ་
ལྟ་བུ། ད་དུང་དགོན་མཆོག་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ན་དེ་བས་ཀྱང་དན། དེ་ལྟ་
བུའི་གཡོ་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ཐབས་འཕྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་དངོས་པོ་སྒྲིན་མོས་མེད་བཞིན་
དུ་བྲིས་ཤིང་། **མཐར་ཐུག་དངོས་པོ་དེ་ཐོབ་སྒྲིབ་པ་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སློག་པ་**
འབྱུང་བ་སྟེ། **དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།** **སྒྲ་མ་སློག་གཅོད་དང་སློགས་**

མཚུངས་པར་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་བས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེབ་ཡིན། དག་འདུན་གྱི་ཐུས་སོགས་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་འཕྲོག་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དཔྱུལ་བར་སྒྲེབ་སོགས་སུ་སྒྲེ། ཀུ་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྒྲེབ་པར་གསུངས་པའང་ཡོད། ལྷི་ཡང་དང་གངས་མང་ཉུང་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་འབྱེད་པ་རེད། **རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར།** གལ་ཏེ་ལས་དེ་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་ཅིང་སྤྱོད་སྟོབས་གྱིས་ཟད་དེ་མི་ལུས་ཞིག་སྤངས་ན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་དབུལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་རེད། ངང་སྤོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་རྩུན་ལན་གཅིག་བཤད་པས་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་གནའ་ཞིག་ལ་རྩུན་པམ་ཞེས་པ་དང་རབ་འཛིགས་ཞེས་པའི་མི་གཉིས་ལ་གསེར་བུམ་པ་གང་ཐུན་མོང་ལ་ཡོད་པས། རྩུན་པམ་གྱིས་གསེར་བུམ་གང་ཤིང་བྱེ་བུམ་པ་གང་གྱུར་སོང་ཞེས་རྩུན་བཤད་པས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ཤིང་བྱེའི་ནང་གི་སྤྲིན་བུའི་སྒྲེབ་ལྷ་བརྒྱར་ལེན་པ་དང་། རབ་འཛིགས་གྱིས་རྩུན་པམ་གྱི་བུ་གཉིས་སྤེའུར་གྱུར་སོང་ཞེས་བརྩུན་བཤད་པས་སྤེའུའི་སྒྲེབ་ལྷ་བརྒྱར་སྤངས་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པ་སྤངས་པའི་ཐོག་ཏུ་རྩུན་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་འདྲ་ཆེ་བ་རེད། **བདག་པོའི་འབྲས་བུར་**ཡུལ་ལ་སངས་མང་བའི་ས་ཆར་སྒྲེས་ནས། **ལོ་འབྲས་ལ་**གནོད་པ་མང་བས་ལོ་འབྲས་རྟག་ཏུ་ཉུང་དུར་འགྱུར་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ་འདིས་ཆེ་ས་ནས་སྤྲོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་སྤྱི་མར་དཔྱུལ་བ་སོགས་སུ་སྒྲེ་ཞིང་། ཆུང་ས་ནས་འཛིག་རྟེན་ནའང་མིའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་འགལ་བའི་ཐ་ཆད་པར་ཡིན་ཏེ། མི་ཞིག་ཡིན་དུས་མི་ཡི་ཆ་ཆོད་ཡོད་དགོས། སེར་སྒྲུ་པོ་མོ་རྒན་གཞོན་སུ་ཡིན་རུང་མི་ཡི་ལུས་ཤིག་སྤངས་ཆར་བྱིན། ཀུ་མི་བྱེད་པ་ནི་མིའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མང་གཞི་རེད། ལག་ཅིག་མ་གཅོང་ཆར་དུས་སྒྲིང་།

གཅིག་གི་ལས་ཉེས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་གིས་མི་ཆོའི་མདུན་ལམ་རིང་མོ་དེ་ཆོང་མ་
བརྒྱག་འགོ། གཞན་ཅི་འདྲའི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཟུགས་མངོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་
གཞན་དག་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིབ་གཅིག་པོ་དེས་མ་ཁ་བསལ་དུ་འགོ། དེ་རིང་ཅ་
ལག་སྒྲེ་ཁ་གཅིག་མ་ཆོང་ན་འད་དེས་བྱེར་སོང་བ་ཨེ་ཡིན་བསམ་ནས་བསམ་ངན་འཆང་
རྒྱ་ཞིག་ཡིན་རེད། རྒྱ་མེད་དབང་ཆ་རྒྱུ་ཡང་གསེར་ལྷག་མགོ་ཙམ་ཞིག་ལག་ཏུ་
བཞག་ན་སྒྲེ་ཁེལ་སར་ཡིན་ན། མི་ཡ་རབས་ཡིན་རེད་ཟེར་ནས་ཆོང་མས་བཙུ་བ་ཀུར་
བྱ་ས་རེད་འགོ་བ་རེད་ལ། དེས་ན་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ། གསེན་པོའི་ཁ་མགོ་ན།
ཤི་བོའི་སྒྲེ་རུས་པ་ལ་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲུང་རྒྱ་འདི་དག་དགོ་བ་སྒྲོ་བས་ཆེན་ཞིག་ཡིན།
ས་ཆ་འདི་ན་གཞན་མོ་གསེར་ཁུར་ལ་ལམ་དབང་བ་དང་། གསེར་ས་ཐོག་ལ་བརྒྱལ་ན་
རྒྱ་བ་མ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཞིག་རེད་ན། དེའི་ས་ཆ་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡ་རབས་སྒྲིབ་
བཟང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། དགོ་དོ་སྒྲིག་དོ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱི་
མི་རིན་ཐང་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་འདྲ་བོ་ཡིན་ནི་རེད། ས་ཆ་ལྷལ་ལུང་ལ་
ལོངས་སྒྲིབ་འཕྱོར་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་ལ། དེའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དེ་བཞིན་དུ་འཕེལ་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེའི་འཕྱོར་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པ་ལོག་གཤེས་ནི།
འདི་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་། བདག་པོས་བསྐྱུང་བ་
དང་། རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་སྟོན་
ལྟན་ནམ། བདག་པོས་བསྐྱུང་བ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་བྱུང་མེད་ལ་སྒྲིབ་པ་
དང་། གཞན་ཡང་རང་གི་ཉི་དུ་དང་ཞེས་པ་འདི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་དེང་སང་གི་ཉི་དུའི་ས་མཆོམས་བྱེད་པ་དཀའ་བས། འདུལ་བ་ལས། ཕྱི་
མོ་གཉིས་དང་། མེས་པོ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བདུན་པ་རྩྭ་ཆད་ནི་ཉི་དུ་ཡིན་ལ།

དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉི་དུ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས། བྱི་མེ་ཞེས་པ་ཕ་མ་གཉིས་དང་།
 མེས་པོ་ཞེས་པ་ཨ་ཁྲེས་ཨ་ཕྱི་གཉིས་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་མི་རབས་ཞེས་པ་ཕ་མ་གཉིས་
 གང་རུང་གི་མི་རབས་བདུན་བརྒྱད་རྩོན་ཆད་ཉི་དུ་ཡིན་ལ། བདུན་བརྒྱད་ཕན་ཆད་ནི་
 ཉི་དུ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་མི་རབས་བདུན་བརྒྱད་རྩོན་ཆད་དུ་སྤང་བྱ་ཡིན་
 ལ། གཞན་ཡང་འདི་ལ་མི་ཆོས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཟེར་ནང་ཆོག རང་གི་རྒྱུང་མ་
 སོགས་བགོད་ཡུལ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱིས་བསྤང་བ་དང་འབྲེལ་བ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིན་གྱི་དུང་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཁ་དང་བཤང་ལམ་སོགས་བགོད་བྱ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་སྐྱམ་མ་དང་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆོ་དང་། ཆད་མ་ཡིན་པ་གངས་ལྗེ་ལས་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་དང་། གཞི་དེ་དང་
 དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཀླན་སྤོང་ཉིན་མོངས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མི་ཆོང་བར་སྤྱོད་འདོད་ཀྱིས། སྤྱོར་
 བ་དེའི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་མཐར་ཐུག་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོར་ཆོང་བ་སྟེ། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་
 ཀྱི་འབྲས་བུར་ངན་སོང་གསུམ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྟེ་བ།
 རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་རང་གི་རྒྱུང་མའམ་ཁྱོ་ག་བསྤུང་དུ་མི་བརྟུབ་ཅིང་། རྒྱ་གོགས་
 སྤང་བ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར། བདག་པོའི་འབྲས་བུར། འདམ་རྒྱུ་དང་ཡང་བའི་
 གནས་སུ་སྟེ་བ་ཡིན། དེས་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་སོང་། དག་གི་མི་དགེ་བ་
 བཞི་ལས། དང་པོ་རྩུན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། འདི་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཕམ་པར་
 འགྱུར་བའི་རྩུན་དང་། རྩུན་ཆེན་པོ་དང་། རྩུན་ཕྱོ་མོ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཉམས་རྟོགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་ཡོད་
 རྩུལ་བཤད་པ་དང་། ཡོད་པའི་རྩུལ་བསྟན་པ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
 གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་རྩུལ་བསྟན་པ། ཆོས་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོགས་

མི་ཤེས་པར་ཤེས་ཚུལ་སོགས་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ལྷག་མའི་རྩོད་དང་ཕམ་པའི་རྩོད་
ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ནང་རྩོད་ཞེས་པ། བརྗོད་གཞི་མེད་
ཀྱང་བསྐྱད་དཀའ་བག་ཅུ་ལ། །བརྗོད་ནས་དགོ་སྒྲིབ་བསྐྱར་བཏབ་སོགས་ལྷ་ལ་གོ་
དགོས་པ་ཨི་ཡིན་སྟེ། ཕམ་པར་གྱུར་བའི་བརྩོན་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྩོད་རེད། ལྷ་
མ་མཐོང་བར་མཐོང་བ་དང་། ཡི་དམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ཞལ་གཟིགས། ཆོས་སྒྲིབ་
ཆེ་གོ་མོ་ཡོད་རབས། དེ་དང་སྐྱད་ཆ་བཤད་རབས། སྒྲིབ་ལས་སྐྱབ་རབས།
ས་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་རབས། མ་དག་གི་སྒྲིབ་བ་ཅུ་མ་ཞིག་མ་འགག་བཞིན་དུ་རིག་པ་
ཆོད་ཕེབས་ལ་ཐོན་ཡོད་ཅན་པོ་འང་དེའི་གྲུལ་དུ་ཐོན་པ་རེད། མཐོན་ཤེས་མེད་པ་ལ་
ཡོད་ཅེས་སྟེ། །ཁང་པའི་ཕྱི་ནང་མི་རིག་པ་ཞིག་གིས་ཆོ་ཕྱི་མ་རིག་རབས་བཤད་པ་
སོགས་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྩོད་ལྷ་བྱས་མཆོན་ཏེ། རྩོད་མེད་ས་པ་དུག་གསུམ་གང་རུང་
གི་སྒྲོན་ན། དཔེར་ན་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ལོར་ལེན་པ། སྒྲིབ་སེམས་ཀྱིས་པ་རེལ་
ལ་གཞོད་བསྐྱལ་བ་སོགས་དང་། གཏི་ལུག་གིས་རྩོད་ཆོས་སུ་སྒྲིབ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་
སྒྲིབ་གིས་གཏམ་སྟེ་བར་འདོད་དེ་གཏམ་རྒྱུད་པ་མིན་ཡང་རུང་། རྩོད་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་
མི་འདྲ་ཡོད་པས། སྒྲིབ་བ་ལུས་ངག་གང་ཡང་རུང་བས་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པས་ཀྱང་
མགོ་གཡོགས་པ། དེས་ན་ཉམས་ཏྲོགས་ཞིག་ཡོད་མདོག་མདོག་གིས་མིག་དཀར་
ལོག་དམར་ལོག་སོགས་བསྐྱར་ཆེན་གང་གི་གྲུལ་དུ་འགོ་མི་ཤེས། དེ་རྣམས་ནི་མི་
ཆོས་བླ་མའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་ཆེན་པོ་རེད། རྩོད་ཆེན་
པོ་ནི། རང་གཞན་ལ་ཕན་གཞོད་ཡོད་པའི་རྩོད་རེད། རྩོད་ཕྲ་མོ་ནི། ཕན་
གཞོད་མེད་པའི་ཁ་ཤོབ་སྒྲ་ཤོབ་ཅན་པོ་དེ་རེད། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་རུས་མ་རུས་གང་
ཡིན་ཡང་མཐར་སྐྱལ་པ་རེལ་པོས་དོན་གོ་བ་སྟེ། དེའི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུར་རྩོད་ཆེ་

རྒྱུ་ལྟར་དན་སོང་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲེབ་དང་། བྱུང་པར་དུང་འགྲོར་སྒྲེབར་
 འགྲུར་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། **རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་མིར་སྒྲེལ་དང་། མི་ཁ་**
སྤང་ཞིང་བསྐྱར་བ་འདེབས་མཁན་མང་ལ་ཁ་ལས་མི་དགེ་བ་དང་། ལམ་ལ་མི་འགྲོ་
བདག་པོའི་འབྲས་བུར། བསྐྱེད་ཀྱི་གཡོ་འོག་ཏུ་ནམ་ཡིན་ཚུང་པ་དང་།
འཛིགས་པ་ཆེ་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲེའོ། །རྒྱན་ཆེ་ཚུང་གང་བཤད་ཀྱང་། བསེད་ནམས་
 མ་ཡིན་པའི་དག་གི་ལས་རེད། རྒྱུ་སྒྲིན་ལོས་ལྷི། རྒྱུ་སྒྲིན་ལ་བསམ་སྒྲོ་མ་
 བཏང་ཡང་། ཆོ་འདིར་མི་རྫོང་བྱེད་ལ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲུག་ཅིག་གང་ན་ཡོད། ཐེངས་
 གཅིག་ལ་རྒྱན་གཅིག་བཤད་པས་ཆོ་གཅིག་ལ་རྒྱན་མཁན་ཡིན་སྤང་ཤར་ནས།
 དེས་བཤད་ཚད་ལ་ཚད་མར་མི་འཛིན། ཆོག་མི་བརྩམ་ཞིང་། ཆོག་ལ་མི་ཡིས་མི་
 བརྩི་བ་དེ་ཆོ་སྤྲུམ་མའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིན་ཡང་ལོས་ཡིན་དང་། ཆོ་འདིའི་རང་གིས་ལས་
 ལུགས་གྱིས་རྒྱན་རང་གིས་བཤད་ནས་མཚང་རང་གིས་ཡུད་པར་བྱས་པས། བརྒྱ་
 བཤད་ན་གཅིག་བདེན་རྒྱུ་མ་རེད་ཅེས་མི་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་བརྩི་མི་སྲིད། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱན་
 གཉིས་མི་བྱ་རྒྱ་ནི་མི་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིད་རགས་ཐད་ལ་བཅིངས་ནས་འགྲོ་མི་ཞིག་
 གི་ཆེས་མ་མཐའི་རྒྱང་གཞི་ངོ་མ། བོད་མི་ཚད་ལྡན་ཚུལ་མཐུན་ཡིན་མིན་གྱི་ཤན་
 འབྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་གཟབ་དགོས། དག་གི་མི་དགེ་བ་གཉིས་པ་**ཐུ་མ་ལ་དབྱེན་ནི།**
 བཅོན་ཤ། གཞོགས་ཤ། རྒྱོག་ཤ་དང་གསུམ་ཡོད། བཅོན་ཤ་མ་ཞེས་པ་
 མཛའ་བོ་གཉིས་ངོ་དང་ངོ་ཐུག་ས་ན་བཅོན་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱོད་གཉིས་མི་མཐུན།
 ཁྱོད་ལ་འདིས་གནོད་འདི་བྱས་སོང་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ངོས་ལ་འབྱེད་པ་རེད། **མདོ་ལས་ཁྱུ་**
མཚོག་དང་མ་ཏེ་མཛའ་བཤེས་སུ་གྱུར་པ། གཡོ་སྤྱུ་ཅན་གྱི་**ཐ་སྤྱེས་ཀྱིས་**རང་འདོད་
 སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་དབྱེན་བྱས་ཏེ་མི་མཛའ་བར་བྱས་པ་བཤད་པ་ལྟར། བླ་སྤོབ་དང་

གྲོགས་པོ་གཉིས་ཉེ་སྔགས་ཕན་ཚུན་སྤྱིར་ཉེ་ཞིང་ཡིད་གཙུགས་པའམ། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་
མཛེས་བ་མིན་ནའང་། བཏང་སྒྲིམས་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དགའ་མི་དགའ་
གཉིས་ཀ་མེད་པ་དག་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གྲོགས་བསུ་
འདོད། ཞེས་པའི་དབང་ནང་འབྱུགས། གཏི་མུག་གིས་སྤྲ་མར་སྤྲིག་པར་མི་ལྟ་
ཞིང་། རང་ག་ཤེས་ངན་པས་རང་ལ་ཕན་པ་མེད་ནའང་པ་རོལ་པོ་སྤྲ་མས་དཀྱུག་
འདུག་མཁན་དེ་འབྲེལ་མི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཀུན་སྒྲོང་
དམ་པོས་དབྱེ་བར་འདོད་ནས། སྒྲིབ་བ་འབྱེད་རུས་ངེས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲས་པ་དང་།
རྒྱུར་གྱིས་གཞིགས་སྤེལ་མ། རྒློག་ཏུ་འབྱེད་པར་གྱུར་གྱི་སྤྲ་མའི་རིགས་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་
བརྟེན་པའི་ཉེ་འབྱེད་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམས་སྤྲུགས་ཀྱི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་ཡིན།
དེའང་རུས་པ་དང་བསྐྱེས་གངས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་རང་གར་
གྱིས་འབྲུབ་པ་མིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེ་བ་རིང་དུ་འབྱེད་པ་ལྟ་
བུས་མཛེས་བ་སྔགས་དབྱེ་སྟེ་མཐར་སྐྱུག་པ་རོལ་པོས་དེའི་དོན་གོ་བོ། །སྒྲིབ་བཏང་
མཐུན་གཉིས་བར་ལ་སྤྲ་མར་བྱས་ནས་དཀྱུག་གིང་རྒྱག་པ་ནི། མི་ཐ་ཆད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐ་
ཆད་རེད། མི་རྒྱུན་ཞིག་དང་བྱི་རྒྱུན་ཞིག་དཔང་སྤྲ་མ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གསུམ་པོ་
ཡུལ་སྡེ་བ་དང་། བྱིས་བཟའ་བའི་ནང་ན་མེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་རྒྱ་རེད།
མ་དགའ་བར་རྒློག་སྤྱད་བྱེད་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་མི་གཉིས་ཀྱི་བར་སྤྲ་མ་བྱས་པ་
སྟེ་མཐུན་གསུམ་དཀྱུག་པའི་གཞི་མར་བྱས་པ། སྤྲུག་སྤྲུག་གི་ལས་ཀ་ངོ་མ། རུས་
པ་དེ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་རང་མཛོད་ལྱིར་སྒྲོན་འདུག་པ་རེད། རྒྱུན་ཨ་བྲ་གཉིས་ཀ་
རྩ་མ་ཐུང་བས། ཉིན་ཞིག་བདེན་པའི་བདེན་པར་ར་འཕྲོད་པའི་ཉིན་མོར། ཉིན་
དཀར་མའི་ཐོན་བྱ་ལུག་པ་རང་གིས་རང་བྱས་པ་རེད། བྱེད་པར་དུ་སྤྲ་མ་དགོན་པའི་

ཐུགས་དགྲུགས། ཆོས་དང་དམ་ཆོག་བར་དུ་འགལ་བ་བཏང་ནས་དེའི་བར་དུ་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་ལས་ངན་གསོག་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། བསྟན་པ་དར་དང་མི་དར་དགོ་འདུན་
 གྱི་ཐུགས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་བཅད་པའི་
 མའི་ནང་དུ་དྲུག་བཏབ། མར་དཀར་གདའ་རུའི་ནང་ལ་ལྷན་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན།
 དགོན་པ་ཆོག་གིས་གཏོར་ན་གཏོར་ནི་རེད། གྱི་དང་མེ་མདས་གཏོར་ན་གཏོར་ནི་རེད།
 མདོར་ན་བསྟན་བཞིག་གི་སྟེ་རེད། སྡེ་དགྲུག་གི་ཡུང་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་ཆོག་བཤད་
 ལུགས་ཡག་བཅོག་གི་ཐོག་ན་འགྲོ་གིན་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་གནའ་གཏོར་ན་
 གཏོར་ནི་རེད། ད་གཏོར་ན་གཏོར་ནི་རེད། དེ་དུས་ཀྱི་དམ་ཉམས་སྟུག་པ་དང་།
 ད་ལྟའི་དམ་ཉམས་བཟང་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ད་དུང་ད་ལྟར་སྟུག་ནི་རེད། དེ་དུས་གང་
 ལྟར་འཇིག་རན་པའི་དུས་རེད། ད་ལྟ་ཡར་དར་བའི་དུས་རེད། མ་འཁྱུང་ཁོག་ཏུ་
 སོང་བའི་སྟུན། །མ་ཐོས་ཡིད་འཕྲོག་སྤང་ཕྱི་འཕྲུལ། །ཆོག་གི་བྱུང་པར་རྣམས་ལ་
 ཡོད། །ཟེར་ནི་རེད། གཏམ་སྟན་མོ་བཤད། ལས་བདེན་པ་ལས།
 སེམས་བྱང་བོར་བྱས་ན། སུ་ཡིན་ན་དགའ་ལ། ཐམས་ཅད་དགའ་ན་དགོ་བ་ཡིན་
 ནི་རེད། ཕན་སེམས་ཡོད་པའི་རྒྱབ་སོར་ན་ངག་གི་དྲི་མ་སྤོང་རུས། དེ་སྤངས་
 ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཐོབ་རུས་པ་རེད། ལྷ་
 མ་བྱས་པ་དེའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེ། **རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་**
བུར་གལ་ཏེ་མིར་སྟེས་ཀྱང་མཛའ་བཤེས་ཉུང་ལ། སྤང་མཁན་མང་བར་ཞིག་ཏུ་སྟེ།
བདག་པོའི་འབྲས་བུར་མཛའ་བ་དང་ནམ་ཡིན་ན་ཁ་བུལ་བ་དང་སྤྲོད་གནས་ཐུགས་མི་
སྟོམས་ཤིང་བཀོད་དཀའ་བའི་ལ་ཐུར་ལུང་གཟར་ཡོད་པའི་མི་སྤྱིད་སར་སྟེ་བའོ།
 དག་གི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པ་**ཆོག་རྩལ་ལ་དབྱེན།** རོར་རྩལ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་

རྩལ་པ། བརྒྱད་དེ་རྩལ་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲུབ་
གཞུགས་བྱུང་མི་མཛེས་པའམ། མིག་ཞ་ར། རྣ་བ་འོན་པ་སོགས་དང་། མིའུ་
མུང་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་
གང་རུང་གི་སྒྲོན་པ་དེའི་སྒྲོན་པོས་ནས་མཛོན་གྱུར་དུ་སྒྲོག་པར་འདོད་པས་ཆོག་དག་རྩལ་
མོའི་སྒྲུབ་བས། ཆོག་ལ་མདའ་མཆོན་མེད་ཀྱང་། མི་སེམས་ཆོལ་བར་གཏོར་
ཞེས་པ་ལྟར་མི་དགའ་བའི་ཆོག་དེ་ཕ་རོལ་པོའི་སྤྲིང་ལ་མདའ་གཟིར་བ་ལྟ་བུའི་མི་སྒྲན་པ་
བརྗོད་པས་མཐར་ཐུག་དེའི་དོན་གོ་བ་སྟེ། ཆོག་རྩལ་གྱི་ནང་ནས་པ་མ་དང་མ་ཁན་
སྒྲོབ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་བརྗོད་ན་སྤྲིག་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན།
གཞོགས་ཏེ་རྩལ་པ་ཅེད་མོའི་ཞོར་གྱིས་ཆོག་ངན་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་དེ་རྩལ་པ་གོ་
དགོས་ས་དེའི་མཛའ་གྲོགས་སོགས་ལ་བཤད་ནས་པར་གོ་ཐབས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རེད།
ཆོག་རྩལ་སྤྲོ་བ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་དང་མཚུངས་པ། ཆེ་ཆུང་དང་གངས་
མང་ཉུང་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡང་གིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེ། **རྩུ་མཐུན་གྱི་**
འབྲས་བུར་གཤམ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ནའང་མི་སྒྲན་པའི་སྤྲུལ་ཆོགས་མང་དུ་ཐོས། བདག་
པོའི་འབྲས་བུར་སྤྲོད་དུ་མ་དང་ཆོར་མ་དང་། ས་ཚུ་སྒྲོ་ཙན་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་
ས་སྤྱག་པོ་ཡ་མཐའ་བྲག་ཡིན། མ་མཐའ་ཆུ་ཡིན་སར་ཆོ་གཅིག་ལ་འདུག་དགོས་
ཐུག་པའི་གནས་སུ་ཆགས་དགོས་པའོ། དག་གི་མི་དག་བ་བཞི་པ་དག་བཀྲལ་པ་ནི།
འདི་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། འོག་པའི་དག་བཀྲལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དག་བཀྲལ།
བདེན་པའི་དག་བཀྲལ་རྣམས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩུན་ཕྱ་མ་ཆོག་རྩལ་དེ་དག་
གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མི་གཏོགས་པའི་དག་གི་ཉེས་པ་གང་ཡོད་ན། **དོན་ཆུང་དང་**
ལྷན་པའི་དོན་ཙམ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ་དག་བཀྲལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་ཉོན་

མོངས་པ་ཆགས་སྒྲིང་མོངས་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒྲོན་སྒྲིང་དན་པ་མི་བཟད་པས་
སྒྲིབ་པ་འདོད་དེ། སྒྲིབ་པ་ལོག་པའི་དག་བཀྲལ་བྲམ་ཟེའི་དན་སྒྲགས་འདོན་པའམ་ཁ་
ཏོན་བྱ་བ། གཅེར་བྱ་པའི་བསྟན་བཅོས། དགོས་འབྲེལ་མེད་པ་མྱི་པའི་གཞུང་
ལུགས་དང་། །བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ལྟ་བུའི་བསྒྲགས་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།
འཛིག་ཏེན་པའི་དག་བཀྲལ་དམག་དང་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་འདུ་འཛིའི་གཏམ་འབྲེལ་
མེད་བྱུང་བྱལ་དུ་སྒྲོག་པ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ལེན་པ། ཏོན་མོངས་པས་
བསྐྱེད་ཅིང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོས་གང་གི་ཆོག་བཟོད་ཅིང་། བདེན་
པའི་དག་བཀྲལ་དུ་བཅི་བ། དག་སྒྲིང་གང་ཞིག་རྟེན་པ་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་
རུང་དུ་ཁགས་གསྒྲིབ་བཅུམས་ནས་མཐར་སྒྱུ་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། མ་གུས་པ་
དང་སྒྲོད་མིན་ལ་ཆོས་བཤད་ན་བདེན་པའི་དག་འཆལ་གྱི་གལ་དུ་གཏོགས་པར་གསུངས།
དག་བཀྲལ་སྒྲིབ་དེའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུར་དན་སོང་གསུམ་དང་གཙོ་བོ་དུད་འགྲོར་སྒྱེ།
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་མི་ལུས་ཤིག་སྒྲངས་ཀྱང་ཆོག་མི་བཅུན་པར་འགྱུར།
བདག་པོའི་འབྲས་བུར་དབྱར་དགུན་གོ་ལོག་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་
ཆགས་པ་དང་ལོ་འབྲས་དུས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། དེས་དག་གི་མི་དགོ་བ་
བཞི་སོང་ནས། ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བརྒྱབ་སེམས་ལ་དབྱེན་ནི།
བདག་གི་རྒྱ་ལོར་ལ་བརྒྱབ་སེམས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཅ་ལག་རྒྱ་ལོར་ལ་བརྒྱབ་
སེམས་བྱེད་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་བྱེད་པ་ལས། དང་པོ་ནི།
བདག་ཉིད་གྱི་རིགས་དང་། གཟུགས་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་ལོར་རྩས་སོགས་ལ་
ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་བདག་ལྟ་བུ་མེད་སྟེ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡིན། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོར་ལ་
བརྒྱབ་སེམས་བྱེད་པ་ནི། ཁྱེད་གཞི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ན་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་མེད་པས།

སྒྲོན་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སློམ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

པ་རོལ་པའི་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་ནོར་རྒྱས་
ལ་མི་གཞན་གྱི་ནོར་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པས། འདི་ལ་ཆགས་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་བརྒྱབ་
པའི་རྒྱུ་མེད་པས། དེ་ཡག་གོ་སྒྲུལ་པ་སོགས་ཆགས་སེམས་དང་། རྒྱས་དེའི་
བྱུང་པར་མཐོང་ནས་རོ་སྒྲོང་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱི་བདག་གིར་མ་བྱས་ན་འཁྲུ་སེམས་དངོས་
བསྟན་དུ་མི་འགྱུར་བས། ང་ལ་འདི་ཡོད་ན་དང་ངའི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་ངའི་བྱའོ་སྒྲུལ་
པའི་ཡིད་གྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པའི་འཁྲུ་སེམས་གྱི་རོ་སྒྲོང་བ། ཡིད་གྱི་རྩོལ་བ་མི་
བྱེད་ན་གཞོད་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། ར་རང་ནོར་ལ་གཅེས་འཛིན་དང་།
༥ གསོག་སེམས་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཉོན་མོངས་པ་མི་བཟད་པ་
སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་རོ་ཆ་བདང་། བྲེལ་ཡོད་པ་དང་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་
སོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་པ་རོལ་པོ་གཞན་གྱི་ནོར་རྒྱས་དེ་རང་ལ་བྱུང་
ན། ང་ལ་དེ་ཐོབ་ན། ངས་དེ་བདག་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་། འདི་བདག་གི་
ཡིན་ན་སྒྲུལ་པའི་རྒྱུ་སེམས་ངམ་ངམ་གྱི་སྟེ་ཡང་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིད་གྱི་
རྩོལ་ནས། མཐར་ཐུག་དེར་སྒྲོན་པ་ན་གཞི་བསམ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་ཆོང་ཡོད་པ་
རེད། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་ནི། ས་འོག་གི་ནོར་ལ་སོགས་པ་
བདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་བྱུང་མེད་པ་ལ་ཆགས་ཏེ། བདག་ལ་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་
སྒྲུལ་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱབ་སེམས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་སྒྲུལ་མ་དང་
མཚུངས་ཤིང་གཙོ་བོ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པའོ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་འདོད་ཞེན་ཆེ་
བས་ཐམས་ཅད་དགོས་སྤང་ཤར་འདུག་མཁན་དེའི་ཡིད་གྱི་རེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
པར་སྐྱེ་འགོ། བདག་པོའི་འབྲས་བུར་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆ་རུང་ཟད་རེ་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་མར་འགྲིབ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། མིའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་

ལ་ཟད་པར་མེད་པས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྲིད་པ་དེ་ལྟ་ཆུ་འཁྱུང་བ་ལྟར་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་
 ཡིན་པས། ཡར་དེ་རིག་དུས་དེ་འདྲ་ཞིག་ང་ལ་དགོས་བསམ། མར་དེ་རིག་དུས་
 ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ན་བསམ་ནས། ཡར་བསམ་མར་བསམ་གྱི་སྒོ་སྒྲ་ཟད་མེད་སྒོས་
 རྒྱུའི་རི་མོ་དང་འདྲ་བ་དེས། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གཟེབ་རྩ་བཅུད་དེ་རང་གིས་རང་སྤྱོད་
 བྱས་རང་གིས་ཁ་རྒྱས་བཅིངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་འགྲོ་བར་མ་ཟད་པར། དོན་མེད་གྱི་
 སྤྱིག་པའི་ཡུང་པོ་རི་རབ་ཅོམ་ཞིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཐོག་ལ་སྤྱོད་འོང་བ་རེད། དེས་
 བ་འདོད་པ་མི་ཆེ་བར་ཆོག་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུའི་དམ་པའི་ཞོར་ནི་འདིར་བདེ་ཕྱིར་སྤྱོད་གཞི་མ་
 ཡིན་ཏེ། བྱེད་གང་གྲ་མེད་ལྟ་ལས། གསེར་གྱི་རི་ལ་གཡུ་ཡི་ཁྲོན་བརྗོད་
 ཡང་། །སེམས་གྱི་རྟོན་ས་སྤྱོད་མ་དགོན་མཆོག་བཟང་། །དཔལ་གྱི་རི་ལ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱ་
 འབྲུབ་ཀྱང་། །ཞོར་གྱི་དབྱུས་སུ་རང་སེམས་ཆོག་ཤེས་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་
 པས། ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའི་ཞོར་བསྟེན་དགོས། ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་གཉིས་པ་
གཞོད་སེམས་ནི། འདི་ལ་དབྱེ་ན། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས།
 སྤྱག་དོག་དང་འབྲུ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས། འཁོན་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་
 བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་དང་གསུམ་ཡོད། དེའི་སྤྱོད་དུང་རྒྱལ་དང་། རོ་ཆ་དང་
 ཉེས་དམིགས་གྱི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་གཞོད་སེམས་དང་ལྟ་དབྱེ་ན་འང་ཆོག་པ་རེད།
 དེ་རྣམས་ལས་**གཞི་ཡིད་དུ་མི་འཐད་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་གཞོད་སེམས་གྱི་**
རོ་བོ་ལ་རྟག་ཆོས་ཐེར་ལུག་རྩ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་གཡུལ་རོ་ལ་སོགས་པར་སོང་ནས།
 པ་རོ་ལ་པོ་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་ནས་གསོད་པར་སེམས་པ་**ཞེ་སྤང་གི་སེམས།** དེའི་ཆར་
 གཏོགས་འབྲུག་ཆེ་ལྟ་བུ་གོང་དུ་ཞོར་དོགས་པའི་བསམ་པས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 སེམས་པ་སྤྱག་དོག་དང་། སྤང་བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དམ་དུ་བཟུང་ནས་

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་དུན་པ་འཁོན་འཛིན་གྱི་སེམས།
གཞོད་བྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་རྒྱལ་གྱི་སེམས། སྒྲར་ང་ལ་གཞོད་པ་འདི་འདྲ་
ཞིག་བྱས་སྒྲིང་བསམ་ནས་དེ་སེམས་ལ་བཞག་སྟེ། འདི་དག་བསད་ན་དང་བརྟེན་ན་
ཅི་མ་རུང་སྒྲིམ་པ་འབྲུག་པའི་སེམས། རོ་ཚོ་དང་ཉེས་དམིགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
སེམས་ལྟ་ལྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བཙོན་དུ་བཟུང་
བ་དང་ཐག་པས་འབྲིག་པ་དང་ཐབས་དུ་མས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་བྱེད་པར་
རྩོལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་དངོས་སུ་རྣམས་ན་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཐག་ཚད་པའོ། ཐུབ་རྒྱ་
མེད་ན་རྒྱན་དུ་ངན་སེམས་ཁོན་འཆང་བས། ཞེ་སྒྲུང་སྦྱེ་ས་གཞན་པ་རོལ་པོ་ཡིན་
ཡང་ཕམ་རྒྱ་རོལ་རྒྱར་རང་ཉིད་ཕམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་སེམས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱི་མར་
ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བར་མ་ཟད། རང་གི་རྒྱུད་ཆོག་ཅིང་བརྒྱགས་ནས་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་
བ་བསགས་ཚད་པོ་འཛོམས་འགོ། དེས་མི་ཚད་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀ་སེམས་མི་བདེ།
ཐན་མི་ལམ་ནང་རྩྭ་ཆད་དུ་གཞོད་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་རྩམ་སེམས་
བྱས། སེམས་མི་བདེ་བས་སྦྱིད་དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་རྩྭ་གྱིས་རྒྱང་
སེམས་ཀྱི་འདུ་བ་འབྲུགས་ནས་སྤིང་ནད་ལ་སོགས་པ་ནད་སྒྲ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་རྩྭ་བྱེད་
པ་རེད། གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་ངན་པ་འབྱུང་བ་དེ་དང་རང་གི་མནར་
སེམས་པ་གཉིས་པར་སྒྲིང་རྒྱར་སྒྲིང་བྱས་ནས་ནད་མང་པོ་འབྱུང་། བ་རྒྱ་མང་བས་
ཤས་སྟེ། བ་ཤས་གཉིས་མཐར་འཁིར་རྒྱ་རེད། འཁི་བ་ཐག་ཇེ་ཉེ་ལ་གཏོང་བ་རེད།
དེས་ན་གཞོད་སེམས་སྤངས་ནས་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་བདེ་
སྦྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། རང་ཉིད་ཨོ་ཁེ་ཨོ་རྒྱལ་བསམ་ན་གཞོད་སེམས་སྤོངས་དང་ཁེ་
རྒྱལ་ཁེ་རྩ་བ་དེ་ཡིན། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་ངན་སོང་གསུམ་དང་བྱེད་པར་

དུ་དམུལ་བར་སྒྲེ། **རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲོལ་སྟོབས་**
ཀྱིས་ཟད་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་འཛིགས་སྒྲག་ཆེ་བ། **བདག་པོའི་འབྲས་**
བུར་ནད་དང་འབྲུགས་ཚུད་དང་། གཟེར་རེ་ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་མང་བས། **མི་**
དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གཞོད་པའི་འཆོ་བ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པ་
ལོག་ལྟ་ལ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་
 བ། དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པས། འདིའི་གཞི་བསྐྱེད་
 མེད་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ལས་**རྒྱ་མཐུན་འབྲས་**དང་། བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལྟ་བུའི་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ། ལྟ་བ་དན་པའི་ཀུན་དཀྱིས་ཀྱིས་འཆིང་བའི་མུ་སྟོགས་**རྒྱུར་**
འཕེན་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་པས། དེ་མི་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བཟང་མོ་མ་ཤི་བར་དུ་བདེ་བར་
 སྒྲོད། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་
 པས། **སྒྲོལ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ལྟར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གོ་ཞིང་མཐར་ཐུག་**མེད་པ་ཉིད་
 དུ་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་དམུལ་བ་དང་དུད་འགོ་སོགས་
 དན་སོང་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་དང་། **རྒྱ་མཐུན་གྱི་**
འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་མོངས།
བདག་པོའི་འབྲས་བུར། བཟང་དང་རེ་བ་ཐམས་ཅད་དན་པར་འབྱུང་བའི་བཟང་དན་
 གོ་ལྟོག་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
 དན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲོལ་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་དང་། གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས།

ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེ་སྤང་གིས་ནི་དམུལ་བར་
འཕེན། །མྱོངས་པས་པལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
མི་དགོ་བ་དེ་དག་ཞེ་སྤང་གི་སྒྲོན་སྤྱད་ན་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
ཀྱིས་སྤྱད་ན་ཡི་དྲགས་དང་། གཏི་ལུག་གི་སྒྲོན་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ལ། གངས་གྱི་སྒྲོན་སྤྱད་ན་རྣམ་པར་བཞག་ན། མི་དགོ་བ་དེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱད་
པས་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མང་པོ་སྤྱད་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། འགའ་
ཅོས་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སྤྱད་ན་རྣམ་པར་བཞག་ན།
ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པར་སྤྱད་ན་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་
འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྲགས་དང་། ཡུལ་ཐམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དུད་
འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོག་སུམ་གྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་བརྩུ་པོ་དེ་དག་གྲང་
ནང་གསེས་གྱི་སྒྲོན་སྤྱད་སྒྲིག་པ་ལྟུ་ཡང་དབྱེ་ན། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་
ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ། དམ་པ་ལྷ་ཆོས་སུ་ཡུལ་གཉན་ས་སྤྲུ་མ་དང་། འཛིག་རྟེན་མི་
ཆོས་སུ་གཉན་ས་འིན་ཆེན་པ་མ་སྟེ། ཆོས་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལ་བཀའ་འིན་ཆེ་བའི་
ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་དཔ་དང་། ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དག་བསྐྱུས་ཤིང་།
དེ་དག་གི་དགོར་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲོགས་ཤིང་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དག་སྤྲ་
མའི་སྒྲོན་སྤྱད་པ། དེ་དག་ལ་ཆོག་རྩུབ་དང་། དེ་དག་གི་རྩུ་ལོར་ལ་བརྩུབ་
སེམས་དང་། དེ་དག་ལ་གཞོད་སེམས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལོག་གཡེམ་གྱི་
ནང་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྩྭ་ལ་བྱིམས་རབ་བྱུང་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། བསྟེན་གནས་
སོགས་ལ་གནས་པ་སོགས་བསྟོད་བྱ་མིན་པ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་དབྱེན་གྱིས་འབྱེད་པ་ལྟར་དགོ་འདུན་འབྱེད་པའི་རྩུབ་དང་།

ཐ་མ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆ་འདྲ་བ་སྒྲ་མའི་སྐྱེད་གྲ་དང་བསྟན་པའི་སྐྱིད་གྲ་བྱེད་ཏུ།
 དགྲ་བཅོམ་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་པར་ལྷ་བ། དུད་འགྲོ་ལྷ་བུ་ལ་ག་
 བླག་གི་སྒྲོམ་སེམས་ཀྱིས་ལུས་པོངས་ཆེ་བ་གསོད་པ། བཤམ་བཤམ་ན་གང་ཆེ་ཆེ་
 དང་གང་ཆེ་ཆེ་བཤམ་བ་བཞིན་རེད། རོར་ལ་རུམ་པའི་འདོད་སྲེད་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་
 བོང་ནས། དངོས་པོ་མང་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེ་བ་རྟུ་བ། སྤྱིག་པ་བྱེད་པ་ལ་འགྱེད་
 བཤགས་མེད་ཅིང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་སེམས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དགའ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་
 སོགས་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་ལ། ཡུལ་དེའི་ལྷོག་ལྷོགས་རྣམས་ནི་ཉ་ཅང་གཉན་ས་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་སྤྱོན་ནི་ཅུང་ཟད་ཡང་བའམ་ཆུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་
 པར་སྤྱོད་པ། མི་དགེ་བཅུ་དང་མཆོམས་མེད་རྣམས་པ་ལྟ། ཉེ་བ་ལྟ་དང་ལྷི་བ་རྣམས་པ་
 བཞི། ལོག་པའི་ལས་བརྒྱད་ཁ་ན་མ་ཐེའི་ལས། སྤྱིག་ལ་བབ་ཀྱང་ཐ་མོའང་
 སྤང་བར་མཛོད། ཁེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་།
 ཐ་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་བསད་པ་སོགས་མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་དང་། མ་དགྲ་བཅོམ་མ་
 སུན་ལྟུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ངེས་གནས་བསྐྱུམ་པ། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་
 བསད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་སྐྱོའ་འཕྲོག་པ། མཆོད་རྟེན་བཞག་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་
 མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་སྟེ། མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་དང་ཉེ་བས་ན་ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་པ་
 ལྟ་ཞེས་བྱ། ལྷི་བ་རྣམས་པ་བཞི་མི་ཆོས་ལ་མནའ་ཐོས་པ་ལྟ། ཉན་ཐོས་ལ་འདུལ་
 བྱིམས་ཉམས་པ་ལྟ། བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱུང་བྱིམས་ཉམས་པ་ལྟ། གསང་སྤྱགས་
 ལ་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལྟ། ལྷི་བ་སྟེ་ལྷི་བ་བཞི་དང་། ལོག་པའི་ལས་བརྒྱད་ནི། དད་
 པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅག་པ། དགེ་བ་ཅན་གྱི་ཐུགས་དཀྱུག་པ། དཀྱུག་པོའི་ཆོས་ལ་
 མི་དད་ཅིང་སྒྲོད་པ། བླག་པོའི་ཆོས་ལ་དད་ཅིང་བསྒྲོད་པ་སྟེ་ཕྱིའི་ལོག་པ་བཞི་དང་།

སྐྱེས་སྒྲིབ་བ་དང་། གྲོགས་ལ་སྤང་སེམས་སྒྲིབ་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྒྲིབ་བ།
དགྱིལ་འཁོར་གཉིན་པོའི་མཚམས་འབྲལ་བ་སྒྲིབ་ནང་གི་ལོག་པ་བཞི་སྒྲིབ་ནང་གི་ལོག་པ་
བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འཛི་མི་དགོ་བའི་ལས་མཐའ་དག་ལ་སྒོག་དམར་པོ་འདི་
ལ་བབ་ཀྱང་སྤྲ་མོའང་སྤང་བར་མཛོད། དགོ་བ་བཅུ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་
ཡི། །དགོ་བསྒྲིབ་དགོ་ཚུལ་བསྒྲིབ་གནས་དགོ་སྒྲིབ་སོགས། །སོ་སོར་ཐར་དང་
བྱང་སེམས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི། །སྒྲིམ་པ་གང་སྤང་སྤངས་ཤིང་བསྐྱུང་བ་
ལ། །ཐར་པ་འདོད་བྲོད་ནན་ཏན་སོག་ལྟར་སྐྱུངས། །ཞེས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤང་བ་
དགོ་བ་བཅུ་དང་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྒོག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཏོང་སོགས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དགོ་བ་བཅུ་
དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཡི་སྒྲོ་ནས་དགོ་བསྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་དང་
བསྒྲིབ་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། དགོ་སྒྲིབ་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྐྱུས་པ་དགོ་སྒྲོབ་མ་སྒྲི། དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་རིགས་བརྒྱད་དང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྒྲིམ་པ་གང་ཁས་སྤང་བར་བྱ་
བ་དང་། སྒྲིམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་ཤིང་ནན་ཏན་ཀྱིས་བསྐྱུང་
བ་ལ། སྒྲིང་ནས་ཐར་པ་སྐྱུབ་པར་འདོད་པ་བྲོད་ཀྱིས་ནན་ཏན་ཀྱིས་སོག་ལྟར་དུ་
གཅེས་པར་སྐྱུངས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་བཞག་དེ་དག་ཤེས་ཤིང་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་ཁྱུར་པ་
ཡིན་པས། རང་གིས་རང་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིབ་བཅང་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཤས་
ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱུང་བའི་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་རང་རྒྱུད་
ལ་དེ་དག་གང་ཤས་ཆེ་བ་རང་གིས་རང་ལ་བརྟགས་ནས་རང་སྒྲོན་རང་གིས་ངོས་ཆོར་
ཀྱིས་བསྐྱུང་སྟེ། ག་རེ་ཞེས་བསམ་སྒོ་བཅང་ནས་ངས་སྒྲོན་ཆད་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་

གྲངས་གྲིས་མི་ཚོད་པར་བསགས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིན་
 ཆགས་པས། །ལྟར་བའི་རྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན། ཤེས་
 བཞིན་གྱི་བྱ་ར་དང་བཅས་པའི་དྲན་པས་མ་ཟིན་པས་དགེ་བའི་རྟོག་པ་ཙམ་འཆར་མ་ཆུང་།
 བས་ན་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཕྱུར་ཏེ་དགེ་སྤྲིག་ངོ་མ་ཤེས་པས། ལས་བསགས་པ་ལ་
 བསགས་པར་ངོ་མ་འཕྲོད་པས་སྒྲོ་སྒྲོ་ལྟར་ཞོད་ས་པའམ་སྒྲིན་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ཅི་འདྲའི་
 ལས་ཉེས་བཅའ་སྤྲུག་བྱས་མེད། སྒྲོ་སྒྲོ་ཡུལ་ཞེས་པ་འཁོར་ནམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ས་
 ཆ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་རེད། སྒྲོ་སྒྲོ་ཡང་དེར་གནས་པའི་དགེ་ངོ་སྤྲིག་ངོ་མི་ཤེས་པའི་མི་
 ལ་སྒྲོ་སྒྲོ་ཞེས་ངོས་བཟུང་བ་ལས། ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་སྒྲོ་ཁ་བྲ་རྒྱུང་པ་མ་
 གཏོགས་སྒྲོ་སྒྲོ་མེད་པ་ཡང་མ་རེད། དགེ་ངོ་སྤྲིག་ངོ་རེ་ཤེས་པའི་དུས་དྲན་ས་བཟུང་།
 སྟེ་བག་ཡོད་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་མ་བྲལ་བའི་དྲན་པས་ཟིན་པར་བྱས་
 ནས་མི་དགེ་བ་བཅུས་མཚོན། སྤྲ་རགས་ཀྱི་སྤྲིག་སེམས་ནམ་བུ་ཙུང་ཙུང་དེ་དང་དེའི་
 གཉིན་པོ་བསྟན་ནས་གདོང་ནས་བསྒྲོག་གོ་ལ་གྲིས་ཉེས་པ་དེ་དག་ལས་བྱོལ་བའམ་གཟུར་
 ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། བྱོལ་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་གྲིས་ཀྱང་མི་ཚོགས་པར་ནག་པོ་མི་དགེ་བ་དེའི་
 རྟོག་སྒྲོགས་དཀར་པོ་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་སྟོན་ནས་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་སོགས་དགེ་བ་
 བཅུའི་ལམ་ལ་མགོ་འཇགས་ལ་མེ་ཤོར་ན་དང་པོ་ནས་དེ་བསྒྲོག་པར་བཅོན་པ་ལྟ་བུ།
 དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཅོན་པ་དེ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་དང་། བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་མ་བཞག་ནས་བཅོན་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྟུང་མ་དུ་མོས་པ་དང་།
 སྟོབ་རང་ཤུགས་གྲིས་མ་བུ་བར་དུ་སྟོམ་དགོས། གོ་བ་ཙམ་གྲིས་མི་ཚོགས་པས།
 སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བྱངས་ནས་རང་གི་དགེ་སྤྲིག་གི་དབྱེ་བ་དང་། ད་སྟོན་སྤྲིག་པ་ཇི་
 ལྟར་བྱས་ཡོད། དེ་ལ་འགྲོད་སེམས་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཕྱིན་ཆད་བཤགས་སྟོམ་ཇི་ལྟར་

བྱ་བའི་སྐོར་རྣམས་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་
གྱིས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སྤྱོད་འགྱུར་ལ་སོགས་ངེས་རྣམ་
གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐོང་བའི་ཆོས་ཆོའདི་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བར་ངེས་
པ་དང་། སྦྱོར་ནས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་བ་སྟེ་སྤྱོད་བ་འགྱུར་བ་ངེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དཔེར་ན་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་
སྤྱིག་ཅན་ལྷན་སྦྱིན་དང་། ངེས་གསང་སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཤིས་
རྟུན་དང་དཔལ་འཛིན་ལ་སོགས་པ། ཆོས་དང་སྟོན་པ་ལ་གཤེར་ཞིང་སྟོན་པའི་ལས་
ངན་བསགས་པ་རྣམས་ཉེན་དེར་ལུས་མ་སྦངས་བར་ས་གས་ནས་དཔྱུལ་བར་སོང་བའི་
མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་དོ་མ་ཡོད་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཏེ། རང་གིས་རང་
ལ་འདད་བརྒྱབ་སྟེ་རང་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་བཤགས་ཐབས་དང་བྲལ་
བ་ཤིག་བསགས་ཡོད་པའི་སྤྱིག་ཆེན་དེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་
གཞན་མ་འདི་སྟམ་དུ་བསམ་སྟེ། གྱུ་སྟོབ་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
སྤྱོད་ཐར་པ་དང་སྟོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། མི་དགེ་བ་
དེ་དག་གི་ཚུ་བ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་སྟོངས་པ་ཞིག་དགོས་འདུག་ཀྱང་། རང་
གིས་རང་ལ་འདད་བརྒྱབ་སྟེ་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ན། རང་གི་ཆོའདི་ཁ་ལ་བསགས་
ཡོད་ངེས་ཀྱི་མཛོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསགས་མོད།
སྦྱོབ་འདིར་ལས་བསགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེས་ཆེན་པོ་ཡང་མི་མཆོན་པའི་སྦྱོབ་
སྟེ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་རང་དང་འཁོར་སྟོབ་མ་འབངས་སྟེ་རིགས་སྟོས་བཅས་སོགས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤྱིག་པ་བསགས་ཡོད་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ནི་དཔྱད་
ན་བསགས་ཡོད་ངེས་ལ། སྤྱིག་པ་བསགས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་

རང་ཉིད་ཁོན་ས་སྤྱོད་བ་མ་གཏོགས་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་བགོ་བཤའ་བྱ་རུ་
མེད་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་གྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས། བྱིད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དགོ་སྤྱོད་ལྷ་དང་
ནི། མཐོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཙུན་མོ་དང་། འཁོར་གྱི་སྤྱད་དུ་སྤྲིག་པ་
མི་བགྱི་སྟེ། འདྲུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་སྐལ་ལོད་འགའ་མ་མཆིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བྱིད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དང་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་། མཐོན་
པོ་དག་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཕྱིར་དང་། བཙུན་མོ་དང་། སྤྲིན་དང་སྤྲིན་མོ་
འཁོར་གྱི་འབངས་སོགས་གཞན་གང་གི་སྤྱད་དུ་འདྲ་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་མི་བགྱི་སྟེ།
དེའི་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་དུས་སུ་རང་
གཅིག་ཕུས་སྤྱོད་བ་ལས་སྐལ་བ་ལེན་མཁན་བགོ་བཤའ་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ།
ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་འདྲང་ཞིབ་པ་རེ་བརྒྱབ་ན། **ཉ་ལྟོ་ཉ་ལྟོ།** ཅི་འདྲ་ཞིག་
ལས་ཆར་སོང་། བྱི་ལ་ནི་ལེན་རྒྱ་མེད། སྤྱོད་མཁན་ནི་རང་གཅིག་ཕུ་རེད།
ལས་ཆར་རྒྱ་ནི་ཁུར་དགོས། **ད་ནི་མེད་དོ། ད་ནི་མེད་དོ། ད་ནི་ཆར་སོང་།**
འདི་ནས་འཕྲོས་ཏེ་རན་སོང་སྤྱོད་བ་ལས་འོས་མེད་པ་ཞིག་འདྲའོ་འདྲའོ་སྤྲིན་ནས་ཡིད་
སྤྱོད་སྤྱོད་པོར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་མེད། སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་སྤྱོད་ཤར་རེ་
འགྲོད་པ་རྟེན་མི་སྤྲོབས་པ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ལ་གོ་དགོས། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་**དེའི་ཆོ་ད་**
གཟོད་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནད་ཤེས་ཤིང་མཆོང་རིག་པ་ཡིན། **ད་ལྟའི་སྤྲོབས་རང་རེ་མི་**
ཀུན་གྱིས་དགོ་སྤྲིག་ངོ་ཞིག་ཤེས་བསམ་བྱུང་བྱེད་པ་ནི་ངོ་མ་བཤའ་ན་དགོ་སྤྲིག་གི་མིང་
ཞིག་བརྒྱུད་ཤེས་པ་ཙམ་དང་། དེའི་སྐོར་གྱི་ཁ་བརྒྱུད་**མོལ་ཙམ་བྱེད་པ་ལས་དེའི་**
སྤྱད་དོར་བྱེད་ལུགས། ཞེ་ཐོག་རྩ་དེས་ནས་དེ་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཕྱོགས་ལ་བཅར་
གྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་མེད་པས་**སྤྱད་དོར་གྱི་རྩ་བ་**ཆ་ཆོང་བ་**བཅར་ཕོག་**གཅིག་ཆར་

དུ་རོ་ཤེས་པ་མེད་པས། དགེ་སྤྲིག་གི་མིང་ཙམ་ཤེས་པས་གྲགས་མིན་ཙམ་དང་།
གྲགས་ལས་དག་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ངེས་མེད་ཅན་ཡིན། ད་རེས་རང་
ཉིད་གྱིས་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གདམས་ངག་ལག་བྲིན་དུ་གནང་བའི་བཀའ་རྒྱུ་ལས།
ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་བ། །ཆོག་གས་
ཞིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ལས་དང་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་བ་བཞིད་དུ་མཐོང་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ།
དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་བསྐྱོད་བར་འགྱུར་ངེས་ལ་འཇིག་རྒྱུག་གི་
སེམས་དང་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གཅིག་པོས་ཀྱང་མི་ཆོག། རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་།
སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས། སྒྲོམ་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་སྟེ།
དེ་ལྟར་བུའི་སྟོབས་བཞི་ཆོང་བའི་སྒྲོན་ས་སྤར་བྱས་ལ་འབྱོད་པས་བཤགས། ཕྱིན་ཆད་
སྒྲོམ་སེམས་གྱིས་སྒྲོམ་སྟེ། བཤགས་སྒྲོམ་དག་པོ་དང་འབྱོད་སེམས་བརྟན་པོར་བྱེད་
དེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས།
དེ་ལྟར་བུའི་སྤྱོད་དོར་གྱི་གནད་མ་ཞོར་ན། འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྟོན་པ་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་ཐབས་
མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བས་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྟར་བུའི་ལས་རྣམས་
ཆེན་སྤྲིག་ཆེན་བྱས་པ་ཡང་ཕྱི་ནས་བཤགས་སྒྲོམ་དག་པོ་བྱས་པས་འདག་རྒྱ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྤྱོད་ལས། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་
ལས། །ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །སྐྱབ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟར་སྤར་ནས་
མཛེས་ཏེ། །དག་འཕོ་སོར་སྤོང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གང་ཟག་གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་བྲིལ་གྱིས་མནན་པའམ།
སྤྲིག་གོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལེགས་ཉེས་སྤོང་དོར་གྱི་གནས་མ་ཤེས་པས། མི་དགེ་བ་

གང་བྱུང་དུ་སྤྱད་དེ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས། ཕྱི་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་
འཕྲད་དེ་སྒྲུང་དོར་ལྟར་ལེན་པས་བཤགས་སྒྲོམ་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཆད་རྒྱུད་སྒྲོམ་པའི་བག་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་རེ་ཞིག་གཟས་ཟིན་པའམ་སྤྱིན་གྱིས་
སྤྱོད་ཆོ་ནག་ཞོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་སྤྱིན་དང་བྲལ་ཆོ་མཛེས་པ་ལྟར་སྤྱིག་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་སྤར་
བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་གཙུང་དགའ་བོ་དང་། སོར་ཐེང་ཅན་དང་། རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྡན་
ནམ་མ་སྤྱོད་དག་དང་། རྒྱལ་བུ་བདེ་བྱེད་བཞིན་ཏེ་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེན་བསགས་ཀྱང་
བཤགས་སྒྲོམ་བྱས་པས་དག་སོང་བ་ཡིན། **ཞེས་གཙུང་དགའ་བོ་རྒྱུད་མ་པུ་རྒྱ་རི་གཡ་**
ཡིད་ལྷག་པར་ཆགས་པས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་མཆིས་འབྲང་དེ་ལ་རྩེས་སུ་སེམས་པས་
ཆོས་ཕྱོགས་ལ་མི་བརྩོན་པ་ན། **དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་དམུལ་**
བའི་གནས་རྣམས་སུ་བྱིད་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་སོགས་ཐབས་
ཀྱིས་བརྟལ་བས་མཐར་དག་བཙུམ་ཐོབ་པ་སྤར་བཤད་སྤྱོད་བདེ་བཞིན་དང་། བྲམ་
ཟེའི་ཁྱེའུ་མི་གདུང་སོར་ཐེང་ཅན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པོ་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་
དན་པས་མི་སྤྱོད་བསད་དེ་སོར་མེའི་ཐེང་བར་བྱེད་ན་ཆོས་སུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཆོས་མ་ཡིན་
པར་སློབ་པས་དེར་ཆོས་ཡིན་སྟངས་ཤར་བས་དེའི་ཁ་ལ་ཉན་ནས་**མི་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་**
བསད་པ་དང་། མ་སྤྱོད་དག་འམ་རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྡན་གྱིས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྟུས་
ནས། ཡབ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་སྤར་གྱི་ཤ་འཁོན་སོག་གི་ལན་ཆགས་ཀྱིས་བསད་དེ་
མཚོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ཡང་བཤགས་སྒྲོམ་གྱིས་དག་ཅིང་། སྤར་སོར་ཐེང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་**དག་བཙུམ་ཐོབ་པ་**དང་། མཐོང་ལྡན་བཙུམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་བསྟེན་དད་པ་ཅན་གྱི་མཚོག་ཏུ་ལུང་བསྟན། **བདེ་བྱེད་ཀྱིས་ཚུལ་**

བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཡིད་བྱེད་གྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་ལོག་གཤེམ་བྱས་པའི་ལེ་ལན་
གྱིས་རང་གིས་མ་བསད་པ། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་འགྱུར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བྱས་པས་དཔལ་བ་དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བདེ་བས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤྲེས། དར་གྱི་ཕོ་
ལོང་ཞེས་པ་སྤར་གྱི་ཕྱིར་ཆས་རིང་མོ་ཞིག་གི་མིང་རེད། དེ་བདེ་བས་པའི་ཆོ་ཙམ་སྤྲེ་
པར་བྱུང་ལ་བདེ་བས་པ་རྒྱུར་ཡར་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དཔལ་བ་དེ་ཙམ་སྤྲེས་པ་ཙམ་
ཞིག་གིས་ཐར་ནས་མཐར་འཕགས་པ་བྱུང་བཞིན་ནང་གི་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་བཤད་པས། སྤྲིག་པ་དེ་དག་དྲན་པའི་མོད་ལ་འགྱུར་པ་ཡང་ཆེ་ཞིང་བཤགས་
པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ནི། གནད་ཟབ་ཤོས་ཡིན་པས་སྤུང་བོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་
པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་ཞེས་པ་བསགས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དང་རྣམ་སྤྲིན་
ལྟེན། དེ་བཤགས་ན་ངོ་མ་དག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། ངོ་མ་དག་རྒྱ་ཡོད་
ངེས་པར་ཡིན་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་བཤགས་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། འདིའི་
གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་
དང་ལྟན་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བྱིལ་གྱིས་ནོན། ཆོས་བཞི་གང་ཞེ་ན།
རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། གཉན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་པའི་སྟོབས། ཉེས་པ་
ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས། ཉེན་གྱི་སྟོབས་སེ་ཞེས་གསུངས་པས་གོང་དུ་ཞུས་པའི་སྟོབས་
བཞི་པོ་དེ་ལ་བཞེན་ན་ཉེས་པ་བཤགས་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་
པའི་སྟོབས་ནི། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱུར་པ་དྲག་པོར་སྤྲེས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྤྲན་སྤར་
མཐོལ་ལོ་བཤགས་སེ་ཞེས་འགྱུར་སེམས་དང་བཅས་པའི་མཐོལ་བཤགས་བྱས་པ་དེ་
རེད། འདིའི་འགྱུར་པ་ལ། འགྱུར་པ་བསྐྱེད་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བརྟགས་

ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དང་པོ་ནི་སྒྲར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་དེ་དོན་མེད་དུ་བྱས་
 སོ་བསམ་དེ་དོན་མེད་པ་ལ་བརྟགས་ནས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲིག་
 པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་བསམ་ནིང་
 འཛིགས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་
 ལ་འགོར་འགྲུང་དུ་འགྲོ་མི་ཉན་པའི་ཉེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྒྲུར་དུ་འབྲལ་དགོས་
 པ་ལ་བརྟགས་ནས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་འགྱོད་པ་སྐྱེད་ལུགས་གསུམ་ཡོད་
 པའི། དང་པོ་སྒྲིག་པ་བྱས་པའི་དོན་ལ་འདང་རྒྱག་ན། སྐབས་རེར་དབྲ་འདུལ་
 བའི་ཆེད་དང་། མཚམས་རེར་གཉེན་སྒྲུང་པའི་ཆེད། སྐབས་རེས་འགར་རང་ཉིད་
 ཀྱི་ལུས་སྒྲུང་བའི་ཆེད། རོར་གསོག་པའི་ཆེད། སྙན་བྲགས་རྒྱས་པའི་ཆེད་
 སོགས་མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་སྤང་གི་སེ་ཆོས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ང་གི་
 རས་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དུས། དབྲ་གཉེན་ཡུལ་དང་རོར་རྩས་གཅེས་པའི་
 སྐྱེ་ལུས་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་དང་མཉམ་པོར་མི་འགྲོ་ལ། ལས་ངན་གྱི་སྒྲིག་པ་བསགས་
 ཚད་ཀྱང་པོ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ངའི་གཤེད་མ་ཡིན་པས།
 མཛེས་དང་མི་མཛེས་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས། །མི་མཛེས་
 རྣམ་ཀྱང་མེད་འགྱུར་ནིང་། །མཛེས་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིག་པ་དེ་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེན་པོ་དོན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཅན་ཞིག་
 རེད་བསམ་ནས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དགོས། དོན་རྒྱུད་བརྒྱུད་བས་མི་ཚད་པར་དེའི་རྗེས་
 སུ་འཛིགས་སྒྲག་ཆེན་པོ་འོང་རྒྱུ་ཡོད་པས། གཉིས་པ་འཛིགས་པར་བརྟགས་ནས་
 འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ན། སྒྲིག་པ་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་འཆི་
 ཁར་འཛིགས་སྒྲག་ཡོད་ལ། ཤི་དུས་འཛིགས་སྒྲག་དེ་བས་ཆེ། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དེ་

བས་ཀྱང་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཤི་ཁར་འཛིགས་སྐྱག་ཅི་འདྲ་ཡོད་སྐྱམ་
ན། མི་སྡིག་ཅན་འཆི་བ་མཐོང་ཅ་ན། །ལས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡིག་ཆེན་གྱི་དུས་མནར་གཅོད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐལ་
ཡོད་པས་མི་ཆད། ཤི་ཁར་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲོང་གིས་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་བསུ་མ་སྒྲོན་ལ་
སྒྲོན་ཡོད་བ་རེད། བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉིན་བཤེས་ཀྱན་གྱིས་
མཐའ་བསྐྱོར་གྱང་། །སྒྲོག་ཆད་པ་ཡི་ཆོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྒྲོང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། ཤི་དུས་དེ་བས་འཛིགས་སྐྱག་ཆེ་སྟེ།
གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་དམ་གནག་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེའི་ཞགས་ནག་སྟེ་
ལ་བསྒྲོན་ནས་བྲིད་འགོ་བ་ན་བརྒྱལ་སོང་ཡང་སྤྲིང་རྗེ་ཡོད་པ་མ་རེད། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་
ཉ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི། །ཤ་རྒྱུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་། །འཛིགས་ཆེན་
ནད་གྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །རབ་རྩ་ཉམ་ཐག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཤི་ཆོར་བའི་ཕར་རྒྱབ་ན་འཛིགས་སྐྱག་དེ་བས་ཆེ་སྟེ། དཔྱལ་བའི་
གནས་སུ་ལྷུང་ནས་བཙོ་བསྐྱེགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐལ་སྒྲོང་དགོས་པས། དཔྱལ་བ་བྲིས་
པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །བྲན་དང་བཀྲ་ག་དང་གཟུགས་སུ་བཀྲིས་རྣམས་
གྱང་། །འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྤྲིན་ཉམས་སུ་
སྒྲོང་ན་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲའི་
འཛིགས་སྐྱག་ཅན་ཡིན་པས་ན་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། གསུམ་པ་སྡིག་
པ་སྒྱུར་དུ་འབྲལ་དགོས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྡིག་པ་བཤགས་
པ་དེ་སྤྱི་འབྱུང་བྱེད་པོད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་རེད། སྡིག་པ་མ་དག་པའི་སྒྲོན་དུ་གི་
དོགས་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་གི་སོང་ན། འཆི་བདག་བདུད་པོ་དེས་སྡིག་པ་དག་

ཡོད་མེད་ལ་མི་བལྟ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་དག་མེད་པས་དེ་བཤགས་ཆོ་སྒྲུག་ཟེར་
 རོགས་བྱས་པ་མ་རེད། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་
 མི་སྤྲོད་པས། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །སློ་བུར་ཆོ་ལ་ཡིད་མི་
 བརྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་པ་
 བྱེད་པ་ལ་འགྱུར་པ་བསྐྱེད་ན་སྒྲིག་པ་དག་པ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དུ།
 གནའ་སོར་མེད་མེད་བཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་སུན་འབྱེན་གྱི་སྟོབས་འདི་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་
 འགྱུར་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིག་པ་དག་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་བློ་བ་རེད།
 དེས་ན་གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །སོགས་གསུངས་པ་རེད།
 སྟོབས་བཞིའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྒྲིག་པའི་
 གཉེན་པོ་དག་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན། སྒྲིག་པ་འདག་ཐབས་ལ་དག་བ་སྒྱུ་བ་དགོས།
 དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཐབས་ལོ་བརྟེན་པ་དང་། གསང་སྤྱུགས་
 ཀྱི་བསྐྱེས་བཞེད་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་མཚན་རྟོག་ལ་མཚན་པ་བྱས་པ་
 དང་། སྒྱུ་གསུང་སྤྱུགས་རྟོག་བཞེདས་པ་དང་། ཆོས་འཆད་ཉན་འཕྲི་གྲོག་འཆང་བ་
 སོགས་བྱས་ན་སྒྲིག་པ་འདག་པར་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་རྣམས་ལས་གསུངས་ཡོད།
 མདོར་ན་སྟོགས་སུ་ཀྱི་དག་ཅུ་རྣམ་དག་གང་སྒྱུ་བ་ཀྱང་སྒྲིག་པ་འདག་བྱེད་ཡིན། འོ་ན་
 སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོ་དག་བ་བྱེད་པ་དེའང་སྒྲིག་པ་ཇི་སྟེད་བྱས་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་དག་བ་བྱ་
 དགོས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དག་བ་གཅིག་གིས་སྒྲིག་པ་མང་པོ་འཛོམས་པར་
 མདོ་ལས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་རྩོམ་པ་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་གིས་རི་རབ་
 བཤིག་པ་དང་། མེ་སྒྲུག་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་རྩ་ཤིང་མང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལུས་པ་བཞིན་དུ།
 དག་བ་སྟོབས་ཆེན་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ལུས་པ་

ཡིན་པས། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་
རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་དེས་པར་སྒྲིག་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་
སོ། །སྟོབས་བཞིའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སྒྲིག་པའི་སྟོབས་སམ་སྒྲིམ་པའི་
སྟོབས་ནི། རྣམ་སྒྲིན་ལ་སྒྲག་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྒྲིག་པ་འཕྲོ་བཅད་དེ་སྒྲིམ་པ་དེ་རེད།
འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྒྲན་ཆད་བདག་ནི་ཡོང་མི་བཞིད། །ཅིས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིམ་པའི་སྟོབས་འདིས་སྒྲིག་པ་འདག་ལུགས་ནི། རྩ་
རྒྱུན་གཅོད་པའི་རྩ་རགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། གནའ་སྒྲིན་མར་བཅོམ་ལྟན་
འདས་ཀྱི་གཙུང་དགའ་བོ་འདོད་སྙེད་ཀྱི་ཞེན་པས། བཟའ་སྒྲུ་ལ་ཆགས་ནས་ཐར་ལམ་
སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་སྒྲིག་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྒྲིམ་པའི་སྟོབས་སམ་ཉེས་པ་ལས་
བསྒྲིག་པའི་སྟོབས་འདི་ཉམས་སྲུབ་ངས་ནས་སྒྲིག་པ་དག་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པ་རེད། དེས་ན་ཡང་། གང་ཞིག་སྒྲིན་ཆད་བག་མེད་རྒྱུར་པ་
ལས། །སོགས་གསུངས་སོ། །སྟོབས་བཞིའི་ནང་ནས་བཞི་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་རྩབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སོང་བས། །འཛིགས་པ་མེད་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྩབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ན། སྒྲིག་པ་འདག་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་
ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་
ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་འདིས་སྒྲིག་པ་འདག་ལུགས་ལ་བསམ་ན། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་ཉམ་རྒྱུད་ཞིག་གིས་མི་དབང་ཆེན་དང་

སྟོབས་ཆེན་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་བ་བཞིན་དང་། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་
དྲུག་ལ་སྒྲགས་བཏབ་ནས་སྒྲན་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན། གནའ་སྔ་མོར་རྒྱལ་བུ་མཐོང་
ལྷན་ཞེས་པ་ཨ་བསཏ་པའི་སྒྲིག་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་འདི་ཉམས་སྲུབ་སྒྲངས་
ནས་སྒྲིག་པ་དག་སྟེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་གྱུར་སོང་བ་རེད། དེས་ན་ཡང་།
གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །སོགས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་དེ་
ལྟ་བུའི་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་བཤགས་སྟོམ་བྱ་རྒྱ་ནི་གནད་ཟབ་མོ་ཡིན་པས་ན།
འདི་གནད་ཟབ་ཤོས་ཡིན་པས་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་རེད། **དེ་ཡང་གདམས་ངག་བྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གདབ་པའི་ལག་བྲིད་ཀྱི་**
སྐབས་འདིར་གོང་གི་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དོས་མ་ཟིན་པར་བྱ་བ་ནི་
སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། མི་དགེ་སྒྲིག་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དེས་
པར་བྱས་ཏེ། བཤགས་པ་ལན་གཅིག་གིས་མི་ཆད་པར། **དེ་ཉིད་སྟོལ་ནམ་འཆར་**
འཆར་སེམས་ལ་ནམ་ཤར་ཤར་གྱི་དུས་སུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོབས་བཞིའི་གནད་དང་
ལྷན་པས་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་ནི། གཉིན་པོ་ཡིན་པས་ལས་འབྲས་
བསམ་པ་དང་། བཤགས་པ་བྱ་བ་འདི་གཉིས་རེས་འཛོག་ཏུ་སྟེལ་མར་བྱས་ནས་ཡང་
ཡང་སྟོམ། སྦྱིར་ན་སྒྲིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་། བཤགས་ན་འདག་པ་སྒྲིག་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་པོ་
བྱ་རུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཐམས་པའི་གཉིས་ཏུ་རུང་བའང་ཡིན། སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱང་དང་པོ་
བསགས་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་པའི་ཆོག་རྒྱ་དང་བཤགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་
རེད། བྱང་པར་དུ་འཆབ་སེམས་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ལ་འགྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་
ཀུན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དེ་གཉིན་པོའི་མཆོག་ཡིན། མདོ་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།

གང་ཞེན། ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་བྱུང་ན་སྤྱིར་བཙུང་ཤེས་པ་གཉིས་
ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་དགོ་བའི་སྤྱགས་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་
ལ་བག་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པས་ཤེས་བཞིན་གྱི་དྲན་པ་བསྟེན་ལ་སྤྱིག་པ་མི་དགོ་བ་དེ་དག་གི་
བསམ་པ་དང་ཀུན་སྒྲིབ་ནམ་སྦྱོར་ན་བསམ་སྒྲོ་དེ་དག་འབྱུར་འཛུམས་སུ་གཏོང་དགོས།
བསམ་པ་སྟོབས་ལྡན་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་དུས་རྟག་པར་ཡང་རྩོམ་
དྲི་པམ་ཀུ་རའམ་རྩོམ་རྩོམ་པའི་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་དུ། བསམ་པར་སྤྱིག་པ་
བསམགས་པ་སྒྲོར་བཤགས། སྒྲོར་སྤྱིག་པ་བསམགས་པ་ཉལ་ཁར་བཤགས་ཏེ་སྤྱིག་
ལྷུང་དང་ཞག་གཅིག་གྲུང་མ་འགྲོགས་པར་བྱའོ། །རང་རེ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་གནས་
སྐབས་སུ་དཀར་པོའི་ལས་སྤྱིག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དེ་གཅིག་དཀར་ལ། དེ་མ་དགོས་
འདྲེས་པའི་ལས་གྲུང་དཀོན་པོ་ཡིན་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་དེ་ཤིན་ཏུ་
མང་པོ་རེད། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གྲ་མ་ཉམས་བྲུ་མ་ཞིག་
པ་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཙམ་གྱིས་དབྱུགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
ཅིག་སྒྲིབ་རྩིས་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱིག་པ་གསལ་འགྲོ་བས། སྤྱིག་པ་གསལ་སྒྲིབ་ རྩོམ་རྩོམ་
ལྷ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་དྲི་པམ་ཀུ་ར་ལྟ་བུ་དམ་པའི་སྦྱོར་བུ་ཡང་ལམ་ལ་བྱོན་བཞིན་པའི་
སྐབས་སུ། ཁོང་གི་སྤྱགས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཤར་ལུགས་ཀྱིས་མཆོམས་མཆོམས་སུ་
བཞུགས་ཏེ། ཤིང་གི་མཆུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚུར་བྲངས་ནས། མཆུལ་ཕུལ་ཏེ་
བཤགས་སྒྲོམ་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། ཉེས་ལྷུང་དང་འགྲོགས་ནས་
ཞག་གཅིག་གྲུང་འདུག་མ་སྒྲིབ་གསུངས་པ་རེད། །ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བཤགས་པར་བྱས་
ན་སྤྱིག་པ་དག་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། སྤྱིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་གྲུང་བཤགས་ན་དག་པ་
རེད། བཤགས་ཞོར་གསལ་གྱི་ཞོར་འདུག་ཆོག་བསམ་ན། མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་

བཤགས་པ་ཁོན་མཆོག་པ་གོན་སྒྲིག་པ་རེ་རེ་བྱས། ཡང་བཤགས་པ་རེ་བྱས་པས་
ཉེས་སྒྲིང་དང་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིམ་སེམས་མེད་པར། དགེ་སྒྲིག་འབྲེལ་ཉྱེག་
གམ་འབྲེས་མ་དག་ཏུ་སྒྲིང། བྱངས་ལུབ་ཏུ་བཤགས་ཆོགས་རེ་ཙམ་ཁ་ཡངས་མིག་
ཡངས་ཀྱིས་ཁ་ནས་བཏོན་པས་ཆོག་པར་བསམ་པ་ནི་ནོར་བ་རྩམ་པོ་ཆེ་འམ་ནོར་འབྲུལ་
ཆབས་ཆེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབས་བཞི་མ་ཆང་བའི་བཤགས་མི་རྣམས་ལ།
བཤགས་པ་སྒྲིམ་ལ་སྒྲོབས་བཞིས་བཤགས་པའི་འགྱུར་སེམས་ཡོད་དགོས་པ་ལ།
འགྱུར་པ་སོགས་མེད་པའི་སྒྲོབས་བཞི་མ་ཆང་བའི་བཤགས་པ་ཡངས་མ་ལམ་གྱིས་ཟྱེལ་
གྱིས་མནན་ཅིང་ཞེས། སྒྲོར་ཅིག་བཤགས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་
ནས་བཤགས་པ་སྒྲིག་པོ་སྒྲོབས་བཞི་པོ་མ་ཆང་བའི་བཤགས་པ་བྱས་པས། གཅིག་པོ་
དེ་ལ་འདྲ་གཞོན་པས་མི་ལོ་བ་ཞིག་རེད་འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་རེད། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོག་ལ་
བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་སེམས་ལས་འཕྲལ་དུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབས་བཞི་
ཆང་བའི་འགྱུར་སེམས་བྲག་པོ་དང་བཅས་པས་བཤགས་ན་དག་པའི་ལས་དང་། དེ་
འབྲས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བས་པའི་
ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་པ་བཤགས་ན་དག་འགྲོ་བས། ཡང་སྒྲིག་པ་བྱས་
ན་དག་རྒྱ་རེད་ཅེས་ཟེར་མཁན་རྣམས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བཤགས་རྒྱ་མེད་
པའི་སྒྲིག་ཆེན་ཞིག་ལ་འགྱུར་འགྲོ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འདི་ཡན་ཆོད་ཀྱི་
སྒྲིག་བསྐྱལ་རྒྱ་འབྲས་དང་། སྒྲིག་པ་བཤགས་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་ལ་ཞེ་
ཐག་པ་ནས་ལོགས་པར་བསམ་སྟེ། འདི་སྤྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱས་བྱས་ཟིན་པར་
མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་སླིང་མེད་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱི་འབྱུང་ཙ། མཁྱིས་ནད་ཅན་གྱི་ཟས་
མཐོང་བ་ལྟར་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་ཏེ་སྒྲིགས་ལོག་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། རང་གར་

ཡ་དེ་ཡེང་དེ་ཞིག་གིས་ཅི་ཡང་མི་ལོ། །**ཐོས་པ་ལུང་ཡིན་པས་ན་**རྒྱུ་ལ་རྒྱུང་ཞིག་
རྒྱག་པ་དང་འབྲེལ། ད་བཤད་ཚར་དུས་ད་མེད་ཚར། །**སྒྲོག་པ་ནི་ཚིག་ཡིན་པས།**
སྒྲ་བྲག་ཅར་འབྲེལ་ཞིག་རེད། །**སྒྲོ་ལ་འབྱོར་ས་ཤིང་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་བའི་སྒྲ་བས་མི་སྲིད་དེ།**
ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། སངས་རྒྱས་བཀའ་ལུང་དམ་ཆོས་གང་ཡོད་དུ། །ལེགས་
བར་བཅའ་ཞིང་དམ་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆོ། །ཡང་དག་བསམ་པས་ཚིག་དོན་མ་བཟུང་
ན། །**ཁ་སྤྱབ་སྒྲོང་དུ་རྒྱ་རྒྱན་མི་འཇུག་ལྟར།** །འཁོར་བའི་ཆ་གདུང་རྒྱས་ཆོ་ཕན་
པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་བཀའ་ལུང་དང་། །རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་དགོངས་པ་
འབྲེལ་བའི་དམ་ཆོས་དེ་གང་ལ་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དམ་པའི་ཞལ་ནས་ལེགས་པར་བཅའ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལེགས་པར་ཐོས་པའི་
ཆོ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། །ཐོས་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསམ་པས་ཚིག་
དོན་ཡ་མ་བྲལ་བར་མ་བཟུང་ན། དཔེར་ན་ཁ་སྤྱབ་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་རྒྱ་རྒྱན་ངི་ལྟར་སྤྱག་ཀྱང་
ནང་དུ་མི་འཇུག་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དམ་ཆོས་རང་རྒྱུད་དང་མི་འདྲེས་པ་དང་།
དམ་ཆོས་ཞིབ་མིལ་བདུད་ཚི་འདི་འཁོར་བའི་ཆ་གདུང་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་ཡང་། རང་
རྒྱུད་ལ་འབྱོར་མེད་ན་འཁོར་བའི་ཆ་གདུང་རྒྱས་བའི་ཆོ་ན་དེ་ལ་ཕན་པ་མེད་དོ། །**ཞེས་**
གསུངས་སོ། །ད་ནི་གང་གི་བྲིན་སྒྲོང་དུག་པེ་སྒྱུའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་འང་གོང་དུ་
ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ། བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུང་བ་སོགས་ལ་བསམ་པ་སྒྱུ་དང་། བྱུང་པར་དུ་འཛིན་རྟེན་
གྱི་ལོངས་སྒྲོང་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་ཚི་དང་འབྲེལ་བར་ཡིན་པ་དེ་དཔེ་དོན་ལུང་གསུམ་
གྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། །ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་བསམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་རྟེན་གྱི་

མེད་སྒྲིང་ཇི་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་ཀྱང་། རྟག་པ་དང་བརྟན་པའི་ཡིད་རྟོན་མེད་པར་
 དཔེར་ན་རྒྱུད་ནང་གི་མར་མེ་འབར་བའི་རྒྱན་འཁྱེངས་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའམ། དབྱར་གྱི་
 རྩ་བའི་སྟོན་ཆར་ཆུ་བྱི་དུས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའམ། བཅའ་ཁའི་སྒྲོག་སྐད་ཅིག་
 ཅུམ་ལ་གསལ་ཡང་ཡུན་རིང་མི་སྒྲིད་པ་ལྟ་བུ་དག་གསལ། མཛད་གི་མི་ལམ་ནང་གི་
 བདེ་སྐྱིད་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ། སྒྲིང་པའི་ཕུན་ཚྏགས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟག་
 ཅིང་བདེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་ལ་སྒྲིབ་ཤིང་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལས་ངེས་པར་
 འབྱུང་འདོད་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་དབེན་པར་བརྟེན། འཁོར་བའི་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་འདི་
 སྤྱང་གི་སེམས་ལ་སྒྲིབ་པའི་འདུ་ཤེས་སྤྱིང་ནས་བསྐྱེད། བཟའ་བཏུང་ཉེར་སྒྲིང་དང་ཉེར་
 མཁའི་ཡོ་བྱད་སོགས་གང་བྱུང་དེས་ཚོག་ལ་སྒྲོ་ཐུག་གཏང། རྩེ་བཙུན་མི་ལས།
 ད་ན་ན་འདྲི་མི་མེད་པ་དང་། །ཤི་ན་དུ་མི་མེད་པ་སུ། །རི་ཁྲོད་འདི་དུ་འཆི་བུས་
 བ། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་པ་
 ཤི་སྐྱིད་ལ་སྐྱབས་བཅོལ། མི་ཤི་བའི་ལྷུ་ལྟར་སྤྱད་ལའང་ལའང་ཏུ་བཅུག་ཅེས།
 མི་ཤི་བའི་ལྷུ་ན་རོ་ཡོད་པ་རེད། རོ་ལ་དགའ་སྤྱད་མེད་པ་ལྟར་མི་སུ་ཞིག་གིས་ཅི་
 བཤད་བཤད་གང་ལའང་ལའང་བཤད་དུ་བཅུག། མཛོ་ནད་ཅན་དང་སྤྱང་བོ་ཡུལ་འབྱུར་
 བ་ལྟར་ལྟ་མཁན་དང་རིག་མཁན་མེད་པས་འཁོར་མཁན་བྱ་དང་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མེད་
 བར་རང་ཐག་རང་གིས་བཅད། སྤྱ་ཐག་མགོ་ལ་བརྒྱབ་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན་ནས་སྤྱ་
 མཛམ་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲོ་འཇུག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། ཨོ་རྒྱན་
 ཆེན་པོས། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། །སྒྲིབ་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་
 སུམ་ཚྏགས་འབྲུག་། །དབྱར་གྱི་རྩ་བ་མི་ལམ་ནོར་མཆོད་ལྟར། །བདེན་པ་མེད་
 ཅིང་སྤྱར་དུ་མི་རྟག་པས། །སྒྲིབ་པའི་འདུ་ཤེས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་འཚལ་ལོ། །ཞེས་

ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོག་ས་
གྱིས་ཉེས་པས་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། མཐོང་སྒྲིལ་ལྟ་མའི་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་སྦྱིད་
འདི་ཕར་བལྟས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་འདྲ་བ། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་ཆུ་ཕྱན་ལྟར་སྤྱར་དུ་
བྲི་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྤྱར་ཆོ་མེད་པ་བཞིན་དུ། བརྟག་ན་དོན་ལ་
བདེན་པ་དང་ཡིད་རྟོན་པེར་བཞིག་མེད་ཅིང་། སྤྱར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཙན་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པས་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ལ་སྒྲིལ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཡིད་གྱི་འདུ་ཤེས་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འཆོལ་ལོ། **འདི་ཉིད་ལས་ལོག་ཆགས་**
དང་འབྲེལ་བ་དང་། **སྦྱིད་གུའི་དཔལ་ལ་ངོ་མཚར་ཆེར་བྱེད་པ།** **།དེ་ནི་བསོད་**
ནམས་དམན་པའི་རིགས་ཙན་ཏེ། **།ཁྱེད་གྱི་སྦྱིང་ནི་ཤིང་སྤྱོད་ཁོང་རུལ་ལྟར།** **།ཁྱི**
ནས་ཐར་བའི་ལོ་འབྲས་མི་འབྱུང་ངོ་། **།ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་**
བསྐྱེད་ཏེ་ཐར་ལམ་རྣམ་དག་འཆོལ་བ་འདི་ཉིད་ལས་ལོག་སྟེ། **སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་**
བར་བཟུང་ནས་ཟག་བཙས་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། **ཆགས་པའི་རྒྱས་བྱ་**
སྦྱོང་དན་པར་འབྲེལ་ནས་སྦྱིབ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱས་པ་དང་། **སྤྱར་འབྲེལ་བའི་**
ལས་ལ་སྒྲིལ་སེམས་མེད་པར། **སྦྱིད་གུའི་བདེ་སྦྱིད་ལྟར་སྤྱང་གི་དཔལ་ལ་ངོ་མཚར་**
ཆེར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི། **བསོད་ནམས་ཆེས་དམན་པའི་ལོག་སྤྱོད་ཙན་གྱི་རིགས་**
ཙན་ད་དུང་ཡང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྦྱོང་བར་འབྱུང་བ། **དེ་ལྟ་བུའི་**
གང་ཟག་ཁྱེད་གྱི་སྦྱིང་ནི། **ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་ཤིང་ལྟར་སྤྱང་ཡང་དོན་ལ་སྦྱིལ་ཤིང་འཕེལ་**
བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཤིང་སྤྱོད་ཁོང་རུལ་ལྟར། **སྤྱིད་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མ་ཆགས་**
འཕགས་པའི་རིགས་མེད་པའི་མི་ལ་ཕྱི་ནས་ཐར་པའི་ལོ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་
ངོ་། **།ཀྱེད་གྱི་རྒྱུད་ཆོ་འདིའི་དཔལ་འབྱོར་ལ།** **།རྟག་ཅིང་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་འདྲར་**

ཤེས་པའི་སྒྲོ། །བྱིས་པའི་ནང་ནས་ཐཤལ་སྐྱེས་བྱ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དེ་བས་
སྐྱུན་པ་སྟ། །སྤར་ཡང་མ་བྱུང་ལྱིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གྲེམ་གྱི་རྟུང་ཅེས་
ཉམ་ཐག་སྒྲིང་རྗེའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་ནས། ཆོ་འདིའི་དཔལ་འབྱོར་ནམ་མཁའི་འཇའ་
ཆོན་ལྟ་བུ་ལ། བྱིས་པས་འཇའ་ཆོན་བཟུང་དུ་མེད་པ་ལ་ཡོད་སྐྱང་ཤར་བས་རྗེས་དེད་
ནས་སོང་བ་ལྟར་དུ། རྟག་པ་དང་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ལ་འབྲ་བར་སྐྱང་པའི་སྒོ་ཅན་དེ་
བྱིས་པའི་ནང་ནས་ཐཤལ་བ་འདད་གཏན་ནས་མི་ཤོག་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་འབྱུང་ནི། འཇིག་
རྟེན་འདི་ན་བཙལ་ཀྱང་དེ་བས་སྐྱུན་པ་ནི་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་བས་སྐྱུན་ཞིག་
སྤར་ཡང་མ་བྱུང་ལ་ལྱིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
སེམས་སྒྲོང་རྒྱལ་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོངས་སྒྲོང་འདི་རྒྱལ་གིས་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱང་ཅི་དང་འབྲ་བས། ཅི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤར་ཡང་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་
བསམ་ནས་སེམས་སྒྲོང་བའམ་སྒོ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་དང་མན་ངག་བསྟན་པ་རེད། དེའི་
ནང་ནས་དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་ངོས་བཟུང་། དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཅད་བཙད།
མི་དགོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ན་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུར་འདུས་པ་དང་།
མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་བཞག་ཤེས་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་སྤར་མི་དགོ་བའི་ལས་ཅི་བསགས་ཡོད་པ་དེ་
ངོས་བཟུང་། ད་ལྟའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་ཆོས་དང་སྤྱེམ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བློན་གྱིས་
དགོ་སྒྲིག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་འགྲོད་སེམས་
དང་འཇིག་སྤྱག་རྒྱུང་བས་མི་ཆོག་པར། གཉན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་
བཤགས་པ་བྱས་ན་སྤྱིག་པ་འདག་ངོས་པས། བཤགས་པ་བྱ་རུས་ན་སྤྱིག་པ་ཅི་ཙམ་
ཆེ་ཡང་རྒྱ་བ་སྒྲིན་བྲལ་བཞིན་དུ་འགྱུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་རེད། འཁོར་བའི་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ནང་གི་མར་མེ་དང་། དབྱར་གྱི་ཚུ་ཕན་དང་།
ནམ་མཁའི་སློག་དང་། མདང་གི་མི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེན་མེད་ཡིན་པར་ད་ལྟར་
གོང་དུ་གསུང་མ་ཐག་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་ད་ནས་བཟུང་སློ་ཕྱག་ཚེས་ལ་གཏད་དེ་སྒྲ་
མའི་གདམས་ངག་རྒྱུད་པ་སློམ་དགོས་བསམ་རྒྱུའི་འདུན་པ་དེ་བསྐྱེད་དགོས། བྲིན་
རྒྱུད་འདི་རང་རེས་བྲིན་སྒྲིང་བྱེད་དུས་ས་བཅད་ཚོ་བགོས་ཏེ། ཕྱི་དྲོའི་ཕུན་གཉིས་ཡོད་
པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཆ་ཆང་བཏོན་ཡོད་དུས། དེའི་དོན་དང་
འབྲེལ་བ་ད་སྔོན་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་སློ་ཐོག་ལ་བྱེད་སྤྱོད་པ་
ཆོབས་ཆེན་བསགས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཅི་འདྲ་མེད། རང་གིས་ཀྱང་ཆོ་འདིར་པ་མ་
དག་བཅོམ་བསད་པ་སོགས་བྱེད་མ་ཁྱོད་ཡང་། སྐྱེ་བ་སྤྱུ་མ་རྣམས་སུ་ཅི་འདྲ་བ་
བསགས་མེད་བསམ་ནས། རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཀྱིས་འབྱོར་སེམས་དང་བཤགས་
པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། རྩེས་ཁ་ཡན་ལ་
སློང་ལུས་སེམས་རང་བབས་སུ་བཞག་ནས་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་སྒྲིང་དགོས་
རྒྱུ་བྲིན་གོང་མ་རྣམས་དང་འདྲ་འདྲ་རེད། དེ་ནས་ཕུན་ཕྱང་དུ་གཉིས་ལ། གོང་གི་
མཆོམས་ཞིག་ལ་གསུང་བའི་ཉ་སྟོ་ཉ་སྟོ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ་བྱེད། བཤགས་
སྒྲིམ་བྱེད་པ་དང་། གླེ་མའི་གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་བསམ་རྒྱུ་ཚེས་དང་།
བན་རྒྱུ་གླེ་མ་ལས་མེད་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་དང་། འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྔོན་ཆད་ཀྱིས་འགལ་ཉེས་བཤགས་ཏེ་དམ་པའི་ཚེས་ལ་ཞུགས་
ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་པ་སོགས་ཆད་མེད་བཞིའི་སྒོ་དང་མ་བྲལ་བའི་སློན་ས་མཉམ་པར་
བཞག་པ་དང་། རྩེས་དགེ་བ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་ཆོ་དགོས་པ་རེད། སང་ཉིན་སྤྱོད་ཕུན་ལ་
གླེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སི་རྒྱུ་གང་འཆོམ་རེ་གསོག་སྟེ། བྱང་དབང་ལེན་

པའི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲ་མའི་སྤྱུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་
 དང་བསྐྱེད་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོའི་སྒོ་ཁྱད་དང་མཐུན་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རོ་བོ་
 བསྐྱེད་དགོས། གནངས་ཉིན་ནས་བྲིད་ཀྱང་བདུན་པ་ལ་སྤྱུག་པ་རེད། འདིའི་ནང་
 གསེས་ཀྱི་བྲིད་ཀྱང་གསུམ་དང་སྒྲེལ་ནས་དགོ་འདུན་པས་གཏུམ་མོ་དང་ཙ་རྒྱུད་།
 འཕོ་བ་མཉམ་དུ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཡོད་རེད། དེ་དུས་མི་སྐྱུ་ཕོ་མོ་བྲིད་སྒྲིང་ལ་རིང་ཞུགས་
 བྱེད་མཁན་ཆོས་མན་ངག་འདིའི་ཆོས་བྲིད་སྒྲིང་ལྟར་མཉམ་ཞུགས་ནས་བྲིད་སྒྲིང་གི་ཉི་མ་
 བཅུ་ཁའི་ཆོ། ཁྱད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་ལ་འབད་སྐྱེད་ཀྱིས། སྒྲ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་བཞི་ལོན་སྐྱེད་དང་སྤྱུགས་ཡིད་བསྐྱེད་བ་རྣམས་དང་པོ་ཆོག་རྗེས་
 དོན་བྲན་རེ་གེས་པར་གྱིས། དེ་ནས་དམིགས་པ་དེའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་ཞོག་སྒྲ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་ཆོ་སྒྲིལ་འབུམ་རེ་ཁ་སྒྲིང་དང་བཅས་པ་འདོན་ཨོ་སྤྱབ་ལྟོས།
 དུས་རྒྱུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོན་པ་དང་མི་འདྲ། ད་རེས་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་བྱིན་
 ལྷབས་ཆེ་བར་མ་ཟད། གནས་དང་རྟེན་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞུགས་ས། སྤྱབ་
 བརྟེས་ཀྱི་རིག་འཛིན་མང་པོར་བྱོན་པའི་ས་ཆ་རེད། ཁྱད་པར་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་འཁོར་སྒྲིང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བྱིན་ལྷབས་རྒྱུད་ལ་ལྷག་པར་འཇུག་སྒྲ་བ་
 རེད། དེའི་ཐོག་ལ་སྒྲོན་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་རེ་ཐོབ་དང་། བསོད་ནམས་
 བསགས་ཞོར་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན་འགྲུབ་པ་རེད། ཡང་མི་སྐྱུ་ཕོ་མོ་ཉིན་རེ་ཉིན་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་མཁན་ཆོས། ཆོས་སྤྱི་འདི་གོ་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བྱིན་ཆད་
 སྒྲོན་འབྲེལ་ངག་འདོན་རེ་མི་ཆག་པར་འདོན་སྐྱེད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲིལ་འབུམ་རེ་ཨོ་
 སོག་ལྟོས་དང་། འདི་ལས་ཀ་འབྲེག་ལས་ཞོར་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་མི་གཞོད།
 རྒྱུན་དུ་གཟུངས་སྤྱུགས་བཏོན་ན་ཆོ་འདི་ལ་ནད་གཞོན་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྩ་

ཡབ་དཔལ་གྱི་རི་བོར་གྱུ་རུའི་རྩེ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་དགོས་
བསམ་ན། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་པའི་ཐུགས་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྐྱུལ་པ་དང་འབྱུང་
སྐྱུལ་པའི་སྐྱུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། རམ་ཞིག་ཆོ་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་བྱུང་
ཆོ། །གནད་གཅོད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དྲག་པོས་ཉེན་པ་ན། །ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་
པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞོ་རྒྱན་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སྐྱུལ་པ་སྟེ། །བདེ་བ་ཅན་
གྱི་ཞིང་དེར་ངེས་པར་སྐྱེ། །ཞེས་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད།
དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་དང་བསྐྱེལ་བ་མེད་པས། སྐྱེ་བརྟག་མ་ཞུས་ན་འདྲ་ཆོག་པ་རེད།
སྐྱེ་བརྟག་རང་གིས་རང་ལ་རྩིས་ཞིབ་ཏུ་རྒྱག་ན་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མ་
ཤེས་ཁ་འཇུག་སྐྱུ་མར་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། །གསུངས་པ་དེས་ཤེས་
པ་རེད། སྐྱུ་མ་ཤེས་པ་དེས་བྱི་མ་ཡང་ཤེས་ཏེ། བྱི་མར་གར་སྐྱེ་ད་ལྟའི་ལས་ལ་
ལྟོས། །གསུངས་ཡོད་པས་རྟོག་པོར་ཐོག་པོར་རྩྭ་དཔེད་པ་ལྟར་ཡར་མར་ཆོང་མ་ཁ་
བཅོལ་ནས་འདྲི་བཞིན་འདུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐྱེད་ཆ་མང་པོ་བྲིས་ན་མང་པོ་
བཤད་ཡོང་། མང་པོ་བཤད་རྒྱུ་མ་གཅིག་ན་བདེན་བཟུང་གང་ལ་བྱེད། གཅིག་
གིས་ཁྱོད་གི་དུས་ཐར་པ་ཐོབ་འགྲོ་དང་། དན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བེར་བས་མི་ཕན།
རང་སྒྲོ་རང་ལ་ལྟོག་ཏུ་མ་སྐྱུར་པ་རེད། དན་སོང་ལ་གཏན་དུ་མི་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
མ་མཐའ་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་དགོས་རྒྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་བྲོད་དང་རྩེ་མོ་དག་གི་
ལམ་རྟགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཡང་ཐོབ་ཨོ་སྒྲོང་རང་གིས་ཤེས། རང་གིས་གསལ་རྒྱུ་
རེད། རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདྲི་ན་གཅིག་ཤོས་པོ་ཁ་ཉལ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་འགྲོ་ལ།
སྐྱབས་མ་ལེགས་ན་རྒྱབ་སྐྱེད་པ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་རེད་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་ཉམས་ལེན་
འདི་ཆོ་གནད་ཐོག་ལ་སྒྲིན་ངེས། སྐྱུར་བྱས་ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་གྱི་སྒྲིག་པ་བཤགས།

དེའི་ཐོག་ལ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསོད་ནམས་གསལ་ན་རང་སློབ་ནས་བདེ་
 ཚོགས་པ་རེད། རང་སློབ་དེ་དུས་བདེན་པ་རེད། ཞི་དུས་གོ་ཚད་དགོས་སྐྱེ་བོ་རང་རེད།
 དེ་བཞིན་དུ་མ་སེམས་ཅན་ཐབས་ཅད་གི་སྐྱེ་ལ་མི་སྐྱེ་ག་པ་དང་། ཞི་ནས་ལས་སྒྲིང་སྐྱེ་
 ལ་མི་དོགས་པ་སུ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་མི་ཚད་སྐྱེ་ག་བསྐྱེ་ལ་སྒྲིང་བཞིན་པའི་
 རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལ་འདད་བརྒྱབ་སྟེ་བསྟེ་བྱངས་བྱ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེན་དུ་མི་བཟེད་པ་
 དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་བྲན་གེས་ཁ་ཡན་དུ་སློབ་ནས་མཉམ་པར་རེ་ཞོག་གསུངས་སྐྱེ་ཚད་
 མ་མན་དག་གི་གནད་ཡིན་པས་ན། གལ་ཆེན་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ། ཚིག་གཅིག་
 ལན་མང་གདབ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་སང་གནངས་དགོངས་འདུས་གྱི་
 དབང་གསུངས་དུས་འདིའི་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚམས་ལ་བཞུགས་མཁན་རྣམས་མཆོད་རྟེན་
 དཀར་པོ་མན་ལ་མི་ཕེབས་པའི་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཡང་། ཕེབས་སྐྱེ་གྱིས་དང་དམ་
 བཅའ་དང་མི་འགལ། སྐྱེ་མཚན་ཅི་རེད་ཟེར་ན། གནར་རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་ལྷ་
 སྒྲིང་ཆོད་དགུང་ལོ་ཉི་དགུའི་ཐོག་ཞིག་ཏུ་ཡིན་རབས་ཡོད། མདོར་ན་མཁན་པོའི་
 ལས་བསྐྱོས་བཞེས་ཆོར་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོ་མཚམས་ལ་གཤིན་རྗེའི་སྐྱབ་ཕུག་ཏུ་སྐྱབ་
 པ་སླིང་པོར་བཟུང་སྟེ་བཞུགས་པ་རེད། ཇི་སྟེན་འཆོའི་བར་དུ་དམ་བཅའ་བཞེས་པ་
 རེད། འོན་ཀྱང་བྱ་བལ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན་ཆོད་གིས་བློ་སེང་ན་སྟེལ་ལོ་སྟེལ་ཟླ་
 ཆོགས་དུས་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རེད། དེ་དགོས་པ་སྐྱེ་མཚན་ཅན་གྱི་དམིགས་བསལ་
 གྱི་མཛད་པ་རེད། རྫོགས་ཆེན་འབྲུག་པ་ཆོད་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་ཅུ་ཆེན་གྱི་མདུན་ནས་
 དབང་ལུང་ཅུ་ཆེན་ཐོབ་སྐྱེ་བརྒྱུ་ལམ་རེས་འགའ་ཡིན། རིགས་འགྲེ་ས་གཞན་དག་
 ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་ན་མཚམས་པ་རྣམས་བྱོན་དང་ཆོག དེའི་ཞོར་དུ་གཞན་དུ་
 མ་འགྲོ། དབང་པོའི་སློབ་སྐྱེམས་ཏེ་དུས་ཐོག་ཏུ་ཡར་ཕེབས་སྐྱེ་གྱིས་དང་མཚམས་མི་

རལ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ནད་སོགས་འགལ་རྒྱུ་སྒོ་བྱུང་བ་འོང་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་ནས་བསམ་སྒོ་
གཏོང་ཡོད། ལོ་གསུམ་གྱི་མཚམས་པས་སྤྲོན་བཅས་ཅམ་ཡང་བྱེད་མི་ཆོག་པར་གི་
ཁར་འཇུག་ཤོག་ཅེས་སྤྲོན་ན་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གང་ལ་འད་ཅི་ཨེ་མཐུན་མི་ཤེས། དེའི་
འཕྲོར་གོ་ཆོད་ལ། དགོན་འདབ་ཆོད་ཁང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཨ་རག་སོགས་བཅོང་
མི་ཉན་རྒྱུའི་བཀའ་སློབ། དགོན་པའི་བསྟན་བདག་བྲི་པ་ལ་སོགས་པས་གནང་མཛད་
རྒྱུ་ལ་སྒོན་རྩེས་བར་གསུམ་དུ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སྒྲིབ་མས་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱང་སྡེ་བ་སྟུག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཡང་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་པར་རྩོགས་ཆེན་འབྲོག་རུ་སྡེ་བས་ཅི་གསུང་བཀའ་བསྐྱབས་ནས་ཆོང་མ་ཡོངས་
རྩོགས་མེད་པར་བྱས་རབས་དང་། མེ་ལ་བསྐྱེག་རབས་ལ་སོགས་པ་གོ་ནས་དགོ་
སྒྱུབ་སྒྲིག་སྤང་བྱས་པ་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་སྒོན་ལམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དགོ་བའི་ཕན་ཡོན་
སྒྲིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ། བསམ་པས་མི་ཆོད་ལས་བཤད་པ་མི་བདེན་སྒྲིབ་
པ་བདེན་རེད། ཁ་བཤད་རྒྱུད་པས་མི་ཆོད་པར། རྒྱུ་མོར་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་དེའི་
ལག་ལེན་འདེབས་རྒྱུ་དེ་དག་མི་ཤེས་རྒྱ་ཅན་དང་། སྒྲིབ་སེམས་ལ་རྒྱ་ཅན་ཡིན་
པའི་རྟགས་རེད། ཐོ་མོ་སུ་ཡིན་ཡང་བྱ་བཟང་བོ་བཟང་ཟེར་རྒྱུ་བོ་རེད་བསམ་གྱིན་
ཡོད། རྒྱུ་ཐོག་ནས་མ་རུས་དུས་ཅི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་འགག་ལ་ཐུག་དུས་གང་གི་ཐད་ནས་
རུས་ནི་མ་རེད། བསོད་ནམས་སོག་དང་རྒྱུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འབྲི་འོང་བ་རེད།
ཨེ་བདེན་ལག་ལ་སྤང་ན་ཤེས། ཆང་འཐུང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པ་ནི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རེད། བྱི་མའི་རྣམ་སྤྲོན་ལོས་སྤྱི་དང་། ཆོ་འདི་ལ་བསམ་སྒོ་
གཏོང་ན། མི་སྟུག་པོས་ཆང་འཐུང་དུས། རྒྱུང་ས་ནས་རྩ་བཅུ་རྩེ་དུ་ཀྱུག་བྱེད།
འབྲིང་ས་ནས་མི་རྒྱུབ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡུད། ཆེས་ནས་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོག་ལ་གཟན་པའི་འདྲ་

དཔེ་ཡོད་པ་རེད། དུ་བ་འབྲུ་ཡིན་ན་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདུད་ཀྱིས་སྒྲོན་ལམ་ལོག་
འདེབས་བྱས་པས། དེ་འཐེན་པའི་མི་ཤི་པོ་ལ་འཕོ་ལུང་མི་ཐེབས་པ་སོགས། དུ་
བའི་ཉེས་དམིགས་གཏེར་མ་ཆོའི་ནང་ན་ལྷག་པར་མང་བ་རེད། དེ་གཞན་མི་དགོས་
བྱིང་ན་འདི་རྒྱུད་པས་རྒྱུད་ལ་མ་བཅར་ན་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་དེ་འབྲུའི་
བཟང་པོའི་སྒྲེ་བྲིད་མཛད་པ་ལ། འདི་རྣམ་པའི་ཞལ་ལ་མི་ཉན་ན་སུ་ལ་ཉན། ཉན་
ས་ཞིག་ཡོད་དུས་ཉན་དགོས་པ་རེད། དོ་ཞག་སྒྲོར་ཅིག་བཤད་པ་ལྟར། མི་ལྷ་མི་
དང་། ལུང་པ་ལྷ་ལུང་གིས་དང་རང་དཔེ་གཞན་སྒྲོན་གྱི་བོད་མིའི་གཟི་བརྒྱན་དང་།
མ་འོངས་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲེ་བྲིད་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་མི་སྲིད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་འབྲུ་རེད།

ཉན་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བྲིད།

མར་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱུང་ཡང་དག་
པར་གཏན་བདེ་སྤྱོད་མེད་པའི་སར་དགོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཐོག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན།
དེ་འགོད་པ་ལ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྒྲེས་པ་བསྐྱེད། སྒྲེས་པ་མི་ཉམས་
པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་དགོས། དེ་དགོས་ན་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་
ལྷ་བུ་ལ་གཅིག་མ་བརྟེན་ན། རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱང་བའི་ལམ་མཐར་མི་ཕྱིན་པས།
སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་
སེམས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཐོག་ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་དགོས། རང་རེས་
གོང་དུ་སྦྱོང་སྦྱོང་བའི་སྒྲིན་པ་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་རྣམས་ལྷན་ཡང་།
བསམ་གཏན་དང་མ་ལྷན་ན་སེམས་རྣམ་གཤེད་གི་དབང་དུ་གྱུར་པས། སེམས་ནི་

རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཁྱོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། ཁྱེས་རྒྱལ་སྤྲུལ་
ཞི་བ་ལྷས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱོན་མོངས་པའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོས་རྣམས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་
ལ། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་མི་ལྡན་ན་མངོན་ཤེས་མི་སྤྱེ། མངོན་ཤེས་མ་སྤྱེས་
ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རུས་ཁྱེས་ལམ་སྒྲོན་སོགས་ལས་གསུངས། ཡང་
བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་མི་སྤྱེ་ལ། ཤེས་རབ་མ་སྤྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་
ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྱུད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་
གིས། ཁྱོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛེམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཁྱེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན། བསམ་གཏན་དེ་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ལྷག་མཐོང་
དང་ལྡན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་རུས་པ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ནང་དུ་དག་པའི་དམིགས་
ཡུལ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་སོ་ཐུབ་པ་དེ་བསམ་གཏན་ཡིན།
དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བཟོབ་པའི་བསམ་གཏན་དེ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་རྣམ་གཡེང་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་གཡེང་སྤང་དགོས། དེའང་
བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དབེན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་རེད།
དབེན་པ་དེའང་སྤྱི་དབེན་པ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་དགོས་པར་མ་ཟད། ནང་དབེན་
པ་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་དགོས། འོན་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་རྒྱུའི་འདུ་འཛི་
བོཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། འདུ་འཛི་འཛུགས་ཉིད་དང་། འདུ་འཛི་འཛུགས་དང་། འདུ་
འཛི་འཛི་ཉེས་པ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་རེད། འདུ་འཛི་འཛུགས་ཉིད་ནི།
རང་གི་འཁོར་འཛངས་སྒྱུད་དང་བྱ་རྒྱུང་མ་མཛའ་སྤྱོགས་གཉེན་བཤེས་སོགས་དང་ལྟན་
ཅིག་གཡེང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་རེད། འདུ་འཛི་འཛུགས་ཉིད་ཆགས་པ་རེད།

དེའང་བྱ་སྤྲད་དང་གཡོག་འཁོར་མཛོལ་གྲོགས་སོགས་སེམས་ཅན་དང་། ཟས་ཞོར་
 ལོངས་སྒྲིང་གི་ཆེད་པ་དང་། བསྟོད་བཀུར་སྟོན་གྲགས་ལ་ཆགས་ན་འདྲུའང་སྒྲིང་མི་
 ལུས་པས་དེའི་རྒྱ་རེད། འདྲུའང་ཉེས་དམིགས་ནི། སྒྲི་སྒྲོ་གསུམ་མ་དུལ་བའི་
 ཉེས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་བྱང་རྒྱལ་མི་ཐོབ་སྟེ།
 མདོ་ལས། འདོད་པ་དག་ནི་རབ་རྒྱ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བྱ་དང་རྒྱང་མ་དག་ལ་
 སྟེན་བསྟེན་ནས། །སྤྲད་པར་བྱ་བའི་བྱིས་ལ་བརྟེན་པ་དེས། །ནམ་ཡང་སྤྲ་མེད་
 བྱང་རྒྱལ་མཆོག་མི་ཐོབ། །ཅེས་དང་། སྒྲིང་འཇུག་ལས། བྱིས་དང་འགྲོགས་
 ན་བྱིས་པ་ལ། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། །འཁོར་བར་དགའ་བའི་
 གཏམ་ལ་སོགས། །མི་དག་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲི་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན། རང་ཉིད་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ལ་ང་རྒྱལ་བྱེད། སྒྲོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་རིག་ན་
 མི་སྟན་པ་སྒྲོག་པ་དང་། ཇིན་ལ་ཇིན་ལན་མི་བྱེད་པར་ཕན་ལན་ལ་གཞོད་བསྐྱུལ་བ་
 རེད། ཇི་སྤྲད་དུ། སྤྲད་ཅིག་གིས་ནི་མཛོལ་འབྱུར་ལ། །ཡུན་ཙམ་གྱིས་ནི་
 དབྱར་ཡང་འབྱུར། །དགའ་བའི་གནས་ལ་བྲི་བྱེད་པའི། །སོ་སོའི་སྒྲི་བོ་མགུ་
 བར་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མོས་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཅན་ཡིན་པས་མགུ་དུས་
 མེད། དབྱ་གཉེན་གང་ཡིན་གཏིང་དཔོག་དགའ་བར་དེ་འབྲུ་ཡིན། ད་དུང་མཐོན་
 བོ་ལ་སྤྲག་དོག་ མཉམ་པོ་ལ་འབྲུན་རྩོད། དམན་པ་ལ་བརྟུན་བཅོས། འབྱོར་
 པ་རྩུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་གུས་བཀུར་རྩུང་ཟད་ཐོབ་ན་ཆེ་འབྱིང་
 བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་སྒྲོན་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་གོ་ན་ཁོང་ཁྱོད་འབར་འགོ་བ་དང་།

མི་དགེ་བ་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་བ་དང་། དོན་མང་བ་བྱ་བ་མང་
བ། རྣམ་གཤམ་ཆེན་པོ་འདྲུ་འཛིན་ཅན། དུག་སྒྲུབ་དང་འབྲ་བ་འཕྲད་ཆོད་སྤྲུག་ཆོད་
ལ་གཞོན་པར་བསྒྲུལ་བ། དེ་དང་སྤྱུ་འགྲོགས་ན་མི་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལྷོན་ཤིང་སྤྲུག་
པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་རེད། སྦྱིར་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་སྦྱོན་དང་། དེའི་ནང་གི་
སྤྲིགས་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བཤད་ན་ཆོར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད།
དེས་ན་འཕགས་པ་ལ་སྦྱོས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བྱིས་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་རེད། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་རང་བཞིན་དེ་བསྟེན་པར་དགའ་བ།
དེའི་འདོད་པ་རྫོགས་དགོས་དུས་རྫོགས་ཐབས་ཤིག་ཐོན་རྒྱུ་མེད། དེ་དང་འགྲོགས་
ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་འབྲུག་
པའི་དུས་ཐོག་ལ་ཐོན་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་ན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གློས་གཏོང་མི་རུང་མོད། འོན་
ཀྱང་རང་དོན་མཐར་མ་བྱིན་ན་གཞན་དོན་སྦྱབ་མི་རུས་པས། རང་དོན་མཐར་མ་བྱིན་
གྱི་བར་དུ་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གློས་མ་གཏོང་པས་ཆོག་ལ། སྦྱིར་བས་བྱིས་པ་སོ་
སོའི་སྦྱེ་བོ་ཡོད་ཆོད་དང་འགྲོགས་འདྲིས་སྤངས་ནས། བསམ་གཏན་སྒྲོམ་ན་མ་
གཏོགས་བྱུང་རྒྱུ་མི་ཐོབ། ཟང་ཟིང་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ཉེས་པའི་ཐད་
ནས་ཡིན་ནའང་། སེམས་བྱ་བྱ་ཅན་གྱི་གཤམ་དང་གཞན་བསྐྱུ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱུ་
སྒྲེ། གཤམ་སྦྱུ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་གསོག་པའི་སྦྱུ་མའི་མོར་རྩམ་ཅི་ལྟར་འབྱོར་ཡང་ཆོག་
ཤེས་འོང་རྒྱུ་མེད་པར་མ་ཟད། སེམས་ཀྱི་གཤམ་བ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བ། ཐོངས་པ་ཇི་
ཆེར་འགྲོ་བ། ཡོད་པ་མར་བྱི་དོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ། མེད་པ་གསར་དུ་མི་སོག་
པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ། དེའི་དོན་དུ་འཐབ་རྩོད་འཁོན་འཛིང་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མང་པོ་

ཞིག་འདྲེན་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དག་ཀུན་འདོད་པའི་ལག་གཡུག་བྱེད་མཁན་ནི་རྒྱ་
 ལོ་ཡིན། ལོ་མེད་ཅོན་དག་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་འདོད་
 པས་གདུང་ཞིང་། འདོད་པའི་ཁ་མ་གང་བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྒྲིང་བ་རེད། འདོད་པ་
 དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མདོར་ན་བྱིས་ཡིན་པས། རབ་ཏུ་བྱུང་
 དུས་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་བྱིས་ནས་བྱུང་དགོས་དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་བྱིས་སྐྱུག་
 སྟེ་བྱིས་ནས་མདོར་བྱུང་བ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་རྟེན་མི་དགའ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །བཀུར་སྟོན་དང་སྟོན་གྲགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པའང་། དེ་
 དག་གཏན་དུ་གཟུང་བར་མི་རུས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཤིན་
 ཏུ་མང་པོ་ཡོད། དེས་ན་འདྲེན་སྐྱེད་ཏེ་དབེན་པ་བསྟེན་དགོས། དབེན་པར་
 བརྟེན་རྒྱུ་དེ་ལའང་། དབེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་རྒྱ། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་གསལ་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས། དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གོང་དུ་བཤད་
 པའི་འདྲེན་ཏེ་དག་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་སྟེ། དབེན་པ་ཞེས་པ་གྲོང་ལས་
 རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་གིས་འདས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱིས་ཆ་དེ་ལ་བཙུ་བ་ཡིན། དེའང་མཛོད་
 ལས། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱུང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་
 འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དབེན་པའི་རྒྱ་ནི་གཅིག་པུར་དགོན་པར་གནས་པ་དེ་
 ཉིད་ཡིན། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་སྤྱིང་གིས། རགས་
 ཚལ་མེ་ཏྲོག་འབྲིགས་པའི་སྒྲན་སྒྲོངས་ནི། །རང་བ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བས་བརྟེན་བྱས་
 ཤིང་། །ལྟ་ན་སྐྱུག་པ་བྲག་རིའི་པ་གུ་དང་། ཏྲ་བབས་རི་དྲགས་གཞོན་རུས་མཛེས་
 པ་ཡོད། །དེ་རུག་ཤེགས་ཤིག་བསམ་གཏན་འདོད་པ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དབེན་པའི་གནས། དམ་པའི་གདན་ས། གྲུབ་པའི་གཤེགས་ལུལ་དེ་ན་

སྤྱི་བོ་མི་བསྐྱུན་མ་རུངས་པ་དེ་དག་གི་གྲིབ་མ་ཙམ་ཡང་མེད། དེ་མེད་པས་དབེན་པའི་
གནས་ཞེས་ཟེར་བ་རེད། དེ་དག་ཡོད་ན་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཚད་བ་རེད།
མི་སྐྱུན་པའི་སྤྱོད་འཁོར་བའི་དུ་སྐྱད་དང་ཆགས་སྤྱང་ཁོང་ཁྲོའི་གཏམ་གོ་རྒྱུ་མེད།
ནགས་ཚལ་སྤྱོད་གིང་གི་ར་བ་དུས་བཞིའི་རྣམ་འགྱུར་རོམ་པ་ཙན་དང་། ཡུ་ཁུ་འཇམ་
པའི་སྤྱོད་དབྱངས་ལྷུང་ལྷུང་དུ་སྒྲོག་པ། དལ་འབབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷུང་དངས་མོས་ལུས་སེམས་
ལ་སྤྱོད་སྤྱིན་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་རེད། བྱ་རི་དྲགས་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དག་གིས་རང་
བྱུང་བག་ཡངས་ཀྱི་འཛོལ་བ་བསྐྱལ་བའི་དཀྱིལ་ན་ཚོགས་ངན་དང་ཁོང་ཁྲོ་མེད་ཅིང་།
བྲག་རིའི་ཁང་བཟང་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱིལ་བུ་སྟབས་བདེའི་གནས་དེ་དག་གིས།
ཚ་བྱང་གི་རེག་བྱ་རྩལ་མོ་འགོག་པ་དང་ཁ་ཆར་གྱི་གནོད་འཚོ་སྤྱོད་པ། ཉི་འོད་ཤོད་
བཅུད་དང་ལྷ་འོད་བསིལ་རྒྱུད་གིས་མགུ་འཁོང་མི་དགོས་པའི་མཚན་པ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་ཀྱིན་
ཡོད་ན། རང་བྱུང་གི་དབེན་པའི་གནས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་གཞིས་ཡིན། ལྷུ་
པས་བསྐྱུགས་པའི་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་དུ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐས་དང་སྤོང་ཆེ་རྣམས་
བསྟེན། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་རིན་པོ་ཆེ། །གནས་དེ་བསྟེན་ན་ཐར་
ལམ་སྤྱར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲོང་དང་
འདུ་འཇོ་ཡོད་སའི་ནང་ན་བསམ་གཏན་བསྐྱུགས་ནས་ཞི་བའི་རྒྱལ་ས་རྟེན་སོང་བ་ཞིག་སུ་
གཅིག་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་
མང་པོར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྟན་གོམས་མཛད་ཅིང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་
སྤངས་པ་རེད། དབེན་པར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་ན། ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཟས་སྒོམ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་པ་སྤྱ་
ཚོགས་ཡུལ་བ་བས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དུ་དགོན་པར་

འདུག་པའི་བསམ་པ་བཟུང་ནས། སྤྱོད་པ་དེར་གོམ་པ་བདུན་བོར་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་།
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་མཉེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཐབས་ཀྱང་དེ་
ཆེ་བར་སངས་རྒྱུ་བཙུག་པོ་ལྟར་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཡོད།
གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་བུལ་བ།
ཉོན་མོངས་མི་འཕེལ་ཞིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་མང་དོ། །ལུས་
འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་རྒྱང་པས་མི་ཕན། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་དགོས།
དེ་མ་དབེན་ན་སེམས་ཀྱིས་སྤྲིག་ལས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་ཤིག་བྱས་ནས་ལུས་
མི་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་ན། རི་བྲོད་དབེན་པ་འདུག་ས་ཡིན་པ་བས་བཟང་རྒྱ་མེད།
རྩོན་པ་དང་གཙན་གཟན་ཆོ་ཡང་སྒྲིག་ན་ཁེར་འདུག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རི་བྲོད་ན་
འདུག་སྟེ་རྩུན་སྤྲོས་དང་། ཆོག་རྩུབ་ངག་བཀྲལ་གྱི་གཏེར་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིག་གིན་
བསྐྱེད་ན། འདུག་ས་ནགས་གསེབ་ཡིན་ཡང་། འཛིལ་མོ་དང་ཙོག་ཆོའི་ཡན་ལ་
མ་སོང་བ་རེད། ད་དུང་དེ་རྣམས་རང་གར་ཅ་ཅོད་དང་ངག་སྟན་སྒྲིག་པ་ཙམ་མ་
གཏོགས། རྩུན་སྤྲོས་དང་ཆོག་རྩུབ་སོགས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། སེམས་ཀྱིས་
ཡར་བསམ་མར་བསམ་སྒྲ་ཚོགས་བྲན་ནས་ཆགས་སྤང་དང་ཐུག་དོག་གི་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་མ་ཐར་བར་བསྐྱེད་ཡོད་ན། ཁེར་འདུག་བྱས་པ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དོམ་བྱེད་མི་
སྟོད་ཆོ་དང་འབྲུ་འབྲུ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་བྱུང་ཆོས་ཤིག་མ་ཐོན་པ་རེད། དེས་ན་
སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དགོས། ཉིང་དེ་
འཛིན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གོང་དུ་
ཞུས་པ་རེད། ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ན། རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་
གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། བསྐྱེད་

པ་རྒྱལ་བྲིམས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་འགྲོད་པ་མེད་པས། བསྐྱབ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
སྒྲིབ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྒྲིབ་ལ། བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་དེས་
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་རེད། དེས་ན་
བསམ་གཏན་བསྒྲིམ་རྒྱ་འདི་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷན་
པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ལ་འཇུག་དུས་སྒྲིམ་རྒྱག་པའི་
ཐོག་མར། ངས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་འདོན་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་དག་པར་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་།
མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་རན་བབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་
ག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཆོང་མ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཆར་དུས། སྒྲན་བདེ་བ་ཞིག་ལ་
འདུག་སྟེ་ལུས་རྣམ་སྤང་ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་པར་བྱ་དགོས། ད་དེ་རིང་ནས་བཟུང་
རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྤྱང་ས་ལ་ཐོན་པ་རེད། སྒྲིམ་མ་བརྒྱབ་པར་
འཆོང་རྒྱ་མི་ཐུབ། སྒྲིམ་མ་བརྒྱབ་ན་བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་བཞིའང་མི་ཆོང་བས། བདེ་
བ་ཅན་ལ་སྒྱེ་རྒྱ་བོ་དེ་ཡང་གཅིག་དཀའ་རྒྱ་རེད། དེས་ན་སྒྲིམ་རྒྱག་དུས་དང་པོ་ལུས་
ཀྱི་འདུག་སྤངས་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་སྤྱང་དགོས། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས་རྣམ་སྤང་ཆོས་
བདུན་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིལ་ཀྱང་བཅའ། སྒྲིལ་ཀྱང་ཕྱེད་པ་བཅའ་ནའང་
ཆོག ཅ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ན་དེ་རྗེས་ཀྱང་ངེས་པར་བཅའ་དགོས། སྐལ་
ཆོགས་དོང་ཙེ་བཙུག་པ་ལྟར་བཙུགས་ཏེ་བྱང་པོར་འདུག བྱ་མོ་གཉིས་ཕྱི་ལ་སྤྱར།
ལག་ངར་གཉིས་དཔྱི་མགོའི་རུས་པ་ལ་བཅར་ཏེ་བརྒྱ་སྟངས་ལ་འཛིག་དགོས་པ་དེ་འདྲར་

གསུངས་ཡོད། མིག་ཏུ་ཅད་ཕྱི་བས་གྱུར་བ་དང་། ཏུ་ཅད་བཅུ་མ་པར་མི་བྱེད་པར་
 ལྷ་ཅེ་འི་ཐད་ཀྱི་བར་སྐྱང་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལུས་པོ་དགྱེ་ཡང་མི་ཆེ་སྐྱར་ཡང་མི་ཆེ་བས་
 དྲང་པོར་བསྐྱང་། དེ་ལྟར་ལུས་དྲང་བའི་མགོན་པ་ཞེན་ཅམ་ནང་དུ་གྲུག་ སྤྲུག་
 མགོ་གཉིས་མཐོ་དམན་མེད་པ་ཞིག་བྱས། སྤྲུག་མགོ་མཐོ་དམན་ཤོར་ནས་ལུས་པོ་
 གཡོན་མི་རུང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག་གམ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསེའི་རྒྱ་གང་རུང་
 བྱས་ན་ཆོག་ཀྱང་། འདིར་ཐོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་སྐྱབས་ན། ལག་པ་
 གཉིས་ལུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བཀའ་སྟེ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསེའི་བཞུགས་སྐྱངས་
 དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་ལུགས་སུ་འདུག་རྒྱུ་དེ་འདུག་སྐྱངས་རེད། ལྷེ་ཡར་རྒྱ་
 དང་ཉེ་བའི་སོ་དྲུང་དུ་བཞག་སྟེ་དབྱུགས་སྐྱ་ནས་མི་གཏོང་བར་ཁ་ནང་ནས་སོ་མཆུ་མ་
 རེག་གི་བར་དུ་གཏོང་རྒྱ་སྤྱི་བྱེད་ཐོགས་ཆེན་ཀྱི་ལུགས་རེད། ཡང་དམིགས་བསལ་
 མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་རེ་འང་འབྱུང་ས་ཡོད། དབྱུགས་འབྱུང་འཇུག་དལ་མོ་
 ཞིག་རང་བབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས། སེམས་དྲན་པ་ནང་དུ་བཀའ་སྟེ་འདུག་དགོས།
 ད་འདི་ཆོའི་སྐྱབས་ན་ཐུན་མོང་ཐོག་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་དང་པོར་སེམས་སྐྱངས་ཏེ་
 ལས་རུང་བྱེད་པའི་ཐབས། དུག་གསུམ་གང་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ།
 འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་
 བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ། གཏི་ལུག་གི་གཉེན་པོ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲོམ་པ། སྤྲུག་དོག་གི་
 གཉེན་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདག་གཞན་བཞེ་བ་དེ་
 རྣམས་སྒྲོམ་དགོས་པ་རེད། ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་སྦྱེ་བ་དང་རྣམ་རྟོག་
 མང་ན་རྒྱུང་སྒྲོམ་དགོས། མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་ན་རང་གཞན་ཀྱི་ལུས་འདི་ཤ་དང་བྲག་
 པགས་པ་དང་རུས་པ། ལྷ་བ་དང་རྒྱ་སེར། མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན། མཆི་མ་

ཕྱི་ས་ལ་སོགས་མདོར་ན་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པར་སྐྱུ་ཅུ་ཅུ་དུག་འདུས་བའི་ཡུང་བོ་ཞིག་
ཡིན་སྟེ་སྐྱུ་དུ་བསམ། དེའི་འཕྲོར་དུད་བྲོད་ཀྱི་རོ་རུལ་བ་འབྲུ་ཞུགས་སོང་བས་བྲི་ངན་
བྲུབ་པ་དེ་ཆོར་བལྟས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུས་མཐའ་གཞུག་འདི་འདྲར་
འཁྱུར་ངེས་རེད། ད་ལྟ་དབུགས་ཞིག་ཡོད་པས་རུལ་ཡག་ཅིག་རེད་མ་དོ་བར་རེད་
བསམ། ཡང་མི་གི་ནས་ཡུན་རིང་རེད་སོང་བའི་རུས་པ་དང་ཀོང་རུས། ཐོད་པ་
པགས་པས་གཏུམ་མེད་པའི་དཀར་སང་དང་། ཡང་རྒྱས་པ་དང་པགས་པ་ཅུང་ཟད་
འགོས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། རང་གཞན་སྐྱུ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟར་གསོན་པོའི་
རྒྱགས་གིག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ན། མཐའ་གཞུག་ཆོང་མ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན།
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པར་ཡིན་བསམ་ནས་སྒྲོམ་
དགོས། ཡང་ཞེ་སྤང་གས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། དང་པོ་གཙོ་
བོ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྒྲོམ་དགོས། དེའང་དང་པོ་སྤྲིང་ཉེ་བའི་
སེམས་ཅན་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་མཐར་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
པན་པ་དང་བདེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་བྱ། དེ་ཡི་རྒྱ་དགེ་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་
དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་བསམ་ནས་དཔུང་འཛོག་སྒྲེལ་མར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་ས། ཡང་
རྟོན་མོངས་པ་གཏི་མུག་གས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲོམ་དགོས་གསུངས་པས།
རྟོན་འབྲེལ་ཅི་འདྲ་སྒྲོམ་དགོས་སྟེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུ་ལྷང་
པའི་མདོ་ལས། རྟོན་འབྲེལ་གས་ན་ཆོས་གས། ཆོས་གས་ན་སངས་རྒྱས་གས་
ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས། རྟོན་འབྲུང་དེ་ལ་ལུགས་འབྲུང་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྟོན་
འབྲེལ་དང་། ལུགས་ལྷོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད། དེའི་
དང་པོ་ལུགས་འབྲུང་དེ་ལ་འང་ཕྱི་ཡི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། བད་གི་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་

ཡོད། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་དང་
 འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་མ་ནི། ཤེས་
 བྱ་དེ་ཉིད་ལ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཟག་བཅས་གྱི་
 དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བྱུང་བ་རེད། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་
 ལས་བསགས་ཏེ་ས་བོན་བགོས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན།
 ལས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་
 མིང་དང་གཟུགས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་ནས་སྐ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བགོས་ན། མ་རིག་སྲོད་ལེན་གསུམ་ཉོན་
 མོངས་དང་། འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 བདུན་པོ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན། དཔེར་བཞག་ན་མ་རིག་པ་ས་བོན་འདེབས་མཁན་གྱི་
 ཞིང་པ་རྒྱད་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་ནི་ཞིང་ས་ལྟ་བུ། རྣམ་ཤེས་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུ།
 སྲོད་པ་ནི་ལྷན་ལྟ་བུ། མིང་དང་གཟུགས་ནི་སྤྱུ་བུ་ལྟ་བུ། གཞན་རྣམས་ཡལ་ག་
 དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དཔེ་ལ་འཛོག་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་
 མ་བྱུང་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་ན་སྐ་ཤི་
 སོགས་ཀྱང་མི་མངོན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་
 འབྱུབ་པ་ནས། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེས་སྐ་ཤིའི་བར་མངོན་པར་འབྱུབ་པ་རེད། ཡང་
 རང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་རྣམ་
 མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཁམས་རྒྱལ་འདུས་པ་རེད། སའི་ཁམས་དེ་ལུས་ཀྱིས་བའི་དངོས་
 པོ་དང་། རྒྱའི་ཁམས་ལུས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མའི་ཁམས་ཟས་
 སོགས་འཇུ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་གི་ཁམས་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་

པའི་བདག་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ལུས་ནང་བར་སྒྲིང་ཡོད་པ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། མདོར་ན་
སེམས་དང་བཅས་པའི་ཁམས་དྲུག་ཚང་བའི་ལུས་ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་ཡོང་བ་རེད། དེ་
ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་ལུགས་འབྱུང་དུ་འཁོར་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། འདི་
རྣམས་ལས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་སྒོམ་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོ་གཅིག་དང་།
རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་རྣམས་ད་ལྟའི་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོ་གཅིག་
སྒྲིབ་དང་ཀ་ཤི་གཉིས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོ་གཅིག་སྟེ་ཚོ་གསུམ་གྱི་ཚོ་དུ་ལ་
རྩོགས་ལུགས་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ལུགས་ལྟོག་མྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲིང་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མ་རིག་པ་དེ་འགགས་
པས་ཀྱ་ཤིའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགགས་ནས་མྱུང་ན་དང་སྟེ་སྟགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་
སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་དག་འགག་པར་འགྱུར་བ་རེད།
ཡང་ཕྱག་དོག་གི་རྟོན་མེངས་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྒྲེལ་པ་
ནི། བདག་གིས་བདེ་བ་འདོད་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བདེ་བ་
འདོད་ལ། སྟུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་མི་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་
འདོད་པའི་བྱིར་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཅིག་པ་འདྲ་བ་དང་མཉམ་པར་བསྒྲེལ་པ་
དེ་རེད། ཡང་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་བསྒྲེལ་པ་ནི།
བདག་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། བྱིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཁོ་ན་
གཅིག་པར་འཛིན་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཤིང་སྟུག་བསྐྱལ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་
གཅིག་པར་བཟུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྟབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
གྱིས་གཞན་གཅིག་པར་བཟུང་སྟེ། གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛོད་པས་མྱུང་ན་ལས་འདས་

པའི་ཚུལ་ལ་བཞུས་ནས་ཉམས་སྲུང་ལོན་དགོས། ཉེན་མེད་ས་པ་ཆ་མཉམ་པ་དང་རྣམ་
 ཉོག་གས་ཆེན་རྒྱུད་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས། རྒྱུད་སྒྲོམ་དུས། བགྲང་དང་རྩེས་
 འགོ་འཛིག་པ་དང་། ཉོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་
 འདོད། ཁེས་པ་ལྟར་གཞུང་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་རྒྱུ་དང་། གཞན་
 ཡང་མདོ་སྡེ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་
 གྱིས། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་མཛེས། འདམིགས་པ་འདི་ལ་གང་
 གིས་སེམས་འཕྲུག་པ། རྒྱུད་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པའི་སྐྱུ་བརྙེན་གྱི་རྒྱབ་ས་ཅན་མཛེས་སྤྱོད་བ་
 དང་། མཚན་དཔའི་ཡོན་ཏན་གོ་སྤྱོད་བའི་ཐོག་ཏུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཞི་
 གནས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་སེམས་སྤྱོད་དགོས། མདོར་ན་དབེན་
 པའི་གནས་བསྟན་ཏེ་དེར་རང་ཉིད་གྱིས་སེམས་སྤྱུངས་པར་བྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་དངོས་
 སྒྲོམ་པ་ལ་འཕྲུག་དགོས་པ་རེད། གང་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ན། ཅུ་བ་བསྐྱབ་གཞི་འདྲ་པོ་
 སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་དེས་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 གང་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཤེད་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས། སྒྲོས་པའི་
 སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་རུབ་སྟེ། རུབ་པའི་ཚུལ་དེའང་
 སྤྱང་ཆ་ཚང་མ་འགགས་ཏེ་སྟོན་པ་ན་གཤམ་མེ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཁོ་རང་གི་རང་
 བཞིན་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་ན། ཞི་བ། སྤྱལ་བ། ལྟ་དཀའ་བ། འདུ་ཤེས་ཞིག་
 པ་སྟེ། ཞི་བ་ནི་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ། དངོས་པོ་མེད་པས་ན་སྤྱལ་བ།
 མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་ལྟ་དཀའ་བ། སྤྱང་ཡུལ་མ་འགགས་བཞིན་དུ་དེར་འཛིན་
 གྱི་འདུ་ཤེས་ཞིག་པ་ནི། ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ལྟར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཞེས་

གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་དེ་མི་བརྗེད་པའི་བྲན་པས་མི་གཏོང་བར་དམིགས་པ་དེ་
ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་ནས་བྱིང་ཚོད་སོགས་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་ལ།
དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་དགོས། ཡང་བཤད་ན། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མི་འགྲོ་བར་མི་
རྟོག་པའི་རང་དུ་གནས་ཤིང་ཤིན་སྒྲིངས་འབྱུང་བའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཞི་གནས་
ཡིན་ན། དེས་ལུས་སེམས་ལ་ཤིན་སྒྲིངས་ཐོབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པ་རེ་ཞིག་གི་ཆོ་མགོ་ཉོན་པར་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་མི་རུས། དེ་ཉིད་
དང་སྒྲོ་གཅིག་རོ་བོ་གཅིག་དུས་གཅིག་གིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་བྱེད་ལས་སུ་གཅིག་པའི་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་ཤེས་རབ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་བག་
ཉལ་དང་བཅས་པ་འཛེམས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་རྗེས་ཐོབ་དང་ལྷན་
པའི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མགོ་ཚུགས།
ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་བག་ཉལ་འཛེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་དུས་ན་
མཉམ་བཞག་གི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་
དགྱིལ་ལྟ་བུར་མཉམ་པར་མཐོང་ན། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་འདི་ལྟར་སྒྲིང་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ། སྒྲིབ་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཟླ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་སྒྲུབ་པ་རེད། བསམ་གཏན་ལ་བྱིས་པ་ཉེར་སྒྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན། དོན་
རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན། དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་དང་གསུམ་
གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། འདི་ཆོས་སྒྲུའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། བྱིས་པ་ཉེར་སྒྲོད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་རེད། ལམ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་རེད། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ལམ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས། དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་རེད། དེ་ལ་དོན་རབ་འབྱེད་
པའི་བསམ་གཏན་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཚོགས་སྒྲིང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ནི་ས་དང་པོ་ཡན་
ཆད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། དེའང་ཟག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་རེད། སྒྲིང་བསམ་
གཏན་གྱི་ངོ་བོ་སེམས་ནང་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ན། དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ངོ་མ་
བོ་དྲན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དྲན་པས་ཡེངས་
སུ་མི་འཇུག་པར་རྒྱན་ཆགས་པ་ཉིད། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་སྒྲིང་བའི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པས་
སྟོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཞུགས་ནས་རྣམ་པ་གཡེང་བ་
ན། སེམས་གནས་གྱི་འཛོག་རྒྱུ་དགའའི་སྒྲོན་སེམས་ཞི་གནས་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་
གསུངས་ཡོད་པ་རེད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཛོག་དང་རྒྱན་འཛོག་གླེན་ཏེ་
འཛོག །ཉིར་འཛོག་དུལ་བྱེད་ཞི་བར་བྱེད། །རྣམ་ཞི་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་
འཛོག །ཅེས་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གསུངས་ཡོད་རེད། འདིའི་ཆོག་འདི་མི་པམ་
ཚང་གི་མཁས་འཇུག་སྡོམ་བྱང་གི་ཆོག་ཅིག་རེད་ཨེ་ཐལ། ད་གང་ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཅིག་པ་ཡིན། མདོར་ན་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་སེམས་གནས་གྱི་ངང་དུ་
བསྐྱེད་ནས་སྤུང་མོང་གི་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པས། ད་ལྟ་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
ལུས་སེམས་ལ་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱོང་བ་ཐོབ་ནས། མཐོང་ཆོས་བདེ་གནས་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་
གནས་པར་བྱེད་པར་མི་ཚད་པས། རྩུ་འཕུལ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད། འབྲས་བུ་
མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར། ཟད་པ་དང་བྱིལ་གཞོན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་སྤུང་མོང་གི་
ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རེད། བསམ་གཏན་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ནའང་པན་ཡོན་ཚད་

མེད་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སློ་ལྷོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་གིས་
ཞི་བ། དབེན་པར་བསྟོན་རྒྱུར་དགའ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སློ་དུ་མ་ཞིག་ཐོབ་
ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་དང་། མངོན་ཤེས་འཆར་བས་གཞན་དོན་འབྲུག་པ་སོགས་མདོ་
ལས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱི་ཙམ་གྱི་གོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟུམ།
རང་རེའི་ད་རེས་སྒོམ་འགོ་འི་ཆོས་བྲིན་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་འདྲིའི་དེ་རིང་ནས་
ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟོན་རྒྱུ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སློར་དང་ལྷག་
པར་དུ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་བབ་ན། འུ་ཆོས་འདྲིའི་སྤྱོད་ཀས་ལ་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་འདྲ་
བྱས་ན། བསམ་གཏན་ལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཞིག་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡོད་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་
བསམ་གཏན་དེ་སྤྱི་རོལ་བ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་
སྟོམས་འཕྲུག་བརྒྱད་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། འདས་
ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་གནས་གྱི་སྟོམས་འཕྲུག་དགའེ། །ཡང་ན་ཐེག་གསུམ་སོ་
སའི་བསམ་གཏན་ཡིན་དགོས་པ་རེད། ད་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོང་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སློ་
ཐམས་ཅད་མདོར་ན་ནི་ལྷག་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཞི་
གནས་བཟན་པ་མ་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་རྒྱུད་དང་འགྲོགས་པའི་མར་མེ་ལྟར་ཡིན་པ་
དང་། ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་པའི་ནི་གནས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པའི་བླ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་
མི་རུས་པར་གསུངས་པ་རེད། དེ་མི་རུས་པས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་གྱི་ནི་གནས་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་མན་ཞིག་ཏུ་འཁོར་ཞིང་དེ་ལས་འདའ་མི་རུས། དེ་ལ་ནི་
གནས་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུད་གིས་སེམས་གཡོ་བ་འགོག་བྱེད་དང་། དེའི་
སྟེང་དུ་ལྷག་མཐོང་གིས་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་ངན་

གྲིས་དྲ་བས་གཡོ་མི་རྒྱས་པར་དེ་དག་གཞིན་རྒྱས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷན་ཟུང་འབྲེལ་
 ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྡོན་རྒྱུ་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་
 ཅན་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སེམས་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྒྲིམ་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངང་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་
 པར་དག་པ་དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་ངས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་རེད།
 མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་གནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། མཚན་མ་
 མེད་པའི་ལྷན་མཐོང་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྱུང་ཞིང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་དེས་རྟོག་པའི་བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 བསྟེན་བྱའི་བྱད་ཤིང་དེ་ཆོག་ཚར་དུས་སྟེག་བྱེད་ཀྱི་མེ་དེའང་མེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ།
 མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་ཤར་དུས་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
 རྣམ་རྟོག་དེ་མི་འཇུག དེས་ན་མཉམ་བཞག་རྟོག་མེད་ཀྱི་གདངས་དེ་བྱིང་རྟོག་གཉིས་
 ལས་འདས་ནས། རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་མཐོང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ན།
 ད་དུང་དེའི་སྤྱིང་ན་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་ན། བྲིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ལ་གོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ན་
 སྤྱང་ཡུལ་འགག་པ་མེད་པར་སྤྱང་འདུག་ནའང་། རྣམ་རྟོག་གིས་དག་པས་ན་རྣམས་
 པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱང་སྤྱོད་གི་ཆ་
 ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་
 པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཆུ་ཅན་ཞིག་ཡིན། མཉམ་བཞག་ལས་འངས་
 པའི་རྗེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཞེན་པ་དང་བཙས་པ་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཆུ་ཡན་པ་ཞེས་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོ་སྦྱིས་སྒྲ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

བྲ། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ས་ལམ་གྱི་མངོན་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན་འདོད་ན།
མངོན་རྟོགས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་། གཞུང་བཤད་
པའི་ཞལ་ནས་གསན་ན་གསལ་བ་རེད། མདོར་ན་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་སོགས་གསུམ་
གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་
སུ་བཙོན་འབྲུས་ཀྱིས་བཅིངས་ན་དམ་པ་གསུམ་དང་། ཕྱིན་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་
བསམ་གཏན་དེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་
བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྦྱར་བཏང་མདོ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ཐུན་མཛོད་དང་ཐུན་མིན་
གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོར་ཞོར་དུ་གང་ལ་གང་འཆོམ་ཞིག་ཞུས་ནས།

རྩི་༡ སེམས་སྒྲུང་བདུན་པ།

ད་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་ལས། སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་ཞིག་གསན་པར་བྱ་བའི་དངོས་གཞིའི་
ཆོས་བྲིད་ནི། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་ཐུན་མོང་སྤྱོད་འགྲོ་སེམས་སྒྲུང་
རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་འདི་འཆད་པ་ལ། དེ་རིང་སེམས་སྒྲུང་བདུན་པ་རེད།
འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་སྤྱོད། བདེ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་
སེམས་སྒྲུང་བ་དང་། གསལ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲུང་བ་དང་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད་ན།
འདི་གསུམ་པོ་རང་རེས་བྲིད་ཀྱང་གསུམ་བྱས་ནས་སྒྲུང་བར་བྱེད་འདོད་ཀྱིན་ཡོད་རེད།
དང་པོ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསལ་སྐབས་རྩི་ཐོག་པའི་ལྷན་ལམ་ཟབ་མོ་འདིས། ལས་
སྒྲུང་གི་བྱེད་བཅིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་པ་འོག་མ་ལྷན་བུའི་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་བྲལ་དུ་སྒྲོང་
གཉིན་གཡུལ་སྤྱད་པ་ལྷན་བུ་རྩིས་དཔག་གི་བསམ་གཏན་ལ་མ་ལྷོས་པར། བཅོན་
ཐབས་སུ་འོད་གསལ་གཉིག་མའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་
པའི་མན་ངག་ཡིན་པའི་སྐྱོར་དེ་གསུངས་པ་རེད། **སེམས་སྒྲུང་བདུན་པ་ནི།** བུ་
ཡིག་ལས། དེ་ལྷན་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་གཡོང་སྤངས་ནས་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་
བཞག་པས་ཉམས་སྒྲུང་འཕེལ་ནས་ཡུན་རིང་ལ་སོང་བས། དོན་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་
ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་སྐྱེས་པས་རྒྱུད་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། **བདུན་གྱིས་**
སེམས་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་ཅུ་བའི་ཆོག་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་

གྱི་བྲིན་རྣམ་པར་དུ་གྱི་བྲིན་གྱི་བྲིན་དང་། བྲིན་པར་དུ་གྱི་བྲིན་པར་མ་ཐག་པ་འཛིན་
རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་ཆོག་པ་དེ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བུ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་བདེན་པ་
མེད་ཅིང་རྟག་མི་སྒྲིབ་པར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཐོག་ཏུ། གྱི་
ནང་གི་རྣམ་གཤེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བསམ་
གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས། དེའི་ཉམས་སྒྲིབ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲེལ་
ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་གྱི་ཡུན་རིང་ལ་སོང་བས། མི་རྟོག་
ཡོངས་མེད་གྱི་དོན་ཉིད་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲེལ་བར་བྱ་སྒྲིབ་པའི་ཉམས་སྒྲིབ་ཆོག་པ་
འབྲུངས་པའི་ངེས་ཤེས་བྲིན་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་བྲིན། བྲིན་རྣམ་པར་དུ་གྱི་བྲིན་པ་འདི་དང་
བཅས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་སེམས་སྒྲིབ་བའོ། **ཞེས་མཁུག་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་གུང་ཡིན་**
པས་ཞེས་མཁུག་བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ལུང་དོན་གྱིས་མདོར་བསྟན། ས་བཅད་
གྱིས་ཆིངས་བཞག་ནས་འཆད་པའི་སྒྲིབ་དུ་བྲིན་སྒྲིབ་འདིའི་སྒྲིབ་པ་མན་ངག་གི་གདམས་
པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། **ཞེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་**
བརྟེན་ནས། **སེམས་སྒྲིབ་བཞི་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལམ་ལ་འཁུག་པའི་སྒྲིབ་**
སྒྲིབ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ཀའི་སྒྲིབ་དགོས་དོན་གྱི་ཁོག་
འབུབས་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་ནས་དམ་བཅའ་བའམ་མཆོམས་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་རེད། དཔེར་ན་
ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཛུལ་དགོས་ན། དང་པོ་སྒྲིབ་དེ་ནས་འཛུལ་དགོས་མ་ཤེས་ན།
ཁང་པ་ནང་དུ་འཛུལ་བའི་དོན་དེ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་རེད། མཁམ་ལ་སྒྲིབ་ཞིག་ཡོད་པར་
གཞིར་བཞག་སྟེ། །སྒྲིབ་དེ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་སྒྲིབ་བསྐྱུ་བ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེད་
འགོ་བ་རེད། ཉིད་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་སེམས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ལས་སྐྱུ་རུང་ནས་ཉིད་ངེ་འཛིན་ལ་འཁུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་ན་གསང་

སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ན། སྐྱིར་བསྐྱེད་ཚྲོགས་གཉིས་སུ་གསང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་རེད། དེས་ན་བསྐྱེད་ཚྲོགས་རིམ་པ་གཉིས་སུ་
ཕྱེས་ནས་བཤད་དུས། རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཚོ་བ་གྱི་བདེན་པ་ལམ་དུ་
བྱེད་པས་རྒྱུད་སྐྱུངས་ནས། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཚྲོགས་རིམ་འཆི་བ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་
པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་རེད། སྐྱེ་བས་འདིར་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་སྒྲིང་བདུན་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཚྲོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོར་དེ། གསང་སྐྱུ་གསུམ་གསལ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་གོང་
སྐྱེལ་ནས་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེད་བར་བྱེད་ན། སྐྱིར་ཚྲོགས་རིམ་གྱི་
ངོ་བོ་ནི། རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ཞིག་རེད། འདི་ལའང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོ་ག་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་རྒྱུད་རང་རང་གི་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཚྲོགས་རིམ་གྱི་
བྱེད་པར་གསུངས་ཡོད་པ་ལ། པ་རྒྱུད་ལ་མཆོམ་ན། པ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་
དང་། གཤིན་ཇེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཟབ་
གསལ་ལམ། གསལ་སྒྲོང་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཙོ་བོ་དམིགས་ནས་
དངོས་གྲུབ་རྣམས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་རྒྱུད་ཤེས་རབ་མའི་རྒྱུད་ཡང་ཡུར་དང་།
འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ། ཀུན་འདུས་རིག་པ། དབྱེས་རྩོར་སོགས་ཇེས་སུ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུད་རྣམས་ལས་གཙོ་བོ་ཁམས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཐིག་ལའི་རྣམས་འབྱོར་ལམ་དུ་བྱེད་
ཡོད་པ་རེད། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྡེ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་འཕུལ་བྱ་བ་དང་།
དུས་འཁོར་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྒྲོར་སོགས་ལས་ཅུ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཁྱེད་པེས་
བྱངས་པའི་གསལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཐིག་ལེ་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྱུར་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ཚྲོགས་རིམ་གསུམ་དུ་
བཞེད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཚྲོགས་རིམ་ལ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་དེའི་ནང་ན་སྤྲུམ་བདེ་བའི་
འོད་གསལ་དང་། གསལ་བའི་འོད་གསལ་གཉིས་སྤྱང་བཅས་དམིགས་པའི་ལམ་
དང་། ཕྱི་མ་མི་རྟོག་པའི་ལམ་དེ་སྤྱང་མེད་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་ཡིན། དེ་ལ་
ཕྱོགས་དང་པོ་སྤྱང་བཅས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚྲོགས་རིམ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན། སྐབས་འདིའི་རང་རེས་
ཉམས་སུ་ལེན་བཞིན་པའི་མན་ངག་འདི། སྤྱང་བཅས་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱང་མེད་གྱི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱ་བྱུའི་ཐབས་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས།
ཐབས་གྲོལ་གཉིས་མེད་གྱི་གདམས་པ་འང་ཟེར་ཆོག་ལ། འདི་ན་ཅ་དང་། རྒྱུ་
དང་། ཐིག་ལེའི་སྒྲོར་རྣམས་བཤད་པའི་སྐབས་ན། གནས་པ་ཅུ། གཡོ་བ་
རྒྱུ་དང་། བཀོད་པ་བྱུང་ཆུབ་གྱི་སེམས། དེའི་རྟེན་གཞི་ལུས་གྱི་གནས་སོ་སོ་དང་
ཁམས་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པས། མདོར་བསྟུས་པ་ཞིག་མ་བཤད་
ཐབས་མེད་འདྲ་རེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་
སྐབས་ན་ཀུན་གཞི་སྒོག་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བར་སྤྲིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། ཁམས་གསུམ་
དུ་སྐྱེ་བར་སྒྲོར་བ་ན། འདུ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་
པ་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སུ་བཞི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་
ཁམས་ཏེ་ཡིད་གྱི་ལུས་ཅན་རེད། གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་
འདོད་སྲེད་རགས་པ་བཅོམ་ཡོད་པས་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་ན་གཟུགས་ཁམས་
དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི་གནས་ཉི་ཤུ་པོ་ལ་ཁམས་གཅིག་ནས་ལྷ་ཡི་བར་དུ་མ་
གཏོགས་མི་ལྟན་པ་རེད། འདོད་ཁམས་གྱི་རིགས་དུག་པོ་ནི་ཁམས་དུག་དང་སྐྱེ་

གནས་བཞི་དང་ལྔ་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཙུ་ཐོག་རྒྱུད་གསུམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྱུང་དུ་ཚོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ལུས་ལ་རྟོ་རྟེན་ལུས་ཞེས་གསུངས་ལ།
ཁྱད་པར་དུ་རང་རེ་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་འདི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཚོ་འདིར་སྤྱོན་པ་ཤས་ཆེ་བས་ན་
ལས་གྱིས་བཞེས་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་པས་ན། རྟེན་དེའི་ཐོག་ནས་ཉེར་རྒྱུའི་སྒྲིང་
པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་དུས་ཡིན། བདེ་འགོ་ཡིན་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བྱང་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་
གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོད་པ་ཡིན་པས་ན་ལུས་རྟེན་དམན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།
དེའི་ནང་ནས་སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྦྱེས་པའི་མི་རྣམས་མངལ་གྱི་གནས་སྤྲུལ་འཛིན་པའི་ཐོག་
མར་མིག་གཉིས་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་དེ་དང་པོར་ཆགས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
རྩ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ནས་ལུས་བྱུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་དྲངས་མའི་དབང་པོར་གྱུར་
པ་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་རྩ་དབུ་མ་དེ་ཁ་དོག་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཞིག་
ཆགས་ལ། རྩ་དབུ་མ་དེའི་ཡར་སྤྱོད་སྤྱོད་པོར་ཟུག་པས། སྤྱོད་པོར་པ་ལས་སྒོབ་པའི་
དྲངས་མ་རྟོ་ཡིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས། མར་སྤྱོད་ལྟེ་འོག་ཏུ་ཟུག་པས། མ་ལས་
སྒོབ་པའི་དམར་ཆ་ཨ་མུང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས། སྤྱོད་པོར་ཡིག་དཀར་གསལ་
ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟེ་འོག་གི་ཨ་ཤད་དམར་གསལ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་དེ་གཉིས་གྱི་བར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྟེན་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་གནས་པ་ན་མ་མཐའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
པ་རེད། རྩ་དབུ་མ་ལྟེ་འོག་མན་ཆད་ཐོན་པ་ལ་དུང་ཅན་ཟེར་བ་དཀར་ཆ་འབབ་ཅིང་
བདེ་བ་སྦྱུད་པའི་རྩ་ཡིན། རྩ་དབུ་མ་དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་རོ་རྒྱུད་གཉིས་
ཆགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཆགས་ཚུལ་སྦྱེས་པ་ལ་གཡས་ན་རོ་མ་དཀར་མོ།
གཡོན་ན་རྒྱུད་མ་དམར་པོ་ཆགས་པ་ལས། བྱད་མེད་ལ་དེ་གཉིས་གོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
གཡས་ན་རྒྱུད་མ་དམར་པོ་དང་གཡོན་ན་རོ་མ་དཀར་མོ་ཆགས་ཡོད། རོ་མ་དཀར་

མེདས་ལུས་དང་བྱང་སེམས་བསྐྱེད། བྲག་དང་དྲི་ཆེན་འཕེན་འཛིན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱུང་མ་དམར་པོ་དེས་དག་དང་བྲག་གཉིས་བསྐྱེད། དྲི་རྒྱ་འབྱེན་འཛིན་གྱི་
ལས་བྱེད་པ་དེ་འབྲུ་ཡིན་གསུངས་ཡིད། ཕ་རོམ་ལ་རོམ་ཞེས་ཟེར་དོན་རང་བཞིན་དུ་
བཞག་ན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པས་རོད་དང་འབྲུ་བ་དང་། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གནད་དུ་
བསྐྱུན་ན་ཕ་དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དྲན་མེད་ཡིད་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ལ་ཟས་ཀྱི་རོ་སྒྲིང་བ་ལྟར་འབྱུང་བར་ཡིན་པས་ན་ཡང་རོམ་ཞེས་བྲ། རྒྱུང་མ་
ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བཞག་ན་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱུང་བ་གནས་པས་ན་རྒྱུང་
མ། གཞུང་པའི་མན་དག་ལ་མཁས་ན་ཕ་དེ་སྒྲིང་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཉིད་
རྟོག་བྲལ་གྱི་ཉམས་སྒྲིམ་པས། རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པས་ན་རྒྱུང་མ་ཞེས་
ཟེར། ཕ་དབུ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་རོ་རྒྱུང་
གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་ཡོད་པས་ན་དབུ་མ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་དང་བྲལ་བས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་ཡང་དབུ་
མ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཕ་འདི་གསུམ་ལ་དབུ་མ་དང་རོམ་རྒྱུང་མ་ཞེས་མ་སྒྲིལ་གསུམ་པའི་
དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ཕ་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་ཕ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་པས་
ན་འདི་གསུམ་མེད་ན་གཞན་རྣམས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཕ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས་ན་མ་སྒྲིལ་སྒྲུང་བ་རེད། འདི་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རོ་
མའི་ནང་ནས་བྲག་དང་རྒྱ་སེར་འབབ། བྱང་སེམས་རྒྱ་བས་ན་ཐིག་ལའི་ལས་ལ་
མཁས་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད། ཟས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཆོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་
ཟས་ཀྱིས་འཛོལ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། རྒྱུང་མ་ནས་འབྱུང་བཞིའི་དྲངས་མ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་རྒྱ་བས་ན་ཕ་འདི་གནད་ལ་མཁས་ན། དག་གི་ལས་དག་པ་དང་གོས་ཀྱི་

ཞེན་པ་ཚོད་པ་ཡིན། དབུ་མ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་གྱི་དབུ་མ་དེ་ཤེལ་
 གྱི་ཀ་བ་བཅུགས་པ་དང་འདྲ་བ། ལུས་གྱི་དཀྱིལ་ན་ཡར་ཡོད་པ་ངོ་བོ་སྒྲིང་པ་ཟེང་
 ཐལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། རྒྱུད་གི་གནད་ལ་མཁས་ན། སེམས་གྱི་
 ལས་སྒྲིང་བ་དང་སྒྲོམ་གྱི་ཞེན་པ་དག་ཅིང་། མི་ལམ་རྒྱུན་ཚོད་པ་དང་། མཐར་
 ཐུག་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲིད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོད་གསུངས་པ་རེད། མདོར་བསྟུན། ལུས་གྲུབ་ནས་ཙུག་གྲུབ། ཙུག་གྲུབ་ནས་
 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་རང་ལྷགས་གྱིས་གྲུབ་པས་ན། རྗེ་རྗེའི་
 ལུས་གྱི་བྱེད་འཛིང་འདི་གནད་ཆེ་གསུངས་པ་རེད། ཙུག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་
 གནས་པ་རེད་སྟེ་ན། ཙུག་ཐིག་ལའི་གོ་བ་དང་རྒྱུད་དེའི་འགྲོས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་
 ལ། རྒྱུད་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དབྱེ་བ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་བཤད་ན་ཙུག་བའི་རྒྱུད་ལྔ་
 བློ་སྒྲུབ་འཛིན་དང་། མེ་མཉམ་དང་། རྩབ་བྱེད་དང་། བྱེན་རྒྱུ་དང་ཐུར་སེལ་
 དེ་ལྔ་རེད། རྒྱུད་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། སྒྲོག་འཛིན་སྦྱིང་གར་གནས་ཤིང་།
 དེས་སྒྲོག་འཛིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། མེ་མཉམ་སྟོབར་
 གནས་ཏེ། རྗེ་འབེབ་པ་དང་ཟས་ལུ་བར་བྱེད། རྩབ་བྱེད་ནི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ་གནས་ཏེ། ལུས་གྱི་ཉམས་དང་གཟི་མདངས་རྒྱས་པར་བྱེད། བྱེན་རྒྱུ་རོ་སྟོད་
 བ་གནས་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྩབ་གྱི་ལས་བྱེད། ཐུར་སེལ་སྦྱང་ན་གནས་ཏེ་འགོ་
 འདུག་དང་ཟག་པ་འདོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིའི་རྒྱུད་ལྔ་ཟེར།
 བད་གི་རྒྱུད་ལྔ་དེ་འབྱུང་བ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཏེ། སོ་སོར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཅན་དུ་
 གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་གཉིས་གྱི་ནད་དུ་འདུས་ཏེ། ལས་གྱི་
 རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་ངོ་། དེ་ལ་ལས་རྒྱུད་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་

སྒྲོལ་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་གིས་སྒྲོལ་མ་དགེ་སྒྲོལ་པའི་ཞལ་ལུང་།

གྱི་རྒྱུད་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་རེད། དེས་ན་རྒྱུད་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་མ་
བསྐྱབ་ན་ཁམས་ལས་སུ་མི་རུང་། ཁམས་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་སྒྲེ་
བས་ན་ཐོག་མར་འདི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ལ་ཐུག་
ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། **སྟེང་རྒྱུད་རྩལས་པས་སྒྲུང་བ་**
དབང་དུ་འདུ། འོག་རྒྱུད་རྩལས་པས་སྟོང་པ་དབང་དུ་འདུ། ཁབ་རྒྱུད་བསྐྱེལ་
ཞིང་དགྲུག་པས་བྱུང་དུ་ཆུད། ཁེས་གསུངས་ན། སྟེང་རྒྱུད་ཞེས་པས་སྟོང་ན་
གནས་པའི་རྒྱུད་ཁ་ནས་ནང་དུ་རྩལས་ཤིང་མནན་པས་སྤྱིའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་
འདུ་བ་དང་། འོག་རྒྱུད་ཞེས་སྟོང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་དུ་རྩལས་ཤིང་
བསྐྱེལ་བས་ན་སྟོང་པ་དབང་དུ་འདུ་བས་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་འདུས། སྒྲེ་ཐལ་
འགྱུར་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཁྱེན་དུ་རྒྱ་དང་ཐུར་དུ་སེལ། ཁབ་ན་གནས་པའི་
གནད་ཉིད་བཅུ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། ཁབ་རྒྱུད་ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་བསྐྱེལ་བས་
འབྲིལ་དུ་བཅུ་གཅིད་པེ་སྒྲོལ་གྱིས་དགྲུགས་པས་ན་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་དུ་ཆུད་པའི་འོད་གསལ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོང་པའི་དགོས་པ་ཡོད། **ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་**
དུ། རྒྱུད་འདི་ལ་སྒྱིར་བཏང་བཤད་ན་རྒྱུད་མདའ་ལྟར་འཕེན་པ་དང་། གཞུ་ལྟར་
དགྲུག་པ། དུམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེལ་བ། རྒྱ་སྤྱིན་ཆིངས་སུ་བསྒྲེལ་བ། རི་བོ་ལྟར་
མནན་པ། སྐྱབས་རྒྱ་ལྟར་བསྐྱེལ་བ། ཅུ་གནས་སུ་དགྲུམ་པ། རང་གནས་སུ་
གཞིལ་བ། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་གདལ་བའི་རྒྱུད་གི་གནད་དགྲུ་ལ་
མཁས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱུད་གི་གནད་ལ་རང་
བྱུན་མ་ཆུད་ན། **སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྒྲུང་བ་སྤྱི་དུ་ལུས།**
སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འབྲུལ། རིག་པ་ནང་དུ་ལུས། འཛིན་པ་སེམས་ལ་འབྲུལ།

བར་དུ་ལས་རྒྱུད་གི་བཞོན་པས་སེམས་ཀྱི་རྟ་བྱས་ནས་འཕུན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ལས་རྒྱུད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས།
གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་
གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་དེ། ཅུང་མཉམས་དེ་འགྱུར་ཞིང་འཆུས་སོང་དུས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་
དུ་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་བྱས་པ་རེད། དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་
པ་དང་མི་དག་བའི་རྣམ་རིག་དང་། བྱིང་གོད་སྐྱགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་
རྒྱུད་ཉམས་ངན་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་རེད། དེའི་སྐྱབས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུད་
ཆད་དུ་སོང་། བདག་དང་བདག་གིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངང་དུ་འཕུན་ཏེ་རིགས་
དུག་འཁོར་བའི་གནས་རིས་མཐོང་མན་ཀྱན་ཏུ་ལུ་སྤྱུང་དུ་ཁ་འབྲལ་ཏེ་འབྲལ་བ་དག
གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤྱུར་ལམ་ཟབ་མོས་འགྲོ་འོང་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་དེ།
མན་ངག་གི་ཐབས་མང་པོ་གོང་དུ་བཤད་པ་དག་གིས་བཅིངས་ཤིང་ཅུང་མཉམས་དུ་
བསྐྱུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཅུ་མ་འཆུས་པའི་འགྱུར་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སོང་
བས། བྱེད་ལས་བདེ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། སྒྲིང་པར་སྒྲོན་པ་དེ།
སྒྲིབ་བྱེད་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྣང་གིས་མ་བསྐྱད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཟེར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་རྟོག་པའི་བར་
རིགས་པས་རྗེས་སུ་དཔགས་པའི་བསམ་གཏན་ངལ་བ་ཅན་དང་། སྒྲོས་འཛོག་ཅན་
ལ་མ་སྒྲོས་པར། ལས་རྒྱུད་དབྱིངས་སུ་དག་ནས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཅུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས། བཅོན་ཐབས་སུ་གཞུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་
པར་བྱ་བའི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་སྟེ།
དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མན་ངག་སྤྱིའི་ཁོག་འབྲལ་བསྐྱུན་པའི་ཞོར་ལ་རྣམ་བཞག་ངེས་པའི་ཚིག་

གིས་མདོར་བསྟན་ནས།

དང་པོ་བདེ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྱུང་བ།

ད་རྣམ་དབྱེ་ངེས་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་པ་ལ་
སེམས་སྒྱུང་བ་དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། བདེ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་
སེམས་སྒྱུང་བ་དང་། གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་
མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྱུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདེ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་
སྒྱུང་བ་ནི། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རང་ལུས་བསམ་པ་གཏན་གྱི་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པའི་
འདུག་སྒྲངས་ཀྱི་རང་ནས། ཁོག་པའི་ནང་སྒྲོང་སངས་ཡུམ་ཡུམ་བཏབ་པ་ལྟ་བུའི་
ལུས་ཀྱི་དབུས་ཏུ་པོར་ཡོད་པའི་ཙ་དབུ་མ་སྟོག་གིང་ལྟ་བུ་ཞིག་གནས་པར་གསུངས་པ་
རེ། འགའ་རེས་དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་རེད། དེ་མི་རིགས་ཏེ།
མེད་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མེད་རྒྱ་ཅན་ཞིག་མ་
གཏོགས་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་མ་རེད། འགའ་རེས་དེ་སྟོག་ཙ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད།
དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྟོག་ཙ་འི་ནང་དུ་རྒྱུང་སེམས་འདུས་པས་སྒྱུ་
འབྲོག་ལ་སྟོགས་པ་འབྱུང་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན་མི་ལོ་གི་མོད། ཡང་འགའ་རེས་
རྒྱུངས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རེད། རྒྱུངས་པ་ཟེར་ན་སྒྲལ་ཚིགས་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲལ་བྱུང་
དང་རྟེན་བརྟེན་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཙ་དབུ་མ་ལས་
ཙ་འདབ་གཞན་དག་གྱེས་ཚུལ་དང་། ཙ་དབུ་མ་ལུས་དབུས་ཏུ་མོན་ཡོད་པ་དང་
འགལ་བ་རེད། དེ་མིན་ཙ་དབུ་མ་ཞེས་པ་ཙ་གཞན་ཞིག་གསར་དུ་འཛིག་རྒྱ་ཞིག་

བསམ་སྒྲོག་ཏེང་མཁན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་ལོན་པའི་རྟགས་
རེད། དང་པོ་ནས་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་རྟོག་བཟོ་བྱས་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
འགྲུབ་མི་ཐུབ། དེས་ན། ཡིན་རྒྱུ་བོད་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་ཟེར་ན། སྟོག་རྩ་
རང་རྒྱུད་པ་ལ་རྒྱུང་སེམས་འདུས་ན་སྒྲིའབོག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། དེའི་དབྱིངས་སུ་
དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་རྒྱུང་སེམས་འདུས་པས་སྒྲིའབོག་འབྱུང་མི་སྲིད་
པས། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉ་པས། རྒྱུང་དང་འགྲུབ་རྩ་ཆེན་སྟོག་པ་རྩར་བཅུད་
ནས། །ཐམ་ལ་ཤེས་པ་ངང་གིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོན་བརྟོན་པར་གསུངས་པ་དེའང་། བསྟན་ལ་མཚོན་པའི་ཚུལ་
ཅུང་དུ་གསུངས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་སྟོག་རྒྱུང་དང་བཅས་པའི་རྟོན་ནི་དེ་ཉིད་
ཡིན། སྟོག་རྩ་བཅད་ན་གནད་ཆད་པ་མཐོང་ཆོས་རེད། དེས་ན་རྩ་དབུ་མ་ཞེས་པ་
ལ། གནས་པའི་དབུ་མ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མ། དོན་དམ་པའི་དབུ་མ་
དང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དེ་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
སྐབས་འདིར་བསྟོམས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩ་དབུ་མ་བཤད་ན། འདི་ན་མཚན་ཉིད་
བཞི་ལྡན་བཤད་པ་རེད། **རྩ་དབུ་མ་རྒྱུ་ཤིང་གི་ལྷུ་མ་བུ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་།** མེ་ཏོག་
པར་ལྷེ་འདབ་མ་ལྟར་སྐབ་པ། ནམ་མཁའ་སློན་བྲལ་ལྟར་སྒྲིའིང་བྱུངས་པ། **ཉིལ་**
ལུན་གྱི་མར་མེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་འཆར་བ་སྟེ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དང་། སྒྲིང་པ་ཤོག་བུའི་
ཤོག་སྒྲིང་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྟ་བུ་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་པ་རེད། **ཆོས་བཞི་ལྡན་དུ་དེ་ལྟར་**
སྟོམ་པའི་སྒྱིག་ཚུགས་གི་ཡར་སྐྱར་རྟོ་ཡིག་དཀར་པོ། ཀུན་མཁྱེན་པརྟོ་རྟོ་ཡིས།
སྒྲིག་ཅན་ལམ་དུ་འགོག་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི། །མུན་པའི་ལམ་ནས་འབར་བའི་ཅན་
ཡིས། །རྟོ་ཡིག་རི་བོང་འཛིན་པ་ལུ་བ་ལས། །ལྡན་སྒྱེས་བདེ་བས་མཉམ་བཞག་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་བླ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

དངས་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅ་དབུ་མ་སྒྲ་གཙན་གྱི་ལམ་ཡར་སྐྱ་སྒྱི་
བོར་བྱུག་པའི་ཡར་སྐྱར་རྟོ་ཡིག་དཀར་པོ་རི་བོང་འཛིན་པ་སྒྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་
དཀར་པོ། **ལྷོ་ལོག་གི་**སྐྱུན་པའི་ལམ་སྐྱོད་མའི་**མར་སྐྱར་ཨ་ཡིག་**གམ་ཨ་ཤད་
དམར་པོ་མའི་དངས་མ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཁབ་གྱི་ཕྱོད་འམ་ཡུངས་དཀར་གྱི་ཡུངས་ཞུན་ཙམ་ཡང་
གསུངས་ཡོད། རབ་རྩ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཙན་དེ་ལྟ་བུ་**གསལ་བ་ལ།** དགུག་
དགང་གཞིལ་གཏོང་གི་**སྒྱུར་བ་བཞི་ལྟན་གྱི་**དང་ནས་སྐྱོད་རྒྱུད་མནན། **ལོག་རྒྱུད་**
འཐེན་པས་ལྷོ་བའི་ཨ་ལས་འབར་བའི་ཙན་ལིའམ་གཏུམ་མའི་མེ་དེ་ཉིད་འབར་བ་ན།
དང་པོ་མེ་དེ་རྟ་རྩའི་འཇག་མ་ཙམ་སྒྲ་མེ་ཞིག་འབར་བ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་འབར་
བས། དབུ་མའི་ཡར་སྐྱར་བའི་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལའི་ཐད་དཀྱིལ་གྱི་རྟོ་ཡིག་མགོ་ཐུར་
བསྐྱུན་ལ་ཕོག་པ་ལས་བདུད་རྩིའི་ཐིག་པ་སྒྲ་མེ་ཞིག་འབར་བར་སྒྲོམ། དེ་ནས་མེ་དེ་
བས་ཀྱང་རྩེ་ཆེར་འབར་བས། **རིམ་གྱིས་**མའི་གསོས་བཏབ་པས་**རིམ་གྱིས་ཡར་སྐྱར་**
རྟོ་ཡིག་མགོ་བོ་ཐུར་བསྐྱུན་ཞུ་བ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བབ་པས་སྒྱི་མགྱིན་སྟིང་གར་ལྷོ་བ་
བཞིའི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་། **འཁོར་ལོ་བཞིའི་**ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་**ཅ་ཐུན་**
ཐམས་ཅད་བྱུང་པས་བདེ་སྒྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་རྩི་གདན་བཞིའི་
ནང་ལས། ལུས་སེམས་སྒོག་གི་དབྱུག་པ་ལ། **སྒྱུར་བ་དབྱུག་གི་**མན་དག་
གནས། །ཐབས་དང་ལྟན་ན་གིན་རྩ་འབར། །ཞེས་གསུངས་ན། གོང་དུ་
བཤད་པའི་གནས་པའི་དབུ་མ་དང་ཆོས་ཉིད་གྱི་དབུ་མ། དོན་དམ་པའི་དབུ་མ་གསུམ་
ཡོད་པ་ལས། འདིར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་དེ་ཆོས་ཉིད་གྱི་དབུ་མ་ལ་གོ་བ་རེད།
དེ་བསྒྲེམས་ནས་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དུ་སྒྲོམ་
དགོས་དོན་ཅི་རེད་ཟེར་ན། ཀུན་གཞིའི་སྒོག་རྒྱུད་དང་བཙས་པ་སྒོག་ཅ་དེ་ལ་བརྟེན་

ཡོད་པས་དེ་སྒྲིང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་རེད། ད་རུང་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། སྟོག་
པ་དབྱུག་གུའི་ནང་ན་གནས། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མདུད་དང་བཅས། །ཕྱ་བའི་ཕྱ་
བ་ཡང་དག་མཆོག། །ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ནང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས།
གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། སྟོག་གི་དབྱུག་གུའམ་སྟོག་འཛིན་པའི་རྩའི་ནང་
ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྟན། འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཐོགས་རེག་དང་
བྲལ་བ། ཇི་སྲིད་ལུས་སེམས་དབྱགས་གསུམ་པོའི་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྩ་དེ་
ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ན་མེད་པའང་མ་ཡིན། དེ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་གྲུས་སོང་དུས་
དེའི་རྩ་དེ་ཡང་དབྱགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བལྟར་མི་མངོན་པར་ཡིན་པས་ན་དངོས་པོ་ལྟར་
ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པ་དབྱུག་འི་གོ་དོན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོག་གི་དབྱུག་གུ་དང་བཅས་
པའི་རྩ་དབྱུག་རྩ་རྒྱུད་གི་ཡན་ལག་ཅན། རྩའི་འཁོར་ལོ་དེ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་རྩའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་
ན་འཁོར་ལོ་བཞི་འམ་ལྷ་སྟེ། ལྷེ་བ་སྐྱུལ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི།
སྒྲིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན་རྩ་འདབ་བརྒྱད། མགིན་པ་ལོངས་སྒྲིང་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན་
རྩ་འདབ་བརྒྱད་དུག སྐྱེ་བོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད།
སྐྱེ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དག་པ་དང་བསྟན་ན་དེའི་སྒྲིང་དུ་གསང་བ་བདེ་སྒྲིང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་
འདབ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྒྲིང་གར་བདེ་སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེས་པར་བསམ་ཞིང་། སྒྲིང་གར་ཡི་གེ་ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་གཅིག་ལ་སེམས་གཡོ་
མེད་ཀྱི་ངང་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདུན་པའི་གཞུ་ལ་བྲངས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གི་འབྱུང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེན་ཐག་བཅད་ནས་བཞག་པས། ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ངང་གིས་འཆར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐབས་བྱས་པའི་སེམས་དང་སེམས་

བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་ནི་པའི་སེམས་རབ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་སེམས་སྒྲེབ་ཡིན། དེ་ལྟར་ངང་དུ་མ་
གོམས་བར་དུ་ཡུན་རྒྱུད་གངས་མང་ལ་བསྐྱུར་ནས་བསྐྱབ་བོ། ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
དེ་ཡིན་ན་རང་ལུས་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་དེ་མེད་ལུང་པའི་གོང་གྲུང་འདི་ལ་གོང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར། གནས་པ་ཙུ་དང་། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཞོད་པ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
གསུམ་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་དེ་གནས་པ་ཡིན་ན། སྒྲིང་བཅས་དམིགས་པ་དང་
བཅས་པའི་རྩོགས་རིམ་ལ་ཙུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་པོ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ། བདེ་
གསལ་མི་རྟོག་པས་དངས་པའི་དཔེ་དོན་ལྡན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་སེམས་སྒྲིམ་བྲལ་རྩེན་པའི་
རང་ཞལ་མཐོང་ཐུབ་དགོས་པ་རེད། སྒྲིང་བྱང་གི་བཤད་ན་རྩེ་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་
འཁོར་ལོ་ལྷ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྒྲིང་གཞི་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིམ་
ལཱི་སྒྲིང་དུ་གཙུག་ཏྲར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུན་པ་དང་། ད་རུང་རྟེན་མཐིམ་རྒྱུད་
གི་འཁོར་ལོ་བཟེང་བ་སོགས། ཙུ་འཁོར་མང་ཉུང་དང་དེ་ལ་ཡི་གེ་དགོད་རྒྱ་སོགས་
རྒྱུད་སྒྲེ་རྣམས་ལས་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་འགལ་བ་
ཅན་མ་རེད། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཙུ་དང་དབང་པོ་ཐད་དང་
པ་ལྟར་དུ། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བསྐྱུན་
པ་རེད། རྒྱུད་སྒྲེ་སོ་སོའི་གནས་པ་ཙུ་དེ་ལ་གཡོ་བའི་རྒྱུད་དང་། བཞོད་པ་བྱུང་
ཆུབ་སེམས་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་བྱུང་
པར་མེད་དེ། །དཔེར་ན་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་གཏད་དེ་ཐོན་དགོས་པའི་ས་ཆ་
གཅིག་ཡིན་ན། ལམ་བདེ་གཟར་དང་ཐག་རིང་ཐུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐར་ཐུག་ཐོན་
ས་གཅིག་ལ་ཐོན་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་རེད། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་ཐོབ་ཙུ་གནས་
ཐད་ཀྱི་ཙུ་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་འཁོར་ལོ་ལྷ་ཡིན་ན། དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐད་དང་དུ་

བཞག་པའི་ཙུང་སྒྲིང་ཕྱག་བདུན་ཙུང་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ནང་ན་གནད་
དུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྤར་ཞིང་ལུས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གཏུག་ཀྱང་ཕྱར་པ་དེ་ཨ་ལ་རྒྱ་ཏི་ཡིན་ལ། ཨ་ལ་རྒྱ་ཏི་དང་། ཡིད་བཟང་མ།
ཀུན་འདར་མ། སྤྲེལ་གཅན། ཁ་ཁ་ལུ་ཁ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཙུང་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་
དེ། གཡེ་བའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བཞེན་པ།
ཡར་བྲན་མར་བྲན་གྱི་ཀུན་རྟོག་འབྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྟ་ལྟ་བུ་རེད། ཁམས་གསུམ་ཐམས་
ཅད་རྒྱུ་གི་འདུ་བྱེད་པས་ན་གཡེ་བ་རྒྱུ་ཞེས་ཟེམ། རྒྱུ་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསམ་ན།
གོང་གི་ཙུང་སྒྲིང་ཕྱག་བདུན་ཙུང་གཉིས་པའི་ནང་ན། འབྱུང་བཞིའི་རྒྱུ་རྒྱ་ཞིང་།
དེ་རྒྱུ་བའི་ཚད་ནི་སྐྱེས་བྱུང་ར་བབས་ནད་མེད་སྐྱོན་བྲལ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་
ལ། དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྒྲིང་དུག་བརྒྱར་རྒྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།
ཐལ་འབྱུར་ལས། ཙུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། ཉིས་ཁྲི་དང་ནི་སྒྲིང་ཕྱག་
གཅིག །དུག་བརྒྱ་དག་ནི་འབྱུང་བ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དུ་འདོད། ཁྲིས་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲིང་བོ། ཁྲིས་པས་
འབྱུང་བ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་འདི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲིང་གི་གྲངས་དང་
མཉམ་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། ད་རུང་ཁ་
སྤྲེལ་གཅན་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཙུང་ནང་ན་རྟོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དུའི་
རྒྱུ་། མོངས་སྐྱོད་འཁོར་ལོ་ལས་བྱེས་པའི་འཕར་ཙུང་ནས་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་
བསྐྱེམས་པས་དེ་ལས་མང་བ་ཡང་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་
གོང་དུ་བཤད་པའི་ཙུང་བའི་རྒྱུ་ལྔ་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྒྱུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡོད།

པོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིབ་དུ་གནས་པ། མོ་རྒྱུད་ཐུར་སེལ་སྒྲིབ་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་གི་
རྒྱུད་ཆོང་མ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་པ། དེ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་ཕྱེན་ཕྱིའི་རྒྱུད་རེད།
ནང་གི་རྒྱུད་ནི་འབྱུང་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཏེ། ས་རྒྱུད་སེར་པོ། རྩ་རྒྱུད་དཀར་པོ།
མོ་རྒྱུད་དམར་པོ། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལྗེད་གྲ། བཅ་མཁའའི་རྒྱུད་མཐིང་ག་རྣམས་ཡིན།
སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་ཁ་དོག་མ་ཟད་དབྱིབས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་གྲུ་
བཞི་དང་། རྒྱ་གམ་དང་། གྲུ་གསུམ་དང་། གཞུ་བདུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
རྒྱུ་པོ་རྣམས་སུ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ནང་གི་རྒྱུད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་
ཐུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེམ་མཆོད་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་དུས་ན་
དུག་ལྗེ་མཆོད་པའི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཟད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་འཕྲུལ་འགྲུབ་པ་དང་། དག་པའི་སྐབས་ན་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་མཆོད་པའི་རྟེན་
ཀྱང་དེས་བྱེད་པ་རེད། རྒྱུད་དེ་རྣམས་རྒྱ་ཚུལ་ཡང་། དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ་དང་
བསྐྱེད་ནས་དབྱར་མོ་རྒྱུད་དང་། སྒོན་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་། དགུན་རྩ་རྒྱུད་། དབྱིད་
སའི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་རེད། གསོ་དབྱུད་དང་སྒྲན་པ་མཁའས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུས་
བཞིའི་རྒྱུད་ཁམས་དང་སྒྲེས་བུའི་ཙ་ཁམས་བསྐྱེད། དེ་མ་བུ་དབྱ་གྲོགས་ལ་བལྟས་
ཏེ། ཙ་ར་བལྟས་ནས་སྒྲན་སྒྲོར་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་རེད། བསམ་གཏན་སྒྲོམ་དུས་ཀྱང་
དེ་ལུགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའམ། ཡང་ན་དུས་
ཀུན་ཏུ་དགེ་ཤིང་ཤིས་པ་ནམ་མཁའའི་རྒྱུད་ཁོན་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་
གི་ཁམས་དང་བསྐྱེད་ནས་གང་འཕྲོད་བསྒྲོམ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་འབྱུང་བཞིའི་
རྒྱུད་ཁ་ཁ་མི་སྒྲོམ་པར་ནམ་མཁའའི་རྒྱུད་ཁོན་སྒྲོམ་ན་ཆོག་པར་གསུངས་པ་འདིའི་འོག་ཏུ་
འབྱུང་རྒྱུ་རེད། རྒྱུད་འདི་ཡང་རིགས་ཀྱིས་པོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྐྱེད།

སྒྲ་བྲག་གཡས་ནས་རྒྱ་བ་ཕོ་རྒྱུད་། གཡོན་ནས་རྒྱ་བ་མོ་རྒྱུད་། ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱ་བ་
 མ་ནིང་གི་རྒྱུད་རེད། འབྱུང་ལཱ་ལྷན་གི་ངེས་པ་དུས་བཞིའི་འཕོ་དུས་དང་སྒྱུར་ཏེ།
 སྒྲེས་པས་མོ་རྒྱུད་དང་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཕོ་རྒྱུད་དང་གཉིས་ཀས་མ་ནིང་གི་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོར་
 སྒྲིང་བར་བྱེད་ན། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྱུངས་སྒྲ་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་གྲེན་རྒྱ་ཐུར་སེམས་མཉམ་གནས་ཀྱི་གནད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྲིང་རྒྱུད་མཉམ་པ། འོག་རྒྱུད་བསྟུ་བ། བར་རྒྱུད་བསྐྱེལ་བ་གསུམ་གྱི་
 གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས། ལས་རྒྱུད་གི་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་ལས་ནང་དུ་ལས་
 ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད། དེས་ཕྱི་རུ་ལོ་བཅུ་གཉིས། བར་དུ་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས།
 གསང་བ་དུས་སྒྱུར་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཏེ་འཁོར་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 ཡོད། དེ་ཚོ་དུས་འཁོར་གྱི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་ཏ་ལམ་
 འདྲ་བོ་རེད། སྒྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འགྲུ་
 བ་ཅོམ་ལ་འདྲ་ཡང་། ཅུ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་མ་བསྐྱུན་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལམ་དུ་
 མོང་མ་མོང་གི་དོན་གྱི་ངོས་ནས་མི་འདྲ་སྟེ། གནད་ལ་བསྐྱུན་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་
 ལམ་དུ་མོང་བས་ཤེས་པ་ལས་སུ་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གནད་དུ་
 མ་བསྐྱུན་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལམ་དུ་མ་མོང་བས་ཤེས་པ་ལས་སུ་མ་རུང་བ་ཉོན་མོངས་
 དང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྲུར་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལས་སུ་རུང་ན་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ལས་སུ་རུང་བའི་བྱེད་ལས་
 བཞི་ཡོད་པ་རེད། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་དེ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་གཞི་གནས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་ཅི་སྒྲིང་གནས་ལུགས་ལས་འགྲུར་མི་སྲིད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 དང་གཅིག་ རྒྱུད་དེ་སྒྲིང་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་

སོ་སོའི་རིགས་དང་། སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། འོད་དང་ཁ་དོག་གི་གོ་འབྱེད་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་དང་གཉིས། དེ་ལྟར་གོ་འབྱེད་ཀྱང་གཞན་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་
གི་ངོ་བོས་ཡེ་ནས་ཤེས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་གསུམ། སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེས་ཤེས་བྱས་བསྐྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཐོགས་པར་མེད་པ་ཡིན་ཡང་
བྱ་བྱེད་རང་རྒྱུད་པར་མི་གནས་ཏེ། འཇུག་པའི་ཆ་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་
མ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་དང་མ་འདས་པའི་ཤེས་བྱས་བསྐྱས་པའི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་དང་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུས་
གྱི་བྱེད་པ་བཞི་པོས་ལམ་དུས་ན་དོན་དམ་པའི་འབྱུང་བ་བཞིར་བྱས་པས་འབྲས་དུས་ན་སྐྱུ་
བཞིའི་ངོ་བོར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་
བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་དེ་ཐེག་ལེ་རེད། ཐེག་ལེ་ལ་དབྱེ་ན། རྩ་བ་
སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཐེག་ལེ་དང་། འབྲུལ་བ་མ་རིག་པའི་ཐེག་ལེ། ཁམས་ལྷ་རྩལ་གྱི་
ཐེག་ལེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་རྩ་བ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཐེག་ལེ་ནི། དོན་དམ་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་རེད། འབྲུལ་བ་མ་
རིག་པའི་ཐེག་ལེ་ནི། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་
ཀུན་ནས་བཏགས་པའི་གཞན་དབང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་རེད། ཁམས་ལྷ་རྩལ་
ཀྱི་ཐེག་ལེ་ནི། སྐྱེ་སྤིང་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་འཛིན་པའི་
དངས་མ་དཀར་དམར་གཉིས་ཡིན། དེ་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྷ་འདུས་པས་ན་
ཁམས་ལྷ་རྩལ་གྱི་ཐེག་ལེ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན། སྦྱིར་ཐེག་ལེ་དེ་
རྩ་གནས་ཀྱི་ལམ་དུ་གཡོ་བའི་རྒྱུད་གིས་གང་ལ་བཀོད་པའི་གནས་སུ་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་མིང་ལ་བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་

རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་ན་འཁོར་བ་མུ་མཐའ་མེད་པར་
 འབྱམས་ཤིང་སྒྲིང་པ་དང་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཙུ་གནས་སྒྲིང་གི་བྱེད་པ་གི་འཁོར་ལོ་སོ་སོ་ལ་སྐྱུང་བྱིན་
 པས་ཐིག་ལེ་དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱིན་ཡོང་། ཐིག་ལེ་བྱིན་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་
 བྱིན། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བྱིན་ཞིང་འཕེལ་བ་ལས། འཁོར་ལོ་སོ་སོ་ལ་སྐྱུང་
 སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་རེད། དུས་སྒྲུང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུང་དག་པ་ལས་ཚོགས་སྒྲུང་
 མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་བཞི་རྩོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་ཐོབ། དེ་ཐོབ་པའི་ཙུ་བ་གང་
 ལ་ཐུག་ན། ཙུ་བ་ལ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་
 གཉིས་རེ་གཉིས་རེ་གྲོལ་བ་ལས་ས་བཅུ་བའི་རེ་བཞིན་བཟོད་པ་རེད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུང་
 དེ་ཙུ་བ་མའི་ནང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དེ་
 འདྲ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེ་འང་ཁམས་དྲངས་མ་རེ་རེ་དང་། སྐྱུང་དྲངས་མ་རེ་རེ་དེ་
 ཙུ་བ་མར་རྒྱུད་པས་ཙུ་མདུད་རེ་རེ་གྲོལ་ནས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དང་པོ་ལྟེ་བ་སྐྱུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱུང་སེམས་ཞུགས་པས་དེ་ལས་སུ་རུང་བས།
 ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟགས་འཆར་བ་རེད།
 དེ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་རེད། དེ་ནས་སྐྱུང་དེ་
 ན་གནས་པ་ལས་འབྱོངས་བའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དབུ་མའི་ཙུ་མདུད་དང་པོ་
 གཉིས་དང་ལྟེ་བའི་ཙུ་འདབ་གྲོལ། དེ་ནས་སྐྱུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་ཐིམ་
 པའི་སྐབས་ན། སྐྱུང་འོད་གསལ་དོན་གྱི་མཉམ་བཞག་དང་རོ་མཉམ་དུ་གོམས་པས་
 སྐྱུང་ཐིམ་པའི་ངེས་པར་གྲུབ། སངས་རྒྱལ་སྐྱུལ་པའི་སྐུའི་ཞལ་མཐོང་། མངོན་
 ཤེས་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ཕྱ་མོ་འགྲུབ། སྐྱུལ་བ་སྐྱུར་ཡང་གང་ལ་གང་འཚོམ་དབང་ཐོབ་པ་

ཡིན། ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ལམ་
ལུ་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དང་སྦྱར་ན། ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་
སྐབས་ན། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་གཙོ་བོ་སྒྲིམ་པ་རེད།
དེ་ཡང་ལུས་ལྷ་རུ་བསྒྲེམས་པས་ན་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ་དང་། བྱུང་ཚོར་ཡེ་
ཤེས་སུ་བསྦྱར་བས་ན་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་
སྒྲིམ་པ་ཉེར་ཞིབས་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ། སྒྲིང་བཏགས་འཁོར་འདས་གྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མར་ཤེས་པས་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ་འོ། །ཚོགས་ལམ་
འབྲིང་གི་སྐབས་སུ། དགོ་བ་བསྐྱེད་དང་སྒྲེལ་བ་དང་། །མི་དགོ་ཞི་དང་མི་སྦྱེས་
ཕྱིར། །ཡང་དག་སྒྲིང་བ་བཞི་ཡི་ནི། །བཙོན་གྲུས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དགོ་བའི་ཆོས་མི་བསྐྱེད། སྦྱེས་པ་སྒྲིང་
བ་དང་། དགོ་བ་མ་སྦྱེས་སྦྱིད། བསྐྱེད་ཟིན་སྒྲེལ་བ་སྦྱེ་ཡང་དག་སྒྲིང་བཞི་སྦྱོམ་
པར་གསུངས་པ་རེད། དེའང་བསྐྱེད་ཚོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་མི་དགོ་བའི་
ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད། གལ་ཏེ་སྦྱེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་
སྒྲགས་དང་། ཚོགས་རིམ་གྱི་བདེ་གསལ་ལ་འབྱེད་ནས་དེ་སྒྲིང་བར་བྱེད། དགོ་
བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་མང་པོས་གསར་དུ་བསྐྱེད།
བསྐྱེད་པ་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཐབས་ལ། བདག་འཇུག་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་།
སྦྱི་རང་གི་ཚོགས་འཁོར་དང་། ལུ་བདེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷ་
བཞི་མཆོད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐའ་མ་འགགས་ཅིང་སྦྱང་
གཉེན་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་སྒྲིང་བའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷ་བཞི་ནི། བསོད་
ནམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་

ལྷ་ནི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ། ཡང་དག་པར་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷ་དྲེ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔེན་དང་
མཆོད་དང་ལྷམ་བུ། ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་པ་མ་སྟེ་བཞི་ཡིན།
དུས་གསུམ་པ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ལམ་དུ། །དྲིན་ལ་ལན་གྱིས་མ་ལོན་མཐོལ་ལོ་
བཤགས། །མཆོད་དང་ལྷམ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ལམ་དུ། །དམ་ཚིག་བརྟེ་གདུང་
རྒྱུ་བ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཞེས་གསུངས་པའང་། མཆོད་ལུལ་ཡིན་པས་མ་
མཆོད་ན་བཤགས་དགོས་པ་རེད། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ན། འདུན་
བརྟེན་སེམས་པ་དཔྱོད་པ་ནི། །རྩ་འཕྲུལ་རྒྱུ་བ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྩ་
འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་སྒྲོམ་པ་བྱེད། དེའང་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན།
འདུན་པས་སྒྲོམ། སོ་སོར་རྩོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད། བརྟེན་པ་མེད་པར་
སེམས་པས། རྒྱུ་བ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་དང་
རྩ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐོབ། དེའི་རྩེས་ཐོག་ཏུ་སའི་བྱེད་ལས་
གཙོ་ཆེ་བ་སྤྱིང་ཀ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྒྱུ་བ་སེམས་ཞུགས་པས་དེ་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་
པ་ན། སྒྲུར་ལམ་གྱི་བྱོད་རྟགས་རྣམས་འཆར། སྒྲུར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་
སྐབས། དད་བརྟེན་བྲན་པ་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་སྟེ། དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་
ཐོབ་སྟེ། དེའང་བསྐྱེད་རྩོགས་བྱུང་འདུག་གི་དོན་ལ་དང་བ་དང་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་སྟེ། དེས་བརྟེན་འགྲུས་ལ་བསྐྱུལ། རང་བཞིན་བྲན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོམ་ཐམས་པ་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བུ་འཛོམས་པའི་རྣམས་པ་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་
ལྷ་སྟེ། དེ་ལྷས་བྱོད་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་པ། ཐེ་ཚོམ་དང་མི་ཁོམ་པ་ཟད་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཐོབ། ཕེ་མོ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དགེ་ཕྱ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐོབ་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས། དད་པ་ལ་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་

ལུས་པ་ལྷག་པར་གྱུར་པས་སྤང་བྱ་འཛུམས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོབས་ལྷ་པོ་ཐོབ་དུས། བཟོད་
པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཆད་པ་དང་། ཆོས་
མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉར་འཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་རེད། དེའི་རྗེས་ཐོག་
ཏུ་མའི་བྱེད་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྒྱུད་སེམས་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་ལས་སུ་རུང་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་དོད་རྟགས་ཐོབ་པ་རེད། དེར་
རྒྱུད་གནས་པ་ལས་རྩའི་མདུད་པ་ལྷ་པ་དང་དུག་པ་དེ་དུས་གྲོལ་བ་རེད། བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཐྱོགས་ཆོས་ལས། དན་དང་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་དགའ་
དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྟོམ་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
བདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་མོས་པ་སྤྱོད་པ་ཙམ་མ་
ཡིན་པའི་དན་པ་ཐོབ། བསྐྱེད་རྫོགས་དེའི་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་དང་། དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ལུས་
ཤིན་སྤྱངས་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཤིན་སྤྱངས་ཐོབ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་
དུ་མ་ལ་དབང་འབྱོར། བཏང་སྟོམས་གྱིས་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། བྱང་
ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྫོགས་པ་ལས་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ།
མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་དུས་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ།
སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཤེས།
ཞིང་ཁམས་བརྒྱར་འགོ་ཐུབ། ཆོས་གྱི་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད། ལུས་བརྒྱ་བརྒྱར་སྟོན།
ལུས་རེ་རེ་ལའང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པ། མཆོན་གཞི་བཞག་ན། འཕགས་པ་
ལྷ་སྤྱབ་དང་། སྟོབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས། པཌ་ཆེན་བི་མ་མི་ཏུ་ལ་སོགས་པ་

ལྟ་བུ་རེད། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ། སྒྲི་
བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུང་སེམས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོམ་ལམ་ས་དགའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་རེད། ཡང་དག་ལྟ་དང་
རྟོག་པ་དང་། །དག་དང་ལས་མཐའ་འཛོལ་དང་། །རྩོལ་བ་དྲན་པ་ཉིང་རེ་
འཛིན། །འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་བརྫོང་། ཅེས་པ་ལྟར། འདིའི་
སྐབས་ན་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སྒྲིན་པ། བརྒྱད་རྫོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་
རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྩྱལ་བྱིམ་ས། སྟོག་རྩོལ་གྱི་དཀའ་བ་
བཟོད་ཅིང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ། སྟོབ་ཞིན་དུ་འཇུག་པའི་བརྩོན་
འགྲུས། རྒྱུང་སེམས་ཐིག་ལེ་གསུམ་རོག་ཅིག་པའི་བསམ་གཏན། འཁོར་གསུམ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྩྱལ་བྱིམ་གཙོར་བྱས་པའི་
ཕར་སྒྲིན་དུག་གི་ཐོག་ཏུ། ཐབས་སྟོབས་སྟོན་ལམ་གསུམ་གྱི་རང་འབྲས་མཛོན་དུ་
གྱུར་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བརྩུ་བ་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲིན་གྱི་བར་ཅུ་དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། གཉིས་རེ་
གྲོལ་དུས་ས་རེ་ཐོབ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
གཅིག་པ་གྲོལ་དུས་གཙུག་ཉིང་རྩེ་མོའི་ས་མཆོག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གྲུབ་པའི་རྩྱལ་རྣམས་
གསང་སྤགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་གྲུང་མཐུན་པའི་ རྒྱུད་སྟེའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོར་རགས་
རིམ་ཞིག་ཞུས་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཨོ་རེད་གོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་རྫོགས་ཀྱི་འགོས་དང་ས་
ལམ་གྱི་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོང་མོལ་བྱས་དུས། འདི་ཡོད་ཀྱི་ལས་
དང་པོ་བ་བྱུང་པར་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲིང་བ་མ་སྒྲིང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་སྐྱད་ཆ་གསར་བ་

འདྲ། གོ་ཁ་ཉན་ཁ་མི་བདེ་བའི་ཆིག་འདྲེས་ས་ཡིན་པ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་ལས་དང་
པོ་བ་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བཤད་པ་ཆིག་གི་སྒྲིམ་པ་མང་པོ་སེམས་ལ་འཛིག་མ་རུས་ཀྱང་།
རྩ་བའི་གནད་འདྲ་བོ་གོ་སྟབ་ན་ཆོག་པ་རེད། ཆ་ཆོང་འདྲར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་བཤད་འདོག་རེད། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲིང་བ་སྒྲོན་རྗེས་ལ་མ་
ལྷོས་པར་རང་རེ་འདི་ན་ཡོད་པ་རྣམས། སྒྲིང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲེ་ཆོན་ལ་ཞུགས་
ནས་གཙའ་ཆར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱིང་པོར་བྲིལ་བ་ཁོ་ནར་ཡིན་དུས། ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྗེགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྦྱིང་ཐིག་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་དག་འདོན་དང་སྟེལ་ནས་སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་རེ་བཏོན་ཏེ། མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲུན་ཡང་དེའི་སྒྲོན་ནས་བཅད་ཀྱིན་ཡོད་པ་
རེད། དེས་ན་དོར་སེམས་བསྒྲོམ་བསྐྱས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་འབབ་སྒྲིང་དང་། སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་དབང་ལེན་རྒྱ། མཐར་སྒྲ་མའི་སྟགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ན། མ་བཙོས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་བསལ་བཞག་སྒྲིང་ཐོབ་དང་བྲལ་བ། སྒྲིམ་བྲལ་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པའི་
དང་དུ་འཛིག་གིན་ཡོད་ན། མན་དག་གི་གདམས་ཁྲིད་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བས་
ཐབས་བྱས་ཏེ་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་འདིས། དུས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་ཆོ་ལ་
བོགས་སྒྲིད་འདོན་པའི་གྲོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་སྟབ་པས་མི་ཆོད། བསྐྱེད་རྗེགས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྗེགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་མོ་རྗེགས་ཆེན་གྱི་
ལྷ་བའི་ཡང་རྩེའི་མན་དག་ཏུ་བྲིལ་བ་ལ། འདིས་སེམས་སྒྲིང་འདི་ཆོ་ལ་རང་བྱུན་རྒྱད་
ན་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེས་ན་འདིའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་དམིགས་པ་དང་།
སེམས་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་པ་ཀྱིས། ཁྲིད་སྒྲིང་གི་སྒྲུན་སྒྲུས་དག་རེ་
སྒྲེམས་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེ་འབྱུངས་ཏེ། རང་གི་

ཞེས་པ་ལ་སྒྲོ་གཏད་བཅའ་ས་འདི་ཡོད་བསམ་རྒྱུ་ནི་ཐོག་ལ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད།
ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཕྱ་རྒྱ་ཆུང་གསུམ་གང་སྐྱབ་ན། ངས་འདི་བསྐྱབ་ན་འདི་
འགྲུབ་དགོས་བསམ་རྒྱུ་ནི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་མི་ཆོད། བྱས་པའི་
ལས་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ། ས་གར་སོང་ཟེར་ན་འདིར་སོང་། ལས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན་
འདི་བྱེད་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་རེད་མོད། ད་རེས་ཆོས་ལུས་ཉམས་ལེན་བྱས། ཟུན་
བཅད་སྒྲོམ་རྒྱག་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡོང་སྒོ་དང་ཕན་ཐོགས་གྲུབ་འབྲས་
ཅི་འདྲ་ཡོད་སོང་། དེ་རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་རེད། ཤེས་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་
རེད། འདིའི་ནང་བྱིས་ན་གནས་པའི་དགེ་བསྟན་པོ་མོ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། རང་
རེས་བྱིས་གྱི་བྱ་བ་ཞག་འདི་ཉིན་བཞིན་ཉི་མ་བརྒྱ་འདྲ་འདྲ་ཞིག་གིས་ལས་ཀ་དེ་མ་བསྐྱར་
ལས་ན། འབྲོག་པའི་ཤེ་གསོག་ན། རོང་བའི་ཞིང་ལས་ན། མཐར་གཞུག་གི་
གྲུབ་འབྲས་ལག་ན་ཡོང་རྒྱ་དང་སོག་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་གཅིག་ལས།
ཉིན་གཅིག་མ་ལས། སྐབས་རེར་ལས། སྐབས་རེར་མ་བྱས་ན། དེ་ཅན་
པོས་ཡར་དེ་མི་འགྲུབ་མར་དེ་མི་ཐོན་ནས་ཁ་མི་སོས་གི་མོད། དཔེར་ན་འབྲོག་པས་
གོ་མ་རྒྱུ་མ་གྲོ་ཞོག་རེ་རེ་བཞིན་གསོག་ཏེ་དོ་དགོང་ཁྲག་མ་གང་དགོས་མ་གཏོགས།
འཇོར་གཅིག་གཉིས་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་མི་གཅིག་གིས་སྒྲགས་ནས་ཁྱེར་འགྲོ་མི་ཆོག་གི།
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཕན་ཆོགས་ཁ་གསོ་རྒྱབ་འགོ་བས་ཤིག་ལ་དེ་འདྲ་བཙོན་དགོས་ན།
རང་རེས་དམ་པའི་ཆོས་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གི་ཐོག་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱབས་ནས། རང་
གཞན་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བྱེད་ལ་བཙོན་འགྲུས་རེ་ཅིས་མི་དགོས།
གོམས་ན་སྐྱབ་རེ་མི་འགྲུབ་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པས། དང་པོ་མ་ལོ་བས་དུས་དཀའ་སྤང་ཤར་ཡང་། རིམ་བྱིས་གོམས་

སོང་དུས་སྐྱ་མོར་འགྱུར་འགོ་བ་རེད། སྐབས་རེ་སྐབས་རེར་སྒྲོན་བྱོན་དམ་པ་གོང་
མའི་རྣམ་ཐར་ལ་ལྟོས་དང་ཤེས་རྒྱ་གོ་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད། རང་གིས་རང་ལ་བརྟུན་
བཅོས་མ་བྱེད་དང་། སངས་ཨོ་རྒྱས་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་རེད། ཡར་ལྷ་ཕྱིར་ལྷ་རེ་
གྱིས་དང་། རང་རོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཡ་ན་ཆུ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ ཡུན་རིང་འདུག་འདུན་
བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་ལམ་ཆེན་དུ་བུད་སོང་། ཟུར་དེ་ན་རེ་རེ་གི་དུས་ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་
རེ་ལ་ཉ་སྟོན་མ་གཤིས་ཤེས་གི་བསམ་བློ་ལ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཡུན་རིང་མི་དགོས་པར་
མེད་འགོ། དེ་སྐྱོན་པོའི་དབང་གིས་རེད། དེའི་མིང་ལ་འདད་མི་ཤོག་ཟེར་བ་རེད།
ཡང་ན་ལྷ་ཚུལ་ཁ་ཁ་ཞིག་རེད། ཕྱི་རོལ་བ་འགའ་དང་སྐྱ་སྐྱོ་ཆོ་ཡིན་ན། ཁོ་རང་
ཆོ་ལ་བསམ་ལུགས་བྲན་ཚུལ་ཁ་ཁ་ཡོད་རེད། དེ་མིན་ན་ཡ་ལེ་ཡོ་ལེ་མ་བྱེད་མ་
གཏོགས་སྒྲོ་བུར་དུ་གི་ས་ལ་ཐུག་ན་དེ་ཅི་བྱེད། གི་རན་དུས་དགའ་སྒྲོ་དང་བཅས་ཉི་
དག་ཞིང་ལ་འགོ་རྒྱ་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱེད་དང་། དེ་མིན་
པར་གི་རན་ཁ་མི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་མི་བྲ། བཞག་མི་ཐུབ། སྒྲོས་མི་ཐོང་།
མ་ཐོང་ཡང་དབང་མེད་འཆི་བདག་ག་གིན་རྗེའི་ཞགས་ནག་སྒྲེ་ལ་བཞག་ནས་འགོ་ས་ལ་
ཐུག་དུས། མིག་མཆི་མ་ཅ་རེ། ཕྱི་བལྟས་བྱེད་ཞོར་ཆོས་མེད་ལག་སྒྲོང་བར་དོ་
འགྲིམས་རྒྱ་ཨོ་ཡིན་གྱི་གདམ་ཀ་རང་ལག་རེད། དེས་ན་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ངས་བསྐྱེམས་ནས་འདི་རེད་སོང་བསམ་རྒྱ་ཞིག་མེད་རུང་། ག་ལེ་དུས་རྒྱན་དུ་ཐར་
སྒྲོད་མེད་པ་ཞིག་གིས་དད་པས་གཞིར་བཟུང་། སྤྱིང་རྗེ་བྱང་སེམས་དང་མི་འབྲལ་
བའི་ཐོག་ནས་མན་ངག་ལག་བྲིད་བསྐྱར་མ་གཏོང་དང་། འབྲོད་མེད་སྤྱིད་པའི་ཉི་མ་
རྗེས་ནས་ཤར་རྒྱ་ཡོད་རེད། དེ་རིང་གི་བྲིད་སྒྲོང་ནི་བདེ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་
སྒྲུང་བ་འདི་དང་སྒྲེལ་ནས། དག་འདུན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐོག་གི་གཏུ་མོ་

གསེལ་འདེབས་རྩི་ཆོག་རྒྱུ་དང་། གཏུམ་མེད་འབར་འཛག་གི་ཡིག་རྒྱུ་སྒྲིང་
 རྒྱུ་ཞེས་ཤེས་གཉིས་འདོན་འཆར་རེད། བདེ་སྒྲིང་མི་རྟོག་པའི་བྲིད་སྒྲིང་འདི་དང་
 བསྐྱུན་ནས་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་པས་གཏུམ་མེད་བསྒྲོམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་རེད། རྒྱུས་བསྐྱུས་
 ཅམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། འདི་གཉིས་དོན་ལ་ཁྱུང་པར་མེད། གནད་གཅིག་གི་
 ཐོག་ཏུ་འགོ་བཞུགས་ཡོད། བྲིས་པ་པོ་མོ་ཆོ་ལྷག་གིས་འདི་ཐོབ་དགོས་པ་མ་རེད།
 མང་པོ་ཞིག་ཉན་འདུག་ན་མགོ་ཉོག་བྱེད་ཡིན་ནི་རེད། བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་སིཾ་ཐོན།
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྲིད་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་སིཾ་གསེག་ སྒྲ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་
 མེད་བསེ་རྒྱུ་འདི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་དེ་ལ་ཆོང་མས་ཉམས་ལེན་གྱིས་དང་དེ་ལ་
 འདུས་ཡོད། མི་རེས་འདིའི་ཉི་མ་བཅུ་པོ་ལ་སིཾ་འབུམ་རེ་ཁ་སྒྲིང་དང་བཅས་པ་ཆོར་
 དེས་གྱིས། སིཾ་བསྒྲུ་དུས་ངག་བཅད་བྱས་ནས་བཏོན་ན་ཡག་ཤོས་རེད། འདིའི་
 མཆོམས་ནས་མི་སྐྱུ་པོ་མོ་བྲིས་པ་རྣམས་གོ་ལ་རྒྱུ་གྱིས། དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་གཉིས་ཏེ་
 རབ་བྱུང་དུར་སྒྲིག་གི་སྒྲེ་དང་། གོས་དཀར་ལུང་ལོའི་སྒྲེ་གཉིས་བཞུགས་རྒྱུ་གྱིས།
 ད་སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་ཁུ་སྒྲིང་བའི་བྲིས་སྒྲགས་དེ་ཆོ་བཞུགས་དང་ཆོག་གི། དགོ་
 འདུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱུང་འཇུག་
 སྐྱབ་ཞི་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་བདག་ཉིད་ཁྱུང་བདག་དཔལ་གདོད་མའི་མགོན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་
 འགོད་པར་བཞུ། དེའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་གཏུམ་མེད་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམས་ནས།
 ཐབས་གོ་ལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ།
 བདེ་སྒྲིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གཉུག་མ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོད་དུ་བཞུ་བར་བྱའོ་སྒྲམ་
 ནས་ཀུན་སྒྲིང་དང་ཀུན་སྒྲིང་ཡང་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་དགོས། གང་ཞིག་གསལ་
 པར་བྱ་བ་གྲོང་ཆེན་སྒྲིང་གི་ཐིག་ལེ་ལས་གཏུམ་མེད་གསེལ་འདེབས་རྩི་ཆོག་རྒྱུ་དང་།

བཞུགས། ཨོམ་རྟོ། དག་པ་སོགས་ཚིག་ཀྱང་བཞི་འདིས་གཞི་བསྟན། དེ་
ནས་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མེད་སོགས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས་ལམ་བསྟན། བྱུང་པར་མཆོག་
གི་སོགས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས་འབྲས་བུ་བསྟན། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་སེམས་སོགས་
ཚིག་ཀྱང་བཞིས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་སྒྲོན་ལམ་དང་འབྲེལ་ནས་
བསྟན་པ་རེད། གྲོང་ཆེན་སྟོང་གི་ཐོག་ལེ་ལས་གཏུམ་མའི་འབར་འཛིག་ཡིག་རྒྱུད་
བཞུགས། འབར་འཛིག་སྟན་བརྒྱུད་ཞལ་ཤེས་ལ། དང་པོ་རྩ་གནས་བྱིན་བརྒྱབ་
ནི། རྩ་དབུ་མ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་དེ་ཉིད་སྟོང་གསལ་འོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ཞིག་བསྟོམ། སྟོང་གསལ་འོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེའི་ཡར་སྐྱེ་སྤྱི་བོ་རྒྱ་སྐར་ཕྱེ་བ་ལྟ་
བུའི་ནང་དུ། བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་བསྟོམ་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཀུན་བཟང་ཡབ་
ཡུམ་བསྟོམ། དེ་ཡང་ཡབ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ག། ཡུམ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་མོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་མོ་ཅན་བསྟོམ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་རྩ་དབུ་མ་རྒྱ་མཐོངས་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཡར་སྐྱེར་ཐོན་པ་དང་། ཀུན་
བཟང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་འོག་ཏུ་མས་རིམ་བཞིན་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་རང་གི་རྩ་
བའི་སྒྲ་མའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ནང་བཞིན་གཅིག་གི་གདན་བྲི་ལ་གཅིག་
གིས་དབུ་མ་རིག་ཅམ་གྱིས་མཐོ་བཙུགས་སུ་གསལ། དེ་ནས་དག་པ་རབ་འབྱུངས་
དབུ་མའི་གོང་བྱེར་ན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསོལ་འདེབས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་གཡོ་
བའི་མོས་གུས་གདུང་ལྷགས་དག་པོས་བཏོན་པར་བྱས་ཇེས། བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཞུ་སྟེ། མཐར་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་ཁོངས་
ཨ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཅམ་དང་ཞེས། སྤྱིར་ཨ་ཤད་འདི་ལ། ཨ་གཏུམ་དང་།
ཨ་ཐུང་དང་། ཨ་ཤད་དང་གསུམ་གསུངས་ཡོད། ཨ་གཏུམ་ཟེར་ན་ཨ་ཡིག་ཆ་

ཆང་བ་དང་། ཡ་ཐུང་ཞེས་པ་ཡའི་ཁོག་སྒྲིང་གི་ཟུར་གསུམ་གྱི་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡ་ཤད་ཅེས་པ་ཡའི་ཕྱི་ཤད་གི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་མགོ་ཐུར་དང་ཕྱ་བ་གྱི་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཟེར། སྒྱི་བོར་རྟོ་ཡིག་དང་པོ་མགོ་གྱི་དུ་བསྟན་པ་བསྒྲུམ། ཅ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ནས་རྒྱུང་རྟུབས་ ཏེ་ཐུ་མ་ཐུས་བརྒྱུད་ས་པ་བཞིན་ཞེས་རྒྱ་སྒྲིང་དབུགས་གིས་རྒྱུང་པ་ལྟར་བརྒྱུད་ས་ནས། རྒྱུང་དེ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་གི་ལམ་བརྒྱུད་དེ། ལྷོ་འོག་སོར་བཞི་མཚམས་གི་དབུ་མའི་མས་ སྒྲིང་དབུ་རྒྱུང་རོ་གསུམ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ས་དེ་ཡི་གོ་དབུ་ཅན་གྱི་ཆ་ཡིག་གི་སྒྲིང་གི་རྣམ་པ་ ལྟ་བུ་ནས་རྒྱུང་ཞུགས་ཏེ། ཐིག་དམར་ཡ་ཤད་ཅན་ལ་ཕོག་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཡེ་ཤེས་ གི་མེ་ལྷབ་གིས་འབར། ཡེ་ཤེས་གི་མེ་དེ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟར་ཏེ། མའི་ངོ་བོ་བདེ་ བ་དང་། རེག་བྱ་ཆ་བ། རྣམ་པ་གསལ་བ། ཅེ་མེ་ཤེས་རབ་གི་རང་བཞིན་རྟོ་ ལ་འཁྱུག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟར་དུ་འབར་བས། གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ སྟེ་ཅ་ནང་ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གནས་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་ དུ་ཡེ་ཤེས་གི་མེ་ལྷེས་བྱུང་ནས། འདྲིའི་སྐབས་ན་རྒྱུང་གི་ཕོ་སྒྲོར་ཅུང་ཟད་བྱ་ཞེས། གོང་དུ་བདེ་སྒྲིང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བའི་མན་ངག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕོ་སྒྲོར་བྱ། རིམ་བཞིན་ལྷོ་བ་སྐྱུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ནས་སྒྱི་བོ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་བར་གྱི་ཅ་གཙོ་བོ་ གསུམ་དང་། ཅ་འདབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་ཞེས་པ། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ལྷོ་བ་ སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི། སྒྲིང་ཀ་ཆོས་གི་འཁོར་ལོ་ན་ཅ་འདབ་ བརྒྱད། མགྱིན་པ་ལོངས་སྒྲིང་གི་འཁོར་ལོ་ན་ཅ་འདབ་བཅུ་དུག་ སྒྱི་བོ་བདེ་ཆེན་ གི་འཁོར་ལོ་ན་ཅ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་བརྒྱུད་དེ། ལུས་རྩི་རྩི་ཐུང་ པོའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཅ་ཕན་སྒྲིང་ཕན་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སྟེ། སྒྱི་ བོའི་རྟོ་ཡིག་ཡབ་ཏེ་རུ་ཀའི་ངོ་བོ་དང་། ལྷོ་འོག་མེ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡབ་

ཡུམ་གཉིས་རེག་པ་འཕྲོད་པས་ལྷ་བདེའི་ཉམས་རྒྱས། ཉི་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་
དོག་སྒྲ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་སུ་མཐའ་མེད་པར་འཕྲོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་
རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དེ་དག་གི་སྤྱན་པ་
བདེ་སྒྲོང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་རོས་ཚིམ། སྤྱན་པ་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྟེ་བའི་
སྤྱན་པ་རྩེ། སྒྲོབ་པའི་རུས་མཐུག་སུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱིན་རྒྱལ་བ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅན་
ཚུར་བསྐྱུས། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འབྱུང་བ་ལྷ་ཡི་དྲངས་བཅུད་དང་བརྟན་པ་
སྒྲོད་དང་། གཡེ་བ་བཅུད་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་གཟི་བྱིན་གྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཉི་
ཡིག་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉི་ཡིག་དེ་མགོ་མཐུག་རིལ་གྱིས་ལྷོག་སྟེ། ལྷ་བདེའི་
འབར་འཛག་གི་ཉམས་རྒྱས། སྒྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་
སྐྱང་མཛད་དང་། ཡུམ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཡུག་མ་ལ་སོགས་ཏེ་བརྒྱ་རིགས་ཀྱི་
དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་ཏིལ་གྱི་གོང་བུ་ཁ་བྱེ་བ་ལྷར་བཞུགས་པ་ལ་བདེ་
སྒྲོང་གི་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པ་ཡུལ། ཚོགས་རྩོགས། སྒྲིབ་པ་དག དམ་ཚིག་
ཉམས་ཆགས་བསྐྱངས། བུམ་དབང་ཐོབ། དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་
པར་བསམ། འདི་ནི་ལས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྤྱགས་ཏེ་དབང་བཞི་
ལེན་པའི་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་བསྟེན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཀའང་
ཆང་བ་རེད། བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་རྣམ་བཞག་སྔར་ཞིག་ན་ལུས་སྒྲིང་།
འདི་གང་གི་དུས་སུའང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་གནད་གལ་ཆེན་ཤ་སྤྱག་རེད།
ཡང་མགྲིན་པར་བབ། སངས་རྒྱས་སྐྱང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། ཡུམ་གོས་དཀར་
མོ་ལ་སོགས་ཏེ་བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་
སྔར་དང་འདྲ། དབང་བཞི་ལས་གསང་དབང་ཐོབ། དགའ་བ་བཞི་ལས་མཚོག་

དགའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ། ཡང་སྤྲིང་གར་བབ། སངས་རྒྱས་མི་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུམ་མ་མ་གྲི་ལ་སོགས་ཏེ་དེ་རྗེས་རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
མ་སོགས་མཆོད་ཚུལ་སྤར་དང་འདྲ། དབང་བཞི་ལས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
ཐོབ། དགའ་བ་བཞི་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ།
ཡང་ལྟེ་བར་བབ། དེ་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། ཡུམ་སངས་རྒྱས་སྦྱོར་མ་ལ་
སོགས་ཏེ་དེ་ཆེན་རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོད་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ།
དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་ཐོབ། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་
བསམ། ཡང་གསང་གནས་སུ་བབ། སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་།
ཡུམ་དམ་ཆོག་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་
ཆོགས་མཆོད། ཆོགས་ཚོགས། སྒྲིབ་པ་དག དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་
བསྐྱངས། དིག་པའི་རྩལ་དབང་ཐོབ། སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་
འདས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་
བསམ། དམིགས་པའི་གནད་འདི་དག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ན། བྱང་དང་གསང་བའི་སྦྱིན་
སྲེག་ཀྱང་ཡིན། ཆོགས་འཁོར་ཡང་ཡིན། བསོད་ནམས་བསམགས་ཐབས་ཀྱང་
འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད། དོན་དམ་པར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། དབང་ལེན་
པ་ཡང་ཡིན། དེ་ལས་ཉི་ཡིག་དེ་ཉིད་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་ཤེས་
པའི་མོས་གུས་དང་། གཏུམ་མའི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱལ་འདུས་པའི་སྦྱིན་ལས་སུ་ཤེས་དགོས། གསང་སྤྲགས་ལམ་སྤྱར་བ་དང་ཐབས་
ཟབ་པའི་ངེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བརྟན་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་བ་སྤྲགས་
ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ནོ། །འདིས་དད་པ་མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་ན་དངོས་གྲུབ་མི་

འབྱུང་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་རེད། རྗེས་ལ་མེད་དང་དབུ་མ་ཆེ་བསྐྱེད་ཅུང་བསྐྱེད་
རེས་མོས་ཡང་ཡང་བྱ་བས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ་སྒྲོང་ཁམས་ཐམས་ཅད་མེས་གང་སྟེ་
བར་ཆད་གདོན་བགལས་རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ལས་ཉོན་དང་བཅས་པ་གཞིབ་ཐུལ་གྱིས་
ཆོག་པར་བསམ། རེས་འགའ་དབུ་མ་མེད་དང་བཅས་པ་རྗེ་ཅུང་རྟེན་བརྒྱར་གཤགས་
པའི་ཆ་ཙམ་རྗེ་ཤར་བསྐྱོམ་ལ་རིག་པའི་ཕྱལ་སྒྱུང་། ཞེས་མེད་དང་དབུ་མའི་དམིགས་པ་
ལ་རིག་པའི་ཕྱལ་སྒྱུང་སྟེ། སྐབས་རེ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྐབས་རེ་ཤིན་ཏུ་ཤ་བར་ནལ་འབྱོར་
པས་དམིགས་པ་བསྒྱུར་རྟེ། མཐར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་རིམ་དུ་བསྐྱས་རྟེ་ཞེས་མཆོན་
མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གོ་དགོས་རྟེ། སྒྱིར་ཕ་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་མཆོན་
བཅས་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ཡང་། འདིར་མཆོན་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་མི་དམིགས་པ་
རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བའི་གྲོང་དུ་གནས་རྟེ་རྗེས་སུ་དགོ་བ་
བསྡོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྱིར་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་གཤེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་རྟེ་མི་
རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། རིམ་གྱིས་ཉམས་སྒྲིང་རྗེ་
འཕེལ་དུ་སོང་ནས། བརྗོད་མེད་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་
དང་འབྲལ་བར་མེད་པ་ནི། སེམས་སྒྲོང་བདུན་པ་འདིའི་སྒྱིའི་ཆིངས་ལྟ་བུ་རེད།
མན་ངག་གི་གཞུང་འདི་སེམས་སྒྲོང་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་ཡིན་པས། སེམས་
སྒྲོང་བདུན་པ་འདིའང་སེམས་སྒྲོང་བའི་ཐབས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་
གོང་གི་སེམས་སྒྲོང་སྒྲོན་མ་དུག་གིས་སེམས་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་ཆོག་ཆོག་གི་གཞི་བཏིང་
ནས། འདིའི་སྐབས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་དེ་སེམས་སྒྲོང་བས།
ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཕྲུག་པའི་སྒྲོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་མན་ངག་
གི་སྒྲོན་ས་བསྟན་རྟེ། ཐོག་པ་འོག་མ་ལྟར་དུ། དུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་རྟོག་པས་རྟོག་

པ་འདུལ་བའི་རྟོག་པའི་བླ་བཞི་གི་ནང་དུ་འཁོར་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བསམ་
གཏན་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་ངོས་
ཟིན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གི་གདམས་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་
རེད། ད་སྔོན་སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་འབྲུལ་འདུག་རྒྱུ་ཙུ་བ་
སྤང་བ་ཕྱི་ལ་ལུས། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ། རིག་པ་ནང་ལ་ལུས།
འཛིན་པ་སེམས་ལ་འབྲུལ། དེའི་བར་དུ་ལས་རྒྱུ་རྟོག་པོ་དང་མེད་པ་དང་འབྲུལ་བ་དེ་
སེམས་འབྲུལ་བ་མི་ཞ་བོ་དང་འབྲུལ་བ་དེས་འོག་རྟོག་བྱས་ཏེ་ཞོན། དེའི་མི་རྟོག་ཉིས་
མཉམ་དུ་འཛོམས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སོང་སྟེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འབྲུལ་སྤང་
གི་ངང་དུ། དང་པོ་དང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་
ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །སོ་རྒྱུན་འཕུན་ལྷོང་རང་དབང་མེད་པ་ཡིས། །འགྲོ་ལ་སྦྱིང་
རྗེ་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་རྟོག་
ཏུ་འབྱུངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འབྲུལ་སོང་བ་རེད། ད་དེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཐོག་ཏུ་
ཕར་འཁྱོལ་དགོས་དུས། དང་པོ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་དེ་ཉིད་དག་དགོས་ན།
རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་བཅིངས་ལ་མ་བརྟེན་ཐབས་མེད་དེ། རྒྱུར་མཐུད་པ་རྒྱག་ལུགས་
ལྟར་དུ་ཕར་དེའི་འགྲོས་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཞིག་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་
འདིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་སྒྲིང་དགོས་དུས། རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་
ལས་རྒྱུང་དང་སེམས་གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། མི་ཞ་བོས་རྟོག་པོ་དང་ཞོན་ནས་
རྒྱག་པ་དང་འབྲུལ་བ་ཡིན། ཙུ་བ་དེད་ན་ལས་རྒྱུང་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད། དེས་ན་མི་རྟོག་
པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་རྒྱུང་གནད་གཙོ་ཆེ་བར་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདི་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་སྦྱིང་རྒྱུང་མཁན། འོག་རྒྱུང་རུབས།

བར་རྒྱང་བསྐྱེལ་རྒྱུ་འདི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འདུ་བ་རེད། དེའི་སྒྲིང་སྒྲིང་ཟུང་དུ་
འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པར་གོང་དུ་གསུངས་ཡོད་པས་ན་དེ་ནི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་རེད།
དེས་ན་རྫོགས་རིམ་བདེ་སྒྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱང་གི་ནལ་འབྱོར་ལ་
བརྟེན་ཏེ་སྒྲིང་བཞི་ཐེམ་རིམ་གྱིས་སྒྲིང་བཞིའི་འོད་གསལ་བསྒྲིང་པའི་སྒྲིང་རུང་དུ་བྱེད་
དགོས་། སྒྲིང་བ་མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་སྒྲིང་བ་བཞི་དང་། སྒྲིང་པ་སྒྲིང་ཆེན་
ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་སྟེ་སྒྲིང་བཞི་རེད། སྒྲིང་བཞིས་བྲངས་པའི་སྒྲིང་
བཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་ལུས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྩ་ཡི་གཤེད་དགྱིལ་འཁོར་།
ཁམས་བདུད་ཅིའི་དགྱིལ་འཁོར་། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་དུ་དཔའ་བོ་དང་
ནལ་འབྱོར་མའི་ཚུལ་ཅན་གྱིས་བཞུགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཡས་བབ་དང་མས་བརྟན་
གྱིས་དགའ་བཞི་ཡེ་ཤེས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པས། བདེ་སྒྲིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལྷན་
སྒྲིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་
ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་བདེ་སྒྲིང་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
མངོན་དུ་གྱུར་ཐབས་ལ་ལམ་འདི་བསྟན་པ་རེད། དེས་ན་རྩ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་གསུམ་
ཁམས་དྲུག་ལྷན་གྱི་སྒྲིམ་བུའི་ལུས་ལ་གནས་པ་རེད། དེའི་སྟོབས་གྱི་རྩ་རྒྱང་གི་བྱེད་
བཅིངས་ལ་ལུས་གྱི་འདུག་སྒྲིངས་གནད་ཆེ་བར་གསུངས། འདུག་སྒྲིངས་ཡག་ན་
ལུས་གྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་བཅིངས་རུས་ལ། རྩ་ཐམས་ཅད་ཆིངས་ན་དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་
རྒྱང་ཆིངས་རུས། རྒྱང་བཅིངས་རུས་ན་རྒྱང་གི་རྟ་ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཆིངས་རུས།
རྟ་ལོང་བ་མེད་དུས་མི་ཞ་བོ་འགྲོ་མི་ཐུབ། འདིར་བདེ་སྒྲིང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་
བའི་སྐབས་སུ་གཏུམ་མོ་བཤད་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། ཟུང་བད་གོམས་པ་
གནད་དུ་སོང་བའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཉམས་སྒྲིང་ཅན་དང་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་

ཡང་སྒྲིན་འགྲོའི་བྲིད་ཀྱི་སེམས་སྒྲིང་འདི་དང་སྒྲེལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་
དང་འབྲེས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་དཔེ་དངོས་གཞིའི་བྲིད་
ཀྱི་དོན་ཐུབ་ལ་བསམ་ཏེ་འདི་བྲིད་པ་ཡིན། གཏུམ་མོ་འདི་རྫོགས་རིམ་ཆོས་དྲུག་གི་
བྲིད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ན་ཆོས་དྲུག་གི་ནང་ནས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དོམ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རྩ་
བ་གཏུམ་མོ་དང་། ལམ་གྱི་གཞི་མ་སྒྱུ་ལུས། ལམ་གྱི་བྲོད་ཚད་མི་ལམ།
ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ། ལམ་གྱི་བསུ་མ་བར་དོ། ལམ་གྱི་སྒྲོ་ཆོད་འཕོ་བ་སྟེ་
དྲུག་རེད། འདི་ལ་གཏུམ་མོ་གསུང་དོན་ནི། ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཨ་
ཤད་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས། སྤང་ཁམས་མ་དག་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྟེག་ཅིང་
ཟ་བར་བྱེད་པས་ན་གཏུམ་མོ་ཞིས་བྱ། དངོས་པོ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབུ་
མ་སྒྲ་གཙན་ལྟ་བུ་དེས། ཕྱི་ལྟར་སྒྲ་གཙན་གདོང་མཇུག་གིས་ཉི་ཟླ་སྒྲིབ་པ་ལྟར།
ནང་ལྟར་རྩ་དབུ་མའི་ཡར་མར་གྱི་སྟེ་གཉིས་ཀར་གནས་པའི་ཨ་རྟི་ཡི་གའི་འབར་འཛག་
གི་སྒྱུར་བ་ལ་གོམས་པས། རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས། རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་གྲོལ་ཏེ་ལམ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཆར་བ་ཡིན་པར་
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་རོ་རྒྱུད་གི་ཉི་ཟླའི་ལམ་ནས་རྒྱུད་བཅུ་དབྱིངས་སུ་
དག་སྟེ་དབུ་མ་སྒྲ་གཙན་གྱི་ལམ་དུ་འགོག་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱེད་པའི་སྟོབས་ལ་
བརྟེན་ནས། གཏུམ་མོ་ཨ་སྤང་གི་མེས་སྒྱུ་པོའི་རྟི་ཡིག་བཞུས་ཏེ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་
རྩ་གནས་ཐམས་ཅད་བྱུང་དུས་བདེ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཨེ་ཤྲི་བྱུང་
འཇུག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲིང་ཁར་འབྲེས་པའི་ཉམས་སྒྲིང་བ་ཡིན། རྩ་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ནམས་སུ་རྒྱུད་སེམས་ཟིན་པས་ཐིག་ལེ་ཟིན། དེ་ཟིན་པས་བདེ་བ་ཟིན་པ་རེད།
རྒྱུད་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་དུས་སྒྱུར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་དག་སྟེ། ཆོག་ས་སྒྱུར་

སྒྲོལ་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

མཐོང་སྒྲོམ་བཞིའི་ལམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། དབུ་མར་རྟུང་གི་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་
ཅུ་གཅིག་གྲོལ་དུས་ས་བཅུ་རིམ་པ་ལྟར་དུ་བགྲོད་དེ་ས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རེད།
གོང་གི་རྒྱུད་བཅུ་ནི་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལྔ་མེ་མཉམ་དང་། སྟོག་འཛིན། བྱབ་བྱེད།
ལྷན་རྒྱ། ལྷུང་སེམས་དང་ལྔ། དེའི་སྒྲིང་ན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་དང་ལྔ་སྟེ་
བཅུ་པེ་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་སྤྱོད་གཙན་གྱི་ལམ་དུ་འགོ་ག་པའི་ཐབས་མཁས་
སྒྲོན་དུ་འགོ་བའི་སྒྲོན་ས་གཏུམ་མའི་མེ་སྤར་དགོས་པས་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུད་
གནད་ཆེ་བས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རེད། ལྷུང་
གཏུམ་མའི་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་དང་། ཉམས་ཀྱི་གཏུམ་མོ། མཆོག་གི་གཏུམ་
མོ་དང་གསུམ་ཡོད། ལས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱེད་པ་བཅིངས་པ་
སྟེ། ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་ནས་ཆོས་བདུན་གཡེ་མེད་དུ་བཅའ་བ། ངག་གི་བྱེད་
པ་བཅིངས་ནས་རྒྱུད་ཁ་སྒྲུར་དུ་འཆིང་བ། སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་ནས་གཏུམ་མོ་
འབར་འཛག་སྒྲོམ་པ་དེ་རྣམས་ཡིན། ཉམས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པས་
སེམས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སྟེ། རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་འདུས་པའི་རྟགས་སུ་བ་
དང་། སྟོག་སྟེ། མེ་བྱེར་ལྟ་བུའི་སྟོང་གཟུགས་འཆར་ཞིང་སེམས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་
ཉམས་སྟེ་བ་རེད། མཆོག་གི་གཏུམ་མོ་ནི། རྒྱུད་སེམས་འདུ་ལུགས་ཞིག་གི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་གསུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ངང་དུ་གནས་ཐུབ་པ་དེ་རེད། ཅུ་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྔ་ནི་ཡར་སྟེ་
མར་སྟེ་གཉིས་ལ་ཐབས་ཤེས་ཨ་རྟོག་གིས་མཚན་པ་དང་། སྒྲིང་གའི་ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་
ཅོམ་ལ་དམིགས་ནས། བདུད་ཅི་འབབ་སྒྲོང་གི་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་བའི་ཐབས་བྱས་པའི་
ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུན་སྤར་

གངས་མང་བར་སྒྲོམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་གོམས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར།
དབང་པོ་རྣོན་པོའི་སྒྲོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། གཏུམ་མོ་སྒྲོན་བརྒྱུད་
ཞལ་ཤེས་ལྟར་གྱི་ཚ་གནས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབུ་བཟུང་སྟེ་གཏུམ་མོ་བསྒྲོམ་ན། བྲིད་
རྒྱུ་འདི་ལ་དེ་རིང་བརྩིས་པའི་ཉིན་བཞི་ཡོད་པས། ཉིན་གསུམ་གྱི་ཐུན་གསུམ་
གསུམ་དགུ་དང་། དེ་རིང་བྱི་རྩོའི་ཐུན་དང་དགོང་མའི་ཐུན་གཉིས་ཏེ་ཐུན་བཅུ་གཅིག་
གི་དུས་ཚོད་ཡོད་པ་ལ། ཐུན་སྒྲུ་མ་ལྟ་ལ་མན་ངག་གཞུང་ལྟར་བསྒྲོམ་རྒྱུ་དང་།
ཐུན་བྱི་མ་དུག་ལ་གཏུམ་མོའི་ཡིག་ཚུང་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་ན་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེ་བཞིན་
དུ་ཡིག་ཆའི་སྟེང་དུ་བྲིད་དཔོན་གྱིས་སྐབས་སྐབས་སུ་དལ་མོར་གསུངས་ནས་གསལ་
འདེབས་བྱེད། རང་རང་སོ་སོའི་དམིགས་པ་ཁམས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཡུན་རྒྱུད་གངས་
མང་བྱས་ན། ཡུན་རྒྱུད་བས་སྒྲོམ་སྒྲོན་མེད་པ་དང་། གངས་མང་བས་སྒྲོམ་པ་ལ་
བརྟན་པ་ཐོབ་བྱེད་སྒྱིར་རྩོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་འགྲོས་ལྟར་རེད། གསར་པ་ཆོས་
གཏུམ་མོ་མི་བསྒྲོམ་པར་མན་ངག་གི་གཞུང་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་ན་ཆོག དྲག་ཤོས་ཆོས་
དང་པོ་ནས་ཐུན་ཚང་མ་ལ་གཏུམ་མོ་ཁོ་ན་བསྒྲོམ་ན་ཆོག རང་རང་གི་དམིགས་པའི་
ཁ་བསྐྱར་ལ་ཐུག་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་མདོར་ན་རྩིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚན་མ་མེད་
པའི་མཉམ་བཞག་གི་དང་བསྐྱེད་ཤིང་། འགྲུ་བའི་ཐུན་ཐག་བཅད་དེ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་དང་དུ་ཅི་གནས་སུ་བཞག་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་འདིའི་སྒྲིཊ་
ཀྱི་དགོངས་གནད་གཙོ་བོ་ཡིན། དང་པོ་སྒྲོམ་ལ་བྱང་ཆ་མ་སོང་དུས་དཀའ་མོ་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་སྟེང་ཤར་ན་མི་ཤེས་ཏེ། རིམ་གྱིས་བྱང་སོང་ན་སྒྲིབ་ར་མི་འགོ་བའི་དངོས་
པོ་དང་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། གསར་པ་ཆོས་འདུག་སྟངས་ཡག་པོ་རེ་དང་པོ་
གྱིས་དང་། དེ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟར་ངེ་འཆར་བའི་ཐབས་ཡིན། སྒྱིར་ན་

སྒྲོལ་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྐྱེས་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོམ་གང་བརྒྱབ་ཀྱང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་འཆར་བ་
རེད། དེའི་ཉམས་ཞེན་གྱི་ཤུན་པ་དོར་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཀྱང་སྒྲོམ་ཡར་ཅིག་ཐོན་
དུས་བཤད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་སྐབས་ན་སྒྲོམ་གྱི་ཡང་སྤྲོད་ཞིག་མི་དགོས་ཤུན་པ་
ཞིག་ཀྱང་མེད་དུས། བདེ་ཉམས་གསལ་ཉམས་སྒྲོང་ཉམས་རྣམས་སྐྱེས་སུ་འཇུག་
དགོས་པ་རེད། བཅོས་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མ་བཅོས་པར་སྐྱེས་དགོས་པས་ན། བདེ་
སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲོང་བའི་སྐབས་སུ་བདེ་བའི་ཐབས་བྱས་པའི་བདེ་གསལ་མི་
རྟོག་པའི་ཉམས་དེ་དང་འབྲེལ་མི་བྲལ་བའི་སྤྱིད་ཉམས་ཤར་བས། དེའི་སྤྲོད་ན་དཔེའི་ཡེ་
ཤེས་དོན་དང་ཆ་འདྲ་བ་དེ་རྟོག་པས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཐབས་
བྱེད་གྱིན་ཡོད་རེད། མི་སྐྱེ་ཕོ་མོ་ཆོས་བྲིན་དཔོན་གྱིས་སྒྲོལ་འགོའི་ངག་འདོན་དང་།
སྐྱེ་རྣལ་བསྐྱེས་པ་རེ་སྤྲུགས་ཏེ་སྐྱེ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
དེའི་ཐོག་ཏུ་བསྒྲོམ་ཁ་ཞིག་དང་། རོ་མ་བཤད་ན་དེའི་ཕན་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
ཁྲིགས་ཆོད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་དང་ཁ་བྲལ་བའི་བྱད་པར་བ་ཞིག་ཅང་མེད་
ཡིན་ན། འདིའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐབས་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ། སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒྲོམ་རྒྱུའི་སྐྱེ་མའི་
ཐུགས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲོང་གསལ་
འདུས་མ་བྱས་པ། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བའི་ཀ་དག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེའི་
ངང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱུའི་དེའི་ཕན་ལ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཐུན་ཁ་ཁ་ཕྱེ་རྒྱ་བོ་དེ་འང་ཟབ་
བྱུང་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བཟང་ངན་ཕྱེ་བ་ཞིག་ཅི་མིན། ཐབས་ཀྱི་བྱད་
པར་འདྲ་མི་འདྲ་ཅི་ཞིག་རེད། མདོར་ན་རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསྐྱེད་ནས་འབད་
པར་གྱིས་ཞེས་ཞུ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

ཉིན་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཁྲིད།

ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་གྱི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་པོ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཡ་མར་གྱུར་པའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མ་ཞོན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ན། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོན་སྤྱོད་དགོས་པ་འདི་ནི། རྗེས་པ་མ་རིག་པའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ན། འདིའི་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་འདི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྦྲེས་སུ་ལྷན་པ་ཡིན་པས། དེའི་མུན་པ་དེ་ཤེས་རབ་གྱི་ཉི་མ་ཞིག་མ་ཤར་བར་དུ་ལྷོག་མི་རུས། གཏི་མུག་གི་མུན་པ་དེ་སེལ་བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཉི་མ་མི་འཆར་བའི་རྒྱུ་ཅི་ལ་ཐུག་ན། སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། ལེ་ལོ་སྒྲིམས་ལས། མདོན་པའི་ར་རྒྱལ། ལོག་ལྷ་ཆེ་བ་དེ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་ཤོར་བས་དང་། ད་རུང་འགའ་རེ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་བདུད་གྱི་གསང་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས། དེ་ཤེས་ཉམས་པའི་གཏི་མུག་གིས་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏུན་བསྒྲོམ་རྒྱུ་ལ་སོགས་གོལ་ཤོར་ནོར་གསུམ་ལ་སོང་བས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚེས་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཞུམ་ནས། མཁས་པ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་མི་དགའ་བར་གྱུར་པས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་ནས། སྤར་ཡང་ལམ་ལོག་ད་ཡང་མགོ་རྗེས་སུ་སྤྱིས་ཀྱང་མུན་པ་ནས་མུན་པར་འབྱམས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་རྗེའི་གནས། ལས་གྱི་མཐའ་སྤྱག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་ས་ཆོད་འདི་འདྲར་བརྒྱབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་མེད་པའི་

ནང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་རེས་རང་ཅག་གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཞིག་རྟེན། ཐར་
ལམ་བྱང་རྩལ་བསྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་མ་ནོར་བ་ཞིག་ལ་ཁེལ་ཡོད་ན། གནད་གྱི་སྒྲིབ་
པོ། དོན་གྱི་དམ་པ་དེ་གང་ཡིན་ན་དམ་ཆོས་སྐྱབ་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར་དེ་གསལ་པོ་ཞིག་
ཤེས་དགོས། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་རྒྱུད་པས་མི་པན། ཆོས་སྐྱབ་ལུགས་མ་
ཤེས་ན་གང་ལྟར་མགོ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་འདུག་བསམ་སྟེ་འདྲང་ཞིག་རྒྱག་དུས།
རང་རེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་སྐྱད་འདོག་གིས་
སྒྲིབ་པ་གཏོང་། རྩལ་བྲིམས་བསྐྱུངས། བཟོད་པ་བསྐྱེམས། བསམ་གཏན་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རེ་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ་མ་རེད།
མི་སྐབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན། ལོང་སྤྱོད་མཁུ་མེད་པའི་ལོང་བ་ཆོ་
གཅིག་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གང་བསམ་འགོ་མི་སྐབ་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པ་སྐྱད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་
རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་རུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་
མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ཡིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་རྩལ་རེག་པར་རུས་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ཤེས་རབ་མེད་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་སོགས་
པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ལྟས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་རུས་པ་ནི་དཔེར་ན་ལོང་བ་
ཆོ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མ་ཐུབ་ན། རང་
གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་སོང་བ་ཡིན་དུས། གང་དུ་བགྱོད་པའི་
ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་སྐབ་པ་ནི་ཤེས་
རབ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རེད། ཤེས་རབ་དེ་དང་ལྡན་ན། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་འཇུག་

པར། ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྒྲག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྒྲུལ་བྱ་གཅིག་གིས་
 འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་
 གྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་འབྲིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིག་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རང་
 འདོད་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འགོ་སའི་དམིགས་ཡུལ་དེར་འགོ་བྱལ་བ་ལྟར་དུ།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་རྒྱ་གནད་ཆེ་བ་རེད། ཡོན་ཀྱང་གང་ཟག་སེ་སེ་མི་འདྲ་
 ཞིང་རྒྱུད་བཟང་ངན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་འཕགས་པའི་རིགས་ཅན་འགའ་
 ཞིག་གིས་སྒྲོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲེ་བ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཆེན་པོར་
 མ་བྱས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པ་འདྲ་ཡོད་སྲིད་པ་རེད། ཡིན་ཡང་སེ་སེ་ཡང་དག་
 པའི་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲུལ་གྱི་བར་དུ་འབད་
 དགོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆོད་བཟུང་མེད་པར་ཤོག །ཅེས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་
 པོས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་བཞིན་ཡིན། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་སེ་སེ་འི་སྒྲེ་བོ་ལས་
 མ་འཕགས་ཤིང་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར། བྱད་པར་དུ་མོངས་པའི་ལུན་
 པས་བརྟམས་ཏེ། ལེགས་ཉེས་སྒྲང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་པོར་མི་འབྱེད་ནས་
 མགོ་འཁོར་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་ཤེས་རབ་འཛོལ་དགོས། འཛོལ་རྒྱ་དེའང་ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་འཛོལ་
 དགོས་ཏེ། རིག་འཛིན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་རབ་མ་བསྟན་
 ན། །བསམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གནས་མིན་འབྱམས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དང་པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་མ་བསྟན་ན་བསམ་སྒྲོམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་ཅིག་
 མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱང་མེད་པའི་མཁར་བཞེངས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིན་པས་ན།
 ཤེས་བྱ་རྣམ་དཔྱད་གྱི་ཤེས་རབ་ཐོས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་བསྟན་ན་གནས་མིན་དུ་འབྱམས་པ་ནི།

གོང་གི་སྤྱད་པའི་ལུང་དོན་ལྟར་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ན་འཇུག་པའི་ལུང་བྲངས་
པའི་དོན་ལྟར། ཐར་པ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བགྲོད་ཐུབ་པའི་གོ་དོན་དེ་
ཆོ་སྤྲུགས་ལ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་སྒྲུལ་ཞིག་སྟོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་
གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་
དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ལུང་གི་བསྟན་པ་
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་
བསྟན་པ་དེའི་བཛོད་བྱ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་ལུགས་ཤེས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་
འབྱོར་ཏེ། རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐབ་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྟོགས་པའི་
བསྟན་པ་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པ་དེ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་
པར་ཤེས་ན། དང་པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་དགོས་པའི་གནད་འདྲ་པོ་ཤེས་སོང་བ་
རེད། དེ་ཟེར་དུས་དཔལ་ལྷུ་མི་དགོས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་པོ་ཤེས་དགོས་ཟེར་
བ་མ་རེད། དེ་ཤེས་ན་དེའི་མིང་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཟེར་བར་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་ཅི་
ལ་ཐོགས། རང་རང་གི་སྟོ་གོས་ཀྱི་ཆོད་དང་བསྟན་ནས་གང་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་
བསྟོམ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དེ་དང་པོ་ཐོས་དགོས་ཟེར་བའི་དོན་རེད། རིམ་གྱིས་རིམ་
གྱིས་དེ་ལ་བསྐྱབས་ནས་མཐར་གྱིས་སྟོ་མཐུང་ཆེར་གཏོང་བྱ་ལ་སྟོབ་དགོས། རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་ཀྱང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱ་བའི་ཆོད་དེ་ཐོས་པས་སྟོ་འདོགས་ཡག་
པོ་ཞིག་ཆོད་ན་སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་འདྲ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ནང་ནས་ཚུར་སྤྱེ་རྒྱུ་ཡོད་
ངེས། ལྟ་སྟོམ་དེ་གཉིས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། ལྟ་བའི་མིག་གིས་བལྟས་ནས་སྟོམ་

པའི་རྒྱུ་པ་དེ་གང་ལ་བལྟ་ས་དེར་འཇུགས་དགོས་པ་དེད་ཅེས་སྐར་ཡང་ཡང་བཤད་སྒྲིང་
 ཡིན་ན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཡིན་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་ལྟ་ག་
 མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ན། སྒྲོམ་པ་ནོར་མེད་པའི་རྟགས་སུ་སོ་སོ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་འཕེལ་མི་འཕེལ་གྱིས་ཚོད་ལེན་བྱེད་ཆོག་ལ། མེ་ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་དུ་བ་
 འབྱུང་བ་བཞིན། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང་
 ལ་ལྟ་ཆོག །བྱད་པར་དུ་རྟོགས་ཆེན་གྱི་རིག་དོ་ཤེས་ཏེ་དེ་ལ་གོ་མས་ཆ་སོང་ཡོད་ན།
 རིག་རྩལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་དེ། འོད་མེད་པའི་ཉི་མ་ཞིག་མེད་པ་
 བཞིན་དུ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ལྟ་ག་མཐོང་ཡིན་
 པས་ན། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་ལ་ཇི་སྟེད་པ་མི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཡོད་དར་བ་མ་དེ། དེ་
 ཡིན་ན་རང་རེས་སྐྱད་ཆའི་འགོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་
 འདི་ལ་དབྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་དམ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ནི། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་
 མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་
 ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་བྱའི་
 གནས་དུག་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་འཛོལ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱ་
 དེ་དང་། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒྲོན་ས་འཇལ་བ་དང་། མངོན་
 གྱུར་གྱི་སྒྲོན་ས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཇལ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་བཞག་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་དེས་ལྷེས་དགོངས་དབྱེ་འབྱེད་ཤེས་རྒྱ་བོ་གསུང་རབ་ལྟ་
 བའི་ལྷེ་མིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་དང་པོ་ཤེས་དགོས། དེའི་ཐོག་ནས་གཞལ་བྱ་དམ་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་གྱིས་སྒྲུ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་གསུམ་པ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པ་
ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དུག་གསུམ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་ལ། རྫོང་བྱེད་
ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་། བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསུང་པས་
ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་ལུགས་ཀྱི་རྫོབ་དང་།
གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ནང་དུ་ཤེས་བྱ་སྤྱང་བཏགས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་རེད། སྤྱང་ལུགས་ཀྱི་རྫོབ་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཆོས་དེ་སེམས་ཅན་
གྱི་དུས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོག་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྫོབ་པས་བསྐྱེད་
པའི་ཆོས་འབྲུལ་སྤྱང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་སྤྱང་ཆོད་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་
བྱེད་རུས་པ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ། ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་སྤྱང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིའི་འབྲུང་
བ་བཞི། ནང་རང་གི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཡང་དག་ཀྱི་རྫོབ་དང་།
སྤྱང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་དཔེར་ན་རྫིང་བུ་ནང་གི་སྒྲ་གཟུགས་དང་། རི་མོ་བྲིས་
པའི་ཤིང་རྩ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ངོ་མ་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པས། འོག་པའི་ཀྱི་རྫོབ་ཟེར་
བ་རེད། སྤྱང་དུ་འབྲུལ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་
ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀྱི་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བའང་
བྱས། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། འདི་གཉིས་ཆོག་ཏུ་སྤྱོད་
གཉིས་སུ་སྤྱང་ཡང་། གཤེས་ཐོག་ཏུ་གཞལ་ན་ཐ་དད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། བག་
ཆགས་དང་འབྲུལ་ངོར་སྐྱེས་པའི་ངོས་ནས་མཉམ། དབང་པོ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་སྤྱང་
བའང་མཉམ་པ། རེ་ཞིག་འབྲུལ་ངོ་ཅོམ་དུ་སྤྱང་བ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ། མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་གཅིག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ།
ཁྱད་པར་དུ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འབྲུལ་གཞི་དང་འབྲུལ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སུ་

གྲོལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན།
 བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྟོག་དང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་།
 བདེན་ཞེན་མེད་པའི་འཆར་སློང་དང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ངོ་མཉམ་པ་
 རེད། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རེད། དོན་དམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གཤམ་གྱི་
 གནས་ལུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ། སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ།
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་འདས་ཤིང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ངོ་
 བོ་མེད་པ། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས།
 གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་
 མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡིན་ན་སྒྲོས་བཞག་པར་མིན་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྲུལ་བྱས། སྒྲོས་བཞག་པ་
 ཞིག་ཨོ་རེད་བསམ་ན། གཞལ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇལ་བྱེད་དང་པོར་རྟོག་པ་ཞིག་
 ལས་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་
 རྟོགས་པ་ན་གྲོལ་བ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་བྲུབ་པ་རེད། འདིའི་དཔེ་རྒྱ་མཚོ་མེད་པའི་རྩ་
 རྒྱབས་ལ་དབྱེད་པར་ཞུགས་པ་འདྲ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ཀྱི་
 རྣམ་ཐར་སློག་གསུམ་དུ་གནས་པ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོའི་གཞི་ཡིན་པས། རྒྱལ་ཚབ་མ་པམ་པས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་
 མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་བཅད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 ལྷ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞིའི་གཤམ་
 ལུགས་གཏན་ལ་པབ་ནས། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་སྒྲོ་ཡུལ་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཡིན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
སྐལ་བཟང་སྤུངས་ལྟར་། རྒྱལ་བས་འཁོར་ལོ་བར་པར་རྣམ་ཐར་གསུམ། །བསྟན་བྱའི་ངོ་
བོ་སོ་སོ་རང་རིག་ཉིད། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་རུ། །རང་
བཞིན་བཞུགས་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྷ་བའི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལས་མ་འདས་པ་དེ་འདྲ་སྤྱང་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ།
སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ། སྤྱོད་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། སྤྱང་སྤྱོད་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་ལ་མཁའ་པས་གསུངས་པ་
ཅོམ་ལས་དངོས་པོའི་ཆ་ནས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པས། ཀུན་མཁྱེན་
འཇིགས་སྤྱིང་གིས། བདེན་གཉིས་འདྲེས་པའི་སྤྱང་སྤྱོད་ཟུང་འཇུག་ནི། །རྫིང་བྱར་
ཞུགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མཆེད་བཞིན། །སྤྱང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
དང་། །རང་བཞིན་མ་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ནི་རྫིང་བྱ་ནང་གི་སྤྱོད་གཟུགས་སྤྱང་བ་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་།
སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་དུ་མཉམ་ལ། དེ་གཉིས་བརྟགས་
ན་སྤྱོད་གཟུགས་དང་རྫིང་བྱ་འདྲེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདེན་གཉིས་
ཟུང་འཇུག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་
ཞེས་བདེན་གཉིས་ཤིང་རྟ་ལས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་
བརྟུན་པར་བསྐྱབ་སྐྱུ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་བཀག་ནས་སྒྲོས་མེད་དུ་
བསྐྱབ་པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར། གང་ལ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་
གང་ཡང་མི་བསྐྱབ་པའི་རྩིས་མཐར་འཇིག་གི་ལྷ་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། ང་ལ་ཁས་
ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྤྱོད་མེད་ཁོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། མཁའ་

པས་དབུས་ལའང་མི་གནས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོང་དུས།
སྤྱོད་མེད་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་འགག་མེད་ལུགས་ལ་གྲུབ་སྟེ། དང་
པོ་སྤྱོས་དེ་ནས་འགག་དགོས་པས་སོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་ཕྱི་མ་འགག་པའི་རྟེན་ཡིན་
ཞིང་། སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་མ་གྲུབ་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་འགག་པ་ཡང་གང་དུ་
ཡོད། དེས་ན་འགག་མེད་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཡོང་ན། སྤྱོད་རྟེན་འབྱུང་
དབྱེར་མེད་སྤྱོས་བྲལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྤྱོད་དཔས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་
ལྟར་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་དགོས། གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་ཅིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལུན་པ་
ཡོང་སའི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན། མ་རིག་པ་
དེ་ལྷོག་ཐབས་རིག་པ་ཡི་ཤེས་དེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་དགོས།
མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞུང་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟན། སྤྱོད་ཉིད་
སྤྱོད་རྟེན་སྤྱོད་པོ་ཅན་ལ་འདུས་ཡོད། དཔལ་ས་ར་ཏས། སྤྱོད་རྟེན་དང་བྲལ་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ལྟ་བ། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་
སྤྱོས་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །གང་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་
པར་གྱུར་པ་དེ། །སྤྱོད་པར་མི་གནས་སྤྱང་ན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་སྤྱོད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཐོས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་པར་བྱས་པའི་གཞུག་ཏུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱས་ནས་
དོན་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ན། ཐོས་པའི་དོན་བསམ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དུས།
གོ་བ་དཔེ་ཐོག་དང་། བཤད་པ་ཆོག་ཐོག་ཏུ་མི་བཞག་པར་དེའི་དོན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་འབྲེལ་པར་བྱས་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བསམ་གཞིག་གི་སྤྱོད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་

ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་བརྟགས་ཤིང་རྩྭ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་གཙང་། ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་བྱེད་བྱས་ཞིབ་པར་འབྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། ཐོས་པས་དོན་གོ་ཞིང་བསམ་པས་
དེའི་བྱེད་བྱས་བྱེད་པ་རྒྱུད་པས་མི་ཡན། ཆོས་དབྱིངས་སྤྱོད་བསམ་བཞིན་མེད་སྤྱོད་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཁོ་རང་གི་རང་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན་དདུལ་རྩོད་དདུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བལྟ་རྒྱལ་མ་བྱས་བར་དུ་དདུལ་དུ་མི་
སྤྲང་ཞིང་། དདུལ་ལེན་བསམ་ན་དདུལ་རྩོད་བལྟ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་ལ་
དངོས་པོ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྲང་ཞིང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱོད་བསམ་ན། དེ་གོམས་
སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྟན་དགོས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གྱི་མཐའ་ལས་
འདས་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་རོ་མ་དེ་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད།
འོན་ཀྱང་གཤོད་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་དེ་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུད་དེ་
བྲན་ཤེས་གྱིས་ཉེ་བར་གཞག་བྱ་འཛོག་བྱེད་དང་བྲལ་བར་འཛོག་རྒྱ་དེ་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྟངས་
བརྟགས་པ་སྟེ། བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་པ་འདི་
ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་བསྤྱོད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྤྱོད་པའི་
ཤེས་རབ་མ་ཞོར་བ་གང་ཡིན་ན། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་
ལུགས་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཞོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ཏེ། ཕྱི་ཡུལ་ལྔའི་སྤྲང་བ་ཐམས་
ཅད་སྤྱོད་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གོ། རང་དེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་མཁའ་པོ་འདི་
ལ་བལྟས་ན་ཡུལ་སྤྲང་མ་འགག་བཞིན་དུ་ཡུལ་འཛོན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་བཞིག་ལ་ཁོ་ཐག་
ནང་ནས་ཆོད། ཡིན་མིན་གྱི་སྤྱོད་འདོགས་ལས་གྲོལ། གནས་ལུགས་རང་ཞལ་
མཐོང་བས་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་གསལ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་རང་དུ་འཛོག་པ་དེ་སྤྱོད་

པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ།
མདོ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྒྲགས་ལའང་སྒྲོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞིའི་
རིམ་པ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྐབས་དོན་གང་ལ་བབ་པའི་ཆོས་སྐལ་ནི།

གཉིས་པ་གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲོང་བ།

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐིག་གི་ཆོས་ཆོན་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་
སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐྱས་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། འདི་ལ་
སེམས་སྒྲོང་བདུན་ལས་སྤྱི་མ་རེད། དེ་ལའང་བདེ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲོང་བ།
གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲོང་བ། ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲོང་བ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་སོང་ནས་གཉིས་པ་གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲོང་བ་
ནི། གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲོང་བ་ཞེས་གསུངས་ན། གསལ་བའི་འོད་
གསལ་སྒྲོང་བ་དང་དབྱེར་མི་ཐུད་པའི་གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་དགོས་པ་
རེད། དེ་དགོས་དུས་སྤྱི་ལཱའི་དྲངས་མ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཆུད་
ཡོང་དུས། བད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ལ་དྲངས་གསལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་བསམ་
གཏན་དང་། རྟོག་བྲལ་ཞི་བ་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་ལ་རང་ཤུགས་གྱིས་
གནས་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ལཱའི་ཁ་དོག་
མངོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་འོད་གདངས་སྐྱུ་དང་ཐིག་ལའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་བ་
ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་ལམ་མེ་
བ། །འགོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

བ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དུག་གི་
ནང་ནས་སོར་སྐྱད་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་སྒྲིར་བ་ཡན་ལག་དུག་བཤད་ཡོད་
ཅིང་། དེས་མི་ཚད་པར་ཉེ་རུ་ག་གལ་པོ་ལས། སྒྲིར་བ་ཡན་ལག་དུག་གིས་
བསྐྱེན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྒྲིར་བ་ཡན་ལག་དུག་ནི། སོར་སྐྱད་བསམ་
གཏན་གཉིས། སློག་ཚེ་ལ་འཛིན་པ་གཉིས། རྗེས་དྲན་ཏིང་འཛིན་གཉིས་དང་དུག་
རེད། སོར་སྐྱད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་ཟིན་
བཏྲན་པར་བྱེད། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིང་གཟུགས་འཆར་བ་རྣམས་མཐར་མཆོན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིར་བསྒྲུར་བ་རེད། སྒྲིང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་།
རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན། སློག་ཚེ་ལ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ངག་གི་ཙ་བ་རྒྱུང་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྒྲུབ་པར་བྱེད།
རྗེས་དྲན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཉེ་རུ་དང་། ཏིང་འཛིན་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱལ་
བའི་ཐུགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། དེས་ན་གཉིས་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲིད་དང་། སློག་ཚེ་ལ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་། དྲན་ཏིང་གཉིས་ཀྱིས་
ཐུགས་བསྒྲུབས་ཏེ་སྒྲིག་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དུས་
འཁོར་ཙ་རྒྱུད་ལེན་ལྔ་པ་ལས། ལུས་ནི་དྲངས་ཤིང་རྩལ་ཕྱན་ཉམས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྒྲིང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སེམས་
བསྒྲུབ་དུས། **རྒྱུང་རོ་ལན་གསུམ་མམ་དགུ་ཐུགས་སྒྲུབ་པས་འབྱུང་བའི་རྒྱུང་དུག་**
ཐོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཐོག་མར་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུང་རོ་རེ་
ལ་ལན་རེ་འབྱུང་པས་ལན་གསུམ་མམ། ཡང་ན་རེ་རེ་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་
ཐུགས་སྒྲུབ་ད། དེ་ལྟར་རྒྱུང་རོ་ཕྱིར་ཐུད་པས་རྒྱུང་གི་སྒྲིགས་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱུང་དུག་

ཕྱིར་ཐོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བྱིད་སྒྲིང་གི་ཆོ་དུས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་
 ལག་གཉིས་ཀྱི་སྲིན་མཛུབ་མཐེ་བོང་གིས་མནན་ནས་ཁུར་ཚུར་བརྒྱ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཅ་
 འཆིང་བའི་སྐབས་དང་བཅས་ཏེ། སྒྲིས་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ལག་གཡས་པའི་སྲིན་
 མཛུབ་ཀྱིས་སྒྲ་བྲུག་གཡས་པར་མནན་ཏེ་སྒྲ་བྲུག་གཡོན་ནས་རྒྱུད་རོ་གསུམ་འབུད།
 བྱད་མེད་ཡིན་ན་དེ་ལས་གོ་ལྷོག་དགོས། སྒྲིས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁ་
 དོག་དམར་པོ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱིར་འབུད་པར་བསམ་སྟེ། སྒྲ་བྲུག་གཡས་
 པར་མནན་ནས་གཡོན་པས་རྒྱུད་རོ་གསུམ་འབུད། དེ་ནས་ལག་གཡོན་ཀྱི་སྲིན་
 མཛུབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྲུག་གཡོན་པར་མནན། ལག་པ་གཡས་པས་བརྒྱ་ཅ་
 མནན་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྲུག་གཡས་ནས་གསུམ་འབུད། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲ་གི་རྒྱུད་ཁ་
 དོག་དཀར་སྒྱུ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱིར་སོང་བར་བསམ། དེ་ནས་ལག་པའི་ཁུར་
 ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་འཆིང་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྲུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུད་ལན་གསུམ་
 འབུད། ཉོན་མོངས་པ་གཏི་ལྷག་གི་རྒྱུད་ནག་པོ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱིར་སོང་
 བར་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱུད་རོ་དགུ་ཤུགས་སུ་འབུད་དགོས། དེ་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་རྩལ་
 པའི་ཆོ་ཕྱི་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཨ་འཕས་ཀྱི་སྒྲ་བ་དཀར་དམར་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 བ་འདི་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་སྒྲི་ཡི་ཡི་ཞུ་སྟེ་ནམ་མཁའ་སྟོངས་དང་འདྲེས་པར་བསམ།
 ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དབུགས་རྩལ་པ་དང་ལྷན་དུ་རང་གི་ལུས་ནང་དུ་
 བྱུང་བར་བསམ་པས། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱུད་དེས་ལུས་ཐམས་ཅད་སྟོ་མེར་
 ཀྱིས་ཁེངས་པར་བསམ་སྟེ། བྱེན་རྒྱུའི་སྟེང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འོག་ཏུ་ཆོར་ཀྱིས་མནན།
 ཐུར་སེལ་ཀྱི་འོག་རྒྱུད་དེ་ཅུང་ཟད་འཐེན་ལ་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ཁ་སྐྱར་ཏེ་བསྒྲོམས་
 པས་ནང་དུ་གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་ཐད་ན་ཀུན་

མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིང་རང་གི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། བྱུང་པར་བྱངས་མའི་
སྒྲིང་ལྷ་སྒྲིང་རྒྱུད། །ཟད་པ་ས་རྒྱུ་མེ་སྒྲིང་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་འཕྲུལ་འགྲུབ། །གསང་བའི་སྒྲིང་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ། །རགས་པའི་
ཆོས་དང་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོག་གི་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་ལ་
མ་བསྐྱབ་ན་ཁམས་ལས་སུ་མི་རུང་། །ཁམས་ལས་སུ་མ་རུང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་སྒྲི་
ཞིང་རྒྱ་འཕྲུལ་མི་འགྲུབ། བདེ་བས་བྱངས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁོ་ན་སྒྲིམ་
པས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད། གསལ་སྒྲིང་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་པར་དུ་སྒྲི་དགོས།
དེ་ལས་སྒྲིང་དབྱིངས་སུ་འཛུགས་པའི་ཐབས་སྟོག་སྒྲིང་གི་སྒྲིང་བ་ལ་རག་ལས་པ་རེད།
དེས་ན་འདྲིར་མན་ངག་གི་གདམས་པ་བསྟན་པ་འདི་ལྟར་ཏུ། སྒྲིང་གི་སྒྲིང་གྲུབ་སྒྲི་དེ་
འོག་ཏུ་ཆོར་གྱིས་མནན། འོག་གི་སྒྲིང་ཐུར་སེལ་དེ་གྲུབ་དུ་འཐེན་ཏེ་དེའི་བར་དུ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྒྲིང་། སྒྲིང་གཉིས་ཁ་སྒྲིང་གྱི་བར་དུ་བཅིར་ནས་བཟུང་དགོས་ན། སྒྲིང་
བཟུང་བའི་སྐབས་ཁ་སྒྲིང་སྒྲིང་གི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་མིན་ན་བཀག་དགོས་པ་མ་རེད། གཙོ་
བོད་མིགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་གནད་གྱི་དོན་སྤྲིང་རེད། དེ་ལྟར་
བྱས་ནས་སྒྲིང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོམ་པས་མཐར་གོམས་ནས་ཤེས་པ་
གསལ་བྱངས་བྱེད་ཅིང་། རོ་བོ་སྒྲོམ་བྲལ། འགྲུ་བྲན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངང་དུ་དེངས་
སོང་དུས། གསང་བའི་སྒྲིང་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསལ་སྒྲིང་
མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བར་འཆར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁམས་དང་
བསྟན་ནས་གང་ཤས་ཆེན་སྒྲིང་དེ་རེག་བྱ་ཚབ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ། ཚོ་ཤས་ཆེན་སྒྲིང་དེ་
བསིལ་བའི་རེག་བྱ་ཡོད་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་གནད་དོ་ཞེས་དཔལ་བསམ་ཡས་པ་ཀུན་
མཁྱེན་ངག་གི་དབང་པོས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བས་

རྒྱུ་པར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་རྒྱུ་སོ་སོ་བསྒྲོམ་པར་
འདོད་ན། བུ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྒྲོན་ལས། རྣམ་རྒྱུ་དུས་བཞི་དང་འབྱུང་བཞིའི་
རྒྱུ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པར་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
སྒྲུང་བར་བྱ་ལ། འདི་དང་མཐུན་པ་སྒྲུ་འཕུལ་ལས། རྒྱུ་ལྗེའི་དྲངས་མ་སྟོབས་
གྱུར་ན། །འོད་ལྗེ་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ། །སྒྲུ་ལྗེ་བཟོད་པའི་ཞིང་ཁམས་
ལ། །ཟད་པ་ལྗེ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་སྐབས་ན་
སའི་རྒྱུ་གི་དྲངས་མ་དབུ་མར་རྩྱུད་པས་ཟད་པ་སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱུར།
ནང་དུ་སེམས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་། སྤྱི་རོལ་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་འོད་ཟེར་སའི་
པོ་གསལ། རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་ཟད་པ་རྒྱུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱུར། རང་དུ་
དྲངས་གསལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིར་མི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་འོད་ཟེར་དཀར་
པོ་གསལ། མེ་རྒྱུ་དབུ་མར་རྩྱུད་པས་བྱོད་སྟེ། རྒྱུ་གི་རྒྱུ་དབུ་མར་རྩྱུད་པས་
ནང་དུ་སེམས་གཡོ་བ་དང་མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཡོད། **འོན་ཀྱང་སྒྲུ་**
མ་ཡང་ཉིག་གི་སེམས་སྒྲིང་དོན་ཁྲིད་དུ། མདོར་ན་ཁ་དོག་རེག་བྱ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་མང་ཡང་། **ནམ་མཁའི་རྒྱུ་ནི་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་ཀུན་གྱི་**
དུས་ན་དགེ་ཞིང་གིས་ལ་རེག་བྱ་ཡང་ཆ་གང་གཉིས་པོ་དེར་འདུས་པས་ཉམས་ལེན་ལ་
ནམ་མཁའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་བསྒྲོམ་པ་འདིས་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་
མཁའི་རྒྱུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྩྱུད་པས་གོང་གི་འབྱུང་བཞིའི་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒྲེས། དག་བྱ་དག་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ན་འདུང་
ལྗེའི་དྲངས་མའི་རྒྱུ་དབུ་མར་རྩྱུད་པས་དུག་ལྗེ་གནས་སུ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྗེར་གྱུར།
རིགས་ལྗེའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། འདི་འདྲའི་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུ་ཁ་སྐྱུར་ནས་

བར་རྒྱང་ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་བསྐྱེལ་རྒྱ་དེ་བར་རྒྱང་བུམ་པ་ཅན་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་དྲངས་
མའི་རྒྱང་བུམ་པ་ཅན་ཞེས། བུམ་པ་ནི་སྒྲིང་འོག་བཅུམས་ཤིང་སྟོབ་ལྡིར་བ་ཞིག་ཡིན་
པས་དེ་དང་མཚུངས་ཆོས་སྒྱུར་ནས་བར་རྒྱང་གཅིར་བ་འདི་ལ་བུམ་པ་ཅན་ཞེས་མིང་
བཏགས་པ་ཡིན། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། གུ་རུ་རིན་
པོ་ཆོས་གསུངས་པའི་ཞལ་གདམས་ནོར་བུའི་སྐྱེང་བར། དེ་ཡང་ཅ་དབུམ་དེ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་རྩ་ཡིན་པས་ཅ་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན་པས་ན། མཐོང་ཉམས་བརྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་
ཆོས་ཅན་དེ་ག་མི་སྟོན་ཅིང་མི་འཆར། རྣལ་འབྱོར་པས་རྒྱང་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་
གངས་དང་རེག་བྱ་སོགས་ལ་སྒྱུང་བའི་ཆོ། སྒྲར་ཡང་རྒྱང་ཕྱིར་མི་གཏོང་བར་སྒྲིང་
རྒྱང་ནང་དུ་རྩ་བའི་འོག་རྒྱང་གུན་དུ་བསྐྱམས་པས་ན། རྒྱང་རྡོ་རྒྱུད་གི་ལམ་བརྟུན་
དེ་དབུམ་འཛི་མས་སྟེན་རྡོ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་མཚམས་དེ་ཡི་གོ་དབུ་ཅན་གྱི་ཆའི་འཕྲོངས་
ལྟ་བུ་ནས་ཞུགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དེ་ཅ་དབུམ་འཛི་ལམ་ལ་འཇུག་པས། དེའི་
སྐྱབས་ན་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེའོ། །རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་གྱི་རྟོགས་རེ་རེ་འཆར་བ་ལས། ཅ་དབུམ་ལ་རྡོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་
གཅིག་ཡོད་པ་ལས་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་རེ་རེའི་སྐྱབས་སུ་སའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
པ་ཡིན། དེའང་ཅ་དབུམ་འཛི་མདུད་པ་དང་པོ་ཞིག་སྟེ་རྒྱང་འཇུག་པ་ལས་ས་དང་པོའི་
ཡོན་ཏན་སྟེ། དེར་རྒྱང་སེམས་གནས་པས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་གཉིས་པ་
གནས་པའི་སྐྱབས་སུ་ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ། འདི་རྣམས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
བུས་ཏེ་རགས་པའི་འགྲོས་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། ཞིབ་པར་ཆོས་བྲིན་སྟོན་མའི་
སྐྱབས་སུ་ཞུས་སྟེང་། གསུམ་པ་ཐིམ་པའི་སྐྱབས་སུ་དེར་རྒྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཐིམ་
པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་སྟེ། མཁྱེན་པའི་

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྒྱས་པའོ། །ལས་རྒྱུད་དབྱིངས་སུ་དག་ཅིང་ཡེ་རྒྱུད་དབུ་མར་
འབྱེལ་བས་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡོད་ན། གནས་སྐབས་སུ་འང་ཆོ་རིང་། བད་དཀོན།
ལུས་གིན་སྒྱུངས་ཐོབ་པས་ལུས་བདེ་ཞིང་བྱ་ལྟར་མཁྱེས་པ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་
འཕུར་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཐོབ་པ་ནི། རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་གནད་དུ་
བསྐྱུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་ཅན་མཐར་ཐུག་
འོད་གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་
མདོར་བསྟུན། རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་རྣམ་གངས་མང་ཡང་། རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་བུམ་པ་ཅན་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱབ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་གོས་པ་
ཡིན་པས་ན། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་འཛོལ་ལ་གནད་གྱི་གདམས་པ་གཉེར་དུ་གཏང་
པའི་གལ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཀྱིས། འཛོལ་ཞེས་བོས་མཛད་ནས། ཕྱིན་ཆད་རྒྱུད་
སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་ཅན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཅིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བུམ་པ་ཅན་གྱི་གནད་དང་བུམ་པ་ཅན་ཐོགས་མེད་པར་ཤུགས་ལ་བསྐྱུན་
ཏོ། །ད་ཏེ་ལམ་གསལ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བའི་བྲིད་རྒྱུད་དེ་ཆོག་དེ་འདྲ་
ཞིག་གིས་བསྐྱུན་པ་རེད། གསལ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་འདི་རྒྱུད་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་མན་ངག་ཅིག་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདི་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྟེ་
ཆོའི་སྐབས་ན་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྒྱུད་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་སོགས་
འབྱུང་བ་ལྡེའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་
འདི་ལ་གང་ཟག་དར་མ་ནད་མེད་ཅིག་གིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཕྱིའི་རྒྱུད་ཉིས་བྲི་ཆིག་
སྟོང་དུག་བརྒྱར་རྒྱ་བ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དང་། ད་དུང་དེའི་སྟེང་དུ་
འཕར་རྩེའི་འགྲུ་བ་དང་བཅས་པ་བསྒྲུམས་ན་རྒྱུད་ཆིག་འབུམ་ཉིས་བྲི་དུག་སྟོང་ཡན་ཆད་

རྒྱ་བ་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ནའང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་སྟོག་འཛིན་མེ་
 མཉམ་ལ་སོགས་ཕྱིའི་རྒྱུད་ལྷ་དང་། ས་རྒྱུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་སྟེ་ནང་གི་རྒྱུད་ལྷ་སྟེ་དེ་
 ལྟར་རྒྱུད་བཅའི་དབྱེ་བ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ལ། དེའང་ཕྱིའི་རྒྱུད་
 ལྷའི་བྱེད་ལས། སྟོག་འཛིན་གྱིས་སྟོག་གནས་པར་བྱེད། གནས་པ་སྤྱིང་གར་
 གནས། མེ་མཉམ་གྱིས་རྩོད་དང་ཟས་འཇུ་བར་བྱེད། དེ་ལྟོ་བར་གནས་པར་བྱེད་
 པ་སོགས་ཆོས་བྲིན་སྒོམ་མའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་ཏུ་ཞུས་པ་ལྟར་རེད། རང་གི་འབྱུང་ལྷའི་
 རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་ལྷ་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ངེས་ཅན་དུ་གསུངས་ཡོད། དེའང་ས་
 རྒྱུད་སེར་པོ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུད་དཀར་པོ། མེ་རྒྱུད་དམར་པོ། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལྷ་དང་གྲུ།
 རྒྱུད་ལྷ་བཞི། རྒྱུ་རྒྱུད་ཆེན་མོ། མེ་རྒྱུད་གྲུ་གསུམ། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གཞུ་བདུང་
 བ་ལྷ་གྲུ། རྒྱུ་རྒྱུད་ལྷ་སྟེ་རྒྱུ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལྷའི་བྱེད་
 ལས་ནི། རྒྱུད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྤྱང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་གནས་པའི་
 རྟེན་བྱེད། མ་དག་པའི་སྐབས་སུ་འདི་རྣམས་དུག་ལྷ་མཆོད་པའི་གཞི་དང་། ལམ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་ཟད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྩལ་ལྷ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་
 འབྱུང་། དག་པའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་རྣམས་
 རྒྱ་རྩལ་ནི། དབྱུང་མེ་རྒྱུད་། རྟོན་རྒྱུད་རྒྱུད་། དབུལ་རྒྱུད་རྒྱུད་། དབྱིད་ཀྱི་
 དུས་སུ་ས་རྒྱུད་རྒྱུ། རྒྱུད་དེ་ཐམས་ཅད་པོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འདུ་བ་རེད།
 དེས་ན་གང་ཟག་པོ་མོ་སུ་ཡིན་རུང་མ་ནིང་གི་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིང་ན་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལྷ་འབྱུངས་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ནི་མ་ནིང་གི་རྒྱུད་དེ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་
 པས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་ལ། དེས་ན་རྣམ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་

འབྲུག་ན་རྣམ་བཅས་རྟོག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་དུ་ཞི་བར་གསུངས་པས་སོ།
 ལྷུང་གི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱུ་ན། ལས་ཀྱི་ལྷུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷུང་གཉིས་
 སུ་འདུས། ལས་ལྷུང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷུང་གིས་སྤྱ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས། ལས་ཀྱི་ལྷུང་དེ་འཕེལ་འགྲིབ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཆ་
 རས་ཕྱིའི་ལོ་བཅུ་གཉིས། རང་གི་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས། གསང་བ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་
 གཉིས། ད་དུང་དེ་དང་འབྲུག་བའི་འབྲུང་བའི་བྱེད་གཟུགས་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ཅུ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷུང་དུ་སོང་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷུང་
 གིས་བདེ་སྟོང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཞིང་སྒྲིབ་བྱེད་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྲིད་ཀྱིས་མ་ལྟོང་
 པར་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ན། དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་
 ལས་ཕྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། རང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས། གཞན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཞེས་གསུངས་ནས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་རང་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་ཕྱིའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གནད་དང་ཚུངས་པར་སྦྱར་ནས། རྟོག་འཕྲུལ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས།
 འབྲུང་བ་གནད་ལ་དབབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེས་སེམས་ཚོས་སྒྲུར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་
 ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། རང་རེའི་མན་ངག་གི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་
 དོན། བར་ལྷུང་ལྟེ་བར་བསྒྲིལ་དགོས་དོན་ཅི་རེད་ཟེར་ན། ལྷུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་
 རྒྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱིས་རོ་རྒྱུད་གི་ཅུ་མདུད་གྲོལ་ཏེ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ས་
 ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་དགོས། དེས་ན་དང་པོ་ལྟེ་བ་སྦྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷུང་
 སེམས་རྒྱགས་ནས་དེ་ཉིད་ལས་རུང་ལ་གྱུར་དུས་ཚོགས་ལམ་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཐོབ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་བྱོད་རྒྱགས་འཆར་དགོས་པས། ལྷུང་ལྟེ་བར་བཟུང་
 དགོས་དོན་དེ་རེད། ལྟེ་བ་སྦྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷུང་རྒྱགས་པ་མི་ཆོད། གནས་

སྒོམ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དགྲེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

པས་རྩལ་འབྱོངས་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ནས་ཐིམ་སྟེ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་རྫོགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི་དང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲིང་པ་བཞི།
རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། མདོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ངེས་པར་འགྲུབ། དེ་ལྟར་
འཁོར་ལོ་སོ་སོར་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་དུས་སྒྱུར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་དག་དུས་
ཆོགས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་བཞི་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རེད། དེས་ན་ལམ་
གྱི་སྐབས་སུ་ཐབས་གྲིས་ཆ་ལ་མན་ངག་ཟབ་མོ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་ཆེད་དུ་རྒྱུང་གི་
རིགས་གྱི་མན་ངག་རྒྱས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་རྒྱུང་གི་རིག་བྱ་ལ་
བསྐྱབ་པ་དང་། བྲངས་ལ་བསྐྱབ་པ། འགྲོ་འོང་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་
གི། རིག་བྱ་དེ་ཆོ་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་བསྒྲོམ་རྒྱུ་དང་། བྲངས་
བྲངས་དུས་སྤོང་བ་བཅད་ནས་བྲངས། དེ་ནས་རྒྱུ་བ་ཇེ་ཉུང་ལ་སོང་ནས་རྒྱུང་གི་རྒྱ་
བ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་རེ་ཁྲག་པ་གཅིག་བྱེད་ཆོག་པ་ནས་མཐར་ཉིས་བྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་བའི་རྒྱུ་བ་མིན་པར་མཉམ་པར་འབབ་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུང་གི་དབང་དུ་
གྱུར་ནས། དེ་དུས་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་གཅིག་གི་
རང་བཞིན་དུ་གྲོལ་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱུང་ལས་སུ་
རུང་བས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུང་ལྔ་དང་། དབང་པོ་ལྔར་རྒྱུ་བའི་རྒྱུང་ལྔ་དབང་དུ་འདུ་བས་
ལུས་ཡང་བ་དང་། རྒྱུང་མཐོགས་གྱི་རྩུ་འཕྲུལ་འགྲུབ་པ། ལྷའི་རྩེ་མོར་སྒྲིལ་གྱིང་
བཅའ་ཆོག་པ། བེམ་པོའི་བྲག་ལ་ཐོགས་རིག་མེད་པ། རྩོམ་པོ་དང་ཞབས་རྩེས་
གཉིས་ནོར་འདུག་མི་དགོས་པར། བྲག་ལ་མི་ཐོགས། རྩུ་ལ་མི་རུབ་པའི་སྐྱེན་
མོང་གི་བྲུབ་པ་ཡང་རྒྱུང་གི་རུས་སྟོབས་གྲིས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ད་ལུ་
ཆོས་གསལ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བའི་བྲིད་སྟོང་འདི་ལ་དེ་རིང་བཙིས་

པའི་ཉི་མ་ལྷ་ལ་བྱེད་རྒྱ་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཙ་རྒྱུད་སྒྲིང་དགོས། ཙ་རྒྱུད་སྒྲིང་
 ཐེག་གི་ཙ་རྒྱུད་རིག་འཛིན་འབྲུལ་འཁོར་ཉེར་བཞི་བོ་དུས་རྒྱུན་གྱི་ཕུག་སྒོལ་ལྟར་དུ་སྒྲིང་
 རྒྱ་བྱེད་དགོས། སྒྱིར་ན་ས་ཆ་འདི་ན་ཡོང་ནས་གནས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱས་
 བས། སྒྲོམ་མཉམ་བཞག་གི་བསམ་གཏན་ཐུན་རེ་མ་སྒྲིང་ཐབས་མེད་རེད། ཐན་
 བག་ཆགས་རེ་བཞག་དགོས། འདི་སྒྲིང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་ཡིན་ལ།
 སྒྲོན་བྱོན་གྲུབ་བརྟེན་རིག་འཛིན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་
 དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། རང་རེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཆོང་མས་ཀྱང་། དེ་
 རྣམ་པའི་ཞབས་རྗེས་སྟེག་རྒྱ་བོ་རིན་ཐང་དང་བུལ་བའི་པ་ཞོར་བུ་སྐལ་དུ་བཞག་པའི་ཙ་
 ཆེན་གྱི་ཞོར་བུ་དེ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། བྱེད་རྣམ་པའི་མས་ནས་ཡར་
 ཐེབས་ཡོང་དུས། གཡུ་འབྲུག་ཟམ་ཁ་ན་སྒྲིཆོན་གྱི་ཐོད་ལ། ཐོག་མེད་ནས་ངལ་
 བའི་སེམས་དབེན་པའི་གནས་འདིར་ངལ་བསོས་ནས་ཞི་བསིལ་རྟོག་པ་དང་བུལ་བའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་འཆོ་བར་གྱིས་ཞེས་བྱན་བསྐྱལ་ཞུས་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་སྤུལ་རིན་
 པོ་ཆེ་ནས་གནས་འདི་དང་འབྲེལ་ནས་གསུང་བའི་ནང་དུ། མཐོན་པོའི་ངོ་སྤྲོད་དམའ་
 བའི་སྒྲིང་བྲན་དང་། །མཉམ་པོའི་ཆགས་སྤང་དག་གིས་འཆིང་བ་མིན། །རང་
 ཉིད་གཅིག་པུ་ངེས་འབྱུང་འོད་དཀར་ཅན། །དབེན་པའི་ནགས་སུ་ཁྱེ་བ་བཞིན་དུ་
 མཛོས། །ཞེས་དང་། ཆགས་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
 བཞིན། །དབེན་པའི་གནས་ན་མང་ཐོས་འོད་སྟོང་ཅན། །མི་སྤང་ལྷ་བརྒྱའི་གར་
 ཆོག་ས་མཛོས་བསྐྱར་ཀྱང་། །གཡེང་བའི་རྒྱ་མིན་དམ་ཆོས་སྒྲིང་པའི་
 གྲོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྤྲེས་བུ་དམ་པ་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན་གནས་གང་དུ་བསྤྲད། གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ན་བྱེད་པར་ཡོད་རྒྱ་མ་

སྒྲིབ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིབ་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སློམ་མ་དགེ་སྤྲུལ་པའི་ཞལ་ལུང་།

རེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁྲིང་འཛིན་བརྟན་པར་
མ་གྲུབ་གང་དང་གང་། །ཡུལ་དང་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་མན་བྱེད། ཁེས་
གསུངས་པ་བཞིན། དང་པོ་དབེན་པར་མ་བརྟེན་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཀྱང་སྒྲེ།
འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ཤིག་ན་རྒྱལ་བུ་དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་
བཞེས་ཚུལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུས་ཤིག་ཡོད། དེའང་གནའ་སྔོན་མར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མ་ག་
རྩའི་པརྩོལ་ཅན་ཟེར་བའི་ས་ཆ་ན། བྱིས་བདག་འབྱོར་ལྷན་ཞིག་ལ་བུ་དགོ་འདུན་འཕེལ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་སྐྱེས་པ་རེད། བྱིས་བདག་དང་གོང་བྱེད་ཀྱི་མི་ཚང་མས་
བུ་ཡ་མཚན་ཅན་དེ་ལ་དགའ་སྟངས་དང་མཚར་སྟངས་སྐྱེས་ཏེ། གཅིག་དང་མི་འབྲུབ་
ཞིག་རེད་ཟེར་ནས་བཙས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཤིང་ཚང་མས་འདང་ཕྱིས་ཆོན་པོ་བྱེད། བུ་
དེ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་མའི་པང་ན་སྐྱེལ་གྱུང་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་
འཇུགས་ནས་བལྟ་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱ་སྒྲིབ་སྒྲ་བརྗོད་སོགས་གང་གི་ཐད་ནས་
གཞན་དང་མ་འབྲུབ་ཞིག་ཡོད་པས་ཚང་མ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། ཡུལ་དེ་ཆོས་དར་ས་
ཞིག་ཡིན་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་བུ་འདི་རྩེས་མ་རང་རེའི་གོང་དུ་དགོ་འདུན་པ་མང་པོ་སྤེལ་
ཞིང་ཆོས་འདོན་པ་ཞིག་འོང་ཟེར། དེ་ནས་བུ་དེ་ལོ་དྲུག་བདུན་ཅུ་མ་ལོན་ནས་རྩུང་ཟད་
ནར་སོན་པ་ན། ཉིན་ཞིག་ཐོལ་བྱུང་དུ་པ་མ་གཉིས་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བྱིར་
ལ་ཤོག་ཟེར་བ་ན། བ་མས་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བྱུ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་དྲིས་པས།
བུས་ངོ་ཆ་སྐྱོབ་པའི་གོས་མཐོང་གོས། བག་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་གོས་སྒྲ་གོས།
ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གོས་སྒྲུམ་སྒྲུར་ཏེ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ན།
བ་མས་དེ་རྣམས་རབ་བྱུང་གི་གོས་རེད། སྒྲུམ་སྒྲུར་དགོས་པའི་གཙང་མའི་ན་བཟའ་
རེད། བྱ་བྱོད་ལ་ད་དུང་དེ་ཆོ་བྱོན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ཟེར་བ་ན། བུ་ན་རེ། ཉོན་

མོངས་པའི་བྱིས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན། སྒོ་
གསུམ་ལ་ཉེས་པ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི་དག་སྒྲོང་ཡིན། དེའི་གོས་ནི་གསུམ་པོ་དེ་
ཡིན། ང་ཡང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རིག་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་
ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། འཁོར་བ་དུག་ཆུ་འདྲ་བ་སྤངས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
སྤེན་དང་འདྲ་བ་ལེན་པའི་རང་བྱུང་གི་དག་སྒྲོང་ཞིག་ཡིན་པས། བྱེད་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་
དྲིན་ལན་བསབ་པ་དང་། བདག་ལ་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་རྣམས་བཟང་པོའི་ལམ་ལ་
སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་དགོས། འདོད་པའི་འདམ་འདིར་མཐོང་སྤྱོད་
ཀྱི་པོར་སྒྲིམ་ཀྱི། ད་དུང་མ་གཟབ་ན་འདམ་ཐུབ་འདི་དག་འགོས་སྒྲིམ་པས། པར་
ལ་འདམ་ཀྱིས་མ་གོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བྱོང་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་ཐུབ་
ལས་རྒྱུང་རིང་དུ་བཅུག་ནས། བས་མཐའ་དབེན་པའི་གནས་སུ་ལུས་དུལ་བ་དང་།
སེམས་ནི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གོས་གྱོན། རོ་ཆོ་དང་བྲེལ་ཡོད་པའི་སྒོ་
ནས་གཉོན་པོའི་སྒྲིང་རགས་བསྐྱམ། མི་དག་པའི་རྩོད་ཆོར་མས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
དུ་དག་བཅུའི་ལྟ་བའི་ལྟམ་གྱོན། གཞན་དོན་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲིང་ལམ་བསྐྱུངས་རྒྱ་
ཡིན། གཞན་ཡང་ཐམས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྡེའི་དག་དང་། རང་
དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངན་མེད་པའི་རྒྱལ་ས་ཞིག་ན། ཆགས་སྤང་དང་ལོ་འདོད་མི་
གཙང་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་བྲམ་ཟེ་གཙང་མའི་གནས་མལ་དང་། ཆགས་མེད་
སྒྲིན་པ་དང་རོ་ཆོ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིང་པ་ཅན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་
གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་གནས་སུ་གནས་པར་བྱའི། མ་དག་པའི་གནས་
སུ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ན། པ་མ་གཉིས་ཀྱིས། བྱེད་སྒྲིམ་ཉི་
མ་ཤར་བ་ཙམ་དུ་དག་པར་གྱུར་ན། འོན་ཀྱང་སྒྲིལ་ལོང་མ་བྱུང་བར་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་

ལུ་བ་དོན་ཅི་ཞིག་གིས་ཉེས། འདི་འདྲའི་རྒྱུ་དུ་དཔལ་འབྱོར་མེད་ས་སྒྲོད་སྤངས་ཤིང་
ཕ་མ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་རི་དྲགས་ཀྱི་རོ་བཞིན་ས་སྒྲོང་དུ་རི་ལྟར་གནས་ཞེས་ཟེར་ནས།
བྱ་གཏོང་མ་བྲ་བར་སྤྲེ་སྤྲགས་འདོན་པ་ན། བྱས་སྤྲེས་པ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་
བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་མུན་པ་སེལ་མ་རུས་ན་ནམ་དགུང་མུན་ནག་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་
བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། ང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སྤྲུག་པས་ནོངས་ནས་དབེན་པའི་
གནས་སུ་བག་ཡོད་སྒྲོད་པར་དགའ་བ་ཡིན། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་སེམས་མ་
འབྲེང་བར་བདེ་བའི་གནས་སུ་ཐོང་། ཞེས་ཟེར་ཡང་། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་
གྲོ་གང་གཏོང་ཡང་མངག་མ་བྲ་བར་པང་དུ་བྱེར་ནས་གྲོང་བྱེར་གྱི་དབྱས་སུ་སོང་བ་ན།
གྲོང་བྱེར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས། བྱ་རྒྱུང་བྱོད་རིན་ཆེན་ཕ་མ་གཉིས་དང་ཁ་བྲལ་
ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར། སྤྲེས་ཀྱིས། ང་རིན་ཆེན་ཕ་མ་གཉིས་དང་ཡུན་རིང་
པོར་བྲལ་གྱིས་དོགས་ནས་མི་འབྲལ་བའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས། གྲོང་བྱེར་གྱི་
མི་རྣམས་ཀྱིས། ཐབས་དང་ལྡན་ན་བྱིམ་ན་འདུག་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་ཆོག་ བྱིམ་ན་
གནས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབ་ན་དེ་རིགས་ཟེར། བྱས། གྲོང་ཡུལ་མི་
གཙང་འདམ་རྩལ་ལ། །ཞུ་རྒྱལ་སྒྲོན་པོ་ག་ལ་འབྱུངས། །གྲོང་ཡུལ་རྒྱ་ཤིང་འདྲ་
བ་ལ། །མེ་ཏོག་ཆལ་རབ་ག་ལ་རྒྱས། །གྲོང་ཡུལ་མེ་དོང་ལྷ་བུ་ལ། །བསིལ་
བའི་བདེ་བ་ག་ལ་འབྱུང་། །གྲོང་ཡུལ་བཙོན་ཁང་ལྷ་བུ་ལ། །དགའ་བདེ་བག་
ཕེབས་ག་ལ་སྤྱེ། །ཕ་མ་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་བཙོན་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་
མཉམ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱང་། གང་ལྟར་ཡུན་རིང་མི་འགྲོགས་པར་ཤི་ནས་གཅིག་གིས་
གཅིག་བསྐྱར་ཏེ་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། སྤྲུག་མཉམ་རིག་བྱས་ནས་
གཅིག་ངོར་གཅིག་བལྟ་བུས་པས་ཅི་ཞིག་ཡན། དེ་བས་ང་བདེ་བའི་གནས་སུ་སོང་།

ནས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་འཁོར་བ་མེད་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱེས་པ་སྤྲུལ་
གནས་འདི་སྒྲིང་པར་བྱེད། དགའ་བདེའི་གནས་སུ་ཕ་མ་གཉིས་འབྲེན་ན་དེས་མི་
དགའ་མ་ཞེས་གྲོང་གི་མི་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོ་བུར་དུ་སྐྱེས་པའི་དགེ་སྒྲིང་
ཞིག་འོང་ནས། རང་དོན་གྱི་འབྲི་བ་མ་ཆོད་ན། །ས་སྒྲིང་དུ་སོང་ཡང་དབེན་པའི་
གནས་མ་ཡིན། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ལ་གཞན་དོན་སུ་མ་ཆོག་པའི་སྒྲོ་ནས་
དབེན་པའི་གནས་དེར་སྒྲིང་ཅིག་གསུངས་ནས་མི་སྤྲང་བར་གྱུར། པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
ཆོག་དེ་རྣམས་ཐོས་ནས་འདད་བརྒྱབ་པས་ངོ་མ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། གནས་སྐབས་བུ་
དང་བུལ་བ་སྤྲིའི། མཐར་དགོ་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་བཟང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ད་དུང་བུ་ནར་
མ་སོན་བར་དུ་ས་སྒྲིང་ཆ་མེད་དུ་སོང་ན་གཙན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས་བཟའ་
བར་འགྱུར་སྲིད་ཀྱིས། དེས་ན་རེ་ཞིག་ཆེད་པར་དཀའ་བའི་ལུས་རྟེན་མེད་ཏེ་གསུངས་པ་
ལྟ་བུ་འདི་ཆུད་མ་གསན་ཞིག་ཅེས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་མི་རྣམས་དང་ཆོག་མཐུན་པར་བཤད་ནས་
དབེན་པའི་གནས་སུ་མ་བཏང་བ་ན། དུས་སྐབས་གང་འཆོམ་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་རྗེས་
སུ། སྐབས་ཤིག་ཁྱེད་དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱིས་གོ་སྐབས་བཅའ་ཏེ་ཕ་མས་མི་མཐོང་
བའི་བར་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བ་ན། གྲོང་ཁྱིམ་ཐའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་
མཐོང་ནས་བརྟེ་བས་རྗེས་སུ་ཕར་དེད་སོང་བ་ན། གྲོང་ཁྱིམ་དང་ཐག་རིང་ས་ཞིག་ན་
ཁྱེད་སུ་ལྟ་སྤྲང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་ནས་དེ་ལ་
སྦྱོན་ཞིང་། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་ལུས་ལེན་པ་སྤྲིང་རེ་རྗེ། དའི་ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་མ་
ཞིག་བསྐྱངས་སྒྲིང་གིས། ད་ལྟ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་མེད་འགོ་བའི་སྒྲོ་གཏང་མི་སྤྲུལ་པ་འཛིག་
པའི་ལུས་འདིས་ཅི་བྱེད། ལྟ་སྤྲང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་དགར་ཐོས་ཤིག་གསུངས་ནས།
སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྤྲིང་རྗེ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོན་ཆབ་འདོན་ཞིང་སྐྱེས་ལུས་སྦྱོན་པ་བཏང་ནས་

འདུག་པ་མཐོང་བ་ན། དེར་གྲོང་གི་མི་དེ་དག་གིས། ཡེ་མ་རྟོ་འདི་འདྲ་མཐོང་
ཟེར་ཞིང་། འགའ་རེ་དུས། འགའ་ཞིག་སྐྱག་ནས་འབྱེལ། ལ་ལས་ལྟེ་སྒྲིབ་
བསྐྱད་དེ་དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་ཤིང་ལྷག་མ་དུ་མ་བྱ་དང་། རུས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་
ན་བཟའ་ཐེང་པའི་ཁུད་དུ་བཏུམས་ཏེ་གྲོང་བྱིར་གྱི་བཞི་མདོར་འཐོན་པ་དང་། གྲོང་
བྱིར་གྱི་མི་མང་པོ་འདུས་ནས། ཅི་འདྲའི་སློབ་ཆགས་སྒྲིག་པོ་ཆེ་མ་རུང་པ་ཡོད་འདུག
མེ་ཏོག་གསར་པ་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཁྱེུ་མངོས་པ་འདི་སློ་བྱར་དུ་སད་ཀྱིས་བྱིར་སོང་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་དུ་དེར་གྱིས་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན། ས་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་གང་
ཞིང་། འཇའ་འོད་མང་པོ་འབྲིགས། བར་སྒྲིང་ལ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་མང་པོས་ངོ་
མཚར་བའི་སྒྲ་བསྒྲགས། ཁྱེུའི་ཁྲག་ལ་འཇའ་དམར་པོ་བྱུག གདུང་ལ་འཇའ་
དཀར་པོ་བྱུག སྐྱེ་ཤིང་ལ་འཇའ་སེར་པོ་བྱུག ཐུགས་ལ་འཇའ་སྟོན་པོ་བྱུག དེ་
མིན་སྐྱེ་ལུས་ལ་སོགས་པར་འཇའ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱུག དེའི་དུས་
སྐྱེའི་ཕ་མ་གཉིས་རང་གི་བྱིས་དུ་གནས་པ་ན་སློ་བྱར་དུ་སེམས་མ་བདེ་ནས། མ་
ན་རེ། བྱ་ཅི་རེད་སོང་། ཁྱེུའི་མ་འདྲ་བ་དེ། ཤར་ལོང་མ་སྟེར་བར་རུབ་ཏུ་
འགྲོ་དགོས་གསུང་དུས་བྱོན་མ་སྟེར་བས་ཕ་མའི་ཆོག་མ་བཅག་པར་འདུག་ཡོད་པ་ལ།
དེ་རིང་གྲོང་བྱིར་གྱི་མིའི་དུ་སྒྲ་འདི་ཅི་ཡིན་ན། འཇའ་དང་འོད་སྟིན་འདི་འདྲ་མང་གི།
འཇའ་སྒྲ་ལྷའི་སྒྲ་མོ་གྲོང་བྱིར་གྱི་དུ་སྒྲ་ཡོད་པར་མཐོང་། ངའི་སྤྲིང་གི་གཅེས་
ཐུག་གཅིག་ཕུ་དེ་ཤ་བྲ་གདུག་པས་མ་ཐོས་སམ། དུག་སྐྱེལ་གདུག་པས་མ་བཅིངས་
སམ། བྱ་ཁྱེུ་ནང་ན་རིག་རྒྱ་མི་འདུག་གྲོང་བྱིར་བཞི་མདོར་བཞུ་རུ་འགྲོ་ཞེས་ཟེར་
ནས། ཕ་མ་གཉིས་གྲོང་བྱིར་བཞི་མདོར་བྱིན་པ་ན། བྱ་གཞོན་རྒྱ་མཚན་དཔེས་
སྐྱས་པ་དེ་རིག་རྒྱ་ག་ན་ཡོད། ཤ་དུམ་ཁྲག་ཐིགས་དང་རུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཤུལ་དུ་ལུས་

པ་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་མིས་སྤྲོད་པ་མཐོང་བ་ན། ས་མ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱིས་
 གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱོད་ཏེ་བརྒྱུ་ཞིང་། མི་ཚོགས་ཀྱིས་མཐར་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྲོད་
 བ་དུ་དྲིར་ཀྱིས་ལུང་བ་གང་སོང་བ་ན། ཁྱེའུའི་སྤྱགས་ཀྱིས་དགོངས་བཞིན་གཟིགས་
 ཏེ། རིན་ཆེན་ས་མ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱིས་ཞོན་ཏེ་རིག་པ་སྟོར་བར་གྱུར་ཏོ། །ལུས་
 སེམས་འབྲལ་རྒྱུ་འདི་འདྲའི་རྟག་བརྟན་མེད་པ་ཞིག་རེད། ལུས་དན་ལེན་པ་འདི་སྤྱགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་སྒྲོང་བའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་། ཐམ་
 ཉམས་ནས་མ་རུང་བར་གྱུར་པས་འདི་འདྲའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་སྤྱིང་བས། ཟག་བཙས་ཀྱི་
 ལུས་འདི་ཅི་ཞིག་བྱ། འོན་ཀྱང་ས་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་སྤྲོད་པས་ལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། འགོ་བ་སེམས་ཅན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། བདག་གི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།
 བདག་གི་ལུས་འདི་མ་ཉམས་སྤར་བཞིན་དུ་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དགོངས་པ་དང་།
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལུས་སྤར་བཞིན་དུ་སོས་ནས། ལུས་ལ་ཆ་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྤར་
 ལས་མཛེས་པ་ཞིག་གྱུར་ཏེ། ལུས་ས་མ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཕྱག་བཞག་ནས།
 སྤྲོད་པ་བྱེད་ས་མ་གཉིས་ཡར་བཞེངས་ཤིག་དང་། ལུང་མ་ཉམས་ལུས་
 མཆོག་བདེ་བར་གནས་ཡོད་པས་སད་ནས་ང་ལ་ལྟོས་ཤིག་གསུངས་པ་དང་། ས་མ་
 གཉིས་བྲན་པ་རྒྱུ་དེ་ཡར་ལངས་བྱུང་བ་ན། ལུས་སྤྲོས་པ། ལུས་དན་འཛིག་པར་
 སྤྲོ་བ་འདིས། ཅི་བྱེད་ཡུན་རིང་ཕན་པ་མེད་པས་སྤྱགས་བསྐྱེད་མེད་པའི་བཙན་ས་ཞིག་
 བཙན་དུ་ཐོང་། ད་སྤར་མ་གཏོང་བས་སྤྱགས་བསྐྱེད་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། ད་ཡང་
 མ་གཏོང་བར་བཙེངས་ན་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུང་བ་འདི་འདྲར་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་
 གསུངས་པ་ན། ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ད་སྤར་ཆོས་ལམ་ལ་མ་གཏོང་བ་ནི་བྱས་ཉེས་རེད་

འདུག འོན་ཀྱང་ལུས་འདི་ལ་ཉམས་ཉེས་བྱུང་བས་དོགས་ནས་མ་གཏོང་བ་རེད།
ང་གཉིས་ཀྱི་བུ་སྐལ་མི་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བུ་བློན་ཡུན་རིང་དུ་འཛོལ་བའི་གནས་པར་མཛོང་།
བྱིད་གང་དུ་གནས་པར་བག་ཡོད་པར་བྱེད་རོགས། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་སྒྱུང་གི་བར་ཆད་
མི་བགྱིའོ། ཁྱེད་པ་ན། སྐལ་གྱིས། འོན་ཀྱིས་སྒྱུང་བའི་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
བཀའ་སྒྲོལ་སོང་། བྱིད་གཉིས་ཀྱི་འོན་ལན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབེན་པའི་གནས་སུ་
འགྲོ་བར་བགྱི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་སྒྲོབ་མཛོད་ཅིག་
ཅས་གསུངས་ནས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཐུག་ཐལ་མོ་སྐྱར་བའི་དེ་མ་
ཐག་ཏུ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་
ཞིག་ཏུ་སྐྱར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་གོང་བྱིར་དེའི་ནང་གི་བྱིའུ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡ་མཚན་དུ་སྐྱར་
ནས་སེམས་དགའ་ཞིང་དད་པས་སྒྲོ་ཐག་བཅད་དེ། བྱིད་དབེན་པའི་བས་མཐའི་
གནས་མལ་བརྟེན་པར་ཕེབས་ན། དེད་རྣམས་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་མེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྲོ།
བདག་ཅག་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྐལ་
པའི་དགོ་སྒོང་དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ཞལ་ནས། བྱིད་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་པ་མ་དག་
གིས་གནང་ངམ། བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
བྱིའུ་ལྟ་བུ་ཤོས་རང་རང་གི་པ་མ་ལ་དྲིས་པ་ན། པ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་གཅིག་
སྐྱར་གྱིས། བྱིའུ་དགོ་འདུན་འཕེལ་མི་དང་མི་འདྲ་ལྟ་དང་འདྲ་བ་ཡ་མཚན་ཅན།
མིའི་མཆོག་གོང་བྱིར་འདིའི་དབང་པོའི་དྲངས་མ་མིག་དང་འདྲ་བ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
ཆོས་ཕྱིར་དབེན་པར་བརྟེན་ན། བྱིད་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་མེས་སུ་ཞུགས་
ཏུ་བྱུང་ན་ལས་ཅན་རེད་ཟེར་བས། བྱིའུ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱི་སྐྱར་དུ་
གསོལ་བ་ན། དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ཞལ་ནས། བྱིད་རྣམས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་

རེད། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་བས་མཐའི་ནགས་སུ་སོང་ནས་དེར་གནས་མལ་བཅས་ཏེ་
སྒྲུམ་ས། རང་རང་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་བཙན་ས་རེ་བྱིན་པར་གྱིས་ལ། མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་རང་རེ་རྣམས་རི་གངས་ཅན་གྱི་བྲོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ས་ཆ་ན་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དུ་མ་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བྱ་བ་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་
སྒྲིབ་མང་པོ་སྒྲིང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བང་མཛོད་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤེལ་བ་དང་།
ཡུལ་གྱི་ཁྲིམས་འཆལ་དང་དམ་ཉམས་མང་པོ་ཞིག་པམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཀའ་
གདམས་གསལ་གྱི་མེ་ཏོག་གི་སྐབས་སུ། ཆོས་གསུམ་ལྷ་བཞི་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་
བསྟེན་ལ་སྤེལ་པ་བཀྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་བྱེད་དགོས་
གསུངས་པ་ན། ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་སྟོ་བཞིན་བར་ཆད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
ངོ་། །དེ་ནས་དགེ་སྟོང་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་བྱངས་ཏེ།
དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས། མཇལ་ན་དང་བ་འབྲེན་པར་བྱས།
ཐམས་ཅད་གྱིས་དགེ་སྟོང་གི་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པར་མཛད་དེ་གོང་ཁྱེར་
ནས་རྒྱུད་གྲགས་ལྷ་བརྒྱས་ཚོད་པའི་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་སུ་གཞན་དོན་ལ་གནས་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁེ་དང་གྲགས་པ་རྙེད་དང་བཀྱར་སྟོ་ཡིད་
ལ་མི་བགྱིས། བསྟོད་ར་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་ཆེ་མཐོའི་རོ་མ་སྒྱུངས། རི་
དྲགས་བཞིན་དུ་རང་ཡུལ་གོང་ཁྱེར་གྱི་འདུ་འཛི་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་དབེན་པར་
བྱས་ཏེ་གནས་དེར་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་མ་བསྐྱད་ཅིང་། བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད། སོར་བྱང་སྤྲགས་གསུམ་གྱི་སྟོམ་དམ་ཚོག་གིས་རྒྱུད་བསྟོམས་ནས།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་ཏོག་པ་ལ་
གཡེ་མེད་དུ་བཞུགས་པར། ལྷ་དང་གླུ་དང་གཞོད་སྤྱོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་

མཆོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་བྱས། ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆར་རྒྱ་དུས་སུ་འབབ།
ནད་མཆོན་སུ་གཏི་སྒྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་ཤར། གྲོང་བྱིར་གྱི་
བྱེད་པལ་ཆེར་ཡང་ཆོས་ལ་བཀོད་དོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་སྤྱུལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་རང་འདོད་ཀྱི་
འབྲི་བ་ཆོད་ལ་ནགས་སུ་སོང་ཞེས་གསུང་མཁན་དེ་རྗེ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་དང་།
སྤྱུལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དགེ་འདུན་འཕེལ་ནི་འགྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཡིན།
དམ་པའི་སྤྱུལ་བུ་དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱིའི་ཕྱིང་བ་མང་པོར་བྲིམ་དང་འདུ་འཛིའི་བྲེལ་བྱིང་གི་
གནས་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ཏེ། ཕྱི་སོ་ཐར་གྱི་
འདུལ་བྲིམས་བསྐྱངས། ནང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་ཞུགས། གསང་བ་
གསང་སྤགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་རྣམ་དག་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ན། རང་རེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་དེ་མ་མེད་པའི་བསྟན་པའི་ལྷག་
ཞབས་སུ་སྦྱེས། ད་སྐབས་ཡང་དགོས་ང་ཆོའི་ཆོ་སྟོད་ཀྱི་དུས་ངན་དང་མི་འདྲ་བར་
བསྟན་པའི་མེ་རོ་ཡར་བསྐྱངས། དམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་གསལ། འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་དར།
བསྟན་པ་དྲངས་གཙང་ཨེ་བྱེད་རང་ལག་ལ་ཡོད་པའི་དུས་ཆོད་འདིར། རང་སྐལ་གྱི་
བསྟན་པའི་ཞབས་ཕྱི་རེ་རང་རོས་ནས་བྱེད་རྒྱ་དེ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་པའི་དུས་དེར།
བྲིམ་གྱི་པ་མ་ཆོས་ཡིན་ན་བུ་རྒྱུད་རབ་ཏུ་བྱུང་དུ་རྒྱགས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་འདུལ་བྲིམས་སྐྱངས། ཐུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་དང་སྐྱབ་པས་
བྱུང་ལ། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་རྒྱ་མེད་པའི་དཀའ་སྤྱུག་ཅན་འདི་ལམ་
ཁའི་རྩོད་པའི་ནོར་ཤར། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཆོའི་ཉི་མ་དོན་ལྷན། རང་གཞན་
གཉིས་དོན་བྱ་རྒྱ་དེ་དེ་འདྲའི་དོན་ཆེན་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། བྲིན་རྒྱུད་འདི་
དང་བསྟན་ནས་དགེ་འདུན་པས་ཅ་རྒྱུང་སྦྱོང་དགོས། དེའི་སྐབས་ན་བྲིམ་པ་ཕོ་མོ་

ཚང་མས་ལུ་མཐུད་དེ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དགོས། དེ་འདྲ་དགོས་པ་ཡིན་ན།
 བྱིས་པ་པོ་མོ་ཚོས་བསམ་ན། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་ས། སིངྒ་
 སོག་ ཐུགས་ཡིད་སྒྲེས་ཟེར་ནི་རེད། འོན་ཀྱང་ཟེར་རྒྱ་རྒྱུད་པས་ཐུགས་ཡིད་བསྐྱེ་
 རྒྱ་བོ་ཅི་འདྲ་བསྐྱེ་དགོས་ཅི་ཤེས་བསམ་ན། དེ་རྣམས་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་དག་དག་ཡིན་
 བ་དེས་ཚོག་ཀྱང་། སྤྱོད་རེ་རྗེ། ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་གིས་ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་འདུག་
 དགོས་མི་ཤེས་ན་ཁག་ཅི་ཡོད། དེ་བས་སྒྲོར་བ་ཞིག་བསྒྲོར་ན་དགའ་འདུག་བསམ་ན་
 ཁག་ཡོད་པ་མ་རེད། ལུས་ཀྱིས་སྒྲོར་བའང་བསྒྲོར་ལ། སེམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ཡང་
 རྒྱག་དགོས། གཉིས་ཀ་སྒྲུབས་དང་། གཅིག་གོགས་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་
 འབྲས་བུ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་འཐོབ་རྒྱུ་དང་སོག་རྒྱུ་ཡོད། རྒྱ་རབས་དང་གདན་རབས་
 དེ་དང་དེ་ཚུན་ཆད་ལ་རྒྱད་པོ་རྒྱན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་རྒྱག་ལུགས་གོ་མ་སྤྱོད་ཟེར་རྒྱ་
 རེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཟེར་རྒྱ་ལ་ཅི་ལྟ། ཅི་ཟེར་དང་ཅི་མི་ཟེར། འཁོར་ངན་སྤྱག་
 བསྐྱེ་ཅན་དུག་སྤྱུལ་གདུག་པའི་ཚང་ནང་། ད་ལྟ་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། སྤྱུལ་ཚང་ན་སྤྱུལ་སེར་བྲ་དང་། བྲ་བྲ། སྒོ་བྲ་
 སོགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད། དེ་ལ་བལྟ་རྒྱུ་མེད། དེ་ཚོ་ཡིན་རྒྱུ་བདུད་ཀྱི་གསང་ཚིག་
 ཡིན། མི་སྤྱུ་པོ་མོ་ཚོས་ངས་རྒྱས་མི་དགོས་པའི་ཚོས་དེ་འདྲ་བ། ལར་ཐོས་བསམ་
 གཅིག་གི་གཤམ་དུ་མི་ཐེབ་འོག་ཚོས། གནའ་རྒྱ་གར་འདྲ་ཡིན་ན་བྱིའི་མཚུག་མར་
 བཅིངས་ནས་མེ་སྤར་ཏེ་དུ་བ་སྒྲ་ལམ་ལ་པོག་རྒྱུ་ལ་འཛེམ་དགོས་སའི་ཕྱོགས་རེད།
 མ་བསྒྲོམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་མ་རེད། འོན་ཅི་འདྲ་སྒྲོམ་དགོས་བསམ་
 བ། སྒྲོམ་རྒྱག་ཟེར་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་རེད། མཉམ་པར་བཞག་ཟེར་དུས་
 སེམས་ཆ་མཉམ་ལ་ཞོག་ཟེར་བ་འདྲ་ཞིག་གོ་ཞེ་འདུག་གི། དེའི་ཚིག་དེ་རྒྱུད་པའི་

ཐོག་ན་བསམ་ན་འཛིག་ལུགས་འདྲ་པོ་ཉ་ལམ་གོ་རྒྱུ་ཙན་ཞིག་ཡིན། ད་ལུ་ཙག་སྒྲེམ་
སྒྱུར་བས་མཉམ་པར་བཞག་དུས་དང་པོ་བཞག་ཐབས་ཤེས་དགོས། བཞག་ཐབས་
ཟེར་ན་བཞག་ལུགས་ཟེར་བ་རེད། བཞག་ལུགས་ལ་ལུས་ཀྱི་བཞག་ལུགས་དང་།
སེམས་ཀྱི་བཞག་ལུགས་དང་གཉིས་ཡོད། ལུས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་རྣམ་སྤྲང་ཆོས་
བདུན་དགོས་པ་རེད། ལམ་རྒྱུན་བཤད་འདུག་རྒྱུ་པོ་དེ་རེད། ལུས་ཀྱི་འདུག་
སྤངས་གནད་ཆེ། སེམས་ཀྱི་རྟོན་གཞི་ལུས་རེད། ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་སེམས་
གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བ་ཡོད། འོན་སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ནི། འདས་པའི་རྣམ་རྟོག་
གི་རྗེས་མི་དེད། མ་འོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་མདུན་མི་བསྟ། ད་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་ལ་
བདག་མི་བརྒྱབ་ནས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་སྒྲོལ་སེ་རང་བབས་སུ་བཞག་རྒྱུ་པོ་དེ་བཞག་
ཐབས་རེད། བཞག་ཐབས་དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་མིག་
གིས་མཐོང་བ། རྣ་བས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་འགག་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་ཡུལ་རྗེས་
མ་འབྲངས་པར་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ་ཞིག་གི་ངང་དུ། མོས་གུས་དང་དད་པ་སྒྲེམ་དུ་
ཤར་བ་ཞིག་བྱས་ནས་འདུག་དགོས། དེ་ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་གི་སྒྲེམ་གྱི་དངོས་གཞི་
རེད་ཟེར་ན་ཆོག་པ་རེད། ལས་དང་པོ་བ་འཛིག་རྟོན་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲེམ་མི་ཤེས་
པ་ཞིག་ལ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་བསྒྲེམ་དང་སྤྲགས་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲད་མཐོན་པོ་
ཁོ་ནར་བཤད་པས་ཕན་ཐོགས་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་གུ་ཡངས་ཤར་རེ། ངང་
དྲངས་སེ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་པོ་ནས་དགོས་དེ། མགོ་རལ་པ་གཉིས་ལ་དོད་ལུགས་
ཤིག་ཡོད་ནི་རེད། རྒྱ་མའི་སྤྲགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་དུས།
ཅི་འདྲ་བསྐྱེད་དགོས་ན། བསྐྱེད་སྤྲགས་དང་བསྐྱེད་རྒྱུ་རང་གི་སེམས་གཉིས་ཤེས་
དགོས། རྒྱ་མའི་སྤྲགས་ཤེས་པ་ལ་དང་པོ་རྒྱ་མ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ད་ཞག་

ཆོས་ཁྲིད་སྒྲིམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟླས་བྱས་ན་སྒྲ་མ་ཟེར་བ་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་དགོས་ཤེས་ས་ཡོད། སྒྲ་མོར་བྱས་ནས་བཤད་ན། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་དཔེར་བཞག་ན། རག་དང་ཟངས་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་མགར་བ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དེ་ལ་དད་པ་བྱས། བསོད་ནམས་གསོག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འདུག་པ་བཞིན། ཤ་བྲག་ལས་གྲུབ་པ་མིའི་རྩིས་དུ་བྱོན་པ། ཁ་ལག་སྒྲིད་གསུམ་མི་དང་འདྲ་བ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་བསྐྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིམ་མཁན། བྱུང་པར་དུ་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ཙུ་ཆེན་ཅི་ནི་རེད་ཡིན་ན། དེས་ན་རྣམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན་པ་དེ་མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རེད། མཚོན་བྱ་དོན་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། སྒྲ་མའི་ཐུགས་བསྐྱེ་ས་དེ་ཐུགས་ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་དུ་སྤྲེད་གོས། སྒྲ་མ་དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཡིད་དུང་ངེ་བ་ལ་འབྲལ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲ་མ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཟེར་ནས་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་ས་དང་འདེབས་རྒྱ་གང་ཟེར་ན་དེ་རེད། འོན་བསྐྱེ་རྒྱུ་རང་གི་སེམས་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། སེམས་རྣམ་རྟོག་ཟེར་ན་རྒྱུ་དང་འདྲ་འདྲ་རེད། མི་བླན་དགྲ་བླ། མི་འཆར་དགྲ་འཆར། དཔོན་དཔོན། གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་མི་འདུག་པར། ག་རེ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་གཅིག་སྟོན་དང་ཟེར་ན། བྱི་ཡུལ་ཀྱི་ཐོག་ན་བཙལ་དགོས་ན་

འདི་ན་འདུག་ཟེར་ནས་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར། རང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གསེབ་ན་མགོའི་སྒྲ
ཅེ་ནས་རྒྱུ་མེད་ལྟར་ཆད་ན་འདི་ན་ཡོད། འདིའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདི་འདྲ་
ཅེད་ཟེར་ནས་བསྟན་རྒྱུ་ནི་མེད། འདི་དངོས་མེད་རི་བོང་གི་རུ་དང་། རྣམ་མཁའི་
མེ་ཏྲོག་དང་འདྲ་བ་ཅེད་ཟེར་དགོས་ན་ཟེར་ཐག་མི་ཆོད་པ་ཞིག དེ་ན་གྱིན་བསམ་གྱིན་
འདུག་མཁའ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ནི་འདྲ་བ། ད་སྒྲིབ་གང་ནས་འོང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བེར་
ན་ཟེར་རྒྱུ་མི་ཡོན་པར། དེ་འདྲའི་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་དངོས་དངོས་མེད་རྟག་མི་རྟག་
ཆོང་མ་ལས་འདས་སོང་བ། ཟེར་དགོས་ན་ཟེར་མི་ཤེས། བཤད་དགོས་ན་བཤད་
རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཐུགས་དེད་ན་སེམས་རྣམ་རྟོག་ཁོ་རང་གི་མིང་ལ་ཆོས་ཅན་
ཟེར་བ་ཅེད། དེ་བཙལ་ས་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་
འདི་ཅེད་ཟེར་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་བོ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་ནས་བསྟན་ཡོད་པའི་
རྟགས་ཅེད། བསྟན་བསྟན་གཟུང་ས་ནས་རྒྱུ་མཆོག་ལ་ཐུག་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཅེད། དེས་ན་
རང་གི་སེམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེའང་སྟོང་ཉིད་ལས་མ་འདས་
པར་ཡིན་པས་ན། སྒྲུ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་
དབྱེར་མེད་དུ་བསྟེན་ནས་འདྲེས་པ་ཅེད་ཟེར་རྒྱུ་བོ་དེ་ཡིན། ཤི་བོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་དེ་
འདྲར་བྱས་ནས་འདྲན་གྱིན་ཡོད་པ་ཅེད། དཔེར་ན་འཆི་ཁ་མའི་གང་ཟག་དེའི་ད་ལྟའི་
སྒྲུང་བ་ལུག་། སེམས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པ་འགགས་ནས་སྒྲུང་གསུམ་མཐའི་
འོད་གསལ་འཆར་དུས་དེ་རང་ངོ་ཤེས་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་ལ་འགྲོ། ངོ་མ་ཤེས་ན་
འཕོ་བ་འདེབས་མཁའ་གྱི་གང་ཟག་རྟོགས་པ་མཆོག་ལྟར་གྱི་ཐུགས་དགོངས་དང་ཁོ་རང་
འོད་གསལ་ངང་ལ་གནས་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནང་འཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཆོ་འདས་

ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མདའ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་རིག་པ་གཞུ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་ལས་དང་སྐལ་བ་ལྡན་ན་ཆོས་སྒྲིའི་དགོངས་སྒྲོང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བསྐྱེད་པར་འབྲས་ནས། རྣམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཇི་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་
འདོད་དགུ་ལྟན་གྱུ་བ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་ལུས་པ་ཡོད། ཡུལ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་པ་ནི་སྐྱེ་
ལྡེའི་དབྱིངས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་རེད། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་
ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཟེར་བ་རེད། དེ་མིན་ཁྱོད་ཀྱི་གཡུ་ལོ་དང་ངའི་གཡུ་
ལོ་ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱེད། བཤག་བཅོས་འདྲ་བྱས་ནས་བརྗེ་ན་འདྲ་མ་གཏོགས་
ལས་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་རང་རེའི་སེམས་གཉིས་མི་ཁ་
ཁ་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་
ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གྲུ་རུ་མཆོ་སྒྲིམ་དེ་ཇི་སྟོན་པས་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ནི། སྒྲ་མ་མི་རུ་གཟུང་བའི་ལོག་ལྟ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་རེད། སྒྲ་མ་ལ་
སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་གི་དད་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་མ་བཅོས་པར་ཐད་ཀ་སྒྲ་མ་སུ་ཡིན་
བསྐྱོམ་ནའང་ཆོག འོན་ཀྱང་རུ་རིན་པོ་ཆེས་མི་ཆོག་རྒྱ་ཅི་ཡོད། སྒྲ་མ་མ་བསྐྱོམ་
པར་གྲུ་རུ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་ན་རེད་ས་ཡོད་རྒྱ་རེད་བསམ་ན། འོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོམ་ན་ལོས་ཆོག་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱིན་
སྒྲ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་ཡིན། སྒྲ་མ་དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས། སྒྲ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན། །སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་
མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། ཇི་མར་པ་རེད་དེ་དང་པོ་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱག་མ་འཆོལ་

བར་ཡི་དམ་ལ་ཕྱག་འཆམ་བས། རྟེན་འབྲེལ་འཕྱགས་ནས་སྤྲུལ་དར་མ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་
མ་འཆམས་ཏེ་རིགས་རྒྱུད་ཆད་སོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས་སྤྲེལ་ལས་འཕོ་དགོས་པས་སྤྲེལ་བ་སྒྲོམས་ནས་སྤྲེལ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་
དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སྤྲེལ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་
མེད་དུ་བསྐྱེད་བའི་མཉམ་བཞག་གོམས་སོང་ན། ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་
མོས་གུས་གྱིས་བྲངས་ཏེ། བཅོས་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཅོས་མིན་གྱི་ཉམས་རྟོགས་
འཆར་རྒྱ་ཡོད། སྦྱོར་བསམ་གཏན་གྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་རྒྱུ་དེ་ནི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། འོན་ཀྱང་མིང་ཞིག་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་ཟེར་བ་ལ་འདྲ་ཡང་། དོན་ཐོག་རིམ་དགུའི་ནི་ལྷག་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རེ་རེ་
ལས་རེ་རེ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་ཡོད་པ་རེད། མི་སྤྱོད་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཉམས་ལ་རན་པའི་སྐྱད་ཆའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། སྒྲོམ་ཅི་རྒྱག་ ཡར་ཅོག་ཅོག་
བྱས་ནས་བསྐྱད་ན་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་ཐམས་ཅད་དེ་དུས་ཤར་ཡོང་གི། སྒྲོམ་ཤེས་
ས་མི་འདུག་བསམ་ནས་སྒྲུག་མི་དགོས། རྣམ་རྟོག་ལོས་ཤར། རྣམ་རྟོག་ཤར་རྒྱུ་
མེད་པར་རེད་དུས་ཤི་སོང་བ་མིན་ན་བརྒྱལ་སོང་བ་རེད། བྱག་འཐུམ་མེ་མགོར་རྩོས་
བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་རྒྱུ་བོ་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་དགུན་ཁར་ས་འོག་ཏུ་གཉིད་འདུག་པའི་
དུད་འགོ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོམ་རེད། དེ་ཅན་པོ་བསོད་ནམས་གྱིས་ལྟོགས་ན་ལྷ་ཆོ་རིང་
པོར་སྒྱེས་ཏེ་ཕྱིས་སུ་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ནི་ཅན་པོ་དེ་རེད། རྣམ་རྟོག་གཅིག་ཤར་གཉིས་
ཤར་གྱིས་བསམ་མཐར་དེད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འགྲུབ་བགྲང་རྒྱུ་བོ་དེ་རང་
རེའི་དུས་རྒྱུན་གྱི་འབྲུལ་བ་རེད། དེས་ལས་འདྲ་མི་འདྲ་བསགས་ནས་འཁོར་བའི་
ཐུག་བསྐྱེད་འདི་སྤྱོད་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་འབྲུལ་འཇུག་ཉན་པ་མ་རེད། རྣམ་

རྟོག་དེ་ཚོས་ཙན་རེད། དེའི་ཚོས་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་རེད། ད་ལྟ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 དེ་མ་འབྲུལ་བ་རེད། སྒྲིང་པ་ཉིད། བདེ་ག་ཤེགས་སྤྱིང་པོ། ཚོས་ཀྱིད་བྱིངས།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད།
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ཟེར་ཡང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། མདོར་གཅིག་ལ་
 འབབ་ནི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་རྣམ་རྟོག་ཟེར་ན་འབྲུལ་བ་རེད། འབྲུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་
 གི་རྒྱུ་ལུ་མི་དེད་པར། མ་འབྲུལ་བ་དེའི་ཐོག་ལ་བཅས་བཅོས་མེད་པར་རང་བབས་
 ཀྱིས་འཛོག་དགོས། མ་འབྲུལ་ཚད་པོ་སྒྲོམ་ཡིན། དེ་འབྲུལ་བཞག་དུས་རྒྱ་མཚོ་
 རྒྱུང་གིས་མ་གཡོས་པ་ལྟར་གཡོ་མེད་ཞི་བར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཞི་གནས་ཞེས་
 རོས་བཟུང་རྒྱ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲིང་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ལྟར་
 འོད་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་སྒྲུབས་མ་བཟོད་མེད་དུ་སྒྱེས་རྒྱ་དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་
 ཟེར་ན་ཚོག་ དཔེར་ན་དུང་དཀར་རིལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་
 དང་། ཉན་སྒྲིང་པ། དུས་ན་སྒྲ་སྒྲ་གྲག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལྷོག་པ་གང་གི་ཐད་ནས་
 བཤད་ན་མདོར་དུང་དཀར་མཚོན་པ་ལྟ་བུ། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གང་ཟེར་ཡང་ཞི་
 ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མི་འབྲུལ་རྒྱ་བ་དེ་སྒྲོམ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི་ཚད་དེ་འབྲུ་
 ཡིན་དགོས། མདོར་བསྟུས་ན་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་འདི་སྒྲོམ་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ། ཡུལ་
 ཞིག་གི་རྒྱུ་དེད་ནས་དུས་རྒྱུན་ལྟར་འབྲུལ་མི་འགོ་བར། བླ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་
 བསྒྲོམ་རྒྱ་གཉིས་ཁ་ཁ་མེད་པ་ཞིག་གི་རང་དུ་འཛོག་དགོས། སེམས་རྣམ་རྟོག་ཟེར་རྒྱ་
 འདི་རྟོག་དེར་ཤོར་འབྲུ་བ་ཡིན། ད་སྐར་བདག་མེད་རིར་རྒྱག་བྱས་པ་ཞིག་དེ་ཚོ་
 གཟུང་བྱས་ན་འཛོག་ནི་རེད། འབྲུལ་མི་ཉན་བསམ་དུས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་དུ་
 བན་རྒྱ་རྒྱུ་མང་ཡིན། དེ་ཡིན་པར་ཤེས་རྒྱ་བེད་སྒྲོམ་གྱི་གོམ་པ་དང་པོ་སྒྲོམ་པ་རེད།

ད་སྐར་རྣམ་རྟོག་མང་ཉུང་ལྟ་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་ཡོད་མ་སྐྱོད་ལ། ད་གཅིག་ཡོད་
རྒྱ་དེའང་གཅིག་ལོ་ནི་རེད། གནའ་གཅིག་གིས་ཟེར་བ་ལྟར། སྔོན་མ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་
སྒྲོང་ཞིག་གཡར་བཞག་པ་དེ། ད་བར་མ་དྲན་པར་བརྗེད་སོང་འདུག་དེ་རིང་ཐུན་ཞིག་
བསྒྲུམས་ནས་དྲན་ཡོང་ཐལ། ཐུན་དེ་གཅིག་འཛིག་གི་ཟེར་ནི་རེད། དེ་ཅན་པོ་རེད་
སོང་ན་ཐུན་སྒྲུམ་ནི་མ་རེད། རྣམ་རྟོག་བསྐྱང་ནི་རེད། ཅལ་ལ། དེ་འདྲར་བྱས་
དུས་མཆོམས་རེར་དྲངས་གསལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ངང་ལ་བསྐྱད་ཐལ་བསམ་རྒྱ་ཞིག་འོང་
རྒྱ་ཡོད། སྐབས་རེ་མི་ང་འདྲ་བས་སྒྲུམ་མི་ཡོང་སེམས་ཐག་གོར་མོ་དོ་རེད་བསམ་
རྒྱུ་ཡི་ཆད་དང་མི་དགའ་བར་འོང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་བལྟ་རྒྱ་མེད། ལམ་ཐག་
རིང་པོའི་ས་ཆ་ལ་སོང་ན་ས་བདེ་གཟར། འདྲ་མི་འདྲར་ཐུག་རྒྱ་ལོས་ཡོད།
སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཞིག་འོང་རྒྱ་ཡོད་པར་དགའ་མོ་རེད། དེ་དུས་འདི་ལྟར་
བསམ་དགོས། འདི་དགའ་སྒྲུང་ཤར་གྱིན་འདུག་རྒྱ་པོ་ནི། ཐབས་དང་མན་ངག་
སྒྲ་མོ་བདེ་མོ་ལ་ཡོད་མ་ཆེས་པས། དེ་བས་ཡག་ཅིག་པར་རྒྱབ་ལ་ཡོད་སྒྲུང་ཤར་
ནས་པར་རྒྱབ་ལ་མཆོང་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རེད། མོས་གུས་སྒྲུམ་ལ་ཤར་བས་མ་
ཡོངས་པར་བསྐྱད་ན་རེད་འདུག་ཡོད་བསམ་ནས་གུ་ཡངས་མོ། སེམས་བདེ་མོ།
སྒྲོད་ཡོངས་མེད་པའི་ངང་དུ་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྐྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་
དང་རེད་འདུག་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུམ་པ་བཞིགས་གྱིན་བཟང་། །ཕུ་རྒྱུ་ཐོ་
བརྟུན་གྱིན་བཟང་། །གསུངས་པ་རེད། རྣམ་རྟོག་རེ་རེ་ཤར་དུས་ད་རེད་མ་ཐལ།
ཡག་པོ་འདྲ་བསྐྱད་ཡོད་དེ། ཡང་བརྗེད་བཞག་ཐལ་བསམ་དགོས་ནི་མ་རེད།
དེའི་རྗེས་སུ་མི་དེད་པར། ཡང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ལ་མོས་གུས་དང་འདྲེས་མར་བྱས་ནས་
བཞག ཡང་རྣམ་རྟོག་ཅིག་ཤར་དུས་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རང་བབས་ལ་འཛིག་

རྒྱུའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་མོ་ཞིག་བྱས་ནས། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་
ཡུན་མུང་གྲངས་མང་གིས་སྒྲོམས་དང་། ཡུན་མུང་ན་སྒྲོམ་སྒྲོན་མེད་འོང་།
གྲངས་མང་ན་སྒྲོམ་ལ་བརྟན་ཆ་འོང་བ་རེད་ཅེས་ཐེངས་མ་མང་པོར་ཟེར་སྟེང་། ལམ་
མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྒྲོམ་ལ་བྱིས་པ་ཉེར་སྟེང་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། ལམ་ཞུགས་
ཚོགས་སྒྲུང་ཡན་གྱི་སྒྲོམ་ལ་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན། ས་དང་པོ་ཡན་ལ་
ཐོན་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ཟེར་ལ། དེ་དུས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་
གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན། ཡིན་ནའང་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ། ཆོ་
འདི་ལ་ཚོགས་སྒྲུང་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐར་ལམ་ངོ་མ་ཞིག་ཟིན་ན་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
རེད་ཡོད། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲེ་མོ་ཙམ་ཞིག་ཟིན་མེད་ན་མི་སྒྱུ་ཕོ་མོ་མ་ཟད་མིང་གོ་ས་
གང་འདྲ་ཙན་ཡིན་རུང་འཇུག་འཇུག་བྱེད་རུང་མ་བྱེད་རུང་། གཞན་གྱི་འདྲན་སྟོན་པར་
ཞོག རང་མགོ་ཐོན་ནི་མ་རེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པར་འཛིན་རྒྱུའི་ཐུན་རེ་
བསྒྲེམས་ནས། ཐུན་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དགེ་བ་སེམས་ཙན་ལ་བསྟོ། སྟོན་
ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་རེ་འདེབས་དགོས། ཐུན་གྲོལ་མ་ཐག་ཁྱི་སྟོད་བཀོལ་ཁ་ནས་
ཤོར་སོང་བ་འདྲ་ཞིག་མི་བྱེད་པར། ཁྱི་པ་ཕོ་མོ་ཚོས་ད་ལྟ་ཐུན་ནང་གི་མཉམ་བཞག་
དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་གྱིས་རྗེས་གྱི་སྟེང་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས།
ད་མང་པོ་བཤད་ན་མི་གོ་བས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཁྱི་པ་ཕོ་མོ་ཚང་མས་དད་པ་དག་སྤང་གྱིས།
བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམ་པ་ལ་གསོལ་འདེབས་གྱི་ཐོག་ནས་འབད་པ་ཚོས་སྤྱོད་ལ་གྱིས་
དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཛིན་མེད་སྤྱིང་པས། སྤྱིང་རུས་གནད་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་
གྱིས་གྱིས། །གདམས་ངག་ཟབ་དགའི་བདུད་ཅི་ཁོ་བོས་སྟེར། །ཆོ་དང་བསྐྱབ་པ་
མཉམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག །འགྲིག་ན་ཕྱི་མའི་འགྲོ་ས་པརྒྱས་སྟོན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་གྲིས་དང་ཆོག་པ་རེད། དེས་བྲིས་པ་པོ་མེ་ཆོག་གིས་ན་ཆོག་
བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་སོགས། ད་འདིའི་བྲིན་རྒྱུད་འདི་དང་བསྐྱུན་ནས་དགོ་
འདུན་པ་རྣམས་གྲིས་ཅ་རྒྱུད་སྒྱུད་སྒྱུ་རེད། འདིའི་ནང་ན་རིག་འཛིན་འབྲུལ་འཁོར་ཉིར་
བཞི་བྲིན་ལུང་ཐོབ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོབ་མ་སྒྱུང་མཁན་ཡང་ཡོད་པས།
རིག་འཛིན་འབྲུལ་འཁོར་སྤྲས་དོན་གསལ་བ་འདི་ཉིད་ཆར་གཅིག་འདོན་འཛིག་ བྲིན་
སྒྱུང་གི་སྐབས་ན་འདིའི་མན་ངག་གི་གཞུང་ལྟར་རྒྱུད་རོ་བུས། དེ་ནས་རྒྱུད་སྒྱུར་བ་
བཞི་ལྟར་དང་བྱད་པར་དུ་བུམ་ཅན་བསྐྱེམས་ནས། མི་རིང་མི་སྤང་རེ་འགོ་ཆར་དུས་དེ་
ནས་རིག་འཛིན་འབྲུལ་འཁོར་རྣམས་ཉིན་རེར་ལྷ་དུག་རེ་ཆེ་འགོ་རྒྱུད་འགོར་གྲིས།
རྗེས་མི་དམིགས་པའི་ངང་དུ་གང་འཆོམས་རེ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་རྗེས་དགོ་བ་བསྐྱོ་རྒྱུ་
དུས་རྒྱུན་ལྟར་རེད། གང་ཞིག་གསན་པར་བྱ་བ་གྲོང་ཆེན་སྤིང་གི་ཐིག་ལེ་ལས།
རིག་འཛིན་འབྲུལ་འཁོར་སྤྲས་དོན་གསལ་བ་བཞུགས་སོ་སོགས་ལུང་གསུངས་
སོ། །ད་ཀྱང་ཅག་གིས་ཅ་བའི་བྲིན་སྒྱུང་འདྲ་པོ་བདེ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྱུང་བ་
དང་། གསལ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྱུང་བའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྒྲེལ་པ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་
ལེ་དང་སྒྲེལ་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་རེད། འདི་འཆད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིའི་གོ་དོན་གྱི་མདོ་
འགག་འདྲ་བོ་དེ་ཉ་ལམ་ཞིག་ཞུ་བྲུལ་བུས་ན། འདི་ནང་རྒྱུད་སྒྲེ་གསུམ་སྤུན་མོང་གི་
བཞེད་པའི་དགོངས་དོན་དང་བསྐྱུན་ནས་ཞུས་ན། བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད་ཡོང་དུས། སྤྱང་
སྤིང་སྤྱོད་བཅུད་གྲིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་དག་མཉམ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་གོ་བ་ལ་གཞིར་བཟུང་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་རེད། དག་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
གཞིའི་གནས་ལུགས་དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། གཞི་དེ་ལས་རིགས་དུག་གི་

སེམས་ཅན་སོ་སོ་འབྲུལ་བའི་གཉིས་འཛིན་གྱིས་སྤྲད་ནས། རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིས་སུ་ཆད་པའི་དུས་སུ། རང་སྤྲང་ལས་དུམ་ཆད་རེད་
སོང་བའི་ལུས་འདིའི་ནང་ན་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་དམ་འོད་
གསལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡང་བུམ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡོད་ལ། དེ་
ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤྲང་ན་དེ་ན་ཆོས་ཅན་སློ་གསུམ་པོ་ཡོད་
ལ། དེ་ཡོད་ན་དེའི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡང་གི་གང་
དང་བྲལ་བ། སླིང་པོའི་རྩྱལ་དུ་འོད་གདངས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རང་ཆས་སུ་སྤྲང་རྒྱ་
ཅན་ཞིག་ཡིན། སྤྲང་རྒྱ་དེའང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཆ་མེད་ཀུན་འགོ་བྱེད་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ཆ་ཤས་ལ་སོགས་མཚན་མས་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་གོས་པ་མེད་ལ། དེ་གོས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་རེད། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གདོད་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཅི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་པ་ཚིག་གིས་མཚོན་མི་རུས་ཀྱང་།
ཏ་ལམ་ཚིག་གིས་གོ་བརྟེན་པའི་རྩྱལ་བྱེད་ན། ཡེ་ནས་འཕོ་འབྱུར་མེད་པ་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་དཔེས་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་མཚོན་མི་
རུས་ཀྱང་། སྒྲིང་པ་བྱངས་ཆད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འོད་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་འཆར་གཞི་
རིག་གདངས་གྱི་ཆ་ཁོ་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། གསལ་བ་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་
དཔེ་ཡང་བཞེད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྩྱལ་གྱི་སྤྲང་བ་ལ་གཉིས་
འཛིན་ཞུགས་ཏེ། སྒྲིང་བྱེད་ལས་གྱི་རྒྱུ་དང་སྤྲ་བའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་འགྲོགས་ཏེ་རྣམ་
ཤེས་དེ་ཇི་རགས་སུ་སོང་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སློ་གསུམ་པོ་བྱུང་བ་རེད།
བྱུང་པར་དུ་ལུས་རགས་པ་དང་ལྗན་པའི་རང་རེ་འདོད་ཁམས་པ་ལ་མཚོན་ན། སྤྲ་བ་

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་སྒོམ་གི་རྒྱུད་གཉིས་འགྲོགས་པ་པ་མའི་ས་བོན་གྱི་དཀྱིལ་དུ་ཚུད་
དུས་རྒྱུད་སེམས་ཇི་རགས་ལ་སོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས། ཕ་གཙུག་མོ་གསུམ་དང་འཁོར་
ལོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཕ་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མེར་
མེར་རུར་རུར་ལ་སོགས་གནས་སྐབས་བཙུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིང་དགུ་ངོ་བཙུའི་དུས་ལ་ཐུག་སྟེ་
ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཤིང་། ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཕ་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཕ་སྤྱ་
ནང་ན་ཕ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་དང་། ཐེག་ལེ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
གནས། དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ནང་གི་ཀུན་རྟོག་སྒྲུ་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་
གྱི་སྒྲིང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་འདི་འཆར་བ་རེད། ཕྱི་རོལ་སྒྲིང་བ་ཅི་ཤར་ཐམས་ཅད་དང་
མཐུན་པ་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྒྲིང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བའི་ས་བོན་ནམ་བྱེད་པ་འདྲ་བོ་
ཆང་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྒྲིང་བྱེད་མི་
འདྲ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆུ་གཅིག་ལ་འང་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་སྒྱུར་པ་རེད། ཕ་བ་ནང་
ལ་ཐུག་ཡོད་པས་ན་ནང་གི་ཕ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་འདི་རྣམས་ལམ་དུ་སྒྲིང་རུས་ན་དག་པ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྒྲིང་བ་འཆར་བ་དང་། ཕ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་འདི་རྣམས་ལམ་དུ་སྒྲིང་མ་རུས་ན་མ་
དག་འབྲུལ་བའི་སྒྲིང་བ་ཤར་བ་རེད། དེའི་གནད་འདི་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་བསྐྱེད་
རིམ་སྒྲིལ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་དོ་རྟེན་ལུས་ཀྱི་ཕ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱུན་པའི་མན་ངག་དེས། རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་གང་ལས་བྱུང་
སའི་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་དབུ་མའི་དབྱིངས་སུ་བསྟོམ། ལུས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་
དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཉིད་བདེ་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
པ་རེད། དེའི་གནད་དེ་མ་ཤེས་ན་ཕ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིལ་དང་འབྲུལ་འཁོར་ཅི་ཞིག་
བརྒྱབ་ཀྱང་མ་དག་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲིང་འགག་ཅིང་། དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིང་བ་

བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་པ་མ་རེད། དེའི་ཙུང་བ་གང་ལ་ཐུག་པའི་སྒྲིང་དེ་ཅུང་
 ཟད་ཞིབ་ཆ་འདྲ་བྱས་ནས་ཁྱུ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་ལྟུང་བྲ་
 བའི་ལུགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཤད་ན། སྒྲིང་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་རྟེན་འདྲིའི་སྒྲིང་ག་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན་ཙུང་འདབ་བརྒྱད་དུ་ཆགས་ཡོད་ལ། ཙུང་འདབ་བརྒྱད་དུ་ཆགས་
 ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་གསུམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཙུང་དང་། གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཙུང་།
 གཅིག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཙུང་། གཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཙུང་ཡིན། འདི་དག་ལ་རྣམ་པའི་
 ཆ་ནས་བརྒྱད་ཟེར་ཡང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ན།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཙུང་དེ་ལ་འོད་སྒྲུང་སེར་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་གནས། དེ་ལ་དག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོག་པའི་རྟེན་དང་སྒྲིང་བྱེད་སྒྲིང་རྗེ་རྗེའི་སྒྲིང་པོ་ཡི་གེ་ཨོྲོ་དང་།
 མ་དག་པ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་གསོག་པའི་རྟེན། སྒྲིང་གཞི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་བོན་
 ཡི་གེ་སུ་དང་། དུད་འགྲོའི་ས་བོན་ཏི་གཉིས་གནས་པ་དང་། འོད་སེར་པོ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཙུང་ལ་འོད་མཐིང་ག་གྲུ་བཞི་གནས་
 ཤིང་། སྒྲིང་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་སྒྲིང་པོ་དག་པའི་ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་། སྒྲིང་གཞི་མ་དག་
 པའི་རྟེན་ལྷའི་ས་བོན་ཨྲུ་དང་མའི་ས་བོན་ཐྱི་གཉིས་གནས་པ་དང་། འོད་མཐིང་ག་དེ་
 ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཙུང་ལ་འོད་དམར་པོ་སྒྲིང་གཞི་འཁོར་།
 དེར་སྒྲིང་བྱེད་གསུང་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡི་གེ་ཨྲུ་ དང་། སྒྲིང་གཞི་མ་དག་པའི་
 ས་བོན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཤེ་དང་དཔྱལ་བའི་དུ་གཉིས་གནས་ཤིང་། འོད་དམར་པོ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉོན་ཡིད་གནས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཙུང་ལ་འོད་དམར་ནག་གནས་པ་དང་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་བ་དེ་འདྲ་ཡིན། དེས་ན་དག་པ་སྒྲིང་གསུམ་གྱིས་
 བོན་ཨོྲོ་ཨྲུ་རྩྱུ་གསུམ་དང་། མ་དག་རིགས་དུག་གི་ས་བོན་ཡི་གེ་ཨ་ཐྱི་སུ་ཏི་ཤེ་དུ་

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཆོང་སོང་། འདི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུད་
སྒྲོང་གསལ་གྱི་དགོངས་པ། དཔྱུའི་བཀའ་སློལ་ནང་གི་རུ་ཤན་རིགས་དུག་སྟེག་སྒྲོང་
གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་འདྲར་རེད། གཞི་ལུས་འདི་དང་པོ་ཆགས་དུས་ནས་
སྒྱུད་གཞི་སྒྱུད་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ལུས་དབུས་ཀྱི་
དགྱིལ་ན་ཡར་རྩ་གཙུག་མོ་གསུམ་གནས་པ་ལ། གཡས་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཡི་གེ་ཨོྲོ་དང་།
གཡེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་ཡི་གེ་ཨྲཱེ། དབུས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཡི་གེ་རྩྱུ་གིས་
མཆོན་པར་གནས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་དྲངས་མ་དེ་རྣམས་དབྱིབས་དར་དཀར་གྱི་རྒྱུད་
པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། སྒྲོམ་ཕྱ་རྟེན་བཅུ་གཤག་གི་ཆ་ཙམ་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་གསུངས་ཡོད།
དེའི་རྩ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ཁྲགས་སུ་ཡོད་པའི་མདུད་པའི་ཚུལ་དང་འདྲ་མོར་སྒྲེལ་ནས་
ཡོད་ལ། དེ་སྒྲ་བ་ས་ཁམས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་ས་ཡི་དྲངས་མ་ཡིན་ཞིང་།
སྒྲོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་
པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ས་ཁམས་ཀྱི་རྩ་དྲངས་མ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་དཔེ་བཞག་
ན་རྒྱ་མཚལ་ཙོག་ལ་ལྟ་བུ་ཞིག་གནས་པ་དེ་ནི་རགས་པའི་ཕུང་པོ་གདོས་ཙན་འབྱུང་བའི་
ས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཡིན། དེ་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ཏུ་བཤད་ན་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོག་ཀྱི་དྲངས་མ་མེ་ལོང་ཉི་མ་ལ་
བཞག་པའི་འོད་ཙམ་ཞིག་གནས། དེ་ནི་རགས་པའི་ཕུང་པོ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མེའི་ས་
བོན་དྲངས་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཉིད་ལ་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གསེར་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁ་དོག་སྒྲ་
ཚོགས་པ་ཙན་གནས་པ་དེ་ནི། རགས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱང་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱ་ས་བོན་ཕྱ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱང་གི་དྲངས་མ་ཡིན། འདིས་བྱ་བ་བྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་

གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་འོ། །དེའི་དབུས་ཀྱི་དགྱིལ་ན་ནམ་མཁའི་དྲངས་མ་བར་སྒྲུང་གོ་འབྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དྲངས་མ་ལྟ་འདུས་ཀྱི་དབུས་ན་སེམས་ཀྱི་
 དྲངས་མ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པ་རེད། དེའི་
 དཔེ་ནི་གསེར་ཞུན་མའི་ནང་དུ་ཉོར་བུ་ཀེ་ཀེ་རུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུལ་ཁ་དོག་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་
 དགྱིལ་ལྟ་བུ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། གསལ་ལ་གོ་འབྱེད།
 སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་བྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་
 མཁའི་དྲངས་མ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་གསལ་བའི་སྐབས་འབྱེད་
 པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། །དེས་ན་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས།
 ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་ལུས་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་
 པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྦྱེས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཀུན་བྱབ་པ། །མི་གནས་
 ཆོས་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་ལ། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱ་མོའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པའི་གནད་རྩེར་བསྟར། འབྱུང་བ་འདི་ལ་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་
 འབྱུང་བ། གསང་བའི་འབྱུང་བ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། གསང་བའི་འབྱུང་བ་དེ་ཡེ་
 ཤེས་ལྟ་རེད། རང་གི་འབྱུང་བ་ལུས་ཀྱི་བློ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱིའི་འབྱུང་ནི་
 འབྱུང་བཞི་པལ་པ་དང་ས་རྩོལ་བྲག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་རྒྱུའི་གོ་དོན་རྟོག་པར་བྱས་ནས།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འབྱུང་བའི་རང་གི་གསང་བའི་འབྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་
 གདངས་ལྟ་པོ་དེ་ལས་ལུས་ཀྱི་བློ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་འབྱུང་བ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་ནས། དེའི་མཐུ་རིམ་གྱིས་བརྟག་པ་ལས་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་པལ་པ་རྣམས་དང་།

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སྒོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་ས་རྩོམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སེམས་གྱི་ཆོ་
འཕྲུལ་སྤྲོ་མོ་ཇི་རགས་སུ་སོང་བས། མདོར་ན་ཕུགས་དེད་ན་སྒྲོ་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་
པོ་འདི་ལས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་མཆེད་གྱིན་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་སོང་བ་རེད། རྩོམ་གསུམ་
ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་དུག་ལས་ས་ཆུ་གཉིས་ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་སྐྱེད་རྩོམ་
མེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་གསུང་རྩོམ་། མཁའ་སེམས་གཉིས་ཟུང་དུ་ཞུགས་
པ་ཐུགས་རྩོམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐུགས་རྩོམ་དེ་ད་དུང་གསལ་པོར་བཤད་ན། མཆེད་
གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཕུགས་གཏུག་ས་རོ་མ་ཡིན་པས་གོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་
ཅན་ལ་ཐུག་པ་རེད། དེ་ནི་གོང་དུ་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར། ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་
སྐྱེས། ལུས་ལ་མི་ཆོད་ཀུན་ལ་བྱུང་བ། རོ་བོ་སྤྲ་རགས་རྩལ་གྱི་ཆོས་ལས་འདས་
པ། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྒྲིང་ཉིད། དཔེ་བཞག་ན་སྤྲ་པ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་གསུངས་ནས། དེ་ཆེ་ཆུང་ཕྱོགས་ཆར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་ནི།
རགས་པའི་ལུས་གྱི་སྒྲིང་གར་བཅུད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པས་ན། ལུས་ཙ་རྒྱུད་ཐིག་
ལའི་གནད་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་རྟགས་ཉམས་སྒྲིང་སྐྱེས་ཤིང་
འཕེལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་གནད་དེའི་དབང་གིས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་གནས་
ཚུལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་ཐད་ནས་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཅན་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་ལ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་
བས་ཐབས་གྱི་ལམ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ན། འགྱུར་བཅས་ཡུང་ཁམས་གྱི་འགྱུར་བ་
ཐམས་ཅད་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱིངས་སུ་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དེ་ཁོ་ཉིད་དང་བཅས་
པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ལམ་འདིའི་གནད་མཐར་ཐུག་པར་ཡིན་

གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་གནད་དེ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སྐབས་སུ་གཡོ་བ་རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྟེན་པ་ཅུའི་རྫོགས་རིམ།
བཀོད་པ་ཐིག་ལའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ལ་གོམས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད།
དེའི་ནང་གི་གཡོ་བ་རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ་འདྲ་ཡིན་ན། རྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་ཟེར་བ་རྒྱུ་འདྲ་
དང་། བྱུང་པར་དུ་སྒྲིང་བ་བཞི་ལྟར་གྱི་བུམ་ཅན་བསྒྲིམས་ནས་རྒྱུད་གར་གཏད་དུ་བྱིན་
པས་ཅུའི་མདུད་པ་གྲོལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཅུད་སྤྱུང་ཅིང་། རྒྱུད་
ལ་དབང་ཐོབ་དུས་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ན་ཆོ་ལ་
དབང་ཐོབ་པ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡིན། རྟེན་པ་
ཅུའི་རྫོགས་རིམ་ཐད་ལ་བཤད་ན། ཅུ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་ཡིད་གྱིས་དམིགས་པ་
གཏད་པ་དང་། རྒྱུད་བབྱུང་བ་དང་། ལུས་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་གོམས་པའི་རིམ་
པ་དེས་ཅུ་གནས་རྣམས་སུ་ཅུའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སེམས་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
བྱུང་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱིས་འཛིན་པར་དུ་སྒྲིང་བར་འབྱུང་བ་དེ་
འདྲ་ཡིན་ཏེ། རང་རེས་སྒྲོན་ལམ་འདོན་དུས། ཅུ་གསུམ་འཁོར་ལྷའི་མདུད་པ་
གྲོལ་ནས་ཀྱང་། སྒྲིང་དབུས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཕོ་བྲང་ཆེར། །ལྷན་སྐྱེས་
ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་ཅུ་ལ་རྫོགས་ནས། །རང་རིག་པ་དེ་འབྱུང་རྗེ་དང་མཇལ་བར་
ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཅུ་དབུ་རྒྱུད་རོགས་སུ་གྱིགས་པ་བཅུ་སྐྱེད་
གི་འཁོར་ལོ་ནས་སྐྱེ་བོ་བཅུ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷའི་མདུད་པ་གྲོལ་ཚུལ་
གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་ན་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱིས་རོ་རྒྱུད་གི་
ཅུ་མདུད་གྲོལ་ཏེ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་དགོས་ན། དང་པོ་ཆོགས་ལམ་ནས་མི་
ཞུགས་པར་གང་ལ་ལྷིང་འགོ། དེ་དགོས་དུས་དང་པོ་ལྷོ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་

རྒྱང་སེམས་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་རུང་ལ་གྱུར་དུས་ཚོགས་ལམ་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཐོབ་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་ཏུགས་འཆར་བ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་
འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་རྒྱང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ལམ་ལུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སྒྲིང་གའི་
དྲངས་མ་ལུ་འདུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན་མི་གནས་ཚོས་སྒྱུའི་རང་བཞིན་
ལ་ཐིམ་དུས། སྒྲིང་དབུས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཕོ་བྲང་འཛམ་གླིང་གི་ཕར་རྒྱབ་ན་
རྩ་ཡབ་གླིང་མི་རྟེན་ནས་འགྲོ་འདུག་མི་དགོས་པར། ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་པའི་
རྩལ་ནང་ནས་རྫོགས་ན། རང་རིག་རང་ངོར་ཤེས་པའི་པད་འབྱུང་རྩེ་དང་རང་ཞལ་
མངལ་ནས་སྤྲུགས་ཡིད་བསྐྱེས་ན་བསྐྱེད་བ་ལྟར་དུ་འདྲེས་པར་ཤོག་གསུངས་ནི་ཡིན་ས་ཨོ་
ཡོད་གི། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་གླིང་གིས་ཡོན་ཏན་མཛོད་ལས། སྒྲིང་ཆའི་འོད་ལུ་
སྒྲིང་ཆའི་ཚོས་སྒྱུ་གཉིས། །རོ་གཅིག་འདྲེས་པས་ལམ་གྱི་ཚོགས་གཉིས་
རྫོགས། །འོག་མིན་རྣམ་དག་སྤྲུག་པོ་བཞེད་པ་ཞེས། །གཞན་དུ་མི་གནས་སྒྲིབ་པ་
མཐའ་དག་པ། །ནམ་ཞིག་སྤངས་པའི་དུས་དེར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ཅིས་གསུངས་
ཡོད། དེས་ན་རྩའི་གནད་དུ་རྒྱང་སེམས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བས་སངས་རྒྱས་གྱིས་འའ་བར་དུ་སྒྲིང་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བཞེད་པ་ཐིག་
ལེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཡས་བབ་དང་མས་བཏན་གྱི་དགའ་བཞིས་
དྲངས་པའི་འཕྲོ་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འཆར་ཐུབ་པ་རེད། འཁོར་
ལོ་ལུའི་རྒྱང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ལམ་ལུའི་ཡོན་ཏན་འཆར་བ་དང་། དབུ་མར་
རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གོལ་དུས་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་འཆར་བ།
འདི་མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་མཐོང་སྒྲོམ་མཐའ་ལམ་གསུམ་ལ་ལམ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་བཞིས་
རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་ལམ་བཞེད་རྩལ་སོགས་དང་སྒྱུར་ན་དཔྱད་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད།

རིག་འཛིན་བཞིའི་རྣམ་བཞག་རང་རེས་སྤར་བཤད་སྒྲིང་ལ། མདོར་འགག་དོན་དམ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤིང་གའི་ཐིག་ལེ་ཕྱ་མོ་ལ་སྤྱང་སེམས་ཟིན་པ་
ན། སྤྱང་བ་གསུམ་པོ་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་ཤར་ཏེ་དེའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རང་བཞིན་
བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་ཆོགས་འགགས་ནས། ནམ་མཁའ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་
བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་མཚན་པར་དཀའ་བའི་འོད་གསལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
གནས་ལུགས་མ་སྐྱེས་པའི་དང་དུ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་དང་། དེའི་མཉམ་བཞག་གི་
དང་དེ་ལས་སྤར་ཡང་ཆུ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་དུ་ཤར་བ་དེས་
ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུར་བྱས། སྤྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྤྱི་
མའི་ལྷ་སྤྱར་ལྟར་བ་ནི། ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་གྱིས་
བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཉིད་མ་བཅོས་གཉུག་མའི་དང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ནས་ཤར་ཏེ། དེའི་ཙུལ་སྤྱང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་
དག་པ་ཆེན་པོར་ཤར་བ་ནི་མཚན་མེད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། མཚན་
བཅས་མཚན་མེད་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ན་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་གནད་ལ་དོན་མཐུན་
ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ལ་གཙོ་བོ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་འབྲས་བུ་
ལ་རྣལ་འབྱོར་ནད་གི་ས་ལམ་སྤྱར་དུ་བགོད་དེ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་འཆར་
བར་བྱེད་པ་ནི། གཙོ་བོ་རྟོགས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་རྒྱུའི་རྟོགས་རྟེན་ལ་ཐུག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིའི་མིང་ལ་ལུས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡོན་
ཏན་མཛོད་ལས། དེ་ཕྱིར་ལུས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྟེན། །འཁོར་བ་ཉིད་ནའང་ངོ་
བོའི་བཞུགས་ཚུལ་ལ། །ཉམས་དང་དམན་པར་སྤྱར་པ་གཉིས་ཀ་མེད། །འབྱུར་
བ་མེད་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཏིལ་ལ་མར་གྱིས་བྱབ་པ་ཇི་བཞིན་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་མིའི་ལུས་འདི་རྩོ་
རྩེ་ཐེག་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་སྒྱུར་པ་ཡིན། དེས་ན་ཙ་རྩུང་གི་འབྲུལ་
འཁོར་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅེང་འདི་ཆོ་གལ་ཆེན་དོན་དང་ལྷན་ཞིང་། བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་
པ་མ་ཉམས་པར་ཡིན་པས། རང་གར་འཕག་བསྐྱད་པ་དང་འཕར་རྒྱུད་པ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། དོན་གྱི་གོ་བའི་ཐོག་ནས་རྩུང་གི་གནད་དང་ལྷན་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཆད་
ལྷན་རེ་སྒྱུངས་པར་མཛོད། ཉིན་རེར་འབྲུལ་འཁོར་ལྷ་དུག་རེ་སྒྱུང་ན་ཉི་མའི་ཆོད་དང་
འགྲིག་སྒྲམ། དགོང་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་ངག་གཞུང་གི་གསལ་སྒྲོང་མི་རྟོག་
པར་སེམས་སྒྱུང་བར་བྲིན་སྒྱུངས་གིས། ཐུན་གཞན་པ་རྣམས་ལ་འང་དེའི་བྲིན་སྒྱུང་
དང་སྒྲེལ་ནས་ཙ་རྩུང་སྒྱུང་ན་བསམ་པ་ཡིན། སྐས་པ་དང་ནད་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་
འཁོར་རྒྱག་མི་དགོས། གཞུང་གི་བྲིན་སྒྱུང་གི་དམིགས་པ་སྒྲོམ་དང་ཆོག

ཉིན་བཅུ་བཞི་པའི་ཆོས་བྲིན།

ད་ཡང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་མར་གྱུར་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད། སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དུག་མཆོ་ཆེན་པོ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ནང་ན་ཐོག་མེད་ནས་ད་
ཡི་བར་དུ་འཁོར་ཞིང་འབྲུམས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་རེ་རྩེ། སྒྲིང་རྩེ་བ་རྒྱུད་པས་
དེ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལ་རན་པའི་ཕན་ཐོགས་ཞིག་མི་འདུག འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་
བའི་གནས་འདི་ནས་ཐར་པ་ཞིག་བདག་གཅིག་ཤུས་བྱེད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།
སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྩི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

ས་ལ་འགོད་དགོས་ཀྱི། དེར་འགོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་པའི་
 ཆེད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་འཆད་ཉན་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ནས།
 སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་དོན་གཉིས་ལྟོན་བྱུང་གི་རྒྱལ་ས་ཞིག་ཆེད་པར་བྱ་དགོས།
 ཆེད་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་།
 དེའང་གཞན་ཟེར་རྗེས་བརྗོད་ཅམ་ཞིག་མིན་པར་གློ་སེམས་ཐག་གཅོང་ཆེད་རྩོམ་ལ་རི་
 མོ་བྲིས་པ་འདྲ་ཞིག་དགོས། དེ་དང་མཉམ་དུ་གསང་ཆེན་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱར་
 བའི་སྐྱབས་ཡིན་ན་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྤྲགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་། གནས་དུས་སྟོན་
 འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་གསན་དགོས།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་སྤྲེལ་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས། སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བབྱང་བས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཅི་འདྲར་བྱས་ནས་
 བསྐྱབ་རྒྱུ་རེད་ཟེར་ན། ལམ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས། ལམ་
 ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་མ་བརྟེན་ན་ཐབས་གཞན་མེད། དེས་ན་རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆོགས་གཉིས་གསག་རྒྱུ་སྒྲོར་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་བསམ་ནས་འདད་རེ་རྒྱག་ན། རང་རེས་དཔེ་བཞག་ན། ཐོན་དགོས་པའི་ས་
 ཆ་ལ་སྤྲོབ་ཐབས་བྱེད་པ་ལ། དེར་འགྲོ་སའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སོང་ནས་ཐོན་དགོས་པ་
 བཞིན་དུ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ཐོན་དགོས་ན་ལམ་ལྔ་རིམ་པར་བརྒྱུད་
 ནས་ཐོན་ན་མ་གཏོགས་ཐོན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་
 ཆོགས་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ཀྱིས་བགྲོད་དགོས་པས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
 ཡ་མ་བྲལ་བའི་སྒྲོན་སྤྲེལ་དང་པོ་ཆོགས་ལམ་ནས་འགོ་བབྱང་སྟེ་ཆོགས་ལམ་དང་།

སྒྲིབ་འགོ་སེམས་སྒྲིབ་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སླ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སྒྲིབ་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་བརྒྱད་དེ་སངས་
རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་དགོས། དེས་ན་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ནས་མ་ཞུགས་
ཐབས་མེད་ལ། འོ་ན་ཚོགས་ལམ་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ན། རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲིབ་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དག་བའི་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ན་
ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེར་ཅི་འདྲ་འཇུག་དགོས་སྟུགས་ན།
དང་པོ་སྒྲོམ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲིབ་ཉིད་
བསྒྲོམས་ཤིང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲིབ་རྗེས་སྒྲིབ་པོ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཚོགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།
ཚོགས་ལམ་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས། ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་
སྐྱབས་ན་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་
ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དྲན་པ་ཉར་བཞག་བཞི་བསྒྲོམ་ལ། དྲན་པ་ཉར་བཞག་བཞི་ནི་
ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་རེ། དེའི་ནང་གི་ལུས་དྲན་པ་ཉར་བཞག་ནི། ལུས་དེ་
མཉམ་བཞག་གི་སྐྱབས་སུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བསྒྲོམས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་གཙང་བ་
དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉར་བཞག་ལ་མཉམ་བཞག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་ཤིང་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པོ་
མེད་པར་སྒྲོམ། སེམས་དྲན་པ་ཉར་བཞག་ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲིབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་གནས་མི་འགག་པར་སྒྲོམ། ཆོས་དྲན་པ་ཉར་བཞག་
ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱུ་མའི་
དཔེ་བརྒྱུད་སོགས་སྒྲོམ་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་མཐོང་ལམ་
གྱིས་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། དེའང་ལུས་དྲན་པ་ཉར་

བཞག་གིས་ལུས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ལ་འཇུག ཆོར་བ་
 དན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་ཤེས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྒྲིང་བ་ལ་འཇུག
 སེམས་མི་རྟག་པར་བསྒྲོམས་པས་རྟག་འཛིན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག
 ཆོས་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག
 དེ་གཙོ་བོ་ཆོག་པ་ལམ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་སྐབས་རེད། ཆོག་པ་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ།
 གཙོ་བོ་ཡང་དག་པའི་སྒྲིང་བ་བཞི་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་རེད། ཡང་དག་
 སྒྲིང་བཞི་ནི། འཇམ་མགོན་མི་པམ་ཆང་གིས། དག་བ་བསྐྱེད་དང་སྤྲེལ་བ་
 དང་། །མི་དག་ཞི་དང་མི་སྤྱེལ་ལྟར། །ཡང་དག་སྒྲིང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། བཙོན་
 འབྲུས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྲུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དག་བའི་ཆོས་མ་
 སྤྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱེས་པ་སྤངས་ནས་རྒྱུན་གཙོད་པར་བྱེད་པ། དག་བའི་
 ཆོས་མ་སྤྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྤྱེས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྲེལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཆེད་དུ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྤྱེས་
 དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སོགས་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་བཙོན་འབྲུས་བཙུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིང་ཞིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་གཙོ་བོ་ཆོག་པ་ལམ་
 འབྲིང་རེད། ཆོག་པ་ལམ་ཆེན་པོར། འདུན་བཙོན་སེམས་པ་དབྱེད་པ་དེ་རྩལ་ལྟར་
 གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་བསྐྱེད། དེ་བཞི་བསྐྱེད་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོན་སྒྲིང་ཞིང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྩལ་ལྟར་དང་མངོན་ཤེས་
 སྤྱན་སོགས་འབྲུག་པས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་རྩལ་ལྟར་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་གསུངས་པ་
 རེད། དེ་ཆོག་པ་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་རེད། ཆོག་པ་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་ཐུན་མོང་
 ལྟར་དུ་བྱེད་ན་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། འཕགས་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་

སྒྲིབ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིབ་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་གིས་སྒྲིབ་པ་དགྲེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

རྒྱ་ཆོག་གས་གཉིས་གསོག་རྒྱ་དང་། ཐུན་མིན་ལྟར་ན་གནས་ལུགས་ཟབ་མའི་དོན་གོ་
ཡུལ་རྟོག་དབྱེད་གིས་འཇལ་བ་གཙོ་ཆར་འཛོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་སྒྱུར་ལམ་རེད།
སྒྱུར་ལམ་ཟེར་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་ལ་སྒྱུར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་
པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་སྒྱུར་ལམ་ཞེས་བྱ། ཆོག་གས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོ་
དང་། སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། ཐུན་
མིན་གྱི་སྐབས་ན་མཆོག་བྱ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་གིས་འཇལ་ནས་སྒྱུར་
ལམ་བཞི་དེ་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ན། བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ཆ་དེ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབྱེད། རྫོང་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད།
འདིའི་ལུས་རྟེན་འགྲོ་ལྔ་གང་རུང་དང་། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་
བསྐྱེགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་སོགས་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་རུང་ཡིན། བྱང་ལུབ་
ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་ལས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་འཛོག་པ་རེད། དད་
བཙོན་བྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྔ་ལ་སྐབས་རེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྐབས་རེ་སྟོབས་ལྔ་
ཞེས་གསུངས། རྒྱ་མཚན་ནི། རྫོང་ཅེ་གཉིས་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བཟོད་པ་
དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ལ་སྟོབས་ལྔ་སྒྱུར་ཞིང་། དད་སོགས་ལྔ་པོ་འདིས་རྫོང་ཅེ་
གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་བྱུང་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་དང་། བཟོད་ཆོས་གཉིས་
གྱི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་བརྩི་མི་རུས་པས་ན་སྟོབས་ཞེས་
བྱ། དེས་ན་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་དོན་ལ་དད་པས་ཡིད་ཆེས། བཙོན་འགྲུས་གིས་སྒྲོ་བར་བྱེད། བྲན་པས་
བདེན་པའི་དོན་མི་རྗེད་པར་བྱེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གིས་བདེན་དོན་ཅེ་གཅིག་སེམས།
ཤེས་རབ་གིས་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཚུལ་གིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རེད། འདི་ལ་མངོན་

ཉོགས་རྒྱལ་ལས། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 ཡིན། །ལ་སོགས་གསུངས་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་རེ་ལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་
 པོའི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལ་རྩོད་དང་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་
 པའི་མིང་བཏགས་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཐོབ་པས་རྩོ་བར་གྱུར་པ་
 ཡིན་པས་ན་རྩོད་ཅེས་གསུངས། མཆོན་བྱེད་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་
 དེ་ལ་གོ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དེ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཙོན་འགྲུས་
 བརྟན་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྤྱང་བ་དེ་ཡར་མཆེད་པའི་སྐབས་ལ་ཐོན་ནས་དགེ་རྩ་
 གཡོ་བའི་ནང་ན་ཅེ་མོར་གྱུར་པས་ཅེ་མོ་ཞེས་བྱ། ངེས་འབྱེད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱང་བ་སྟོགས་གཅིག་པ་ལ་ཞུགས་ནས། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མི་
 སྤྱང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་དཔེའི་སྐབས་སེམས་གཉིས་མེད་དུ་གནས་པ་ལ་བཟོད་པ་
 ཞེས་གསུངས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་
 ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཉམས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྒོམ་སྟོགས་ཤིང་བཟོད་ཐུབ་
 པས་ན་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ། ཆོས་མཆོག་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་
 དུ་མ་ཆོད་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་གསུངས། འདིའི་སྐབས་ན་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེའང་འཛིག་ནས་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་
 བྱུང་མི་སྤྱང་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདི་ལ་ཆོས་མཆོག་
 ཅེས་བྱ། ཐུན་མིན་ལྟར་ན་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འབྱེད་རྣམ་པའི་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། འཛིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གྱི་ནང་ན་དཔེའི་ཡན་ལ་མཆོག་གཞན་མེད་པར། དེས་འཕགས་ལམ་འབྱེད་པས་
 རྟེན་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱ། དཔེའི་མན་ཆད་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཅི་རིགས་སུ་
འབྱུང་བ་ཡིན། སྒྲིབ་ལམ་འདིར་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་དུས། བློ་ཙེ་གཉིས་
མཐོང་ལམ་སྒྲིབ་ལ་ད་དུང་དུས་མ་ངེས་པས་རྒྱུད་དུ་དང་། ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ལས་
མ་ངེས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་རེད། བཟོད་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ཕྱི་མར་མཐོང་ལམ་སྒྲིབ་
བར་ངེས་པས་རེད། དེས་ན་ངེས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཡང་ཡིན། ཆོས་མཆོག་ནི་ཆེན་
པོ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་དཔེ་ཐོག་ན་མཐོང་ལམ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་པས་རེད། སྒྲིབ་
ལམ་ཡིན་མིན་གྱིས་མཚམས་དེ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གྱིས་འཛིན་པ་རེད།
དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ན་མ་སྒྲིབ་ན་དེ་དུས་སྤྲུགས་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ངེས་འཛིན་པ་ཡིན། དཔེའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ལ་འང་ཙམ་ཁྱད་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། སྒྲིབ་ལམ་སྤྲུམ་གཉིས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པའི་
ཟླ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུའི་ནང་དུ་ཤར་བའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་རྗེས་མཐུན་པ་
དང་། མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་རེད། འདི་རྣམས་གྱི་སྐྱབས་སུ་
བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མེད་པས་མོས་པས་སྒྲིབ་
པའི་ས་དང་། ལམ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་སྒྲིབ་འཕགས་གཉིས་
ལས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པོར་འཛོག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གཉེན་པོ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་
ཏན་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལས་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པ་རེད། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིབ་ལམ་འདི་གཉིས་སྒྲོམ་བྱུང་ཙམ་དུ་
འབྲུང་། མཐོང་ལམ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གིས་ཁྱད་པར་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་བློ་བརྟན་
མི་བརྟན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ཆོགས་སྒྲིབ་གཉིས་སོང་ནས།
མཐོང་ལམ་ནི། ལུས་རྟེན་འགྲོ་བ་ལྔ་གང་རུང་དང་། བསམ་པའི་རྟེན་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་

བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ལ་ཞུགས་པས་ན་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ།
 འདིའི་སྐབས་ན་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བར་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 ལུ་འཁྱེད་པ་རེད། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ཁྱབ་དངོས་ལྟ་བུའི་རང་
 མཚན་དེ་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་རང་སའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཀྱང་། འཕགས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་ད་
 རུང་སྤང་བར་བྱ་བར་ཡིན་པས་ན། ས་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་དག་ས་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་མ་ཡིན། བྱུང་པར་དུ་དེའི་སྐབས་ན། དེ་དང་ཆོས་རབ་
 རྒྱལ་འབྱེད་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་དག་འདང་གིན་ཏུ་སྒྲིང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་
 བཏང་སྒྲེམས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བཞག་
 མང་ལ། མཚན་གཞི་ནི། བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཟོད་
 ཆོས་ཤེས་གཉིས་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཆེན་བཞི་འཁོར་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ལྟོ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་
 ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་
 གང་ཞིག འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྤང་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེབ་པའི་
 རྒྱུར་ལྟར་པ་དེ་འཛིག་ཡོད་པ་རེད། སྒྲོམ་ལམ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་
 སྒྲེས་པ་བུད་མེད་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་སྒྲེབ་ཤས་ཆེ། བསམ་པའི་རྟེན་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ། ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དང་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་གྱི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ལྟོ་མཚོན། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག ཐེག་

སྒོམ་འགྲོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་གླེ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཆེན་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྒྱུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་མཚན་ཉིད་འཛིག་
སྒྲོམ་ལམ་ཟེར་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ཉིད་དེ་བསྒྲོམ་པས་
གོམས་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ལ་དབྱེ་ན་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་འབྲིང་
ཆེ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་དེ་གསུམ་གསུམ་བྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པར་གསུངས། བྱང་ཆོས་དང་
སྒྱུར་ན་འདྲིའི་སྐབས་ན། ལྷ་དང་རྟོག་དང་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་། །འཆོ་དང་
རྩོལ་དང་བྲན་དང་ཏིང་ལེ་འཛིན། །ཞེས་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་
པ་རེད། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་མ་དག་ས་བདུན། བརྒྱད་པ་ནས་བརྩ་
པའི་བར་དུ་དག་པ་ས་གསུམ་འཛིག་ གཞན་ཡང་གཉིན་པོའི་བྱེད་པར་དང་།
སྤངས་པའི་བྱེད་པར། རྟོགས་པའི་བྱེད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར། ལུས་
འཛིན་པའི་བྱེད་པར་ཏེ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལྷ་ཡོད་པར་གསུངས། སྒྱིར་ན་ས་དང་པོ་
ཡན་ཆད་ན་ཆོ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་ཡིན་པས་སྒྱུ་གྱི་དང་རྒྱ་ན་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ན་སྒྱུ་རྒྱ་ན་འཆིའི་རྩལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུད་གླེ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྩད་
ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྒྱུ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲོ་དོན་དུ་གྱུར་ན། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྒྱུ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྲིང་ཇེའི་བདག་
ཉིད་སྒྱུ་བ་དང་། །འཆི་དང་ན་དང་རྒྱ་བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་
སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲེར་རེད། སྒྲོམ་ལམ་ས་དགུ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་དགུ་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་ན།
སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེའི་གཉིན་པོ་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ནས་
བཟུང་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་དེའི་གཉིན་པོ་ས་བརྩའི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་བར་

སྒྲོབ་ལམ་རེད། དེའི་རྗེས་ན་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་ཞིང་། དེའང་ས་བཙུ་རྒྱུ་
 མཐར་སྒྲོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟོབས་གྱིས་སྒྲོབ་པ་གཉིས་གྱི་བག་ཆགས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་
 རུང་ནས་ཕྱུངས་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འབྲས་བུའི་མཆོག་ཟུང་
 འཇུག་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་སངས་རྒྱས་པ་རེད། དེ་ནི་བསྐྱབ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པས་ན་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་མངོན་པར་
 སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་འཛིན་བུ་སྒྲིང་གི་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་
 རིགས་རེད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དང་། དེ་ནས་འགོ་དུག་སོ་སོའི་གནས་སུ་སྒྲུལ་པ་ཤར་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲུང་
 བའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས། བསམ་པའི་རྟེན་ནི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་ནི་ཆོགས་ལམ་སོགས་སྒྲོབ་ལམ་བཞིར་ཆོགས་གཉིས་
 མཐར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་། འདིའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞན་དོན་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པས་འགོ་
 བ་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་དེ་ཡིན། རོ་བོ་ལ། སྒྲུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་
 དང་བཅས་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཐ་སྲུང་བྱ་རུང་དུ་མཆོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་མཆོན་བྱེད་ཡིན། མཆོན་གཞི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 སའི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བཙུ། ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིན་
 དུག་གོ། །དབྱེ་ན་རྟེན་སྒྲུ། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས། མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་དང་
 གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་རེད། དེའི་ནང་གི་རྟེན་སྒྲུ་ལ་ཆོས་སྒྲུ། ལོངས་སྒྲུ།
 སྒྲུལ་སྒྲུ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་སྒྲུ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་མ་

མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དབྱེན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་
དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་
ཅན། །ཞེས་གསུངས་ལྟར། དབྱིངས་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་གང་དང་སྤྱིད་ཅིང་སྐྱེ་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བྱ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ནི།
སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་དངས་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་རིག་མཐར་ཐུག་མཛོད་དུ་གྱུར་པ། ཟག་མེད་སྡེ་ཆོན་ཉར་
གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་
དང་མཐར་ཕྱིས་ནི། །སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལོངས་སྐྱེ་ནི། །འཁོར་བའི་ཆ་འདུས་བྱས་ཆོགས་བརྒྱད་
ཀུན་གཞི་དང་བཅས་པ་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞིའི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤང་ཆའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟེ།
གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར། །འཁོར་ངེས་པ་ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་
ལ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག །སྟོན་པ་ངེས་པ་རིགས་ལྔའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས། དུས་ངེས་པ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞུགས་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཆབ་མ་
པམ་པས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་
འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྟོད་རྟོགས་སྐྱར་
བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་དཔའི་བདག་ཉིད་ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་

ལོངས་སྒྲིང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ལོངས་སྒྲིང་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནི། ཆོས་
སྒྲུབ་གདངས་ལོངས་སྒྲུབ་ནམ་པར་རོལ་པ་ལས། ཚུ་སྒྲིང་ལས་སྒྲུབ་གཟུགས་སྒྲུབ་བ་
བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་འདུལ་བྱེད་འགོག་པར་མེད་པ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར་བཟོ་
དང་སྒྲུབ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་
བཏེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་མཁུལ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་
སྒྲིང་པ་མཁུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་རེད། མཛོད་པ་འཕྲིན་ལས་ནི། རྒྱུད་སྒྲུབ་
ལས། གང་ཞིག་བརྒྱུ་བྱེད་དང་སྒྲིན་བཞིན་དང་། །ཆངས་ཉི་རིན་ཆེན་ཡིད་
བཞིན་ཅོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྒྲུབ་རྒྱུན་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་སྲིད་པའི་བར། །འབད་
མེད་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ནལ་འབྱོར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། གདུལ་
བྱའི་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་ཆོས་སྒྲུབ་རང་བཞིན་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་
གཟུགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བཞིན་འབྱུང་
བའོ། །འདི་འདྲར་བྱས་ནས་མདོ་སྔགས་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ་བཤད་རྒྱུའི་ཚུལ་བྱས་ན།
ལམ་ལུ་པོ་དེས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་བའི་
ངོས་རྒྱུད་པ་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ན། ཆོག་ས་ལམ་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་གོ་ཡུལ་ཙམ་གྱི་
འོད་གསལ་དང་། སྒྲུབ་ལམ་ན་དཔའི་འོད་གསལ། མཐོང་ལམ་ན་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ངོ་མ། སྒྲོམ་ལམ་ན་སྒྲོབ་པའི་འོད་གསལ། མི་སྒྲོབ་པ་ན་མཐར་ཐུག་གི་
འོད་གསལ་འཛོག་ཚུལ་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། སྒྲུབ་ན་འཕགས་པའི་ས་བརྟེས་
པ་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་།
གསལ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བཏེན་ནས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ངེས་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། སྒྲུངས་རྟོགས་
ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་གྱིས་ས་བཅུའི་བྱེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རེད།

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་གླུ་མ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་།

འོན་ཀྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་མ་གཏོགས།
ནམ་མཁའི་བྱ་རྩེས་བཟུང་མི་རུས་པ་ལྟར་དུ་སོ་སོའི་སྒྱེ་བོའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངི་བཞིན་དུ་
བཟུང་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་རེད། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་པ་གསུམ་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་ད་
དུང་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། བསྐྱེད་ཅན་དང་། འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་ལ་སོགས་པའི་
སའི་དགྲེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྩོགས་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་སོགས་སུ། མི་འགྱུར་རྩི་རྩི་
སྐྱུ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐྱབས་སྐྱོན་ནས་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་གསུམ་དང་བཙས་
པ་སྐྱུ་ལཱི་དགྲེ་བ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རིག་པ་ཀ་དག་གཅིག་ལས་འགྱུར་
བ་མེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་སྐྱབས་ན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་། སྐྱབས་
དོན་གཞུང་གི་བཤད་བྱ་མ་ཡིན་པས། སྒྲོས་པ་ཚོགས་གི་ལོ་མས་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་མེ་
ཏོག་གི་མདོག་སྒྲིབ་པ་ནི་བཤད་ཚུལ་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། བཤད་པ་གིན་ཏུ་
མང་ན་ཉན་མཁན་གྱི་རྣམ་ཐུན་པའང་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་བྱུང་མཐར་ཐུག་དང་།
དེ་ངི་ལྟར་སྐྱབས་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གསལ་འདེབས་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་པ་དེས་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་།
ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་རྣམ་ལེངས་མེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་གིས་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་
བརྩོན་དགོས་པའི་སྐྱུལ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་འདྲ་བོ་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་བྱས་ནས། གང་
ཞིག་གསན་པར་བྱ་བ་ནི། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྒྲུའི་ནང་ཆོན།
ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་སེམས་སྒྱུང་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཉིད་
འཆད་བཞིན་པའི་གཞུང་དོན་བདུན་ལས། དང་པོ་དྲུག་སོང་ནས་བདུན་པ་རེད།
བདུན་པ་དེ་ལའང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། བདེ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྱུང་བ་དང་།

གསལ་སྒྲིང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་གཉིས་བཤད་བྲལ་ནས། ད་ནི་ཁྱིད་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུག་མ་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་འདི་རེད།

གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ།

གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་ལ།
ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་འདུས་མ་བྱས་དེ་བཞིན་
ཉིད་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རེད། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ངང་དེར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་གང་བསྐྱབ་བྱར་བྱུར་པའི་སེམས་
དེ་ཉིད་སྒྲིང་བ་བཤད་པའི་སྐབས་རེད། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་སེམས་ནང་དུ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ། དེ་ན་པས་རྒྱུན་བསྐྱུངས་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
བསྐྱབ་དགོས་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེའི་ཐོག་མར་བསམ་གཏན་གྱི་གོགས་རྣམ་པར་གཡེང་
བའི་རིགས་དང་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཁོང་སྒྲིང་ཅས་ལུས་
དང་སེམས་གཉིས་ཀ་བཅས་བཙོས་མེད་པར་རང་བབས་སུ་འཛིག་པས་ཁོང་སྒྲིང་།
མིག་མི་འགྲུལ་བས་བར་སྤང་གི་ཁམས་སུ་གཏད་མེད་དུ་བཞག མིག་མི་འགྲུལ་
ཞེས་པ་གཏད་མེད་དུ་བཞག་པའི་དོན་རེད། ད་རུང་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་
ལ་འཇུག་ཤེས་དུག་གིས་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པའི་སྒྲོན་ས་དེ་ན་བསམ་འཕྲོ་འདུའི་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ནས་རྒྱུང་ཆེད་འཛིན་གྱི་འབད་རྩྭ་ལ་མ་ལྟོས་པར།
ཡིན་ན་མིན་ན་དབྱགས་དག་དགོས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་
མི་ཆོར་བ་ཞིག་གི་ངང་ནས་བར་རྒྱུང་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་དབྱུ་མའི་ནང་ནང་ཀར་རྒྱུངས་པ་ནི་མི་

རྟོག་པ་འཆར་བའི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ནམ་སྐྱབ་
བྱེད་གྱི་ལུང་ནི། **ཞལ་གདམས་ནོར་བུའི་སྤེང་བ་ལས། འཛོལ་ཁྱེན་ཅིག་ཅས་**
གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་འཛོལ་ལ་གདམས་ངག་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་
གནད་པངས་མེད་དུ་སྟོར་བས། མིང་ནས་བོས་མཛད་དེ། མན་ངག་གདམས་པ་
གཤམ་སྤྲུལ་མེད་པར་བསྟན་པ་རེད། **ལུས་གནད་དེ་རྩེའི་སྐྱེལ་གྲུང་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་**
ནས་འདུག་དགོས། འདིར་སྐྱེལ་བ་ཞེས་པ་འབྲིལ་བའི་དོན་རེད་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད། མདོར་ན་དེ་རྩེ་སྐྱེལ་གྲུང་བྱེད་དགོས། ལ་ལས་
འདི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་དགྱེལ་གྲིས་འདུག་མོད་དེ་ཅུང་ཟད་ནོར་བ་རེད། **འོག་རྒྱུད་གི་**
ཐུར་སེལ་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ཅུང་ཟད་ཁྱེན་དུ་རུབ། **སྟོང་རྒྱུད་ཁྱེན་རྒྱ་དེ་ཅུང་ཟད་ཐུར་དུ་**
མནན་ལ། **བར་རྒྱུད་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀར་རྒྱུད་ས་ཏེ་འཇམ་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་**
བསོད་ནམས་སུ་ཕན་ཡོན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མི་གཡོ་བར་རང་སར་གནས་པའི་རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བ་
ཡིན་ཏེ། **ལུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་སྐྱབ་སྒྲོམ་པ་དང་།** **སེམས་འོད་གསལ་འཛིན་**
མེད་དུ་བསྒྲོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་གོགས་
སུ་འགོ་བས། ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དུ་གནས་པའི་རྒྱུད་སྦྱོར་འདི་ཉིད་བསྐྱེད་རྫོགས་
གང་བསྒྲོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། ཐབས་གོལ་གྱི་མན་ངག་ལས་
ཐིག་ལེ་འཛིན་འདྲན་དབྱམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུད་སྦྱོར་ཡིན།
འདི་ཐབས་གོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས་ཐབས་ལམ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་རེད།
འོག་སྒྲོ་ཁམས་གསུམ་རོལ་པའི་མན་ངག་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ། རྒྱུད་སེམས་རྒྱ་ཏིའི་
དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས། ཁམས་དང་རྩ་ཡི་འགོས་དག་ནས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྒྱུད་

སེམས་ལས་སྤྱད་བས་དབྱུ་མའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ལས་བདེ་ཆེན་རྗེ་མཆོག་གི་འགྲུབ་པ་ནི་
མགྲི་ཀའི་སྒྲིབ་བས་ལྷགས་ཁམས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་རེད། **གཟུང་འཛིན་གྱི་**
རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་**ཀྱང་དང་གིས་དག** གཟུང་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན། ཕྱི་སྣང་
ཡུལ་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཟེར་བ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་བའི་
འཕགས་པའི་ངོ་ལ་ཡུལ་འདི་དག་སྣང་དང་མི་སྣང་། སྣང་ན་གཟུང་འཛིན་ཅན་དུ་
ཐལ་ཏེ། ཡུལ་སྣང་བ་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་། དེ་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པར་ཁས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་ཟེར་ན། སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པའི་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྣང་
བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་
འཇུག་པའི་སྣང་བའང་སྣང་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
སོགས་དེ་འདྲའི་དགག་སྒྲུབ་མཛད་ཡོད། རང་ལྷགས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་སྤྱིང་
གིས། མེད་བཞིན་སྣང་ལ་དེར་འཛིན་འབྲུལ་པའི་སེམས། །ཐག་བྱ་མཐོང་ཆོ་
སྒྲུལ་དུ་འཛིན་བྱེད་གྱི། །ཤེས་པ་དང་པོ་གཟུང་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། །རྗེས་ལ་རྟོག་
དཔྱེད་ཞུགས་པ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཟུང་ཡུལ་ལས་སྐྱད་ཅིག་
དང་པོ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་སེམས་ཉིད་གཟུང་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་ལས་སྐྱེས་
པའི་དཔྱེད་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཟུང་བ་ནི་ཡུལ་དུ་
འཛིན་པའི་སེམས་དང་། འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་དཔྱེད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།
སྣང་བ་དང་སྣང་ཡུལ་སྟེ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
འབྲུལ་པའི་རྟོག་ཚོགས་ཀྱང་དང་གིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་དང་དུ་མི་
འདའ་བར་དག་ཅེས་པ་འདི་གྲོལ་ལམ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན་

ཆོག་གི། དེའང་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོན་ས་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་
མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པར་
འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅུལ་སྤྲད་ས་ཏེ། ཐམས་ལེགས་པའི་རྣམ་ཏྲོག་རང་
སར་གྲོལ་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཁམས་ཀྱི་འཕོ་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བའང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འདི་ལ་དཔེ་རིན་པོ་ཆེ་གོ་སྟོན་གྱི་དང་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་བཞག་པའི་དོའི་ཁམས་དེ་རིམ་གྱིས་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།
ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་འདི་གཉིས་ལས་དབང་རྟུལ་རིམ་གྱིས་པ་ཐབས་ལམ་གྱིས་སྤྱར་
ཡང་། དབང་རྣམས་ཅིག་ཅར་བ་ལ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤྱར་བ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཐབས་
གྲོལ་གྱི་ལམ་འདི་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་བཞག་པ་རེད་མ་
གཏོགས། གཅིག་ཤོས་ལ་གཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་ཞིག་མ་རེད་ཟེར་
རྒྱུའི་དེའི་གོ་དོན་རྙེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་རྙེད་པའི་ཐོག་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དོན་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། དེས་ན་བར་རྒྱུད་བཟུང་བས་
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཏྲོག་ཆོགས་ཀྱང་ངང་གིས་དག་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་
འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་**རིག་པ་བྱིང་ཆུགས་ཤོད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་དང་**
བྲལ་ཞེས། བྱིང་ཆུགས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། བྱིང་བ་དེ་སྒྲིབ་ལུང་མ་
བསྟན་དང་སྤྱོད་ཉེ་བ་ནང་གི་གཡེང་བ་དང་། ཆུགས་པ་དེ་གཏི་ཆུག་གི་ཆར་
གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོབ་དཔེར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་
ཡོད། བྱིང་བས་དྲངས་ཆ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆུགས་པས་གསལ་ཆ་སྒྲིབ་པ་རེད།
ཤོད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་རྣམ་ཏྲོག་ཡུལ་གྱི་རྩེས་སུ་འབྱངས་
ནས་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་རེད། རིག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིང་ཆུགས་ཤོད་གསུམ་གྱི་

ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་གོགས་སེལ་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱིས་
འབྱུང་བ་ཡིན་པས། **མིག་འགྲིབ་པ་དང་ན་བའོན་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་བའི་སྒྲིན་**
རྣམས་མི་འབྱུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ཡང་སེལ་བ་ཡིན། **བད་ཀན་དང་མཁྲིས་**
པའི་ནད་ཀྱིས་མི་ཚུགས། རྒྱུ་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་**ཐོ་བ་སྤྲོས་འཁྲོག་དང་**
གིས་སེལ། ཆམ་པ་དང་འགོས་པའི་ནད་དང་། དེམས་ཉིན་གཅིག་པ་དང་ཉིན་
གཉིས་པ་སོགས་**དེམས་ནད་ལ་སོགས་འགོ་བའི་ནད་བྱུང་།** ལུས་ལ་སྲིན་བྱ་རྣམས་
མི་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུས་ལ་གིག་**སྒྲི་མི་འབྱུང་།** **ཆོ་ཉི་ཁླ་དང་མཉམ་**
པའི་རྒྱུ་སྒྲིར་ཡིན་ཞེས། ཆོ་རིང་རྒྱས་དཀའ་བས་ཆོ་ཉི་ཁླ་དང་མཉམ་ཞེས་པ་འཇམ།
ཡང་ན་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞིའི་ལམ་བཟོད་དེ་བྱུང་པར་དུ་ཆོ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་
ལ་མངའ་བ་རྟེན་པས། སྒྲི་འཆི་བགེས་རྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་ཉི་ཁླ་དང་མཉམ་པའི་
རྒྱུ་སྒྲིར་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྒྲིར་རྒྱུ་འདི་རྩབ་དགའ་གཞིལ་འཕངས་
ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་སྒྲིར་གྱི་གནད་ལ་མ་ཁས་ཡོང་ན། རྒྱུ་བྱེར་བའི་རྒྱུ་སེལ་ཐུབ་
པས་མི་ཆད་རྒྱུ་ཁྱུག་པ་ནད་དུ་གནས་པ་ཇི་རིང་ལ་འགོ་བ་དང་། རྒྱུ་དབྱུ་མའི་ནད་
དུ་ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་བསྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་སྒྲིམས་པ་དང་། གནས་པའི་
རྟགས་སྒྲ་ནད་གི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་འགག་པ་དང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སྒྲ་ནད་གི་རྒྱུ་བ་
གཞན་དུ་འཕོས་ནས་སྒྲ་སྒྲིར་སྒྲ་བཞག་ཀྱང་མི་འགྲུལ་བ་དེ་ཆོ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་།
ཡང་འདི་ལ་རྒྱུ་ལོག་པའི་སྒྲིན་ཡང་ཡོད་སྟེད་པ་རེད། རྒྱུ་བྱིང་བ་དང་བྱེར་བ་ཟེར་
རྒྱུ་དེ་འབྲའི་སྐབས་ན་རྒྱུ་བ་མི་ཆོར་བ་དེ་འབྲའང་ཡོང་སྟེད་པ་རེད། བྱིང་བ་ཡིན་ན་
དམིགས་པ་མི་གསལ་བ་དང་། བྱེར་བ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱུང་པར་དེ་ཆོ་
ཡོད་གསུངས་པ་རེད། བྱུང་པར་དེ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྒྱུང་།

སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ། ཁབ་མིག་ཏུ་སྒྱུད་པ་དང་ས་པ་ལྟར་དུ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
གཏོད་རྒྱུ་དུས་ནམ་ཡིན་ན་གལ་ཆེར་ཞེས་གསུངས་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
རང་ལུས་ཡིད་མ་གྱི་ལྟར་གསལ་བ་དང་མཉམ་དུ། ལུས་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་དང་། ཡ་ཡོ་
མེད་པར་འདུག་སྒྲུངས་ཆོད་མཐུན་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་རྒྱུངས། མིག་
བར་སྒྲུང་ལ་ལྟ་སྒྲུངས་ཏར་རེ་བཞག་སྟེ། བལྟ་ས་འདི་རེད་ཅེས་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པའི་
གཏད་མེད་དུ་བཞག་གོ། །དེའི་སྐབས་ན་ཤེས་པ་ཀ་དག་གི་དང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་
པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཀ་དག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཡི་
གོ་ཀ་མད་སུམ་ཅུའི་ཐོག་མར་ཀ་ཡོད་པས་ཀ་ཁ་སུམ་ཅུའི་འགོའི་དེས་ཡི་གོ་སུམ་ཅུ་
མཆོན་པ་དང་འབྲ་བ། ཡེ་ཐོག་མ་ནས་སམ་འགོ་ནས་དག་པས་ན་ཀ་དག་ཅེས་བྱ།
ཀ་དག་འདི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབ་པའི་སྒྲོམ་གཞི་འབྲར་རེད།
མདོ་སྒྲུ་རྣམས་ལས། དེ་བཞིན་གསལ་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་
འབྲ་བོ་རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་གནས་པས་གསར་དུ་དག་པར་
འགྱུར་བར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དང་ནས་དག་པའམ་འགོ་ནས་དག་པ་དང་ཀ་
དག་དོན་གཅིག་རེད། དེ་ཡིན་པས། ས་སྒྱུ་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས། བ་ལོ་ལ་ཕྱིན་པའི་
ལྟ་བ་ལས། །ལྟ་ག་པའི་ལྟ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །ལྟ་དེ་སྒྲོམ་པ་ཅན་དུ་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བའི་ལྟ་བའམ་ལྟ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་
མདོ་སྒྲུགས་གཉིས་ཀ་བྱུང་པར་མེད་ལུགས་དེ་འབྲ་ཡིན་པ་རེད། རྫོགས་ཆེན་གྱི་
སྐབས་ན་ཆོས་ཅན་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲུང་བ་ལྟ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་མི་ཆོད་
པར། གཞི་ཀ་དག་དང་ལྟན་གྲུབ་ཟེར་ནས་བཤད་ཡོང་དུས། རོ་བོ་སྒྲོང་པ་དངོས་

པོ་དང་མཚན་མ་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་སྒྲིང་གསལ་འགག་པ་
 མེད་པ། སྒྲིང་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀ་དག་དང་། སྒྲིང་བའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ལྷན་
 གྲུབ་ཟེར་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ལ་ཟེར་རྒྱ་ཨེ་རེད་དེ། ངོ་བོ་དང་གདངས་
 གྱི་འཆར་ཚུལ་གྱིས་ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལ་མིང་གཉིས་བཏགས་
 ཆོག་ འོན་ཀྱང་གཞི་གཅིག་ཇུས་གཉིས་སུ་འབྲུལ་རྒྱུའི་འགལ་བ་མི་འདུ་བ་དེ་འདྲ་
 ཞིག་རེད། འདི་འདྲར་བཤད་ན། གཞི་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་ལྷན། ངོ་བོ་སྒྲིང་པ།
 རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྗེ་འགག་མེད་དུ་རང་ཤུགས་གྱིས་གྲུབ་པ་རེད། ཀ་
 དག་འདི་དབྱིངས་གྱི་གྲོལ་སའི་ཀ་དག་དང་། རྣལ་འབྱོར་ལམ་དུས་གྱི་ཀ་དག་ཟེར་རྒྱ་
 གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཇུས་ཐ་དད་པ་སོ་སོ་བར་མ་རེད། གཅིག་དང་དུ་མ་
 ལས་འདས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད། །རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་
 གསུམ་ལྷན་ཡིན་པར་མཉམ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དབྱིངས་གྱི་གྲོལ་སའི་ཀ་དག་དེ་རྒྱུང་
 སེམས་ཆ་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་དག་སོང་བ། འཁོར་འདས་ཀ་ནས་དག་པ་ཞིག་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་ལམ་དུས་གྱི་ཀ་དག་དེ་རྒྱུང་སེམས་གྱི་དྲི་མ་དག་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་དབང་
 དང་འགྲོགས་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དྲི་མའི་ཆ་ཡིས་བསྐྱེད་དེ། ཀ་དག་གི་
 རང་ཞལ་མཚམས་རེར་མ་གཏོགས་མཐོང་བ་མ་རེད། འདི་ལ་གཞི་དང་གཞི་སྒྲིང་
 གྲོལ་འབྲུལ་གྱི་གཞི་ལ་སོགས་པ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་མི་སྟོ། ཤེས་པ་ཀ་དག་གི་རང་ལ་
 འཛོག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་སྒྱུར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་ད་ཞག་
 སྟོན་མའི་བྲིད་སྒྲིང་གི་སྐབས་གྱི་བདེ་བའི་རིག་པ་དང་། རྒྱུང་གི་སྐབས་གྱི་ཁ་སོང་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་གསལ་བའི་རིག་པ་དེ་གཉིས། བདེ་སྒྲིང་དང་གསལ་སྒྲིང་རིས་སུ་
 མ་ཆད་པར་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་དུ་བཞག་ནས་རང་བབས་སོར་བཞག་གི་

སྒྲོན་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ངང་དུ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ཏེ། དཔེས་མཆོན་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཁས་བཤད་རྒྱ་མེད་པ།
བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན། དྲངས་ལ་མི་གཡོ་རྒྱ་མཆོག་ལྟ་བུ།
གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ། རྒྱ་ཆད་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལྟ་བུ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲོས་པ་ཞི་བ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་ཀ་དག་གི་ངང་
ལ་འཛོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྒྲོར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་**སེམས་**
དང་རིག་པ་དབྱེ་བའི་རྒྱུད་སྒྲོར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེས། རྒྱུད་དེ་གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
རྣམ་རྟོག་གི་རྟ་ཡིན་པས། དབུགས་ཚོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་འབྲུགས་
པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོན་ཡིན། དེས་ན་དབུགས་འབྱུང་རླབ་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་ཆོར་བ་ཞིག་གི་
ངང་ནས་གསལ་དྲངས་སྤྱད་ཅིང་རྟོག་པས་མ་བསྐྱད་པར་བསྒྲུལ་དགོས། འདི་ལྟ་བུའི་
རྒྱུད་སྒྲོར་ནི་རྣམ་རྟོག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་
འཛོག་ཐབས་ཡིན་པས་སེམས་དང་རིག་པ་དབྱེ་བའི་རྒྱུད་སྒྲོར་ཡིན་གསུངས།
སེམས་རིག་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་ཞིབ་པར་རྗེས་ཆེན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས། འདི་དམིགས་བསལ་གྱི་མན་ངག་ནི། **རྒྱུད་སྒྲོར་འདིའི་དུས་སུ་ལྟེ་བའི་**
ཐད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཉིག་ཉིག་བྱས། ལྟེ་བ་ཐད་ཀར་རྒྱུངས། དབུགས་རླབ་
དགའ་གཞིལ་བཏང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་ལྟེ་བ་ཕྱིར་
རྒྱུངས་བར་བྱའོ། །དབུགས་འབྱུང་རླབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བུམ་ཅན་བཟུང་ཆོག་པར་
འདིས་ཀྱང་གོ་བ་རེད། དུས་ནམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་**ཅི་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་སྒྲོར་འདི་ལ་**
གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་འབད་པར་བྱས་པས། ལྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་ཡང་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངང་གིས་འཛེན། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྒྲོར་འདི་ཡི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་གྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་**ལྟེ་བ་ཐད་ཀར་རྒྱུངས་པས།** སྒྲོམ་པ་ཡངས་མེད་ཀྱི་ཐོག་

ནས་དྲན་པས་འཛོལ་འདྲིའི་རྟེན་དུ་ཡང་ལྟེ་བ་ཐད་ཀར་རྒྱུད་ས་པ་འདིས་བྱེད། ལུས་ཡི་
དམ་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟེ་བ་ཐད་ཀར་རྒྱུད་ས་ཏེ་སྐྱོམ།
ངག་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་བརྟེན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ལྟེ་བ་ཐད་ཀར་རྒྱུད་ས་
པའི་ངང་ནས་རྒྱུད་སྒྲགས་ཡི་གའི་གདངས་སུ་འཛེན། སེམས་བསྐྱེད་རྩོགས་དབྱེར་
མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་མཐའ་དབྱུས་དང་བྲལ་བ་
བསྐྱོམས་ཀྱང་ལྟེ་བ་ཐད་ཀར་རྒྱུད་ས་ནས་བསྐྱོམ། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྔ་དང་བའི་
འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ལ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་གང་གི་དུས་སུ་ཡང་།
གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་གནད་འདི་དང་མ་བྲལ་བར་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་སྒྲིན་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལྷ་བྱའི་བར་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་བཟུང་རྒྱ་ནི། སྔོན་
འགོ་སེམས་སྤྱོད་གི་སྐབས་ཙམ་དུ་ཡང་མ་བཟད་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱུང་རྒྱུ་
བསྐྱུབ་པའི་ལམ་གྱི་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ལྷན་སྐྱུམ་ཚོགས་པའི་གནད་ཆེན་
པོར་ཡིན་པ་ཡང་རིག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེན་མེད་དུ་
གོམས་སོང་ན་རྒྱ་གཙང་མའི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་དུ་སེམས་རིག་པ་དྲངས་
པའི་ཆ་དེ་ལས་མངོན་ཤེས་འཆར་རྒྱ་དང་། རི་དང་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ཀྱིས་མི་
སྐྱེ་བར་གཟུགས་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྒྱུན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐོབ་པ་
དང་། ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གི་ངང་ན་འདུག་ཐུབ་པ་དང་།
ཆོག་དང་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
ཡེ་ཤེས་འཆར་ལུས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། ད་ནི་བྲིད་རྒྱུ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་། གསལ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་
སེམས་སྤྱོད་བ། ཚོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྤྱོད་བ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གསུམ་

གྱི་སྒྲོན་ནས་སེམས་སྤྱོད་ས་པས། ཤེས་པ་གར་གཏད་དུ་བྱིན་ཅིང་། སྤར་ཡིན་ན་
སེམས་ལས་སྤྱི་རུང་བར་ཡིན་པས། སེམས་རྣམ་རྟོག་འདི་རྟོག་འདི་འོར་དང་
འབྲ་འབྲར་ཡིན། ཁོ་རང་གི་དབང་དུ་མངག་ན་མ་གཏོགས་བཟུང་ནས་བདག་པོ་རྒྱག་
མ་སྤྱོད་བ་དེ། ད་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པས་གོམས་པའི་མཐུད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
བཏང་འགོ་བཞག་སྤྱོད་གང་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགོ་བ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་བསྐྱེམ་
རྒྱ་དང་། རྫོགས་རིམ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གང་བསྐྱེམས་ཀྱང་དེའི་རང་ལ་འདུག་
པ། བྱད་པར་དུ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྫོགས་རིམ་རྟོག་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་དུ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་སྤང་ཅིང་། བཏང་འགོ་བཞག་སྤྱོད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ནི། མི་རྟོག་
པའི་སེམས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བྲིན་རྒྱུ་རང་རང་གི་བཞག་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་
གོམས་ཤིང་བྱང་བའི་ཚད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པ་ཚད་དུ་
སྒྲིབ་ན་ཅ་རྒྱུང་ལས་སྤྱོད་བས་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་སྐྱེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་སྤྱུལ་བསྐྱར་གྱི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པས་མི་ཚད་པར། ས་ལམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐོབ་པ་ཡིན། གནས་སྤངས་སྤྱོད་ཐོབ་མེད་གི་གྲུབ་པ་
བརྒྱད། མཁའ་སྤྱོད་རལ་གྱི་རིམ་བུ་དང་། །རྒྱུ་མཁྱེགས་བུམ་པ་གཞི་དུ་སྒྲིབ་
མ་ཐོང་། །སོགས་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ཐོབ་པར་ཡིན་ནོ། །ད་དེ་རིང་གི་ཆོས་མཚམས་དེ་གོམས་པའི་ཚད་དེ་ཞེས་པ་འདི་ན་
འཛིན། འདིའི་མཚམས་ན་དེ་རིང་འཕོ་བྲིན་འདོན་རྒྱ་མེད། སྤྱིར་དོ་མ་བྱས་ན་འཕོ་
བྲིན་དེ་དགོ་འདུན་པ་རྒྱུང་པས་གསན་རྒྱུ་འབྲ་ཞིག་བཤད་སྟོལ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིན་ཡང་།
འདིར་ཡོད་པའི་དགོ་བསྐྱེན་པོ་མོ་ཚང་མས་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ན།

བྱིན་རྒྱལ་ཁུ་བའི་ཚུལ་དུ་མི་སྐྱ་པོ་མོ་ཚང་མས་མཉན་ཆོག་རྒྱུ་བྱེད། བྲིད་སྒྲིང་གི་
 སྐབས་ན་དགེ་འདུན་པས་གཞུང་གི་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བའི་བྲིད་སྒྲིང་དང་
 སྒྲེལ་ནས་འཕོ་བ་སྒྱུར་དགོས། མི་སྐྱ་པོ་མོ་བྲིད་ཆོས་འཕོ་བ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་
 ཐོབ་པ་རེད། བྲིད་སྒྲིང་ལུ་མཐུད་ནས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ། སི་རྒྱུ་གསལ་ག
 ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་སྟེས། དགེ་འདུན་པའི་སྒྱུར་རྒྱུ་དང་དོན་ལ་གཅིག་ཡིན།
 སྐབས་ད་རུང་དེས་བདེ། སྒྲ་སྲིད་སྒྲ་མར་ཤར་བ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་དང་།
 ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པ་དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མདོ་ཆིངས་ཡིན་པས་ན། བསྐྱེད་
 རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཡོང་ས་ཡོད་པ་མ་རེད།
 དེའི་ནང་གི་སྒྲ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་བསྟེས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རྫོགས་རིམ་
 དེའི་ཡན་ལ་འགོ་ས་ཞིག་མེད། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཞུ་རྒྱུ་ནི། འཕོ་བ་མ་བསྒྲོམ་
 སངས་རྒྱས་འདི། དངོས་གཞི་བྲིད་ཀྱི་ཆ་ལག་ཅིག་རེད། ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་
 སེམས་སྒྲིང་བ་འདི་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་དང་བསྐྱུན་ན་སེམས་འཛིན་ཞིག་རེད་དེ། འོན་
 །ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེས་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་ཆེན་
 སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་དངོས་གཞི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་བྲིགས་ཆོད་ནམ་
 མཁའ་སུམ་ཡུག་གི་དགོངས་པ་དང་འབྲེལ་ན་ཆོག་རྒྱུ་ཅན་པོ་ཡིན། འདིའི་ནང་ན་
 དགེ་འདུན་པ་མང་ཆེ་བས་འཕོ་བྲིད་ལན་མང་པོ་ཐོབ་སྒྲིང་ལ། སྒྲིང་བས་རྟགས་ཐོན་
 པའང་མང་པོ་ཡོད། གསར་པའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ན་དེ་རྣམ་པའི་བཞེད་སྒྲིང་
 དུ་ཡང་ཆར་གཅིག་འདོན་རྒྱུ་བྱེད། དང་པོ་ད་གཅིག་པུས་སྒྲིང་ཐིག་རང་གཞུང་གི་
 འཕོ་བ་དང་། རྫོགས་ཆེན་གདན་ས་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཇག་ཟུག་མ། གནམ་ཆོས་
 ཀྱི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་པོ་མར་ཆར་གཅིག་བཏོན་ནས་དེས་ལུང་ཐོབ་རྒྱུ་བྱེད། དེ་དང་

མཉམ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་བཞུགས་སྐྱདས་མཛད་དགོས།
དེའི་འཕྲོར་དེ་དང་སྒྲེལ་ནས་དམིགས་ཤིང་རེ་བཤད་ནས་དེས་ཁྲིད་ཐོབ་རྒྱུའི་ཚུལ་བྱེད།
དེ་ནས་མཉམ་དུ་ཚར་གཅིག་སྦྱང་རྒྱ་སྤར་འདྲིའི་ཕུག་སྒོལ་རེད། སྦྱར་འཕྲོ་བ་ལ་རབ་
ཆོས་སྐྱུ་ལྟ་བ་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་འཕྲོ་བ། འབྲིང་ལོངས་སྐྱབས་སྦྱང་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་གི་
འཕྲོ་བ། ཐམས་སྐྱུ་ལྟ་བ་རྒྱས་ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་འཕྲོ་བ། ཐམས་པ་འདུ་ཤེས་གསུམ་
ལྷན་གྱི་འཕྲོ་བ། གཤིན་པོ་རྗེས་འཛིན་ཐུགས་རྗེ་ལུགས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་དང་རིགས་ལྷར་
གསུངས་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་ནང་ཆོས་ལོངས་སྐྱུ་ལྟ་བུའི་འཕྲོ་བ་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་
གསུམ་ལྷན་གྱི་འཕྲོ་བ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་འབྲིང་ཐུགས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྒྲོ་ཆོད་
དང་བསྐྱེད་པའི་རང་དོན་ལམ་གྱི་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱངས་ནས་ལས་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་འཕྲོ་
བ་ཡིན། འཕྲོ་བ་རིགས་ལྷ་ལས་ཕྱི་མ་གཤིན་པོ་རྗེས་འཛིན་ཐུགས་རྗེ་ལུགས་ཀྱི་འཕྲོ་
བ་དེ་གཞན་གྱི་པོ་ཆེ་སྤྲོད་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ཐབས་སུ་འབྲེན་པར་བྱེད་
པས་ན་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ལུགས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འདི་
ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བ་མ་བསྒྲོམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་གསང་སྤྱགས་རྒྱུ་གསུངས་པ་ཆེན་པོའི་
མ་བསྒྲོམ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྟའི་ཡ་བྱལ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་ནས་རབ་ཆོས་སྐྱུ་ལྟ་བ་
རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་གསུང་རྒྱུ་འདི། རྒྱུ་གསུང་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་
རབ་ཆོ་འདི་ལ་ལྟ་བ་རྟོགས། གྲུབ་མཐའ་སྒྲོགས། བསྒྲོམ་པ་ཉིན་མཆོན་ཁ་སྦྱོར་
ལ་གྱུར་པས་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཆོག་རྒྱུ་ཅན་པོ། ཕུག་ཆེན་ལྷར་ན་
རོ་གཅིག་རྟོགས། རྒྱུ་གསུང་ཆེན་ལྷར་ན་རང་སྤྱང་རིས་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་རྒྱུ་གསུང་ཟེར་རྒྱུའི་
རྟོགས་པ་མཆོག་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ ཆོས་རྒྱུ་གསུང་ཆེན་དང་། ས་རྒྱུ་གསུང་ཆེན་ཡིན་
པས་མི་ཆོད་པར། མི་དང་ཀུན་རྒྱུ་གསུང་ཆེན་པོར་རེད་སོང་བ་ཆོས། དབྱིངས་

དང་རིག་པའི་གནད་ལ་བསྟན་ནས་ཆོས་སྐྱོད་གོང་ས་པའི་གྲོང་ཆེན་པོ་ལ་ཆོ་འདིར་གྲོལ་བ་
ཐོབ་པའི་འཕོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་རབ་ཆོས་སྐྱེད་ལྟ་བུ་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་འཕོ་བ་ཟེར་ཆོག་པ་
རེད། རྫོགས་ཆེན་དངོས་གཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོད་ལྟར་ན་སྐྱོད་པེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་
ཟེར། འོད་གསལ་སྤྱབས་འཇུག་ཟེར་ན་ཆོག་པ་རེད། མདོར་ན་དབྱིངས་དང་རིག་
པ་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རབ་ཆོ་འདི་ལ་ལྟ་བུ་རྫོགས་
གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་པ་རྣམས་ལྟག་པར་འཕོ་བའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་སོ། །འབྲིང་
ཡོངས་སྐྱོད་སྐྱོད་རྫོགས་བྱུང་འཇུག་གི་འཕོ་བ་ནི། ཆོ་འདི་ལ་བསྐྱོད་རྫོགས་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ལྟན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲུབ་ཆ་སྐྱོད་
དང་ཞིང་ཁམས་སྤྱུ་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱིས། ད་ལྟ་བསྒྲེལ་པའི་འོད་གསལ་སྐྱེལ་མ་འདྲ་
བ་དེ་དང་བར་དོའི་འོད་གསལ་བསྐྱེལ་མ་འདྲ་བ་གཉིས་ཐོད་ཐུག་མོང་དུས། བསྐྱོད་
རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བྱུང་འཇུག་སྐྱེལ་མའི་ལྟ་སྐྱེལ་ལྟར་བ་དང་།
དབྱིངས་ཐིག་རིག་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེད་བ་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་ཆོས་བྱུང་འཇུག་པེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱེལ་
འཕོ་བ། ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལ་རང་ངོར་ཤེས། ཤེས་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་
ཡིན། བྱུང་འཇུག་སྐྱེལ་མའི་ལྟ་སྐྱེལ་ལྟར་ཟེར་བ་ན་འདི་ལ་བྱུང་པར་དང་དབྱེ་བ་ཡོད།
ཆོས་ཉིད་དག་པའི་བར་དོ་དང་། །ཡི་དམ་ལྟ་ཡི་སྐྱེལ་ལུས་གཉིས། །འདྲ་དང་འདྲའོ་
ནོར་ར་རེ། །ཚུལ་མེད་རིག་སྐྱེལ་ལུས་སྐྱེད་དང་། །མཚན་མ་སྒྲེལ་པའི་གཟུགས་
བརྟན་གཉིས། །འདྲ་དང་འདྲའོ་ནོར་ར་རེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ནོར་ས་ཡོད་པ་
རེད། གནའ་འགའ་ཞིག་གིས་རིམ་ལྡེའི་སྐྱེལ་ལུས་སྐྱེལ་ལུས་ཤེས་ན་རྒྱུ་མ་བའི་འཇའ་
ལུས་ནི་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ལྟར་ཞིག་འགྲོ་བེར་གྱིང་བ་རེད། དེ་དང་མགོ་མཚུངས་སྤྱི་
བཤད་ན། རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་ཁྲིགས་ཆོད་ཐོད་ཀྱི་ལ་ལྟ་སྐྱེལ་ལྟར་ལོད་ན། ཁྲིགས་

སྒོམ་འགྲོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སྤྱུང་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཆོད་གྱིས་མ་དག་པའི་རྒྱུ་སེམས་རང་འགགས་སུ་སོང་ནས་ལུས་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་དེངས་པ་
དང་། ཐོད་གྲལ་གྱིས་སྤྲང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས་གདོས་བཅས་ཀྱི་རགས་ལུས་འོད་དུ་
ཡལ་བ་དེ་དག་དང་། དེམ་ལཱའི་ནང་གི་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་ལུས་
རྣམས་དང་བསྐྱར་ན། སྤྲ་རགས་དང་དག་མ་དག་གི་ཐོག་ནས་གནམ་ས་ལྟ་བུའི་བྱང་
པར་ཡོད་པར་ཤེས་ཡོང་། སྒྲིང་གཟུགས་དང་སྒྲིང་གཟུགས་མི་འབྲེལ་ཞིང་། སྐྱུ་
མའི་སྐྱར་ལྡང་རྩལ་ཡང་མི་འབྲེལ་། རྒྱུ་གདངས་དང་རིག་གདངས་ཐད་དཔ་ཡིན།
རྩལ་དང་སྤྲུགས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་རགས་ལུས་དྲངས་མ་འབྱུང་རྒྱ་
དང་། སྤྲུགས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྤྲུགས་གྲུབ་པའི་མཐུས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་
སྐལ་བ་མཉམ་པའི་མཁའ་སྒྲིད་ཀྱི་རིག་འཛིན་འབྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། མཆོན་བཅས་ཀྱི་
ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་དེམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་མཆོན་མེད་ཚོགས་དེམ་ཚོགས་ཆེན་ཨ་ཏིའི་
གསང་ལམ་ནས་ཆོས་ཉིད་གཉུག་མའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲང་བ་
དངོས་ལམ་དུ་བྱས་ནས་གོམས་པ་ཞིག་ལ་རགས་ལུས་སྒྲིང་རུས་མི་རུས་ཅི་ཞིག་བཤད་
ཀྱིན་འདུག ལུས་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་དེངས་པ་དང་། འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་རྒྱ་ཆའི་
ཐད་ནས་བཤད་རིན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནི་རེད། དེ་རྣམས་རང་གར་འཕྲོས་དོན་བཤད་
པ་རེད། ཐམ་སྤྱལ་སྐྱུ་ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་འཕྲོ་བ་ནི། རྟེན་འདི་ལ་བསྐྱེད་ཚོགས་
ཀྱི་ལམ་ལ་མོས་པ་རེ་ཐོབ། དབང་གོང་མའང་ཐོབ་ལ་དམ་ཆོག་མ་ཉམས། གྲོལ་
བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་རེའང་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཆོ་འདི་དང་
བར་དོ་དང་པོར་གྲོལ་མ་ཐུབ་རུང་། སྐྱེ་བ་སྤྱུལ་སྐྱུའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་དུ་བྱེད་པས་སྤིང་
པ་བར་དོའི་གནས་སྐྱབས་ན་རྣམ་གྲོལ་དབུགས་ཆེན་འབྱིན་པའི་ཞིང་ལྟ་ལ་འཕྲོ་རྒྱ་དེ་འབྲེ་
ཡིན་ཡང་། དེ་གསུམ་པོར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་རུས་པ་དང་གདེང་ཆོད་གལ་ཏེ་མེད་ན།

ལམ་སྒྲིང་བ་དམན་ན་འཕོ་བས་བསྟ། །ཞེས་ལམ་གྱི་སྒྲིང་བ་དམན་པ་ཚོས་དང་པོ་
འཆི་ལྟས་བརྟགས་ནས་གི་ངེས་པར་རེད་བསམ་དུས། ཐེམ་རིམ་མ་ཡོང་གོང་ཙམ་ན་
ཐམས་ལ་བ་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྟན་གྱི་འཕོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་རེད། ཐམས་ལ་བ་འདུ་
ཤེས་གསུམ་ལྟན་གྱི་འཕོ་བ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་དབུ་མ་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས། སེམས་
རྣམ་ཤེས་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་འགོན་པོའི་འདུ་ཤེས། གནས་བདེ་ཆེན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
ལ་འགོ་སའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་འཕོ་བ་ཡིན། འོད་གྱི་གོང་བུ་དང་སྒྲ་ཡིས་འཕོ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་དག་ཞིང་ལ་འཕོ་རྒྱ་ཅན་པོ་དེ་རེད། ད་ལྟ་སྒྲིང་བའི་སྐབས་ན་
ཆོ་ག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་སློ་བྱེད་ཀྱིས་འཕོ་བ་རབ་འབྱིང་ཐ་
གསུམ་གང་འགྱུར་ན་ཡང་ཆོག་པ་རེད། དཔལ་ན་རོ་པས་རྩེ་མར་པ་ལོ་རྩེ་ལ། སློ་
དགུ་འཁོར་བའི་སྐར་ཁུང་ཅན། །སློ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སློ། །སློ་དགུ་བཅད་
ནས་སློ་གཅིག་ཕྱེ། །ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཐེམ་ཆོམ། །སེམས་གྱི་མདའ་ལ་རྒྱུང་གི་
གཞུ། །ཉིག་གིས་རྒྱུད་གྱི་སྒྲ་བསྒྱལ་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་ཚངས་པའི་ལམ་ནས་
འཕེན། །རྒྱུང་དུས་སུ་ཁེགས་སམ་ལོ་རྩེ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད།
གཤིན་པོ་རྩེས་འཛིན་ཐུགས་རྩེ་ལུགས་ཀྱུ་འཕོ་བ་ནི། གོང་གི་རིམ་པ་ལ་དམིགས་པ་
བྱང་། རྟོགས་པ་མཆོག་ལྟན་རིག་པའི་བཙན་སར་བེན་པ་ཞིག་གིས་སྤང་སེམས་ལས་
སུ་རུང་བའི་མཐུད་དང་། ཆོས་ཉིད་ནང་འཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྤྲིག་ཆེན་ཡིན་
ཡང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འབྲེན་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་དང་རྩོགས་ཆེན་གྱི་
བྱང་ཆོས་ཡིན་པར་གོང་དུ་ཞུས་སྒྲིང་། བྱེད་རང་ཚོར་བྱིད་རྒྱན་ཐོབ་སོང་བས། ད་
རང་རེས་ལག་བྱིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་པོར་ཆར་གཅིག་སྒྲིང་ན། འདིའི་འདུག་
སྤངས་རྣམ་སྤང་ཆོས་བདུན་སྟོན་མ་ལྟར་བཅའ་དགོས། འདི་ལ་དམིགས་བསལ་ནི།

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྱིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོང་གིས་སྒྲིན་མཛུབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་བར་མནན་ནས་ཁྱར་ཚུར་
བཅངས་། ཁྱར་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་གྱི་བརྒྱའི་ཕྱི་གཉིས་མནན་དགོས།
སྒྱུང་བ་དང་དངོས་སྤྱུ་ལས་ལ་སྒྱུར་བའི་འཆི་ཁར་འཕེན་རན་པའི་དམིགས་རིམ་གསལ་
འདེབས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་དེ་འདྲ་འདུག་དགོས། སྒྱུང་བ་དང་ལས་ལ་སྒྱུར་བ་གང་གི་
སྐབས་སྤྱི་འདྲ་ཐོག་མར་མོས་གུས་དྲག་པོས་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས།
དངོས་གཞིའི་སྐབས་སྤྱི། ཨེ་མ་ཉི་རང་སྒྲུང་ལྷན་གྱུ་དག་པ་རབ་འབྱམས་
ཞིང་། བཀོད་པ་རབ་ཐོགས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཞིང་། ཞེས་པ་བཀོད་པ་
རབ་ཐོགས་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་དབུས། ཞེས་ཞལ་བསྒྱུར་ནས། རང་ཉིད་གཞི་ལུས་
དོ་ཐོ་རྣལ་འབྱོར་མ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དམར་གསལ་གྱི་ཐོད་
འཛིན། ཞབས་གཉིས་འདོར་སྐབས་སྒྱུན་གསུམ་ནམ་མཁའ་གཟིགས། ཞེས་
པས་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་རབ་སྒྲན་པ་དང་། དེ་ཡི་ཁོང་དབུས་ཕྱི་དབུ་མ། སྒྲོམ་ཕྱ་
མདའ་སྒྱག་ཙམ་པ་ལ། སྒྲིང་མངས་འོད་ཀྱི་སྒྱུ་གུ་ཅན། ཡལ་སྒྲེ་ཆངས་བྱག་
གནས་སྤྱ་ཉར། མར་སྒྲེ་ལྷོ་འོག་ཟུམ་པ་ཡི། ཞེས་པས་ནང་ཕྱི་སྒྲིང་རབ་སྒྲན།
སྒྲིང་ཁར་ཆོགས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སྒྲིང་། རྒྱུང་གི་ཐིག་ལེ་ལྷུང་སྒྲིའི་དབུས། རིག་
པ་རྩི་ཡིག་དམར་པོར་གསལ། ཞེས་པས་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བསྒྲན་པ་རེད།
སྒྱི་བོར་བྱ་གང་ཙམ་གྱི་སྒྲིང་། ཁངས་རྒྱས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ནི། མཚན་དཔེ་
ཐོགས་པའི་ཕུང་པོར་གསལ། ཞེས་པས་སྐབས་ཡུལ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་དུ་
གསལ་བཏབ་པ་རེད། ཁངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་གསལ་བ་དེའང་རྣམ་པ་མགོན་
པོ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་པ་ལ། རོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་སུམ་ལྷན་གྱི་ཕྱི་བའི་སྒྲ་མ་
དང་། ཐོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཉིས་

སུ་མེད་པ་ཞིག་གསལ་དགོས། དེའི་མཚམས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་གནས་འདྲེན་པའི་
 དེད་དཔོན་དམ་པ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གསང་
 བའི་པར་ལྡན་རིགས་ལྟ་བུའི་གསལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཚོན་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚིག་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་སོགས་ལན་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་བསགས། སྐྱབས་པའི་
 སྐྱབས་སུ་ཚར་ཉེར་གཅིག་ཡན་ཆད་གསོག་དར་ནི་རེད། ཅི་ཙམ་མང་ན་དེ་ཙམ་
 བཟང་། དེ་ལྟར་བསགས་ནས་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་ཀྱིས་མཆི་མ་འབྱུགས་པའི་
 དད་མོས་དང་བཅས་ཏེ། གྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐིག་གཞུང་གི་འཕྲོ་བ། ཨེ་མ་རྟོ།
 གནས་རང་སྤང་སོགས་དལ་ཞིང་སྤོན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་སྒྲགས་ནས་
 འདོན། འདི་སྤིང་ཐིག་གི་འཕྲོ་བུ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྤིང་ཐིག་འཕྲོ་བ་གཙོ་བོར་
 བྱས་ཏེ་སྤོན་དུ་བཏོན། དེ་ནས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གདན་ས་འདི་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཕྲོ་བ་
 འཇག་འཇུགས་མ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་རྣམས་འདོན་རྒྱུ་ནི་ཆོས་བརྒྱུད་འདིའི་
 ཕྱག་བཞེས་རེད། དུས་རྒྱུན་ཁྱེད་རྣམ་པས་རྫོགས་ཆེན་སྤིང་ཐིག་གདན་སའི་ཆོས་བརྒྱུད་
 ལྟར་དུ་འཇག་ཟུག་མ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོན་དུ་གསུངས་ནའང་འདྲ་འདྲ་ཡིན། འཕྲོ་
 བའི་ཞལ་འདོན་གསུང་དུས་དམིགས་པ་གསལ་བཏབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་མགོན་པོ་
 འོད་དཔག་མེད་ལ་མོས་གུས་དབྱ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར། དམིགས་པ་
 གསལ་འདེབས་པའི་ཆེད་དུ་སྐོན་གྱི་ཕུགས་ནས་རྩི་ལྟ་ཚར་བཞེད་དགོས། ཆོགས་པ་
 མང་པོ་མཉམ་དུ་འདོན་དུས་འགྲིག་པའི་ཆེད་དུ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་བྱས་ནས་
 འདོན་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱོད་གདངས་ལྷག་པར་ཐོན་དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད།
 རྩི་རེ་རེའི་སྐྱབས་ན་རིག་པ་རྩི་ ཡིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེ་ལྟར་སྤྱདས་

བཏེགས་ནས་ངེ་མཐོར་སོང་སྟེ། རྩི་ལྔ་པའི་ཆོན་སྒྲིབ་ཆོངས་པའི་བྲུག་ཙ་དབུ་མ་རྒྱ་
མཐོངས་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་དེར་ཐོན་ནས། འཕོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཉི་ལ་གཅིག་གིས་སྒྲིབའི་
སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་འཕངས་ཏེ་སྒྲ་མ་འོད་དཔག་མེད་པའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་རིག་
པའི་ངོ་བོ་གཉིས་དབྱེར་མེད་རོག་ཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་མེས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྟགས་མ་བྱུང་
གི་བར་དུ་སྒྲིང་དགོས། རྟགས་ནི་མགོན་བ་དང་། ཆོངས་བྲུག་ནས་རྒྱ་སེར་ཡོང་
བ། ཆོངས་བྲུག་རལ་ནས་རྩ་འཛུགས་ཆོག་པ་སོགས་དེ་འབྲ་རེད་འདུག་ཡིན་ན།
འདིའི་སྐབས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུང་སེམས་རིག་པ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རྩི་ཡིག་
དམར་སེར་ལ་སེམས་གཏད་རྒྱ་མ་གཏོགས། དམིགས་པ་གཏད་མཁན་གཞན་དང་
རྩི་ཡིག་གི་རྣམ་པ་འཕོ་རྒྱུ་ཐད་དང་པར་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མི་ཉན། འཕོ་བྲིད་
ཐོབ་ཅིང་སྒྲིངས་ཏེ་རྟགས་ཐོན་ནའང་རྒྱན་དུ་མ་ཆག་པར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ན་བཟང་།
ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཐོན་དུས། རྒྱུང་སེམས་རིག་གསུམ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་པའི་
ཐུགས་དང་རོག་ཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་ངང་དེར་སྐྱེ་ལྔའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི།
ཞལ་འདོན། ཀྱི་མ་བདག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་དང་བཅས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ཕྱུག་ལྔ་བརྗོད་པས་དོན་ཅི་ཞིག་མཆོན་ན་སྐྱེ་ལྔའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་
བཏབ་སྟེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བསམ་དགོས། ཕྱུག་རེ་རེའི་མཆོངས་སུ་ཨ་རེ་བརྗོད་རྒྱུ་
དེ་ངའི་སྒྲ་མའི་ཞལ་རྒྱན་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཨ་ཡིག་དེ་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲེའགག་
དང་བྲལ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཆོས་སྐྱེ་འགྱུར་བར་མེད་པའི་དོན་ཡིན།
ཆོས་སྐྱེའི་དགོངས་པ་ནང་གསལ་གསང་བའི་སྐབས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞིང་།
ཕྱི་གསལ་གཟུགས་སྐྱས་འགྲོ་བའི་དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།
དེ་ལྟར་དམིགས་བསམ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ མཉམ་

བཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས་སྤྱི་པོའི་སྒྲ་མ་འོད་དཔག་མེད་པ་ཉིད་ཆོད་པག་མེད་པར་གནས་
 གྱུར་ནས་འོད་དུ་ལྷན་ས། རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་ཉིད་ཆོད་པག་མེད་དུ་
 གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། ཆོ་བསྟེན་གང་འཆོམ་རེ་བསྐྱས་ན་ཆོ་གོགས་ཞི་བ་དང་རྒྱུན་
 དན་བར་ཆད་མང་པོ་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་འཕོ་བ་རྟགས་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་
 སྒྲིང་དགོས། ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བས་དུས་མིན་དུ་འཕོ་ན་ལྷ་རྣམས་གསོད་པའི་ཉེས་
 པ་ཡོད་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཡོད། དུས་མིན་དུ་འཕོ་དགོས་ན་སྤྱི་མེ་ཞིག་གྲང་མ་
 རེད། གནའ་དང་དགུ་ལོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕོ་བའི་དམིགས་པ་གཏད་དེ་འཕོས་པ་
 ཡིན་ཡང་འཕོ་སྤྱི་བར་མི་འདུག་ཟེར་བ་སྒྲ་གན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐོས་སྤྱིང་།
 དེས་ན་འཆི་ལྟས་ལ་སྤྱུངས་ཏེ་འཆི་བ་བསྒྲོག་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་
 ལ་སྤྱུང་དགོས། དེ་དུས་འཕོ་བ་ཐེབས་སྤྱི་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱར་ཀའི་ཤིང་ཏྲོག་མ་
 སྤྲོན་པར་ལྷུང་དགའ་བ། སྟོན་ཁར་ཤིང་ཏྲོག་སྤྲོན་ནས་ལྷུང་རན་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ་
 རྒྱུན་ཐོན་དུ་ཅམ་གྱིས་ས་ལ་ལྷུང་བ་བཞིན་རེད། གཞན་ཡང་འཆི་ཁ་མའི་རྣམ་ཤེས་
 འདྲན་སྤྱི་བཞི། ས་ཐོག་གི་ཅལ་གཞི་མོ་འདྲུད་མི་སྤྱི་བར་རྒྱུན་དང་གི་གྲུའི་ནང་བཞག་
 ན་འདྲུད་སྤྱི་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་བྱིན་རྒྱབས།
 གདམས་པའི་ཟབ་བྱུང་། རང་གི་མོས་གུས་གསུམ་པོ་ཆོགས་ན་འབྲས་བུ་ལག་ཏུ་
 ལོན་མི་ལོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པ་རེད། འདིའི་བྲིད་སྤྱིང་འདི་དེ་རིང་བཙིས་པའི་ཉི་
 མ་ལྷ་ལ་སྤྱིངས། དེ་བས་དུས་ཆོད་ཀྱིས་འདད་མི་འདུག་ རྩེས་མ་རང་གིས་རྒྱུན་
 མཐུད་ནས་སྤྱིང་ཆོག་པ་རེད། རྩ་ཅག་དགེ་འདུན་པས་མཉམ་པོར་ཆར་གཅིག་སྤྱིང་།
 དམིགས་པ་མཉམ་དུ་གཏད་ནས་ཉི་ཀ་སྤྱི་མཉམ་དུ་འཕངས། བྲིམ་པ་པོ་མོ་ཆོས་དད་
 པ་ཕྱེ་གཅིག་གིས་དམིགས་རིམ་གྱི་ཆོག་རྩེས་དོན་བྲན་གྱིས་ལུས། ད་ལྟ་ཅག་གིས་སྤྱིན་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་བླ་མ་དགེ་ལེན་པའི་ཞལ་ལུང་།

འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་འདིའི་དབུ་བཅུགས་ནས་ཆོས་འཁོར་མཆོད་པ་ཚུན་
ཆད་བཅིས་ན་ཉི་མ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་བདུན་ཙམ་ཞིག་རེད་སོང་འདུག། དུས་ཆོད་ཟེར་རྒྱ་
བོ་རྒྱག་འགོ་བ་ལ་ཅི་དགོས་ནི་མ་རེད། རྒྱ་བ་གཅིག་ལྷག་རེད་སོང་། སང་ཉིན་
ཡན་ཆོད་གྱི་ཉི་མ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ཆོས་བྲིན་འདིའི་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་འགོ། ད་ལོའི་རྩ་
བའི་ཆོས་བྲིན་འདི་རེད་སོང་བ་རེད། ཡན་ལག་གི་བྲིན་ཁ་རྒྱ་རྒྱུང་དང་གཏུམ་མོ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་འདི་དང་སྒྲེལ་ནས་བཤད་པ་རེད། དེས་ན་མཇུག་ཏུ་ཆོག་སེམས་འཁོར་
ཞིག་བསྐྱར་དགོས་རྒྱུ་རེད། དགའ་སྟོན་གྱི་ཆོག་སེམས་འཁོར་ཟེར་ན་འདྲ་ཆོག་སྟེ།
གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་གོལ་བྱེད་བྲིན་གྱི་གདམས་པ་ཆ་ཆོད་ཞིག་ཐོབ་པའི་དགའ་སྟོན་
དང་གཏང་རག་ཀྱང་རེད། སྐོར་བཤགས་ཟེར་ན་འདྲ་ཆོག་པ་རེད། གསང་སྤྲུགས་
གྱི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྟར་གི་སྒྲིབ་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་
བསྐྱང་ཞིང་བཤགས་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། གསང་སྤྲུགས་གྱི་ནང་གི་གསོ་
སྒྱུང་ཞིག་ཀྱང་རེད་འགོ། ནང་གི་སྒྲིམ་སྟེག་ཟེར་ན་འདྲ་ཆོག་ མདོར་ན་
ཆོག་སེམས་བསམགས་པའི་ཐབས་རེད། བསོད་ནམས་ནང་ན་ཆོག་སེམས་འཁོར་མཆོག་ཟེར་བ་
རེད། ཆོག་སེམས་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོན་ཉིད་ངོ་མ་ཆོད་ཟེར་ན་གཅིག་དགའ་ན་འདྲ་།
ཆོག་སེམས་མཆོད་ཅིག་རེད་འགོ་ཤག་ཤག་རེད། རྣལ་འབྱོར་པས་རྟོགས་པས་འཆུན་ན་ནི་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་སེམས་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་
རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟ་ན་ང་ཆོད་ཆོག་སེམས་འཁོར་དེ། བོད་ཆོས་བཙུ་ལ་ཁེལ་འགོ་བར་
འདུག། དེ་རིང་ཆོས་དགུ་རེད། སང་ཉིན་ཆོས་བཅུའི་ཆོག་སེམས་འཁོར་དེ་ཕྱིར་འཐེན་
བྱས་ནས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་ཆོས་བཙུ་ལ་ཁེལ་ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཕྱི་དོ་གཉིས་ལ། དུས་
རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་སྒྲོས་ལུགས་ལྟར་བྱས་ཏེ་འཆོག་སེམས་ན་བདེ་སྐྱེ། འདིའི་མཉམ་དག་གཞུང་

གི་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་དང་འཕྲོ་བྲིད་སྒྲེལ་མའི་བྲིད་སྒྲིང་ལ་ཉིན་བཞི་
ལས་མི་འདུག། དེའི་སྒྲིང་ཆོག་ལ་འཁོར་ཞིག་གིས་ཀྱང་བར་བཅད་པས་དུས་ཚོད་ཏ་
ཅང་སྒྲིང་བྲག་པ་འདུག་བསམ་པ་ཡིན། དེ་ཡན་ཚོད་ཉིན་གསུམ་གྱི་འཕྲོར་གྲོང་ཆེན་
མཛོད་བདུན་གྱི་དབུ་བཙུགས་སྟེ། ད་ལོ་ཆོག་དོན་མཛོད་འདོན་ཆགས་རེད། ཆོག་
དོན་མཛོད་མང་པོ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཉིན་བཞིན་ཆོས་བྲིད་ཆད་མེད་ཀྱིས་བཏོན་ནས་
ཉིན་ཉི་ཤུས་ཆར་རྒྱ་བྱེད་འཆར་ཡིན། དེ་གྲུ་བ་དང་སྒྲགས་པོ་མོ་རྣམས་མ་གཏོགས་མི་
སྒྲུ་པོ་མོས་ཞུ་མི་དགོས། འདིའི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་རྣམས་པ་གྲུ་བ་ཆོ་བྲིད་ཅག་ཉིན་ཉི་
ཤུའི་རིང་ལ་བྲིས་དུ་སོང་ན་འང་ཆོག། སྤྱི་ཟླ་དགུ་བའི་ཆོས་ཉི་ཤུའི་སྒྲིང་ན་སེམས་
བསྐྱེད་འབུམ་མཚོད་ཆེན་པོ་དང་ཞིང་མཚོད་ཡུལ་ཏེ་ཞིང་སྒྲུབ་འཛོགས་རྒྱ་རེད། དེའི་
སྐབས་སུ་ཆོས་བྲིད་སྒྲོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་ཞིག་འབྲིད་འཆར་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་ལ་
ཡར་འདུག་རྒྱ་བྱེད་ནས་འོང་ན་འང་ཆོག། ཡང་ན་ཕུག་དང་བསྐྱོར་བ་རེ་སྐབ་པར་འདིས་
དག་འབར་འདུག་སྟམ་ན། ད་ནས་འདུག་ཐེངས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ན་ཡང་ཆོག་
འདིའི་ཆོག་ལ་འཁོར་རྩེས་གྱི་ཉིན་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱན་དུ་ཕྱི་འོ་རྒྱབ་ཆོག་དང་
དགོང་མའི་གཙུག་ཆུང་ཆུང་མེད་ཀྱིས་འཛོགས་རྒྱ་ཡོད་པས། གཙུག་ཆུང་ཆུང་འདི་ཆོ་ལོ་
རྒྱན་གཞོན་ཆང་མས་ཁ་གྲངས་མང་པོ་ཞུས་དང་དེ་ཙམ་གྱིས་བཟང་བ་རེད། ང་ཆོར་
གཙུག་གྱི་ཤ་བརྒྱ་ཐུན་བརྒྱ་ཐེར་བ་དང་། ཆངས་བུ་བརྒྱ་ཙ་ཐེར་རྒྱ། གཞན་ཡང་
སྒྲུ་རིམ་ལོ་གྲངས་དང་། བྲི་དང་འབུམ། དུས་ཡོན་སོགས་བྱས་ནས་གསོག་རྒྱ་
འདི་ཆོ་ཁ་གྲངས་ཅི་ཙམ་མང་ན་བྱིན་རྒྱལ་དེ་ཙམ་ཞུགས་གྱིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུན་
བར་ཆད་དེ་ཙམ་གྱིས་སེལ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པ་
རེད། དེ་འཕྲོར་འུ་བུའི་དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་ཏུ་ཆོག་ལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་ཉིན་རྟོགས་ལྡན་

སྟོན་འགྲོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྐྱེས་བླ་མ་དགེ་ལེན་པའི་ཞལ་ལུང་།

བློ་པོའི་མཛུབ་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་བྲིད་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད། དེ་ཉིད་སྡོན་མ་ཞིག་ལ་
 འགའ་རེས་བསྐྱལ་དོར་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་འབྱེད་བཅུག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཉིད་གཅིག་ལ་
 བསྐྱལ་བཤད་ཅིག་བྱས་པས་ཕན་ཐོགས་པོ་ཞིག་དང་སེམས་བདེ་མོ་ཞིག་ཡོང་ས་མ་རེད།
 ལར་མང་ཆེ་བས་སྡོན་འགོ་ལ་རེམ་གྱིན་ཡོད་པའི་སྐྱབས་རེད། མིན་ཡང་དུས་ཚོད་
 ཉིད་གསུམ་པོའི་རིང་ལ་ཆང་མས་ངལ་གསོ་ཞིག་བྱེད་ན་བསམ་པ་ཡིན། ཆོས་བྲིད་
 རྗེས་མའི་ཡིག་ཆ་རེ་རང་གཞན་ཆང་མས་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་ལ། ཐམས་ཅད་ནས་འོང་
 བ་ཆོས་བྱུང་གིང་དང་གོ་བ་རེའི་གྲ་སྒྲིག་ཀྱང་བྱེད་ལོས་དགོས། དེས་ན་ཉིད་གསུམ་པོ་
 འདི་ལ་ཕྱི་དོའི་རྒྱབ་ཆོག་དང་དགོང་མོའི་གཙོད་ཐུན་གཉིས་ཀའང་མེད་རྒྱ་བྱེད།
 གཞན་ཡང་ཆོས་བྲིད་འཛོགས་ཡོད་མེད་གང་གི་སྐྱབས་ཡིན་རུང་རྒྱན་གྱི་སྦྱོང་ལམ་གྱི་
 ཐོག་ནས། ཉིད་སྤྱི་བ་གྱི་གྲ་རྩོམ་ཆང་མས་བྲིམས་སྒྲིག་ལམ་འདུལ་གཞུང་བཞིན་དུ་
 སྤྱང་དགོས་པར་གསལ་བཤད་ཅི་དགོས། འདི་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་བ་རྫོགས་ཆེན་པའི་
 བཀའ་སླེད། བཀའ་སླེད་པའི་ཡང་དབེན་ཡིན་དུས། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྡེ་དང་
 བཅས་པ་ཆང་མས་བག་ཡོད་དང་རྒྱན་དུ་མ་འབྲལ་བར་གྱིས་ཞེས་ཅུ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

ཉིན་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆོས་ཁྱིམ།

འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐབས་སྒྲ་བ་གསང་
སྒྲགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མུར་ལམ་ནས་དུས་བྱངས་མེད་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ལ་མི་འགོར་
བར། ཟུང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་བྱབ་བདག་དཔལ་གདོད་མའི་མགོན་པོའི་གོ་
འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྒྲུམ་པའི། ཐུགས་བསྐྱེད་བྱ་ཆེན་པོ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་སློན་ས་

དམ་ཆོས་གསང་སྤྲུགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་འཆད་ཉན་ལ་འདུག་དགོས། འོན་ཅི་འདྲ་
 ཟེར། དུས་བསྐལ་པ་མང་པོའི་དུས་རིང་ལ་མི་འགོར་བས་སྒྲིབ་ཆོའདིའི་ཐོག་ལ་ཐོད་
 པ་པོར་ཆོག་མར་བྱས་ནས་འཆད་རྒྱ་ཆོག་ཟེར་བ་ཞི་རེད། དེ་ཆོག་རྒྱུའི་རྟེན་དེ་ཅི་འདྲ་
 དགོས། མི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་ཆོག་པ་རེད་ཟེར་ན། དེའི་རྟེན་དེ་གཙོ་བོ་
 ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་གསུངས་པ་རེད། འོན་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
 ལོས་དགོས། ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་སྟོན་སྒྲིང་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་ཞི་རེད་ཟེར་ན།
 དེའང་ལྷག་པར་མི་དགོས་རྒྱ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔེར་
 ན་གིང་སྒྲིང་ཞིག་མཚོན་རྟུལ་པོ་ཞིག་གིས་གཙོད་དགོས་ན་ཡུན་རིང་འགོར་ཡང་། དེ་
 མཚོན་རྟེན་པོ་ཞིག་གིས་གཙོད་ན་ཡུར་དུ་ཆོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལམ་མཚན་
 ཉིད་ཐེག་པས་ཆོ་རབས་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཆོགས་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་
 དེ། སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་འདི་ལ་ཐེག་པ་གཞན་ལས་སྒྲིང་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཡང་།
 དབང་རྣམས་སེམས་སྟོབས་ཆེན་སྒྲིབ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པ་རེད་གསུངས་ཡོད།
 དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐབས་ཟབ་ཅིང་མང་བའི་གནད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་སྤྲུག་པ་
 རེད། ཐབས་ཟབ་ཀྱང་ཆོད་མས་རྟོགས་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཞི་རེད་ཟེར་ན། བཤད་མ་
 ཐག་པ་ལྟར་མཚོན་རྟུལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་གིང་ཆོད་མི་ཆོད་གྱི་བྱུང་པར་ལྟར་དབང་པོ་རྣོ་
 རྟུལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ལམ་དང་ལམ་མིན་གྱི་བྱུང་པར་རེད་སོང་བ་རེད། འོན་དེའི་
 དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་དབང་པོ་
 རྣོ་རྟུལ་དེ་ཆོའདིར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲིང་བ་སྟོན་སོང་ཅན་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་པོར་
 འཛིག་པའི་ངས་པ་མེད། དེའི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ནི། དཔེར་ན་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣོ་རྟུལ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣོ་རྟུལ་གྱིས་

ཁྱད་པར་བྱེ་བ་རེད། འོན་ཏེ་ལུགས་ལ་བཟང་ངན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལའང་
ཡོད་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་ཅི་ལ་མེད། དེའང་ཡོད་རྒྱ་རེད་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་
ཏེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ཆོགས་མ་བསགས་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱངས་རུང་སྐད་ཅིག་གཅིག་
གིས་བྱེ་བྲག་བྱེད་དེ་གྲོལ་ལུགས་དུག་གིས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། བཤད་ཚུལ་གྱི་
ཐོག་ནས་ཆོགས་མ་བསགས་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱངས་ཟེར་ཡང་དུས་རིང་གི་ངལ་བར་ལྟོས་པའི་
ཆོགས་གསོག་མེད་ནའང་། དོན་གྱིས་ཟག་མེད་རང་ངོར་ཤེས་པའི་དགེ་ཆོགས་དེས་
དབང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་མང་པོར་ཆོགས་གསག་པ་བསྐྱུལ་འགྲོ་བ་རེད།
མཐར་གཏུག་ནས་བཤད་ན་དུས་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་མང་པོར་ཆོགས་གསག་རྒྱ་
དེའང་ཟག་མེད་རང་ངོར་ཤེས་པའི་དགེ་ཆོགས་དེ་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེའི་
སྒོ་བས་གྱིས་འདི་ཆོགས་ཆེན་ལྷུང་རྫོགས་ཟེར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གནད་དང་
ལུན་པའི་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གྱིས་གཞི་
ཆོས་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དངོས་གཞིའི་སྒྲ་བཤད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ།
དངོས་དང་ཐད་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དེ་ཚོ་ལ་མེད་དུ་བསྐྱུབ་རྒྱུའི་གནད་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ནས་
སྒོམ་པ་གོམས་སོང་བ་ན། སྒོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཆ་དང་བཅས་པ་དེ་དབྱིངས་རིག་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྒོ་བས་སུ་གྱུར་དུས། ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་ངོ་བོ་དྲི་བལ་ལས་དགོས་
འདོད་དང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་
རེད། ཤེས་བྱ་སྒྲུང་བས་མ་བཅིངས་སྟོང་པའི་དངོས། སྟོང་པ་རང་བཞིན་གསལ་
བའི་སྒྲིང་པོ་ནི། །རིག་པར་བཞུགས་པའི་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཁམས། །འདུ་འབྲལ་
མེད་པ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། གང་ཤེས་པར་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་དེ་ཕྱི་སྒྲུང་བས་མ་བཅིངས། ཆོགས་དུག་གི་རྫིས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་འཛིན་པས་རྣམ་པ་སྟོང་པ་དེ་ཡང་ཅང་མེད་ཕུང་ཆད་ཀྱི་
རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གསལ་བའི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡིན། རིག་པའི་རང་གཤིས་
ལ་བཞུགས་པའི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དེ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་པའི་
དཔེ་ནི་ཉི་མའི་སྟིང་པོར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་དེའི་འོད་ཟེར་གཉིས་འབྲལ་བར་མེད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་སྒྲོའི་འཇུག་པ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་དབྱུ་མ་ཙམ་དུ་མི་དམིགས་ནས་རང་
གི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ཀ་དག་གི་ཆ་དེ་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ལས་དག་གསལ་གཡོ་བ་
མེད་པའི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་མི་འགོག་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་རེད།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་ཡིན་པས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཡི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་ལ།
དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིའི་བཞུགས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རང་དེ་ལས་མ་གཡོས་ན་ དྲན་བསམ་
དང་ཚོར་བ་འགག་དགོས་པ་མ་རེད། དྲན་བསམ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སོ་སོར་རང་རིག་པ་ཟེར་རྒྱུ་བོ་ཡེ་སྟོང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་དེའི་གྲོང་
དུ་རྒྱ་བོ་དང་བྲ་སྒྲབས་ཀྱི་སྒྲ་ཚུལ་ལྟར་སྟོང་གཉིན་མེད་པར་གྲོལ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
གཞི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ། ལམ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན།
ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་ཏེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དེ་ཉིད་ལྟར་དུ་མཐོང་བ་ལ། རྟོག་པ་བཟང་ངན་གང་གར་ཡང་མི་དགག་པར་རང་
སར་བཞག་ མི་སྐྱབ་པས་སྟོན་བསུ་རྫེས་དཔྱེད་མི་བྱེད། མཉམ་པར་བཞག་བྱ་དང་
འཛོག་བྱེད་བྲལ་བའི་རིག་པའི་རང་དེ་ལས་མ་གཡོས་ན། དབང་པོའི་དྲངས་པའི་ཡོན་
ཏན་སྦྱན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་
དེས་མ་ཟིན་པའི་ཞི་གནས་རྒྱུད་པ་དེ་བདག་རྟོག་གི་བག་ལ་ཉལ་ཟེར་རྒྱུ་བོ་ཡིན། དེས་

སྒྲིང་ཙུང་ནས་མི་འབྲིན་པས་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཙམ་ཞིག་གི་ཡན་ལས་འཕགས་རྒྱ་
མེད། སྒྲིང་འཕགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་འབྱེད་པ་རེད། མཐར་གནས་
སྒྲིམས་འདུག་དགུས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལ་འཕེན། འགོག་སྒྲིམས་ཀྱིས་
ཀྱང་སྒྲིམ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་རེད།
སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འགགས་ནས་འགོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ཀྱང་། རིག་ཆའི་ཡོན་
ཏན་བག་ལ་ཞ་འགོ། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་མ་བརྟགས་རྟོག་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་འདིས།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་
སྒྲིང་རྗེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་རེད།
མདོར་ཚུར་བསྟར་ན་འཕགས་པས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སོ་སའི་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིམ་
པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་ན་འདྲ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ནའང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ན་གཞི་བཞག་གི་གནས་
ལུགས་སེམས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་རིག་ཐོག་ཏུ་
སྒྲིམ་པ་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། གཞི་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་
འབབ་ལུགས་ལྟར་གྱི་ལམ་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་མི་འདྲ། དེ་མི་འདྲ་བས་
མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་གོལ་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་འོང་བ་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
ལམ་གནད་དང་ལྷན་པའི་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཞི་ཆོས་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས།
དངོས་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་
རང་རེས་བྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ད་ཞག་སྒོན་མར་ཐུན་མོང་ཐོག་པའི་ལུགས་ཀྱི་
ས་ལམ་གྱི་འགོས་རེ་དང་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ཅུང་

ཟད་རེ་སྒྲིང་ཁྲལ་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་པ་སྒྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 དང་། དེའི་ནང་གི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་མ་
 ཉུན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་བྱུང་མི་འབྱེད་པས། དེའི་སྒྲོར་ན་གོང་དུ་མགོ་སྒྲིང་རེ་བྱས་
 །ཀྱང་། དེ་བས་ཕྱང་ཞིབ་པ་འབྲས་བྱས་ནས་ཉུ་ཁྲལ་བྱེད་ན། གོང་ཉུས་ལྟར་ནོར་བུ་
 གི་བྲལ་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྩོགས་མ་དེ་དྲངས་སོང་དུས་
 རང་དོའི་སྐྱེད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ལེ་ཤེས་ལྟ་དེ་
 ཅི་འབྲས་རེད་བསམ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དེ་རིག་པ་ཀ་དག་གཅིག་གི་དོ་བོ་
 འབྱུར་བ་མེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་མི་འབྱུར་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེད་པ་མདོན་པར་བྱུང་ཆུབ་པའི་
 སྐྱེ། ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ་སྐྱེ་ལྟར་འཛོག་པ་རེད། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་
 འབྱུར་བ་མེད་པ་ཡེ་ནས་དྲི་མས་གོས་མ་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་
 པའི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཙན་དེ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འཕོ་
 འབྱུར་གཞོམ་གཞིག་མེད་པས་མི་འབྱུར་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ་སྟེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་
 འཛིགས་སྒྲིང་གིས། སྒྲོ་བུར་དྲི་མ་ཆ་དང་བཙས་སྤངས་པ། །དག་པ་གཉིས་ལྟན་
 བྱུང་ཆུབ་མཆོག་གི་དངོས། །གཤོད་མའི་སངས་རྒྱས་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་
 དབྱིངས། །ཉ་རྒྱས་ཁྲ་བ་སྒྲོས་པ་སྤྱིར་གསལ་ཙན། །སྒྲིང་གི་ཆ་ལ་དབྱིངས་སུ་
 ལུབ་པ་ལྟར། །ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་ཆོས་ཉིད་འཕོ་འབྱུར་མེད། །དབྱིངས་ཀྱི་རྟག་པ་མི་
 འབྱུར་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྤྱོད་མེད་ཐེག་པའི་ལྷགས་ན་ཆོས་སྐྱེ་
 རྣམ་དག་སྒྲིང་པའི་ཆ་དེ་ལ་འདོད་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ན་བལྟར་མི་མདོན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཆ་མི་འབྱེད་དེ་ཕྱལ་འདོན་མི་མཛད་པས། གཞན་སྤང་
 ལ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་དེ་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་

ཤིང་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་
འདོད་པ་ཡིན་ན། འདི་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་བཅས་མ་ཡིན་ཡང་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ན་
བལྟར་མི་མངོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་ན། སྒོན་ལམ་གྱི་
རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་སྤང་ལ་ཐུགས་རྗེའི་འདུག་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་ཅིང་། གཟུགས་
སྒྱུ་མིན་ལས་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རེད། འདི་ཀུན་མཁྱེན་
ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྩ་ལ་འདོན་མཛད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་སྒྱུ་ནི། དབྱིངས་རྣམ་དག་དེ་བོ་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེར་སྒོ་བྱར་གྱི་བྱི་
མ་དག་པས་ཟད་དང་མི་སྒྱུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་རང་
བཞིན་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་ནི་བའི་དབྱིངས་དེ་སྟོབས་སོགས་ཟག་
མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོག་ལྷན་པའི་སྤང་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་
པའི་ཆ་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྱུར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་
ནི་བའི་དབྱིངས། །སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོག་ཀུན་རྒྱུ་ཡང་། །སྤང་ཆ་དེ་བོ་
མ་འདྲེས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི། །ཆ་ནས་གཞལ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྒྱུ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །འདིའི་སྐབས་ན་དངོས་གཞི་ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདད་རེ་
བརྒྱབ་ན། མི་འགྱུར་དོ་རྗེའི་ནང་གི་དབྱིངས་དེ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་
གནས་སྐབས་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་གནས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་བདག་ཉིད་ལ་
སྒྱུང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གནས་པའི་རྩྱལ་བསྟན་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་
ལ་སྒྱུ་གསུམ་ལམ་སྤང་ལ་བཤད་པ་ཡིན། སྒྱུ་གསུམ་ལམ་སྤང་ཡང་ཡིན་འབྲས་
བུའང་ཡིན་པའི་འཛིག་མཆོམས་ལ་གོ་བ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། ལམ་སྤང་ཡིན་ཏེ།

སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་ཆེན་པོ་དེ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁང་པ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་
ལས་ཡར་ལ་འཇུག་པ་དང་སྤྱི་ལ་མཆེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་སྒྲུབ་འཆར་དགོས་པས་རེད།
དེ་ཡིན་ན་འཆར་ཚུལ་དེ་ངོ་བོ་སྒྲུབ་གནས་པ་ཡིན་པས་ལམ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་
ཡང་ལམ་སྒྲུབ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་
པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་ཆར་ནས་གདུལ་བྱ་འདྲེན་པའི་ལམ་སྒྲུབ་
གསུམ་མངོན་པར་སྒྲུབ་བས་དོན་མཛད་པ་དེ་གཉིས་སྤྱིས་ཡོད་ན། འདི་མི་སྒྲོབ་པའི་
ལམ་གྱི་སྒྲུབ་གསུམ་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཆར་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་ལམ་སྒྲུབ་ཡིན་
པས་ན། སྒྲུབ་གསུམ་ལམ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གཉིས་འགལ་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་སྒྲུབ་མཐའི་རྣམ་འབྱེད་པ་མོར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཞིབ་མོར་
དཔྱད་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྒྲུབ་ནི།
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འཆར་གཞིར་བཞུགས་པ་སྟེ། སྒྲོང་པ་ཕྱང་ཆད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ནང་
གསལ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཅིང་སྒྲུབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ། ཐིམ་ལ་མ་རྟུགས་པར་
གནམ་སྒྲོང་གི་རྒྱ་བ་དབྱིངས་སུ་རྟུབ་པ་ལྟར་དུ་གཞན་སྒྲུབ་ལ་མི་མངོན་པར་བཞུགས་
ཀྱང་། གཞུགས་སྒྲུབ་རྣམ་མཁྱེན་སྤྱིར་གསལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་རྒྱུན་
ཆད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་ཡི་འཇུག་པ་ནི། ཤེས་བྱེད་སྒྲོ་ལ་
འཛིན་པའི་ཀྱན་རྩྱེབ་སྤངས། ཁོ་ཁོ་རང་རིག་རྟག་ཆད་མཐར་མ་ལྟར། ཐིམ་ལ་
མ་རྟུགས་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། མཁྱེན་ཆ་འགག་མེད་སྒྲུབ་དང་ཡེ་ཤེས་རྟེན། ཤིན་
ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་། ཁང་ལ་ཞིབ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཞེས་
བརྗོད། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མི་འགྱུར་དེ་རྗེས་སྒྲུབ་དང་། མངོན་པར་བྱང་

ཚུབ་པའི་སྐྱུ། ཆོས་སྐྱུ་དང་གསུམ་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ཞེས་བྲ། ཇི་ལྟ་མཁུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྒྲོམ་པ་ལས་འདས་པས་
ན་དངོས་པོ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཇི་སྟེན་མཁུན་པའི་མཁུན་ཆ་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་ལ་
བཞུགས་པས་ན་དངོས་མེད་ལས་ཀྱང་འདས་པས། ཆོས་ཅན་ལོངས་སྒྲིང་རྫོགས་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་རེད།
བཞི་པ་ལོངས་སྐྱུ་ནི། དབྱིངས་ནང་གསལ་སྒྲོམ་བྲལ་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་
དུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་མཁུན་ཆ་འགག་པ་མེད་པའི་གདངས་ཕྱིར་གསལ་ཏེ།
འདིའི་གདངས་ཕྱི་གསལ་དེ་སངས་རྒྱས་རང་ངོས་ཀྱི་གདངས་ཕྱིར་གསལ་དེ།
མཁུན་ཆ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེའང་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་མཚན་
དཔེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱུའི་ཆ་བཟུང་ལ།
ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཆ་བཟུང་བས་སྐྱུ་གསུམ་ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། རིག་
པ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ལོངས་སྐྱུ་དང་། རིག་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་སྐྱུལ་
སྐྱུ། ཇི་ལྟར་སྐྱང་ཡང་དོན་སྐྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་པ་ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས།
སངས་རྒྱས་རང་སྐྱང་གི་བདག་ཉིད་ཞི་བ་དང་བློ་བའི་སྐྱུར་སྐྱང་བ་ཅན་ཏེ། མཁུན་ཆ་
འགག་པ་མེད་པའི་རང་གདངས་ལས། །ཐུགས་རྗེ་ཕྱིར་གསལ་ལོངས་སྒྲིང་རྫོགས་
པའི་སྐྱུ། །གནས་དང་དུས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་དང་འཁོར། །ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་སྐྱུ་དང་
ཞིང་ཁམས་དང་། །མཚན་དཔེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །ལྷ་པ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ནི། སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་འདི་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
སྐྱབས་ན་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པ། འགྲོ་འདུལ་སྐྱུལ་པ། སྐྱ་ཆོགས་སྐྱུལ་པ་དང་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བར་མཛད་ཡོད། དེ་ལས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ནི། རང་སྐྱང་

ལ་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆ་འདྲ་ན་འད་དངོས་མིན་པའི་དཔེ་ནི། ནམ་མཁའ་ལྔ་པ་
དངོས་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཆུང་ནང་དུ་འཕྱོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཛིག་པ་རེད། འདི་
རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་སྤྱང་བས་ན་འདི་གཟུགས་བརྟན་
ལོངས་སྤྱོད་སྟོན་པའམ་ཕྱེད་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ། འདི་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
སངས་རྒྱུ་རང་སྤྱང་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་པ་འདི་སར་
གནས་སེམས་དཔས་མངལ་བའི་སྤྱོད་པའི་མིང་གིས་བསྟུས་པ་ཞིག་རེད། འདི་ལ་
ཕྱེད་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་གྲུང་བྱ། གཉིས་པ་འགོ་འདུལ་སྤྱོད་པ་ནི། འགོ་བ་
རིགས་དུག་སོ་སོའི་གནས་སུ་དེ་དང་དེའི་སྤྱང་བ་དང་མཐུན་པར་རིག་པའི་སྤྱོད་བུ་ཐུབ་པ་
དུག་ཏུ་སྤྱོད་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་རེད། དེའང་ལྟའི་ཐུབ་པ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན།
ལྟ་མིན་གྱི་ཐུབ་པ་ཐག་བཟང་ནས། དཔུལ་བའི་ཐུབ་པ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཐང་ག་དང་
ཅཱྱའི་ནང་དུ་བྱིས་པ་འདྲ་ཁོ་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། འདི་རྣམས་ཆོག་ལ་མི་
ཏྲོན་དོན་ལ་ཏྲོན་དགོས་པའི་ཆ་ཡིན། རང་རེ་མིའི་འཛིག་ཏྲོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྤྱོད་
སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཐུབ་པར་སྤྱང་ནས་འདུལ་བ་རྣམ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རེད།
དེའང་སྤྱོད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་འདུལ་བས་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱི་མཐོང་སྤྱང་ལ་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། གསུང་ཐེག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པས་འདུལ་བ་ནི།
ཐེག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ།
ཐུགས་མ་དོན་པར་ཤེས་པས་འདུལ་བ་ནི། རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་སྤོན་གནས་ཀྱི་
རྒྱལ་པ། །དུས་ལས་གཡོལ་བར་འགྱུར་སྤིང་གྲུང་། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱོད་
རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱུ་དུས་ལས་གཡོལ་མི་སྤིང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་
གསུམ་དང་འགོ་བའི་སེམས་རྒྱུད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ནས་དུས་ལས་ཡོལ་བར་མེད་

པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ། །སྒོན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་འདུལ་བས་
ནི། མི་ཟད་རྒྱན་འཁོར་གསུམ་གྱི་བཀོད་པས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། སྒྱུ་མི་
ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་གཟུགས་སྒྱུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་གསལ་བ་དང་། སྒྱུ་
གཅིག་ལ་ཞལ་ཕྱག་མང་པོ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆ་བྱད་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས། རྣམ་
སྒྲུང་གངས་ཆེན་མཆོག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཆོན་ན་ཕྱག་གི་པར་གཅིག་གི་སྟེང་ན་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུང་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དབྱངས་
གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཆོས་འགོ་དྲུག་སོ་སོའི་སྐད་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ།
ཐུགས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པས་འགོ་བ་འདུལ་
བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་སྒོན་ལས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་
རེད། འགོ་བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་ན། མདོ་སྡེ་གསེར་འོད་དམ་
པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །བཀོད་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་
བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་འབྱུང་བ་རེད།
སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུལ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་གྱི་
རྣམ་འབྲུལ་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་འཆར་ནས་དོན་མཛད་པ་ཡང་། ཡིད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་
བའི་ཆོས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་རི་བྲག་དང་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་སོགས་སྒྱུ་གསུང་
ཐུགས་གྱི་རྟེན་རང་བྱོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། གནས་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་
པ་ཤར་བ་རྣམས་དང་། དེ་མ་ཟད་སྒྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་ལྷག་རས་
མིས་ཐགས་སུ་བྲག་པ་ལ་སོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་དང་།
བྱུ་དང་སྒྱེད་ཆེལ། ཁང་བཟང་དང་། པར་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། བྱ་
དང་རི་དྲགས་གོང་བྱེར་སྒྲོང་མོ་བ། །གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་མཐུན་

དུ། །སྒྲ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བར་ཤོག། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་།
 སྒྲིམ་རབས་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བཟོ་དང་སྒྲེབ་མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་བའི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར། དུས་
 ལས་ནམ་ཡང་ཡོལ་བར་མེད་པར་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ལ་ཟད་པར་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། གདུལ་བྱ་རང་སྒྲུང་གིས་བསྒྲུས་
 པའི་སྒྲུལ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་མེད་ན་འདུལ་བྱེད་དབྱིངས་སུ་ལུབ་པ་དེ། ཅུ་
 སྟོང་ཟླ་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ཐམས་
 ཅད་དང་པོ་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་མཐའ་དབྱིངས་ཀྱི་རང་དུ་སྒྲོམ་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན།
 སྒྲུལ་སྒྲུ་ལོངས་སྒྱུར་བསྒྲུ། ལོངས་སྒྲུ་ཚོས་སྒྱུར་བསྒྲུ། ཚོས་སྒྲུ་དེ་བཞིན་ཀྱང་སྟོང་
 གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་གཞོན་ལུ་བུམ་པ་སྒྲུའི་དབྱིངས་ན་བཞུགས་པ་ཡིན། འགྲོ་
 གོལ་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་འབྱོར་སྤང་རྟག། ཅིས་པ་ལྟར་རེད། འདིའི་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་
 རྟག་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་མཚོག་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་
 སྒྲུལ་བ་དང་འཚོམ་པའི་ཞལ་ནས་གསུང་བའི་བཀའ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ།
 རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྟོན་ས་ནམ་པར་བཞག་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་བདེ་བར་
 གཤེགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཚོས་ངེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྟན་ན། ཞལ་ནས་
 གསུངས་པའི་བཀའ་ནི། ཚོས་སྒྲུས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་ལ་གསུངས།
 གསུངས་ཚུལ་རང་གི་དོ་བོས་གསུངས། ལོངས་སྒྲུས་རང་སྒྲུང་རིག་པའི་འཁོར་ལ་སྒྲུ་
 ཚོག་བཟོ་དེ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས། སྒྲུལ་སྒྲུས་འཁོར་ནམ་པ་བཞི་ལ་
 ཚོག་སྒྲེབ་སྒྲོར་ལེགས་པའི་སྟོན་ས་གསུངས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི།

སྟོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སློམ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡོད་ལ། སྐྱུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
བཀའ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུག་གིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྟེན་
སྟོང་པོའི་སྐྱེ་བོར་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་མདོ་སྤེལ་བཅུ་པ་འཆད་པའི་སྟོབས་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་
དང་། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་སོལ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས།
འཇམ་དཔལ་གྱིས་མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་སོལ་བའི་མདོ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཟབ་མོར་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པས། སྐྱུ་རས་གཟིགས་དང་ལྷ་རིའི་བྱ་གཉིས་ལ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། སྟོན་པ་
འདི་ཡི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས། །བྱའམ་ཤིང་བུ་རྟེན་དང་། །པརྟོ་དག་དང་དཔག་
བསམ་ཤིང་། །རྩ་བེ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། །རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
ཕྱིར། །དེ་དག་བཀའ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་
ན་ཆོས་སུ་སྐྱེ་བ་མཆོག་དམན་སུའི་ངག་ནས་བྱུང་ནའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་
ཆེན་པོའི་མཐུས་སྟོན་པར་ཡིན་པས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ཡིན། འོན་རང་
རེས་འདི་ན་བཤད་པའང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ཞེ་ཡིན་
བསམ་ན། དེའང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཤད་པས་མི་ཆོད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་ཕན་བདེ་
སྐྱུན་པའི་ལེགས་ཆ་བཟང་ཆ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པས། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་བཀའ་མིན་ཡང་རྩེས་སུ་གནང་བའི་བཀའི་གྲུ་ལ་དུ་འགྲོ་ན་ཆོག་པ་རེད།
རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་

མཁའ་པ་མཆོད། །དེ་བཞིན་བདག་གི་སྒྲིབ་དག་འདི་ངན་ཡང་། །དམ་ཆོས་
བརྗོད་ལ་བརྟེན་སྤྲད་སྤྲད་མི་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། །འོན་ཀྱང་ཆོག་དོན་
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལོར་བ་ཅན་དང་། །འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱུ་བ་ཅན་བཤད་ན་དེ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་བཀའི་གལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ། །མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། །འཆད་དང་རིག་
པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་
ཐོབ་པ། །ཅེས་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པས་ན་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཅན་པོ་ཡིན། །དེ་ལྟ་
བུའི་བཤད་མཁན་ནི་ལོག་པའི་ལམ་སྟོན། །ངན་པའི་ལམ་རྒྱུ་མཁན་བྱེད་པ་རེད།
དེ་མིན་ཡང་། །མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས། །ཅོལ་རྒྱུད་དབུལ་པོའི་ལག་གི་རིན་ཆེན་
དང་། །ཐོས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པོའི་ཁ་ཡི་མན་དག་གཉིས། །མན་ན་ཀྱང་མི་ལོན་ཟངས་
ཁའི་ལོར་བུ་བཞིན། །གཞན་ལ་བསྐྱུ་འདི་བྲེལ་བར་ལངས་འདིར་ལྟོས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ངར་འབྲེལ་ལངས་ནས་འདུག་ཡོད་པ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་
གཉིས་ཡོད། །ང་ཅན་པོ་ལ་ཡག་རྒྱུ་ཡོད་ནི་མ་རེད། །དེས་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་
བཀའ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའི་དོན་ཤེས་སོང་བ་རེད། །རྗེས་སུ་གནང་བའི་
བཀའ་ནི། །སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རྩལ་བསྟན་སྐབས་ན། །སངས་རྒྱུ་
རང་ཉིད་གྱིས་ཞལ་ཆེམས་བཞག་སྟེ་དོ་ཏན་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། །ང་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས། །འདུལ་བ་ལ་སྤྱང་། །མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་
ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ན་བཀའ་ཡིན་པར་བྱངས་ཤིག། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ནི་
རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའི་སྟོན་བསྟན་པ་ཡིན། །དེས་ན་འདུལ་བ་ལ་མི་སྤྱང་།
མདོ་སྟེའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་ །ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། །སུའི་ཡིན་བྱས།
སུས་བཤད་ན། །མིང་སུས་བཏགས་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་ཇི་ཅུ་རྒྱུ་རུང་།

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་བླ་མ་དགེ་ལཱ་པའི་ཞལ་ལུང་།

སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་ལས་སྒྲིག་པའི་བཀའ་འགལ་མཁམ། བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པ། ལུས་ལ་ཐོན་ན་སྒྲར་ལག་པས་འགོ་བ་དགོས་རྒྱུ་ཅན་པོ་དེ་ཡིན་ནི་རེད།
འདུལ་བ་ལ་སྒྲར་། མདོ་སྒྲེ་ལ་འཇུག་ ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ།
དོན་མཐུན་དོན་སྒྱུར་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱིང་སྒྲིག་ཐེང་པོ་གྲོན་པ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། མཆོད་པར་འོས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ཆ་ཡིན་པེས་རེད།
དེས་ན་རང་རེས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བཀའ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཅི་འདྲ་རྟེན་དགོས་
པའི་སྒྲོར་དང་། ཅི་ཞིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྒྲོར་དང་། རང་རེས་འབད་པར་བྱས་
པའི་དོན་སྒྲོ་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་གཏད་ས་འདྲ་བོ་ལ། འུ་
ཅག་གིས་དམིགས་བསལ་གྱི་བག་ཆགས་ཞིག་འཛོག་རྒྱུ་སྒོམ་དུ་འགོ་བར་བྱས་ནས།
བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྒྲུབ་གྱིས་འཛོན་སྒྱུང་སྤེལ་
བའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་འདི་ལ། དགའ་སྒྲོ་དང་བའི་འདུན་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་
སྤོན་ལས་རྒྱུད་མི་གསོན་པའི་ཆེད་དུ། ཐེག་མཆོག་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་ལམ་ཟབ་
མོ་གང་ཞིག་འཆད་ཉན་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་གི་ཐེག་ལེ་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཆན། སྟན་མོང་སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐས་འདི་
ཉིད་འཆད་ཉན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བགྱི་བ་ལ། དངོས་གཞི་བྲིད་ཀྱང་བདུན་པོ་བྲིད་
སྒྱུང་དང་བཅས་པ་སོང་ནས། ད་དེ་རིང་སྐབས་གྱི་དོན་བསྟན་བ་དང་། མཐའ་མར་
དགོ་བ་མཇུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དགོ་བ་བསྟོན་བ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟན་པ་རེད།
དང་པོ་སྐབས་གྱི་དོན་བསྟན་བ་ནི། **འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་སྒྱུང་རྣམ་པ་བདུན་པོ་ནི།**
ཞེས་འུ་ཅག་གིས་ད་སྒོམ་གྱི་ཆོས་བྲིད་དང་བྲིད་སྒྱུང་བྱས་པ་ལ་ཕྱི་བསྟན་ཤིག་བྱེད་ན།

སེམས་སྒྲིང་རྣམ་པ་བདུན་འདྲིའི་མན་ངག་གཞུང་གི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན།
སེམས་སྒྲིང་དང་པོ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བསམ་པ་དང་། གཉིས་པ་
བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྲུང་བ་བསམ་པ། གསུམ་པ་རིགས་དྲུག་གི་
སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲུ་ཞིང་། ལས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་ཅིང་དཀར་པོ་
དག་བའི་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཞི་པ་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་ཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་
པར་བྱ་ཞིང་། ཐབས་གང་གི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲུམ་པ། ལྷ་པ་གདམས་པ་
ཆེད་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་། དྲུག་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོངས་
སྒྲིང་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་ཅི་དང་འབྲུག་བ། ཇི་ཙམ་ཡོངས་སྒྲིང་པ་ཙམ་གྱིས་སྟག་
བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་བསམ་པ། བདུན་པ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་སྒྲིང་བ་སྟེ།
ཁར་སང་གོང་དུ་སོང་མ་ཐག་པའི་བདེ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ། གསལ་
སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ། ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བ་དང་གསུམ་
པོ་དེ་བྲིད་རྒྱུ་གཅིག་ལ་བཙུགས་པའི་སེམས་སྒྲིང་ས་བཅད་བདུན་པོ་སོང་བ་རེད། **འདི་**
ལྟ་བུའི་སེམས་སྒྲིང་གི་མན་ངག་བདུན་པོ་དེ་ནི། གོ་ལོ་ཐོས་ལོ་རྒྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་ཁ་
ཙམ་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར། **འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟུན་ནམ་བཙོན་ཁང་ལྟ་བུའི་**
འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་སྟག་བསྐྱེད་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་ཤེས་པའི་སྟག་བསྐྱེད་དང་། **སྒྲིབ་ཤས་ཡིད་ལ་བྲན་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ས།**
སྒྲིར་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། **ཁྱད་པར་དུ་ང་ཆོས་བྲིད་བཞིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་**
སྒྲིན་འབྲིད་བྱེད་པ་དང་སྒྲིང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་རབ་ན་བྲིད་རྒྱུ་རེ་ལ་ཞག་གསུམ་རེ་
སྟེ་ཞག་བདུན་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གསུམ། **འབྲིང་ན་ཞག་བཅུ་བཞི་འམ།** **ཐ་**
ནའང་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་དང་རང་

རྒྱུད་འབྲེས་དེས་པར་མ་བྱས་ན། ཆོས་བྲིད་དུས་བྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གདབ་པ་དེ་ལུང་
ཉན་པ་ལྟ་བུས་སྒྲོ་ངན་གོམས་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ལས་སུ་རུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྲིད་
འདི་ལ་སྒྲིན་བྲིད་དང་མོས་བྲིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ལ། སྒྲིན་བྲིད་དེ་
གོ་ལོ་ཐོས་ལོ་ཙམ་གྱིས་ཐོག་ན་བཞག་པར་མ་ཡིན་པར་སྒྲིམས་ཀྱང་སྒྲོབ་མར་དངོས་སུ་
ཕན་བཏགས་རྒྱུའི་འདུན་པས་སྒྲོབ་མ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཆོད་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་བཤད།
སྒྲོབ་མས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གནད་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་པར་རང་རྒྱུད་ངོ་མ་དང་འབྲེས་ཐབས་ཀྱི་
ལག་བྲིད་དེ་ལ་རྒྱུས་སུ་ཞུགས་ནས། དཔེར་ན་གཤེག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་བྱ་འཕུར་ན་
གནམ་འཕང་ཆོད་པ་བཞིན་དུ། སྒྲིམ་གཉིས་ཀས་འབད་པ་དོན་དུ་ཁེལ་ནས།
རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བོན་སྒྲིན་པའི་གསོས་རེ་ཐེབས་པ་ལ་སྒྲིན་བྲིད་དང་།
དད་པས་འཇུག་པའི་མོས་པ་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་བྲིད་རེ་ཞུས་ནས། ཆོས་བྲིད་
ཀྱི་གྲལ་ལ་བསྐྱད། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དད་མོས་ཀྱི་འདུན་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ་
མོས་བྲིད་གསུངས་པ་ཨེ་མི་ཡིན། འདིར་སྒྲིན་བྲིད་ངོ་མ་དང་མོས་བྲིད་དེ་དང་ཆ་འབྲེ་
བ་ལ་གསུངས་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ། འུ་ཅག་གིས་རྒྱས་པ་ལྟར་དུ་བདུན་གསུམ་ཉི་ལུ་ཅ་
གཅིག་ཡན་ལ་སོང་བ་རེད། ཆ་མཉམ་གྱི་བྲིད་རྒྱུད་རེ་ལ་བྲིད་སྒྲིབ་ཉིན་གསུམ་རེ་
བྱས་པ་མ་རེད་དེ། གནད་ཆེ་བའི་བྲིད་རྒྱུད་རྣམས་ཉིན་གསུམ་རེ་དང་བཞི་རེ་དང་ལྔ་
རེ་ལ་བྱས་པ་རེད། དེའི་ཞོར་ལ་འབུམ་ལྟའི་བསགས་སྒྲིབ་རྣམས་འགོ་རེ་བཞག་སྟེ་
སྒྲིན་ཆད་མཇུག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིགས་སྒྲོན་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་འཕོ་བ་
རྣམས་ཀྱང་མཉམ་དུ་བྲིད་སྒྲིབ་དང་སྒྲུགས་ཏེ་གང་གཅེས་གཅེས་དང་། གང་དམར་
དམར་བདམས་ནས། དུས་ནི་ཡུན་སྐྱོང་རིག་པའི་རྣམ་གངས་མང་། །ཆོ་ཡི་ཆོད་
ཀྱང་ཅི་ཙམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་པས་ཁུ་ལས་འོ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །གང་ཞིག་

གཅེས་པ་དེའི་སྒྲིང་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། རང་ཉིད་གྱིས་འབད་པ་
མ་ཞན་ན་དེ་ལོའི་ཆོས་བྲིད་འདི་གཅིག་པུས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གོལ་བ་ཐོབ་རུས་པའི་
དགོས་པ་དོན་ལྡན་གྱིས་བཤད་པའི་ཉམས་རེད། མི་ལམ་དང་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་
རྣམས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ཆོས་དུག་ཀྱང་ཞོར་ལ་ཆང་
ཡོད་པ་རེད། རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་རུས་ན་ཆོས་གྱིས་རུས་རྒྱུ་ཅན་པོ་ཡིན། **ཨོ་**
རྒྱན་ཆེན་པོས། གོང་དུ་གསུངས་པའི་བྲིད་རྒྱུ་གི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཤར་འདོན་ཞིག་
བྱས་པའི་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཁོར་བའི་གནས་རྒྱལ་འདི་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་ཞིང་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུག་བསྐྲུལ་བའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་རྒྱུ་དེ་དང་། འཁོར་བ་དེ་ལ་སྒྱུ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྲུལ་བར་བསམ་
པའི་སྒྲིལ་ཤས་དང་། འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ཉིད་དང་བསྐྱེད་པ་
ཉམས་སུ་མ་སྒྲུངས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཁུས་པས་གོ་མི་ཆོད།
དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཞིང་ཆོས་ཁུས་པའི་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་ཅེས་
གདམས་པ་ལག་བཅང་གི་རྒྱལ་དུ་གོ་སྒྲིལ་ཉན་བདེའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་
ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྲུལ་བྲན་པ་དང་སྒྲིལ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་མེད་པར་གདམས་
ངག་ཉམས་སུ་མ་སྒྲུངས་ན། དཔེར་ན་བགྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེ་བར་གཏུངས་བ་དག་ལ།
ཟས་སྒྲོམ་ལག་ན་ཡོད་པའམ། འོངས་མ་སྦྱད་ན་བགྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྲུལ་སེལ་བ་
དེའི་ལ་ཟས་སྒྲོམ་གྱི་ཕན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་ཕན་པ་མི་ཡོང་ཞིང་། ངེས་
པར་བཟའ་བརྟུང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་
གཞི་ནས་འཁོར་བ་བྲི་མུན་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་འབྲུག་པར་གོ་ཞིང་ཤེས་ནས། ཆོ་འདི་དང་
འཁོར་བའི་བདེ་བར་ཞེན་པ་མིན་པར་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགོ་བ་དང་ཆོས་ཐར་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བས་

སྒྲོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོག་སྐྱེས་སློམ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་པས། **འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་**དོན་དུ་གཉིས་བ་དང་། དེ་
ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་གོ་འཕོ་བའོ་ཞེས་སྒྲོ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་ལ་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་ཤེས་ཤིང་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཞིག་རེད་ཐུབ་ངེས་སོ། **ཞེས་གསུངས་ལ།** མན་
ངག་གི་**རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྒྲོ་བ་མའི་རྒྱུད་**མ་དུལ་བར་ཞིང་ས་ཐགོད་ལྟ་བུ་དེ་**ཤིན་ཏུ་དུལ་**
ཞིང་ལས་སུ་རུང་བ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་སྐྱེས་ནས་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚོ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་རྩོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བྲིན་དང་།
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཕ་བ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྲིན། འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་
སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་བསྒྲོམ་བསྐྱེས། མཐུན་རྒྱུན་ཆོག་ས་བསགས་པ་
མཆུལ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བདུན་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་གཅོད་པ་ཀུ་སུ་ལུའི་ཆོག་ས་
བསགས། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་
སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིན་དེ་**དུག་དང་།** འུ་ཅག་གིས་འབུམ་ལྷ་བསགས་སྒྱུང་བྱ་བའི་
སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད། ཡིག་བརྒྱ། མཆུལ། དེའི་སྒྲོང་དུ་ཡན་
ལག་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་འཆོལ་བ་དེ་རེད། འདི་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཐུན་
མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་ལ་ལྟོས་ན་ཐུན་མིན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན་ཡང་། ད་རུང་དངོས་གཞི་
བྲིན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་འཁོར་འདས་རུ་ཤན་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་
གོ་བྱེད། དངོས་གཞིའི་ལམ་ལ་སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲིན་བྱེད་དབང་
གི་དགོས་པ་གསུངས་པ་ནི། སྐྱེར་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་དུག་ལྷན་
གྱི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་རྩོམ་དང་། གསུང་རྩོམ། ཐུགས་རྩོམ། ཡེ་
ཤེས་རྩོམ་སྒྲོ་རྩོམ་བཞིའི་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་ནས་ཡོད་པ་དེ། བརྟ་ཐབས་རྟེན་འབྲེལ་

ཞེས་པ་དབང་གོང་མ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིག་རེད། **བད་ཐབས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་**
ཚོགས་རང་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་སང་པར་བྱས་ཏེ། **སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་**
ཡེ་ནས་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་**སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་**ལས་ཅན་
གྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དབང་ཡིན་ལ། དབང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་རྒྱུད་པས་མི་
ཚོགས་པར་སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་དགོས་པས། འདི་མན་ཆད་གྲོལ་བྱེད་ཁྱིད་གྱི་རིམ་པའི་
གོ་དོན་དང་དགོས་པ་གསུངས་པ་རེད། **གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་**
ཅེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རེད། ཇི་ལྟར་བཤད་ན། གཟུང་
འཛིན་འདི་སྒྲིན་མིན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་ན་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་ཡུལ་བྱེས་ནས། ཐག་ཁྲ་
ལ་སྒྲུལ་འཛིན་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཐག་པ་ཁྲ་བོ་ལ་སྒྲུལ་ཡིན་སྒྲུང་ཤར་ནས་
འབྲུལ་དུས་དེར། ཐག་ཁྲ་གཟུང་བ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པ་རེད་
ཟེར་རྒྱུ་མ་རེད། དེ་སྒྲིན་པའི་གཏམ་ངོ་མར་རེད་གསུངས་པ་རེད། འབྲུལ་སེམས་
གྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་མིག་ལམ་ལ་ཐག་ཁྲ་རིག་དུས་སྒྲུལ་རེད་བསམ་པའི་དེ་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་རྣམ་རྟོག་དང་པོ་དེ་གཟུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་རྟོག་སྒྲིན་མ་ལ་རྟོག་
དཔྱེད་ཞུགས་པ་དེ་འཛིན་པ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་
པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་འཛིན་ལ་ཤར་བའི་སེམས་ཉིད་བདག་མེད་ལ་བདག་དང་།
སྒྲུང་བ་གཞན་མེད་ལ་གཞན་དུ་བཟུང་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན།
དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་**བྲན་རིག་**གི་སེམས་ཀྱི་
སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་དང་པོ་སྒྲེབ་མེད་པ། སྒྲེབ་མེད་པས་མཐར་འགག་པ་མེད།
སྒྲེབ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞིག་བར་དུ་གནས་པ་ཡོད་དོན་མེད། **སྒྲེབ་མེད་པ་གནས་**
གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རོལ་རྩལ་ཏེ། རོལ་པ་འདི་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུལ་འི་རོལ་པ་

ལྷ་བུ་ལ་གོ། ཕྱལ་རུས་པ་ལ་གོ་དགོས་གསུངས་པ་རེད། གཞི་མེད་རྩ་བུ་གི་
གནས་ལུགས་དངོས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱལ་དུ་རྒྱ་དེ་བྱ་རྩལ་མེད་པར་སྒོ་འདས་ཆོས་སྒྲིའི་
དགོངས་པ་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་གོལ་བྱེད་ཀྱི་བྲིན་ཅེས་གསུངས་ལ། འདིའི་ཐང་གི་
བྲན་རིག་སྒྲུ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་དང་། གོང་གི་ཆོས་ཉིད་
མི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་དུས་རྟོག་གོ་བ་ཞིག་གིས་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཡོང་ན། འདིའི་མི་
རྟོག་པ་འདི་སྒྲུབ་རྟོག་རེད་དང་དགག་རྟོག་གང་རེད། དེ་གཉིས་ལས་འགོ་སར་མེད་
བསམ་ན་ཤེས་ནི་མ་རེད་དེ། དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གཉིས་ཀ་མ་རེད། དེ་
གཉིས་གང་ཡིན་ན་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་རེད། འདི་རྣམ་རྟོག་ལས་འདས་
པས་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ནི་རེད་ཟེར་ན། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོས་པ་དགག་པ་གང་ཞིག་ རྣམ་རྟོག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་རྒྱུ་རེད། ཡང་དེ་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ།
སྒྲོས་བྲལ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག་ སྒྲོས་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་རྒྱུ་རེད། སྒྲོས་པ་མ་ཐལ་དག་ཁེགས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲོས་བྲལ་
རེད་བསམ་པའི་འཛིན་པ་ཞིག་གང་ན་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་ད་དུང་སྒྲོས་པ་མ་ཁེགས་པའི་
རྟགས་རེད། ལར་བསམ་བྱ་དང་བསམ་གཞི། རྟོགས་བྱ་དང་རྟོགས་གཞིའི་བྱང་
པར་དུ་ཐྱེ་དགོས་པ་རེད། དེ་མ་ཐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། མ་བརྟག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
གཏམ་དང་ཐལ་ངག་རེད་འགྲོ་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ད་ལྟ་དེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་
རྟོགས་པ་པོའི་ཐང་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་ན། དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཞིག་
གིས་དབྱེད་ན། མཐར་དབྱེད་མཁའ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་གོལ་བའི་གནད་

གྱིས་སྒྲིལ་གཤམ་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་ལ་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་འཆིང་
 བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་རེད། གཞལ་བྱ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་རྒྱུར་
 པས་གཞལ་ལུས་རྒྱུའི་དོན་མིན་ལ། དེས་ན་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པས།
 ཇི་སྤྱིང་སྤྱང་བའི་འདུ་ཤེས་མ་ཟད་བར། །དེ་སྤྱིང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལོན་པར་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་པས། དོན་ལ་སྒྲིཏང་སྒྲིཏ
 མེད་གཉིས། །སོ་སོ་གནས་པ་ཡོད་མིན་དུ། །དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཉིད་
 ནི། །ནམ་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།
 སྤྱང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །སྒྲིང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་
 གཉིས། །ཇི་སྤྱིད་སོ་སོར་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་
 པ་མེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་ཞིག་རེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་
 འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀུན་འཛིག་
 བ། །དེ་ཆོ་ལྟ་བའི་དདུད་པ་རྫོགས་པར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཆོ་
 ཟུར་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་ས་བོན་སྒྲོ་བ་རེད། དེ་ཡན་གྱིས་སྒྲིན་བྱེད་དབང་དང་གྲོལ་བྱེད་
 བྱིད་གྱིས་སྒྲོ་བ་མ་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་ནས་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་
 ལས་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་པ་ནི། **སྤྱང་གྲགས་སྒྲོ་བུར་བའི་བག་ཆགས་རང་ཁ་མ་བརྟ་**
དོན་རྟགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་པ་འདིའི་བརྟ་དོན་རྟགས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་
 སྐྱར་ནས་འཆད་རྒྱུ་རེད། དེའང་མཆོན་བྱེད་བརྟ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མཆོན་བྱེད་
 དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། མཆོན་དཔེ་རྟགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ་**དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་**
གྱི་རྣམ་པོལ་དུ་འཆར་བ་སྤྱང་སྒྲིང་བུ་དུ་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ནང་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་

དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། རྩོགས་རིམ་ནི། རྩོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་
གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་བྱ་བྲལ་ཆོས་སྐྱུའི་དགོངས་པ་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་གོལ་བྱེད་གྱི་བྲིན་གོང་ན་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རྩོགས་རིམ་
གཉིས་གྱི་ལམ་གནད་ཆ་ཆང་བར་བསྐྱུན་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བའི་ལམ་
རྒྱུད་མ་རྒྱ་ཡོག་དང་། ལུང་ཨ་རུ་ཡོག་ མན་ངག་ཨ་ཏི་ཡོག་སྟེ་ནང་རྒྱུད་ཡོག་
གསུམ་གྱི་གནད་དོན་དེ་རྩི་ཆོག་གིས་བཅིངས་པ་སྟེ། དེ་རྩི་ཆོག་གིས་ཇི་ལྟར་
བཅིངས་ན། རྒྱུད་དཀྱག་ཡོད། ལུང་གཙུས་ཡོད། མན་ངག་གཤམ་ཡོད་པ་
ཡིན་ན། དཀྱག་པ་སྟེབ་དགོས། གཙུས་པ་སྟོང་དགོས། གཤམ་པ་མངོན་དུ་
སྤང་བའི་ཆེད་དུ་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་སྟོན་ས་ཞེས། མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞི་ནི།
མ་རྒྱ་ཡོག་གི་སྐབས་ན། མ་རྒྱ་ཡོག་གི་རྒྱ་བདུན་གསུངས་དུས་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་གཉིས་རེད། མཐའ་དུག་ནི། དྲང་ངེས་གཉིས་དང་། དགོངས་
དགོངས་མིན་གཉིས། སྒྲི་བཞིན་པ་དང་ཇི་བཞིན་པར་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་ཏི་
དུག་རེད། ཚུལ་བཞི་ནི། ཆོག་གི་ཚུལ་དང་། སྤྱི་ཚུལ། སྐས་པའི་ཚུལ།
མཐར་ཐུག་གི་ཚུལ་དང་བཞི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་སྟོན་ས་གསལ་
བར་སྟོན་པའི་བཤད་པ་སྟེ་རང་ལུགས་གསང་སྟགས་སྟེ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བོ་བཞིའི་བཤད་
རྒྱུན་ཞེས་པས་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་རྒྱ་བོ་བསྐྱར་ཐབས་དེ་སྟོན་དང་བཅས་པ། ཉམས་
ལེན་གདམས་པའི་རྒྱ་བོ་དམར་བྲིན་གནད་བྱེད་དང་བཅས་པ། དཀྱག་བཤད་གཞུང་
གི་རྒྱ་བོ་འབྲེལ་ཁྲིཀ་སྟོང་ཐུན་དང་བཅས་པ། ཐུག་བཞེས་ཐོན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་བོ་བསྐྱར་
སྤང་དག་སྟགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྟེ་འགྱུར་བའི་**རྒྱ་བོ་བཞིའི་བཤད་རྒྱུན་རྣམ་པར་**
དག་པས་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་སྤང་བ་སྐྱེ་དེ། བྲག་པ་གསུང་དེ་རྩི། དན་ཏྲིག་ཐུགས་

དེ་རྗེས་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རབ་བྱེད། ཡོ་
 རྒྱལ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་རན་ཁར། སྤང་
 གསལ་རིག་གསུམ་ལྷ་སྤྲུམ་ཆོས་སྒྲིའི་ངང་། །སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་འབྱམས་
 གྲས་ཤིང་། །ཟབ་གསལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ། །དབྱེར་མེད་
 ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་རོལ་གཅིག་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ནས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་
 སུ་ཐིམ་སོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ད་འདི་ལ་བྲིད་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཞུགས་སའི་ཐད་ན་སྒྲིན་བྲིད་
 དང་མོས་བྲིད་གཉིས་ཡོད་ན། འུ་ཅག་གིས་འདི་སྒྲིན་བྲིད་མི་ཚད་ལག་བྲིད་དང་སྒྲེལ་
 བས་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་མི་ཚད་གོལ་རྒྱུའི་མོས་འདུན་བྲེད་པ་ཡིན་ན། འདིའི་གལ་ཆེ་བའི་
 མན་ངག་གི་གདམས་དོན་ཚད་མ་དེ་རྒྱུད་མཐོང་ཡོ་བྲེད་རྒྱུད་ཤེལ་ནང་ཡུལ་སྒྲོངས་ལ་
 ལྟད་མོར་ལྟ་བ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་དངོས་སུ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྲེད་ཀྱི་
 དགོས་འབྲེལ་ནང་དུ་བརྩྭ་ནས། རང་རྒྱུད་དོ་མའི་གནད་ཐོག་བཙག་མཁན་ཞིག་མ་
 རེད་ན། དཔེར་ན་ཕུས་ཆོགས་ནད་བཙོས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མགོར་མེ་བཙོལ་བཞག་པ་
 ལྟར་དུ་བེད་མེད་རེད་འགོ་བ་རེད། དེ་རོགས་པས་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཕན་ཐོགས་མེད་
 ལ། ཆོས་གོགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་གྱིས་མ་ཤེས་ན་རང་ཉིད་ལ་བེད་
 ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱུད་ཐད་པ་རེད། ང་ཕོ་བ་བརྒྱག་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱིས་ཟས་
 བོས་པ་འདྲ་རེད་འགོ་བ་རེད། འདི་ན་གསུང་རྒྱུའི་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བ་
 འབྱུང་མི་འབྱུང་དེ་སྒྲ་མ་དེ་རྗེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞི་འོས་གལ་ཆེ། ལམ་བྲིད་ས་མཁན་
 གྱིས་ལམ་གང་ལ་བསྟན་ན་དེ་ན་ཐོན་འགོ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་འདྲ་ལ་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་ཆ་ཚད་ཅི་ཡོད། ཡོད་འདུན་ཡང་མེད་ལ། ཡོད་རུང་མེད་རུང་སྒྲ་མའི་ས་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐུག་པ་མ་རེད། སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་དག་རྒྱ་སྒྲོབ་མ་རང་ལ་རག་ལས་པ་

རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། ངས་ནི་བྲིད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་གྱིས། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། ལམ་བྲིད་གྱི་ལམ་སྟོན་སར་མ་སོང་ན་ལམ་མཁན་གྱི་འགན་མ་རེད། ད་འདི་ནས་མར་སློབ་མ་རབ་འབྱིང་ཐག་སུམ་གྱི་ཆ་ཚད་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྟོན་གྲོལ་གྱི་གདམས་ཟབ་སྟོན་པ་**དེའི་ཆོ་སློབ་མ་རབ་གྱིས་**སྤྱིང་པོ་སྤྲགས་གྱི་གཟེར། འཕྲོ་འདུ་ཕྱིན་ལས་གྱི་གཟེར་སོགས་གཟེར་ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་**རང་རིག་ལ་**དགོངས་པ་**མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་ཐེབས་ནས་དགོངས་པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་ན།** གཞན་དོན་ལ་སྦྱིད་ལུགས་མེད་པ་དང་དགྲ་གཉེན་མཉམ་པར་ཤར་བས་**སྦྱོང་ལ་དང་ལོག་སྒྲུབ་མཐའ་དག་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ།** གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་**གྱི་འཇུག་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ནས་དེ་མེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་གཏང་འབོག་པ།** འདིའི་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེས་ནས་ཆོ་གའི་སྟོན་ས་དབང་ཚུས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་དགོས་པ་མ་རེད། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་ཞེས། གནའ་རྒྱ་གར་ན་སྤང་ཆེན་བུམ་འཛིན་ཞེས་པ་ཅང་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ཆེས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་རྒྱལ་པོ་བསྟོར་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་མིའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་རྒྱལ་པོ་བསྟོར་དར་བ་ལྟ་བུ་དང་། མིན་ཡང་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་དུས་དེའི་ཆེ་ཏྲགས་ཐོབ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཤོག་ལྷ་སོགས་མགོར་བཅིང་བ་དེ་འདྲ་དར་བ་རེད། དབང་ངོ་མ་བསྐྱར་དུས་རིགས་ལྔའི་དབང་ཏྲགས་ཅོད་པན་སྤྱི་པོར་བཅིངས་པ་རེད། ཡང་གསང་སྤྲགས་གྱི་དབང་འགའ་རེ་ལ་ཕྱི་ཕན་པའི་དབང་། རང་རྣམས་པའི་དབང་། གསང་བ་ཟབ་མོའི་དབང་། ཡོངས་རྫོགས་དེ་མེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱུངས་གྱི་དབང་རྒྱལ་ཐོབ་སྤྱི་པོར་བསྐྱར་བ་ཅན་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་མེ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་བཀའ་གཏང་འབོག་པ་དེ་སློབ་མ་རབ་ལ་འབོག་

དགོས་ལ། སློབ་མ་འབྲིང་ནི། རིག་པའི་མཛད་སྤྱོད་རོལ་པ་དང་། །འགྲོ་བྱུག་
འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་གཉིས། །འདྲ་ལོ་འདྲ་ལོ་རྟོར་ར་རེ། །ཞེས་རྟོར་སོ་རྩུང་བྱང་ཡོད་
པ། བཟང་ངན་གང་དུ་འགྱུར་ན་ཆོག་རྒྱ་ཅན་པོ། **སྤང་རིག་བྱུང་འཇུག་གི་རྩལ་མ་**
རྫོགས་ཤིང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་མན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུར་ལྟར་དུ་མཐོང་མན་མང་
པོར་འོང་ཞིང་། **འབྲུལ་གྲོལ་རེས་འཛོག་ཏུ་སྤྱུར་པ་རྣམས་**གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་
གྱི་མན་ངག་བྱིན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་རེས་དུ་འཇུག་དགོས། དེ་མིན་བར་ཆད་དང་དངོས་
སྤྱོད་ལོར་བ་འོང་རྒྱ་ཡོད། བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་རྟགས། འཕེལ་འགྲིབ་ཉམས་ཀྱི་
རྟགས། མི་འགྱུར་གསང་བའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
དབང་དུ་ཤོར་ནས་། **འདྲ་མིན་ལུང་བསྟན་གྱི་བདུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཁར་ཤོར་**
ནས་ལྟར་སྤང་གི་དངོས་སྤྱོད་ལ་སྤྱིང་པོར་སློམས་ཏེ་རང་དོན་མ་འགྲུབ་པར་གཞན་དོན་ལ་
རྣམས་ཤིང་། ད་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་སློབ་ནས་ཁ་བསགས་དང་ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པའི་
སློམས་ལོག་འཆོའ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པས། མཚན་གཞི་བཞག་ན་གཙང་བླ་རྟ་ནག་ཅན་
དང་། རུ་ཏྲ་ཐར་པ་ནག་པོ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་ཆད་ངན་སོང་ལ་སྤྱོད་པའི་ལས་མཐའ་ལོག་
པར་དཔྱལ་བའི་ལམ་མཁན་དུ་མི་འཕྱུན་པའི་ཆེད་དུ། དང་པོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་མཚན་
བཅུགས་ནས་རང་གཞན་དོན་གཉིས་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལུང་ལོག་ ལམ་ལོག་ལ་
འཇུག་མི་བཅུག་པར་ལམ་ཡག་པོ་ལ་འཛོག་དགོས། དེ་སློབ་མ་འབྲིང་ཅན་པོའི་གྲལ་
རེད། སློབ་མ་དབང་པོ་རྩུང་རྒྱལ་བ་སོགས་ཐམའང་སྒྲ་བོ་དང་གྲོགས་པོ་དགའ་བའི་
ཆེད་དུ་དེའི་ངོ་ལ་བལྟས་ནས་འདོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལས་ལོག་པར་བྱ་བའམ།
ཆོས་བེད་སྤྱད་ནས་དེའི་འདོད་པ་བསྤྱོད་པ། ཁ་གསོ་རྒྱལ་འགོ་བས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོང་དང་
སོ་རོམ་སོགས་ཀྱིས། **ཟས་འཆོལ་ལྟ་བུར་གནམ་རིབ་ཅེས་**རྩུང་དུ་ཞིག་ལ་བལྟས་

ནས་ཆེན་པོ་དོན་མེད་དུ་བསྒྲགས་འགྲོ་བ་ལ་ཟེར་བ་རེད། རྟོག་པ་འཇིགས་མེད་བསྟན་
ཉིས། སྤྱོད་ཐར་པ་འདོད་ཟེར་རི་བྲོད་བཟུང་། སྤྱོད་གཞན་ཕན་ཡིན་ཟེར་ཡོན་
བདག་འཛོལ། བློག་པོ་དམ་པར་བརྟུས་པའི་ཆོས་གཟུགས་ཆོའི། རྣམ་ཐར་ཡིད་
ལ་གཙགས་ན་ཨ་རེ་སྟུག། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོར་རྟོག་གི་ཆེད་དུ་གཏན་
དོན་སྤྱིང་པོ་བསྟུབ་པ་བསྒྲགས་སོང་བ། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆེན་པོ་དོར་ནས་མ་ཁ་བསད་
པ་ལ་ཟེར་བ་རེད། དོན་དག་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་དོན་དུ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསགས་
ཏེ་སྒྲིབ་པ་མི་འོས་པའམ་མི་རིགས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་ཏེ་
ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དག་གི་མིག་ལྟོས་ལ་གཞོན་པའི་སྒྲོང་ན་ལང་ཤོར། ཉེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་
ཆོས་བྱེད་ཉམས་ཆགས་ཀྱི་གོང་བུར་འགྲོ་ནི་ཅན་པོ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྒྲོང་ཆེན་
པས། དང་པོ་ལྟར་མཐོང་གསར་ངེས་ལྟག་པར་ཆེ། ཁབ་དུ་མིར་མཐོང་དཔོན་
སྒྲོབ་འགྲོགས་བཤེས་གསལ། ཁ་མ་དག་ར་མཐོང་གཞོན་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་
བསྟུལ། དུས་ངན་འཁོར་ལ་བསམ་ཞིང་སྒྲོབ་འཕེལ། ཁེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཏེ་མ་སོང་བར་སྒྲོག་སུམ་ཞི་དུལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒྲིབ་པས་སུས་མཐོང་གཞན་སྤང་
དང་བ་འདྲན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་དང་། ཆོས་སྒྲིབ་ལ་བསྟུབ་པ་སོགས་རྒྱལ་བ་དགེ་སྒྲིབ་པའི་
ལམ་བཟང་མཐོང་དག་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་བསྟུབ་བྱའི་མན་དག་གི་སྤྱིང་པོར་བྲིལ་ཏེ་
འགག་བསྟུམས་པ་སོགས་མདོར་ན་སྒྲོབ་མའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་སྒྲོན་བརྟགས་པར་
བྱས་ཏེ། སྒྲོབ་མ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་དང་རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁས་ཤིང་། ཕྱི་
སོ་སོ་ཐར་པ་ནས་བཟུང་གསང་བ་རྟོན་ཐེག་པའི་བར་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། སྒྲོམ་པའི་
གནས་ངེས་པའི་གནད་བཀག་གི་རིམ་པ་རིགས་དང་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་སོ་སོར་བྱེད་
པས་ཆོགས་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། གདུལ་བྱ་འདྲན་པའི་བླ་མ། བསྟན་པ་

སྒྲེལ་བའི་བསྟན་འཛིན་ངོ་མ་ཞིག་བྱེད་ན། དེའི་མཚན་གཞི་ནི། **རྒྱལ་བའི་གདུང་**
འཛོལ་པ་ལ་དཔལ་བ་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་དང་། **ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་པར་**
འབྱུང་གནས། **ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།** **མངའ་རིས་མ་རྒྱ་པརྟེན་པར་**
གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་གིས་མ་རྟེན་འཛིན་པའི་སྒྲིང་པའི་དཔེར་ལོས་སུ
སྤྱར་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་སྒྲིང་བའི་ཐབས་དེ་ལྟ་བུལ་ཚོངས་པ་དག་ནི་བསྟན་པའི་སྒོ་ག་
ཤིང་དང་། **ཆོས་རྗེ་དང་སྐྱབས་རྗེ།** **རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྟན་བདག་** **མཁན་པོ་**
དང་སྤྱུལ་སྤྱ། **མིང་ཆེན་པོ།** **ཐོབ་གོ་གནས་མཐོན་པོ།** **ཆེ་གོ་མའི་སྤྱུལ་སྤྱ་ལ་**
སོགས་པ་མིང་བཟང་པོ་གང་དང་གང་བཏགས་ཀྱང་། **ཡི་གེ་ཐེལ་འབྱར་མ་ཅི་འདྲ་**
བྱེད་ཡོང་བ་དང་། **དེང་སང་ཡི་གེ་ཐེལ་འབྱར་མ་མང་པོ་འབྱེད་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་རེད།**
ངའི་སར་ད་ཞག་རྒྱང་པ་ལའང་ཐེལ་འབྱར་མ་མང་པོ་བྱེད་བྱུང་། **ཁ་སང་ད་ཞག་ཐེལ་**
འབྱར་མ་ཞིག་ལ་ལན་ཞིག་བྲིས་ཡོད། **དེ་རིང་བྱེད་མེད་མ་གཏོགས་འུ་ཅག་ཁོམ་དུས་**
ཤིག་ལ་བཏོན་ན་ཆོག་གི། **དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་རྟེན་དང་ཁུངས་སྤྱད་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་**
དུག་ལྔ་དང་དུག་གསུམ་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་འབྱུར་བ་དང་། **བྱུང་པར་དུ་གཏི་མུག་གི་**
དབང་གིས་ཚོངས་པ་དང་། **ཚོངས་པ་དེ་ལ་བཏོན་ནས་ལོག་པའི་ལམ་དུ་རང་ཉིད་**
འཇུག་ཅིང་། **རང་ཞུགས་པས་མི་ཚད་བསོད་ནམས་དམན་པ་དག་ཀྱང་ལམ་ལོག་**
པར་འབྲིད་ཅིང་ལམ་བཟང་ལ་མི་སྒྲོལ་བར་ངན་པའི་ལམ་དུ་སྒྲོལ་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་དེ།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དོན་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དཀྱུས་གཙིག་ཏུ་བཀྲལ་བའི་
མན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པའམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
པ་ངས་སྒྲོན་གྱི་བྱི་བ་དུག་པ་ཅན་པོ་དེ་ལ་གོ་ན་ཆོག་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
བས། **གསང་སྤགས་སྤྲ་འབྱུར་གྱི་དོན་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤག་པར་འཛིན་**

པར་འཆོལ་ཞེས་དྲེང་འཛིན་དམ་པར་གྲགས་པ་དང་། ཉམས་ཆུང་གྱི་ནས་འཛོ་
བའི་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་སྟེན་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཁེངས་དྲེགས་དང་
སྟེམས་ཤིང་སྒྲོམ་པའི་སེམས་མེད་པའི་ཡིད་གྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་སྟེ།
ཞེས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་མན་ངག་གི་གདམས་པ་འདི་རྣམས་
དོན་གྱིས་ཉམས་ལེན་རེ་བྱས་ཏེ། འདི་གཞན་སྒྲོན་འཛོལ་བའི་ཐུར་མར་རེད་མི་ཤོར་
བར། རང་སྒྲོན་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་ཞིག་ཏུ་བབྱང་སྟེ། རང་རྒྱུད་གྱི་དོར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་
དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ནི་རང་གཞན་སུའི་ངོས་ནས་ཡིན་ཡང་གལ་ཆེ་བ་རེད། འདི་སྤྱེ་འགྱུར་
རྒྱུ་སྟེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཆོན་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བས་གསང་སྤྲགས་སྤྱེ་འགྱུར་བའི་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྲག་པར་འཛིན་པར་འཆོལ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་མི་ཉམས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་
འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་ལྟ་བུའི་གདམས་པའི་སྟིང་བཅུད་སྤྲགས་ཉམས་སུ་
བཞེས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་གལ་ཆེ་བ་རེད། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བཀྲལ་བའི་རིགས་པ་འདི་ལྟ་བུས་རང་སྤྱོད་གང་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་རིས་མེད་གྱི་
བསྟན་པ་དེ་ཚུལ་དེ་འདྲས་འཛིན་དགོས་པ་རེད། བྱུང་པར་དུ་དེ་རིང་ཁར་རྩང་གི་དུས་
ཆོད་དང་བསྟན་ན། གནས་སྤབས་སྤང་ཚུལ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་འདུག་པ།
ཇི་ལྟར་མཆོན་མོ་ལུན་ནག་སྤྱིན་རུམ་ན། །སྒྲོག་འགྱུར་སྤྲེད་ཅིག་རབ་སྤང་སྟོན་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་རྒྱལ་མ་ན། །འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་སྒོ་
གོས་མཐོང་འགའ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་དང་།
སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་གྱི་སྤྲགས་བསྟེན། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་གྱིས་
སྤབས་རེར་བདེ་བའི་སྤང་བ་རེ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། དུས་ཁོ་རང་སྟོགས་མ་ལྟ་བུའི་

ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ན། དུས་ནི་ལོ་རེ་ལོ་རེ་དན་དུ་འགྲོ། །མི་སྒྲིང་
ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་དན་འགྱུར་དུས། །ཞེས་གསུངས་ནི་ཨོ་ཡིན་གོ། ཇི་ལྟར་བཟང་ཟེར་
རུང་སྒྲིགས་མའི་རང་གཤིས་བདོ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན། ལྷ་བརྒྱ་ཤག་བཅུའི་བསྟན་
པའི་གནས་ཆད་ཀྱི་ནང་ན་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ཙམ་ལ་མ་ཐོན་གྱང་། བསྐྱབ་
པའི་བསྟན་པ་ཡོལ་ནས་ལུང་གི་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་ཐོན་ཡོད་ཆོད་ཡིན་པས། ཅོད་ལྡན་
སྒྲིགས་མའི་དུས་རེད། དུས་དེར་ལྷག་པར་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུའི་མཛུབ་མོ་བཅུག་ས་
ཆོའི་ངོས་ནས་བསྟན་པའི་མཛོས་རྒྱན་བསྟན་པའི་མིག་ལྟོས་སུ་ཕེར་བ་ཞིག་མ་རེད་ན།
གནའ་ངའི་གོང་མ་དང་མེས་དང་ཡང་མེས་དག་གི་ཁྲིད་འདི་ལྟར་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་དང་།
རེད་ནང་བསྟན་གྱི་གསུང་རབ་ནང་ན་འདི་འདྲ་ཡོད་རབས་ཟེར་བས། ད་ཡོད་གང་
ཟག་རང་གི་རྒྱུད་ན་བསྟན་རྒྱུ་མེད་ན་ཡོད་པའི་གསུང་སུ་འགྲོ་དཀའ། ན་ནིང་གི་བྱོད་
རྒྱུད་གིས་ད་ལོའི་ས་རྒྱ་མི་སོས་པ་དང་། །ཁ་སང་གི་ཉི་མ་ངོ་བས་དེ་རིང་གི་གནམ་ངོ་
དན་སྐབས་ལ་བཅད་མི་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། འདིར་བཞུགས་རྣམ་པ་ཆོའི་ནང་ན་མང་ཆེ་
བ་གཞིན་རྒྱུའི་མི་རབས་ཀྱི་མི་རེད། དུས་འགྱུར་ཆེན་པོ་སོང་རྒྱབ་ལ་འཆར་ལོང་རྒྱུ་
བ་ཤ་སྟག་རེད། རེད་ཆོའི་ཆོ་འདྲ་ཡིན་ན་མི་ལོ་བརྒྱ་ཤག་ཁ་ཤས་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་
ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མི་རབས་ཤིག་རེད། འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དེའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་བསྟན་ནས་
སྒྱུང་བརྟན་དང་ཉམས་སད་བགྲིས་པའི་དུས་ཤིག་གྱུང་རེད་སོང་བ་རེད། རྒྱུན་དན་
གོགས་བསྐྱར་ཡང་རེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། གནའ་སྤང་དར་མའི་དུས་སུ་ཆོས་པ་རབ་
བསད། འབྲིང་སྟུགས། ཐ་མ་བྲན་དུ་བཀོལ་ཟེར་བ་རེད་དེ། ད་རེས་དུས་
འགྱུར་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཟེར་ནའང་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། དུས་རིང་མི་ཆོའི་ཆོད་
ཀྱིས་གཞལ་ཡོང་དུས་ད་རུང་ཡང་དམ་པའི་རང་གཤིས་མ་དོར་བས། གསེར་བཟང་

པོ་བསྐྱེད་ན་རྩེ་ཡག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་སྦྱེས་བྲུ་ཆོས་པ་རབ་ཅན་པོ་རེ་རེ་གཉིས་
གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་སྟོག་མཐུད་པའི་མཛད་རྗེས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དེས། ཆོས་བརྒྱད་གྲུབ་
མཐའ་སོ་སོའི་ནང་ན་དེང་སང་མིང་མ་བོར་ནས་རང་གི་བསྟན་པ་རང་གིས་འཛིན་ནས་
བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ནི་རེད། གཅིག་བྱས་ན་རིག་གསར་ལ་སོགས་པའི་དུས་
བྱུང་བ་དེ་རན་ཆུན་དེ་བཟང་ཆུན་དུ་བསྐྱར་ཆོག་རྒྱ་དང་འགྱུར་ཆོག་རྒྱ་ཞིག་རེད་སྟེ།
གནའ་སྐབས་དཔར་གྱིས་བསྟན་པ་བསྟུབ་རྗེས་ཕྱི་དཔར་གྱིས་བསྟན་པ་གཙང་མ་ཞིག་བསྐྱང་བ་
རེད། མིའི་ལུས་ཁམས་དང་འདྲ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལའང་མཚམས་མཚམས་སུ་
གཙང་སྦྲ་དག་ཐེར་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནང་ན་མི་གཙང་བ་ཞིག་
བསལ་རྒྱུ་ཡོད་པས་མ་རེད་དེ། བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་མི་ཡིན་དུས་མིས་མ་དག་པའི་
དྲི་མས་དེ་ལ་སྦྱག་སྲིད་པས་མི་ཆད་སྦྱག་ངེས་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་གསར་རྒྱུང་
གཉིས་ཀའི་མཚམས་འདྲིར་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་ན་བྱེད་བདེ་ནི་རེད། བྱེད་རྣམ་པ་ལ་
མཆོན་ན་ཡང་དཔར་བསྟན་པའི་སྟོག་འཛིན་མཁན་ཡིན་ན། མི་རབས་སྔོན་མ་གང་ཞིག་
ལས་ཀྱང་གཉན་པའི་ཐུགས་འགན་ལྷིད་མོ་ཕྱག་ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བབ་ས་ཡིན་ནི་རེད།
དེ་ཟེར་ན་མི་རབས་བརྗེ་མཚམས་ཀྱི་གསར་རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་མཚམས་མཐུད་མཁན་བྱེད་
ཅག་ཅན་པོ་མ་རེད་དམ། སྤྱི་བོ་ཕོ་ཆེན་ལུ་བོས་ཁ་བ་ཅི་འདྲར་གཤག་ཡོད་ན། ཕྱི་
དོ་ཤེལ་ཆུང་ཡུ་མེ་དེ་ལ་ལོས་འཁོར། མི་རབས་སྔ་མས་ལམ་གང་བསྟན་ཡོད་ན་མི་
རབས་རྗེས་མ་དེའི་ཕྱོགས་ན་ལོས་འགྲོ་བེར་ན། དེ་ཡང་བདེན་པ་རེད། གཏམ་
ཟེར་རྒྱ་སྒྱུ་ངོས་ནས་བཤད་ན་དོན་རང་ངོས་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་ནི་རེད། དེ་
ཡིན་སོང་ན། ས་གནས་འདི་ཆོ་ལ་བཤད་སོང་ན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་བ་རྩོགས་ཆེན་པའི་
གདན་ས་འདིའི་ངོས་ནས་མཆོན་ན། ཤི་འཕྲོ་བརྒྱག་དུམ་རྩོག་མ་རེ་གཉིས་རེ་ལྷག་པ་

འདིས་མི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་ཁ་གངས་ཅན་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་རང་གིས་བསྐྱུང་བའི་ཐོག་
ནས། ཤི་མདའ་དགུ་བརྒྱབ་ཀྱང་གསོན་གྱི་རེ་བ། སྤང་བེ་ཀ་གཟུང་ཡང་ཕྱག་གི་
རེ་བ་བྱས་ནས། རང་འབྲིས་བསྟན་པའི་འོས་འགན་དེ་དུས་བཟང་ངན་ཡག་ཉེས་
གཉིས་ཀའི་སྐབས་རེ་ལ་བསྐྱབས་ན། དེ་རིང་ཁ་རྩུང་འདིའི་རྒྱན་མཐུད་ལ་ཤོག་ཟེར་
རྒྱ་ཟེར་སའི་གཞི་རེ་ཡོད་རྒྱ་བོ་འདི་ཚོ་དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་རྒྱེས་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་
དེའི་བར་དུ་འགན་འབྲི་ལྗོད་མོ་ཕྱག་ལ་མ་འཁུར་ཐལ་ཟེར་རྒྱ་ཡང་མ་ཡོད་ནི་རེད། སྤྱི་
མའི་རྒྱན་ལས་ཕྱི་མ་བྱུང་ནི་རེད། དེ་རིང་ཁ་རྩུང་རང་ཆེ་རང་གིས་མ་བཤད་ན།
སྟན་པ་མིས་མི་བརྗོད་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་ནི་རེད། དེ་གང་ཟག་སྒྲེར་གྱི་རང་བསྟོད་མ་
རེད། གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པའི་མཚན་སྟན་རེད། ལྷ་སྤྱལ་མཁན་གསུམ་མང་
ནི་བོ་གནའ་ནས་རྫོགས་ཆེན་ཚང་གི་བྱད་ཆོས་རེད། ཡིན་ན་མིང་བཟུང་བ་ཅུ་མ་ཞིག་
མ་ཡིན་པར་འདིའི་མཁན་སྤྱལ་གསུམ་པ་འདི་ཚོའི་ནང་མང་ཆེ་བས་འགའ་རེས་འཆད་
ཉན་སྒོམ་སྤྱབ་བྱས་ནས་དོན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན། འགའ་རེས་བཞེངས་སྤྱོད་བྱེད་དེ་
རྟེན་གཞི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མཛད་ནས་མཛད་པ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཡག་ཡིན།
མང་ཆེ་བ་གསེར་སྤྱི་ལི་མ་འདྲ་ཤ་སྟག་ཡིན། འདི་རྣམ་པ་ཚང་མ་གདན་ས་རང་གི་
ཐོག་ནས་འཆར་ལོང་བྱུང་། སྤྱི་གཟུགས་སྤྱི་ཡོན་གཉིས་ཀ་རུ་དམ་གངས་རི་དཀར་པོ་
འདིའི་འབྲིས་འདི་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱིད་བ་ཡིན་ན། བསྟན་པ་སྤྱི་དར་དགོས། གཞུང་
སྤྱི་བྱབ་ཀྱི་འདུ་སྤྱོད་རྒྱས་དགོས། དགོན་པའི་ཡར་རྒྱས་ལ་ཚད་འདི་རེད་ཟེར་ནས་ཐུག་
འགྲོ་ས་ཞིག་མེད། བསྟན་པ་མཐར་རྒྱས་འོང་བའི་སྟོན་ལམ་རྒྱག་གིན་ཡོད་རེད།
གང་ཟག་སྒྲེར་ལ་ཅི་འདྲའི་སྤྱི་ཆེན་གྱི་མཚན་ཡོད་རུང་དམན་སར་འཛིན་དགོས། སྤྱི་
རྒྱུད་དཀྱུས་མའི་འཚོ་བ་སྤྱོད་ཡུལ་བྱེད་དགོས། གཙོ་ཆེ་བའི་ནང་གི་ཆེ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

བསྟན་པ་ཆ་ཚང་རང་གིས་བྱི་དོར་བྱེད་དགོས་ཞེས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། དེར་
སངས་ཆ་གང་ལ་བལྟས་ན་ཆོས་བརྒྱད་མི་གཉེར་བ་དང་རང་དོན་མི་བསྐྱབ་པ་ཞིག་
དགོན་ནི་རེད་དེ། རྫོགས་ཆེན་ཚང་གི་མཁན་སྤྱུལ་རྣམ་པའི་མཛད་པ་འདི་ཆོ་ལ་
བལྟས་ན། རྒྱུད་ས་ཞིག་གིས་དཔེར་མཆོན་གྱི་ཐོག་ལ་བཤད་ན། འབྱོར་པ་ཕུག་
ཇས་ཐད་གྱིས་ཅི་ཡོད་རྒྱུད་ཁྱེར་བཞིན་དུ་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གཏོང་རྒྱ་བོ་འདི་ཆོ་
རྒྱུད་པ་ལ་བསམ་ན་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་བསམ་གྱིན་ཡོད།
དེ་ཡང་མ་ཟེར་མ་གཏོགས། སྒྲོང་ན་ཇས་ལ་ཆགས་པས་མི་རུས་སེམས་གསུངས་པ་
རེད། རུས་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་གིན་མེད་གི། མི་འགའ་རེས་བལྟས་ན་དེ་ཆོ་ལྷག་
བསམ་རེད། ཆོས་མཐུན་གྱི་བགྱི་བ་རེད་དེ། གཏོང་སྒྲོ་གཏོང་བའི་ཐད་ནས་ལས་
ལུགས་ངོ་མ་དེ་འབྲུག་མ་རེད་བསམ་མཁན་ཡོད་རྒྱུ་རེད། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་རྩར་བཅུགས་ནས། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་
གཏོང་དགོས་ནི་རེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་ནི་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་པ་ཞིག་གིས་དེ་འབྲུག་སྒྲོ་
སྒྲིང་པོ་སྒྲེལ་ས་འཆར་འགོད་ཀྱི་རིམ་འབྲི་རྒྱུ་ལ་དཔུས་ཀྱིན་འདུག་ནི་རེད། དཔེར་
ན་པ་རྒྱ་ཐང་འདི་ལ་མཆོན་ན་ལོ་རེ་ལ་ཆོས་འཁོར་མཆོད་པ། སེམས་བསྐྱེད་འབུམ་
མཆོད། ཞིང་སྐྱབ་མཆོད་པ་འདི་གསུམ་ལ་པར་རྩྭ་ཉི་མ་བཙོ་ལྷ་ཙམ་ལ་འབུམ་
མཆོད་ཆ་རེ་ཨོ་འགྲོ་བལྟས་ནས། ལོ་འགའ་རེར་ལོ་རེ་ལ་སྒྲོར་མོ་བྲི་བརྒྱ་རེ་ཙམ་ཞིག་
མཆོད་འབུལ་གྱི་འཐེབ་རྩར་བཏང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡིན། འགའ་རེས་འདི་དེ་འབྲུག་
རེད་ལ། ལོ་རེར་སྒྲོར་མོ་བྲི་བརྒྱ་རེ་དེ་ལོ་བཅུར་གསེག་ན་བྲི་སྒྲོང་ཕྱག་གཅིག་རེད།
མར་མེར་བྱས་ནས་མེར་བསྐྱེད་པ་བས། བཞེངས་བསྐྱེད་རིག་རྒྱ་ཅན་ཞིག་གིས།
དེ་མིན་ན་སྒྲན་ཁང་དང་སྒྲོབ་ལྷ་ཞིག་རྒྱག་ཤོག་དང་བོད་སྤྱི་སྒྲོར་གཉིས་དང་བསྟན་པ་སྤྱི་

གྲེ་ལ་དེས་མི་དགའ་མ། ཡང་ན་དེ་མ་ཙུ་ཞིག་འཇུག་ས་ཤོག་དང་། ས་བོན་སར་
 བཏབ་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་རྒྱ་ཡོད་པ། ཙུ་བ་ལ་ཙུ་སྤྲད་དང་། ལོ་མས་གཏོང་སྒོ་
 གྲེད་ཆོག་ནི་རེད། དེ་འདྲ་བསམ་མཁན་ཡོད་པ་རེད། བྱད་པར་དུ་ཆོང་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་རིག་ཡོད་པ་ཆོས་དེ་འདྲ་བསམ་ནི་རེད། དེའི་ལུགས་སྒོལ་དེ་ལོ་རྒྱུས་གནས་
 རས་མི་དར་བ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད་དེ། འུ་གུའི་བསམ་ཚུལ་ཁ་ཁ་རེད། འདིས་ཆེ་
 བཞག་རྒྱ་མེད་དུང་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་བསམ་
 རྣམ་དག་གིས་མཆོད་འབུལ་བྱས་ན་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ཞིག་འདེབས་འགྲོ་གི།
 འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་མི་ཆོད་ད་དུང་འཕེལ་རྒྱ་ཡོད། དེ་
 རིང་ཁར་རྩེད་བསྟན་པ་ཡང་དར་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲིགས་མའི་རྒྱུད་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་
 བདོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། སྒྲེད་གུའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གཞི་རྩ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡིན།
 དེ་དར་རྒྱ་བོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལ་རག་ལས་ན། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲུ་ཆོ་བཏན་པ་དང་། བསྟན་པ་མཐར་རྒྱས་ཡོང་བ། འཛིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་
 པ་སོགས། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ལ་ཕན་ཁེལ་ཆེན་
 པོའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཞིག་གསལ་ན་གནད་དེ་ཆེ་ཞིང་། འཐམས་ས་དེར་
 འཐམས་དགོས་གི་བསམ་ནི་རེད། སྤྱི་དོར་ཨ་ཁུས་བསྐྱབ་པ་དེ། སྤྱི་དོར་ཆ་བོ་
 ལ་འང་དེ་ལོས་ལོ་བ་སྟེ། འདི་རྣམ་པ་རྒྱུད་བསྐྱུ་གཞོན་པ་ཆོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་པོད་
 ལྷག་བསམ་སྤྱོད་ལ་གཅིག་ལས་གཅིག་དགའ་ནི་འདྲ་དག་དག་ཡིན། རྩོགས་ཆེན་
 ཆོང་གིས་སྒྲ་མ་རེ་རེས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རེས་པ་ཅན་གྱི་བཞེངས་བསྟན་རྒྱ་ཆེ་
 མིག་གིས་རིག་ས་ན་ཡོད་རྒྱུའི་ཕུག་རྩེས་བཞག་ཡོད་ན། སྒྲེར་སོ་སོ་བྲ་ཤིག་རྒྱུད་རྒྱུད་
 རེའི་ནང་ན་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཅི་འདྲའི་མིག་སྒྲོས་ཤིག་ཡག་གི། དེ་ཆོ་དེ་

འདྲ་ཞིག་འོང་ན་བསམ་ནས་དཔེ་སྟོན་རང་ཐད་ནས་ཀྱང་བྱེད་ནི་ཡིན། ངས་ཀྱང་འདི་
ན་པ་སྤྲོ་ཐང་གི་ཆོས་ར་དང་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་སྟེ་གཞུང་རྒྱས་བཅུག་ནས།
ང་རང་ཉིད་སྦྱིལ་བུ་རྩེའི་འགའ་ཅན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་གི་ནང་ན། ཡི་གེ་དུམ་པ་གཉིས་
གསུམ་རེ་ཆོག་སྤྱོད་ནས་དེ་དང་མཉམ་པོར་འདུག་ནི་ཡིན་ཟེར་ནི་རེད། རྩེའི་འགའ་
ཆར་རྒྱུད་བུ་ཡུག་གིས་གཏོར་འགྲོ་ནི་རེད། ཅི་ཡང་ལོ་ནི་མ་རེད། ལོ་ཆེ་དུས་ཅི་
སྟུག་ན་ཁང་པ་དྲོན་པེ་ཞིག་དགོས་ནི་རེད་ཟེར་བས། མི་རང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ཐོག་ལ་
བཞག་ནས། ལྷག་ཀ་འདི་ན་ཁང་ལུ་སར་འབྱར་མ་སྦྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་སྦྱིལ་བུའི་
དབྱིབས་ཡོད་ནི། ལྷོག་ཅིག་གི་ཚུགས་ཀའང་འདྲ་ནི། ངས་འདབ་དུག་པ་སྤྲོའི་
སྦྱིལ་རྒྱུད་ནས་བྲིས་ཟེར་ནས་རྩྭ་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་མཛུགས་བྱང་ལ་བྲིས་འདུག་སའི་འདི་
འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱ་རྒྱུད་དུ་སྤྱུས་མའི་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་དུ་རོལ་
ན་སྦྱིད་ཀྱང་དེ་སྦྱིད་ལ། སྟབས་ཀྱང་དེ་བདེ། ཆོས་མཐུན་ཡང་ཡིན་ནི་རེད།
འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་དུ་རི་ཁྲོད་དང་བྲག་ཁྲུང་ལ་སྟེག་གིན་འདུག་ནི་འདྲ་དག་
དག་ཡིན་ནི་རེད། ངས་ཁྱེད་རྣམ་པ་འགྲོ་དུས་རྒྱངས་འཁོར་སྤྱ་མེ་རེའི་ནང་སྦྱོད།
དེ་ཟེར་གྱིན་ཡོད་ནི་རེད། གནའ་དེ་ལོར་ང་རང་རྒྱངས་འཁོར་གྱིས་རྟེན་རྒྱུད་པར་
སོང་ནས་དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན་གྱི་མི་ལུས་ལྟེན་པོ་འདི་རེད་སོང་བ་རེད། ད་དེ་ཆོ་ག་ཅིག་
བྱེད་ན་བསྟན་པ་ལ་བར་ཆད་ལོས་ཡིན་ཡང་། གཅིག་བྲིས་ན་སྤྱང་མའི་འཁྱུ་ལྷོག་
དང་། རྒྱས་ཉམས་དང་ཞོར་ཉམས་ཀྱི་སྟོགས་ལ་སོང་ནས་བཀའ་ཆད་འཕྲོག་ན་ལོས་
ཕོག་བསམ་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ལས་སྒྲོན་སོང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་ལ་སྦྱིན་ཡོང་།
འོན་ཀྱང་སྟོག་གི་ལྷག་མ་ཞིག་ལུས་ནི་འདི་དམ་པ་གོང་མའི་སྟགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུ་རེད།
བསྟན་འགྲོ་ལ་སྦྱོན་པའི་བྱ་བ་རྒྱུད་རྒྱུད་རེ་འབྲུག་ན་དེའང་ལྷ་དང་སྤྱ་མའི་བཀའ་རྒྱུ་རེད།

མ་གཤིག་མེད་པོར་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའོར་འདི་ཆོའི་ནང་
 རྒྱུ་རྒྱུ་མང་ན་ཉེན་ཁ་ཡོད་ནི་རེད། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ཞིག་གི་སྒྲིམ་གྱི་དང་
 བསྟན་པའི་སྒྲིམ་གཉིས་སྒྲིམ་མར་ཡིན་པས། བྱིད་ནམ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའོར་ལོ་ནི་རེའི་
 རང་དུ་བཞུགས་ན་བཞུགས་རིན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་རྒྱུ་ལའོར་སྒྲིམ་མེད་དང་། ཁ་ལོ་
 བ་བསྟན་པོར་ཡོད་ཁར་ཞོག་ཅེས། ད་རུང་ཡིན་ན་འང་དེ་ཟེར་གྱིན་ཡོད་ནི་རེད།
 ལམ་མ་ཙུ་རྒྱུ་ལས་ཏེ་ལྷ་མ་དཔལ་བས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལས། བཞུགས་ནས་གདན་
 དཔལ་ཁ་འཇུག་སྟེ་བསྟན་པ་འཛིན་ན་ཉམས་དེ་ཆེ་བཞིན་ཡོད་ན་མི་ཤེས་ཏེ། དུས་དང་
 བསྟན་པའི་མཛད་པ་སྒྲིམ་ཆོག་ལ་དགོས་ཆེད་རེ་ལོས་ཡོད་ཅན་པོ་རེད། ད་སྐད་ཆ་
 ཉོག་འགྲོ་བཞིན་འདུག སྐལ་ལྷན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཆབ་ཅེས་པ་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་
 པར་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་དུས། འདིར་བཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིང་འཛིན་པ་བརྒྱ་པུ་
 མང་པོའི་ནང་ན་མཚན་གྱི་གསལ་ཁ་ད་ལྟའི་སྐབས་ན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དམ་པའི་
 སྒྲིམ་བུ། མ་འོངས་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་བབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་ཆོག་ལས་ཆོ་མང་པོ་
 ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་བས་གསོ་ཐུབ་པ་དང་། ཐར་ལམ་ལ་འགོད་ཀྱིས་པ་དེ་འདྲའི་
 ཐར་ལམ་གྱི་འདྲན་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་མེད། རང་རང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ལ་གཏོགས་
 པའི་མེ་ཏྲོག་ཤོག་པའི་ལྷ་སྐལ་དང་ཆོས་སྐལ། མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སེལ་དང་
 དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་འཛིན་རྒྱ་རེ་མན་ངག་གི་གཞུང་འདིའི་མཇུག་གི་གདམས་པའི་
 བཤད་བྱ་ཡིན་པས་མི་ཆད་པར། ཁ་མར་འཁོར་ནས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་ནམ་
 པས་དབུ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་པ་མང་པོའི་ཆོག་ལས་དབུས་ནས་ཆོས་རེ་བཤད་འདོག་བྱས་
 ན་དོན་བཞིན་དུ་གཏམ་བཅོལ་ཅིང་། ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པར་བསྐྱེད་བའི་དགེ་སྦྱོར་
 ཆོས་སྒྲིམ་བཞིག་ཡིན་ན་ཅི་བཤད་རེད་དང་། དཔེར་ན་འོན་པ་ཞིག་གིས་རྩ་མོ་དགོལ་

བ་ལྟ་བུ། འོན་པ་རོལ་མོ་མཁའ་ཞེས་དཔེར་འཛིན་ཡོད་དེར་ཡིན་ན། དེ་དང་འདྲ་
བར་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཁ་ཆོས་བཤད་པ། ང་འདྲ་བས་བཤད་ནི་ཡིན་ཡང་།
བསྟན་ལ་ལྷག་བསམ་དཀར་པོའི་ནང་རྒྱུད་པ་ཞིག་མ་རེད་ཟེར་ས་མི་འགྲོ་གི་ཨ། ང་
འདྲ་ཡིན་ན་དུས་ངན་གྱི་ནང་ན་མི་ཆོ་སོང་བའི་མི། ལར་མ་རྩ་ཐོས་བསམ་པ་ཞིག་རེད་
ཀྱང་མ་རེད། ཏྲ་ཐོག་སྒྲ་མ་ཡིན་ནི་རེད། མཁའ་པོ་ཆོས་བྱུང་ཆོང་ཞལ་བཞུགས་
དུས། ང་ཁོང་གི་སྒྲ་མ་དུན་ལ་སོང་ནས། རེད་གཉིས་ཁ་བརྟུན་ནི་ཅན་པོ།
ངས་ཏྲ་ཐོག་སྒྲ་མ་བསྟན་པ་མི་ཤེས་པའི་མཆོན་གཞི་དེ་ང་རང་བཞག་ནས། བྱེད་ཆོས་
བསྟན་པ་ངོ་མའི་ནང་དོན་རྒྱ་མཆོན་དགོངས་ནི་རེད་ཅེས་ཞུས་ནས་ཁ་བརྟུན་ལ་བབ་
ནི་ཅན་པོ་རེད། རང་འདད་རང་ལ་བརྒྱབ་ན་རང་གི་རིན་ཐང་ཆོད་རང་གིས་ཤེས་ནི་
རེད། གནའ་མཁའ་ཆེན་པོ་བཟླ་བཟླ། དེའི་ཡན་གྱི་ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ།
དེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་རང་རྣམ་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་ལུགས་དེ་ཆོ་ལོ་རྒྱུས་གྱི་ལྷ་སྒྲིང་
ཉན་ན་སྟོན་མོ་ཙམ་རེད་དེ། ད་ཡོད་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ཡོད་
ན་ཡོད་ནི་རེད། དེས་ན་གནའ་ཤྭ་བ་ཉལ་ཤུལ་ན་མདང་དོ་ཆོག་ཤེའུ་ཉལ་ནི་དཀའ་ནི་
དགོན་ནི་གཉིས་ཀ་རེད། དེའི་དགོན་ལུགས་གྱི་མཆོན་གཞི་བགྲང་དགོས་ན་བགྲང་
ཆོད་ཅིག་གང་ན་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཐེང་རིམ་བརྒྱུད་དང་། སྒྲེ་
སྒྲུལ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒོལ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་འདི་ཡུགས་ངོ་མ་དེད་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་མིའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པ་དང་། མིའི་
ནང་གི་ནོར་བུ་འདི་འདྲ་ཡོད་དེར་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་རྣམས་བཀའ་ངོས་ཡིན་
མིན་ཞིག་ཅི་བཤད་ཡིན་ནི་རེད། གནའ་དང་པོ་དུས་ཡག་དུས་བསྟན་པ་དྲངས་གཙང་
ཡིན་སྐབས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པར་བཟུང་བའི་དམ་པའི་སྒྲེ་སྒྲུལ་ཅི་འདྲ་འདྲ་བྱོན་འདུག

འོན་ཀྱང་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ནང་ན་མཚམས་མཚམས་སུ་བར་ཆད་བདུད་དབང་དུ་ཤོར་
ནས་སྒྲོན་ལོག་བདུད་སྤྱུལ་ཡང་དེའི་གྲུལ་དུ་འདྲེས་ཤོར་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་སྒྲིང་སྲིད་པ་རེད།
དེ་མིན་ཡང་ཕན་མེད་གཞོད་མེད་ཕན་གཞོད་གཉིས་ཀ་མི་ཆེ་བའི་རྣམ་མེད་ཐོ་ཡོ་ལ་མིང་
བཏགས་པ་འདྲ་རེད་ཤོར་རྒྱ། ལར་མ་གཞི་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤེང་དང་པོ་དེ་ནོར་ཤོར་ན་རྗེས་
མ་ཆོ་ནོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ས་ཡོད་གི་ཡིན་ན། དེ་ཆོ་གཞོད་ཚབས་ཆེ་ས་ཡོད་གི་
བསམ་རྒྱུ་ཡིན་ནི་རེད། གྲོང་ལྷག་རེ་ལ་དགོན་པ་ཁྲ་ཤིག་གེ་རེད། དགོན་
ཞབས་དེ་ན་གྲོང་པ་སྤྱུ་སྒྲོག་གེ་རེ་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ལུང་པ་རེ་ལ་དེ་འདྲ་རེ་རེ་ཡོད་དར་སོང་
དུས། བར་ཅིག་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཟེར་རྒྱུའི་མིང་འཛིན་ས་ཞིག་ཡོད་དགོས་རྒྱུའི་སྒོལ་རྒྱུན་རྒྱེད་
པ་དང་འདྲེས་སོང་བ་ཞིག་ཡོད་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་མི་འདྲའི་གནས་
རྒྱུལ་གྱི་ནང་ན། ད་འདི་ལ་དག་ཐེར་ཞིག་ཡུད་ནི་ཡོད་དགོས་ན། བརྒྱ་ཐག་གཅིག་
ཆོད་ཅིག་ཡོད་དགོས། བརྒྱ་ཐག་གཅིག་ཆོད་ཀྱི་མི་མེད་དུས་བརྒྱ་ཁ་གཅིག་མ་ཐུན་
རེད་ཀྱང་དཀའ་ནི་རེད། གང་ལྟར་འདི་སྒོ་བུར་དུ་འདི་བརྒྱུར་བསམ་ན་བརྒྱུར་རྒྱུ་མེད་
པ། དཔེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་ན། གྲིས་པས་ཅེད་རྩོད་བསྒྲིག་པ་དང་འདྲ་བ།
གྲིས་པས་རྩོད་ལུ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་བསྒྲིགས་ནས་འདི་རྟ་ཡིན། འདི་ཐོག་ཡིན།
འདི་ལུག་ཡིན་ཟེར་ནས་མིང་བཏགས་སྟེ་ཅེད་སྤྱད་བྱེད་པ་རེད་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་འདྲ་
རེད་དུས་ཅི་བྱས་ན་སྤྱུག་ནི་རེད། སྤྱིར་བདེན་པ་ཟེར་བའི་མ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དར་ནས་
རྒྱུན་མ་བུད་ཀྱིན་འདུག་ནི་རེད་མ་གཏོགས། རོ་མ་གཏན་ནས་ཡོད་མ་དར་ན་རྒྱུན་མ་
བུད་ས་ལོན་ནི་མ་རེད། སངས་རྒྱས་བུང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་དེ་གཤམ་བུ་འདུལ་བའི་
ཆེད་དུ། གཤམ་བུ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྤྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནད་བྲག་ཏེ་
ཐར་པའི་ལམ་གྱི་མིག་ཞིག་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱོན་ཡོང་བ་རེད། བྱོན་རྒྱུ་དེ་འང་གཤམ་

བྱ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ། སྐད་གོ་ནི། བཤད་ན་བདེ་འཕྲོད་པ། ཁ་ལག་
སྒྲིབ་གསུམ་མི་དང་མཚུངས་པར་བྱོན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་
ལས་སྒྲོལ་བ་རེད། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མེད་ན་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་ཅི་འདྲ་བྱས་
ནས་གྲོལ། གྲོལ་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་བྱོན་པ་ལ་དགོས་པ་མི་འདྲ་བར་ཡོད་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆད་མ་ཅི་ལ་
མེད་དེ་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་ཟེར་ན་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་ཆད་ནི་རེད། དེ་བས་
ཆེ་བའི་ལོག་ལྟ་ཞིག་གང་ན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་གནད་དེ་ཆོ་མི་ཤེས་པས་ཆོ་འདི་ཕྱི་
གཉིས་ཀར་འདང་མི་ཤོག་ནས་འདིའི་ཕྱི་དོན་སྒྲིག་ལུགས་དེ་ཉེས་སོང་བས་ཕྱི་དོན་སྒྲིག་
ལུགས་མ་ཡག་ན། ཉིན་གཅིག་ཉི་མ་ཞིག་ལ་ཆང་མ་དོ་ལུ་སྟག་པོ་ཞིག་གི་རིན་ཐང་མ་
གཏོགས་མེད་པར་རེད་ན། དེ་དུས་དོ་ལུའི་རིན་ཐང་ཆག་པའི་ཞོར་ལ། བསྟན་
ཞབས་ལ་ཐག་པ་ཞིག་བཏགས་ཨོ་འགོ་བསམ་པའི་སེམས་ཁྲིལ་དེ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད།
དུས་ཐམའི་ཕྱི་འདི་ངན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དགུ་མ་རབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་རང་རོགས་སུ་ཡིན་ན་རྣམ་
རིག་བཀྲ་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་ཆེ་ས་དང་རྒྱང་རིང་སའི་གནད་ཆེ་བའི་ཁེ་ཕན།
བསྟན་པའི་དྲངས་གཙང་དང་། འདི་ཕྱིའི་རེ་ལྟོས་ཀྱི་གལ་ཆེ་ས་བསམ་སྒྲོ་སྒྲོར་མཁན་
དང་། དེའི་ཕྱོགས་ལ་འདང་ཤོག་ནི་དགོན་པོ་རེད། གནད་ས་གནད་ཆེན་ལག་འ་རེ་
ལ་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྟན་སེལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
མཆོན་ཅམ་ཡང་བགྲང་མི་ཤེས་པའི་མི་འགའ་རེས་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོའི་གདན་བྲིའི་གོ་
བཀག་ན། ད་དུང་དེའི་ལོག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་དུལ་བ་སྟེས་མི་ཆོར་བར་དེ་འདྲ་
ཡོད་ས་ཅི་འདྲ་ཞིག་མེད། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་
ཕྱིར། །དེ་དག་འདི་ན་དགག་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ནི་ཨོ་རེད་གོ། ཨོ་དོན་

མེད་གྱི་གཏམ་ཉོག་མང་འགོ་བཞིན་ཡོད་གི། ད་ཀྱང་མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིང་གིས་འདི་
རེད། རྩོམ་པ་འཛིན་དམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་གྲགས་པ། མཚན་ཆེན་པོ་
ཅན་དང་། ཉམ་ཆུང་གི་ནས་འཛོལ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱེད་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ་
རྣམས་ལ་སྒྲོམ་སེམས་མེད་པའི་ཡིད་གྱིས་ཁོང་གིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་སྟེ།
དེ་སྐད་དུ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། བྱུང་པར་ཐོག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི། ཆོས་
སྒྲིང་ལག་ལེན་ཀུན་ལ་བསྐྱབ། འཁོར་བའི་བྱ་བ་འབྲེལ་འབྲིས་ཀུན། ཐབས་
གྱིས་སྤང་ཞིང་དལ་དུ་གཞུག། ཅིས་སྒྲིང་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་ཉན་རྒྱུད་པས་མི་ཆོག་
ལག་ལེན་ལ་འདེབས་དགོས། དེའི་ནང་ནས་བྱུང་པར་ཐོག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་ལ་འོས་པའི་ཆོས་སྒྲིང་ལག་ལེན་ཀུན་ལ་དང་པོ་མཁའ་ཤིང་བྱང་ཆུབ་
པར་བསྐྱབ། འདི་སྤང་འཁོར་བའི་བྱ་བ་འདུ་འཛིན་འབྲེལ་འབྲིས་ཐམས་ཅད་ཀུན།
ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་སྤང་ཞིང་གསང་སྤྲགས་གྱིད་གྱིལ་འཁོར་གྱིད་ལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ།
སྒྲོས་བཅས་ལ་སོགས་དབང་བསྐྱར་ནས། རྟེན་ལྗོངས་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱབ་
འཇུག། ཐོག་པ་རིམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ནས། གཤམ་འགངས་དུར་ཁྲོད་དབེན་པ་
སྤྱ། ལུས་ངག་རྩ་ཤན་དབྱེ་དུ་གཞུག། ཅིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིད་ལ་དུ་བཅུག་ནས་
སྒྲོས་བཅས་བུམ་པའི་དབང་སོགས་སྤྱིའི་སྤྱིན་བྱེད་གྱིད་པར་བསྐྱར་ནས། དཀྱིལ་
འཁོར་དེ་དང་དེའི་ཡིད་མེད་གྱི་ལྷ་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱབ་ཆུལ་མཐུན་དུ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་།
གོང་མའི་ནང་གི་དབང་ལྷ་བུ་བསྐྱར་ནས་ཐོག་པ་ལ་མས་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ། དེ་
ནས་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་ཆོད་དང་བསྐྱེད་ནས་གོལ་བྱེད་གྱི་བྲིད་གདབ་སྟེ། དུར་ཁྲོད་རི་
ཁྲོད་གངས་ཁྲོད་སོགས། ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས་ཉིད་དུ། ཞེས་པ་ལྟར་
གཤམ་འགངས་རི་དུར་ཁྲོད་སོགས་དབེན་པའི་གནས་སུ། ཐོག་མར་དངོས་གཞི་

སྒྲོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་སྒྲུ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

བྲིན་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོའི་སྐབས་གྱི་ཕྱིའི་རུ་ཤན་ལུས་ངག་གི་རུ་ཤན་དང་།
ནང་གི་རུ་ཤན་རིགས་དྲུག་སྟེང་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་ཐེག་གི་བྲིན་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་རུ་ཤན་དབྱེ་རུ་གཞུག་ནས། **ཐོས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དུ་**
གཞུག། **སྒྲོས་མེད་ལ་སོགས་དབང་བསྐྱར་ནས།** **ཁུས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོད་པ་**
བསྐྱབ། **ལུང་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ།** **ཁྱེད་པོ་ཐོས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་**
འདོགས་ཆོད་དུ་གཞུག་ནས་ལྟ་བ་ཡང་དག་ཆེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་རིག་པ་དང་རྐང་པ་ལྟན་དགོས་པས། **ཐོས་པས་ལྟ་བ་ཡང་དག་ཆེད་པར་བྱས་**
ནས་ལྟ་དོན་སྒྲོམ་དགོས། **ཁྱེད་ནས་སྒྲོས་མེད་གསང་བའི་དབང་སོགས་དབང་གོང་མ་**
བསྐྱར་ནས་ཞེས་གསུངས་པས། ད་ལྟར་དབང་བསྐྱར་དུས་དབང་བཞི་ཀ་ཆོག་གཅིག་
ཇོགས་ཀྱིས་ཐབས་གཅིག་ཏུ་འདོན་ཐེབས་གཅིག་གིས་འདོན་ནི་རེད་མ་གཏོགས། རོ་
མར་བྱས་ན་ཞག་གངས་དང་རྒྱ་གངས་ཀྱིས་ཆོད་པར་བྱས་ནས། དབང་དང་འབྲེལ་
བའི་བྲིན་བཤད་དེ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ཅིང་གོལ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྲིན་ཚུལ་མཉམ་དུ་བྱ་རྒྱ་
ཞིག་རེད་འདུག འོན་ཀྱང་དབང་པོ་ཡང་རབ་ལ་བརྟེན་ཅིམ་གྱིས་གོལ་བའང་ཡོད་པ་
དང་། **ཆོས་དང་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་དད་པ་ཅན་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ངེས་ཅན་དུ་**
འདུག་པ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་ངེས་ལ། **རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་དུས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་**
ནས་སྒྲོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས། **ཇོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ན་སྒྲོད་པ་བདུན་ནམ་ཉི་ཤུ་**
ཅ་གཅིག་གསུངས་ཡོད། **འདིའི་འོག་ཏུ་འགའ་རེ་དངོས་བསྟན་ལ་བསྟན་འདུག**
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོད་པ་གང་འོས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། **རྒྱལ་དང་དེ་སྐོས་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མའི་**
བཀའ་སློལ་གྱི་ལུང་བྱང་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་གསུངས།
དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་རྒྱུང་མ་དེ། **ཁ་ཡིས་ཇི་ལྟར་གསོ་བར་ལྟར།** **ཁ་ཅི་བའི་གཏུང་**

ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡིས། །དམ་ཚིག་བདུད་ཅིང་རྩ་མ་སྒྲུང། །ཅེས་སློབ་མ་སྒྲིང་བའི་
སྐབས་མས་བུ་སྒྲིང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་གསུངས་ནི་རེད། དཔེར་ན་བུ་ཆུང་ཤོས་དེ་
མས་གཅེས་སྒྲིང་གི་སློན་ས་ཇི་ལྟར་གསོ་བ་ལྟར་དུ། ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སློབ་མ་དེ་
ལ་བཅེ་བའི་གདུང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡིས། སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་བཅུད་བདུད་ཅིང་ལྟ་
བུའི་རྩ་ལོ་སྒྲུང་ནས་སློབ་མ་གསོ་བར་བྱ། ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་
ཀུན། །ཅུ་བ་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལས་ཀྱིས། །གཅིག་པོ་སྤྲུགས་ཇི་ཅི་ཅུ་བ་
ཡིན། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ནས། །དབང་པོ་དང་འཆོམ་རིག་པ་
སྦྱིན། །ཞེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན། ཅུ་བ་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལས་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་གྲོལ་གཉིས་སུ་
གྱེས་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལམ་གཉིས་འབྲས་བུ་གཉིས། །ཞེས་གཞི་ལས་གཞི་སྒྲུང་
འཆར་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་པོ་དེ་སྤྲུགས་ཇི་ཅི་ཅུ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སློབ་མ་དེ་ལ་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནས། སློབ་མའི་དབང་པོ་ཁམས་དང་འཆོམ་པའི་མན་ངག་དང་
གདམས་པའི་རིག་པ་སྦྱིན་པར་བྱ། དྲིད་མོ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་པ་བསྐྱབ། །རང་ཡང་
སློབ་བུའི་སློབ་སྐྱེད་ཕྱིར། །དངོས་བསྟན་རྟགས་ཚད་དབྱུང་བར་བྱ། །ཆོས་དབང་
ཅུལ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནས། །སློབ་བཅས་བྱ་བ་ཀུན་པོར་ནས། །སློབ་མེད་རང་
དེར་སྒྲིང་གིས་སྒྲིང། །རི་དྲགས་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་པ་བསྐྱབ། །དེས་དོན་སྦྱིང་པོའི་རོ་
སྒྲིང་གདམ། །ཅེས་དྲིད་མོ་ལྟ་བུའི་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲིང་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། སློབ་
དཔོན་རང་ཡང་སློབ་བུའི་སློབ་པོ་བསྐྱེད་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དུ། མན་ངག་
གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཅིང་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་བླ་མ་དགེ་ལེན་པའི་ཞལ་ལུང་།

དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་རེད། དེ་ནས་དབང་བཞི་པ་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་རིག་པ་
ཅུལ་གྱི་དབང་ཆེན་བསྐྱར་ཅིང་། སྒྲོམ་བཅས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཀུན་པོར་དུ་བཅུག་
ནས། སྒྲོམ་མེད་བྱ་ཅོལ་བལ་བའི་ངང་དེར་སྒྲོད་ཀྱིས་སྒྲོད་ལ། རི་དྲགས་མས་མ་
ལྟ་བུའི་སྒྲོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ། མི་མེད་པའི་གནས་དབེན་པའི་རིལ་སྐྱབ་ཚུགས་
ཟིན་དུ་བཅུག་ཅིང་། དབང་བཞི་པའི་ཅུལ་འདོན་ངེས་དོན་སྤྲིང་པོའི་དོ་སྒྲོད་གནད་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་གི་གདམས་པ་དེ་དོ་སྒྲུབ་དེ་གདབ་དགོས་ཞེས་གསུངས། **རང་རིག་མི་**
འགྱུར་གཟེར་ཐེབས་ནས། རྒྱལ་ཚབ་དག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ལ། །འགོ་དོན་གྱིས་
ཞེས་བཀའ་ལུང་སྒྲིན། །རང་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞུགས། །ཞེས་སྒྲོབ་མ་དེ་ལ་
རང་རིག་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་གདབ་སྟེ་ཐེབས་ནས་དགོངས་པའི་གདིང་ཆེད་པས་
དགོངས་པ་ཆད་དུ་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱར་རྒྱུན་འཛིན་པའི་
རྒྱལ་ཚབ་དག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ནས། མ་འོངས་ཕྱི་རབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་འདི་དང་
འདི་ལྟ་བུ་གྱིས་ཞེས་བཀའི་ལུང་སྒྲིན་ཏེ་སྒྲོབ་བུ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐྱོས་ནས། བླ་མ་རང་
ཉིད་གཙོ་བོ་ཐུགས་དམ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངང་ལ་བཞུགས་དགོས། **གཞན་དོན་བྱང་**
རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡི། །བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་སྒྲོབ་བུ་དེ་ལ་
གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཐམས་
ཅད་དུས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བར་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། **དང་པོ་སྒྲོབ་མས་དམ་ཚིག་གི །རྣམ་དབྱེ་བསྐྱང་**
མཚམས་མ་ཤེས་བར། །བླ་མས་དམ་ཚིག་སྐུམ་གཉིས་སྐྱང་། །རགས་པ་ཤེས་
ན་སྐུམ་ཆ་སྟེ། །ཞིབ་པར་ཤེས་ན་གསུམ་གཉིས་པོ། །སྒྲོབ་མ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱང་
བར་བྱ། །ཞེས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོབ་མ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པས། དམ་

ཆོག་གི་རྣམ་དབྱེ་བསྐྱེད་མཚམས་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ། གླ་མས་སློབ་མ་ལས་ལྷག་པར་
དམ་ཆོག་གི་སྐུ་མ་གཉིས་སྐྱེད་བར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ནས་སློབ་མ་དང་བསྐྱེད་ནས་
སློབ་མས་བསྐྱེད་བྱ་རགས་པ་སྐྱེད་ཤེས་པའི་དུས་ན་གླ་མས་དམ་ཆོག་གི་སྐུ་མ་ཆ་ཅམ་
བསྐྱེད་བར་བྱ་སྟེ། སློབ་མས་བསྐྱེད་མཚམས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་པར་ཤེས་པའི་དུས་
སྐབས་ན་གསུམ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སློབ་མ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བར་བྱ་སྟེ་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ས་རེད། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཡུལ་ཉིད་
དུ། །གནང་བཀལ་རིམ་པ་མ་ལུས་པ། །གླ་མས་སློབ་བྱ་འབྲིད་པར་བྱ། །དེ་
ཡིས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང། །ཅེས་དུས་གང་དང་གནས་སྐབས་ན་མ་ཡིན་དང་
ཡུལ་གང་དང་གང་ཉིད་དུ། སེ་སེའི་གནང་བཀལ་གི་བྱེད་པར་དང་། རིམ་པ་མ་
ལུས་པ་གླ་མས་སློབ་བྱ་རྩེས་སུ་བབྱུང་སྟེ་འབྲིད་ཅིང་བསྐྱེད་བར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་
དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ཡི་སློབས་ཀྱིས་སློབ་བྱར་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་
ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གདུང་མི་ཆད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་རིམ་གྱིས་བྱུང་། །རྒྱལ་ཚབ་སློབ་བྱ་
གཅིག་ཆར་ནས། །འཁོར་བ་དོང་ནས་སྐྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལྟར་གླ་མས་
སློབ་མ་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱེད་ན་སློབ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གདུང་མི་ཆད་
པར་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རིམ་གྱིས་བྱུང་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གླ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན། །སངས་རྒྱས་
བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་དང་གཅིག་རེད། རྒྱལ་ཚབ་
ཏུ་སློབ་བྱ་དམ་པ་གཅིག་འཆར་ལོང་བྱུང་ན་ཡང་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་ཡིན་
ཏེ། དེས་བརྒྱུད་པ་བབྱུང་ནས་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྐྱུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །འདྲེན་པའི་ལྷགས་ཀྱུ་དེ་ལས་བྱུང་། །དེ་
ཕྱིར་སློབ་མ་སྒྲུ་མ་གཉིས། །ཕན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྲུགས་ཤིག །ཅེས་དེ་ལྟ་
བུའི་སློབ་མ་གཅིག་གསོ་སྒྲིང་བྱེད་ཐུབ་ན་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་འདྲེན་
པར་བྱེད་པའི་ལྷགས་ཀྱུ་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། སྒྲུ་མའི་གདུལ་བྱ་ཕྱིན་
ལས་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཟེར་ནས་བཤད་ནི་རེད། སྒྲུ་མའི་གདུལ་བྱ་དང་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་
རྒྱས་མི་རྒྱས་དེ་འཁོར་སློབ་མ་མང་ཉུང་ལ་ཟེར་ནི་མ་རེད། སློབ་མ་གཅིག་མ་
གཏོགས་མེད་རུང་དེའི་རྒྱད་གྲོལ་ཡོད་ན་དེའི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་རྒྱས་ནི་རེད། དེ་
མིན་ན་སློབ་མ་ཆོ། དུས་རྒྱུན་གཏམ་དཔེ་བཀོད་པ་ལྟར། བརྒྱ་ཕྱེད་ལྷ་རྩ་གྲོག་གོ་
ལ། ཆར་ཟ་ཟེམ་འབབ་པས་བངས་རྒྱ། སྒྲོང་སྤེལ་མཛོ་རུ་སྐྱུག་པོ་ལ། མེ་
དམར་པོ་འབར་བས་ཆིག་རྒྱ་མེད་པར། རྒྱུད་དེ་ལ་ཉེམ་ཞིག་བབ་རྒྱ་མེད་ན། མི་
མང་བས་ས་རྫོང་བྱེད་ཡིན་ནི་རེད་ཅེས་པ་དེའི་གོ་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན། མདོར་ན་སློབ་མ་དང་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྲུགས་པར་
གྲིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྲིས་དངོས་བསྟན་རྒྱུད་དོན་རྒྱ་
མཆོའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱུས་པའི་མན་ངག་གི་སྐྱབས་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཏུ་རང་ལུགས་རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐིག་གི་སྒྱུར་ལམ་འདི་ནས་ཆོ་འདིར་
བྲུབ་པའི་རྒྱལ་སར་ཕྱིན་ཅིང་། མཆོག་གཟིགས་དམ་པ་གོང་མའི་ཞབས་རྗེས་
བསྐྱེགས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུད་མི་གསན་པའི་ཕྱིར། མཛད་པ་གང་དང་གང་
ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་གྱི་ལུང་དང་བཅས་པས་གདམས་ཤིང་
བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སྒྲིང་བདུན་པོ་
འདིས་གང་ཟག་དབང་རྣམས་ལ་གདམས་པ་དེ་ལས་མི་དགོས་ནས་ཐོང་རིས་མགོ་ལ་སྒྲང་

སྟེ། ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བའི་ནང་དུ་འབྱམས་མི་དགོས་པའི་གདམས་པའི་གནད་མན་
 དག་ཟབ་མོར་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན།
 རྫོགས་རིམ་ཆོས་དྲུག་ཀྱང་དོན་གྱིས་གནད་ཆེད་ཡོད་དེ། རྫོགས་རིམ་ཆོས་དྲུག་ནི།
 གཏུམ་མོ་དང་། སྒྱུ་ལུས། རྗེ་ལམ། འོད་གསལ། བར་དོ། འཕོ་བ་
 བཅས་ཏེ། ལམ་གྱི་ཕ་བ་གཏུམ་མོ། ལམ་གྱི་གཞི་མ་སྒྱུ་ལུས། རྫོང་ཆེན་རྗེ་
 ལམ། སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ། བསུམ་བར་དོ། སྒྲོ་ཆེད་འཕོ་བ་ཡིན་ན། ཅུ་
 ཆོས་བདེ་སྟོང་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་སྒྲིང་བའི་གནས་སྐབས་ན་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པས།
 ལས་གྱི་གཏུམ་མོ་ལུས་དག་སེམས་གསུམ་བྱེད་པ་བཅིངས་པའི་ཐོག་ནས་འབར་འཛག་
 གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཡིན། ཕྱིན་ཆད་ཐུ་མ་ཐུད་ནས་འབད་པ་བྱེད་ཅུས་ན།
 ཉམས་གྱི་གཏུམ་མོ་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་འཛུལ་བའི་རྟགས་སྤང་། དུ་བ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་
 ལ་སོགས་པ་འཆར་ཞིང་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སྒྲེ་འོང་བ་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་
 དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་དུས་རིམ་གྱིས་མཆོག་གི་གཏུམ་མོ།
 རྒྱང་སེམས་འདུ་ལུགས་གྱི་གནད་གྱིས་སྤང་གསུམ་མཐའ་ཡི་འོད་གསལ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་གཏུམ་མོ་རེད།
 གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པས་སྟོང་པ་
 དང་། སྟོང་ཆེ། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་སྟོང་བཞི་སྤང་མཆེད་
 ཐོབ་གསུམ་གྱི་འགྲོས་གྱིས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་ཆོགས་འགགས་ནས། ཉར་
 ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་ཉར་ཐོབ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཡར་སངས་ནས། རང་བཞིན་
 གཞི་གནས་གྱི་འོད་གསལ་དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅོས་མིན་རང་ལུགས་
 གྱིས་ཤར་བ་དང་། སྟོན་གནམ་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྱུང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

བྲལ་བའི་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་རེད། དེའི་འོད་གསལ་དེ་ངོས་
བཟུང་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒོ་རིམ་ལ་བསྟན་རྒྱུ་རེད། མཐོང་ལམ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་མ་སྒྲིམ་ཚུན་ཆད་ལ་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར། དཔའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་སྒྲ་བའི་
གཟུགས་བརྒན་རི་མོ་བྲིས་པ་དང་། སྒྲ་གཟུགས་ཚུའི་ནང་གར་བ་ལྟ་བུའི་མཆོག་
དམན་དང་ཅམ་བྱད་ཀྱིས་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྒྲ་བཤད་སྒྲོང་བ་བཞིན་རེད། དེ་འོད་
གསལ་རེད། ད་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཡིན་ན། མ་དག་དག་པ། སྤྲས་དོན།
རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་རྣམས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྫོགས་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་པ་ཞིག་
གིས་ཅི་འདྲར་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་ནང་བརྟན་གཡེའི་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
སྒྲོམ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་དག་པའི་སྐུ་ལུས་རེད། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་དུས་སྒྲ་
བ་ལྟ་སྒྲར་སྐུ་མ་ལྟར་དང་། སྒྲ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་དེ་དག་པའི་སྐུ་
ལུས་རེད། དེ་འདྲ་བསྒྲོམས་ནས་སྒྲ་བ་ལྟ་གོམས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འོད་གསལ་
རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱས་པའི་རིམ་གཉིས་དེ་གོམས་སོང་ན། ལུས་རགས་པའི་འཛིན་པ་
དང་བྲལ་ནས། སྒྱུང་བ་མཐར་སོན་དུས་སུ། རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་
མའི་ལྟ་སྒྲར་ལྡང་སྟེ་གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་མཆོམས་མཆོམས་ལ་ལུས་རགས་པ་མི་སྒྲ་
བ་ན་སྐུ་ལུས་གྲུབ་པ་རེད། དེ་ལ་སྤྲས་དོན་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་གསུངས་ནི་རེད།
བོད་ཆོད་མི་ལམ་དེ་གང་ཡིན་ན། ཆོས་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་བརྩི་
བ་རེད། དང་པོ་འདུན་སྟོབས་དང་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་བཟུང་ཞིང་མི་ལམ་ངོ་
ཤེས་པར་སྒྱུང་། དེ་ནས་སྐུ་ལ་བསྐྱར་བྱས་ནས་སྐུ་མ་སྒྱུང་། མི་ལམ་གྱི་སྒྲ་བ་
ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་མ་སྒྱུང་ནི་རེད། མཐར་དེ་ཡང་
འོད་གསལ་ལ་འཕྲུག་ནས་མི་ལམ་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བའི་གནད་དེ་རྣམས་ཞོར་གྱི་ཆོང་བ་

ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་དང་སྒྱུར་ན་བཞི་མོང་ནས་ད་ལྟ་བ་བར་དོ་རེད། ལམ་གྱི་
བསུ་མ་བར་དོ་ཡིན་ན། རབ་འབྱུང་འབྲུག་ས་འཆི་ཁའི་བར་དོ་ལ་འོད་གསལ་ངོས་
ཟིན་ནས་ཆོས་སྒྱུའི་ངང་དུ་གྲོལ་བ། འབྲིང་སྒྲུང་ལུན་སྲིད་པ་བར་དོ་ལ་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྒྱུར་
ལྷང་རུས་པ། ཐ་མ་སྲིད་ལེན་སྒྱེ་གནས་བར་དོ་ལ་ངན་མོང་གི་སྒྲོ་བ་གསལ་ནས་སྒྱེ་
གནས་བཟང་པོ་གདམས་ཏེ། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ་འཕེན་སྲུ་རྒྱ་དེ་རྣམས་དངོས་
ལྷགས་ཅི་རིགས་ནས་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ཆོད་འཕོ་བ་འདྲ་ཡིན་
ན། གོང་དུ་འཕོ་བའི་སྐབས་ན་བཤད་པ་ལྟར་དུ་གནད་དེ་ཆོད་ང་མཐུན་པར་བྱས་ན།
མདོར་ན་རྫོགས་རིམ་ཆོས་དྲུག་ཀྱང་ད་རེས་བྲིད་ཁ་འདིའི་མན་ངག་ནང་ན་དོན་གྱིས་
འདུས་པ་ཡིན། དེས་མི་ཆོད་པར་གསར་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་
འབྱུང་རྒྱུའི་སློག་ཅོལ་དང་། སོར་བསམ་ལ་སོགས་པ་རིམ་ལྡང་འདིའི་ནང་དུ་དོན་
གྱིས་འདུས། མདོར་ན་གང་ཟག་རང་གིས་རུས་ན་གདམས་པས་མི་ཕོངས་བའི་ཆོད་
འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་ཡིན།

༼ཏྲློ༽ མཐའ་མར་དགོ་བ་མཐུག་གི་དོན་བཅུམས་པ་ མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།

དཀོ་མཐའ་མར་དགོ་བ་མཐུག་གི་དོན་བཅུམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ། མཐུག་བཅུམས་
དང་། གདམས་པའི་མན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་བཅུམས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་
བཅུམས་ཤིང་དགོ་ཆོགས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྡོམ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དག་པས་
མཐར་བརྒྱན་པ་བཅས་ལ་ཐུག་པ་རེད། དང་པོ་མཐུག་བཅོམ་ནི། འདི་ཤོ་ལོ་ཀ་
རིང་ཐུང་སྒྲེལ་མ་བཅུ་ཁ་ཞིག་གིས་བསྟན་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་མན་ངག་གི་སྒྲིང་པོར་
དེལ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་ལ་དབྱིངས་ནས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་བྱིན་བརྒྱད་ཐོབ་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཚུལ་ཐར་པའི་གྲུ་གཤིངས་བཤད་གྲོལ་མན་ངག་
ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་སྒྲོའི་རྣམ་དཔྱོད་དེད་དཔོན་གཞོན་རུས་རྣམ་མཁུན་རིན་ཆེན་
སྒྲིང་མཆོག་ཏུ། །སྒྲོ་དུབ་ངལ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་ལྷག་བསམ་ཁུར་གྱིས་བསྒྲོད་
པ་ན། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱིངས་དབྱིངས་ནས་དབྱེས་ཏེ་དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུ་
བྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་རེད། གོང་གི་མན་ངག་
གི་གཞུང་འདི་མཇུག་སྒྲིང་བྲིན་རྣམ་པར་བདུན་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་ཆོས་
ཚུལ་མདོ་སྤྲུགས་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྟན་པ། བྱ་སྒྲེལ་འབྲེར་བདེ་བ། བྱིན་
སྒྲུབས་གྱི་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོག་ལས་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གི་
དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ལོར་བ། ཐར་པའི་སྐྱམས་ས་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པའི་གྲུ་

གཟིངས་ལྟ་བུ། བཤད་གྲོལ་གྱི་མན་ངག་ཅེས། བཤད་པ་ལས་ཐོས་པའི་ཡན་
ལག་ཚྲགས་པའི་ཆོག་ཉམས་སུ་བསྟར་ཐུབ་པ་དང་། བསམ་སྒྲོམ་གྱིས་གྲོལ་བར་
ཐོབ་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་དོན་གྱི་མན་ངག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཁོང་ཀུན་མཁུན་འཇིགས་སྤིང་བདག་གི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་མཁུན་རབ་ཡུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་
སྒྲིའི་རྣམ་དབྱེད་དེ་དེད་དཔོན་གཞོན་ལུ་འི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་
གང་ཟག་རྣམས་ཐར་པའི་མཆོག་རྣམ་མཁུན་རིན་པོ་ཆའི་སྤིང་མཆོག་ཏུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་
པའི་མཐུ་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་ངལ་དུབ་མཐའ་དག་ལ་མ་འཛོམས་པར་སྤངས་ཏེ་
ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཁུར་ཆེན་དང་ལེན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ན། ཕྱོགས་དུས་
རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་དང་། དེ་སྤྱི་ཆོས་སྒྲུན་ལྡན་པ་འཕགས་པའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་དབྱིངས་ནས་ཐུགས་དབྱེས་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ནོར་བུ་བྱིན། ཞེས་རང་བྱུང་པ་རྒྱའི་སྐྱབ་གནས་ན་འདི་ཙྏམ་པའི་ཆོ་
ན་རང་བྱུང་པ་རྒྱ་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པའི་ཞལ་གཟིགས་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་
པ་དང་། ཆོས་འདིས་འགོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་འཁོར་བའི་དོང་ནས་འབྱིན་པར་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་པ་དབྱིངས་ནས་སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཆོགས་གྱིས་གནང་
བའི་གཟིགས་སྤྲང་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་ལ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རིན་ཐང་གཞལ་
མེད་ཀྱི་ནོར་བུ་འདི་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས་མཆིང་བུ་དང་རྩོལ་རིན་ཐང་བཙི་བའི་གིན་ཏུ་མོངས་
པའི་ལོག་ལམ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལྷོག་པར་གདམས་པ་ནི། **ཀྱེ་ཏྲོ་དལ་འབྱུར་**
རིན་ཆེན་ཉིན་སྐར་ཙམ། །གལ་ཏེ་རྟོག་ཏུ་རྒྱུད་ནང་མར་མེ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་ཉིད་
ལ་མི་རྟག་འདི་བསམ་ན། །སྐྱེ་བོ་ཐལ་ཆེར་སྐྱོན་པའི་དེད་དཔོན་འདྲ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཀྱེ་ཏྲོ་ཞེས་སྤིང་རྩེ་བའི་ཆོག་གིས་བོས་ནས། དལ་འབྱུར་རིན་པོ་ཆེ་

འདི་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ཙམ་དང་འབྲ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་ལ། གལ་ཏེ་རྟེན་གྲང་མི་
རྟག་ཅིང་འཇིག་པའི་རྒྱུན་མང་བས། འཇིག་པར་སྒྲ་བ་རྒྱུང་ནང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུ་སྐད་
ཅིག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཙན་འདི་ལ་བསམ་ན། དུས་གྱི་མཐར་འདིར་
དལ་འབྱོར་སྤིང་པོར་མི་ལེན་པར་དོན་རྒྱུང་ལ་གཡེང་བ་རྣམས་དང་། དམ་ཆོས་ཟོང་
དུ་ཆོང་བས་ལོག་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་བདུད་གྱི་མཐུ་བྱིན་པས་སྒོ་བས་པའི་སྒྲེ་འགོ་རྒྱད་
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲེ་བའི་གཟུགས་ཙན་གྱིས་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་སྒྲེ་བོ་ཕལ་ཆེ་
བར་ནི་སྒྲོན་པའི་དེད་དཔོན་དང་འབྲ་བས། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དམུལ་བའི་ལམ་རྒྱུས་མཁན་
ཡིན་གསུངས་ལ། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་སྤིང་པོར་ལེན་ཏེ་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མ་
ཉིད་དུ་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མིན་དུ་སྒྲེ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། **ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་**
བཅེས་འབྱུང་སྟེ། **དེ་ཡི་ཐར་པར་རེངས་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ།** **སེམས་སྒྱུང་གནད་**
གྱིས་ལྷ་སྒྲོག་མ་བྱས་ན། **འཆི་ཁར་བྲང་ལག་འཐབ་ཆོ་འབྱོར་གྲང་འཕྱིས།** **ཞེས་**
གསུངས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡང་དག་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བ་དེ་འཁོར་བ་
ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་
ངེས་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་དགོས་ལ། བར་དུ་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཆོའང་ངེས་
འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ཐམར་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེའང་ངེས་
འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་དགོས་པས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
དེ་ལྟ་བུར་ཡིན་ན། ལོགས་སྒྲོན་དང་འཇིགས་སྒྲོབ་གྱིས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་གཟུགས་
བརྟན་གཟུང་བ། ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྒོ་བ་མའི་རྒྱུད་བཟང་པོའི་ཕྱོགས་ལ་
འཆོས་མ་ཤེས་པས་སྒོ་བ་མའི་རྒྱུད་བསྐྱད་པ་ན། སེམས་དམུ་རྟོག་ཐར་པའི་ཕྱོགས་ལ་
ཁ་འཁོར་མ་སྒྱུང་བར་རེངས་པ་སྟེ་སྒྲ་མའི་དོན་ཞིང་ས་ཐོག་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ལའམ།

ཡང་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་ཙམ་ཡོད་པའི་ཤེས་རྒྱུད་དེ་རེངས་པར་རེངས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་
སྒྲིང་ཤས་ཀྱིས་སད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གོ་ནའང་ཆོག་གི། དཔལ་སྤྱལ་ཆང་གིས།
གོགས་ཁྱིད་ཡང་དག་ཆོས་ཤིག་བསྐྱབ་དགོངས་ན། །སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་རྒྱུང་
སེམས་སྒྲིངས། །གལ་ཆེན་ནན་གྱིས་བསྐྱུས་འདི་དགོངས་གྱུར་ནས། །རང་
སེམས་ཆོས་ཀྱིས་ཐུལ་དང་གནད་དེ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ཤོད་ཀྱི
ཞིང་སར་ཐོང་སོ་བཙུགས་ཏེ་མོ་དགོས་པ་ལྟར། དཔུ་ཤོད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་སུ་རུང་
བར་སེམས་སྒྲིང་གནད་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་ལག་ཆ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པས་གཤིན་
པོར་བསྐྱར་དགོས་ཀྱི། འདི་སྒྲིང་ཁོ་ནར་ཞེན་ཏེ་སྒྲིང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པས་མ་བྱས་ན།
ད་ལྟའི་སྐབས་ན་པོ་ཤོད་པོ་དང་འཛོན་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲིང་གར་ཡང་། །གསོན་ཆོ་
འདིའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་འཆི་ཁར་བྱང་ལག་འཐབ་སྟེ་སྐྱག་སྒྲིངས་སྒྲིངས་ཆོ་འགྲོད་པར་
བྱས་ཀྱང་དེ་དུས་འཕྲིས་སོང་བ་རེད། དེས་ན་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལམ་
མ་ཆེད་པར་ལམ་ལོག་པར་འཕྱུན་པ་དང་། ཆོངས་པའི་སེམས་ཙན་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལ་
བདེ་བར་འཛིན་པ་སུན་ནང་ནམ་པར་འབྱུངས་པ་ནམས་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤྱགས་བཙུང་བའི་སྒྲིང་
ནས་གདམས་ངག་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་གདམས་པ་ནི།
ལས་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཁམས་སུ་གནས་འགྱུར་ཆོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་སྒྲིང་བྱང་དང་
ཆབས་ཅིག་པར། །ཆོས་སྒྲིའི་རྒྱལ་སར་བེན་པའི་རིག་འཛིན་ལ། །སེམས་སྒྲིང་
རྟོག་པའི་བྱ་བ་དགོས་མིན་ཡང་། །ཞེས་ཐམས་ཀུན་རྟོག་གི་བཞེན་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་
ཉིས་བྲི་ཆིག་སྒྲིང་དུག་བརྒྱུ་པོ་དེ་འཕོ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གནས་བསྐྱར་ཏེ་ས་ལམ་
ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆེད་པའི་ཆོ་ན། འཁོར་འདས་འཆིང་གོ་ལ་དང་། བཟང་ངན་ལ་
སོགས་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་སྒྲིང་བག་ཆགས་གཞི་དང་བཅས་པ་ཟད་ནས།

སྒོམ་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དགུམ་པའི་ཞལ་ལུང་།

ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འབྱམས་གྲས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ།
སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བརྟེན་པའི་བྱར་མེད་ཆོས་སྒྲིའི་
རྒྱལ་སར་ཐེན་ནས་ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་དག་ལ། སེམས་
སྒྲིང་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་སྒྲིང་གཉིན་དུ་གཏོགས་པ་དག་དགོས་པ་མིན་ཡང་།
བྱ་བའི་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་བུའི་སྒྲིང་ཆེན་སྒྲིམ། །ཡུར་པའི་གྲུབ་མཐར་འཁྱོགས་པའི་
རིགས་ཅན་དང་། །འཁོར་བ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས། །བཙེ་བའི་
སེམས་གྱིས་མ་བཟོད་ལས་གཞན་ཅི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བའི་སྒྲིང་དང་ཞེས་
པ་ནི་བྱ་གཏོང་ཀུ་ས་ལིའི་སྒྲིང་པ་བཅང་ནི་ཡིན་ཅན་པོས། གཙོད་ཀླར་བྱ་བའི་སྒྲིང་དུ་
བསྐྱུས་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱུར་ཏེ་གཉན་ས་གཅད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་རྟེན་དུང་གི་སངས་སྒྲོག་
འདུག་པ། དོན་ཉམས་གྱི་ཐད་ན་ལྟ་སྒྲོམ་གོལ་ནོར་གོར་བའི་འཕྲང་ལ་ཚུད་པ། ཇི་
སྟེད་དུ། གང་གར་སེམས་སུ་ལྟ་བས་གྲོལ་འདོད་ན། །སྒྲིང་དང་བཅས་པ་འཛིག་
རྟེན་མ་ལུས་པ། །རྟག་བདག་གཅིག་ལུ་བདག་གི་རང་བཞིན་དུ། །འདོད་པའི་མུ་
སྟེགས་གསང་བ་ཅིས་མི་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
འཛིན་མེད་མི་རྟོག་ཅིང་། །ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ངང་ལ་འགག་མེད་པ། །ལྟ་བ་ཡིན་
སྟུང་ཞང་ཞུང་བོན་ལའང་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་མུ་སྟེགས་ཡུར་བུའི་གྲུབ་མཐར་ལ་
འཁྱོགས་པའི་རིགས་ཅན། ལྟ་བ་ནོར་བས་སྒྲོམ་པ་ནོར། སྒྲོམ་པ་ནོར་བས་སྒྲིང་པ་
འབྱུལ། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས། ལམ་བུར་
པོ་ལ་བྲིད་པའི་ཆེད་དང་། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མེད་འོ་བས་དང་། སྒོན་མོའི་
སྒྲིང་། དུག་སྒྲུལ་གདུག་པའི་ཆོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐལ་བའི་
རང་བཞིན་དུ་མ་ཤོས་ནས་བདེ་བར་འཛིན་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས། །འཁོར་

བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིར་བ་ལ་བཅེ་བའི་སེམས་གྱིས་མ་བཟོད་དེ་སེམས་སྒྲིང་གི་
གདམས་པ་འདི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་ལས་གཞན་གྱིས་ཕན་ཐབས་མ་མཆིས་
ལ། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་པ་དེ་ལས་གཞན་ཐབས་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཏེ་
མ་མཆིས་སོ། །ཡང་ན་དྲ་བའི་སྒྲིང་དང་སྤྱིང་བའི་སྒྲིང་ཆེན་སྤྱི་སྤྱོད་ལ། །ཕུར་པའི་གྲུབ་
མཐར་འབྲེགས་པའི་རིགས་ཅན་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་
བདེན་འཛིན་གྱི་དྲ་བའི་སྒྲིང་འཆང་བ་དང་། །ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་ཡིན་ཞེས་ལས་འབྲས་
བྱུང་བས་ད་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆད་ལྟར་ལྟར་བའི་སྤྱིང་བའི་སྒྲིང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པས་
ཕུར་བུ་པའི་གྲུབ་མཐར་ལ་འབྲེགས་པ་སྟེ། །མདོར་ན་ལམ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་ལ་ལྟར་
བའི་དོན་ཨེ་ཡིན་སྟེ། །ཞེས་མན་ངག་གི་གཞུང་འདི་བཅུ་མ་པའི་དགོས་པ་ཉིང་
དགོས་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་རེད། །ད་ནི་མན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ཆོག་
ལ་མི་རྟོག་དོན་ལ་རྟོག་པ་སོགས་གྱི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། །ཆོག་གི་གོ་བ་ཅུ་མ་མི་
ཆད་པར་དོན་བརྒྱུད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འཕོ་རྟུ་པའི་གདམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་
བསྟན་པ་ནི། །རྟོག་གའི་ཅུ་ལ་བཤད་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ། །ཆོངས་ཆེན་སྤྱིང་
པའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་ཆོག་ །མ་ཡིན་ལྟར་དོན་རྒྱུ་མཆོད་དོན་བརྒྱུད་གྱི། །བྱིན་
རྒྱལ་སྤྱི་གཟིངས་གསལ་པས་བསྐྱེད་པའི་གཏམ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེན་དོན་ལ་སྒྲུར་བའི་
སྒྲོ་མ་ཐུ་ཞན་པ་ཐ་སྟོན་ཆོག་ལ་འཆེལ་ཞིང་རྟོག་དཔྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྟོག་གོ་བ་རེད།
རྟོག་ཅིང་དཔྱེད་པའི་རྟོག་གོ་བ། །དེ་ལ་སྒྲུར་བའི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅས་དང་།
དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་གྲུབ་མཐའི་རྟོག་གོ་དང་། །ས་མཆོམས་དམན་པའི་སོ་སྤྱོད་རྟོག་གོ་
ཡི། །རྟོག་དཔྱེད་ལས་འདས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །གདོད་ནས་གྲུབ་པ་རྫོགས་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་གྲུབ་མཐའི་རྟོག་གོ་

སྒྲོན་འགོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

དང་། ས་མཆོམས་དམན་པ་སེ་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་གོ་གཉིས་ལས་འདི་དང་པོ་དང་ཕྱིགས་
མཚུངས་པ་མིང་ལས་འཕགས་ཀྱང་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་གོ་
བའི་རྩ་ལ་བཤད་དེ་བྱིན་བརྒྱད་དགོངས་པའི་པ་ཕོགས་གྱི་སྒྲོང་བའི་ཆོག་ལྟར་ལེན་པར་སྒྲ་
དག་སྒྲེབ་སྒྱུར་དང་། ཐ་སྐད་གྱི་ཟུར་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་བྱིས་པ་བསྐྱུ་བའི་བསྟན་
བཅོས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གིས། སྒྲེ་བོ་མོངས་ཆེན་ཆོག་ལྟར་ལེན་པའི་སྒྲ་དང་པོའི་ཡིད་
དབང་འཕྲོག་སྒྲེ་རྩེས་སུ་སྒྲིགས་ཀྱང་དོན་འབྲས་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་
ལུང་མན་ངག་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་ལུང་དོན་རྒྱ་མཆོའི་དོད། དོན་བརྒྱད་གྱི་བྱིན་
སྒྲ་བས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྒྱུག་པའི་སྒྲོན་མེད་གྱི་སྒྲུ་གཟིངས་གསར་པས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་པ་
མཐར་བརྒྱལ་བའི་མན་ངག་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། དུས་མཐར་ལུང་
རྟོགས་བསྟན་པའི་ཁྱད་པོར་འཛིན་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི། **སྒྲོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་སྒྲ་བ་**
དབྱིངས་སུ་གཟིམས། །ལུང་རྟོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཉི་མ་རྒྱ་ལྟར་ཕྱོགས། །རྟོན་
གཟི་བཞིན་འགན་པའི་གཟའ་སྐར་ཤར། །རྒྱལ་བསྟན་སུན་པའི་སྒྲག་ལ་འོ་རེ་
བརྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོན་བསྐྱལ་པ་བཟང་དུས་བྱོན་པའི་མཁས་དང་གྲུབ་
པའི་བྱུ་ཆོགས་གྱི་སྒྲ་བ་དབྱིངས་སུ་གཟིམས་ཤིང་། རྒྱལ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་བཤད་སྒྲུབ་འོད་སྒྲུང་འཕྲོ་བའི་ཉི་མ་རུབ་རི་རྒྱ་ལྟར་ཕྱོགས་པ་དང་། དམ་
པའི་མཆོན་གྱི་ཙོད་པན་རྒྱུད་ཟོས་སུ་གཏོང་བའི་བ་སྒྲ་དགསེར་རྒྱན་ཅན་རྣམས་གྱིས་ལོག་
འཆོས་བསྐྱུབ་པའི་རྟོན་ལ་སོགས་པའི་འོངས་སྒྲོད་གྱི་གཟི་བཞིན་འགན་པའི་གཟའ་
སྐར་ཤར་བའི་དུས་འདིར། སྒྲུང་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱ་བུའི་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་མེད་པས་ན་
རྒྱལ་བསྟན་སུན་པའི་སྒྲག་ལ་འོ་རེ་བརྒྱལ་བ་དང་། དེར་ཞུགས་པའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་
ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུད་བའི་དུས་ལ་སྒྱག་པ་རེད། **ཐེག་རིམ་དགུ་ཡི་མ་དནས་སྒྲོས་**

པའི། །མཛོད་ཆེན་བདུན་དང་གིང་རྟའི་རྒྱུ་ཡིས། །སྡེ་འབྱུར་བསྟན་སྟོན་
 འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དེའི། །ལུང་རྟོགས་ཁྱད་ལོར་དང་སང་ཁོ་བོ་འཛིན། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ཡི་ཆང་བཅུད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུད་དོན་ཐང་མར་
 བརྒྱལ་བའི་རྟོགས་པའི་འབྲེལ་བའི་མཛོད་ཆེན་བདུན་དང་། གིང་རྟ་རྣམས་གསུམ་གྱི་དོ་
 རྟའི་རྒྱུ་ཡིས། །སྡེ་འབྱུར་གསང་ཆེན་སྤྱིང་པའི་བསྟན་པའི་སྟོན་འཛིན་པའི་ཀུན་
 མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པ་དེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱད་ལོར་བྱིན་བརྒྱུད་དགོངས་
 བཅུད་དེ་དང་སང་ཁོ་བོས་འཛིན་ཡོད་ལ། ད་ནི་སྤྱིར་ཡང་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་པ་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་འདི་ཡི་ཉེ་བརྒྱུད་གང་ཞེ་
 བ། །ཁོ་བོའི་གཙུག་ན་རྩི་མེད་འོད་ཟེར་བཞུགས། །སྡེ་འབྱུར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་
 སྤྱིང་ཐིག་གི། །བསྟན་པའི་བདག་པོ་གང་ལ་དམིགས་སུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་འདི་ཡི་ཉེ་བརྒྱུད་གང་ཡིན་དང་།
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་ཉིད་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་རབ་
 འབྱུངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལན་གསུམ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྟོན་པ་རྒྱུད་དགོངས་པའི་
 བྱིན་རྒྱུ་ལས་འཕྲོས་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད། དེའི་སྤྱི་འཕྲུལ་སྤྱིར་ཡང་གདུལ་བྱའི་དཔལ་དུ་
 བྱོན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་རྒྱུད་གཅིག་པའང་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ན་ཁོ་བོའི་གཙུག་
 བ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རྩི་མེད་འོད་ཟེར་རིགས་བདག་ཏུ་འབྲུལ་མེད་པར་
 བཞུགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་ནང་།
 འདི་རྩོམ་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིམ་ལ་གཞིར་བྱས་པར་ཡིན་པས། དེའི་རྩོམ་པ་པོ་ནི་
 འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་འང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཉེ་ལམ་སྟོན་པ་འབྲེལ་བོ་རེད། སྡེ་
 འབྱུར་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་བསྟན་པའི་

སྒོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིམ་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

བདག་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པ་གང་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་མིན་པའི་གཉིས་པ་
གཞན་ཞིག་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །གདོད་མའི་མགོན་དེ་མི་ཡི་བརྟུར་ཞུགས་
ནས། །ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པའི་སླིང་པོ་གསལ་ལོ་ཞེས། །མཆོ་སྒྲིམ་རྗེ་རྒྱུ་
ལུང་གིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །རིག་འཛིན་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
མཐུན། །ཞེས་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་བཟང་རྗེ་རྒྱལ་མཆོང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་
དོར་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་མའི་བརྟུར་ཞུགས་ནས། ལྗོངས་ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པའི་
སླིང་པོ་དེས་གསང་རྗེ་རྒྱུ་ལྡན་པ་སྐྱར་ཡང་གསལ་བར་བྱས་སོ་ཞེས། རྒྱལ་དབང་
མཆོ་སྒྲིམ་རྗེ་རྒྱུ་ལུང་གིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། སྒྲ་ཐལ་འགྱུར་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་དུ། རིག་འཛིན་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་
མཐུན་པའི་ཚུད་མེད་གྱི་སྒྲུལ་སྐྱར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དམ་པ་གོང་
མའི་ཞབས་རྗེས་བསྟེན་ནས་དུས་ཀུན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྗེས་འཇུག་ལ་གདམས་པ་
ནི། དང་པོ་འཁོར་བའི་འཛིགས་པས་བས་མཐར་ཕྱེགས། །བར་དུ་ལས་འབྲས་
བསྐྱུ་མེད་འཕྲང་ལ་བཤར། །ཐ་མར་རྟོགས་པས་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་
དུ། །ཤེས་འདི་གྲུབ་ཐོབ་སྒྱིལ་རྣམས་ཐར་ཡིན། །ཞེས་དང་པོ་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུ་ལ་
དུ་ཤེས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱུག་པའི་དེས་འབྱུང་བཅོས་མིན་གྱི་སྒྲོས་བསྐྱུལ་བས།
བས་མཐའམ་རི་བྲོད་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱེགས་པར་གྱིས་ཞེས། །ཁོང་གིས་འཛིགས་
མེད་ཆོས་ལྡན་ལ་གདམས་པ་ལས། ཏྲག་ཏུ་དབེན་པར་སྟོད། སླིང་རྗེ་ཕན་སེམས་
སྒྲོམས། ལས་འབྲས་ལ་ཞིབ་ཆགས་མཛོད། སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རེད།
བར་དུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་འཕྲང་ལ་བཤར་བ་སྟེ་ལམ་འཕྲང་དོག་མོ་ཞིག་ལ་
ཏྲ་པ་བཤར་ན་ག་ལེར་བྱས་ནས་འགོ་དགོས་པ་ལྟར་ཞིབ་ཆ་གྱིས་གསུངས་པ་རེད། ཐ

མར་ཉམས་ཏྲོགས་ན་འཕར་བའི་སྐབས་ན་ཏྲོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་འཁོར་གསུམ་
བདེན་ཞེན་གྱི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་། འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ཤིང་
ཏྲོགས་པ་འདི་ནི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་ཏྲོགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་སྤྱིའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས།
དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་བའོ། །དེ་ནི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏེན་
རྒྱུད་ལུང་གི་བྱང་ས་བསྟན་པ་དང་བཅས་པས། མན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ཚུལ་པའི་
དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོན་བ་དང་། སྟོན་མེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གསར་པ་འདིས་
ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཐར་ལམ་དུ་འགོད་པའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི། **སྒྲིང་**
ཏིག་རིན་ཆེན་ཡི་གེ་རྣམ་ལྔ་ལས། །**ཟངས་ཡིག་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་སེམས་སྒྲིང་**
བདུན། །**རྒྱ་ཆེར་བཀྲལ་བའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ།** །**རྣམ་མཁྱེན་རིན་ཆེན་**
ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུབ་སྟོ། །ཞེས་བི་མ་ལའི་གསང་བ་སྒྲིང་ཐེག་གི་ཡང་ཞུན་རིན་ཆེན་གྱི་ཡི་
གེ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དུང་ཡིག་ཅན་དང་། གསེར་ཡིག་ཅན། གཡུ་ཡིག་ཅན།
དདུལ་ཡིག་ཅན། ཟངས་ཡིག་ཅན་རྣམས་བཞུགས་པ་ལས། ཟངས་ཡིག་ཅན་གྱི་
དགོངས་པ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་མན་ངག་དེ་ཉིད་ཁོལ་དུ་ཡུངས་ནས། འདིར་རྒྱ་ཆེར་
བཀྲལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད། རྒྱལ་དང་དེ་སྐུས་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཅས་པའི་དུས་གསུམ་བསལ་གསལ་ཡོད་
ཀྱི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་བསྟོན་མས་ནས་མཐའ་ཡས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད། རྣམ་མཁྱེན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་
ཆེ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུབ་སྟོན་བར་བཞིན། །**བདག་སྟོན་པ་དེ་ཆོས་རྩི་མེད་ཉི་མའི་འོད་**
ཟེར་གྱིས། །**བསྐྱལ་བས་སྐྱེ་མོང་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲིབ་སྐྱེད་མའི་ཆོས།** །**ཤིན་ཏུ་**
བཀོད་མཛེས་ཐག་ཡངས་པའི་བསྟི་གནས་འདི། །**འིང་པོར་གནས་ནས་དོན་གཉེར་**

མགོན་པོ་དགའ་བར་ཤོག ། ཅེས་བདག་ཀུན་མཁྱེན་ཕྱི་མ་ཁོང་གི་སྒོ་གྲོས་པ་རྒྱའི་ཚལ་
དྲི་མ་མེད་པ་གང་། རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་
ལས། གང་ཟག་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒྲོར་གྱུར་ཅིང་། གང་
འདོད་ཅི་དགར་ཕྱེན་ཆོག་པའི་སྤྱོད་མོས་ཚལ། ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་དགོས་གནད་ཆ་
ཆོད་ཞིང་ལུང་དང་རིགས་པས་མཐོང་བར་བྱ་བའི་མན་ངག་གི་ཐབས་གྱི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་
མཛེས་པ། བདེན་ཆུ་ཆེ་ཞིང་ཐ་གྲུ་ཡངས་པའི་ཐར་འདོད་སྤྱོད་པོ་དགའ་བའི་བསྐྱེ་
གནས་འདི། ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་ཉམས་པར་མེད་པར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གནས་ནས་
ལས་ཅན་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་རྣམས་དགའ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒོན་
པའོ། ། **ཅེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གསང་བ་སྤྱིང་ཐིག་གི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལྟ་**
ལས། རིན་ཆེན་ཟངས་གྱི་ཡི་གེ་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་ཁོལ་དུ་ཐུངས་ནས། **རྫོགས་**
པ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཡིག་སྤྱིད་དང་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོར་འཇུག་པ། དོན་གྱི་ཆ་
ཇི་ལྟར་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་ནི་སེམས་སྤྱོད་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན། མཆོན་གྱི་ཆ་ནས་དོན་དང་
འབྲེལ་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཀྲགས་པ་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདིན། རང་བྱུང་
པ་རྒྱའི་བསྐྱེལ་གནས་མཆིམས་ཕུ་མེ་ཏྲོག་ཕུག་གི་གནས་སུ་སྤྱིང་པོའི་སྐྱེལ་པ་ལ་གཞིལ་
བའི་ཆོ། ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་དང་ལན་གསུམ་མཇལ་བའི་
བར་པ་ལ། དཔེ་ཆ་བམ་པོ་ཞིག་གནད་ནས་སྤྱིའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འདིས་ཤིང་
རྟ་ཆེན་མོ་ན་གཤམ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མཐའ་དག་གསལ་བ་ཡོད་སོགས་ཐུགས་གྱི་
དགོངས་པ་ལ་གྲོང་ལུང་ལྟེན་གསང་མཛོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གྲོང་བྱང་
བརྟེན་གསུམ་གྱི་རི་མོ་ཇི་ལྟར་ཐུགས་ལ་ཤར་བ་བཞིན་ཟིན་གྱིས་སུ་བགྱིས་ཏེ་ལོ་ཤས་གསང་
བའི་རྩིས་རྒྱར་བཞག་པའི་ཐོག་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆོ་མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་

རིགས་རུས་ཆོའབྲང་གིས་བསྐྱུངས་པའི་རྟོག་རིག་པའི་དཔའ་བོ་དང་། དག་པའི་
 ལྷ་དང་བ་ཙན་མ་གྱི་རྒྱུ་མིང་ཙན་གྱིས་དོན་གཉིས་ཆེན་པོས་བསྐྱུལ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་པོ་
 ཉས་མཚམས་སྐྱར་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ། རྟོན་
 འབྲེལ་གྱི་ཉི་སྒྲོལ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཅིས་ཀྱི་ཤིང་པོ་སྤྱེདུའི་ལོར་སི་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚོར་ཆུ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་
 གཞོན་ལུའི་སྐྱབས་ལས་གྲོལ་ནས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཟུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན། ཡང་
 ལུར་བུ་ཞེས་པ་ས་སྤྱེལ་ལོར་རིག་འཛིན་རྩི་རྩི་ཆོས་ཀྱིས་རི་རྒྱལ་མ་ལ་ཡའི་ཅེ་མོར་ལྷ་ལྷ་
 གཞོན་སྐྱིན་མིའི་རིག་འཛིན་ཏེ་དམ་པའི་རིགས་ཙན་ཏེ་མ་ལུ་ལ་གསང་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་། ཟ་རྟོར་རྒྱལ་པོ་ཡི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉི་འམ་ས་རྟོ་རའི་རྒྱལ་པོ་རྩི་པོ་བྲང་
 གི་ཡང་སྤྱིང་མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་རྟོན་པོ་གསལ་བམ་གྱི་ཆར་པ་ཐབ་ནས་ཉིས་སྟོང་ཟུག་བརྒྱ་དང་
 འདོད་པའི་བྲངས་ལྷན་ཏེ་ལྷ་འདས་པ་དང་། བློ་བོ་ཞེས་པ་ཤིང་སྤྱང་གི་ལོར་གསང་
 བདག་དཔའ་བོས་རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱིན་པའི་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་
 ཀུན་གྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མི་ཐམ་མགོན་གྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱང་བརྟན་དགའ་རབ་རྩི་རྩི་
 ཆོས་གར་བསྐྱར་ནས་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་ཟུག་དང་། རྣམ་གཞོན་ཞེས་པ་
 ལྷགས་འབྲུག་ལ་པཎ་ཆེན་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་འཇའ་ལུས་སྐྱར་བརྟེན་བེ་མ་ལ་
 མི་རྒྱའབྲུངས་ནས་ཆོག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཅིག། ལུར་བུ་ཞེས་པ་ས་སྤྱེལ་
 ལ་རེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཙན་མཁྱེན་པ་དཔལ་བསམ་ཡས་པ་སྟོང་གསལ་འི་མེད་དམ།
 ཀུན་མཁྱེན་དག་གི་དབང་པོ་འབྲུངས་ནས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དག་གསུམ་འདས་ཤིང་།
 རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ཆོན་ལྷགས་མོ་སྤྱུལ་གྱི་ལོ། རྟོན་བདུན་དབང་པོ་སྤྱི་ག་
 པའི་བྱིམ་ན་གནས་པའི་ཆོ། གསུང་གི་དབེན་གནས་བསམ་ཡས་མཆིམས་ལུའི་བྲེ་གྲུ་
 དགེའུའི་རང་བྱུང་བྲག་གི་ཁང་མཛེས་ག་ལ་བདེར་བྱ་བྲལ་ཆོས་རྩི་མཁྱེན་བཅུའི་འོད་ཟེར་

གྲིས་གྲུབ་པར་བགྲིས་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་
གསུངས་སོ། །ད་དེ་ཡན་ཆད་འུ་ཅག་གིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་ལས་
བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་སེམས་སྦྱོང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིན་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་འཆད་ཉན་བྲིན་སྦྱོང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པའི་ཚུལ་
བྱས་ནས་མཐར་ཐྱིན་པ་རེད། འདིའི་ནང་ན་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱིས་བྲུལ་ཁན་སྤྲུལ་རྣམ་
པ། ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་གྱི་གྲུལ་ལ་ཞུགས་པའི་གྲོག་པ་བ། རི་བྲོད་ལ་ལོ་
མཆོམས་སུ་བཞུགས་པའི་མཆོམས་པ། དེའི་འཕྲོན་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་བརྒྱད་
ཕྱག་བཞེས་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་སོང་བའི་གྲུ་ཆོང་གི་གྲུ་བ། དེའི་ཐོག་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞུ་
བ། སྤྲུགས་རིག་པོ་མོ་དང་། དགོ་བསྟེན་པོ་མོ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་མི་སྒྲ་
འདྲ་མི་འདྲར་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཆེ་
རྒྱུད་། མཁྱེན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཐད་ནས་ཐམས་ཅད་གཅིག་འདྲ་མ་རེད། འོན་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་འགལ་བ་མེད་པར་ལས་དང་པོའི་ཉམས་ལ་རན་ནི་
ཅན་པོའི་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་གི་གཞི་གདན་བྱས་ནས་ཞིབ་བྲིད་
ཀྱི་རྒྱུགས་ཀ་འདྲ་བོ་རེད། དུས་ལ་བབ་ན་ཕན་ཐོགས་རེ་འབྱུང་ཤས་ཆེ་ནི་རེད། དེ་
མིན་ན་གར་སོང་འདིར་རྒྱག་ཅི་ལ་ཡོད། ད་གང་ལྟར་དུས་ཀྱི་ཐམ་འདི་ལ་སྦྱིར་སྦྱིང་
པོའི་བསྟན་པ་རི་མོའི་མར་མེ་ལྟ་བུ་འབྱུར་བ་དང་། ཆོས་འདོད་ལྷག་བསམ་ཅན་རེ་
ཡོད་ན་སྒྲོ་གང་ནས་འཇུག་དགོས་མི་ཤེས་པ་མང་བ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། མདོར་ན་བསྟན་འགྲོར་སྒྲན་པའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་འདིའི་
ཕྱོགས་ལ་འབད་པར་བྱས་པའི་དགོ་འབྲས་རྩུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་རྒྱུ་དང་། བཤད་ཉེས་འགལ་ནོར་བྱུང་

ཡོད་ན་ལྷ་དང་སྤང་མར་སྤྱིང་ནས་བཤགས་རྒྱུ་དེ་འདྲ་བྱེད་ནི་ཡིན། འུ་ཚོ་རང་གཞན་
 སུ་ཡིན་ན་ཆོས་སྒྲིག་ཏུན་ནས་གོ་མ་ཁྱེད་བས་ཤར་རེ་ལྷག་སོང་བ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད་དེ།
 ཆོས་གོ་ཆེ་བས་ཟེར་རྒྱུ་ཨི་ཡོད་གི་སྟེ། ཆོས་ཐོས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་མ་ཤེས་པས།
 བཤད་ལུགས་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཆོས་གོ་བ་དེ་བཟེད་སྤྱད་གཏོང་མ་
 ཤེས་པས་ཆོས་བྱེད་ཅམ་ཞིག་མིན་རུང་། ད་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་ནི་རེད་དེ་
 བསམ་ནས། རབ་ཅིག་རང་གིས་རང་ལ་བརྟུན་བཅོས་བྱས་ཏེ་སྦྱིད་ལུགས་བདག་ཉིད་
 བརྟུན་པའི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་ཤོར་ནས། མི་ཤེས་པ་དང་མི་འགྲུབ་པར་རང་གིས་བྱས་
 པས་བར་གཅིག་དེ་འདྲ་རེད་ཀྱང་འགྲོ་ནི་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་དེ་འདྲ་རེད་ལོས་འགྲོ།
 དེའི་ཐོག་ན་རྟག་འཛིན་ཆེ་བས། ད་རེས་སྒྲིང་ཅིག་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུ་མི་རེད་ཀྱང་།
 སྒྲིང་ཅིག་ཐུ་མེ་ཞིག་དགོས་གི་བསམ་ཁྲུལ་བྱེད་ནི་རེད་དེ། སྒྲིང་ཅིག་པོ་དེ་ནམ་ཡང་
 ཐོག་ལ་ཁེལ་རྒྱུ་དང་ལག་ལ་ལོན་རྒྱུ་མེད་པར། བྱིས་པས་འཇའ་དེད་པ་ལྟར་ཟིན་རྒྱུ་
 མེད་པས། ཆོ་ཡིས་བརྟན་ཁ་བྱིས་དང་། ཆོ་མཁུག་ལ་ཆོས་བསྐྱབ་ན་དེ་དུས་ལུས་
 སེམས་གཉིས་ཀས་མི་ཐོན་སར་སླེབས་ཡོད་ནི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་རང་གིས་རང་
 ལམ་ལ་བཞག་ རང་གིས་རང་ལ་བཟང་ཞིག་མ་བྱས་ན། དེའི་ཡན་ལ་དབང་ཆེན་
 ཞིག་ཐོན་དུས་ཁ་བྱི་ལ་མི་འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འབྲིད་ཅིས་རེད། ད་བྱས་པའི་ལས་ལ་
 འགྲུབ་པའི་མཐའ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱི། གར་སོང་འདིར་རྒྱག་མེད་པར་གིང་མདའ་སྒྲོ་
 མེད་ནགས་ལ་འཕངས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་མི་ཉན་གི་ཡ། རིན་གོང་ཆེན་བྱིན་པའི་རྟ་
 ཞིག་ཉོས་ན། རྟ་པོ་ཆས་ཀྱིས་གསོས་པ་དེ། ས་ཐག་རིང་ལ་འགྲོ་བའི་ཉིན་པར་
 བཟེད་ཅིག་ཨི་ཆོད་བསམ་ནི་རེད། བཟེད་ཡོད་དགོས་གི་བསམ་དུས་རྟ་མེད་དུ་ལྷུང་ན་
 དོན་མེད་རེད། ཆོས་བསྐྱབ་ན་ཆོ་འདི་དང་བྱི་མ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་

པན་ཐོགས་ཤིག་ཡོད་དགོས། ཆོས་ཀྱི་ཡུགས་གཏུག་ས་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་
འདས་རེད། ཁོང་གིས་ནི་ཆོས་གསུངས་ནས་བཞག་ཡོད། ཆོས་ཨེ་སྒྲུབ་བྱེད་རང་
ཆོས་ཤེས་ནི་རེད། ཐར་པ་ཨེ་ཐོབ་དང་ངན་སོང་དུ་ཨེ་ལྷུང་རང་གི་ལག་རེད།
གསུངས་ནི་རེད་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། རྒྱ་ཨེ་ཆོད་འདོད་བ་རྟ་རེད། བུད་
ཨེ་ཐོད་བདག་པོ་རང་རེད། ཆོས་ཀྱི་ཐད་ན་དེའི་ཡན་ན་མེད་པའི་ཆོས། ཐོག་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཐོག་ཆེན། མདོ་སྡགས་གཉིས་ཀའི་ནང་ནས་སྡགས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ།
དེའང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པར། དབང་བྲིན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཐོབ་
ཀྱིན་ཡོད་དུས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་པོ་རང་ལ་ཐུག་ནི་རེད། དེའང་བྲིས་པ་ཞིག་ལ་
མཆོན་ན་དེའི་བྱི་ཉིན་ནས་བྲིས་སྤངས་ཏེ་ལྷག་གིས་བུད་འགྲོ་མི་དགོས་ཀྱི། རང་གི་སྒྲོ་
གསུམ་དག་བའི་ལམ་ལ་བཞག་ནས་རང་གིས་རང་ལ་བདག་ཅིག་བརྒྱབ་ན་གང་ལྟར་
བཤད་ན་གཅིག་རེད་འདུག་ནི་རེད། བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནི་རེད། འུ་ཅག་
གིས་སྒྲོར་རྟོག་ཆ་རེའི་དོམ་བུ་ལེན་གྱི་དོན་དུ་ཅི་འདྲ་བཤད་ཐུབ། དབྱར་ས་དགུན་སའི་
རྩ་བ་རྒྱུ་འཐུང་རེའི་དོན་དུ་སྒོག་དམར་འབེན་ལ་བཞག་གཏོང་ནི་ཡིན་ན། ཆོག་མཐོ་
དམན་སེམས་ཁ་ལ་རན་མི་རན་རེས་ཞེ་སྤང་ཆོགས་ངན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ཆོ་འདི་བྱི་
གཉིས་ཀའི་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་ཆོ་རབས་མང་པོའི་དོན་དག་ལ། དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ཤིག་མ་
བསྒྲུབས་ན་ལྟང་མེད། ལྷན་ལོག་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་ཅིག་ཡིན་ནི་རེད། དེ་
ཡིན་དུས། ཆོས་སྒྲུབ་ཟེར་རྒྱུ་པོ་འུར་སྒྲོ་ཆོབ་གསུམ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ། ཆོས་
སང་བསྒྲུབ་གནང་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཆས་ཆས་ཅི་ཡང་བྱེད་འདུག་དགོས་ནི་མ་རེད། ད་ལྟར་
བསྤྲད་ཡོད་ན་བསྤྲད་ཡོད་པའི་ཐོག་དང་། ལངས་ཡོད་ན་ལངས་ཡོད་པའི་ཐོག་དེ་
ནས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་ན་ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད།

ཆོས་སྐྱབ་རྒྱ་བོ་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་རྒྱ་ཞིག་རེད། སེམས་བསམ་པ་
 བབང་པོ་ཡོད་དགོས། བསམ་པ་ངན་པ་གཞན་ལ་བྱེད་ན། སྒྲིང་བ་རྩལ་མོ་རང་ལ་
 འཁོར་ཡོང་ནི་རེད། ཤོག་གུ་འི་ལ་ལམ་དུ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ད་སྟོན་གྱི་ངན་བཤད་སྒྲ་
 བཅོག། བསམ་ངན་སྒྲིང་རྩལ་རྣམས་རང་སྒྲིན་རེད་འདུག་བསམ་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱར་ནས། འུམས་སྒྲིང་རྩེ་རེ་ཨེ་སྒྲི་བལྟ་དགོས། སྒྲི་ཐབས་ལ་སྒྲ་མ་དགོན་
 མཆོག་ལ་གསོལ་བ་རེ་ཐོབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་བཟུང་། མི་རྟག་པ་
 བསྐྱོམ་རྒྱ་བོ་ཞེ་ནས་མ་འདོར་དང་། རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གང་བྱས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་
 ལ་འགྲོ་ནི་ཞིག་རེད་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། མི་སྒྲིང་རུས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་
 ཡུགས་དེ་རང་གིས་གཅད་འཛོག་དགོས་ནི་རེད། ཡིན་ལ་མིན་ལ་ཁྲལ་འགྲོ་ཁྲལ་
 འདུག་ཞིག་གིས་ཅི་ལེ་ནི་མ་རེད། ཆོ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་ལ་འགྲོ་དུས་ཁྲུ་ལ་ཁྲུ་རྒྱག་བཅོས་
 ལེན་ནི་མ་རེད། རུ་ཡོད་བརྒྱ་ཐར་ས་ན་ཡུ་ལུ་མ་གཅིག་ལོས་ཐར་བསམ་རྒྱ་མེད།
 དེ་འདྲ་ཅན་པོ་རང་མགོ་རང་གིས་གཡོག་པ་རེད། སྤྱི་མ་གཤིན་རྩེའི་ཁྲིམས་ཁ་ཆ་ནི་
 རེད། ལས་བབང་ངན་དག་སྤྱི་ཅན་ཞིག་གིས་རྒྱ་མ་བྱང་ནི་རེད། མཐོང་མན་
 དག་ཞན་སུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ་འདྲ་བོ་ཐག་ནང་ནས་གཅིག་ཆོད་ན། ཞེ་
 སྒྲོ་སེམས་གསུམ་དེ་ཡིས་བདེ་འདུག་ནི་རེད། མཆོག་དམན་སུ་ཡིན་ན་སྒྲོ་སྒྲིང་གི་
 ཆོས་འདི་ཆོ་ལ་ཨ་ནས་ཡང་གིས་ཐུགས་བསམ་སྒྲོར། འདིའི་སྤྱོད་ནས་ནས་ཤོར་ཁ་མ་
 འཇུག་དང་། ཆོས་པ་སང་གིས་མི་འབྱེར་བའི་སྟོན་རྟགས་དེ་ན་ཐོན་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད།
 སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་སྒྲོ་ཐོག་ནས་འཆད་ཤེས་ཀྱང་། སྒྲོ་སྒྲིང་རྒྱུད་ན་མེད་དུས་ཆོས་
 རྣམ་དག་མཐར་སྤྱོད་པ་དག་འདི་རེད། ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་མ་རུས་ན་སྤྱི་སོ་ལྟར་
 སྒྲུང་ཅི་འདྲ་ཡག་རུང་། ཆོས་བརྒྱད་དག་རྣམས་ཁྲ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་གཅིག་ཤོར་

རྒྱུར་རེད་དུས། མགོ་གསེར་སྐྱེས་བཅག་དང་རྩོལ་ས་བཅག བྱིན་རྒྱབས་མེད་
ལུགས་འདྲ་འདྲར་ཡིན་ནི་རེད། ད་རེས་ཀྱི་ཁྱེད་བྲིན་འདིས་སྒྲོ་སྒྲོང་འདི་དང་ཆོ་གཅིག་
ལ་འབྲལ་མི་ཉན་རྒྱུའི་འཕྲིགས་ཤིག་བསྟན་ནི་རེད། སྒྲོན་འགོ་འབྲུམ་ལཱའི་བསགས་
སྒྲོང་རེ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐབས་མེད་ཀྱི་ལམ་རེ་རིག་ན། དེའི་ཐོག་ན་ཐོས་བསམ་
སྒྲོན་ནས་འགོ་བའི་སྒྲོན་ས་འཆང་ཨེ་རྒྱ། ཐར་པ་ཨེ་ཐོབ། ཅུ་བ་སེམས་ཐོག་གི་
སྒྲོམ་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོན་རེ་འདྲ་བྱེད་པ་རེད། ཐོ་གོ་བ་ཅན་ལ་བརྟེ་
དང་། རི་སྒྲུང་སྒྲོན་མོ་ལ་ཀི་ཟེར་ནི་རེད། བྱིན་ཆད་སང་ཉིན་རང་བྱིན་རང་ལ་ཆེ་
རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་འདུན་པ་མི་འཆུག་སའི་ཐོག་ནས། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པས།
ཟ་ཉལ་འགོ་འདུག་སྐྱབ་བརྗོད་གསུམ་ལ་སོགས། །མདོར་ན་བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་
ཀྱང་། །ཐར་པ་འདོད་པའི་སྒྲོ་དང་མ་འབྲལ་བར། །སྒྲོ་གས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་རྒྱུད་
གདུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཁ་ཕྱི་ལ་འཁོར་སྟེ་གཞན་གྱི་ལེགས་
ཉེས་བཟང་དན་ལ་བརྟག་རྒྱུ་བསྐྱུར་བཏང་ནས། བྱང་རང་གི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
ཟ་ཉལ་འགོ་འདུག་གཏམ་སྐྱབ་བརྗོད་ལ་སོགས་ལས་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་ན། འཁོར་བ་
ལ་ངེས་འབྱུང་། ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ། སྤྱིང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བརྩུད་དེ་རྣམས་
དང་མི་འབྲལ་བའི་ཐོག་ནས། རང་ལུས་སྟོགས་ཆད་ཀྱིས་ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོང་པ་ལ་བསམ་
པའི་སྒྲོ་ཁ་རེ་སྟོགས་རྒྱུའི་རྒྱུན་མ་ཆད་ན། གང་ལྟར་བྱས་ཏུང་གཤིས་ཀ་བཟང་པོའི་
རྒྱུན་རེ་ཆགས་ནས། བཟང་པོའི་ལམ་དེ་རང་ས་ནས་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པས། ཆོ་འདི་བྱི་
རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་ཐོགས་པའི་རྒྱ་རྩ་ཆེན་རང་ས་ནས་སྟོགས་འདོན་བྱ་དགོས་
ནི་རེད་ཟེར་རྒྱུ་བོ་མདོ་རྩ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འུ་ཅག་གི་མན་
ངག་གཞུང་གི་ཆོས་བྲིན་རེ་ཞིག་གྲུབ་ནི་རེད། དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་དགོ་

བའི་ཕ་བ་འདིས་མཚོན་ཏེ། ད་རེས་ཚོས་བྲིད་འདིའི་བྲིད་སྒྲིང་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་
 ནང་དུ་ཞུགས་མི། ཚོས་བྲིད་ནང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་ཞུགས་མི། ཉིན་རེ་
 ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་འཛིག་མི། སྒྲོར་ར་བསྒྲོར་མཁན། རྒྱུད་ཕྱག་འཚལ་
 མཁན། ཚོགས་དང་མཚོད་པ་ལ་འབྲེལ་འཛིག་བྱེད་མི། དེའི་འཕྲོར་མི་རང་ཉིད་
 ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བས་ཚོས་བྲིད་ལ་ཞུགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་སྒྲོར་
 བྱེ་བ་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་
 དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཕ་བ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྐྱུམས་ཏེ་
 བསྒྲུམས་ནས། སྒྲིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་བཤད་སྐབ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་
 དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲུལ་བུ་སྒྲ་རབས་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོ་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན།
 དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་
 འབབ། ལོ་ཐུགས་རྟག་ཏུ་ལེགས། མི་ནད་ཐུགས་ནད་དང་འབྲུགས་ཚོད་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུན་ཆད། བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྒྲིང་པའི་ཆེད་དང་།
 བྱེད་པར་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་བཟང་འབྲེལ་ངན་
 འབྲེལ་ཐོགས་པའི་ཆོ་ལས་འདས་པ་འདས་མ། ལན་ཆགས་ཀྱི་བདག་པོ་བདག་མོ།
 དེ་ཞིང་ཆགས་པ། སྤང་བྱེད་ཀྱི་དབང། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་བགོགས། གཟུགས་ཅན་
 ཀྱི་མི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདྲེ་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མཐའ་ཡས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སྒྲོན་འགྲོ་སེམས་སྒྲོང་བདུན་གྱི་དོན་ཁྲིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མཆོ་སྒྲིས་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོ་ངེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
བདུན་དང་ལྡན་པའི་ལུས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཆེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྗེ་ལྟར་
བསྐྱོས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཟབ་མོ་བཅང་བར་ཞུའོ། །

མཐུག་ཚུམ།

སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ།

སྒྲིབ་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་བཅས་མཐར་བུས་པའི།
ཐབས་མཆོག་དམ་ཆོས་ཉག་གཅིག་ནི་བའི་སྒོ།
རིགས་དང་མོས་པའི་དབང་གིས་མཐའ་ཡས་པ།
མཐར་སྒྲུག་གནད་གཅིག་གཞིལ་བ་རྒྱལ་བའི་གསུང་།
སྒྲུ་ཆོགས་བཀོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་ཡས་པ།
ཀུན་བྱེད་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་རི་མོ་སྟེ།
དེ་སྒྲན་ཆོས་སྒྲིའི་སྟེད་བཀའ་བསྐྱེད་པ།
སེམས་སྤང་རྒྱལ་ཞུགས་སེམས་འདུལ་གདམས་པ་ཉིད།
དེ་ལས་ཡང་ཟབ་ཐོག་ཕྱིའི་མན་ངག་གི།
ཐུན་མོང་སྟོན་འགྲོ་སེམས་སྤྱོད་དོན་འགྲེལ་གྱི།
ལེགས་བཤད་དོན་བཟང་བསྐྱེད་པའི་མ་ཁྱིལ།
བྱིན་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་སྒྲན་པའི་བསྐྱར་ལ་བརྒྱས།
ཆེད་དཀའི་རིན་ཆེན་མི་རྟག་འདུ་ཤེས་མཆོག།
སྒོ་སྒྲུ་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ཟབ་ཏེ།
འདི་སྒྲང་ཞེན་པས་གདུང་བའི་མགོན་པོ་ལ།

ངལ་འཆོའི་སྒྲོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་འདི་ན་མཆིས།།
བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཏུ་སྒྲོན།།
འཇིག་རྟེན་ལོངས་སྒྲོང་དུག་ཅན་ཟས་བཞིན་གདམས།།
སྤྲིད་པའི་སྐྱེ་ལི་ཁ་བརྒྱས་དུབ་པའི་འགོར།།
ཆོས་འདོད་ཐར་པའི་འཇུག་ངོགས་འདི་ཡིས་གསལ།།
ལམ་སྒྲོན་བཤེས་འཆོལ་གདམས་པས་ཟིན་པ་དང་།།
འགོ་ལ་སླིང་རྩེ་བྱང་རྩུབ་སེམས་མཆོག་གིས།།
དམ་པས་མ་ཟིན་རང་འདོད་བྲིད་པའི་འགོ།།
ལམ་གོལ་དམན་པའི་གཡང་ལས་སྐྱོབ་པར་ངས།།
རྒྱུར་ལམ་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པའི་འཕྲུལ་ཐབས་ཀྱིས།།
འགོ་འོང་ལས་ཀྱི་བཞུན་པའི་རྒྱན་འགོག་པས།།
རྒྱན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་འོད་དཀར་ངས།།
གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པའི་ལུན་པ་དབྱིངས་སུ་གཞིལ།།
སྒྲོན་འགོ་སེམས་སྒྲོང་གདམས་པའི་ལང་ཆོ་བརྟས།།
རིམ་གཉིས་བགོད་པ་གཅིག་དུའི་གོམ་སྐབས་ཀྱིས།།
སྐྱབ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་གི་སྤྲིང་བསྟེན་ཏེ།།
ཕུན་ཆོགས་དོན་གཉིས་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བ།།
རབ་འབྱམས་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་གཏེར་ལས་ཕྱུང་བའི།།
ཕན་བདེའི་འདོད་དགུ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།།
ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ལག་མཐིལ་འགྲེམ་པ་ལ།།

གློ་ལྔ་སྤྱི་གཤམ་ལེན་མི་བྱེད།
 རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྩེ།
 ལུང་རིགས་མན་ངག་བཅུད་ལྔ་ཞལ་གྱི་ལུང་།
 བྱིན་བརྒྱུད་དགོངས་པའི་པ་ཕེགས་གཏེར་དུ་བྱིན།
 འཇུག་པ་བྱི་མེད་རི་བཞིན་བཀོད་ལ་འཇུག།
 ཟབ་ཅིང་རབ་བསྐྱེད་ཆོག་དོན་རྒྱ་མཚོའི་འཛིངས།
 གློ་རྒྱུད་རྟོག་གའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་དགའ་བྱིར།
 རི་བཞིན་མ་འཁྱུངས་ཉེས་པའི་བྱི་མ་གང་།
 བཤགས་འོས་དམ་པའི་སྤྱན་སྒྲར་སྤྱིང་ནས་འཆགས།
 རྒྱལ་དགའ་ལྷག་བསམ་བྱི་བཞེན་དང་འགྲོག་པའི།
 ལེགས་བྱས་རྒྱ་གཞོན་འཇུམ་པའི་འོད་སྒྲུང་གིས།
 ཡིད་ཅན་སྤྱིད་པའི་གདུང་བ་ཀུན་སེལ་ནས།
 རྒྱལ་གྲོལ་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རྒྱ་རུབ་སྟོ།
 རྒྱལ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་པ་སྤྱིའི་མཚོ་སྤྱིང་དུ།
 བསྟན་འཛིན་འདབ་བཟང་དབང་པའི་བྱུ་ཆོགས་ཀྱིས།
 བཤད་སྒྲུབ་གཤེག་ཟུང་གཡོ་བའི་ངོ་མཚར་གྱི།
 དག་མཚན་སྤྱིད་པའི་མཐའ་ཡང་རྩལ་མེད་ཤོག།
 དུར་སྤྱིག་གུར་གུམ་རྒྱས་པའི་སྤྱིད་ཆལ་ན།
 རྒྱལ་མཐུན་བྲིམས་ཀྱི་བྱི་བསུང་ཕྱོགས་ཀུན་སོང་།
 མང་ཐོས་འདབ་ཡངས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་དམར་འཕྱར།

སྟོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་མཆོ་སྦྱིས་སྒྲ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།

འདུས་པའི་སྒྲ་ཡིས་ས་ཆེན་མངོས་གྱུར་ཅིག།
བདག་གྱུར་སྦྱེ་ཀུན་དམ་ཆོས་ག་བུར་འཛིན།།
བཤད་སྒྲུབ་རལ་པའི་རྒྱན་དུ་ཡོངས་སྒྲངས་ཏེ།།
བགྲང་ཡས་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཆོད་སྟེད་དུ།།
བསྟན་པའི་དཔལ་དང་འགོ་བའི་མགོན་གྱུར་ཤོག།
ཅེས་གྲོང་སྟོང་ཐུན་མོང་སྟོན་འགོ་སེམས་སྒྲིང་བདུན་གྱི་དོན་བྲིད་ཉིད། ལྷ་སྒྲུབས་ཐེ་གྲ་
མ་དེ་ཐེ་འཆང་བྱུང་བདག་འཁོར་ལའི་མགོན་པོ་པར་བསྐལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེས་ལྷགས་
བྲིད་གནང་བ་ལ། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཆོག་གི་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་གོང་འོག་སྒྲིག་པ་ཙམ་
ལས། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གང་ལའང་རང་བཟོའི་ངི་མ་སྒྲངས་ཏེ་དེ་ཐེ་འོག་གསུང་
སོར་བཞག་པས་ལེགས་པར་སྒྲ་ལས་བལྟ་བུ་པོ་ནི། མགོན་པོ་གང་གི་ཞབས་པད་
ཡུན་དུ་བསྟེན་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པའི་མོངས་རྒྱལ་གྱི་ན་བ་ལི་ཐང་ཨ་ཆོས་སམ་ཐུབ་
བསྟན་པར་བཀྲ་ཤིས་སུ་འབོད་པས། རབ་རྒྱན་ལྷགས་ཡོས་ལའི་སྟེལ་ལྷའི་ཆོས་
བཅུའི་དུས་བཟང་ཉིན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་དགའ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སེང་
ཆོས་གྲ་ཆེན་མའི་རང་སྦྱིལ་དཔེ་མང་སྒྲུང་པའི་དགའ་ཚལ་ན་མཁུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་
བགྱིས་པའོ། །དགོ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག།